MAANDBLAD

VAN **HET**

GENEALOGISCH-HERALDISCH GENOOTSCHAP

DE NEDERLANDSCHE LEEUW.

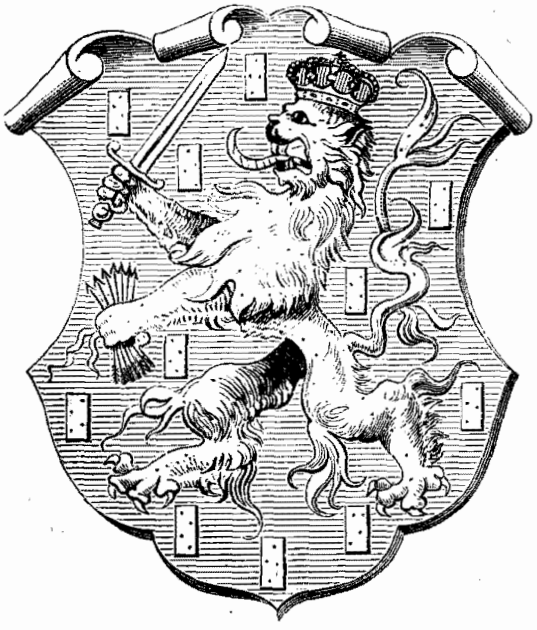

1917.

35STE JAARGANG.

I N H O U D .

1917.

Kolom.

Bestuursberichten . . . . . 1, 33, 65, 97, 129, 153, 17'7, 201, 225, 257.

De afstamming van het geslacht del Court van Krimpen, door Mr. Th. R. Valck Lucassen; replieken van Mr. A. A. del Court en J. W. C. del Court met duplieken van Mr. Th. R. Valck Lucassen; slotwoord van Mr. A. A. del Court en open brief van D. G. van Epen aan J. W. C. del Court . . . . 1, 37, 87.

Eigenhandige aanteekeningen van Hans van Loon (1577—1658), medegedeeld door Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop . . . . . 15, 55, 69.

De stamvader van het geslacht van Utenhove, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 21.

Aanvulling op W. Moorrees' „Het Munstersche Geslacht van der Wyck", door J. D. Wagner. . . . . 22.

De herkomst van het geslacht Wuytiers, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 34.

De afstamming van een Betuwsch geslacht Suermondt, door W. Wijnaendts van Resandt . . . . . 66.

De afkomst van het geslacht Wuytiers, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 73.

Lijst van te Delft begravenen, voorkomende in de lidmatenboeken aldaar, medegedeeld door J. W. F. Stoppelman. . . . . **79.**

Aanteekeningen uit het Trouwboek te Oost-Souburg (loopende van 18 Januari 1631-1 Maart 1777), door J. P. de Man . . . . . 83.

Gildemeister (Gildemeester), door Prof. Dr. C. C. Uhlenbeck . . . . . **91.**

Plannen tot uitbreiding der werkzaamheden van het Genootschap . . . . . **99.**

37e Algemeene Vergadering van het Genootschap . . . . . 102.

Het geslacht van Nispen te Leiden in de 17e eeuw, door W. J. J. C. Bijleveld . . . . . 106.

Het Oud-Archief te Weltevreden (Batavia), door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins; idem, door W. Wijnaendts van Resandt; repliek van Dr. F. de Haan, Landsarchivaris in Nederlandsch-Indië; dupliek van Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins . . . . . 122, 142, **242, 270.**

Bastaarden uit Zuylen van Nyevelt, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 124.

De afstamming van het geslacht van Imbyze van Batenburg, door W. Wijnaendts van Resandt . . . . 131.

Geslachten Beninck, de Haes, van Noort, Stratenus, door W. J. J. C. Bijleveld . . . . . 140.

Worbert van Wassenaer, door Mr. Th. R. Valck Lucassen . . . . . 154, 211.

De Nederlandsche tak van het geslacht van Keek, door W. J. J. C. Bijleveld . . . . . 166.

Barbou, door M. G. Wildeman . . . . . 171.

De stamvader van het geslacht van Oldeneel, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 178.

De oudste generaties van de twee in de 16e eeuw in Delft woonachtige takken van het geslacht Storm van 's Gravesande, door G. B. Ch. van der Feen . . . . . 180.

De afkomst van het geslacht van Schuylenburch, door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins; idem, door W. Wijnaendts van Resandt . . . . . 187, **202.**

Graven van Culemburg, door L. Calkoen . . . . . **189.**

De afstamming van het Rotterdamsche regeeringsgeslacht van Zuylen van Nyevelt, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland; idem, door J. D. Wagner . . . . . **207, 238.**

Verkooping van wapenborden uit de kerk te Rhenen in 1798, medegedeeld door A. Hoynck van Papendrecht 213.

Gegevens voor eene genealogie de Weert, medegedeeld door A. van der Poest Clement . . . 216, 248, 279.

Geslacht de Charles, door W. J. J. C. Bijleveld . . . . . 219.

Het wetsontwerp tot regeling van het archiefwezen, door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn . . . . . 225.

De verzameling handschriften en charters van Mr. W. A. Baron van Spaen la Lecq, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 233.

Nog eens over naamsverandering, naamsbijvoeging enz. in Nederlandsch-Indië, door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins . . . . . 236.
De Kock van Leeuwen, door Mr. Th. R. Valck Lucassen . . . . . 245.
De schilder Philippus Vilaen (overleden Rotterdam 1729), door A. Hoynck van Papendrecht . . . . . 246.
Bijdrage tot de geschiedenis van de Heeren van Abbenbroek en hun aanverwante geslachten, de Heerlijkheid Abbenbroek en de vicarie op het altaar van St. Lucas in de N. K. te Delft, door G. B. Ch. fan der Feen . . . . . 258.
Indische Archieven, door Ph. L. C. Lach de Bère . . . . . 272.
Lijst van vertrokken lidmaten der Ned. Herv. Gemeente te Delft (1575—1581), medegedeeld door J. W. F. Stoppelman . . . . . 274.
De eerste generaties van het geslacht van Suchtelen, door Jhr. G. Sandberg . . . . . 277.
De van der Schueren—Godin? door J. Smit . . . . . 278.

Korte m edadeelingen: Benningbroek 196; Benthem's (Eenige van) 26; Beusichem (1653—1791) (Een paar aanteekeningen uit het ondertr.-reg. van) 220; Boissevain 283 ; Boissevain-Bossavy 252 ; Braconier (de) 58 ; Bronchorst (Gijsbert van) 283: Curiosum (Een) 146; Dedem's in Kleefsland belandde (Hoe de oudste tak der van) 252; Gelderland (Oude registers in) 174; Ilengstenberg 193; Heusden (Grafzerken te) 192; Huyssen van Kattendyke 60; Kerkregisters in ons land (De oude) 280; Landas (de) 253; Merens 194; Museum Kunstliefde te Utrecht 281; Oirschot van 1350 (Een schepenacte uit) 145; Quarles 195; Snouckaert van Schauburg-Schuyt-Bouwens 282 : Schouwenburg 175; Sturler (de) 195; Teylingen (van) 126; Utenhove (van) 282; Vilaen (Ph.) 284; Vicelaer (van) 24; Vught (N. B.) (H et wapen der gemeente) 221; Waliën 191; Weert (de) 283; Weert (Gegevens voor eene genealogie de) 193; Westerholt (van) 125; Wynants van Resant 125; Wynkes 175; Wyntgens (Aanvullingen) 144; Zandijk (van) 26; Zeeuwsch Genootschap (Genealogieën in de bibliotheek van het) 283; Zuylen van Nyevelt (Bastaarden uit).

Vragen en antwoorden: Abbensets-Heytmeyer 146; Abbinga (van) 126; Acker—Ackeren (van) 146: Adelsboek 1918 (Nederland's) 28; Aerssen 126; Akerlaken (van) 27; Bax 284; Benningbroek-van der Hagen 197; Bille-Roelofs (Denemarken) 253; Bommel (van) 284; Bracht (van) 1.47; Braconier (de) 95; Bronckhorst (Geertruida van) 126; Bronkhorst (van) 283; Bronkhorst (van)-van Nellesteyn 197; Brouwer 263; Bijlert (van) 27, 61; Campe 197; Charles (de) 253, Cloppenburg 147 ; Coeverden (van) 254; Deeleman (Wapen) 151; During van Rottenburg gend. Hornman 254; Eck (van) 254, 284; Eck van Panthaleon (van) 147; Eme gezegd Broichusen (van der) 175, 198; Emmen 126; Fabri (Wapen) 96; Frijkenius 147,175; Godart 147; Gruys-van de Merwede 62; Heemskerck (van) 285; Heerlijkheden op Goeree en Flakkee 285 ; Hees (van) 285; Hettema—Heeremaleen 221; Holtkamp 198, 222 ; Horst (van der) 199 ; Hume-van Haersma 254; Jaeger 285 ; Jaussaud (de) 285 ; Jongh (de) 286; Jonghe (de) 176; Kleynputte (van) 286; Kock (de) 95, 148; Kreylkamp 148; Kuiper 286; Leeuwen (van) en van Wijck te Rijswijk (Betuwe) 176; Loran 254; Medemblik (Wapens op een geschilderd kerkglasraam te) 27, 96; Meverden (von, van) 27, 199; Mierop (van den) 28, 62; Molenijzer (Het) 254; Monde (van der) 148, 176; Most 199 ; Muyen (van) 222 ; Muysken 62, 95, 148, 176, 199; Nauta 127; Nierstrasz 148, 222: Noorthey-Schepers 28; Nozeman 29; Oillaerts(z.) 148; Oost-Indische Compagnie (Het archief van de) 255; Panneboeter (Wapen) 176, 199, 222, 255, 287; Plaate-Platen (Curaçao) 29, 62; Plevier 255; Reede—Athlone (van) 199; Rheden (von) 199, 223, 224, 255; Rieu (du) 149, 176; Ross (von?) 286; Rossum (van) 127, 224; Runia 149; Sarvaas 30, 31, 63, 149; Schatte (van der) '255; Schouwenburg 199; Schuer (van der) 150; Schultz 127 : Schuurbeque 206, 286; Sloet 31; Smit 95 ; Spiering 256 ; Straten (van) 200; Suringar 256, 286; Tersier 63, 127; Thulden (van) 287; Thuret 200; Tonckens 150; Treub 150; Tricht (van) 266; Tschudi (von) 224; Valentier 256; Varick (van) 31, 63, 127, 150; Velsen (van) 151; Vernatty 151; Verschoor 31, 224; Vinceler (van) 64; Vriese 151; Waalkens 138; Waliën 224; Wapens 32, 64, 96, 128, 151, 176, 200; Warmolts 152; Weyhrother en von Wunschwitz (Geslachten von) 198: Winters (Wapen) 32, 288: Wirtz 64; With (de) 288: Witsen 153 ; Woelderen (van) 288; Zegelafdrukken 288.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch · heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van adresverandering, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. Th. R. Valck Lucassen, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage.*

Contributiën ene. aan den penningmeester, B. van Haersma Buma, *Mauritskade 9-15, 's-Gravenhage.*

De jaarlijksche contributie bedraagt *f* 7.50. Leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor f2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen ene., betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, Mr. Th. R. Valck Lucassen, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek, opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen tot den wnd. Bibliothecaris, Jhr. Mr. Th. van Rheineck Leyssius, *Vivienstraat 10, Scheveningen.*

De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht* 62 (*hoek Princessegracht*), *'s-Gravenhage,* is voor de Leden geopend iederen Maandag van 3—5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 1. XXXVe Jaargang. Januari 1917.

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Dr. J. H. J. van Barmen 't Loo, *'s-Gravenhage.*
Arts. *Nassauplein* 12.

R. W. baron van Boetzelaer .. *Maartensdijk (Utr.)*
Huize Eyckenstein.

Dr. J. E. Kroon . . . . . **Leiden.**
Wetensch. Assist. b/d Univ. Bibl. *Stationsweg 25.*

Jhr. E. O. M. van Nispen tot Sevenaer *Tijd.* : *Uden (N.-B.)*
Jur. Stud., res. luit^t cav.

Mr. E. L. M. H. baron Speyart van Woerden . . . . . *Breda.*
Ambt. b/h O. M. Kantonger. Nieuwe *Prinsenkade 6.*

R. H. Laman Eyssonius Wichers. *Nijmegen.*
Gep. Majoor Inf. *Pension Frisia.*

Voor de Bibliotheek.

Wij ontvingen in dank voor dc Bibliotheek:

Johan Hu b n ers. Drie hondert en drie en dertig Geslachtrekenkundige Tafelen, beneffens de daartoe behorende Geslachtrekenkundige Vragen, tot verklaring der Staatkundige Historie. Leyden. 1722. Obl.
(Van den Heer J. Reepmaker.)

P. A. van Westrheene. 1691-1916. Herinnering aan het 325-Jarig Bestaan van het Concert St. Caecilia te Arnhem. Arnhem 1916. 8°. met ill. (w. o. een afb. van de *fraaie oude wapenboeken* in het bezit van het Genootschap St. Caecilia). *(Van Mr. S. baron Creutz.)*

De afstamming van het (geslacht del Court van Krimpen,

door Mr. Th. R. Valck Lucassen.

Onder de werken op genealogisch gebied, die in het afgeloopen jaar het licht zagen, is er geen, dat zoo algemeen de aandacht getrokken heeft als de uitgebreide studie over bovengenoemd geslacht, die in Juli 1916 onder den titel „La famille del Court van Krimpen, réfugiés de Verviers, leur rôle dans l'industrie drapière en Hollande au 17e et au 18e siècle et leur place dans la magistrature, avec une étude sur le tableau de Rembrandt dit «de Staalmeesters»" bij S. Gouda Quint te Arnhem in druk verscheen [1]). Deze uitgave moest ook buiten den kring der beoefenaars van de geslacht- en wapenkunde wel belangstelling wekken, waar de schrijvers — naar wij vermeld zagen de heeren Mr. A. A. en W. del Court — zich niet tot eene dorre opsomming van namen en data bepaald hebben, doch de geschiedenis van hun geslacht als grondslag hebben doen dienen voor menige uit historisch oogpunt belangwekkende beschouwing. Het kan de geslachtkunde als hulpwetenschap der geschiedenis slechts omhoog heffen, wanneer haar beoefenaars bij de vermelding van de lotgevallen van het voorgeslacht steeds meer vragen naar het waarom en zich trachten in te leven in die wisselwerking van oorzaak en gevolg, die men geschiedenis noemt, waardoor ook het lot van het individu voor zoo'n belangrijk deel wordt bepaald. Het spreekt vanzelf, dat hiervoor een scherpe critische zin onontbeerlijk is, wil men niet in de fout vervallen van aan bepaalde omstandigheden een invloed toe te kennen, die met de werkelijkheid niet overeenkomt.

De schrijvers van het werk, dat wij kortheidshalve „genealogie del Court" zullen noemen, hebben niets onbeproefd gelaten, om uit de talrijke archieven, die hun ten dienste stonden, alle gegevens te verzamelen, die er toe konden bijdragen een getrouw beeld te scheppen van de lotgevallen hunner voorouders in het kader van den tijd, waarin zij leefden. Hun werk geeft den indruk en tevens ook het bewijs cener ernstige en uitgebreide voorafgaande studie, terwijl het zich ook bijzonder onderscheidt door helderheid van betoogtrant. In vloeiend Fransch geschreven — vermoedelijk ten

[1]) Dit werk *is in* den handel.

behoeve van de buitenlandsche leden der familie — is dit boek reeds door de onderhoudende wijze, waarop de schrijvers hun onderwerp wisten te behandelen, bestemd een ruimeren kring van lezers te bereiken dan in den regel met genealogische monographieën het geval is.

Zooals reeds uit het opschrift van dit opstel blijkt, ligt het niet in onze bedoeling eene beoordeeling te geven van die gedeelten van het werk van de heeren del Court, die meer speciaal gewijd zijn aan de Luiksche godsdiensttroebelen, den Amsterdamschen lakenhandel en de Amsterdamsche regenten der 18e eeuw, waarin de schrijvers ongetwijfeld vele belangrijke gegevens mededeelden, die door hen aan de vergetelheid werden ontrukt. Ook wenschen wij het oordeel over de hypothese als zoude het schilderij van Rembrandt genaamd „de

Staalmeesters" in werkelijkheid de gouverneurs van de Draperie — waaronder Servaes Pietersz. del Court, de stamvader der familie in Holland — voorstellen aan meer bevoegden over te laten [2]). Wij zullen ons beperken tot eene bespreking van de filiatie, zooals deze ons wordt medegedeeld. Het bewijs der afstamming blijft in ieder genealogisch werk — hoe interessant dit ook uit anderen hoofde moge zijn — hoofdzaak. Het is wel jammer, dat de critischa zin, waarop wij hierboven doelden, den schrijvers ten opzichte van dit integreerend deel van hun werk niet steeds is bijgebleven.

De hier volgende tabel geeft een beknopt overzicht van de stamreeks tot op den stamvader in Holland, zooals zij in de genealogie del Court voor bewezen wordt aangenornen (zie de tabel op pp. 6/7).

De eerste negen generaties volgens de genealogie del Court.

I. *Thomas de Stembert,* † omstreeks 1347.

IT. *Jehan de Stembert,* verheft een leen „en Gueckenry" bij Verviers na doode zijns vaders, 15 Aug. 1347.

III. *Thomas de Stembert* „dit le Grand", schout. (mayeur) van Verviers, † ornstreeks 1432.

A.	B.
IV. *Thomas de Stembert* „dit le Grand ou le Maire", schepen van Verviers 1430.	IV. *Jehan de Stembert,* schout van Verviers, † 1474.
o. a.	o. a.
V. *Toussaint de Stembert,* noemde zich ook *d'Andrimont en* sedert 1478 — na een transactie met zijn neef Thomas, waardoor hij eigenaar werd van „la court Queubin", oudtijds „le manoir de Verviers" -- ook delle *Court* of delle *Thour,* schepen van Verviers, † omstreeks 1526.	V. *Thomas de Stembert,* schout van Verviers, ging in 1478 een transactie aan met zijn neef Toussaint, waarbij hij in het bezit kwam van de reeds door zijn grootvader bewoonde en door zijn oom Thomas geërfde „grande court de Stembert".
o. a.	o. a.
VI. *Thomas delle Court* „dit Quentin", schepen van Verviers, † *1558.*	VI. *Jehan de Stembert,* heer van Viller, schout van Soiron.
o. a.	o. a
VII. *Laurent delle Court* „dit delle Venne", schepen van Verviers 1558	VII. *Jehan de Stembert,* heer van Viller, burgemeester en schepen van Verviers.
o. a.	o. a.
VIII. *Pierre delle Court,* diende onder den Prins van Oranje en verliet het land.	VIII. *Jehan de Stembert,* heer van Viller, griffier en schepen erfvoogd van Verviers, † 10 Oct. 1605, wiens afstam' meling *Lambert Ignace de Stembert* in 1734 van Keizer Karel VI adelsbevestiging verkreeg. Met de kleinzonen van laatstgenoemde stierf deze tak uit.
IX. *Servaes Pietersz. del Court,* stamvader der familie in Holland.	

Zooals men uit bovenstaande tabel kan zien, doen de schrijvers de stamreeks aanvangen met *Thomas de Stembert* (1), die omstreeks 1347 moet zijn overleden, aangezien op 16 Augustus van dat jaar zijn zoon en erfgenaam *Jehenin of Jehan* (II) beleend werd met een half bunder gelegen „en Guekenry" bij Verviers. De afstamming van *Thomas de Stembert* (III), schout van Verviers, uit laatstgenoemde is echter niet bewezen. Weliswaar vinden wij den schout *Thomas* vermeld als eigenaar van een feodalen dwangmolen gelegen onder Stembert, welke laatste plaats ook niet ver van Verviers verwijderd was, en zou de overeenkomst van voornamen voor familieverwantschap kunnen pleiten, men zal ons echter moeten toegeven, dat dit allerminst als bewijs kan gelden. Wij wenschen er reeds hier den nadruk op te leggen, dat bij het trekken van conclusies uit gelijkluidende geslachtsnamen de grootste omzichtigheid geboden is en dit te meer in de streek van Verviers, aangezien — gelijk de schrijvers ons op pag. 66 mededeelen -naar deverzekering van Verviersche geleerden nog in het begin van de 17e eeuw de naam delle Court een van de *weinige namen* was, die aldaar

[2]) Wij merken slechts op, dat, wil men eenige bewijsvoering op familieportretten baseeren., eerst onomstooteliik dient vast te staan, dat deze portretten ook werkelijk de personen voorstellen, die zij — zoo vaak zonder voldoende gronden -- heeten uit te beelden. Deze identiteit zal wel in de meeste gevallen — vooral bij ongeteekende portretten — zeer moeieljk zijn vast te stellen. In Nederl. Patriciaat 1911 staat het portret van *Servaes Pietersz. del Court,* dat tot de studie over het schilderij van Rembrandt genaamd „de Staalmeesters" aanleiding gegeven heeft, op naam van diens zoon Jacob *del Court.* Waarschijnlijk heeft men bier echter met een fout van de uitgevers te doen.

regelmatig gevestigd waren.-Men werd in den regel aangeduid met den naam van de plaats zijner inwoning, naar een goed of een beroep, en het behoeft geen betoog, dat hierdoor verwarring tusschen gelijknamige personen gemakkelijk in de hand gewerkt wordt. Het zou dan ook verkeerd zijn tusschen alle de Stembert's [3]), d' Andrimont's, de Haseur's e. a. — namen van plaatsjes in de buurt van Verviers — familieverwantschap te veronderstellen.

De schout van Verviers *Thomas* de *Stembert,* die behalve den feodalen dwangmolen ook „la court de Stembert" bezat, overleed omstreeks 1432. Drie jaar later, in een acte van 3 April 1435 [4]), wordt melding gemaakt van zijn beide zoons *Thomas* (A IV) en *Jehan* (B IV). De oudste — *Thomas* — *zou* „la court de Stembert" geërfd hebben en wordt in 1430 vermeld als schepen van. Verviers, terwijl zijn jongere broeder *Jehan* reeds in 1438 met het ambt zijns vaders schijnt te zijn bekleed [5]). De omstandigheid, dat niet de oudste zoon in het schoutambt opvolgde, hoewel hij eerst omstreeks 1470 heet te zijn overleden [6]), pleit niet voor de bewering, dat dit ambt erfelijk was in de familie [7]), terwijl ook het feit, dat wij later *Thomas Linart*, echtgenoot van *Jehan*'s kleindochter *Isabeau* als schout van Verviers vermeld vinden in stede van haren broeder *Jehan* (B VI), den stamvader der latere *Stembert*'s, die erfelijkheid ons inziens niet waarschijnlijker maakt.

Thomas de Stembert, de schepen van Verviers in 1430, zou evenals zijn vader den bijnaamd „le Grand" of „le Maire" gevoerd hebben. Hij draagt in October 1439 [8]) aan zijn beide zoons *Piete* en *Tossen* (A V) een stuk land over, afkomstig uit de moederlijke nalatenschap, welke schikking door hun twee minderjarige broeders zal moeten worden bekrachtigd, wanneer dezen hun meerderjarigheid zullen hebben bereikt. *Piete* en *Tossen* waren in dat jaar dus reeds meerderjarig. In de desbetreffende acte wordt Thomas genoemd : „*Thomesin* fis le *gran de Stembier*", in een acte van 24 Jan. 1430 [9]): „*Thomas le jone fils Thomas le Maire*". Het is echter duidelijk, dat zoowel de bijnaam „le gran" als die van „le Maire" hier niet — zooals de schrijvers denken [10]) — betrekking hebben op den schepen *lhomas*, die trouwens nimmer schout was, doch op diens vader, den schout *lhomas dit le Brand* (111). Wanneer de schrijvers voorts in een acte van 1515 [11]) een' (reeds overleden) „*Thomas dit le grand Thomas jadis de Stembier*" aantreffen, dien zij voor een kleinzoon van den schepen *Thomas* houden, roepen zij uit: „pendant un siècle donc cette épithète a été héréditaire". Maar van deze erfelijkheid blijft niet veel over, wanneer men weet, dat de *Thomas* van 1515 een broeder had ook *Thomas* („dit Quentin") geheeten, ter onderscheiding van wien hem natuurlijk den bijnaam „le grand" zal zijn gegeven. De toevoeging „*jadis de Stembier*" *zou ous* inziens te vertalen zijn door „bij zijn leven wonend e te Stembier". De schrijvers nemen echter aan, dat hier aan den geslachtsnaam *de Stembert* gedacht moet worden — hetgeen voor het bewijs, dat „*le grand Thomas*" inderdaad een kleinzoon van den schepen was, niet van belang ontbloot zou zijn — maar vervallen hiermede in de fout. waarop wij hierboven doelden.

Zooals wij reeds zagen, was de schepen *Thomas* (A IV) o. a. vader van *Piete* en *Tossen* (Toussaint) *de Stembert*. Van *Piete* — hoogstwaarschijnlijk den oudste — wordt ons niets anders medegedeeld dan dat hij bijgenaamd werd „le damoiseau" en lakenkoopman was.

Met diens broeder *Tossen* komen wij echter aan een belangrijk punt der filiatie. Uit een acte van 1474 zou blijken, dat hij ook wel genaamd werd *Tossen d'Andrimont* [12]); in 1470 was een *Tossen d'Andrimont* (dezelfde?) schepen van Verviers. Deze laatste wordt nu door de schrijvers geïdentificeerd met *Tossen delle Court of delle Thour*, tusschen de jaren 1478 en 1495 herhaaldelijk als schepen van Verviers vermeld. den stamvader der Verviersche *delle Court*'s. Gaan wij na, welke gronden voor deze identificatie worden aangevoerd. In een noot op p. 7 lezen wij:

„Dans les Registres de la Haute Cour de Verviers „on trouve naturellement à maintes reprises mentionné „les noms des personages qui composaient cette cour. „On y trouve Toussaint pendant 25 ans sous les diffé„rents noms qu'on lui donna dans la ville. Comme les „noms des magistrats se suivent par ordre d'ancienneté; „qu'il était placé au début tout en bas et que nous le „voyons monter graduellement uendant les années aui „suivent jusqu'au haut de la liste, il n'est pas possible „de le confondre avec quelque autre. Les nouveaux „membres du collège commencent leur carrière sans „exception au bas de la liste".

Deze uitspraak klinkt zeer apodictisch. Mocht het echter juist zijn, dat bij het vermelden der namen van schepenen van Verviers in de registers van het Hof aldaar volgens een zeker niet algemeen gebruikelijke methode aan eene rangschikking naar ancienniteit ten allen tijde streng de hand gehouden werd, dan nog zou hieruit slechts in dat geval een conclusie voor de identiteit der onder verschillende benamingen voorkomende *Tossen*'s getrokken kunnen worden, wanneer men beschikte over een bronnenmateriaal, dat een aaneengesloten geheel vormt; van jaar op jaar, waaruit bij het ontbreken der juiste data der schepenbenoemingen toch doorloopend is op te maken, uit welke personen de scheuenbank was samengesteld. Zoo niet — en wii hebben reden om te veronderstellen, dat dit laatste het geval is — dan bestaat er ons inziens niet de minste aanleiding, om. aan te nemen, dat *Tossen d'Andrimont*, die in 1470 schepen is, niet vóór 1478 kan zijn afge-

[3]) Volgens Poplimont, La Belgique héraldique, X, p. 237 bestond er ook een oud patricisch geslacht *de Stenbier (de Wideux)* te Luik, dat zou afstammen van zekeren *Gilbert de Stenbier*, in 1390 schepen aldaar. Zonder. met het hier behandelde geslacht de *Stembert* in eenig nawijsbaar verband te staan, ontleende het ongetwijfeld eveneens zijn naam aan het plaatsje Stembert (oudtijds Stembier, Stenbier) bij Verviers.

[4]) *Gen.* d. C. p. 2, noot 3.

[5]) Gen. d. C. p. 2, noot 2.

[6]) Gen. d. C. p. 6, r. 7 v. o.

[7]) Gen. d. C. p. 3, r. 10 v. b.

[8]) Gen. d. C. p. 3, noot 1.

[9]) *Gen.* d. C. p. 3, noot 2.

[10]) *Gen.* d. C. p. 3, r. 1 en vv.

[11]) Gen. d. C. p. 3, noot 3.

[12]) Gen. d. C. p. 6, *noot* 1. Het is te betreuren, dat de schrijvers den inhoud van deze acte, die voor het bewijs der filiatie van zoo groot gewicht is, niet textueel in een noot of als bijlage hebben geoubliceerd. Dezelfde opmerking geldt ook vele andere voor het bewijs belangrijke acten, waarvoor met een verwijzing naar het Rijksarchief te Luik wordt volstaan, welk archief uit den aard der zaak en a fortiori in de huidige omstandigheden voor het, Nederlandsche publiek niet gemakkelijk te raadplegen is.

treden of overleden, terwijl *Tossen del Court zeer* wel door het uitvallen zijner voorgangers in korten tijd in rang kan zijn opgeschoven.

Kortom, wanneer de schrijvers over meer afdoende bewijsstukken voor de door hen gestelde identiteit tusschen *Tossen de Stembert* alias *d'Andrimont en Tossen delle Court* beschikken, dan mogen zij niet nalaten deze te publiceeren.

Teneinde de naamswisseling te verklaren wordt gewag gemaakt van een „achat, échange ou arrangement de famille" [13]) tusschen *Toussaint* (Tossen) voornoemd en zijn neef *Thomas de Stembert* (B V), schout van Verviers, die in 1478 zou hebben plaats gehad en waardoor *Toussaint* eigenaar werd van de door *Thomas* bezeten „court de Sècheval" of „court Quentin", door de schrijvers vereenzelvigd met „le vieux manoir de Verviers". *Thomas de Stembert zou* hiervoor waarschijnlijk de „court de Stembert" in ruil verkregen hebben.

Ongelukkigerwijs wordt voor het bestaan dier overeenkomst geen enkel bewijs medegedeeld. Berust zij slechts op hypothese ? Naar alle waarschijnlijkheid, hoewel de stelligheid, waarmede van haar bestaan gewaagd wordt, het tegendeel zou doen verwachten. Er worden geen acten aangehaald, waaruit blijkt dat *lossen* — met voorbijgaan van *Piete* ? — inderdaad in het bezit was gekomen van „la grande court de Stembert" en dat diezelfde bezitting na 1478 in het bezit van zijn neef *Thomas was* geraakt. Wel ontmoeten wij *Thomas* in een acte van 1461 [14]) — waarin hij „delle Cour" is toegenaamd — als bewoner van een „court" [15]) gelegen „en Séchevaux" te Verviers, terwijl de zoons van *Tossaint delle Court* (dezelfde?) in 1526 van hun rader eveneens een „court" erven gelegen in hetzelfde dal te Verviers [16]). Maar het bewijs, dat men ook hier met hetzelfde goed te doen heeft, ontbreekt ten eenenmale, laat staan het bewijs dat de overdracht in het kritieke jaar 14'78 plaats had.

De vraag aan welke „court" *Tossen delle Court* zijn naam ontleende, is ook daarom van belang, omdat de schrijvers de meening voorstaan, dat de door diens zonen in 1626 geërfde court „en Sècheval" met „le vieux Manoir de Verviers" vereenzelvigd moet worden. In een noot op pag. 5 vindt men verschillende gegevens bijeen onder het opschrift „le Manoir de Verviers". Reeds bij vluchtig doorzien rijst de vraag of hier wel van één „manoir" sprake is en of niet een onderscheid dient gemaakt te worden tusschen „le manoir de Verviers près de l'entreé du moustier" [17]) en een complex goederen vermeld als „la court et assise d'Andrimont et le manoir de Verviers,

[13]) **Gen.** d. **C.** p. **8.**

[14]) **Gen.** d. **C.** p. 8, noot 1.

[15]) Met de benaming *„court" werden* volgens Frédéric Godefroy (Dict. de l'nncienue langue francaise et de tous ses dialectes du IXième au XVième siècle. Paris 1883. t. 11 p. 318 in voce *cort. court, cour, cuert* en t. IS p. 227 in voce *court*) sedert Karel den Kale slechts kleine landhoeven (fermes) aangeduid, of wel „un terrain découvert et clos, précédant ou suivant un corps d'habitation". Voor deze laatste interpretatie verwijst hij naar een acte uit de 14e eeuw betreffende Val St Lambert bij Luik. Men denke hierbij aan onze Zuid-Limburgsche „hoven" met *hun* ingesloten erven. Van kasteelen — als waarop het wapen der familie del *Court aan Krimpen* zinspeelt (zie p. 65) — is natuurlijk geen sprake.

[16]) Gen. d. C. p. 8, noot 1; p. 5 noot 3.

[17]) Waarvoor verwezen wordt naar Livre des Fiefs du Franchimont. Edit. Tihon, pp. 427—429.

trois bonniers etc." [18]). Hoe dit zij, deze leenen behoord& tusschen de jaren 1370 en 1390 aan *Henri fils Goffin* (de Verviers), die ze gedeeltelijk weer aan anderen overdroeg. Wanneer wij nu zien, dat *Thomas de Stembert* (B V) in 1457 — dus bijna zeventig jaren na de laatstgenoemde beleening in 1390 — 8 mulder rogge verschuldigd is uit een „court", die aan *Henry Goffin* te Vervier (dezelfde?) behoord heeft, dan behoeft hierin toch niet zonder nader bewijs „le Manoir de Verviers" te worden herkend, evenmin als de „court en Sècheval", waarvan *Toussaint* en *Thomas delle Court* op 1 Oct. 1526 — dus weer bijna zeventig jaren later — na den dood van hun vader de beleening verzoeken aan *Rolland*, zoon van *Henry (de* Verviers), ook weer dezelfde behoeft te zijn als de „court" van *Thomas de Stembert*!

Op grond van het bovenstaande geven wij als onze meening te kennen, dat wij zonder meer afdoende bewijzen *Tossen* (Toussaint) *de Stembert* alias *d'Andrimont*, schepen van Verviers in 1470, niet houden voor denzelf den persoon als *Tossen* del *Court*, schepen dier plaats in 1478 en volgende jaren. Deze identiteit is ook daarom hoogst onwaarschijnlijk, omdat — ware zij juist — *Tossen de Stembert*, die zooals wij zagen in 1439 reeds meerderjarig was, bij zijn overlijden omstreeks 1526 [19]) over de honderd jaar oud geweest zou zijn! [20])

Alvorens van de *Stembert*'s af te stappen, willen wij met een enkel woord gewag maken van den jongsten tak (B), waarover de genealogie ons slechts terloops inlicht, als zijnde van minder direct belang voor de *del Court's*. Een afstammeling in den 4en graad van den stichter van dezen tak zou geweest zijn *Jehan de Stembert* (VIII), heer van Viller, griffier, schepen en erfvoogd van Verviers, overl. 10 Oct. 1605 (p. 7) of zooals elders weer staat in 1616 (p. 87), wiens fraaie graftombe tegenover p. 88 wordt gereproduceerd. De afstammelingen van laatstgenoemde vervulden erfelijk het ambt van voogd -- voué [21]) — van Verviers, hetgeen bevestigd wordt door het diploma dd. Laxenburg 17 Juni 1734, waarbij Keizer Karel VI *Lambertus Ignatius Stembert* in den adelstand bevestigde, waartoe hij tot dien tijd gerekend werd te behooren, en hem als „de *Stembert*" tot ridder van het H. R. R. verhief. Dit diploma, waarvan de volledige text als bijlage aan de genealogie is toegevoegd, vermeldt als gronden voor dit gunstbewijs in hoofdzaak, dat hij volgens geloofwaardige getuigen uit een achtenswaardige (houesta) familie van Franchimont gesproten is, dat zijne voorouders van oudsher de erfvoogdij (altam advocatiam haereditariam) van Verviers hebben bezeten en dat door hem de tienden van „Stembert, Heusy" in leen gehouden worden, die eveneens aan zijn voorouders hadden behoord. Het is opvallend, hoe in dit diploma de

[18]) Waarvoor verwezen wordt naar Livre des Fiefs du Franchimont. Edit. Tihon, p. 248.

[19]) *Gen.* d. C. p. 9, r. 1 v. b.

[20]) De afstamming van de Verviersche *del Court's* uit de *Stembert's* is bliikbaar een vondst van de laatste jaren. Ned. Patriciaat 1911, dat blijkbaar zijn gegevens aan familieopgaven ontleende, doet op p. 80 de stamreeks eerst met *Toussaint del Court aanvangen*. In de Addenda van deneelfden jaargang op p. 534 vindt men die afstamming wèl. *Zij* mare beter achterwege gebleven.

[21]) „Selon Detrooz un voué signifiait un seigneur du voisinage, choisi d'ancienneté pour l'assistance, protection et défence d'une communauté ou d'une église" (gen. d. C. p. 86).

herinnering aan vroegere waardigheden niet terug gaat tot den tijd, waarin de voorouders van *Lambertus Ignatius Stembert* gedurende meerdere generaties -indien de filiatie althans juist is — met het ambt van schout (mayeur) te Verviers on Soiron waren bekleed. Wat de vermelding der tienden van „Stembert, Heusy" aangaat, de schrijvers achten haar daarom belangwekkend, omdat uit een acte van 13 April 1644 [22]) blijkt, dat ook *Toussaint delle Court dit Mayet,* broeder van *Thomas* (VI), eigenaar geweest is van een tiend te Heusier (Heusy). Zij vergeten daarbij echter, dat zeer wel verschillende personen in dezelfde plaats — en nog wel op zoo uiteenloopende tijdstippen — tienden kunnen hebben bezeten, zonder dat de identiteit van deze tienden behoeft te worden aangenomen noch van verwantschap tusschen de rechthebbenden sprake behoeft te zijn. Ook zeggen zij [23]), dat reeds de schout van Verviers *Thomas de Stembert dit le Grand* (III), de gepresumeerde overgrootvader van *Toussaint delle Court dit Mayet,* van wien ook *Lambertus Ignatius Stembert* heet af te stammen, zijn rechten op de tienden van Heusier kon doen gelden, maar deze mededeeling vinden wij door verwijzing naar niet één officieel stuk gestaafd.

Keeren wij thans terug tot *Toussaint delle Court* (A V), den stamvader der Verviersche delle *Court*'s. Van hem worden ons drie zoons opgegeven, die allen reeds hierboven ter sprake kwamen t. w. *Toussaint dit Mayet, 1 homas dit le Grand* en *Thomas dit Quentin* (VI). Laatstgenoemde was van 1532 tot aan zijn overlijden in 1558 schepen van Verviers, in welk jaar wij zijn zoon *Laurent delle Court* (VII) voor het eerst als schepen dier plaats vermeld vinden. Deze had behalve ééne dochter vier zoons: *Laurent, Pierre, Thomas en Nicolas.*

Van *Pierre delle Court* (VIII), den tweeden zoon, in wien de schrijvers den vader herkennen van hun stamvader in Holland *Servaes Pietersz. del Court* (IX), is slechts weinig bekend. Hij zou dienst genomen hebben onder den Prins van Oranje, wiens troepen het land van Luik teisterden en, hierom voor goed uit zijn geboorteland verbannen, zijn leven in den vreemde hebben moeten eindigen. Inderdaad lezen wij in een rapport op last van den Prins-Bisschop van Luik opgemaakt naar aanleiding van „l'enquête faite en la paroisse de Verviers touchant les hérétiques et sospects d'hérésie l'an 1570 et suivants" [24]), dat „fils *M. Laurens* a esté au Service d'Orenge". Wanneer wij met de schijvers aannemen, dat met dezen laatste een der zonen van *Laurens delle Court* bedoeld wordt en wel *Pierre,* omdat hij zou zijn te identificeeren met zekeren *Pirot Laurent* (een patronymicum), van wien elders in hetzelfde rapport melding wordt gemaakt, dan nog lijkt het ous ongerijmd, dat deze *Pierre delle Court* ten eeuwigen dage uit Verviers verbannen zou zijn, Immers wij lezen, dat zijn vader hoog geëerd op 8 April 1676 aldaar overleed [25]), dat zijn broeders — die niet als hun vader tot het Roomsche geloof terugkeerden — ongestoord te Verviers mochten

[22]) ***Gen.*** d. C. p. 5 noot 1; p. 87, r. 1 v. o.
[23]) Gen. d. C. p. 2, r. 3 1 v. o.
[24]) Rerustende onder het Decanaat van Verviers. Gen. d. C. p. 21 en vv.
[25]) Gen. d. C. p. 24, r. 11 v. b.

blij ven wonen [26]), terwijl het harde vonnis er niet waarschijnlijker op wordt, wanneer men in bedoeld rapport leest, dat *Pirot Laurent* behoorde tot degenen, die „le Père Lardeur" op 11 Jan. 1572 tot den boezem der Kerk trachtte te doen terugkeeren [27]), terwijl hij toenmaals zijn campagne onder den Prins van Oranje ongetwijfeld reeds achter den rug had.

Door Prins Willem 1 werden twee expedities in die streken op touw gezet, in de jaren 1668 en 1572, en hoewel de schrijvers ons in de onzekerheid laten aan welke expeditie *Pierre zou* hebben deelgenomen, kan voor ons de keuze niet twijfelachtig zijn. In het enquête-rapport geschiedt de vermelding der feiten naar het blijkt in chronologische volgorde" [28]). Op pag. 107 van dat rapport is sprake van die afvalligen des geloofs, die *in April 1572* tot de Roomsche kerk terugkeerden [29]), terwijl reeds vroeger — op pag. 97 t. a. p. [30]) — het dienen van den *„fils M. Laurens"* onder den Prins van Oranje tot het verleden behoorde (a es t é au Service d'Orenge). De tweede expeditie van den Prins van Oranje moest in April 1672 nog beginnen en zou eerst door den St. Bartholomeusnacht (24 Aug. 1572) tot mislukking gedoemd worden Trouwens onder de verbeter de opgaven in Ned. Patriciaat 1911 — blijkbaar van de familie afkomstig — staat dan ook van *Pierre delle Court,* dat hij „diende onder Prins Willem 1 in den Luikschen veldtocht in het jaar 1567", dus verscheidene jaren vóór 1572!

Bij het overlijden van *Laurent delle Court* in 1575 zijn zijne drie zoons (*Laurent*, de oudste, was inmiddels overleden) allen afwezig en dit verklaart voldoende, waarom de verdeeling zijner nalatenschap eerst op 28 Maart 1579 haar beslag kreeg. Bij deze verdeeling wordt er van *Pierre* niet meer gerept, zoodat de conclusie voor de hand ligt, dat hij toen reeds was overleden. De schrijvers gaan echter van de veronderstelling uit, dat de broeders van *Pierre* uit vrees voor confiscatie van diens goederen zijn naam zouden hebben verzwegen met de bedoeling hem zijn deel in contanten in den vreemde te doen toekomen [31]). Indien — zeggen zij — de naam van *Pierre* in een officieele acte was voorgekomen, die noodzakelijkerwijs op het Gerechtshof (3) zou moeten zijn geregistreerd, dan was de schout verplicht geweest hiervan onmiddellijk aan den ontvanger kennis te geven, teneinde hem in de gelegenheid te stellen tot de confiscatie van dat erfdeel over te gaan. Wij achten ook dit niet waarschijnlijk. Indien *Pierre* werkelijk als een banneling in den vreemde verkeerde, wiens goederen verbeurd verklaard dienden te worden, dan zou hiertoe ongetwijfeld de sommatie reeds hebben geleid, die de weduwe van *Laurent*, den zoon, op 25 April 1575 „devant le peuple réuni" van de pui der „Haute Cour de Verviers" tot hare afwezige zwagers *Pierre*, *Thomas* en *Nicolas* deed richten, teneinde hunne medewerking te verkrijgen bij

[26]) Gen. d. C. p. 23, r. 8 v. b.
[27]) Gen. d. C. p. 22, r. 5 v. b.
[28]) Gen. d. C. p. 22 r. 11 v. b.: „A la page 13, donc avant 1570".
[29]) Gen. d. C. p. ***22,*** r. 8 v. ***o.*** Dit geschiedde „ex oommissione Rcverendi Everard Ghenart", hetgeen de schrijvers vertalen door sur l'ordre du *Prince-Evêque* Everard Ghenart. Een Prins-Bisschop van Luik van dien naam bestond niet,. In 1672 was *Gerardus* van *Groesbeeck* met die waardigheid bekleed!
[30]) Gen. d. C. p. 22, r. 1 v. o.
[31]) Gen. d. C. p. 25.

de ratificatie van hare huwelijksche voorwaarden [32]), aan welk feit het openvallen der nalatenschap van haren schoonvader op 8 April te voren allicht niet vreemd geweest zal zijn.

Het komt ons echter voor, dat in een kleine gemeenschap als Verviers toen was de schout, indien er termen voor confiscatie van goederen aanwezig waren, niet door de inschrijving van eenige officieele acte aan zijn plicht behoefde te worden herinnerd. Verviers, door sommigen in de 14e eeuw een gehucht (hameau) genoemd [33]), was in de 15e en 16e eeuw nog maar een onbelangrijke kleine plaats, die eerst in de 17e eeuw (en voornamelijk in de 18e eeuw) haar vlucht nam en niet vóór 4 December 1651 met stedelijke rechten werd begiftigd [34]). De schrijvers maken zich dus aan een anachronisme schuldig, wanneer zij in de eerste hoofdstukken van hun werk herhaaldelijk spreken van „la ville de Verviers" [35]).

Het spreekt vanzelf, dat indien — zooals wij veronderstellen — *Pierre delle Court* inderdaad in 1579 overleden was, *Servaes Pietersz. del Court*, de stamvader der familie in Holland, die tusschen 1591 en 1595 (zijn doopacte is onbekend) moet zijn geboren, onmogelijk zijn zoon geweest kan zijn.

Waar voor de afstamming van *Servaes Pietersz. del Court* uit *Pierre delle Court* geen positief bewijs voorhanden is, stelden de schrijvers zich ten doel het ontbrekende aan te vullen „en continuant do donner „beaucoup de faits et de preuves authentiques qui „démontrent les relations de Servais Pierre avec Verviers „et qui dans leur ensemble, leur vérité historique et „s'accordant les uns avec les autres, s'associent à établir „un fait." [36])

Voor dit doel hebben zij talrijke uittreksels uit de Leidsche doopregisters, de protocollen van Leidsche notarissen en andere authentieke stukken samengebracht, die moeten bewijzen, hoe *Servaes Pietersz.* te Leiden leefde „entouré d'amis verviétois et de membres de la „famille de Stembert-del Court" [37]).

Den schrijvers blijkt hierbij geen moeite te veel te zijn geweest en wij moeten erkennen, dat voor den oppervlakkigen lezer van dit deel van hun betoog ongetwijfeld suggestieve kracht uitgaat. Ons vermochten zij met te overtuigen. Uit zijn inschrijving in het poorterboek van Leiden op 2 Mei 1626 blijkt, dat *Servaes Pietersz.* was „laeckendrapier van Limburch". Evenals hij kwamen omstreeks denzelfden tijd ook vele anderen uit het Limburgsche en uit het Luiksche (waartoe Verviers behoorde) — meest lakenwevers — om den geloofswille naar Leiden, dat als een centrum van de lakenindustrie bekend stond en alwaar in die jaren reeds een uitgebreide Waalsche gemeente werd aangetroffen. Is het niet natuurlijk, dat deze vluchtelingen, die door herkomst uit dezelfde streek, door gelijkheid van godsdienst, beroep en taal op elkander waren aangewezen, binnen Leiden's muren met elkander verkeerden?, Behoeft het dan verwondering te wekken, indien wij *Servaes Pietersz*, ook al stamt hij niet uit Verviers, in acten samentreffen met lieden, die direct of indirect — en soms zelfs héél indirect — met Verviers en de *delle Court*'s uit die plaats in relatie hebben gestaan?

Intusschen komen ook personen naar Leiden, wier afstamming uit de Verviersche delle Court's *wel* als vaststaande kan worden aangenomen, t. w. verschillende afstammelingen van *Thomas delle Court,* den jongeren broeder van *Pierre* en bijgevolg den gepresumeerden oom van Servaes *Pietersz.* In alle omtrent hen bijeengebrachte gegevens [38]) treffen wij *Servaes Pietersz.* echter *niet eenmaal* samen met zijn naamgenooten uit Verviers aan. Wel is hij op 2 Mei 1627 te Leiden getuige bij den doop van een kind van *Nicolas Jacob* en *Catherine del Court.* Dat deze laatste echter tot de Verviersche familie behoorde, berust naar de schrijvers zelf erkennen slechts op een vermoeden [39]), terwijl ook allerminst bewezen is, dat zekere *Pierre Jean Joris,* „cramer van Limburch" [40]), wiens inschrijving in het poorterboek te Leiden op 26 Mei 1628 onder borgtocht van Scrvaes *Pietersz.* plaats had, een zoon was van *Georis delle Court* (zoon van voornoemden *Thomas*), die op 28 Sept. 1633 uit Verviers verbannen werd. Dat *Servaes Pietersz.* dus te Leiden geleefd heeft *omringd* door leden der familie de *Stembert—del Court*, kan bezwaarlijk worden onderschreven !

Te Leiden, evenals te Middelburg, Amsterdam en elders komen in die dagen vele personen voor van den naam *del Court*, afkomstig uit Antwerpen, Rijssel, Valenciennes, Douay enz. Wanneer wij volgens bovenstaande methode voor een verwantschap tusschen Servaes *Pietersz.* en deze *del Court's* wilden pleiten — hetgeen wij beslist *niet* doen — dan zouden wij bijv. kunnen opmerken, dat als borgen van *Servaes Pietersz.* bij diens inschrijving in het poorterboek van Leiden optreden *Matheus de Cloet,* zelf 8 Febr. 1613 ingeschreven als „fusteynwercker van Antwerpen" en *Pieter Cajonckel, 14* Mei 1621 ingeschreven als „fusteyntrapier van Valencijn"; dat *Elisabeth le Maire*, die op 7 Juni 1620 samen met Servaes *Pietersz.* een kind ten doop houdt van *Pierre Adam* [41]) wel dezelfde zou kunnen zijn als *Elisabeth le Maire*, blijkens proclamatie In de Waalsche Kerk van Leiden van 6 Aug. 1616 gehuwd met *Waléran del Court*, die op 6 Juli 1613

[32]) Gen. d. C. p. 24, r. 14 v. o.

[33]) Larousse. Gr. Dict. Univ. Paris 1876, t. XV, p. 950.

[34]) In een oude „Beschrijvinge der Steden van het Landt van Luyck" in 1735 bij Lambert Bertus te Maastricht verschonen, staat „van de Stadt Verviers" o. m.:

„Sy heeft eerst de Naem en Recht van Stadt bekomen in 't Jaer 1650, als wanneer de selve met Mueren en Torens omringht wiert: maer de Frnnschen meester geworden zynde van de Stadt Limborgh, hebben de Borgers en Inwoonders van Verviers verplicht de selve te slichten".

Met het bovenstaande valt do mededeeling moeielijk te rijmen, die wij op pag. 59 van de gen. d. C. aantroffen, dat de Hollanders in 1633 als overwinnaars voor de *voorten* der stad Verviers stonden!

[35]) Gen. d. C. p. 16 r. 1 v. b.; p. 26 r. 3 v. o. enz. Een merkwaardig anachronisme vinden wij ook op p. 27, r. 17 v. b., alwaar de vrije Rijksstnd Aken, het belangrijke centrum der lakenindustrie dier dagen, einde 16e en begin 17" eeuw wordt voorgesteld als een *mededinaster* der *stad* Verviers! In zooverre is ook de bij pag. 16 gevoegde kaart misleidend, aangezien zij de plaatsen van het oude Hertogdom Limburg en omliggend gebied vermeldt naar hun *tegenwoordige* grootte. Verviers is er na Luik en Aken de grootste stad. Inmiddels stelt de beroemde kaartenmaker uit de 17e eeuw Johannes Blaeu in zijn Atlas (Vol. III. Lib. VIII) Verviers nog als een klein dorp voor van denzelfden rang als Andrimont en van veel minder belang dan steden als Limburg, Visé, Dalhem e. a. In de aan de kaart, toegevoegde text wordt van Verviers dan ook met geen enkel woord melding gemaakt.

[37]) Gen. d. C. p. 78, r. 10 v. o.

[38]) *Gen.* d. C. p. 63, r. 12 v. b.

[38]) Zie de tabel bij p. 60.

[39]) Ibidem.

[40]) Ibidem.

[41]) Gen. d. C. p. 69.

als „thynwercker van Rijssel" in het poorterboek van Leiden staat ingeschreven; dat *Jan* en *Boudewijn del Court,* die in het midden der 17e eeuw te Amsterdam leefden en voor afkomstig uit Douay gehouden worden, gehuwd waren met *Janneke* en *Marie Donneu,* terwijl op 28 Oct. 1657 *Hester Donneu* meter is van *Hester del Court,* kleindochter van Servaes *Pietersz.* enz. enz.

Intusschen verwerpen wij deze methode en houden wij vast aan de afkomst van *Servaes Pietersz.* uit het oude hertogdom Limburg (zie de bij pag. 16 gevoegde kaart), zooals authentieke stukken zulks vermelden, al kwamen wij reeds op grond van het bovenstaande tot de conclusie, dat de afstamming uit *Pierre delle Court* onwaarschijnlijk en die uit Verviers onbewezen is.

Er is echter meer. De afstamming uit *Pierre* is niet alleen onwaarschijnlijk, zij is ook beslist onjuist.

Het huwelijk van *Servaes Pietersz.* met *Barbe de Hasque,* dat op 6 Sept. 1621 te Dordrecht voltrokken werd, vinden wij ook in de Waalsche kerk zijner woonplaats Leiden afgekondigd [42]). Het werd als volgt in het „Livre de Mariage 1604—1638" ingeschreven:

Du 12 Aougst 1621:
Servaes fils de Pierre Servaes natif dupais de Lembourg.
Rarbe de Hasque native de Liege.

De vader van Servaes Pietersz. heette dus niet Pierre zoon van Laurent **delle** Court, doch Pierre (Pieter) zoon van Servaes!

Servaes Pietersz. was bijgevolg naar zijn grootvader gedoopt, wiens voornaam wij bij de Verviersche *delle Court's* niet éénmaal aantroffen.

Meer behoeven wij niet te zeggen, om aan te toonen, dat laatstgemelde acte de kunstig opgebouwde stamreeks, die via Verviers tot in de Middeleeuwen reikte, als een kaartenhuis ineen doet storten.

Hoe de familie aan den naam *del Court* gekomen is, blijft voorloopig onopgelost en zal gegeven het feit, dat ook de vader van *Servaes Pietersz.* een patronymicum blijkt gevoerd te hebben, niet gemakkelijk zijn na te sporen [43]). Misschien nam *Servaes Pietersz.* — zooals toenmaal bij lieden zonder geslachtsnaam zeer vaak placht te geschieden — den naam zijner moeder aan. De bewering, dat hij eerst vele jaren na zijn huwelijk zijn patronymicum zou hebben laten varen, omdat de Fransche taal te dier tijde in Holland nog weinig gebruikelijk was en zijn echt Fransche naam in het begin van zijn loopbaan tot vergissingen en een verkeerde en belachelijke spelling aanleiding kon geven [44]), wordt door een blik in de poorterboeken van Leiden, alwaar het

[42]) Zie ook Gen. d. C. p. 59, noot 1, r. 3 v. o.

[43]) Hoe licht patronymica tot persoonsverwisseling aanleiding kunnen geven, blijkt uit de volgende huwelijksproclamatie te Leiden:

Xerkl. Ondertr. Register H. fol. 232 v. Juni 1618:

Servaes *Pietersz.* jongman Van Marmendierre soldaet vergeselschapt met Jacob Jan Pocheau en Sybert Belkyn zijn bekenden met *Jannetgen Thonis* jongedochter van Mastricht vergeselschapt met Marytgen Claes haer bekende.

Hoewel men oorspronkelijk geneigd zou zijn hier aan een ***eerste*** huwelijk van ***Servaes Pietersz. (del Court)*** te denken, kan hiervan geen sprake zijn, aangezien beide echtparen in deneelfden tijd te Leiden kinderen doen doopen.

[44]) Gen. d. C. p. 18, r. 6 v. o.

ook vóór de komst van *Servaes* van Fransche namen (waaronder *del Court)* wemelt, tenietgedaan.

De mogelijkheid blijft natuurlijk altijd bestaan, dat *Servaes Pietersz.* toch op de eene of andere wijze van de *del Court's* te Verviers afstamt. Er zullen echter in het hertogdom Limburg en het aangrenzende vorstendom Luik — gegeven de vele *court*'s in die streken — ongetwijfeld meerdere families del *Court* geweest zijn [45]). Wel verzekeren de schrijvers, dat „ce quireste des archives „dans les principales villes du vieux duché de Limbourg „ témoigne qu'il n'y paraissait presque jamais et qu'aucune „famille de ce nom n'y était établie du temps de Pierre „del Court et de son fils Servais"[46]), maar dat hun onderzoek zich niet tot alle kleine steden en dorpen van dat hertogdom heeft kunnen uitstrekken, ligt voor de hand.

Het spreekt van zelf, dat wij de meening van Dr. N. Japikse, die in de Bijdragen en Mededeelingen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde [47]) aan de genealogie del *Court* eene korte bespreking wijdt en daarin tot de conclusie komt, dat de zeer omvangrijke onderzoekingen om de lijn van Verviers-Holland te volgen bizonder zijn geslaagd en niemand na het gehouden betoog gelezen te hebben er meer aan zal twijfelen, dat *Servais,* al is zijn doopbewijs niet te vinden, de schakel vormt, allerminst kunnen onderschrijven. Ook de uitspraak, die wij elders lazen[48]), dat deze uitgave „een monument voor de familie daarstelt", zouden wij slechts voor dat gedeelte der genealogie tot de onze willen maken, dat meer speciaal aan *Servaes Pietersz. del Court* en aan zijne afstammelingen is gewijd. Hier zijn de schrijvers op hun best. Wij veronderstellen dan ook, dat vele lezers het met ons eens zullen zijn, dat het zwaartepunt der verdiensten van het voorgeslacht der *del Court's* niet lag aan den kant der (denkbeeldig gebleken) voorvaderen te Verviers, maar bij die Oud-Hollandsche kooplieden en nijverheidsmannen, die door hun kunde en energie de basis hebben gelegd voor de gunstige sociale positie hunner nakomelingen. *Servaes Pietersz. del Court* (orerl. 1662), zijn zoon *Jacob del Court* (1632—1707), zijn kleinzoon Abraham *del Court* (1661—1722), zijn achterkleinzoon *Isaac del Court* (1689—1730), zij allen speelden als gouverneurs van de draperie een leidende rol in den lakenhandel van Amsterdam. Met den zoon van laatst-

[45]) Vorsterman van Oven maakt in zijn Stam- en Wapenboek dl. I, p. 165 gewag van een Luiksche familie ***del Court,*** waarvan de genealogie, opgemaakt door den wapenheraut Le Fort, eou berusten in het archief te Luik. Zij stamt af van ***Thomas del Court, vroeger*** burgemeester van Chatelct in Henegouwen, waarschijnlijk in 1485 van daar gevlucht. Hij huwde *Colin Broignong,* waaruit drie kinderen, die het geslacht voortzetten.

Jules Bosmans Arm. Anc. et Mod. de la Belgique geeft:

Delcour. L(iége): De gu. à trois colombes d'arg., les 2 du chef affr.

Rietstap. Armorial général vermeldt:

Cour (del). P. de Liége. Parti: au 1 coupé: *a.* d'arg. au lion dc gu; ***b.*** de gu à deux griffons pass. d'or, l'un sur l'autre; au 2 d'arg. à oinq fuaées de gu., sccolées en fasce. C.: un lion iss. de gu.

Cour (del). Limb. Ec. nu 1 et 4 d'or au lion de gu., au 2 d'azur à une herse d'or; au 3 d'azur à un ohaudron, br. sur une fourche et une pelle, passées en saut., le tout d'or.

Al deee wapens wijken af van dat der familie del ***Court van Krimpen,*** die, zooals wij reeds zagen, in haar wapen als kwartier del ***Court*** een blauw kasteel op een zilveren veld voert.

[46]) Gen. d. C. p. 63, r. 1 v. b.

[47]) Ve Reeks. Deel IV. Afl. 2, p. 173.

[48]) M. G. Wildeman in „de Wapenheraut" 1916, No. 8, p. 379.

genoemde Mr. *Abraham del Court (1723-1759)* kwam de familie in 1749 in de regeering van de eerste stad van ons land (echter geen „retour à la magistrature"!). Laatstgenoemde, president-schepen en raad van Amsterdam, afgevaardigde ter Staten van Holland en West-Friesland, huwde *Anna van Barnevelt,* dochter van *Martinus van Barnevelt*, schepen, raad, burgemeester en drossaard van Gorcum en den lande van Arkel, heer van Krimpen aan de Lek, welke heerlijkheid Mr. *Abraham del Court* bij zijn huwelijk (1750) verkreeg. Zijn zoon Mr. *Martinus Gerard del Court van Krimpen (1755 -1835) was* raad in de vroedschap van Delft, afgevaardigde ter Staten van Holland en daarna burgemeester van Leiden. Van diens zoon Mr. *Aelbrecht Arent del Court van Krimpen* (1810—1884), officier van Justitie en lid van den raad te Haarlem, stammen alle tegenwoordige leden af van dit geslacht, dat -- aan aanzienlijke familiën in binnen- en buitenland vermaagschapt — onder de Nederlandsche patriciërs een eerste plaats inneemt.

Eigenhandige aanteekeningen van **Hans van Loon,** **(1577—1658)**,

medegedeeld door Mr. E. J. Th. à TH. VAN DER HOOP.

[Op den omslag:] MEMORIE
van onsen troudach kinderen geboorten etc.

HL

Loon versoet den arbeyt [1]).

[blz. 1.] 1597

27 Mey 1597 ben Ick *Hans van Loon* met *Anna Ruyckhavers* de dochter van den heer *Marten Ruyckhaver* ende Jof: *Alit van der Laan,* inden name Godts tot Haerlem getrout des avonts inde publicque kerck Int avont gebed, door Johannes Boogaert dienaer des Goddelijcken Woorts aldaer, den almachtige wil ons in vreede en vreuchde tot zalicheyt lang tsamen laeten leven.

Anno 1649 den 22 Maey smorgens tusschen 7 en 8 is mijn lieve huysvrou in den Heere gerust, heeft een Godtzalich leven geleyt, ende is met een zoetgemoet inden heer ontslapen, verwachtende den jongsten dach met een vrolycke verryssenisse, is begraven inde Westerkerck tot Amsterdam int graf nº 7 int middelperck tussen den predick en borgemrs stoel de 27 Mey aº voorsz.

14 November 1598 Saterdach smorgens ontrent ½ vyve is myn huysvrou door Godts genade verlost van een zoon die opten 18 ditto tot Rotterdam inde groote kerck is gedoopt ende naer mijn vaeder *Willem* genoemt de heere laet hem in deuchden opwassen, de getuygen waren myn vaeder en myn Schoonmoeder.

den 8 October 1603 is deesen zoon deeser werelt overleeden ende tot Rotterdam inde groote kerck begraven, Godt sij sijn ziel genadich.

[blz. 2] 1600 in Rotterdam.

17 Augustus 1600. Donderdag savonds ten zeven uure is mijn huysvrou Godt lof verlost van haer tweede kint een dochter die opten 30 ditto tot Rotterd. inde groote kerck door Casparum Greunickhovius is gedoopt ende naer myn huysvrouwen overleeden Suster genomt *Geertruyt,* Godt laetse indeuchden gewassen de getuygen waren myn suster *Johanna,* mr. *Frans Meerman* advocaet myn huysvrouwen Swager , ende joffrou *Geertruyt Ruychavers* huysvrou van Joncker *Arent van Duvenvoorde* coronel en gouverneur van s Gravenwaert , myn huysvrouwen muy

1629 den 10 Julli is onse dochter *Geertruyt* tot Amsterdam inde nieuwe kerck getrout met Mr. *Dirck Graswinckel* advocaet [1]) zoon van docter *Jan Graswinckel* en joffrouwe *Tiette Basius*, de Heere wil haer huwelick zeegenen,

Ick heb haar ter eerster Instantier ten huwelick gegeven begreepen seecker cleyn testament van myn moeder zal: ende het accrois van dien etc. f 25400.— daernaer het huwelicks goet noch verbeetert met f 6000.—, alles suyver gelt boven alle oncos ten , van cleeding en bruiloft.

[blz. 3.] 1602 In Rotterdam.

14 Juni 1602 smorgens de clock twee uuren is myn huysvrou Godt lof verlost van haer derde kint een zoon die opten 30 ditto tot Rotterd. inde groote kerck door den predicant Francois Lantsbergen is gedoopt ende naer myn huysvrouwen grootvader van moeders syde, de heer *Nicolaes van der Laen* in syn leven borgemr tot Haerlem, genomt *Nicolaes*, de getuygen waeren myn moeder *Pietronella Lievens*, *Gerrit Ruychaver*, borgemr tot Haerlem, ende joffrou *Anna van der Laen* weduwe van de Raetsheer *Artus van Breederode* mynen huysvrouwen oom ende muy respective, Godt laet hem in deuchden opwassen.

Den 26 mey 1624 is myn zoon *Nicolaes* tot Alckmaar inde groote kerck getrout met *Emmerensia van Veen* dochter van *Adriaen van Veen* en joffrou *Heyltie van Foreest*, de heere wil haer huwelick zeegenen hij heeft ten eersten instantie van synden zijde ten hvwelick aengebracht, boven de cleeren ende juwelen f 18000.— welck huwelick goet ick namaels in twee reysen heb verbeetert met f 12060.— Mijn voorsz. zoon heeft bij *Emmerensia van Veen* geprocreert opten 9 September 1625 haer eerste kint een zoon die naer myn schoonvader is gedoopt *Martin.*

Op 26 October 1631 haar 2 kint een zoon die nae syn schoonvader is gedoopt en genomt *Adriaen.*

Op 3 September 1633 haar 3 bint oock een zoon die naer mijn vader zal: is gedoopt en genaemt *Willem.* Godt laatse alle in deuchden opwassen.

---

[1]) Dit handschrift kwam door huwelijk in de geslachten *Calkoen* en *van* de *Poll* en ten slotte in mijne familie.

Waar in het manuscript de eigennamen geheel willekeurig met of zonder hoofdletters geschreven worden, werd door mij ter wille van de duidelijkheid aan eerstgenoemde schrijfwijze vastgehouden.

V. D. H.

[1]) Die namaals is geworden advocaat fiscaal van de domeijnen van Holland.

Mijn voorz. zoon is A° 1633 geworden regent vant tuchthuys tot Amsterdam ende heeft daer inue gecontinuweert tot A° 1639 van daer is hij geworden Commissaris vnnde camer van assurantie tot den jaere van A° 1652 ende van daer is hij A° voorse geworden Commissaris van de dootate boelen, ende is opt lest van t jaer 1652 gecomiteert tresorier extra-ordinaris opten 28 Jannen. 1653 is hij geworden vroetschap of 36 raed ende den 1 febr. genomineert ende geworden scheepen deeser steede Amsterdam.

In febr. 1654 is hij wederom geworden tresorier extra-ordinari.

[blz. 4.] 1604 in Amsterdam.

7 Juni 1604 s maendach nae Pinksteren na middach ten vyve is myn huysvrou Godt lof verlost van haer 4e kint een zoon ende is den 13 ditto tot Amsterdam inde nieuwe kerck gedoopt door den predicant Johannes Lemair ende nae myn eersten ende overleeden zoon genomt *Willem,* de getuygen waren myn Swager *Adriaen Spieringk*, myn betroude Suster Marie *Gerrits van Dyck*, ende *Alit van Veen* huysvtou vanden ontfanger *Foreest* tot Alckmaer, Godt laet hem in deuchden opwassen.

den 14 december 1632 is myn voorsz. zoon inden haech in de clooster kerck door den predicant Modens getraut met *Marie Geelvinck*, de dochter van de borgemr *Jan Cornelisz. Geelvinck* van Amsterdam gecomiteert int college van de gecomiteerde raeden van Holland, ende joffrou *Agata van Outshoorn,* heeft ten huwelicke gebracht boven alle oncosten f 30000.— oock gelycke soma met syn huysvrou gehadt

den 9 november 1633 is haer geboren een zoon die nae beyde de grootvaders is genomt *Johannes*, Godt wil hem in deuchden laeten opwassen.

den 12n Maert 1636 omtrent de middach is *Marie Geelvinck* in den heer gerust ende opten 17en ditto tot Amsterdam in de Westerkerck begraven

den 6 October 1637 is mijn zoon voor scheepenen tot Amsterdam voor zijn 2e huwelick getrout met *Margriet Bas* dochter van *Claes Bas* ende *Annetie Voogels* zal: haer goet was ontrent f 90000.—.

Hebben tsamen geprocreeert de navolgende kinderen

den 12 Juli 1608 een dochter genaemt *Anna*

den 5 December 1639 een zoon genomt *Nicolaes*

den 18 April 1642 een dochter genaemt *Marie*

den 29 Juni 1644 een zoon genaemt *Frederik*[1])

den 2 febrew : 1644 is mijn zoon *Willem* geworden scheepen van Amsterdam

den 28 Januari 1644 is hy vercooren tot vroetschap

den 26 Juni 1645 is hij deeser werelt overleden ende inde Westerkerck in n° 9 begraven int middelperck in den 12 laech.

[blz. 5.] 1607 in Amsterdam.

14 Jannew : 1607 sondach smiddachs is myn huysvrou Godt lof verlost van haer 5e kint een zoon ende is den 18 ditto tot Amsterdam inde oude kerck gedoopt ende nae mijn zalige moeder genoemt *Pieter,* de heere laet hem in deuchden opwassen,

[1]) *Frederick* wert nae zyn vaders doot genomt *Willem* nae zyn zal: vader.

de getuygen waren myn schoonmoeder, ons zwager *Jan Meerman* ende neve *Adriaen van Veen*

den 31 Augusti 1631 is myn voorsz. zoon *Pieter* tot Alckmaer in de groote kerck getrout met *Anna van Foreest* dochter van *Nanning van Foreest* raed en secretaris der voorsz. stadt, ende *Machtelt van Sonnevelt*, hy heeft ten huwelick gebracht soo ter eersten instantie als de verbeetering daarop gevoecht boven cleeding ende andere oncosten f 30.000.— hebben tzamen geprocreert de navolgende kinderen

den 30 Augusti 1642 een dochter genaemt *Machtelt*

den 7 Augusti 1634 een dochter genaemt *Anna*

obit 9 Juni 1637.

den 8 mey 1637 een zoon genaemt *Nanning*

den 13 Novem. 1638 een zoon genaemt *Nanning*

den 1 April 1641 een zoon genaemt *Pieter*

obit 23 October 1643.

den 18 Juni 1643 een dochter genaemt *Aeltie*

den 13 Maart 1645 een dochter genaemt *Aeltie*

den 25 Mey 1647 een zoon genaemt *Maerten.*

Anna van Foreest myn voorn. behoude dochter is den 29 Januw: 1654 savons de clock acht uuren deeser werelt overleeden, ende den 4e februw: inde Wester kerck in haer eygen graft begraven.

[blz. 6.] 1606.

8 April 1606 savonds voor middernacht is myn moeder zaliger deeser werelt overleeden ende den 11 ditto tot Rotterdam opt koor begraven heeft een cristelyck leven geleyt, met Godt moetse eewichlyck leven

was genaemt *Pieternella Lievens* van shertogenbosch van goeden geslachten aldaer dan vermits de oorloge, zij met myn vader niet lang gehuwelickt, ende wij kinderen jong, syn de troubelen te vermyden vluchtich geweest, derhalven geen geslacht register gevonden.

11 Jannew : 1618 smorgens ten drie uuren is myn broeder *Lieven* inden heere gerust ende den 14 ditto tot Rotterdam opt koor int graft van myn ouders begraven, heeft naergelaten twee kinderen namentlyck een zoon genaemt *Jan van Loon* geboorten 24 april 1608, is overleeden den 31 December 1643 heeft noyt getrout geweest,

ende een dochter genaemt *Emmerensia* gebooren 16 Augusti 1609 die getrout is geweest met *Adriaen Vredenburch* ende is gestorven in Jannewari 1632 hebben een kint naer gelaeten dat corts daer naer toch gestorven is, zijnde allen het goet gecomen op haar broeder *Jan van Loon,* die groote middelen naergelaeten heeft, doch heeft syn vaders en moeders vrienden met een legaet van 25.000 guld: elcke stuck de helft uitgemaeckt, de rest dat seer veel was gelaeten als erfgenamen bij testament aen *Adriaen Jacobsz. van Adrichem* ende *Aeltie Gerrits van der Dyck* des selfs huysvrou, syn muy van moeders syde.

5 Jannew : 1640 is overleden myn schoonsuster Marie *Gerrits van* der *Dyck* die moeder was van *Jan* en *Emmerensia van Loon,* die naer myn broeders doot is hertrout geweest met *Pieter Willems van der Hoeve* borgemr tot Delft.

[blz. 7.] 1618.

12 May 1618 is inden heer ontslapen *Adriaen Spierinck* mijn suster *Anna*'s man, in sijn leven vroetschap en schepen tot Rotterdam gecomiteert int colegie van d' admiraliteyt aldaer, meede begraven in myn salige moeders graft, naelatende 2 zoonen en 5 dochters by myn suster geprocreert.

16 Julli 1618 is myn Lieve vader meede inden heere gerust geboortich van s hertogenbosch genaemt Willem *Jansz. van Loon.*, out ontrent 83 jaeren, inde troubele tyden uit den Bosch geweecken ende eyndelycke hem neergestelt tot Rotterdam daer hy gerust ende by myn zalige moeder begraven is, synde geweest een mede bewinthebber van de Oostindische compie ter cameren Rotterdam van den beginne vant octroy gegeven bijde heeren Staten generael opten 20 Maert 1602 naer latende vier erfgenamen by myn moeder zaliger geprocreert als *Johanna*, my *Hans, Lievens* zoon ende dochter bij representatie in syn plaetse, ende *Anna van Loon,* hebbende ons alle vier noch by t leven van moeder zaliger uitgehuylickt, wel gedoteert daer naer uit puire liberaliteyt elck noch 6000 guld: vereert, daeren boven aen synne voorsz. kinderen naergelaten boven ettelycke legaeten aen andere vrienden en vreemden gemaeckt, ontrent 240.000.—.

14 Julli 1620 is *Nicolaes Ruychaver* myn huysvrouwen outsten broeder, weesende raetsheer in den hoogen raed tot Amsterdam inden heer ontslapen, ende daer nae opt koor inde groote kerck in Schravenhage (daer tlicham gevoert was) begraven.

17 November 1651 is *Willem Ruychaver* myn zalige vrouwe broeder weesende hooch heemraed van Rijnlant op syn hofsteede genaemt Oosteynde deeser werelt overleeden, ende opten 23en ditto tot haerlem voor t' koor in zijn vader en moeders graft begraven.

[blz. 8.] 1626.

20 September 1626 is *Alit van der Laen* mijn huysvrouwe moeder, de outste dochter van *Nicolaes van der Laen* in zijn leven dickmael borgemr tot Haerlem ende raed vande finantie, opt Oostende van Hillegom op haer hofsteede, deeser werelt overleeden out synde ontrent 85 jaeren, is tot Haerlem in de groote kerck voor t'koor begraven.

25 December dº. voorsz. is *Marten Ruyckhaver* myn huysvrouwen vaeder in syn leven dickmael borgemr tot Haerlem, ende derselver stats gecomiteerde int colegie vande gecomiteerde raeden van Holland, hooch heemraed van Rynlant, deeser werelt overleeden out synde ontrent 80 jaeren, die hij met eeren ende eenen goeden naem geleeft heeft, meede op syn hofstede t' Oostende van Hillegom overleeden ende tot Haerlem in de groote kerck, by myn schoonmoeder begraven.

8 November 1627 is myn outste suster inden heer gerust en tot Amsterdam inde niewe kerck opt coor begraven, heeft nae gelaten, *Cornelia Hessels* geprocreert by *Joost Hessels* haeren eersten man die getrout is met *Goddert Kerckrinck*, *Gerrart* en *Susanna Pelgroms* die by representatie coomen in haer overleeden moeders plaetse met namen *Anna van Offenberch* die getrout is geweest met *Steffen Pelgrom*, *Marie van Offenberch* getrout met doctor *Robert van der Hoeve*, *Josynne van Offenb.* getront met Pr. *Assenburch* ende Johanna *van Offenborch* noch ongetrout, t geene dat zij haere kinderen ten huwelicke heeft gegeven en datse nae hebben gehadt tacseere ick tsamen op 300 duisent guldens.

[blz. 9.] 1609 in Amsterdam.

23 April 1609 Donderdach smorgens ten 6 uuren is myn huysvrou Godt lof verlost van haer 6e kint een dochter genaemt *Anna* gedoopt den 28 ditto tot Amsterdam in de niewe kerck door den predicant *Jacobus Roelandus*, de getuyge waeren, myn broeder *Lieven,* ende mijn huysvrouwen broeder mr. *Nicolaes Ruyckhaver.*

den 18 Augusti 1637 is mijn dochter *Anna* tot Amsterdam inde niewe kerck getrout met mr. *Willem Nieupoort* pensionnaris der Stadt Schiedam ende van derselver gecomiteerde int college vande gecomiteerde raeden van Hollant hebbe met haer ten huwelicke gegeven boven haer cleeding ende bruyloften f 30.000.—.

Hebben tsamen geprocreert de naergenomde kinderen :

30 Julli 1638 een zoon gedoopt *Willem*

14 October 1639 een zoon gedoopt *Hans*

(obit 8 m out synde) 26 december 1640 een dochter gedoopt *Aeltie*

4 Julli 1642 een zoon gedoopt *Maerten*

(obit 22 Mey 1644) 30 April 1644 een zoon gedoopt *Dirck*

(obit ten selve dach) Juni 1645 een zoon die tselve ogenblick stirf

(obit) 26 August 1646 een dochter gedoopt *Adriana*

4 December 1648 een dochter gedoopt *Anna*

18 December 1650 savons ten 11 uuren een dochter den 27 ditto gedoopt *Adriane*

19 October 1652 een zoon gedoopt *Arent.*

Int eerst van October 1638 is mijn behoutzoon *Willem Nieupoort* nae voorgaende nommatie vande eedelen en Steden by syn hoocheyt den prince van orange geeligeert tot Raed ende rentmeester van de domeynen van Noort Hollant.

[blz. 10.] 1611 in Amsterdam.

14 May 1611 smorgens ontrent den ses uuren is myn huysvrou Godt lof verlost van haar 7e bint een zoon den 26e ditto tot Amsterdam inde oude kerck gedoopt ende genomt nae myn schoonvader *Maerten,* de getuygen waeren myn schoonsuster *Marie Ruyckhavers* en myn neef *Goddert Kerckrinck*

den 19 April 1644 is myn zoon *Maerten* tot Amsterdam in de niewe kerck getrout met *Anna Claes Hasselaers dochter* in syn leven capiteyn mayor deeser steede, ick heb eenige jaeren voor syn troudach hem syn huwelick goet ende tot syn cleedinge ende juwelen laeten toecomen soo veel als myn andere kinderen gehadt hebben, doch heeft hyt voor synnen troudach wat verbeetert gehadt

den 18en Maert 1645 is *Anna Claes dr.* Godt lof verlost van een zoon die den 19 ditto inde Westerkerck is gedoopt door den predicant Hollenbeeck ende is nae haer vader genomt *Claes*, Godt laet hem in deuchden opwassen, de getuygen waeren

ick en syn schoonmoeder, en mon frere *Willem Ruyckhaver*, den 10 Juni 1645 is myn voorsz. zoon dezer werelt overleeden, rust met Godt en leyt het lichaem begraven inde Westerkerk in myn graf n° 8 inde 12e laech int middelperck den 15e Juni.

(Wordt vervolgd.)

De stamvader van het geslacht
van Utenhove,

door Jhr. Mr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Aangaande de afstamming van het hier te lande adellijke geslacht *van* Utenhove deelde Nederland's Adelsboek in jaargang 1904 mede:

„De geregelde stamreeks vangt aan met *Boudewijn d' Otenhove,* wiens zoon *Willem* in 1268 overleed. Zijne „afstammelingen behoorden tot de aanzienlijken van „Gen t. Een van deze *Olivier van Utenhove* vestigde „zich hier te lande, huwde in 1568 *Elisabeth Ketel van „Hackfort* en overleed 19 Dec. 1624."

In jaargang 1911 van hetzelfde werk bleef wel G ent nog als plaats van herkomst gehandhaafd, maar daarop liet de redactie volgen:

„De geregelde stamreeks vangt aan met *Olivier van „ Vtenhove,* die officier in Statendienst was ter repartitie „van Drenthe. Op welke wijze hij stamt uit het oude „geslacht van *Utenhove,* dat reeds in 1201 te Gent „voor komt, is niet uitgemaakt." Omtrent dezen *Olivier* van Utenhove zegt de in dezen jaargang voor het eerst gepubliceerde stamreeks: „*Olivier van Ulenhove,* officier „in Statendienst ter repartitie van Drenthe, tr. *Elisabeth „Ketel van Hackfort,* † 1596, dr. van *Anthony Seino*'sz. „en *Mechteld Mulert Seino*'sdr." Hij is dus dezelfde als de reeds in jaargang 1904 genoemde *Olivier van Utenhove,* maar de data van diens huwelijk en overlijden zijn blijkbaar als onbewezen of onjuist weggelaten.

Daar de redactie van Nederland's Adelsboek zich dit jaar wederom met het geslacht *van Utenhove* zal hebben bezig te houden met het oog op jaargang 1918, meen ik goed te doen enkele door mij verzamelde gegevens nopens den stamvader, of vermoedelijken stamvader, te publiceeren; naar ik hoop mogen die lelden tot verdere ontdekkingen.

Vooreerst heb ik nagegaan, wat in de Staten van Oorlog te vinden was omtrent *Olivier van Utenhove,* die wordt gezegd officier in Statendienst ter repartitie van Drenthe te zijn geweest en moet hebben geleefd in de tweede helft der zestiende eeuw. Het resultaat van dat onderzoek was niet groot, maar toch niet van alle belang ontbloot. Hoewel ik *Olivier van Utenhove* zelf niet daarin aantrof, vond ik in den Staat van Oorlog van 1595[1]) onder de „Tractementen op te Drenthe" deze doorgehaalde post : „*de wede Oliviers van kuytenhove* ..... XXV £", ter zijde waarvan eene andere hand had geschreven : „*es overleden*". De Staat van Oorlog van 1596 ontbreekt en in dien van 1597 [2]) komt deze post niet meer voor, evenmin als in die van vóór 1595.

[1]) Algem. Rijksarch., Raad van State n°. 1227. Op den Staat is aangeteekend: „overgelevert den 18 Novembris 1595".
[2]) Raad van State, n°. 1230.

Zoo *Olivier's* vrouw dus niet nog in 1595 is gestorven, moet zij ongetwijfeld in 1596 zijn overleden, zooals Nederland's Adelsboek in 1911 opgaf. Het gegeven, dat zij als *weduwe* overleed, is evenwel niet te versmaden, daar omtrent *Olivier* tot dusverre geene juiste gegevens bekend schijnen, en wij nu althans weten, dat hij vóór 1595 moet zijn gestorven. Waarom voor zijne weduwe in dat jaar XXV £ werden uitgetrokken, blijkt niet. Het is niet onmogelijk, dat hij „officier in Statendienst ter repartitie van Drenthe" is geweest, en dat aan zijne weduwe dientengevolge een pensioen is toegekend, maar dit vereischt wel eenig bewijs.

Dat *Olivier's* vrouw *Elisabeth Ketel van Hackfort*[1]) *was* geheeten, komt mij voor slechts op genealogieën en kwartierborden te berusten en ook nader bewijs te verdienen. Volgens eene door de familie opgestelde genealogie was *Elisabeth's* vader *Anthony Ketel van Hackfort* raad van Hertog Karel van Gelder. Zoo hij inderdaad in Gelderschen dienst is geweest, is hij mogelijk te vereenzelvigen met den hoofd m an *Tonis Ketell,* die 8 October 1522 door Hertog Karel tot drost van IJsselmuiden werd aangesteld [2]), en die in 1528 blijkbaar onder den gevreesden Gelderschen maarschalk van Rossem diende [3]).

Voorts meen ik den nu slechts als in 1595 dood bekenden *Olivier van Utenhove* als levend te hebben teruggevonden in den schout van Meppel van 1577. *De Eerentveste Oliphyr uth den Have, scholte toe Meppel,* die eene oorkonde van den 10den Mei van dat jaar teekende en bezegelde [4]), voarde n.l. blijkens zijn zegel het wapen der van *Utenhove's.* In deze richting zal dus verder zijn te zoeken, terwijl mogelijk ook de rechterlijke archieven van nabij gelegen plaatsen — ook Hasselt, waar Olivier's zoon *Anthony* geboren heet te zijn — meer licht kunnen verschaffen.

Aanvulling op W. Moorrees'
Het Munstersche Geslacht van der Wyck,

door J. D. WAGNER.

A. Godfried von Gemen genannt von Lembeck leent aan den Bisschop van Münster 1304 Mark, door deze te benutten tot de inlossing van het Emsland en het kasteel Nyehues. Borgen voor de richtige terugbetaling zijn eerst 10 geestelijken, dan 4 edelheeren, 4 ridders, 2 knapen en eindelijk van de Münstersche burgers : Ecbert Kleyhorst, Joh. Kleyvorne, Joh. Swarte, Arnold Voys, *Albert* en *Bernard von der Wyck,* Alard Droste, Bern. Steveninck, Joh. Travelmann en Godekin Biscopinck 3 Juli 1365.[5])

Uit deze oorkonde blijkt dus dat N°. 6 en N°. 9 in 1363 burgers van Münster waren.

[1]) Dezen geslachtsnaam trof ik tot heden nergens elders aan.
[2]) Nijhoff, Gedenkw. VI n° 1142.
[3]) Ibidem, n° 1494 (blz. 924).
[4]) Rijksarch. Assen, Dikninge n°. 139. Het zegel is geschonden; de onderste helft van het wapenschild is afgebroken, maar een stel tweelingsbalken en het eigenaardige helmteeken zijn nog zeer goed bewaard. Te vergelijken is een ander exemplaar van hetzelfde zegel in het archief van St. Pieter (Rijksarch. Utrecht), aan een charter door Olirier eveneens als schout van Meppel in 1577½ bezegeld.
[5]) Inventare der niohtstaatlichen Arohive, Heft IV. Kreis Steinfurt, p. 124.

B. Heidenrick van der genade godes bysscop to Munstere bekent schuldig te zijn aan Johan van Munster knape 40 Mark. Hier waren aan en over: her Herman Fransoys Domdeken, Johann Kercherynck Borgermester und *Alf von* **der** *Wyck* Richter to der tijd to Munster und ander guden lude ghenoch, datum nostro sub sigillo Anno domini 1390, crastino Assumptionis domini (d. i. 20 Mei 1390).[1])

Dit is dus een bevestiging van N°. 12's bezit van het ambt van Richter van Münster.

C. 1481. Item *Dideriks* boden van der *Wyk* brachte mijner vrouwen 1 lax, 6 schil.2).

Het wil dus zeggen, dat een knecht van *Diderik van der Wijk* aan de Abdis van Freckenhorst een zalm bracht en daarvoor als bodeloon van de Abdis 6 schellingen kreeg. Deze *Diderik* wordt in Moorrees niet genoemd. Dat hij een persoon van aanzien moet geweest zijn blijkt genoegzaam uit Schwieter blz. 127: Dasz sie (die Aebtissin) mit dem Kloster und den ritterbürtigen Familien der Umgegend in freundnachbarlichem Verhaltnis lebte, zeigen die einlaufenden Freundschafts-Angebinde, wofür der Rentmeister Trinkgelder bucht: Wilhelmus, des klosters boden, bringt wiederholt Wildprett und Fische ; Droste Joh. von Nagel, Matthäus von Langen (Everswinkel), Died. von der Reck (Drensteinfurt), Jasper von Oer, Liideke von Kerssenbrook, *Died. von der Wyck*, Kulmann (?), Lüdeke von Nagel, schicken ebenfalls Fische, Lachs, Wild, Hunde.

Diderik zal alzoo tot het Münstersche geslacht *van der Wyck* behoord hebben en ook in de nabijheid van Freckenhorst (circa 20 Kilometer Oostelijk van Münster) gewoond hebben. Hij zal in de zesde generatie (N°s. 25-35) geplaatst moeten worden.

D. Inhaber der Vikarie B. Mar. Magdalenae et Margarethae zu Freckenhorst. [2])

Hermann Wittkop	bis 1598
Bernard von der Wyck	1598-1620
Theodor Schmelte	1621-1626.

Wie is nu deze *Bernard von der Wyck*?

Bernard V (N°. 75) is niet lang na 1593 gestorven, deze kan het dus niet zijn. Evenmin zijn zoon *Herman* ten rechte *Bernard* VI (N°. 98), omdat deze in 1598 slechts 15 jaar oud was. Mijne onderstelling is, dat de Inhaber der Vikarie een bastaard uit von der *Wyck* geweest is, te meer omdat onder die Inhaber voornamelijk burgerpersonen voorkomen. Zij behooren 1515—1884 tot 19 verschillende geslachten; daarvan kunnen alleen von Caessem, Torbrüggen, Westhof en Melschede tot den adel behoord hebben, de overigen zijn beslist burgerpersonen. Omtrent *Bernard*'s waren stand zoude een grondig onderzoek in de Archieven van Freckenhorst uitsluitsel moeten geven.

E. Het klooster Freckenhorst koopt in 1511 van *Heid.* von der *Wyck* en vrouw *Fygge* den halven hof Schlickmann in Altenberge, welks andere helft het klooster reeds bezat. [2])

Hieruit zien wij dat *Heidenreich* (N°. 26) en zijne vrouw *Fygge* in 1511 nog leefden.

[1]) Fahne. Forschungen. II Band. Seite 64.
[2]) Schwieters. Das Kloster Freckenhorst und seine Aebtissinnen.

F. 1687. 24 Mei. Extract uit het gerichtsprotocol van Raalte, waarbij worden opgeroepen de zakelijke schuldeischers op de havezate den Berg te Dalfsen, enz. Op papier. Richter *J. van der Wyck.* Keurnoten : Berendt van Ketwigh en Johan Haffen. Getuigen: *Jan van der Wyck*, scholtus.[1])

Hier is sprake van twee verschillende *Jan's van der Wyck*; de eerste is wellicht die bij Moorrees blz. 193 genoemd als IV Johannes 1645-1724.

G. Vogtei des Hofes *tor Wyck* und der Smerhove oder Smerhus (Kspl. Albachten). Leen van Steinfurt. Aan Cleyhorst. 1408.2)

Zie Moorrees, blz. 48.

H. Bertelink (Kspl. Billerbeck). Leen van Bentheim. Aan van der *Wyck* voor 1584.[2])

Zie Moorrees, blz. 54 en 122.

1. Marquarding. (Kspl. Billerbeck, Bschft. Beerlage). Leen van Steinfurt. Aan ***van der*** *Wyck* voor 1584, overgebracht op Runde 1708, afgelost 1753.[2])

Zie Moorrees, blz. 122.

KORTE MEDEDEELINGEN.

van Vincelaer.

(XXXI, 120 en XXXII, 30).

Ten vervolge van hetgeen ik over dit geslacht reeds publiceerde, noteerde ik nog tal van acten, waarin zijn leden vermeld worden. Ik meen thans wel de conclusie te mogen neerschrijven, dat dit geslacht uit de Betuwe stamt en zich vandaar vertakt heeft o. a. naar Wageningen, Arnhem, Huissen enz.

Onder de Ridderschap van Cleve, zooals de steller van het eerste artikel ons wil doen gelooven, komen de van Vinceler's nimmer voor.

In chronologische volgorde geef ik thans de desbetreffende acten ; men kan aan de hand dezer opgave mijne notities verder uitwerken.

11 Nov. 1588. *Steven van Vinseler Reinersxn.* wordt gemachtigd.

(Schepenprotocol van Arnhem, deel 1588-1591.)

11 Nov. 1599. *Steven van Vinseler* en *Aeltgen Lamberts*, echtelieden, verkoopen een huis te Arnhem aan *Johan van Berck* en diens vrouw.

(Schepenprotocol van Arnhem, deel 1598-1603).

8 Nov. 1605. *Willem Janszn. van Vinselaer,* weduwnr. van *Elisabeth Claesdr.* ondertrouwt te Utrecht met *Heyltgen van Leeuwen,* wed[e] van *Cornelis van Engen* (?) wonende te Utrecht. (Trouwregister der Hervormden te Utrecht.)

27 Febr. 1618. *Claes van Vinselaer* en *Janneken Willemsdr.*, echtelieden te Wageningen. (Schepenprotocol van Wageningen, deel 1617—1623.)

3 Mei 1618. *Aeltgen Lamberts*, weduwe van *Steven van Vincelaer*, geeft volmacht voor het gericht van Kesteren ; verder wordt genoemd *Willem van Vincelaer Janszn.* (Gerichtsignaat van Kesteren, deel 1611-1618).

[1]) Mr. A. Baron van Dedem. Register van charters en bescheiden bij de Ver. tot beoef. van Overijselsoh Recht en Geschiedenis. N°. 280.
[2]) Inventare der nichtstaatlichen Arohive. Kreis Steinfurt. Seite 64.

21 Juni 1628. *Lubbert van Vincelaer* geeft volmacht te Tiel aan *Willem van Vincelaer.* (Vreemdgedingsignaat van Tiel, deel 1626—1633.)

23 Oct. 1630. *Jan Willemszn. van Vincelaer (als* voren).

7 Apr. 1635. *Ike Lamberts* weduwe van *Reiner van Vinceler* geeft te Arnhem volmacht aan *Willem van Vinceler*, richter te Huissen, in haar zaak tegen Jan Lamberts.

19 Mrt. 1637. *Wilhelm van Vinceler;* richter te Huissen, zoon van *Steven van Vinceler,* in zijn leven burgemeester aldaar, ondertrouwt te Arnhem met *Geertruit Bitter,* dochter van wijlen *Paul Bitter,* burgemeester van Arnhem en ambtman van Baer en Lathum.

(Trouwregister der Hervormden te Arnhem).

29 Oct. 1638. *Beningna van Grootvelt* weduwe van *Willem van Vincelaer* en *Johan Willemsz. van Vincelaer* in een zaak voor de Bank te Kesteren. (Gerichtssignaat van Kesteren, deel 1636-1645).

20 Mei 1644. *Johan van Vincelaer,* grootvader van de kinderen van wijlen *Willem van Vincelaer,* zijn zoon, en *Huybert van Wyck* als man van *Beningna van Grootvelt* te voren weduwe van voornoemden *Willem van Vincelaer.* (Deel alsboven).

8 Aug. 1644. *Jan Willems van Vincelaer* en *Dirksken van Vincelaer* zijn vrouw, voor het gericht te Tiel. (Vreemdgedingsignaat van Tiel).

17 Maart 1650. *Elisabeth Bitters,* geeft volmacht te Arnhem aan haar zwagers en broeder *Willem van Vinceler*, richter te Huissen, *Jacob Kroock*, *Philibert Bitters, Johan Bitter* en jr. *Schroysteyn.* (Procuratieboek van Arnhem, deel 1644-1660).

25 Jan. 1653. Dr. *Arnold Penninck* en *Gerard van Vinceler,* mombers van de onmondige kinderen van wijlen *Willem van* Vinceler, richter te Huissen, en van *Gertruidt Bitters,* echtelieden (als boven, deel 1650-1655).

29 Oct. 1653. *Gerhardt van Vinceler* en *Angela Dibbets* tuchtigen elkaar te Arnhem krachtens hun 27 Juli 1648 opgemaakte huwelijksvoorwaarden (deel als boven). (Deze echtelieden ook op 24 Apr. 1661 te Arnhem in deel 1656—1665).

4 Juli 1666. *Gerhard van Vinceler,* bloedmomber van de kinderen van wijlen *Willem van Vinceler,* richter te Huissen, en *Geertruit Bitters,* echtelieden. Met een tweede acte van denzelfden datum waarin *Steven van Vinceler* zijn oom Gerhard *van Vinceler* bedankt voor de goede momberschap (deel alsboven 1663-1673).

30 Oct. 1667. *Meechteld, Aeltgen, Elisabeth, Anna Christina*, *Geertruid* en *Wilhelmina*, zusters van *Steven* van Vinceler voornd. (deel als boven).

7 Juni 1671. *Gerhard van Vinceler*, inwoner der stad Arnhem, maakt zijn testament, erfgenaam is zijn nicht *Gertruit van Vinceler*, huisvrouw van den advocaat *Ameldonck Coets* (deel als boven).

28 Oct. 1671. Angela *Dibbets,* weduwe van *Gerhard van Vinceler (als* boven).

30 Apr. 1698. *Paulina Elisabeth van Vinceler,* weduwe van *Johan Bouwens*, ritmeester, geeft volmacht aan haar zoon *Adriaan Willem Bouwens,* canunnik van St. Marie te Utrecht. (Procuratieboek van het Hof van Utrecht, deel 1680-1700).

18 Febr. 1700. *Steven*, zoon van *W. C. M. van Vinceler* en *L. van Lith* de *Jeude te* Tiel gedoopt. (Doopboek der stad Tiel).

W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Eenige van Benthem's.

„Ick *Truken van Bentom* doe kondt allen lueden, alsoe die Erentfeste ind vrome Joncker Johan van Boeynenborch gnat van Honsteijn Greve tot Ubbergen mij ende mijne erven gevesticht en opgedfaegen heft een erff jaer rente van darde halff malder roggen des jaers utter die Wyndemolen baven aenden barchinden heerlicheydt tot Ubbergen woe den besegelden bryeff ick dair van heb vorder inhelt ende bewyst. Soe bekenne ick *Truyken van Bentom* vurs. in desen apenen brive voir mij ind voir mijnen erven dat ick den vurg. Joncker Johan van Boeynenborch ende sijnen erven mijt mijnen vrijen moetwille belyeft, gegost ende gegeven hebbe, gonne ende geve een ewige loesse ende weddercoep aen ende tot die dardehalff malder roggen des jaers vurs. die hij ende sijnen erven alle jaer erffelick ende ewelick wedder omb sall mogen loessen, erven en quitcoepen als mijt negen ende twijntich enckell bescheyden golden gulden van gewicht off die werde dair voir aen gueden anderen golden off sijlveren payment, dair men alsulcke guldens mede betalen mach ende allet sonder argelijst, hier weren by, aen en aever Goessen van Stralen, Pauwels Loet, Ffrow Vermolen en meer gueder luede. In oirkondt der waerheydt soe heb ik *Truyken van Bentom* vurs. mijnen segell mijt mijner rechter wettenheydt aen desen bryeff gehanghen. Gegeven in den jaer ons heren Dusent vijffhondert drie ind virtich op ten achten dach Meij".

Aan dezen perkamenten brief, aanwezig in het Archief van het huis Soelen, hangt nog het zegel van *Truken*, vertoonende een St. Andrieskruis en het omschrift: S. Truiken. van. Bentom.

Nog worden eenige van *Benthem*'s aangetroffen in de Rekeningen der stad Nijmegen, door van Schevichaven en Kleyntjens.

1511. *Jan van Benthem*, aen de saltcise, op sin loen van den blochuyss, kort 3½ gl.

1619. Totten waickhuyss, int Raithuyss, totter dueren an Tessentairn, ende opten Roedentairn te maken, van *Johan van Benthem* an schip — en andere plancken, ende 13 bairde verbesicht, van *Johan* gekofft, dair voir betailt 13 gl. 14 st. 1 oirtken.

1526. *Jan van Benthem* affcecofft 13 baerde, die opt steiger gebesicht, elcke baerde 8 st., vz. 5 gl. 4 st.

1530. Van *Truy van Benthom* gecofft 22 riist leyen, dese verbesicht opter Waegen opt water, die riist 22 st. Brab., vz. 48 gl. 8 st.

J. D. WAGNER.

Van Zandijk. Volgens „Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde N° 8 van December 1916 bevinden zich in het bezit van Dr Oskar Merrem Kammergerichtssenatspräsident a. D. te Keulen o. a. familieportretten van :

1. *Johann van Zandijk* (1599-1668).
2. *Sara van Zandijk* geb. *Fransen* (1605-1684) gehuwd met sub. 1.
3. *Anna Barbara Luyken* geb. *van Zandijk* (1635—

1714), dochter van sub. 1 en 2, gehuwd met den predikant *Isaac Luyken.*

's-Gravenhage. C. A. VAN WOELDEREN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Akerlaken (van). (XXXIV, 315). Te Dordrecht zijn 22-1-1689 ondertrouwd *Peter Vernyer* luit. van den capitein van der Noot uit de Willemstad — en — *Maricken Dierick Philipsd*r van Dort.

Uit dit huw. sproot *Maria Verniers* Pietersdr die 21-5-1613 te Dordt huwde met *Françoys van Akerlaeck* Jansz.

Uit deze gegevens is dus de vraag van den Heer W. v. R. op te lossen.

's-Gr. M. G. W.

Bijlert (van). Wat is de geboorteplaats van den theoloog *Antonius van Bijlert,* die in 1712 als hoogleeraar te Lingen overleed ? Volgens de overlevering zoude hij geboren zijn in 1647. Noch te Utrecht, noch te Zutphen is zijn doop te vinden. Wie waren zijne ouders en voorouders ? Wat was zijn wapen ?

Delft. J. L. VAN BIJLERT.

Geschilderd glasraam te Medemblik. In de Hervormde kerk te *Medemblik* bevinden zich geschilderde glasramen met wapens. Een afbeelding daarvan komt voor in het tijdschrift *Buiten.* Een daarvan vertoont het wapen van Mr. *Kasparis Wallendal* en daarom heen vier andere, waarvan de namen onleesbaar zijn op de plaat. Kan iemand mij deze namen soms opgeven? De wapens zijn *alle* doorsneden : a. gedeeld, r.. ?.., 1. een huismerk ; 0. een zeilend schip op zee. Zonder helm of helmteeken, doch met een vrouwenfiguur erboven.

Breda. STEENKAMP.

Meverden (von). (XXX, **142, 171, 252.)** In het „Fürstlich Salm-Salmsch Archief III Stock D IV 57" vindt men onder „Lehen Havesaat Pennekamp in der Herrlichkeit Anholt" van 1639-1772 :

1. Akte van het jaar 1539, waarin wordt bevestigd, dat de vazal *Roloff von Meverden* het leen Pennekamp van het Huis Anholt heeft ontvangen. Hij was de opvolger van zijn vader *Johann v. Meverden;* leenheer was Diederich von Bronkhorst und Bathenburg, Yerr zu Anholt.

2. Akte, waaruit 'blijkt, dat 1 Mei 1596 *Johan von Meverden* beleend was met Pennekamp.

3. Op 8 Maart 1621 verscheen voor den notaris Theod. Rasfeld te Bocholt *Wilhelm von Meverden zum Pennekamp.*

Op *30* Sept. 1644 verplicht zich *Willem v. Meverden* tegenover den Heer van Bronkhorst zu Anholt op straffe van 1000 gulden zijn koren op de Anholtsche molen te laten malen.

5. Op 30 April 1648 approbeert Leopold Philipp Carl Fürst von Salm het huwelijkscontract tusschen *Arnt Otto de Rode van Hekeren* en *Anna Margareth v. Meverden.*

6. Op 4 Oct. 1664 verzoekt *Arndt Otto de Rode van Hekeren* om uitstel van betaling van 800 rijksdaalders; Fiirst Carl Dietrich Otto stemt toe.

7. Op 29 Mei 1668 wordt *Heer Adam Dieth. von Portman* met de Pennekamp beleend.

De Pennekamp bleef tot 1 Aug. 1772 in het bezit van de familie v. *Portman,* waarna Fiirst Ludwig Carl Otto zu Salm-Salm *Ludwig Carl von Portman* van zijn leeneed ontsloeg. De Pennekamp is daarna niet meer als leen uitgegeven en is thans nog in het bezit der vorsten van Salm-Salm.

's-Gravenhage. *C.* A. VAN WOELDEREN.

Mierop (van den). (XXXIV **284).** In mijne aanteekeningen vind ik : David *van den Mierop,* burgemeester van Delft, was gehuwd met *Anna van Breen,* dochter van Adriaan van Breen en Jacobina Canters.

Hij was de zoon van *Jan van den Mierop,* geb. Delft, en *Claertje Verdonck,* geb. Rotterdam, overl. vóór 6-4-1618.

Jan van den Mierop was de zoon van *Hendrik van den Mierop* en *Magdalena van Loon,* ondertrouwd Delft 21—12—1585.

Claertje Verdonck was de dochter van David en Adriana van Steenhuysen.

Een broeder van Jan, voornoemd, was *Hendrik van* den *Mierop,* in 1625 Raad i/d vroedschap van Delft, † 20-7-1640, geh. 7-10-1623 met *Yda Meerman* geb. Delft, dr. van Dirk en Theodora van Santen.

In hoeverre de families *van Mierop* en *van den Mierop* met elkander verwant zijn, is mij niet bekend.

's-Gravenhage. Jhr. A. F. K. GRASWINCKEL.

Nederland's Adelsboek 1918. Voor de laatste maal kom ik de belangstelling en hulp mijner medeleden inroepen ter verkrijging van aanvullingen of verbeteringen in de genealogieën der families, wier namen beginnen met de letters T tot Z, vormende het laatste deel der alphabetische serie, in 1912 begonnen.

De bewerking der volgende artikels heb ik op mij genomen :

Teixeira, van Tets, van Teylingen, Tindal, Torck, du Tour, Trench, Tulleken, van Tuyll, Twent, Verschuir, Verstolk, van Voerst, de Vos van Steenwijk, Vosch van dvesaet, Warin, van Wassenaer, van. *Westreenen, van Winter, Worbert, von Wrangel, Wuytiers, de Wymar, van Zuylen van Nievelt* en *van Zuylen van Nyevelt.*

Moge het goede voorbeeld, door ons medelid van der Feen in zijne jongste bijdragen gegeven, vele anderen tot navolging opwekken.

Leiden. BIJLEVELD.

Noorthey-Schepers (XXXIII, *2%).* Mr. *Daniel Noorthey,* Burgem., Schepen, Vroedsch., Weesm. te Rotterdam, Ged. ter Dagvaart, Heemr. van Schieland, enz., werd ged. te Rotterdam in de Ger. Kerk 21 Mrt. 1670 als zn. van Jacob Noorthey en Marya Schepers gedoopt en begraven aldaar 10 Juli 1721.

Hij trouwde te Rotterdam 8 Juli 1705 (ondertr. 21 Juni. t. v.) *Maria Jacoba Schepers,* ged. te Rotterdam in de Ger. Kerk 9 Apr. 1682, als dr. van Bastiaen Schepers en Geertruyt Timmers en mede aldaar begr. 2 Oct. 1744.

De in Maandbl. XXXIII, 265 vermelde namen van hun beider moeders zijn dus onjuist. Er is evenwel nog een derde alliantie *Noorthey — Schepers* geweest, want

te Rotterdam † tusschen 17 en 23 Juli 1735 *Maria* ***Schepers,*** wed. van *Jacob Noorthey*; daar zij o. a. nog een minderjarig kind naliet, zal zij wel niet de moeder geweest zijn van Mr. *Daniel.*

Diepenveen. A. ***P.*** M. A. STORM DE GRAVE.

Nozeman (XXXIV, 319). ***Cornelius*** *Nozeman* overleed te Moordrecht 22 Juli 1786. Hij was geboren te Amsterdam 15 Aug. 1720 en studeerde aan de Remonstrantsche kweekschool te Amsterdam.

Zijn vrouw ***Johanna*** *Hoving* overleed 7 Jan. 1760, 33 jaar oud.

Hij hertrouwde te Rotterdam 3 Dec. 1760 *Maria* de ***Beurs,*** dochter van Johannes en Anna Maria Naberman.

Uit zijn eerste huwelijk had hij 4 zoons en4 dochters, die allen tot rijpen ouderdom zijn gekomen.

Uit zijn tweede huwelijk werd 1767 een dochter geboren.

Een dochter uit het eerste huwelijk, Maria, huwt met **Robert** *Muys*, hoofdman van het St. Lucasgilde te Rotterdam, een dochter uit dit huwelijk, *Cornelia*, huwt te Rotterdam 20 Maart 1817 met ***Adriaan*** *Stolker*, Rem. predikant, o. a. te Rotterdam.

Een zoon uit het eerste huwelijk, *Cornelius*, geboren te Haarlem 1757, student Leiden 1786, is Rem. predikant 1782 Moordrecht, 1786 Leiden, 1789 Berkel, 1790 Rotterdam en wordt in 1795 Generaal Chartermeester der Marine en sterft te Vlissingen 10 Nov. 1806.

Uit het huwelijk van ***Jacob*** *Nozeman* en *Geertruida Maria Costerus* is ook *Jan* ***Willem*** geboren, die eveneens Rem. predikant is geweest en in 1768 is overleden.

Men zie: Adriaan Stolker, Hulde der vriendschap aan de nagedachtenis eenes voor lang gestorvenen of Levensbericht van den eerwaardigen Cornelius Nozeman. Alg. Vaderl. Letter-oefeningen 1889 ; J. Tideman, De Remonstrantsche Broederschap 1847 2e druk 1905; Van der Aa, Biog. Wbk. ; Navorscher 1882 p. 198; A. H. Garrer, C. Nozeman en zijne Haarlemsche vrienden. Uit de Rem. Broederschap 1909.

Amsterdam. A. B. **VAN DER VIES.**

Nozeman (XXXIV, 319). Bedoeld portret is thans nog aanwezig in de zaal van het Genootschap voor Proefondervindelijke Wijsbegeerte boven de Beurs te Rotterdam.

Ds. *Cornelis Nozeman* heeft een geïllustreerd boek over de Nederlandsche vogels geschreven, dat in de meeste bibliotheken voorhanden is.

Het biografisch woordenboek van v. d. Aa geeft uitvoerige bizonderheden.

Zie ook „ Rotterdamsche historiebladen" door Scheffer en Obreen, deel 1, afd. 2 en 3.

Ook vindt men den naam vermeld in „de Regeering van Rotterdam" door Unger d. 1.

Een miniatuur van een dochter van Ds. C. *N.* n.l. ***Johanna*** *Maria Nozeman*, echtgenoote van ***Gerrit*** *Costerman*, president-schepen te R'dam, is in mijn bezit, zijnde zij mijn bet-overgrootmoeder.

's-Gravenhage. Mr. H. C. **OBREEN.**

Plaate (Curaçao). *Jan Alberts Plaate* (Platen), geb.. ..., overl. ...., zoon van ...., woonde op Curaçao en huwde aldaar ..... *Anna Aletta Veeris,* ***geb.*** ...., dr. van ...., in **1764** als weduwe vermeld. Zij waren de ouders van ***Anna Maria Plante,*** geb. ...., overl. ...., tr. .... (circa

1764) ***Jan Ringeling,*** geb. ...., zoon van Hendrik en Jannetje Jacobsz, waaruit *Jan* ***Hendrik*** *Ringeling*, geb. op Curaçao .... 1768.

Kan iemand het bovenstaande aanvullen ? Misschien is ons geacht correspondeerend lid de Heer Hamelberg in de gelegenheid uit zijn rijke verzameling Curaçaosche aanteekeningen omtrent bovengenoemde personen en hun voorgeslacht nadere inlichtingen te verstrekken.

's-Gravenhage. VALCK LUCASSEN.

Sarvaas (XXXIV, 287). Van de familie *Sarvaas* komt een en ander in de oude registers te Alphen aan den Rijn voor. Vermoedelijk betrok de familie van tijd tot tijd een der talrijke buitenplaatsen, die men daar in de 18e eeuw aantrof.

Naar het huwelijk van ***Abraham*** *Sarvaas* en ***Geertruy*** *Schouten* werd te Alphen tevergeefs gezocht; evenzoo naar dat van hun zoon *Jan* met ***Catharina Margaretha Langerak.*** ***Abraham*** was koopman te Amsterdam. ***Jan*** *Sarvaas Abr.* ***zoon*** woonde te Alphen ; hij beoefende de dichtkunst, blijkens zijn „Grafschrift op Ds. Joh. C. Chanfleury († Alphen 6 Januari 1755), welke zeer middelmatige proeve is opgenomen in de Boekzaal van 1755 A, bldz. 99. Uit het huwelijk van ***Jan*** *Sarvaas* en C. *M. Langerak* werd 3 Januari 1740 te Alphen een dochter gedoopt, *Anna Geertruyd* genaamd; bij haar doop fungeerden als getuigen: ***Abraham*** *Sarvaas* en ***Anna*** *Sarvaas*, weduwe van *Gideon* ***Langerak.***

Den 19 Januari 1761 zijn te Alphen gehuwd: De Heer ***Jan*** *Willem Franken*, Bailliuw van Alkemade, j. m. geb. te Leiden en won. te Oude Wetering, en Juffr. ***Anna*** *Geertruyd Sarvaas* ***j.*** d. geb. en won. te Alphen. Uit dit huwelijk vind ik een kind vermeld, ***Adrianus Nicolaas Franken,*** geboren te Alphen 31 Aug. 1769 en aldaar gedoopt 3 Sept., waarbij **als** getuigen stonden: ***Abraham*** *Sarvaas* en *Adriana* ***Geertruyd*** *du* ***Marchie.***

Op den 5 Juni 1787 werd te Alphen als overleden aangegeven Juffr. ***Anna*** *Langerak*, weduwe van *J. Sarvaas.* ***Zou*** dus *Jan Sarvaas* hertrouwd zijn? Het lijk van deze vrouw zou naar Amsterdam worden vervoerd.

Genoemde ***Abraham*** *Sarvaas*, gehuwd met ***A. G. du*** *Marchie*, is blijkbaar een zoon van ***Jan*** *Sarvaas Abr.* ***xn.*** Hij, ***Mr. Abraham*** *Sarvaas*, is te Alphen overleden, alwaar 11 Januari 1774 zijn begrafenis is ingeschreven. Bij zijn echtgenoote *A. G. du* ***Marchie*** won hij te Alphen drie kinderen, t. w.

a. *Gideon Jan Langerak*, gedoopt 12 April 1761, getuigen: ***Katharina*** *Magdalena Langerak* en *Jan* ***Franken.***

b. ***Jan Mor,*** gedoopt 4 October 1767, getuige *Gideon* ***Mor.***

c. *Jacoba* ***Catharina,*** geboren 24 Nov., gedoopt 28 Nov. 1784, getuige : *Gideon* ***Jan*** *Langerak* ***du Marchie*** *Sarvaas.*

Het tweede kind zal bedoeld zijn in het begraafregister, waar ***7*** Sept. 1768 wordt vermeld: kind van *Mr. Abrah. Sarvaas.*

In hetzelfde register vindt men nog:

11 Febr. 1761 *Anna Sarvaas*, wede Gideon *Langerak.*

27 Jan. 1781 *Juffr.* ***Johanna Elisabeth, Bonyaard,*** vrouw van Mor.

18 Juli 1787 Gideon ***Mor,*** vervoerd naar Amsterdam.

Over de familie *du* ***Marchie*** deelde ik een en ander mede in Ned. Leeuw XIX: 155-157.

Oudshoorn. ***W.*** M. C. REGT.

Sarvaas. (XXXIV, **287).** *Gideon Jan du Marchie Sarvaas*, geboren te Leerdam den 16en Februari 1796 als eenige zoon uit het huwelijk van *Gideon Jan Langerac du Marchie Sarvaas* en *Maria Tuyte,* huwt te Maarssen (Ds. Brave) den 10en April 1823 met *Catharina Christina Bastert*, geboren te Amsterdam den 14en October 1790 — zie geslacht Bastert —; zij sterft te Maarssen op den huize „Hazenberg" den 18en Februari 1836. Uit dit huwelijk geen kinderen.

Van Sarvaas' 6 zusters waren er drie getrouwd respect. met *van Sorgen*, *van Eelde* en *van Voorthuysen.*

's-Gravenhage. J. J. BASTERT.

Sloet. (XXXIV, 315). Misschien is uit de ondertrouwacten te Kampen iets te vernemen aangaande de herkomst der familie *Sleurink.*

Te Kampen zijn nl. 4-5-1804 ondertrouwd *Hendrikus Sleurink* en *Catriena Gooy.*

's-Gr. M. G. W.

Varick (van). Wie waren de ouders van *Philip van Varick*, Heer van Wijenraed, Kolonel en Gouverneur van Voorn en Emmerik, geb.. .. 16.. , gest. ...163 ., die .... huwde met *Lubberta van Goltstein*, geb. ...., gest. 28 Juni 1664, dochter van Johan en Margriet van Hoemen ?

A. B. F. v. V.

Verschoor. (XXXIII, 240, XXXIV, 60, 118.) Naar aanleiding van de mededeelingen in het Maandblad schreef mij de Heer J. R. F. Verschoor van Nisse, controleur B. B., uit Ned. Indië o. a. het volgende (waar ik geen bronnen noem, werden deze niet opgegeven of door mij gecontroleerd) :

Dat de oudst bekende stamvader *Claes Verschoor of van Schoor* gehuwd was met *N. N. Bessem,* blijkt o.a. uit den grafsteen te Groenlo van zijne schoondochter *Geertruida van den Berge,* † te Groenlo 28 Jan. 1652.

Zijn zoon *Marcus Verschoor Claesx.* (dus niet *Pietersz.,* vgl. sub. 1 a. k. 240, XXXIII) was eerst ruyter in de Comp'" van den Heere van Marquet later Luit. in de Compie van den Ritmeester Ysselstein ; hij krijgt 20 Nov. 1630 acte van den Raad van State als ritmeester in het Regiment van Beaumont. 20 Juni 1644 wordt aan Jan vrijheer van Schellaert, heer van Doorweerth, commissie verleend als ritmeester over de Comp'" harkebussiers van wijlen den ritmeester *Marcus Verschoor.*

Zijn oudste zoon was *Nicolaas Verschoor, ged. 4* Oct. 1621 te Arnhem, tr. 27 Sept. 1657 te Nijmegen *Mechteld van Benthem* (waaruit o. a. *Gerarda Verschoor,* ged. *3* Dec. 1659 te Nijmegen, tr. 2'7 Oct. 1678 te Delft *François Romswinckel,* burgemeester van Arnhem). Hij is de (in XXXIV, 118) bedoelde schout-bij-nacht. Hij was aanvankelijk kapitein in Staatschen dienst en kreeg 8 Mei 1669 commissie als extra-ordinaris kapitein-terzee. Hij sneuvelde 8 Jan. 1676 in den slag bij Stromboli onder de Ruyter als commandant van het schip „de Spieghel". (Zie leven en bedrijf van Michiel de Ruyter door Gerard Brandt blz. 908 'e. v. en Geschiedenis van het Nederlandsche Zeewezen door Jhr. de Jonge blz. 668.)

Van den tweeden zoon *Pieter Verschoor* (vgl. Nederland's Patricicaat 11 blz. 503) stamt het bedoelde geslacht *Verschoor* af. Volgens het Leidsche Album Studiosorum

werd hij in 1637 te Leiden voor de mathem. ingeschreven, oud 15 jaar, afkomstig uit Arnhem, waar hij waarschijnlijk 9 Nov. 1622 gedoopt is. Hij huwde waarschijnlijk te Lent *Geertruida Margaretha Selders* (op kwartierstaten *Verschoor* staat zij vermeld met het wapen *Zeller*); uit dit huwelijk werden geboren 1. *Marcus Verschoor, † 1680* te Nijmegen; 2. *Agnita Verschoor* tr. *Coenraad Wecke*, luit-generaal ; 3. *Elberta Verschoor,* ged. te Lent, tr. aldaar *Dirk Klerk,* luit. kolonel; 4. *Anna Verschoor,* ged. te Lent 12 Maart 1657 ; 5. *Nicolaas Verschoor, ged. 13* Juni 1658 te Lent; 6. *Magdalena Verschoor,* ged. *30* Oct. 1659 te Lent en 7. *Reinier Verschoor.* (Zie N. P. ibid.)

Aan *Pieter Verschoor* werd *26* Oct. 1665 de eed als kapitein in Staatschen dienst afgenomen ; 21 Febr. 1671 krijgt hij als zoodanig eene aanstelling door de vroedschap van Utrecht. In 1672 verdedigde hij het fort Knodsenburg tegenover Nijmegen tegen de Franschen. (Zie het Ontroerd Nederland blz. 189-192, Aitzema blz. 255). Hij sneuvelde bij het beleg van Grave 20 Sept. 1673 (zie Vervolg aan het Verward Europa door P. Valckenier blz. 1002).

's-Gravenhage. C. A. VAN WOELDEREN.

Wapen (Onbekend). Welk geslacht voerde het volgende wapen: Doorsneden : 1. Een dorre boom (2) op een grasgrond. 11. 6 ronde voorwerpen (muntstukken ?) geplaatst 3, 2, 1. Helmteeken : Een open gehandschoende (?) hand met een rond voorwerp (muntstuk?) in de palm.

Delft. J. L. VAN BIJLERT.

Wapens gevraagd. *Allard Philip von der Borch v. Langentrier (1602-1653)* komt in een oude aanteekening voor met de volgende kwartieren:

v. d. Borch	de Girard des Bergeries
v. Virmund	de Tremblay
von *Graffscha ft*	*de Concharmos*
de Bever	de *Berstedt.*

Bij de gecursiveerde namen ontbreken de wapens; kan iemand deze opgeven ?

's-Gr. TE. à Th. v. D. H.

Winters. Waar woonden in de eerste helft der achttiende eeuw in de tegenwoordige provincie Groningen, elders dan in de stad Groningen, leden. eener familie *Winters ?*

Rotterdam. W. LUNSINGH TONCKENS.

INHOUD 1917, N° 1.

Bestuursberichten. — De afstamming van het geslacht del Court van Krimpen, door Mr. Th. R. Valck Lucassen. — Eigenhandige aanteekeningen van Hans van Loon (1577—1658), medegedeeld door Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop. — De stamvader van het geslacht van Utenhore, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Aanvulling op W. Moorrees' Het Munstersche Geslacht van der Wyck, door J. D. Wagner. — Korte mededeelingen: van Vincelaer; Eenige van Benthem's ; van Zandijk. — Vragen en antwoorden: Akerlaken (van); Bijlert (van); Geschilderd glasraam te Medemblik; Meverden (von); Mierop (van den); Nederland's adelsboek 1918; Noorthey-Schepers ; Nozeman; Plaate (Curaçao); Sarvaas; Varick (van) ; Verschoor ; Wapen (Onbekendj ; Wapens gevraagd ; Winters.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij v./h. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van adresverandering, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage.*

Contributiën ene. aan den penningmeester, B. VAN HAERSMA BUMA, *Mauritskade* 9-15, *'s-Gravenhage.*

De jaarlijksche contributie bedraagt *f* 7.50. Leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor *f* 2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen enz., betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg 14, 's-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek, opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen tot den wnd. Bibliotheonris, Jhr. Mr. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS, *Vivienstraat 10, Scheveningen.*

De Bibliothesk van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht 62 (hoek Princessegracht), 's-Gravenhage, is* voor de Leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 2. XXXVe Jaargang. Februari 1917.

BESTUURSBERICHTEM.

Benoemd tot Correspondeerend Lid :

Jhr. Mr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND. *Wassenaar.*
h. Haesenberch.

Tot lid zijn benoemd:

Jhr. A. M. H. E. VAN AEFFERDEN... *Geulle* (Limb.)
Burgemeester. *Kasteel Geulle.*

H. R. A. VAN SCHELLE ..... *Wassenaar.*
Huize „Terveken".

G. V. VAN DER SCHOOREN ..... *Arnhem.*
Bankier. *Driekoningenstr. 19.*

M. H. Th. SMEDING ..... *'s-Gravenhage.*
Bezuidenhout 265 e.

Mevr. J. E. WATERMAN-BOUMAN.... *'s-Gravenhage.*
Duinweg 21.

Nieuwe Ledenlijst.

Den leden wordt beleefd verzocht eventueele onjuistheden en onvolledigheden in de aan dit Maandblad toegevoegde nieuwe Ledenlijst te willen opgeven aan den Secretaris.

De adreswijzigingen zullen weder geregeld in het Maandblad worden opgenomen.

Register jaargang 1916.

Naar alle waarschijnlijkheid zal het Register op den XXXIV^en jaargang tegelijk met het Maart-nummer worden verzonden.

Voor de Bibliotheek.

Wij ontvingen in- dank voor de Bibliotheek:

Comte du Chastel de la Howarderie-Neuvireuil. Notes historiques et généalogiques sur la commune d'Aymeries et la famille d'Aymeries dite d'Aumerie. Tournai 1900. 4°.
(*Van den Heer O. G. d'Aumerie*).

Jhr. Nr. W. A. Beelaerts van Blokland. Familie-aanteekeningen van Matenesse. (Overdr. uit Bijdr. en Meded. v. h. Hist. Genootsch. te Utrecht, 1916). 8°. (*Van den Schrijver.*)

Vereeniging „Flehite". Verslag van de werkzaamheden der oudheidkundige vereeniging „Flehite" *over* het jaar 1910. Amersfoort. 1911. 8°.
(Van *den Heer W. Croockewit W.A.zn.*)

München er Kalender 1917 (met wapenteekeningen van Otto Hupp.)
(*Van Mr. W. A. baron van Ittersum.*)

De herkomst van het geslacht **Wuytiers**,

door Jhr. Nr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Sedert 1890 heeft het geslacht *Wuytiers (Barchman Wuytiers)*, hetwelk vermeent af te stammen uit het bekende geslacht *Berthout* te Nechelen, zich nu en dan in de belangstelling van genealogen mogen verheugen.

In zijne publicatie in het Amsterdamsche Jaarboekje van 1890 sprak A. de Roever Na. het vermoeden uit, dat de bewezen stamvader van dit geslacht, *Dirk Govertsz., wellicht uit Zee land afkomstig* was, maar hij verzuimde mede te deelen op welke gronden hij zulks vermoedde. Mr. H. J. Koenen, die in het Algemeen Nederlandsch 'Familieblad van 1891 (blz. 21) critiek leverde op de Roever's opstel, zag „geen noodzaak „zonder verdere aanleiding aan de familietraditie te gaan „tornen, zooels we die bij Rietstap (Wapenb. v. d. Ned. „Adel 11 blz. 283) vinden, waar de *Wuytiers*en tot „den Brabantschen Adel worden gerekend", doch hij voegde daaraan toe: „hoogstens kunnen wij haar als

„onbewezen aanmerken". Hierop diende de Roever volgenderwijze van antwoord (blz. 117): „Zoo ver mij „bekend is nu nog niet bewezen, dat de *Wuytiers* in „Brabant, of van waar zij mochten komen, *van* adel„lijken huize zijn, hetgeen ik echter ook niet meende „te betwisten. Wat ik wel bestreed is, dat zij gesproten „zouden zijn uit het huis *Berthout*". Van belang is de hierbij door de Roever gestelde noot: „De heer jhr. „Barchman Wuytiers van Vliet had de beleefdheid mij „mede te deelen, dat zijne familiepapieren zeggen, dat „de ouders van den eersten Amsterdamschen Wuytiers „20 Juli 1522 te Luik gehuwd zijn. Ik schreef „wellicht „uit Z e e l a n d afkomstig" omdat hij daar nog goederen „had". [1])

Het volgende jaar verscheen in De Nederlandsche Heraut (blz. 98) een opstel van de hand van M. G. Wildeman getiteld: „Het geslacht Barchman Wuytiers". Dit opstel bevat echter minder dan de titel doet vermoeden; het geeft slechts Alphensche schepenacten uit de jaren 1634-1695 betreffende dit geslacht en kan dus hier buiten beschouwing blijven.

Onder het opschrift „Een handschrift over de familie Barchman Wuytiers (uit de XVII^de Eeuw)" werd vervolgens in 1900 door A. F. van Beurden in ons Maandblad eene genealogie gepubliceerd, opgesteld ten verzoeke *van* Simon Barchman Wuytiers, geboren 17 Mei 1660, en aanvangende met *Wouter Berthout*, Baron van Grimbergen en Mechelen, die in de 11de eeuw leefde. Van dezen *Wouter* heet in den 13^den graad af te stammen *Dirk Wuytiers Berthout,* **knape ,** die bij *Elisabeth Fugger* twee zonen zoude hebben gehad, *Dirk* en *Berthout,* die zich in de Noordelijke Nederlanden zouden hebben gevestigd. *Dirk,* getrouwd met *Agatha van der Burch*, is te vereenzelvigen met den bewezen stamvader *Dirk G over t sx. Wuytiers* te Amsterdam, terwijl *Berthout* wordt gezegd kanunnik te 's-Gravenhage en Ridder van het Heilige Graf van Jeruzalem in 1549 te zijn geweest.

Merkwaardig zijn de bijlagen bij deze genealogie, vooral het attest van *P. A. de Launay* d.d. 12 Augustus 1693 omtrent de afkomst uit *Berthout*, afgegeven ten verzoeke van drie leden van het geslacht *Wuytiers* in Holland, en het attest van 25 Augustus 1693 van *A. J. Ph.* de *Raet van der Voort,* waaruit blijkt, dat de genealogie van *Wouter Berthout,* Baron van Grimbergen en Mechelen, af tot *Gerard Wuytiers Berthout* — vader van bovengenoemden *Dirk*, getrouwd met *Elisabeth Fugger* — toe, door niemand minder dan *Chr. Butkens* was opgesteld. Genoemde attesten zijn ruimschoots voldoende ter bepaling van de waarde, welke aan deze genealogie is te hechten, en het is dan ook geen wonder, dat Elias in zijn „De Vroedschap van Amsterdam 1578—1795" in eene noot bij den stamvader *Dirk Govertsz. Wuytiers* zegt: „De genealogie van de oudere generatiën „der familie *Wuytiers* en het bewijs van hare afstamming „uit het geslacht *Berthout* in Zuid-Nederland steunen „op bescheiden die zoo duidelijk de kenmerkende eigen„schappen vertoonen der voortbrengselen van den falsaris „*de Launay* , van wien ze afkomstig zijn, dat ik het

[1]) In 1898 wijdde de Roever nog eene studie aan het geslacht Barchman Wuytiers (Amsterdamsche Bijzonderheden III blz. 121), maar daarin wordt de herkomst niet nader besproken.

„hier niet de moeite waard acht er nader op in te „gaan". [1])

Een en ander mag ons evenwel niet weerhouden pogingen te wagen de ware afkomst van het geslacht *Wuytiers na* te sporen. Daarvoor is in de eerste plaats dienstig zijne herkomst te leeren kennen. Blijkbaar is te Amsterdam dienaangaande niets te vinden; wel echter te 's-Gravenhage, waar volgens de 17de eeuwsche genealogie, welke hoe verdicht ook, toch mogelijk op sommige punten een kern van waarheid bevat, *Berthout Wuytiers,* broeder van den naar Noord-Nederland gekomen *Dirk Wuytiers*, kanunnik zoude zijn geweest.

Toen ik onlangs mijne medewerking verleende bij de restauratie van het in 1541 door het Kapittel van St. Marie in de Hofkapel geschonken glas in de Groote Kerk te 's-Gravenhage , trok daarin mijne aandacht het wapen van het geslacht *Wuytiers.* Reeds pastoor L. J. Boogmans heeft blijkens zijne beschrijving van dit glas vóór de restauratie bedoeld wapen herkend als dat van *Wuytiers*, maar hij verklaarde [2]): „Een kanunnik uit „dit geslacht is niet bekend." Bij mijn onderzoek naar de identiteit van dezen kanunnik was ik niettemin zoo gelukkig te slagen.

In de eerste plaats sloeg ik den door Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven samengestelden inventaris van het Kapittel van St. Maria op het Hof te 's-Gravenhage op. Daarin vond ik geen kanunnik *Wuytiers* vermeld, maar in de regesten n°s 707 en 708 was wel sprake van eenen *Mr.* Gerardus *Woutiers* op 26 Juni 1562. Toen ik de moeite nam de origineele stukken in het Algemeen Rijks-Archief na te zien, had ik het genoegen te kunnen vaststellen, dat hij daarin als confrater noster, dus mede-kanunnik , wordt aangeduid en bij voortgezet onderzoek vond ik, dat de kannunnik *Gerardus Woutyers de* door Martens onder n°s 618 en 619 vermelde stukken van 17 en 27 October 1547 mede heeft onderteekend. Zonder twijfel is hij het dus, die met zijn wapen in het glas van 1541 is afgebeeld en is hij te vereenzelvigen met den *Berthout Wuytiers* der genealogie. Uit het door *Gerard* gevoerde hartschild blijkt overigens, dat hij, juist zooals van *Berthout* werd gezegd, Ridder van het Heilige Graf van Jeruzalem was.

Bij nadere vergelijking der in de archiefstukken van het Kapittel van St. Marie *genoemde* kanunniken met die op het glas in de Groote Kerk afgebeeld, kwam ik voorts tot de slotsom, dat de kanunnik *Gerardus Woutyers* identiek moet zijn met den kanunnik *Gerardus Urbani*, en dezen laatste vond ik in een stuk van 19 Mei 1552 (regest n° 640) nader aangeduid als Gerardus Urbani de Mechlinia. Op grond hiervan meen ik het weinig gefundeerde vermoeden van de Roever, dat het geslacht *Wuytiers* uit Z e e l a n d afkomstig zoude zijn, te mogen verwerpen, veeleer stamt het inderdaad overeenkomstig zijne traditie uit Mechelen.

In een volgend nummer hoop ik afbeeldingen van den kanunnik *Gerard Wuytiers,* zijn wapen en zijne handteekening te geven en daaraan enkele opmerkingen aangaande zijne afkomst te verbinden.

[1]) Deel 1, blz. 111 noot d.
[2]) Zie Bijdr. en Meded. van die Haghe, 1903 blz. 136.

De afstamming van het geslacht del Court van **Krimpen.**

Wij ontvingen van den heer Mr. A. A. del Court te Velp onderstaande „Repliek op de recensie van «La famille del Court van Krimpen»", voorkomende in het vorige nummer van ons Naandblad.

Onze familie, en de schrijver van het familieboek in het bizonder, moet het op prijs stellen dat Mr. Valck Lucassen onze gegevens wel heeft willen onderwerpen aan zulk een grondig en uitgebreid onderzoek, moge ons dit, voor onze voorgeschiedenis, ook te beurt vallen van den kant van Verviers, dan is er alle kans dat blijken zal of onze veronderstellingen en onze conclusies juist waren of niet. Ik ben mijn recensent een openbaar antwoord schuldig omdat ik de voorkeur heb gegeven aan eene publicatie die voor het publiek toegankelijk is, boven eene tweeslachtige, die alleen bestemd heet voor eene familie en toch door deskundigen besproken wordt, indien ze nog eenig historisch belang heeft. Ik wilde hem ook liefst beantwoorden in de eerstvolgende aflevering te meer daar mijne studie reeds een half jaar geleden verscheen. Dientengevolge is de tijd wel wat kort en zal ik thans slechts eenige punten dienen aan te roeren met de hoop om er later nog eens op terug te komen.

De zeer bizondere tijdsomstandigheden, waaronder mijn werk werd samengesteld, noodzaken mij tot eenige persoonlijke verklaringen, die ik liefst had willen achterwege laten. De geachte recensent is zoo beleefd om eenige critische eigenschappen aan den samensteller toe te schrijven, doch betreurt het dat deze in de voorgeschiedenis der familie niet. altijd tot uiting zijn gekomen. Zeker moet ik toegeven dat, vooral in dit gedeelte, menige detail is achterwege gebleven die ik er zeer gaarne hadde bijgevoegd en die zeer wenschelijk zoude geweest zijn om te preciseeren de conclusies, waartoe een uitgebreid onderzoek in de archieven van Luik had geleid. Het heeft echter niet mogen zijn! Nauwelijks waren mijne voorbereidende studiën afgeloopen, of de oorlog brak uit, en daardoor werd, reeds dadelijk in het begin, juist het terrein van mijne onderzoekingen afgesloten.

Wel heb ik getracht om de, persoonlijk door mij gewenschte, aanvullingen nog te verkrijgen, doch ik ben slechts eenmaal geslaagd, in November 1914, om in de beheerschte stad Luik en in het, militair bezette, archief door te dringen [1]). Spoedig daarna werd zulk eene poging onuitvoerbaar en ook de briefwisseling met Luik onmogelijk.

Moest ik onder deze omstandigheden mijne publicatie voor onbepaalden tijd uitstellen? Met het oog op mijn leeftijd was dat niet wenschelijk, daar ik de eenige der familie was, geroepen om onze documenten voor vergetelheid te bewaren, althans van hen die in het land, in de nabijheid van het familiearchief wonen. Ik zoude mij hebben kunnen bepalen tot de beschrijving van den tijd in Holland alleen, maar dan waren waarschijnlijk

[1]) Enkelen zullen er misschien belang in stellen om te vernemen dat twee archivariskamers waren uitgebrand, doch dat het archief niet door brand vernield is. Ann kwaadwilligheid was deze brand niet toe te schrijven, daarentegen werd door energieke maatregelen het archief-zelf gered.

voor immer in het duister gebleven de overtalrijke gegevens die wij bezitten omtrent de reformatie te Verviers en in Limburg en over de uitgewekenen naar Holland [2]). Dan ware voor altijd uitgesloten geweest de mogelijkheid om tot volkomen klaarheid te brengen uit welke omgeving gesproten is onze stamvader, de Limburgsche industrieel, die een grooten invloed gehad heeft op de ontwikkeling van de Hollandsche lakennijverheid.

Bij al de feilen die mijn werk aankleven, ben ik toch voldaan dat ik, in spijt van de ontoegankelijkheid van het Luiksche archief, ook dat gedeelte heb opgenomen. Ik had misschien minder positief moeten spreken, maar in hoofdzaak ben ik overtuigd dat het voor de kennis van de geschiedenis dier streken, die door de Maas met Holland zoo nauw verbonden waren, nuttig was dat ik ook dat gedeelte heb behandeld ; ik word daarin gesterkt door een brief van Prof. Pirenne van uit Jena, waarin hij zoo vriendelijk is om mij te bedanken voor al het nieuws dat hem is medegedeeld omtrent zijne geboortestad Verviers.

Mijne arbeid is in twee hoofddeelcu te splitsen; de voorstelling van de familie in de industrie in Holland — en de voorgeschiedenis in België. In het eerste gedeelte was het moeielijkste van mijne taak om de geschiedenis van de vergetene lakenindustrie van Amsterdam uit te werken ; de genealogische gegevens echter stonden over drie eeuwen vast. In het gedeelte dat het land van Luik behandelt, was het juist anders: waar wij meenen aan te moeten sluiten, betrof het eene familie die uitgestorven is en wier stamboom en geschiedenis nimmer was uitgewerkt; daar stonden wij voor het moeilijke werk om het geheele familieverband te reconstrueeren; redelijkerwijze kan niemand het ons verwijten, indien wij niet de prime abord zoo slaagden dat er geene aanmerkingen op te maken waren.

Mijn geachte recensent heeft slechts een der redenen geraden' waarom ik in het fransch geschreven heb. De voornaamste oedoeling is geweest om het werk toegankelijk te maken voor de geleerden van Verviers. Indien deze in het vraagstuk belang willen stellen, zullen de vraagpunten, die mijn recensent heeft opgeworpen omtrent de familie de Stembert-delle Court gemakkelijk opgelost kunnen worden. Ik ben geslaagd om een tiental exemplaren in België te doen distribueeren; in deze tijdsomstandigheden is het geen wonder dat ik niet één bericht daarover ontvangen heb, maar het is wel eene aanwijzing dat alle verkeer met de archieven van België onmogelijk is en dat het niet practisch is om thans met mijnen geachten recensent over de betwiste punten in de stamreeks der de Stembert's te gaan debateeren.

Met het luven van le premier del Court en Hollande vangt echter de familiegeschiedenis aan daar waar wij reeds nu de archieven kunnen raadplegen en waar wij

[2]) Deze documenten zijn voor een twintigtal jaren door een lid onzer familie met onverdroten ijver verzameld. Hij maakte een schema van mijne drie eerste hoofdstukken, daarom heb ik uit courtoisie hem bedacht door, bij het aanbieden van mijne present-exemplaren, van de schrijvers in het meervoud te spreken; ik had daarin misschien ongelijk want ik heb in dat schema, zóóveel in de taal en zelfs van den inhoud gewijzigd, omgezet en ook hier en daar aangevuld, dat ik voor het geheel aansprakelijk moet zijn.

Deze documenten behooren thans tot het familie-archief, dat mij door het hoofd der familie te Velsen in bruikleen werd afgestaan.

kunnen bespreken of de gegevens omtrent Servaes Pierre, uit het land van Limburg, ons machtigen om hem, om het zoo uit te drukken, pasklaar aan te sluiten aan een Pierre del Court te Verviers, gesproten uit een geslacht waarin men ook de lakenindustrie heeft uitgeoefend, die een uitgewekene was en een strijder voor het gereformeerde geloof daar hij gediend had onder den Prins van Oranje.

Ik verheug mij dat Mr. Valck Lucassen mijne studie een grondig onderzoek heeft waardig gekeurd, daartoe was natuurlijkerwijze het raadplegen in persoon van de daarop betrekking hebbende archief-acten een vereischte, dientengevolge worden wij nu, door zijne mededeelingen, in de gelegenheid gesteld om eene abnormale huwelijksaanteekening te Leiden te bespreken, die ons altijd bekend is geweest'), doch die ons zoo duidelijk scheen te zijn een van die, veelvuldig voorkomende, kosterslordigheden of „erreurs de scribe", dat zij den verzamelaar van het Luiksche gedeelte van ons archief niet weerhouden heeft om een groot gedeelte van zijn leven aan het onderzoek van het archief te Luik te wijden.

Voor het huwelijk in Holland en de kinderen daaruit gesproten, is uit den aard der zaak, deze abnormaliteit van geen belang, maar indien de grootvader van Servaes Pietersz. ook Servaes geheeten heeft, vervalt natuurlijk absoluut de mogelijkheid om hem aan te sluiten aan den uitgewekenen Pierre del Court wiens vader Laurent heette. De acte te Leiden luidt inderdaad grootendeels zooals mijn geachte recensent die opgeeft.

Du 12 Aougst 1621

Servaes fils de Pierre Servaes natif du pais de Lembourg. Barbe de Hasque native de Liege.

Uit deze acte, zonder meer, trekt mijn recensent deze conclusie: het is dus bewezen dat de grootvader van Servaes Pierre niet Laurent del Court maar Servaes del Court geheeten heeft.

In de eerste plaats zij hiertegen opgemerkt dat wij een bizonder groot aantal acten kennen, Servaes betreffende. Gaan wij ze optellen dan komen wij zeker bij het getal van honderd en wij weten er niet één waarbij dáze aanwijzing bevestigd wordt dat zijn grootvader ook Servaes zoude geheeten hebben: het is altijd Servaes Pieters en niets meer. Van deze acten zijn er een groot aantal over zaken, veelal door notarissen opgemaakt, maar gelukkigerwijze kennen wij er ook een tiental die afkomstig zijn van dezelfde Waalsche gemeente en van die te Gouda. Daaronder zouden wij de inschrijvingen van zijne kinderen (sprekende naar ideën van onzen tijd) officieele acten van den Burgerlijken Stand kunnen noemen, terwijl de overigen, als inschrijvingen in het boek der lidmaten, of als temoignages bij vertrek, zeker in die omgeving en in dien tijd weinig minder gewicht hadden. Van de doopacten zijner kinderen kunnen wij er een vijftal overleggen waarbij, door de tegenwoordigheid van zijn schoonbroeders of schoonzusters, of door nog meer stellige aanwijzingen (als b.v. de voornaam van het kind en de overeenstemmende leeftijd in andere acten) de mogelijke verwarring met eenen anderen Servaes Pietersx. is uitgesloten.

Bij de inschrijvingen in het boek der lidmaten is het ook enkel Servaes Pierre; reeds bij zijne eigene inschrijving te Leiden (die opmerkelijk laat geschiedt, à la oène d'Aougst 1623) wordt hij als Cervaes Piotersz. (sic.) tegelijk Ingeschreven met Jean Pieters (sic.) — zijn broeder? — die ook tweemaal, in 3622 en in 1623, optreedt als doopgetuige van kinderen van Servaes. Op 21 Dec. 1631 vinden wij, ont demandé leurs tesmoignages Servas Pietre (sic.) et sa femme (en eenige regels hooger zijn associé Massa) bij hun vertrek naar Gouda, alwaar op 21 Dec. 1631 Servaes Pieters (sic.) avec attestation de Leyde et sa femme worden ingeschreven, daarachter volgen Laurens Massa en anderen.

Indien het gebruikelijk ware geweest om in de annonces de mariage den naam van den grootvader er bij te voegen dan ware het argument van mijn recensent krachtiger ; ik bezit echter een dertigtal jaargangen der Leidsche annonces in afschrift, zij bevatten ongeveer 4600 inschrijvingen (30 riemen papier van ± 150 inschrijvingen elk), en niet éénmaal staat de naam van den grootvader (noch van de grootmoeder) er bij; patronimica van ***drie*** namen heb ik onder al duizenden slechts twee of driemaal aangetroffen. De toevoeging „fils de" vóór Pierre, in het geval van Servaes, is iets geheel ongebruikelijks, ik trof het bij geen anderen aan.

Betrof deze kwestie een doopacte dan ware er minder reden om aan een „erreur de scribe" te gelooven, daar het daarin juist op den naam van de ascendenten aankomt.

Ik weet niet of de vragen die zich in ons geval voordoen, juist bij dezelfde gegevens, reeds vroeger behandeld zijn ; in de omgeving van Velp wordt niet genoeg aan geslachtkunde gedaan om hier omtrent thans mijn licht op te steken. Het zoude mij schijnen, dat zich hier belangrijke vragen van genealogie voordoen.

Evenals elders, zijn ook in de Walenregisters van Leiden de fouten talloos; zelden vindt men een naam die tweemaal op dezelfde wijze geschreven wordt, alles wemelt van fouten. Gilles de Marlier heet ook G. le Marye en G. de Marier. Barbe de Hasque verandert bij hare inschrijving te Amsterdam in Barbe Teasque. Laurens Massa komt te Gouda aan met zijn gewonen naam, doch hij had Leiden verlaten als Laurens Massart.

Het geslacht van onze tegenwoordige drukfoutduivels [4]) is minder uitgebreid dan dat der toenmalige kosterfouten.

Een voornaam punt in mijn betoog is ook dat mijn geachte recensent ditmaal — bij het weergeven van de Leidsche aanteekeningsacte — in wetenschappelijke

[3]) Ieder onbevooroordeeld lezer zal wel begrijpen dat het voor onze familie-geschiedenis van belang is dat dit punt wordt opgehelderd. Het betreft eene voor een ieder toegankelijke acte; het lag dus niet in onze lijn om het initiatief te nemen tot *recensie van eigen gegevens*, doch het verheugt ons dat het thans door de daad van onzen recensent voor de oogen van deskundigen is gebracht en vatbaar voor discussie; ik had trouwens reeds de aandacht van een paar onzer bekende jongere genealogen op dit punt gevestigd.

[4]) Op pag. 172, r. 15, v. o. heb ik geschreven dat Martinus del Court van Krimpen lid is geweest van de Vergadering der 600 notabelen ter bekrachtiging van de Grondwet van 1814. Wat een domheid! heeft de zetter gedacht: "iedereen weet toch dat de Grondwet is van 1848"; en bij de correctie is zijne verbetering mij ontgaan.

nauwgezetheid is te kort geschoten, hij heeft die acte *niet volledig weergegeven, en* de woorden die in margine staan verwaarloosd. Zij luiden „les annonces viennent de Dordrecht" ; hieruit blijkt dat deze namen te Dordrecht zijn opgeschreven, waar Servaes niet woonde en dan laat zich deze „erreur de scribe" zoo gemakkelijk verklaren. Het is zoo aannemelijk dat de koster (of de ancien) die den naam niet dagelijks hoorde, onder het opschrijven, gevraagd heeft hoe zegt u ? en toen del Court den naam herhaalde : Servaes ! er nog een Servaes achtergezet heeft. In ieder geval blijkt nu dat deze acte is ontstaan in eene plaats waar Servaes *wiet* woonde, en wij hebben reeds aangetoond dat al de acten, opgemaakt in de plaats waar men hem goed kende nimmer van elkander verschillen en niets meer geven dan Servaes alleen.

Maar er is meer. De *officieele acte* van het huwelijk van Servaes en Barbe de Hasque te Dordrecht „Le 5e de septembre 1621" — waarvan de acte te Leiden slechts een afkondiging is — geeft *niet* Servaes Pierre Servaes, maar

Servaes Pierre en niets anders
Nous avons solemnisé le Mariage de Servas Pierre et de Barbe de Hasque.[5])

De *officieele acte* verbetert de afkondiging. Behoef ik meer te zeggen, om aan te toonen dat mijn geachte recensent niet bewezen heeft dat de grootvader van Servaes ook Servaes is genoemd geworden? Zooals onze kennis nu staat, is het nog steeds rationeel om Servaes del Court aan te sluiten aan Mre Laurent del Court te Verviers, den hardnekkigen belijder van de nieuwe kerkleer.

Het is uit den aard der zaak ondoenlijk om alle onze acten over Servaes Pietersz. in rechtsgeldigen vorm hier af te drukken ter overtuiging dat daarin nooit iets anders voorkomt dan Servaes Pieters zonder eenige toevoeging. Ik ken geen collega dat zich met de verificatie zoude willen belasten, daarom heb ik een verzoek aan het bestuur van ons genealogisch genootschap: een billijk verzoek, omdat in „de Nederlandsche Leeuw" thans met gespatieerde letter staat gedrukt dat de afstamming uit Pierre del Court beslist onjuist is. Ik vraag om in de gelegenheid gesteld te worden om aan ons bestuur al de genoemde kerkacten in deugdelijk gelegaliseerden vorm over te leggen, en om daarna eene schriftelijke verklaring te ontvangen dat, in al die acten de derde naam, Servaes, er nimmer bijkomt. Wat de notarisacten — ze zijn vooral uit Gouda -- betreft, diene eerst uitgemaakt hoe men die in het origineel zal inzien, want wat wij bezitten zijn meestal

[5]) Door zeer toevallige omstandigheden had ik dezer dagen slechts een ongeteekend afschrift van het huwelijk onder mijne berusting. Voor zekerheid schreef ik daarom aan den heer Gemeente-archivaris van Dordrecht. die mii, op 1 Febr. 1917, antwoordde: „In het register der Waalsche Gemeente. dat slechts een afschrift is van het origineel, dat in het Archief der Waalscho Gemeente berust, staat slechts: Le 5e de September (1621). Nous avons solemnisé le Mariage de Servas Pierre et de Barbe de Hasque."

Vraag aan de lezers. Is een, door den Gemeente-secretaris van Dordrecht geteekend, en door den Burgemeester gelegaliseerd afschrift van het afschrift op het gemeente-archief voldoende rechtgeldig? Of is dit slechts het geval met een afschrift van het oorspronkelijke Walenregister, dat dus alleen door eene notarieele copie rechtskracht kan verkrijgen'?

slechts uittreksels, waaronder slechts zeer enkele officieele afschriften.

Indien de president of een ander lid van het bestuur zoude meenen redenen te hebben om zich te verontschuldigen dan verzoek ik het getal aan te vullen en eenige andere bekende genealogen uit te noodigen om mij wel van dienst te willen zijn.

Thans wil ik nog in volgorde behandelen eenige punten van de voorgeschiedenis, door mijnen scherpzinnigen recensent aangeroerd, waarvoor het niet bepaald noodig is om te wachten totdat het archief van Luik weder bereikbaar is; zij geven mij tevens gelegenheid om eenige onnauwkeurigheden in mijn werk te herstellen. Volkomen juist is zijne opmerking dat de identiteit van de twee eerste de Stembert's -die van 1347 ongeveer — van de tabel, niet voldoende gedocumenteerd is; ik heb verzuimd om bij hen vraagteekens te plaatsen. Het is mij ontgaan. Zij zijn ons alleen bekend sedert 1905, uit het meergenoemde Livre des Fiefs. Uit hetzelfde boek kwam ik tot de conclusie dat de Cour Quentin identiek moet geweest zijn met het manoir van Verviers ; indien Mr Valck Lucassen dit boek, dat voor hem in deze tijdsomstandigheden wel niet te verkrijgen zal zijn, zoude willen inzien, is het bij mij ter zijner beschikking, daartegen zoude hij mij kunnen verplichten met de Trooz, histoire de Franchimont , waarvan ik het tweede deel noodig heb met betrekking tot de Tour Quentin van Toussaint d'Andrimont.

Het komt mij zeer wenschelijk voor om reeds thans met een enkel woord van repliek te dienen over het strijden van Pierre del Court onder Oranje. Mijn recensent stelt mij eene mededeeling uit jaargang 1911 van het Ned. Patriciaat tegenover, waar geschreven staat dat Pierre d. C. deelnam aan den veldtocht van 1567 ; dit komt mij uit de gegevens van de Enquête touchant les hérétiques zeer onwaarschijnlijk voor, terwijl alles klopt met den tocht van Oranje in 1672 tot ontzet van Bergen. Mijn geachte recensent verwart ook de pagineering van het „original" en van de „copie" hoewel ik in noot 3 pag. 21 daarop speciaal de aandacht vestigde.

Ik vermoed dat de pagineering van het origineel (en van de copie) regelmatig chronologisch is, doch 'ik kon dit weder niet vast stellen wegens de tijdsomstandigheden. Hoe het zij! Dit staat geschreven, 11 Jan. 1572 heeft le père Lardeur getracht om Pirot Laurent en anderen tot de Kerk terug te brengen. Pag. 81 *van het Origineel. Deze* poging blijkt vergeefs te zijn geweest, want op pag. 97 *van het Origineel* lezen wij „fils M. Laurens at estez au service d'orenge."

Willem de Zwijger is tegen Augustus 1572 over den Rijn getrokken hij heeft op 11 Aug. Roermond genomen, daarna Mechelen ; en ontmoet het leger van Alva voor Bergen op den achtsten van Herfstmaand 1572.

Mijn recensent releveert dat meerderen — o. a. Mre Laurens delle Court — (de familienaam staat in de Enquête er bij) in April 1572 het hoofd in den schoot hebben gelegd (Mr V. L. noemt de pag. 107 [6]), maar vergeet er bij te voegen „van de copie") — hij versterkt mijne stelling door zijn betoog want alléén de oudere man heeft den moed opgegeven —, doch trekt de zeer

[6]) Recensie V. L. kol. 10, r. 14 v.b.

onjuiste conclusie dat de zoon reeds op een vroeger tijdstip onder den Prins moet gediend hebben, omdat dit reeds vroeger wordt vermeld op zekere pag. 97; hij zegt er niet bij dat deze pag. 97 hier de pagineering *van het Origineel* is. Van het Origineel heb ik alleen de psgineering van 81 en van 97 [7]).

Als voornaamste aanwijzing dat Pierre, die zoon van M. Laurens geweest is, die onder Oranje diende, vermeld ik op pag. 23 r. 6 v. b. dat zijn twee broeders toen te jong waren om de wapenen te voeren [8]), mijn recensent ziet dit over het hoofd [9]) en geeft mij slechts in den mond het geheel bijkomende argument, dat Pirot Laurent elders in het rapport ook als ketter genoemd wordt.

Ik hoop dat ik den geachten recensent duidelijker gemaakt heb op welk tijdstip Pierre del Court voor zijn geloof de wapenen schijnt te hebben opgevat. Wanneer ik daaraan toevoeg de woorden van Hooft „in 't verooveren der welcke (Roermond) de soldaat zich schendig11 verliep aen de Geestelykheit," waaraan hij voorbeelden van moord en doodslag toevoegt (Ned. Wist. I p. 270), zal Mr V. L. wel moeten erkennen dat een hard vonnis van den Raad van Alva meer waarschijnlijk wordt dan hij in zijne recensie toegaf in kolom 10 bovenaan.

Wat aanhalingen uit het Ned. Patriciaat 1.911 betreft, geloof ik dat het niet juist gezien is om vroegere opgaven aan te voeren als argumenten tegen latere inzichten, vooral niet als er aan toegevoegd wordt, „van de familie afkomstig", want eene familie is toch altijd een complex van personen die verschillende meeningen kunnen hebben; ik wensch tevens op te komen tegen het wapen bij het geslachtsregister del Court in die jaargang 1911. De torens der kasteelen zijn daar gecreneleerd; nimmer in schepenzegels van Amsterdam, noch in andere zegels of reproducties, komen in de kwartieren van het wapen, andere kasteelen voor dan gewone „court's" met puntdaken. Het helmteeken echter is altijd een gecreneleerde toren.

Ook heeft er bij de portretten een omwisseling plaats gehad die een ander clan mijnen scherpzinnigen recensent in de war zoude kunnen brengen [10]). Zij is te betreuren, ook omdat zij 'juist betrekking heeft op het portret welks trekken ik op „de Staalmeesters!' van Rembrandt meen terug te vinden.

Men heeft Servaes en Jacob del Court (en hunne vrouwen) omgewisseld, en Jacob d. **C,** , die in 1632 geboren is, voorgesteld met het costuum met de geplooide kraag, dat Servaas om 1633 gedragen heeft en dat toen reeds uit de mode begon te raken.

Omtrent Verviers merkt mijn recensent terecht op dat deze plaats pas in 1651 stedelijke rechten heeft gekregen en dat ik dwaalde toen ik schreef, dat de Hollanders in 1633 „voor de poorten" der stad stonden. Laat ons die poorten en wallen tijdelijk slechten, maar mijne kaart wil ik niet afbreken, ik hecht daaraan, omdat, ik zooveel moeite gehad heb om eene goede te krijgen;

[7]) In mijne noot 3 bij pag. 23. is eene fout ingeslopen. Het zijn gewaarmerkte afschriften van dc Enquête die ik bezit,, te vertalen door copies vérifiées? en niet door copies authentiques, zooals er staat.

[8]) 8 Feb. 1576 zijn ze nog minderjarig. Peterkine Thonus wordt hun „tuteur et gouverneur" genoemd.
Plaids Verviers Farde A N° 1er 8853.

[9]) Recensie V. L. kol. 9, r. 9 v. o.

[10]) Recensie V. L. noot 2, kol. 4.

met de kaart van Blaeu heb ik mij niet tevreden willen stellen daar bijna geen plaatsnamen daarop voorkomen. In het begin van den oorlog ben ik geslaagd om deze nog te verkrijgen, zij is afkomstig uit een uitgave van de Société d'Archéologie te Verviers en dateert van de 18e eeuw; zij geeft vele namen van plaatsen en is slechts in zooverre, voor de 17e eeuw, „misleidend" dat Verviers iets grooter is geworden en dat van Limburg het veroverde Generaliteitsland is afgevallen.

Ik moet de opmerking toegeven dat vele andere Walen te Leiden wel hun familienaam dragen en dat dus de vreemde klank niet de bepaalde reden kan geweest zijn dat Servaes in het begin alleen zijn patronymicum draagt. Mijn recensent geeft echter niet zijn oordeel over de twee andere in mijn werk genoemde redenen: ten eerste dat de Luikenaars veel meer de gewoonte hadden om zich met een patronymicum te vergenoegen dan de westelijke Walen, ten tweede dat iemand die tegen Alva streed alle reden had om zijn familienaam te verzwijgen en dat dus die naam in het geslacht van Pieter in onbruik kan zijn geraakt. Men denke aan de familie van Oldebarneveldt.

Indien Servaes Pietersz. inderdaad de zoon geweest is van een banneling dan is het natuurlijk, dat hij de zonen van zijn ooms Thomas en Collin te Verviers in zijne jeugd 'weinig of niet gekend heeft en daar hij reeds in 1631 in Gouda was gaan wonen, is het geen wonder dat hij te Leiden slechts met een enkelen van hen in acten voorkomt, daar de tweede uitzetting uit Verviers, die hen trof, eerst in 1633 plaats had. [11])

Ten slotte nog eene opmerking. Aan het einde van het betoog, kolom 14 bovenaan, blijkt dat mijn geachte recensent toch wel iets blijft voelen voor de mogelijkheid „dat Servaes op de eene of andere wijze van de del Court's van Verviers afstamt", zelfs hij, die hem een grootvader, Servaes genaamd, toeschrijft en die niet overtuigd is dat er niet meerdere families del Court in dien tijd gebloeid hebben in de landen van Franchimont en van Limburg. Hij onderstelt dat er meerdere families van dien naam geweest zijn „gegeven de vele court's in die streken."

Wel treft men in acten hier en daar een court aan, doch ze zijn lang niet zoo veelvuldig in dit gedeelte van het Waalsche land als mijn recensent meent; in de plaatsnamen van mijne kaart komt de uitgang „mont" telkens voor,, doch geen enkele maal een samenstelling met het woord „court", die men b. v. om Verdun telkens aantreft.

In het personen- en plaatsregister van meergenoemd Livre des Fiefs hetwelk 60 pagina's beslaat, komt niet één naam voor met het achter- of voorvoegsel court ; slechts een enkele maal delle Court [12]) en de Seigneurie Froidecourt à Stoumont.

A. A. DEL COURT TOT KRIMPEN.

[11]) Genealogie d. C. p. 69 bij Marie del Cour en tabel bij p. 60 bij dezelfde naam, p. 66 noot 1 en p. 60, r. 13 v. b.
Recensie V. L. kol. 12, r. 30 v. b.; en Marie del Cour dan?

[12]) De goederen der delle Court's van Verviers worden onder dit leenhof niet genoemd, zij schijnen onder Durbuy of elders maar niet onder la cour féodale de Liége behoord tc hebben. De man die op pag. 392 genoemd wordt is een Grégoire Pimpeselaire (zoon van Ernult Pimpeselaer) eigenaar van eene court te la Reid doch die pas voorkomt in 1520 als ***dit delle*** Court époux de la fille Jehan delle court.

Met voel belangstelling namen wij van bovenstaande repliek van ons geacht medelid kennis. Het zij ons vergund hieraan nog eenige opmerkingen vast te kuoopen.

Niet zonder verwondering lazen wij, dat de schrijver — aan schrijvers valt blijkens het bovenstaande niet te denken — niet over de noodige bewijsstukken beschikt, om de door hem met zooveel stelligheid geposeerde afstamming van Pierre delle *Court* te Verviers uit de oude *Stembert*'s nader te documenteeren. Hetgeen over de voorgeschiedenis der familie te Verviers wordt medegedeeld, verkeerde — naar thans blijkt — nog in het stadium van „voorbereidende studiën". Had de schrijver ons dit in zijn voorrede medegedeeld, wij zouden eene bespreking van dat gedeelte der genealogie tot nader order hebben uitgesteld.

Hierdoor worden wij echter in de gelegenheid gesteld met den geachten inzender reeds dadelijk van gedachten te wisselen over de bewuste ondertrouwacte uit Leiden van 12 Aug. 1621, die o.i. van zóóveel gewicht is, dat zoolang de onjuistheid dezer acte niet op afdoende wijze is aangetoond, de afstamming der familie del Court van Krimpen uit de Stembert-delle Court's te Verviers naar het rijk der fabelen kan worden verwezen. In deze acte, hierboven nogmaals weergegeven, wordt de stamvader der familie in Holland genoemd *Servaes* fil s de *Pierre Servaes* — niet Servais Pierre, zooals in de noot op pag. 59 der Gen. d. C. te lezen is, noch *Servaes Pierre Servaes* (zie hierboven) -, waaruit door ons de conclusie getrokken werd en nog wordt, dat de grootvader van Servaes Pietersz. *niet* was *Laurent delle Court* te Verviers doch *zekere Seruaes*.

Mr. del Court voert hiertegen twee argumenten aan. In de eerste plaats beroept hij zich op een honderdtal acten, in het familiearchief aanwezig, waarin zijn stamvader slechts met het patronymicum *Servaes Pietersz.* voorkomt zonder verdere toevoeging, waaruit de naam van zijn grootvader kan worden afgeleid. Welnu, al waren er honderdduizend, dan nog zou dit niets bewijzen tegen onze conclusie. Zoolang de e eni g e ons bekende acte, die eene aanduiding van den naam van den grootvader inhoudt, dezen doen kennen als *Servaes,* zoolang bestaat er — ook afgezien van alle andere overwegingen, die de afstamming uit Verviers onwaarschijnlijk maken — niet de minste reden om voor hem *Laurent delle Court* in de plaats te stellen.

Inderdaad zal zoowel in het verleden als in de toekomst het „errare humanum est" ook op kosters toepasselijk zijn. Alvorens echter van eene kostersslordigheid of „erreur de scribe" in eene acte te gewagen) dient te worden aangetoond, dat dc inhoud van die acte in strijd is met dien van andere en de betere geloofwaardigheid dezer laatste aannemelijk te worden gemaakt,.

Het is overbekend, dat eerst de invoering van den Burgerlijken Stand eene vaste schrijfwijze van namen heeft doen ontstaan ; voordien werden zij — ook door de dragers zelven — veelal op den klank af neergeschreven. *Teasque* voor *de Hasque*, *Massart voor Massa* (of andersom), *le Marye of de Marier* voor de *Marlier* zijn hiervan even zoovele voorbeelden. Tusschen dergelijke „erreurs de scribe" en die, waarvan onze Leidsche koster wordt beschuldigd, waardoor eene belangrijke wijziging in de acte zou zijn aangebracht, bestaat echter een groot verschil. Bovendien, heeft men hier wel

met eene *kosters*inschrijving te doen ? In verschillende Waalsche gemeenten — o.a. te Delft -geschiedden de inschrijvingen steeds door den predikant. Naar het schrift te oordeelen is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat zulks ook te Leiden het geval was. Men gevoelt, dat dit voor de beoordeeling van deze „erreur de scribe" niet van belang ontbloot zou zijn.

Een tweede argument, dat tegen onze conclusie wordt aangevoerd, is gegrond op de omstandigheid, dat wij bij het weergeven van de Leidsche ondertrouwacte geen melding maakten van de aanteekening in margine : „les annonces viennent de Dordrecht". Wij lieten deze kantteekening als zonder belang en niet ter zake dienende weg. Thans blijkt, dat Mr. del Court juist **aan** haar bijzonder veel waarde hecht, omdat eruit zou zijn af te leiden, dat de gewraakte acte is ontstaan in eene plaats, waar Servaes Pietersz. niet woonde (Dordrecht), terwijl *al* de acten, opgemaakt in de plaats, waar men hem goed kende (Leiden), nimmer van elkaar verschillen en niets geven dan Servais Pierre alleen. Ook hiermede zijn wij het niet eens. Men zou, des schrijvers gedachtengang volgende, met evenveel recht kunnen zeggen, dat juist aan de Leidsche ondertrouwacte grootere waarde valt toe te kennen, omdat zij werd ingeschreven in het „livre de mariage" ter plaatse waar men hem goed kende, terwijl te Dordrecht, alwaar Servaes Pietersz. niet woonde en dus niet of weinig bekend was, de huwelijksacte, zooals men hierboven met vette letters kan lezen, slechts spreekt van Servas Pierre! Intusschen behoeven de Leidsche en de Dordtsche acte niet tegen elkaar te worden uitgespeeld, omdat zij nu eenmaal met elkaar niet in strijd zijn.

Wij wenschen er in dit verband op te wijzen, dat de geachte inzender ten onrechte de acte van afkondiging van een huwelijk achterstelt bij de huwelijksacte, door hem de *officieele acte* genoemd. In tegenstelling met tegenwoordig zijn de acten uit de oude inteekenregisters meestal veel volledíger dan die uit de huwelijksregisters (voorbeeld Amsterdam), terwijl in vele plaatsen *alleen* inteekenregisters werden gehouden (voorbeeld Leiden). De huwelijken zelve werden dan veelal in margine aangeteekend. De acten Servaes Pietersz. betreffende geven hiervan eene duidelijke illustratie. Men vindt in de Leidsche *ondertrouwacte* behalve den naam van den vader van den bruidegom — Pierre Servaes — ook „le pays de Lembourg" en „Liege" als geboorteland(-plaats) van het bruidspaar vermeld, gegevens die men in de Dordtsche *lauwelijksacte* vergeefs zal zoeken !

Op grond van het bovenstaande zien wij niet zonder eenige verbazing Mr. del Court tot de conclusie komen, dat wij in gebreke gebleven zijn om te bewijzen, dat de grootvader van Servaes Pietersz. ook werkelijk Servaes genoemd is geworden. Het komt ons voor, dat het naar juridisch begrip toch niet op *onzen* weg ligt de juistheid van den inhoud eener authentieke acte, waaraan door ons niet getwijfeld wordt, te bewijzen! Aan onzen geachten inzender de taak, om de *on*juistheid dier acte aan te toonen, wat hem tot heden niet is mogen gelukken.

Mr. del Court stelt voor om alle kerkelijke en notarieele acten betreffende Servaes Pietersz. in zijn bezit

door het Bestuur van ons Genootschap te doen verifieeren, teneinde vast te stellen, dat deze daarin niet éénmaal met den derden naam Servaes voorkomt. Dit zouden wij kunnen noemen „enfoncer une porte ouverte", omdat het tegendeel door niemand is beweerd on zooals wij zeiden de Leidsche ondertrouwacte met de te verifieeren stukken niet in strijd behoeft te zijn.

Mocht ons geacht medelid echter op dit onderzoek blijven prijs stellen, dan vindt hij in onze permanente Commissie tot Onderzoek van Stamreeksen enz. (ingesteld bij Besluit van de Algemeene Vergadering van 22 April 1911) het aangewezen college, dat hem ter zake van advies kan dienen. [1])

De meening van den schrijver als zoude het niet op zijn weg gelegen hebben om de Leidsche ondertrouwacte, die hem altijd bekend geweest is, in zijn werk ter sprake te brengen, kunnen wij niet deelen. Door haar met stilzwijgen voorbij te gaan, moest onwillekeurig de indruk gevestigd worden, dat de schrijver deze acte niet gaarne aan de openbaarheid zag prijsgegeven. Dat zij in genealogische kringen niet „en bagatelle" zou worden behandeld, kon den geachten inzender bekend zijn, aangezien — naar ons onlangs bleek — niemand minder dan het correspondeerend lid van ons Genootschap de heer W. Wijnaendts van Resandt hem nog vóór het ter perse gaan van zijn werk uitdrukkelijk verklaarde diens inzichten omtrent de zoogenaamde „erreur de scribe" allerminst te deelen. De heer Wijnaendts wenschte dit feit geconstateerd te zien, aangezien hem gebleken was, dat uit het „avant-propos" van Mr. del Court door sommigen ten onrechte de gevolgtrekking was gemaakt als zoude hij voor den genealogischen inhoud van diens werk mede verantwoordelijk zijn.

Thans wenschen wij nog eenige punten aan te roeren uit de voorgeschiedenis te Verviers, die hierboven werden gereleveerd, en wel in de eerste plaats het dienen van Pierre *delle Court* onder den Prins van Oranje.

In ons vorig artikel deelden wij mede op welke gronden wij de meening waren toegedaan, dat, indien Pierre onder den Prins van Oranje gediend heeft, dit vóór April 1572 en dus tijdens diens eerste expeditie in die streken in 1668 moest hebben plaats gehad.

Dit was daarom van belang, omdat -- gegeven het feit, dat Pierre (Pirot Laurent) op 11 Jan. 1572 nog te Verviers vertoefde — hierdoor de hypothese der ballingschap kwam te vervallen. Nu geven wij toe, aan het feit, dat de schrijver, waar hij zich beroept op de „enquête touchant les hérétiques", nu eens verwijst naar het origineel dan weer naar de copie der Société d'Archéologie te Verviers, misschien ten onrechte de gevolgtrekking te hebben vastgeknoopt, dat beide handschriften ook wat de pagineering betreft geheel identiek zijn. Dit schijnt thans niet vast te staan. Inmiddels zou zulks eerst dan eenig gewicht in de schaal kunnen leggen, wanneer de pagineeringen zooveel uiteenliepen, dat inderdaad het vermelde op pag. 91 *van het origineel* — a esté au Service d'Orenge — on einde 1672 moest worden gedateerd, terwijl de feiten vermeld op p. 107

[1]) Deze Commissie bestaat uit de HH. Kolonel J. D. Wagner, voorzitter, W. N. Arntzenius, secretaris, W. J. J. C. Bijleveld, G. H. J. Gijsberti Hodenpijl, W. J. F. Juten, Mr. Th. R. Valck Lucassen en W. Wijnaendts van Resandt, leden.

van *de copie* reeds in April te voren hadden plaats gehad.

Wij kunnen ons echter voor onze stelling ook op historische gronden beroepen. Bij de expeditie van 1572 waren de landen van Luik en Franchimont *niet*, bij die van 1568 wel rechtstreeks betrokken.

Willem van Oranje begon de campagne van 1572 door de verovering van Roermond, bij welke plaats hij op 27 Aug. de Maas overstak. Na Thienen en Diest te hebben bezet, Mechelen, Dendermonde en Oudenaerde te hebben bemachtigd, ging de Prins met zijn leger naar Henegouwen, trachtte vergeefs Bergen te ontzetten en keerde ten slotte over Mechelen naar Roermond terug, alwaar hij zijne troepen afdankte.

De expeditie van 1568 daarentegen ging dwars door het Luiksche land. Prof. Blok deelt ons mede, hoe de Prins voor het binnendringen in Brabant had gedacht gebruik te maken van de in het bisdom en de stad Luik bij velen heerschende stemming ten zijnen gunste. Een poging om de belangrijke stad Luik voor zich te winnen mislukte, waarna Willem van Oranje op 7 Oct. 1568 bij Stockhem de Maas overstak en Tongeren bezette, daarbij het Luiksche land niet ontziende. Door Alva gedwongen terug te trekken trachtte de Prins bij Luik de Maas weder over te steken, hetgeen hem werd belet, waarna hij met zijn legertje naar het Zuiden afzakte. [1]) Ligt nu de veronderstelling niet voor de hand, dat Pierre delle Court, wanneer men in hem niet een gewone huurling van den Prins wil zien, zich in 1568 onder diens vanen heeft geschaard, toen hij als verdediger van het nieuwe geloof met zijne troepen het land van Luik binnenviel?

Intusschen troffen wij in het boek van Mr. del Court eene passage aan, dio ons eerst was ontgaan, waarin de schrijver zelf verklaart, dat Pierre delle Court aan 's Prinsen eerste campagne heeft deelgenomen. Op pag. 32 (kleine letters) is sprake van twaalf inwoners van Dolhain, w. o. zekere Martin Panheau, die beschuldigd waren „d'avoir suivy le camp et party du Prince „d'Oranges chief des rebelles contre sa majesté."

Wij citeeren verder: „On voit que la vallée de la „Vesdre dont Verviers et Limbourg faisaient partie, „avait répondu généreusement à l'appel du Taciturne. „Douze hommes au moins, rien que dans la petite „localité de Dolhain avaient porté les armes. La sen„tence prononcée à Bruxelles 1 e 7 j ui n 15 6 9 [1]) par „«le duc d'Albe marquis de Coria etc. luitenant gou„verneur et capitaine général de sa Majesté bannys „les dits adjournez et chascun deulx perpetuellement et „a jamais hors de tous les pays et seigneuries de sa „Majesté sur la hart et confisque tous et quelzconques „leurs biens au prouffict de sadite Majesté.» La même „condamnation doit avoir frappé Pierre del Court et „ceux des sujets du Prince-Evêque à Verviers qui „avaient pris part à la même campagne" [2]).

Inmiddels staat het niet onomstootelijk vast, dat met den „fils M. Laurens" een der vier ons bekende zonen van Laurent delle Court en dan juist Pierre bedoeld zou zijn. De schrijver deelt hierboven mede, dat diens jongste

[1]) P. J. Blok, Gesch. v. h. Nederl. Volk, 111, pp. 75—77, 106—109.
[2]) De spatieering is van ons.

twee zonen *Thomas en Nicolas* (Colin) te jeugdig waren om (in 1572) de wapens te dragen, aangezien zij volgens een acte van 8 Febr. 1576 nog als minderjarig vermeld worden, waarbij Peterkine Thonus als hun „tuteur et gouverneur" optreedt. [1]) Is met deze acte echter wel overeen te brengen, hetgeen ons op pag. 26 der genealogie wordt medegedeeld, n.l. dat reeds op 7 Sept. 16'74 „M° Laurent delle Court émancipe et oeste hors de son pain, mambouraie tutelle et gouvernance Thomas son fils absent" en hetgeen ons op pag. 24 wordt verteld omtrent de sommatie, die de weduwe van Laureut, den zoon, op 27 April 1575 deed richten tot hare zwagers Pierre, *Thomas en Nicolas* teneinde hun *approbatie* te verkrijgen voor de ratificatie van hare huwelijksche voorwaarden ?

Op grond van het bovenstaande kunnen wij slechts constateeren, dat de verbanning van Pierre delle Court, voor de afstamming der Nederlandsche del Court's uit Verviers van het allergrootste gewicht, berust op een samenstel van hypothesen, wier juistheid ons zeer twijfelachtig voorkomt. Zoolang de geachte inzender zich niet op een vonnis van verbanning en verbeurdverklaring van goederen kan beroepen, zooals door hem ten aanzien van Martin Panheau e. a. werd geproduceerd, zoolang moeten wij blijven aannemen, dat Pierre, van wien in 1579 bij de verdeeling der vaderlijke nalatenschap niet meer wordt gerept, in dat jaar reeds overleden was.

Ten slotte *nog* enkele opmerkingen. Onze mededeeling, dat Servaes Pietersz. te Leiden in de medegedeelde acten *niet eenmaal* samen vermeld wordt met de afstammelingen van *Thomas delle Court*, waarvan op pag. 60 gezegd wordt: „il est digne d'attention que „*plusieurs* [2]) des enfants (de Thomas) étaient déjà à „Leyde avant l'expulsion de leurs parents en 1633", handhaven wij — wat hiervan de reden geweest moge zijn — ten volle. Ook Marie del *Court — zij* moge in Leiden gewoond hebben — vinden wij nergens met hem samen vermeld, zoodat er allerminst reden is, om te verklaren, dat Servaes Pietersz. te Leiden leefde omringd door leden der familie de Stembert-del Court.

De geachte schrijver meent uit ons betoog te mogen opmaken, dat wij, die aan Servaes Pietersz. een grootvader Servaes toeschrijven (sic), toch wel iets blijven voelen voor de mogelijkheid van eene afstamming uit Verviers. Dit hebben wij niet gezegd. Billijkheidshalve moeten wij erkennen, dat zoolang er omtrent het voorgeslacht van Servaes Pietersz. niets met zekerheid bekend is, de mogelijkheid voor die afstamming natuurlijk blijft bestaan, wat iets heel anders is.

Aan de enkele gegevens over verschillende families del *Cour(t)* in Luik en Limburg — in noot 46 bijeen. gebracht — kan nog worden toegevoegd, dat ook eene familie van dien naam in het begin der 17e eeuw gevestigd was te Hamoir aan de Ourthe (land van Luik). *Gilles del Cour* of *Delcour*, schepen aldaar, gehuwd

[1]) Dat de schrijver dit feit — eooals hij hierboven zegt — als de „voornaamste aanwijzing" zou hebben vermeld voor het dienen van *Pierre* onder den Prins van Oranje en niet diens identiteit met Pirot Laurent, is bepaald onjuist. Men leze slechts Gen. d. C. pp. 22-23.

[2]) De cursiveering is van ons.

met Gertrude Colette (de Vernon), was vader van *Jean* (1627—1707) en *Jean-Gilles Delcour* († 1694), beiden geboren te Hamoir, die respectievelijk als beeldhouwer en historieschilder bekendheid verwierven. [1])

VALCK LUCASSEN.

Het bovenstaande was reeds persklaar, toen ons ook van den Heer J. W. C. del Cour te Londen een schrijven bereikte, dat de volgende kantteekening bevat :

„I shall naturally feel pleased if you will publish „this letter in Ned. Leeuw, translated if you like , and „naturally trust to your sense of honour to give at least „an extract of it to our readers explaining that 1 am „unaible at this present moment to send a refutation „which of course when it comes will go much deeper „into the matter than this letter."

Aan dit verzoek voldoen wij gaarne. Teneinde aan den inhoud van dezen brief niet het geringste te kort te doen, doen wij hem hier onvertaald en in zijn geheel volgen.

47 Blenheim Crescent
London W.
January 31st 1917.

Dear Mr Lucassen.

1 have this day received the number of our „Maand-„blad of the Ned. Leeuw" dated January 1st.

1 am obliged to write to you in English as the censor's office has given us an intimation that letters not written in English or French may be liable to long, or perhaps , indiffinate delay.

Por that very roason 1 am unable to serve you with an answer in the Ned. Leeuw itself, but am forced to write to you a few words personally.

Our esteemed President, my cousin van Sypesteyn, will bear me out and so will Dr Bredius and others to whom 1 plainly told on the morrow after the publication of the book you reviewed that 1 disclaimed all responsability for its issue. Not because 1 do not believe in the descent as claimed, but on account of the fashion it was brought forward.

My intention was to publish a cartulaire and leave it to *competent* critics to form their own conclusions. Unfortunately my brother has availed himself of the opportunity of my forced three years absence on account of this terrible war to publish the results of my forty years work of research in a form 1 highly disapprove of. I should have given you the important deeds in full and also the names of all the Echevins during the period 1470-1495 in full. 1 have an authentic copy of that particulary important part of my preuves d'appui, that was made to my order about 1887 (from that statement you will conclude that the connection with de Stembert is not quite such an afterthought or a new invention as you suggest).

Of all the other important deeds 1 had also legalised copies made very many years ago. Unfortunately at the present moment they are not with me.

If you could see, and you will see them shortly, the full lists of the Echevins of Verviers during the

[1]) Zie Biogr. Nation. de Belgique, t. V, kk. 343-347.

period 1470—1495 it would dawn upon you that there can be no doubt hut that the change of name took place as asserted.

The Echevins of Verviers were not appointed for a year or two as in Holland. It was a life appointment, and when you see the man moving from the bottom of the list under different names to the top, always between the same named colleagues, the fact becomes as clear as cristal.

I have not much time to devote to this friendly letter. I reserve the little leisure 1 have to a replique to the point in the Nederl. Leeuw addressed to the genera1 public as soon as circumstances will permit.

Allow me however to point out to you that you prove your own incompetence as a critic when in column six you try to explain what „Thomas jadis de Stembier" means. A parallel case Thomas le vieil Maire de Stembert occurs frequently. At first one would jump to the conclusion that Thomas in such a case was maire of St. but he was maire of V. all the time and the addition de St. comes as an afterthought in reference to his apellation. Ask Professor Pirenne he will tell you that it means feu Thomas de Stembier. Jadis = feu. It needs a few years steady research and hard work to understand Romanesque Walloon French of the fifteenth century in its true sense and in attempting to criticise my rendering you have what one calls in Dutch: U gewaagd op glad ijs.

You also mention in your preliminary words that you do not intend, amongst other matters, to go into the religious disturbances in the Principality of Liége. Do you not think that a competent reviewer ought to have given that particular point the most profound consideration? or else kept quiet?

The descent of Pierre del Court le proscrit from Thomas de Stembert mayeur † vers 1432 is absolutely proved. 1 have submitted my documents to such men as le Chevalier Camille de Borman, M. van de Kasteele archiviste de l'Etat at Liége and many others, many years ago who all agreed that there could not be any doubt about it. Here you spring up, who probably know nothing about Walloon archives and their contents and in a vindictive way assert yourself as a judge.

Forgive me it 1 unwisely turn a little bitter but it is enough to rouse one's blood.

After all you are not critising my work but the spurious publication of my brother. If you had seen my manuscript you would, 1 have no doubt, agreed with the verdict of all the competent authorities at Liége in 1888.

1 could go on for a long time but reserve further remarks for the future.

Only one thing, and a point that is more within your competence, 1 will not pass. You seem to make a great point of the insertion in the Livre de Mariage at Leyden of the 12 Aout 1621 referred to in „vette letters" rather aggressively staring me in the face — un uncalled for and boasting statement, a cri de triomphe! Have you never come across what is called a clerical error (erreur de scribe)? If not you have not devoted much time to research in ancient records. „Ils pullulent". And unless, haphnzard, you come across some that contradict themselves they are very hard to bring to bay. These old scribes and petty officials were even more careless and callous then they are nowadays. They had had less training and the man who put these particulars down may have at the time just have finished cleaning the church and have heard his wife calling out to him : Jean! the dinner is getting cold.

Besides that, the wandering Servais, whoso father may have been dead long before he came to the *age of* discretion, may not even have known the name of his grandfather, and, a hotblooded loving youth, anxious to get married, he might possibly have given ecant attention to these newfangled regulations and said anything that came handy. (Let us historians transport ourselves in the past and its conditions).

Your statement therefor *„De afstamming uit Pierre is niet alleen onwaarschijnlijk, zij is ook beslist onjuist"* is for the reasons 1 have alleged above absolutely arbitrary and denotes on your part a lack of historica1 sense and comprehensiveness.

Of course the insertion gives one to think but cannot be accepted as gospel truth when other manifold references lead one to doubt it and point to a different conclusion.

To give you an example, you mention column 14 „die *Oud-Hollandsche kooplieden* en nijverheidsmannen, die door hun kunde en energie de basis hebben gelegd voor de gunstige sociale positie hunner nakomelingen."

Anybody some generations hence would take M. Lucassen the Editor of the Ned. Leeuw's Maandblad's word for it. All the same it is absolutely false and untrue.

Of my four generations of ancestors who flourished at Amsterdam as merchants and captains of Industry not one was *Oud-Hollandsch. Servais was a* Walloon, his son *Jacob* was Walloon on both sides. Jacob married a French woman and for that reason *Abraham* was Franco-Walloon. Abraham married a wife wo hailed from the Duchy of Juliers a Germano-Walloon and consequently their son *Isaac* did not either have a drop of Dutch blood.

So where are you? What remains there of oud-Hollandsche kooplieden? You, an educated man, make a false statement, can not a poor marguilier in 1621 have done the same?

1 shall finish now but hope to cross swords again with you, as soon as circumstances will permit, on the neutral field: the columns of the M. B. of the Ned. L.

Sans adieu. Yours sincerely

W. DEL COURT.

You are quite right in your surmise about the reproduction of the portrait in van Epen's publication. That my pedigree should have been published in such a ragbook is even a sharper thorn in my flesh than the book you reviewed is.

Who en earth has entitled van Epen to proclaim who is Patrician or not in Holland. It is 1 expect a question of deniers comptants.

P.S. 1 forgot to mention [1]) in connection with careless

[1]) In een kantteekening op een andere pagina van zijn brief schreef de beer W. del Court reeds: Barbe de Hasque is mentioned at Amsterdam in 1646 as Barbe Thasque and an authentic oopy gives it as Wasqué. V. L.

annotations in church registers that when Barbe de Hasque arrives at Amsterdam in 1645 1 believe, I am writing from memory, she is called *Thasque* and 1 own an authenticated copy of that insertion wherein she is called *Wasqué*. Suppose we did not have any other proofs you would I expect accuse me of being a forger or false historian by claiming the name of this remote ancestress of mine to have been de *Hasque*.

P.S. 2. To show you that 1 feel no resentment but am simply looking forward to get square with you in the public arena, 1 will heap coals of fire on your venerable head and give you a valuable information. 1 know that you are interested in your family history, of course, and suppose that you are aware that there exists a clan Mac-Lucas = Lucassen. One branch of this clan settled in the isle of Man shortened its name to *Clucas* Ma(c Lucas) and if you ever come across a person of that name you will know in future that he is a namesake of yours which you might not at first sound have guessed. Rather interesting is n't-it? See: the Romance of Names by E. Weekley M. A. London John Murray 1914 p. 66. (I always give my reference as you see).

Ons antwoord op „this friendly letter" kan kort zijn. De schrijver bedenkt te laat, om het te spoedig weer te vergeten, dat onze critiek inderdaad slechts betrekking heeft op de genealogische gegevens vervat in het werk van zijn broeder: „La famille del Court van Krimpen" — door hem een „spurious publication" genoemd -- en niet op de talrijke documenten, waarover hij blijkbaar beschikt en die ons onmogelijk bekend kunnen zijn.

Met veel belangstelling zien wij de publicatie tegemoet der door ons gevraagde bewijzen voor de identiteit van Tossen d'Andrimont, schepen van Verviers in 1470, en Tossen delle Court, schepen dier plaats in 1478 en volgende jaren. Misschien wil de heer W. del Court dan tevens wel aantoonen, dat de *schepen* Tossen d'Andrimont alias delle Court inderdaad dezelfde persoon is als Tossen de Stembert, die in 1439 reeds meerderjarig was, en als Tossen delle Court, die omstreeks 1526 overleed.

Wij weten zeer goed, dat wanneer er b.v. sprake is van „le jadis Thomas" [1]) dit beteekent „wijlen Thomas" en ook dat in oude Waalsche acten de bijnaam of het beroep dikwijls tusschen voor- en geslachtsnaam werd geplaatst: „Thomas le Maieur de Stembert". Evenals echter bij „Thoma Leonard gendre jadis dudit Thomas le Maire", voorkomende in een acte van 16 Febr. 1569 [2]), aan de woorden „gendre jadis" niet de beteekenis van „wijlen de schoonzoon" mag worden gegeven, om de eenvoudige reden dat Thoma Leonard aldus bij zijn leven werd aangeduid, evenmin behoeft o. i. „jadis" door „wijlen" te worden vertaald in „Thomas dit le grand Thomas jadis de Stembier", terwijl er alle reden bestaat om aan te nemen, dat „*de* Stembier" als in zooveel andere analoge gevallen de *woonplaats* heeft

[1]) Gen. d. C., p. 4, noot 2.

[2]) Gen. d. C., p. 4, noot 2; zie ook „jadis" in de acte van 13 April 1544 op pag. 5, noot 1.

aangegeven van „le grand Thomas", wiens broeders „Toussaint dit Mayet" en „Thomas dit Quentin" evenmin den naam *de Stembert* als geslachtsnaam blijken te hebben gevoerd [1]). Tntusschen zullen wij in dezen gaarne te gelegener tijd het oordeel van *competente* autoriteiten afwachten, die dan tevens zullen hebben uit te maken of wij ons ook op glad ijs bevonden, toen wij — in strijd met het oordeel van den bewerker van het Luiksche gedeelte der genealogie — als onze meening te kennen gaven, dat in „Thomesin fis le gran de Stembier" en „Thomas le jone fils Thomas le Maire" de bijnamen „le gran" en „le Maire" niet konden slaan op Thomesin alias Thomas le jone doch op diens vader den schout of mayeur „Thomas dit le grand" !

De inzender is verder van oordeel, dat wij als „a competent reviewer" te kort schoten door in ons artikel over de *afstamming* der familie del Court niet in de eerste plaats eene bespreking te geven van dat gedeelte der genealogie, hetwelk meer speciaal aan de Luiksche godsdiensttroebelen is gewijd. Wij begrijpen niet, waarom dit gedeelte meer onze aandacht zou hebben verdiend dan het o. i. veel interessanter deel over de lakenindustrie te Amsterdam. Behoeven wij hier echter nog eens te herhalen, dat in een genealogisch werk het bewijs der afstamming *hoofdzaak* blijft en in een blad als het onze in de eerste plaats voor bespreking in aanmerking komt? Inmiddels waren wij in de gelegenheid den bewerker der hoofdstukken over de Luiksche godsdienst-troebelen een ons inziens niet onbelangrijk gegeven aan de hand te doen, nl. dat niet zekere Rev. Everard Ghenart doch *Gerardus van Groesbeeck* in de veelbewogen jaren, waarin „l'enquête touchant les hérétiques" te Verviers plaats had en Pierre delle Court uit zijn land zou zijn verbannen, op den Bisschoppelijken Stoel te Luik zetelde!

Wat de „erreur de scribe" aangaat, over deze behoeven wij na hetgeen hierover in ons antwoord aan Mr. A. A. del Court werd medegedeeld niet verder uit te weiden. Op gevaar af van ons „a lack of historica1 sense and comprehensiveness" te zien toegeschreven handhaven wij onze conclusie, dat de afstamming uit Pierre delle Court te Verviers niet alleen onwaarschijnlijk maar ook beslist onjuistis, ten volle.

Onze verbazing steeg echter ten top, toen wij ons in bovenstaanden brief beschuldigd zagen van „a false statement" en onze qualificatie van de eerste vier generaties der del Court's hier te lande als „Oud-Hollandsche kooplieden en nijverheidsmannen", voor „absolutely false and untrue" zagen uitgemaakt. Waarlijk, het peil der lezers van het Maandblad van „De Nederlandsche Leeuw" zou na eenige generaties wel aanmerkelijk moeten zijn gedaald, wilden dezen — zooals de schrijver veronderstelt — in verband met bovenstaande uitdrukking uit ons betoog eene andere gevolgtrekking maken dan dat de familie del Court uit het oude hertogdom Limburg afkomstig is. Zij zullen het wel met ons eens zijn — en zij niet alleen — dat de eerenaam „Oud-Hollandsch" aan deze kooplieden en industrieelen, die zich in den bloeitijd van Oud-

[1]) Zie Gen. d. C., p. 7 op de tabel.

Holland onder de burgers van hun nieuw vaderland een waardige plaats wisten te veroveren, niet mag worden onthouden, omdat hun stamvader uit Limburg afkomstig was en de latere generaties hunne vrouwen zochten in families, die ook naar deze landen waren uitgeweken !

Wij zijn den heer W. del Court nog onzen persoonlijken dank verschuldigd voor zijne mededeelingen over den naam Clucas (Mac Lucas), die ons uit een etymologisch oogpunt zeer interesseerden. Van genealogisch standpunt bezien kunnen families, wier namen (of naamsvorming) met den onzen overeenkomen, ons natuurlijk slechts dán belang inboezemen, wanneer op aannemelijke gronden ook aan familieverwantschap mag worden gedacht.

VALCK LUCASSEN.

Eigenhandige aanteekeningen van Hans van Loon, (1577—1658),

medegedeeld door Mr. E. J. Th. à TH. VAN DER HOOP.

(Vervolg van xxxv, 21.)

[blz. ll.] 1613 in Amsterdam.

26 September 1613 is myn huysvrou Godt lof verlost van haer 8e bint een zoon die den 10 october tot Amsterdam inde oude kerck is gedoopt ende nae my genomt *Hans* de getuygen waeren *Guilliam van Offenberch,* ende Anna *van Offenberch* huysvrou van *Steffeno Pelgrom*

den 20 Jannew. 1632 heeft hy hem begeven onder de militie onder de compie van joncker *Nicolaes van Brederode* Luytenant coronel

den 4e febrew. 1633 is hy geworden luytenant van den capiteyn *Hoogendorp*

den 27en november ao voorsz is hy tot Maestricht vande pest gestorven ende aldaer in s lamberts kerck begraven. Godt sy syn siele genadich

is noyt getrout geweest, dan een dienstmaecht die by ons ½ jaer gedient had (en naemaels overleeden is) haer voornaem was Ytie (kennen den toenaem niet) is gelegen op 8 Jannuw: 1631 van een zoon diese hem opgezworen heeft, wat van de saeck is weeten wy niet, maer het kint hem opgesworen synde, hebben wy naer ons genomen ende laeten doopen *Joris* ende laeten noemen *Joris Clementsz.*,

hebben dit kint door *Jacob Jansz.* van Monickendam laeten besteeden tot Amersfort, sonder ons bekent te maecken dat het ons raeckt en heeft daer gewoont tot in december 1644, hebben syn costen schoolgelt ende cleeding betaelt, soo is hy nu december 1644 by my in huys comen woonen

ick heb hem toegevoecht uit den spaerpot van myn soon, uit seeckere prys by lobs gedaen ende uit courtage tsaamen bedragende sestien hondert guldens, onder conditie nochtans hem geen rente te geven alsoo hy my genoch gecost heeft en noch

cost, noch oock geen capitael te laeten volgen ofte in eygendom te competeren, maer om hem tselve te laeten volgen soo hy hem wel draecht als hy sal tot zyn mondige jaeren gecomen zyn, of tot een eerlyck huwelick met ons believen.

Joris Clementsz. is den 22e Mey 1649 uit texel met het schip den tyger nae Oostindia gevaeren voor assistent a 20 guld. ter maent heeft twee maenden opte hant ontfaugen, syn uitrusting heeft in alles gecost met deen en dander dat hy heeft mede genomen . . . . . f 382:1:8
daer van dat hy zelf betaelt heeft uit syn spaerpot en vereering van myn kinderen. . . . . f 200:—

Sulcks dat ick hem heb verschoten . f 182:1:8
hy had by hem in syn beurs op syn vertreck soo van syn twee maenden gaege als anders noch omtrent f 70.— hy heeft my verbonden syn te verdienen maentgelden voor tgeene dat ick hem verschooten heb, doch soo hy met eeren thuys comt begeer ick daer van niet dient tot memorie.

[blz. 12.] 1616 in Amsterdam.

9 April 1616 is myn huysvrou Godt lof verlost van haer 9e kint een zoon die Godt in deuchden wil laeten opwassen is den 21 ditto tot Amsterdam inde oude kerck gedoopt door den predicant Casparum van der Heyde ende genomt nae myn huysvrouwen oom Joncker *Arent van Dwenvoorde Arent*

de getuygen waren den generael *Mateus Abbas Willem Ruyckhaver* myn huysvrouwen broeder ende nichte *Adriane van Duvenvoorde*

Arent van Loon heb ick op syn reeckening den eersten Juni anno 1645 goetgedaen voor syn huwelyck gaet, ende uitzetting van juwelen en cleeding etc. f 34500.— die voor hem onder my op intrest loopen tot dat hy se selfs in handen neemt.

lb Julli 1650 is myn zoon *Arent van Loon* deeser werelt overleeden Godt sy syn ziel genadich, en ontfang hem in syn eewich ryck, is opten 19en ditto begraven tot Amsterdam inde westerkerrk int middelperck in no 1

Synne naergelaten middele syn tusschen my ende myne kinderen ende kintskinderen by representatie half ende half gedeelt.

[blz. 13.] 1619 in Amsterdam.

10 October 1619 savonds ten tien uuren is myn huysvrou Godt lof verlost van haer 10e en leste kint een zoon die de heer in deuchden wil laten opwassen is den 17en ditto tot Amsterdam inde oude kerck door den predicant Caspar van der Leyden gedoopt ende nae myn zalige broeder genoemt *Lieven*

de getuyge waeren Maseur *Johanna van Offenberg,* de weduwe van myn broeder *Lieven* en *Jan van Daele* tot Rowaen

den 19en September 1645 is myn zoon *Lieven* tot Amsterdam inde oude kerck nae voorgaende sondachse gebooden getrout met *Cateryne* de jongste dochter vande heer borgemr *Jan Cornelisz. Geelvinck* out jaeren, hebben van wederzyde ten huwelicke gebracht elck f 30000 sonder aftreck van juwelen bruylof tswyn, cleedinge ofte andere oncosten, in

plaets van juwelen is de bruyt gegeven een obligati van 3000 guld. loopende vanden troudach af tot laste van *Lieven van Loon* haer man (alsoo hem die boven de gemelte 30 duisent guldens syn vergoet) a 4 pct. int jaer noch een taeffel diamant en een hoep ring met 7 diamantiens tsamen waerdich 700 guld., deese obligati en 2 ringen werden betaelt uit d'uytsetting hem te voorens goetgedaen.

1647. 1 febrew: is *Lieven van Loon* geworden secretaris der stat Amsterdam.

1649. 9 november is *Caterine Geelvinck* savons ontrent de clock negen geleegen van een dochter die den 14 ditto inde nieu kerck (hebbende den predicant Ruyl de predicati gedaen) door Geeldorpius is gedoopt ende nae myn salige huysvrou genoemt *Anna*, Godt wilse in eer en deucht tot des ouders vreucht laeten opwassen, ende den cristelycken doop betrachten thaerder zielen zalicheyt

de getuygen waren, ick, de huysvrou van de borgem^r *Geelvinck*, myn dochter *Geertruyt*, ende *Nicolaes van Loon* voor en inde plaets van myn swager *Willem Ruyckhaver*.

1653 ult^o febrew: recht voor s'nachts ten 12^n uuren is *Caterina* verlost van een dochter niet voldragen, is den 3^en Maert inde kerck gedoopt ende genomt nae haer grootmoeder *Aechien*

de getuyge waeren t'kints grootmoeder voornomt ende ..... [open gelaten]

obit den 14^en Maert a^o voorsz. ende is begraven in myn graf n° 1.

1655. 5 Maert — 's nachts voor 12 uuren is *Cateryna Geelvinck* deeser weerelt overleeden. (met Godt moetse eewich leven) begraven den 10 ditto inde nieu kerck tot Amsterdam.

[blz. 14 blanco; blz. 15.]

1631: 29 Augusti van de kerckm. van de westerkerck gecocht drie graven inde voorsz. kerck n° 7, 8, 9 geleegen inde twaelfde laech int middelperck tusschen den preeckstoel en borgem^rs stoel, daervoor betaelt 150 guld^n voor elk graf,

Opten 7^en Maert 1636 is in n° 9 begraven Marie *Geelvincks* die de huysvrou was van myn zoon Willen2 van *Loon*.

In Juni 1637 is in n° 7 begraven *Nanning van Loon* een zoontie van myn zoon *Pieter van Loon*, *was* maer een maent out,

In Juni 1643 is in n° 7 begraven een zien gebooren dochterken van myn zoon *Pieter van Loon* voornomt genaemt *Aeltie*,

den 15 Juni 1645 is in n° 8 begraven mynzoon *Marten van Loon*

den *25* Juni 1645 is in n° 9 begraven myn zoon *Willem van Loon*

den 27 Mey 1649 is in n° 7 begraven myn zalige huysvrou,

Nota, Ick ben byt leven van myn zoon *Willem van Loon* zal. met hem geaccordeert af te staen het graf n° 9 daervoor van hem aengenomen de hier onder blijckt een graf n° 1 int micldelperck

den 19 Julli 1650 is in n° 1 begravenmyn zoon *Arent van Loon*

den 17^n Maert 1653 is in n° 1 begraven een dochterken van *Lieven van Loon*

myn soon *Willem van Loon* zal: had inde westerkerk oock drie graven te weeten n° 1 int middelperck en n° 11, 12 int noorder perck alle drie int doopshuysien ter syden aen, ende alsoo ick hem heb afgestaen een van mijn graven te weeten n° 9, zal ick daer tegens van hem hebben t'graf n° 1, daer inne myn soon *Arent van Loon* opten 19 Julli 1650 is begraven

en op 17 maert 1653 is in n° 1 noch begraven een dochterken van *Lieven van Loon*, --

[blz. 16, 17, 18 blanco; blz. 19.]

1647.

Alsoo ick ende myn huysvrou opten 27^en mey 1597 tot Haerlem getrout syn, hebben goet gevonden tot memorie van onse kinderen kintskinderen, ende naeste bloetverwanten, deselve op onse vyftich jarich troudach, bij een ter maeltyt te noodigen, Godt zy gelooft die ons het leven soo lang in reedelycke gesontheyt gegunt heeft, en wil ons tselve noch soo lang laeten continuweren als om ter zalichèyt van noode is,

Wy syn getrout den 27^en mey 1597 weesende doen ter tyt den derden pincksterdach, ende hebben den 26^en ende 27^en Mey 1647 ter maeltyt genodicht de nnervolgende persoonen

Mr. *Dirck Graswinckel* advocaet fiscael van de graeflycke domeynen van hollant met *Geertruyt van Loon syn* huysvrou onse outste dochter

Nicolaes van Loon onsen outsten zoon met *Emmerensia van Veen* syn huysvrou en drie haerlieden zoonen,

Margriete Bas, weduwe van *Willem van Loon* onzen zoon met een synder soonen Geprocreert by *Marie Geelvinck*, ende noch twee zoonen en twee dochters geprocreert by *Margriete Bas* voorsz.

Pieter van Loon onzen zoon met *Anna van Foreest* zyn huysvrou, met drie zoonen en drie dochters,

Mr. *Willem Nieupoort* rentm^r van noorthollant, ende *Anna van Loon* onse dochter met 3 zoonen

Anna Hasselaers, weduwe van *Maerten van Loon* onzen zoon met een zoontie,

Arent van Loon, onsen zoon

Lieven van Loon onsen jongsten zoon met *Cateryne Geelvinck*, syn huysvrou,

Anna van Loon weduwe van *Adriaen Spierinck*, myn Suster

Marie Ru yckhavers, weduwe van *Jan Meerman* mijn huysvrouwen Suster

Willem Ruyckhaver, hooch-heemraed van rijnlant myn huysvrouwen broeder.

(Slot volgt.)

KORTE MEDEDEELINGEN.

De Braconier.

Josua Braconier werd in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage begraven 30 Aug. 1636. Misschien was zijn zoon: *Abraham Braconier*, die, met zijn vrouw *Maria de Colenaer*, in 1680 te Amsterdam is overleden. Deze laatste waren de ouders van *Abraham Josua Braconier*, geb. te Amsterdam 8 Oct. 1670, predikant te Nijmegen 30

Dec. 1703, te Utrecht 5 April 1706 en aldaar overleden 30 Maart 1736. Zie over hem van der Aa. Den 30 Maart 1708 huwde hij met *Catharina* de Wilde, volgens sommigen geboren te Woudrichem 17 Sept. 1688, doch gedoopt in de Nieuwe Kerk te 's-Gravenhage 19 Sept. 1688. Haar ouders waren *Pieter de Wilde,* drossaard van Woudrichem en diens tweede echtgenoote *Anna Spoor.* In 1686 waren deze ouders gehuwd blijkens een boekje dat tot titel draagt:

„Lof- en zegenkrans, gevlochten om het hooft van de Heer *Petrus de Wilde,* Commys ter Secretarye van Z. H. den Prince van Orangiën en Juffr. *Anna Spoor,* in den echt versamelt 10 October 1685 (door N. Keppel)" Utrecht. Wed. W. Clerk. Plano. Een exemplaar hiervan stelde de heer R. W. T. de Vries te Amsterdam een tiental jaren geleden verkrijgbaar voor f 7.50.

Catharina de Wilde beoefende met goed gevolg de dichtkunst ; als zoodanig komt haar levensbericht voor bij van der Aa en Frederiks en v. d. Branden. Den 8 Mei 1745 werd zij bij opdracht van *Jacob van der Meer* verlijd met het Schoutambacht van Alphen en Rietveld waaraan de titel van Ambachtsheer (vrouw) was verbonden. In 1766 was zij overleden, daar 17 Sept. van dat jaar Mr. *Jacob Vervoorn* en *Thomas Jan Wantenaer,* advocaten voor het Hof van Utrecht., als executeurs-testementair van voornoemde *Catharina de Wilde* het Schoutambacht van Alphen c.a. overdroegen op *Theodorus de Smeth*, Heer van Deurne en Liessel, oud-President-Schepen van Amsterdam.

Het echtpaar *Braconier* × *de Wilde* woonde te Utrecht; de weduwe later op den huize „ Arenberg" nabij Utrecht. Zij hadden tot zoon :

Mr. *Abraham Corneille de Braconier,* zich noemende „Heer van Aphen" geboren te Utrecht 6 Januari 1724. Deze promoveerde in zijn geboorteplaats 25 Augustus 1741 en droeg zijn dissertatie op aan zijn volgende aanverwanten :

aan zijn oom *Hendrik van Soesdijk*, raad enz. der stad Utrecht,

aan zijn neef *Pieter Samuel Jamin*, opperhoofd van Palembang (wiens moeder *Catharina Constantia de Wilde* de halfzuster was van bovengenoemde *Catharina),*

aan *Samuel van Huls,* jur. utr. dr. raad der stad Delft, (wiens vader de broeder was van Sara *van Huls,* de eerste echtgenoote van Mr. *A.* C. *de Braconier*'s grootvader *P. de Wilde*),

aan *Johannes Wolters*, jur. utr. dr. schepen van Amsterdam en bewindhebber der O.-I. Comp.,

aan *Johannes Wolters*, jur. utr. dr. secretaris der stad Amsterdam.

Mr. *A. C. de Braconier* werd in Juli 1755 door H.H. M. aangesteld tot Resident wegens de Staten der V. N. bij den Prins-Bisschop van Luik en later Ambassadeur van H. H. M. bij onderscheidene Hoven. Hij overleed te Maarsen 12 Juli 1786 en huwde 25 Febr. 1759 met *Jeanne Walravine* (barones) *van* Dedem, geb. 21 Juli 1736, overleden 12 Febr. 1802.

In 1762 en 1763 woonde dit echtpaar te Alphen: alstoen werden van De Hoog WelGeboren Heer *Abraham* Corneille *de Braconier,* Heer van Alphen etc. en de H. W. G. Vrouw *Johanna Walravina* baronesse van *Dedem* in de Herv. Kerk te Alphen gedoopt:

a. Frederik Hendrik, 23 Sept. 1762.

b. Catharina Maria Anna, 6 Nov. 1763.

Een ander kind, het oudste, was *Abraham Pierre de Braconier,* geb. te Utrecht 8 November 1760, kapitein bij de artillerie, overleden te Nijmegen 24 April 1843. Deze huwde te Deventer 30 Januari 1796 met *Arnolda Josepha Marcelina* baronin von Sturman geb. te Maastricht 19 Febr. 1775, overl. te Breda 7 Juni 1826, dochter van *Franciscus Gerardus,* kapitein bij een regiment Nassau-Weilburgsche troepen te voet,, en van *Geertruida Bo tman Brab.*

Uit dit huwelijk o.a.:

Maria Elisabeth de Braconier, geb. te Kampen 17 Jan. 1802, overl. te Groningen 13 Juni 1.840 ; gehuwd te Utrecht 23 Juni 1826 met Jhr. *Diederik Jacob Adrianus Albertus van Lawick van Pabst*, Heer van Nyeveld, kapitein der infanterie, geb. te Utrecht 23 Sept. 1795, overleden te Arnhem 17 Dec. 1881, zoon van *Johan Anthony* Edler *van L. v. P.* en van *Johanna Geertruida Maria* (barones) *van Reede van Nyeveld.*

Boven maakten wij melding van *Catharina Maria Anna de Braconier,* gedoopt te Alphen 6 Nov. 1763. Deze dochter werd aldaar geboren 2 Nov. 1763 en is te Utrecht overleden 2 Aug. 1841. Zij schonk in laatstgenoemde stad 30 Juni 1793 haar hand aan *Willem Jacob van Nes,* over wiens geslacht Nederl. Patriciaat III blz. 287. handelt. Dit aardige jaarboekje is echter verscheidene malen zéér onvolledig; zoo ook hier. Het artikel *van Nes* naziende komt men tot de conclusie dat het geslacht althans wat *Willem Jacob van Nes* aangaat, op uitsterven staat. Van *H.* C. *A. de Bruconier van Nes,* kleinzoon van *Willem Jacob,* wordt uit diens huwelijk met *E. B. Friedrich* (lees *Emmeline Bernardine Catharine Friederich)* maar één dochter opgegeven. Er zijn toch twee gehuwde zoons met kinderen, één gehuwde dochter en dan nog de ongeh. dochter uit Ned. Patriciaat.

Mogelijk zijn nog de beide volgende kinderen (of zijn deze twee dezelfde 3) uit het huwelijk van *de Braconier* × *van Dedem* :

a. *Charles de Braconier,* ritmeester (ongetwijfeld dezelfde als bij Bosscha „Neerl. Held. te Land", wordt vermeld) echtgenoot van *Catharina Françoise Kuvèl*, geb. te Utrecht 21 Aug. 1767, dochter van Mr. *François* en van *Geertruida van der Schilden.*

b. H(enri) C(harles) A(lexander) de Braconier, die 9 Dec. 1837 aan de Herv. Gemeente te Twello een zilveren schenkkan en twee dito bekers voor het Avondmaal schonk. (Wildeman, blz. 21).

Wapens *de Braconier* en de *Wilde* kunnen worden opgegeven.

W. M. C. Regt.

Huyssen van Kattendijke. Naar aanleiding van de opgave van Nederland's Adelsboek 1914, dat *Mr. Johan Huyssens*, 1566-1634, getrouwd is geweest met „*Adriana* „*van Mathenesse,* † Middelburg 11 Feb. 1623, nat. dr. [1]) „van *Adriaan* , heer van Oud- en Nieuw Matenesse, „en *Adriana van Duvenvoorde*", meen ik te moeten opmerken, dat *Adriaan* van *Matenesse w et* t ig getrouwd is geweest met *Adriana van Duvenvoorde* en bij haar acht kinderen heeft gehad, maar geene dochter *Adriana.*

[1]) De spatieering is van mij.

Adriaan's vrouw overleed 8 April 1542, waarna hij in vervolg van tijd bij zijne dienstmaagd *Machteld nog* vier natuurlijke kinderen heeft verwekt, onder welke evenmin eene *Adriana* voorkomt. De mogelijkheid is nu wel niet uitgesloten, dat *Adriaan van Matenesse* bij eene overigens onbekende vrouw nog eene natuurlijke dochter *Adriana* heeft gehad, maar in aanmerking genomen, dat hij in 1557 overleed en zijn zoogenaamde schoonzoon *Mr. Jan Huyssens* eerst in 1566 werd geboren, zou *Adriana* ten mins te negen jaren ouder zijn geweest dan haar man, hetgeen op zichzelf niet bijzonder waarschijnlijk is.

Zoo de vrouw van *Mr. Jan Huyssens* inderdaad eene natuurlijke dochter — aan eene wettige valt niet te denken — uit het geslacht van *Matenesse* is geweest en *Adriana* heeft geheeten, had zij veeleer *Adriaan's* zoon *Johan van Matenesse* tot vader. Deze *Johan* trouwde in *1662* met *Florentina van Culenborch*, vrouwe van Opmeer, en verwekte vóór zijn huwelijk twee natuurlijke kinderen, beide dochters, van welke de tweede *Adriana* was geheeten en 11 October 1560 werd geboren, blijkens de navolgende eigenhandige aanteekening van *dezen Johan van Matenesse* [1]):

„Nata est filia mea naturalis *Adriana*, secunda „genita, die Veneris mensis Octobris undecima „ anno millesimo quingentesimo sexagesimo, inter „quartam et quintam horam post mesidiem."

W. A. B.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bijlert (van). (XXXV, *27*). *Antonius van Bijlert*, geb. Zutfen 26 Juni (of 6 Juli) 1647 uit behoeftige ouders, die vroeg stierven, waardoor hij werd opgevoed door zijn grootvader van moederszijde *A. Assing*. Hij wordt in 1663 student in de rechten te Steinfort (hetgeen nu is Burgsteinfurt), daarna in de rechten, oude talen en oudheidkunde te Utrecht, zijn naam komt echter niet voor in het Album Studiosorum. Daarna is hij ongeveer drie jaren onderwijzer bij Baron R. van Heeckeren voor diens 4 zonen, hij studeert dan tevens in de Theologie. Hij is dan van 1670 tot 1674 praeceptor aan de latijnsche school te Zutfen, van 1675 tot 1685 predikant te Geesteren (Geld.), van 1685 tot 1689 conrector aan de latijnsche school te Deventer, van 1689 tot 1694 rector aan de latijnsche school en buitengewoon predikant te Lingen (in Pruisen-Hannover), van 1694 tot 1701 gewoon predikant te Lingen en van 1701 gewoon hoogleeraar in de welsprekendheid en geschiedenis aan de Universiteit (1685-1819) te Lingen, alwaar hij 5 Sept. 1712 sterft,. Hij huwt 1°..... ± 1670 N.N. 2°..... 1683 *Anna Sophia Westenberg, geb. ..... 1646.*

Zijn oudste zoon uit het eerste huwelijk is *Wilhelmus* van *Bijlert*, geb. Zutfen 1672, student: Leiden Theologie 13 Sept. 1690 en 16 Oct. 1694, Harderwijk Rabbijnsche geschriften 1697, Utrecht Arabische taal 1698, predikant: Beesten (in Pruisen-Hannover) 1699, Thuine (in Pruisen-Hannover) 1710, krijgt daar in 1758 zijn Emeritaat en sterft daar 4 Juli 1761, nalatende zijn weduwe: *Anna Elisabeth Uwens*, uit Overijssel, met wie hij in 1709 gehuwd was en 5 kinderen.

Een zoon van Wilhelmus is:

Antonius Gerhardus van Bijlert, geb. Thuine April 1722, student: Leiden Theologie 21 Sept. 1741, predikant: Valkenburg (Z.-Holland) 1745, Charlois (Z.-Holland) 1747, krijgt daar in 1773 zijn Emeritaat en sterft daar 20 Juni 1782, na 29 Nov. 1777 nogmaals bij de Leidsche Universiteit te zijn ingeschreven.

Hij laat na een weduwe en één zoon.

Zie: Boekzaal 1782, Deel 137, p. 204.

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Gruys-van de Merwede. *Jacob Cruys* (± 1650) kolonel-commandant van Delfzijl (zoon van *Hilbrand Gruys*, Heer van Lellens tot Uithuizen en de Meden en van *Geertruid Horenken) was* gehuwd met *Swane Alegonda van Merwede.*

Wie waren de ouders en grootouders van deze *Swane van Merwede ?*

Nijmegen. R. H. LAMAN EYSSONIUS WICHERS.

Mierop (van den). (XXXII, *363*, XXXV, *28*). *David van den Mierop* trouwde te Amsterdam (Nieuwe Kerk) 15 October 1641 *Anna van Breen.* Zijn grootvader was „cousemaker" en kwam evenals zijn vrouw uit Antwerpen; noch een *van den Mierop*, noch een *van Loon* komen in het Delftsche poorterboek voor. *Hendrik van Mijrop*, lakenverkooper, trouwde 22 October 1623 (niet *7* Oct.) *Yda Meerman.*

Delft. Mr. L. G. N. BOURICIUS.

Muysken. Voor een artikel in Nederl. Patriciaat vraag ik geneal. biogr. aant. (19e eeuw) en wapen van dit geslacht.

's-Gr. v. E.

Plaate (Platen). (XXXV, 29). Omtrent deze familie komt in mijn aanteekeningen uit de Curapaosche archieven het volgende voor:

Protocol (Notarieele akten) 1742, 2e Deel. Uit N°. 37 blijkt, dat *Jan Albertsz. Plaate* geassocieerd is geweest met Hendrik van Dijk.

Prot. 1748, Deel 111 (Akten van Notaris van Schagen). N°. 229 is het testament van *Anna Maria van der Nieuwburgh*, weduwe van *Abraham Veeris*, waaruit blijkt dat een harer 9 kinderen was: *Anna Aletta*, huisvrouw van *Jan Albertsen Plaate.*

Prot. 1754-1755. N°. 4 is de inventaris der nalatenschap van *Anna Maria van der Nieuwburgh*, weduwe *Abraham Veeris*, opgegeven door haar dochter *Aletta Veeris, weduwe Jan Plaat.*

Prot. 1764, N°. 175 (dd. 28 Sept. '64) is het mutueel testament van de echtelieden *Jan Ringeling* en *Anna Maria Platen*, waaruit blijkt, dat de testateur een zoon is van *Jannetje Jacobsz., weduwe Hendrik R.*, wonende op het eiland Marken, en dat de testatrice de dochter is van wijlen *Jan Alberts P.* en *Anna Aletta Veeris.*

Prot. 1769, 18 Augustus, is het testament mutueel der echtelieden *Philippus Glauman* en Sara *Adriana Plaate*, dochter als voren.

[1]) Zie Bijdr. en Meded. van het Hist. Gen. te Utrecht, XXXVII, blz. 233.

Prot. 17'71, N°. ***373,*** is het mutueel testament der echtelieden *Robertus* ***Samuel Brands*** en *Neeltje Plaate*, dochter als voren.

Prot. 1774, N". 15. Hieruit blijkt, dat ***Abraham Plaate,*** bij gelegenheid van zijn huwelijk met *Anna Margaritha* ***de Windt,*** gedonateerd werd door zijn moeder ***Anna Aletta*** *Veeris*, weduwe ***Jan Albert P.*** (in 1773).

Prot. 1774, Deal 111, bevat het mutueel testament der echtelieden ***Abraham*** *Plaate* en ***Anna*** *Margaritha* ***de Windt,*** dochter van ***Dirk de W.*** en *Auna Sophia Rijnink.*

Prot. 1782 bevat het testament der echtelieden *Claas Rijnink* ***de*** *Windt* en *Jannetje* ***Elisabeth*** *Plaate.* Testateur is een zoon van ***Dirk de*** *W.* en *Jannetje* ***Elisabeth*** *Plaate* voornoemd, en testatrice is een dochter van *Anna* ***A. Veeris, weduwe Jan Albert P.*** Uit het huwelijk der testeerenden waren reeds twee zoons geboren, n.l. ***Pieter*** *Gerardus* en ***Jan Albert.*** Testatrice heeft een zuster *Neeltje* ***Plaate,*** huisvrouw van ***Robertus*** *Samuel* ***Brands.***

Trouwboek der Geref. Gemeente 1740. .....huwen ***Jan*** *Albertsz.* ***Plate*** en Anna ***Aletta*** *Veeris.* (Het volgend huwelijk in mijn aanteekeningen is van 18 April 1740).

Idem 1802. 14 Maart huwen ***Jacobus Plaate*** en ***Wilhelmina Vos.***

Doopboek idem. 4 September 1820 is gedoopt *Anna Margaretha*, dochter van ***Johannes Frederik*** *Plaate* en ***Maria*** *Lourens.*

Soestdijk. J. H. J. HAMELBERG.

Is den geachten inzender, wien ik voor bovenstaande gegevens bijzonder erkentelijk ben, misschien nog het een en ander bekend omtrent het voorgeslacht van ***Abraham*** *Veeris* en ***Anna Maria van der*** *Nieuwburgh*?

's-Gravenhage. VALCK LUCASSEN.

Sarvaas. (XXXIV, ***287,*** XXXV, ***30-31).*** ***Jan*** Sar***vaas*** huwde 9 Mei 1731 met *Catharina* ***Xagdalena*** *Langerak*, blijkens een zilveren penning, vervaardigd bij hun 25-jarig huwelijk, welk stuk bij een familielid berust. De penning vertoont aan de voorzijde een zittend vrouwenbeeld (de Dankbaarheid) zonder omschrift, terwijl op de keerzijde gegraveerd staat: Ter Gedachtenis van de vijf en twintig Jaarige Troudach van *Jan Sarvaas* ***Abrahamsx.*** En ***Catharina Magdalena Langerak.*** In den Echt vereenigt den 9de van Bloeimaand Anno 1731.

De voorzijde van dezen penning, die 67 m.M. in doorsnede meet, is gedreven, en heeft, natuurlijk met andere gegraveerde opschriften op de keerzijde, in het midden der 18do eeuw herhaaldelijk als zilveren bruiloftspenning dienst gedaan.

's-Gravenhage. A. 0. VAN KERKWIJK.

Tersier. *Quirina* ***Maghtilda*** *Tersier*, geb. 30 Juni 1775 te Amsterdam, was eene dochter van *Johannes Tersier* en van ***Maria*** *Jacoba* ***Boers.***

a. Wanneer en waar zijn deze beide laatste personen geboren ?

b. Wanneer zijn zij getrouwd?

c. Wie waren hunne ouders?

Nijmegen. R. H. LAMAN EYSSONIUS WICHERS.

Varick (van). (XXXV, ***31).*** Uw vraag wordt volledig

beantwoord door raadpleging van Mr. Peter van Meurs' Ridderschap van Nijmegen en Geld. Leenregister, Kwartier van Nijmegen, leen 233.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Vinceler (van). (XXXV, ***24).*** Ik meen even te moeten protesteeren tegen de opmerking van den heer W. v. R. als zou ik den lezers van het Maandblad ***willen doen*** *geiooven* , dat de Van ***Vinceler's*** in de ridderschap van Cleve hebben gezeten. Naar aanleiding van de vraag van den heer Veeren in jaargang XXX, kol. 70 copieerde ik, wat van de familie ***Van*** *Vinceler* in mijn bezit was. Natuurlijk verifieerde ik die gegevens niet. De aanteekeningen voornoemd beginnen met : ***Van*** *Vinceler* „een oud adelijk geslacht uit het hertogdom „Cleve, zooals zulks is te vinden in de archieven van „Berlijn. Charters dezer familie berusten bij de families „*Motzfeld* en *Ringelberg*". Bij het copieeren maakte ik er nog van: „*Zou* zijn een adelijk geslacht". Er is dus geen kwestie van dat ik de ***Van Vinceler's*** voor adelijk wil doen doorgaan. Het wapen is een gouden kruis op een zilver veld. Dit wapen wordt ook gevoerd door de v. ***V.*** uit de Betuwe.

H. B. v. T. P.

Wapen (Onbekend). Welk geslacht voerde in blauw een griffioen van. ..., met den staart tusschen de achterpooten en tusschen de voorpooten een gewende gezichtswassenaar van.. ..?

Arnhem. CREUTZ.

Wapens gevraagd. (XXXV, 32). In Fahne's Geschichte der Westph. Geschl. vindt men: Die ***Grafschaft*** führten in Gold zwei, einige von ihnen auch drei, rothe Pfähle im Wappen, und auf dem Helme ein Paar Büffelhörner, nach den Linien bald mit Federn, bald mit Nägeln besteckt.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Wirtz. Voor eenige jaren werd er in onze couranten veel geschreven over de nalatenschap van den veldmaarschalk ***Paul*** *Wirtz.* Ik meen zelfs zeker te weten, dat een Haagsch advocaat gemachtigde was hier te lande van een aantal buitenlandsche rechthebbers. Wie was dat en heeft deze zaak nog voortgang?

L. B.

INHOUD 1017, N° 2.

Bestuursberichten. — De herkomst van het geslacht Wuytiers, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland. — De afstamming van het geslacht del Court van Krimpen: Repliek van Mr. A. A. del Court, met een schrijven van J. W. C. del Court en antwoorden van Mr. Th. R. Valck Lucassen. — Eigenhandige aanteekeningen van Hans van Loon (1577—1658), medegedeeld door Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop (vervolg). — Korte mededeelingen: De Braconier; Huyssen van Kattendijke. — Vragen en antwoorden: Bijlert (van); Gruys-van de Merwede; Mierop (van den); Muysken; Plaate (Platen); Sarvaas; Tersier; Varick (van); Vinceler (van); Wapen (Onbekend); Wapens gevraagd; Wirtz.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij v./h. H. L. SMITS.

'MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van adresverandering, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. Ta. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage.*

Contributiën ens. aan den penningmeester, B. VAN HAERSMA BUMA, *Mauritskade 9-15, 's-Gravenhage.*

De jaarlijkaohe contributie bedraagt f7.50. Leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor f2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen enz., betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg 14, 's-Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek, opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen tot den wnd. Bibliothecaris, Jhr. Mr. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS, *Vivienstraat 10, Scheveningen.*

De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht 62 (hoek Princessegracht), 's-Gravenhage,* is voor de Leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 3. XXXVe Jaargang. Maart 1917.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij het artikel: De afkomst van het geslacht Wuytiers.

BESTUMRSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Dr. C. HOFSTEDE DE GROOT, ... *'s-Gravenhage.*
Oud-Direct. van 's Rijks Prentenkabinet. *Heerengracht 5.*

D. W. VAN DAM ..... *Amsterdam.*
Cir. Ing. *Heerengracht 77.*

W. VAN MAANEN ..... *Amersfoort.*
Kapt. Art. n. a. *Utrechtsche Weg 130.*

J. TR. VIEHOFF ..... *'s-Gvavenhage.*
Adviseur-honor. Dept. v. Koloniën. *Adelheidstraat 96.*

Adreswijzigingen:

MATTHIAS DUYS ..... *Baarn.*
Eemnesserweg 40, *Huize „Gelre".*

H. T. HABBEMA ..... *Amsterdam.*
Distelweg 12.

A. HANEGRAAFF ..... *Voorburg.*
Zwarte Laan 19.

Jhr. Mr. H. R. A. LAMAN TRIP .. *Doorwerth (Geld.)*

Verbeteringen Ledenlijst.

Men leze:

P. BINKHORST VAN OUDCARSPEL **en in Koedijk.**

Jhr. Mr. A. **T.** PRINS VAN WESTDORPE.

J. REEPMAKER woont Westersingel 37, Rotterdam.

F. E. VAN DER VALK VAN BRIGDAMME woont Villa Beuk en Duin, Bloemendaal.

Aan de ledenlijst toe te voegen:

J. G. A. VAN HOGERLINDEN, Nieuwstraat 47, Arnhem.

Voor de Bibliotheek.

Wij ontvingen in dank voor de Bibliotheek:

P. C. Labrijn. Het Brabantsch-Zeeuwsche Geslacht Tak. Veenendaal. 1916. 8°. *(Van den Schrijver.)*

H. F. Macco. Zur Familien-Geschichte Clouth in Rheinland. Berlin. 1916. 8°. *(Van den Schrijver.)*

Adolf von den Velden. Régistres de l'Eglise Réformée Néerlandaise de Frankenthal au Palatinat 1565—1689. 1 Régistre des Baptêmes. Bruxelles. 1911. 8°. *(Van den Heer W. J. J. C. Bijleveld.)*

Jhr. Mr. W. H. de Savornin Lohman. François Daniel Changuion (16 Febr. 1766-15 Juni 1850). Overdr. uit Bijdr. voor Vaderl. Gesch. en Oudheidk. 1916. 8°. *(Van den Schrijver.)*

J. A. R. Kymmell. Het geslacht van Ewsum. Overdr. uit de Nieuwe Dr. Volksalm. 1917. 8°. *(Van den Schrijver.)*

James Willinck. Een verkeerd wapen op het poortje van het Bornhof te Zutphen. Overdr. uit Bijdr. en Meded. der Ver. „Gelre", XIV, 1911. 8°. *(Van den Schrijver.)*

James Willinck. Verkoopsvoorwaarden van goed te Ruurlo in 1628. Overdr. uit Bijdr. en Meded. der Ver. „Gelre", XV, 1912. 8°. *(Van den Schrijver.)*

James Willinck. De richters in het Kerspel Ruurlo van 1509 tot 1669. Overdr. uit Bijdr. en Meded. der Ver. „Gelre", XIX, 1917. 8°. *(Van den Schrijver.)*

De afstamming van een Betuwsch geslacht Suermondt,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Voorop willen wij stellen, dat ondervolgende mededeelingen geen betrekking hebben op de bekende Rotterdamsche familie *Suermondt,* welke reeds sedert 1555 te Wageningen woonde en over wier afstamming wij later nog eens iets hopen te publiceeren, en dat zij evenmin betrekking hebben op de familie *Suermondt* te Zoelen, wier genealogie (1520—1645) men grootendeels kan opstellen uit de beleeningen van het Geldersch leen de Topsweerd aldaar.

Het hierop volgende heeft ten doel om aan te toonen, dat de familie *Suermondt,* welke te Rijswijk (Betuwe) en Wijk-bij-Duurstede woonde en zich vandaar vertakt

heeft naar Utrecht en Ravenswaay en tot welke ook de tegenwoordige Roomsch-Katholieke personen (meest geestelijken) van dien naam zouden behooren, ten onrechte den naam *Suermondt* voert.

Deze Betuwsche familie stamt af van een zekeren *Steven Suermondt,* die blijkens verschillende gegevens omstreeks 1565 moet geboren zijn. Het eerst ontdekte ik hem in twee acten van Wijk-bij-Duurstede.

In het Protocol van estimatiën, procuratiën en attestatiën dier stad, deel 1615—1619, vindt men d.d. 21 Dec. 1617 een volmacht van *Gevert van Leeuwen*, waarbij deze machtiging verleent aan *Steven Janss Suyrmont* en *Adriaen Stevenss* diens zoon. En in het Protocol van notaris P. Bosch te Wijk-bij-Duurstede, deel 1621—1632, vindt men een acte d.d. 27 Januari 1624, waarbij *Steven* Janss Suerrnont, wonende te Rijswijk, machtig maakt *Huybert Roeiofs,* burger te Culenborg, om met *Gijsbert* Janss zijn broeder, voor scbolt en schepenen van Culenborg 2 huizen aldaar te verkoopen.

Beide acten leeren derhalve, dat de vader van *Steven Suermondt*, Jan heette, voorts dat *Steven* te Rijswijk woonde, een broeder *Gijsbert* en een zoon *Adriaan* had.

Ook dezen zoon vinden wij in eenige acten van Wijk-bij-Duurstede terug. In het Protocol van notaris S. de Romare aldaar vindt men d.d. 10 Dec. 1647 een acte, waarin *Adriaen Stevens Suyrmont* volmacht geeft aan *Dirk de Romare,* procureur te Wyck, in zijn zaak contra *Anna Reijers*, weduwe van Jan *Aertss Breemaet, en* in het Protocol van notaris van Sandick aldaar vindt men anno 1658 een volmacht van *Adriaen Stevens Suermont* op zijn zwager *Antonis van Blanckendael.* Laatstgenoemde acte maakt het mogelijk hem te vereenzelvigen met een *Adriaen v a n Suirmont* die in 1626 te Utrecht huwt, immers in de kerkelijke inteekenregisters dier stad vinden wij de volgende inschrijving :

' Ingeteekend 22 October 1626

Adriaen van Suirmondt, j. g. van Rijswijk in de Betuwe en wonende aldaar met *Elburgh van Blanckendael, j.* d. van Utrecht, wonende op de Neu.

proclamaties te Amsterdam en Rijswijck.

getrouwd (te Utrecht) in St. Jacob 29 Oct. (1626).

Bovenstaand echtpaar is in de Protocollen van bezwaar van Rijswijk, welke met 1660 aanvangen, nog wel terug te vinden, b.v. nog op 9 Jan. 1661 en 25 Juli 1663, wanneer *Adriaen Stevens Suermondt* en *Elborgh van Blankendael* hypotheek op land aldaar verstrekken.

Zij hadden een talrijke nakomelingschap, welke geheel tot den landbouwerstand behoorde en welke men terugvindt te Rijswijk, Maurik en Tiel, later ook te Ravenswaay. Het is van te weinig belang al die afstammelingen op te noemen, een onderzoek in de Protocollen van bezwaar van Rijswijk en die van Maurik, en de Gerichtssignaten der Neder-Betuwe, leert al spoedig hunne genealogie samen te stellen ; genoeg zij het, indien ik vermeld dat de voornamen *Adriaan* (doch al spoedig verbasterd tot *Arien* en *Aert*), *Steven* en *Jan* bij die afstammelingen geregeld voorkomen en dat men bij hen aanhuwelijking vindt met de zuiver Neder-Betuwsche landbouwers-families *van Asch, van Heteren, van Meurs, van Hattem, van Leeuwen* etc., zoomede met families die slechts patroniemen voeren (*Dircx, Otten, Ariens* enz.).

Van meer belang leek het mij na te gaan van wie

de stamvader, de voorgenoemde *Steven Suermondt,* afstamde. Blijkens de acte van Wijk-bij-Duurstede van 27 Jan. 1624 laat hij met zijn broeder *Gijsbert Jansz* twee huizen te Culenborg verkoopen. In de Registers van schepenkennissen dier stad vindt men daags daarna den verkoop dier huizen door hun gemachtigde *Huibert Roel0 fs* ; de panden lagen op de Vischmarkt en in de Ridderstraat. Indien dus gevonden kon worden, hoe die 2 huizen te Culenborg in het bezit van *Steven Suermondt* te Rijswijk en. zijn broeder waren gekomen, dan zou zulks meteen den weg wijzen naar zijn afstamming. Dit werd dan ook door mij gevonden.

In het Register der testamenten van Culenborg, deel 1575—1607, vindt men de uiterste wilsbeschikking d.d. 19 October 1597 van een *Geertken Steven Zurmontsdr.*, weduwe van *Jan Gerrits. Zij* draagt daarbij aan haar zuster *Meerten Stevensdr.* in lijftocht op al haar goederen, o. a. het huis in de Ridderstraat, waar zij nu in woont, zoomede haar deel in het huis aan de Vischmarkt, waar *Meerten* voornd. thans in woont. Uit verdere bepalingen blijkt voorts, dat zij 2 zonen heeft *Steven Jansz* en *Gijsbert Jansz,* die haar genomen beschikking goedkeuren; de zoon *Steven Jansz* heeft — blijkens dit testament — dan proces met eenen Marcus Simons te Utrecht over de niet-terugbetaling van 27 gulden.

De acten van 1597 en van 1624 in onderling verband beschouwende, blijkt duidelijk, dat de zoon van een zekeren *Jan Gerrits* en *Geertken Suermont,* eerst *Steven Jans* geheeten, zich later *Steven Suermont* noemde, en dus den naam zijner moeder als den zijnen aannam. Zijn talrijke nakomelingschap draagt dus ten onrechte den naam *Suermondt.*

Daar de vader van *Geertken Suermont* te Culenborg *Steven* heette, stelde ik ook een onderzoek naar hem in. Het resultaat daarvan is als volgt samen te vatten.

Steven Suermont Goossensz., geboren circa 1500, komt het eerst voor te Culenborg in 1523; in dit jaar en in het volgende jaar transporteert hij — hetzij alleen, hetzij met zijn zuster *Haesken Zurmonts*, toen reeds weduwe, — verschillende huizen aldaar. Men vindt hem er verder vermeld in acten van 1541, 1542 (huis aan de Vischmarkt), 1544, 1545, 1547, 1554 en 1655, daarna niet meer. Blijkens acten van 1544 en 1551 was hij gehuwd met *Lijntken* van *Dael,* die in 1564 nog als zijn weduwe voorkomt en dan nog woont in het huis aan de Vischmarkt, bedoeld in de acten van 1.542, 1597 en 1624.

Merkwaardig voor dien tijd is b.v. de acte van 1551 dato 13 Juni, waarin: „*Steven Zuyrmont*, onze mede burger, volmacht geeft aan *Lynken van Dael,* zijn huisvrouw, om alzulke goederen, reede en onreede, in wat landen die gelegen zijn, welke hem namens zijn huisvrouw zijn aangekomen vermits doode van jouffrouw *Lysbeth van Loonen*, huisvrouw van *Jan Block* in haar leven! en gewoond hebbende tot Vorsselaer in Vlaanderen, te transporteeren aan *Jan Block* vd., deswege kwitantie te ontvangen, enz."

Dergelijke acten in verband met de Zuidelijke Nederlanden vindt men doorloopend in de Culenborgsche registers. De oorzaak hiervan is, dat de Graven van Culenborg veel Belgisch personeel in dienst hadden en oak veel verwanten in België hadden. Dit personeel vestigde zich later dikwijls te Culenborg metterwoon,

doch bleef nog belangen in het land zijner herkomst behouden.

Hoe de laatstgenoemde *Steven Goossen Suermontszoon* (1500-1555) in verband staat met het aanzienlijke en uitgebreide geslacht *Suermont*, dat reeds in 1399 te Culenborg vermeld wordt en daar tot circa 1630 voorkomt, is nog niet door mij gevonden. Eene genealogie van laatstbedoeld geslacht hoop ik echter t. z. t. nog eens te publiceeren.

Eigenhandige aanteekeningen van Hans van Loon,

(1577-1658),

medegedeeld door Mr. E. J. Th. à TH. VAN DER HOOP.

(Vervolg van XXXV, 58.)

[blz. 20.] 1647.

(vervolch van dander syde)

Marie van *Offenberch* weduwe dr. *Robert van der Hoeve* (met drie van haer dochters) myn Susters dochter,

de weduwe van *Stephano Pelgrom* die in syn eerste huwelick heeft gehadt *Anna van Offenberch* myn Susters dochter,

Pieter Assenburch met *Josynne van Offenberch syn* huysvrou myn Susters dochter, met haer drie zoonen,

Johanna van Offenberch myn Susters dochter,

Cornelis Spierinck myn Susters zoon met zijn huysvrou ende syn 2 outste zoonen,

de weduwe van *Nicolaes Spierinck* zal : myn Susters zoon met zyn dochter

Willem van Borssele, met *Soetie Spierincks* syn huysvrou m yn Susters dochter, met 2 van haer zoonen,

Marie Spierinck, weduwe van *Jacob Stoop zal:* myn Susters dochter,

Gerard *Welhoeck* borgem^r^ tot delft met *Pieternelle Spierincks* zyn huysvrou myn Susters dr. en haer dr.

Gerrit Meerman myn huysvrouwen Susters zoon met Sara *Spierincks* myn Susters dochter

Marie de Bie weduwe van Mr. Gerard *Meerman zal*: myn huysvrouwen Susters zoon, en haer 2 outste zoonen

Symon Goulart met *Alit Meermans* syn huysvrou, myn huysvrouwen Susters dochter, met Mr. *Pieter Gillon* haer dochters man met syn huysvrou? ende haer andere twee dochters en een zoon geprocureert *[sic]* by *Francois van Bergen* haer eerste man,

Pieter van Santen en *Anna Spierincks* syn huysvrou myn Susters dochter

Frans Meerman myn huysvrouwen Susters zoon ende syn huysvrou

Adriane van Duvenvoorde weduwe van Capiteyn *Tuytelaer* myn huysvrouwen muys dochter en haer dochter *Michele.*

[blz. 21.] 1647

(vervolch vant voorgaende)

Elisabet van Duvenvoorde myn huysvrovwen muys dochter

Lantslot van Bredendrode [sic] myn huysvrouwen muys zoon,

Willem Meerman myn huysvrouwen Susters zoon,

Arent en Ysabeau *van Tienden*

Dirck Kerckrinck met syn huysvrou en syn dochter

Willem Kerckrinck met syn huysvrou

Gerard *Pelgrom* met syn huysvrou

Pieter Huntum met syn huysvrou

Pauwels van Uchelen met syn huysvrou

Casp. Barleus de Jonge met syn huysvrou

Caterine Kerckrincks met haer drie Susters

Jan van Loon Jansz.

Mr. *Jacob van Veen* en syn huysvrou

Mr. *Joris Backer* en syn huysvrou

Jacob van den Binckhorst en syn huysvrou

Jacob Ruyckhaver en syn huysvrou

Hendrick Kerckrinck en syn huysvrou

Jacob Canter en syn huysvrou

Jeuriaen Valckenburch

Nanning van Veen

de dochter van *Fredrick Roch*

Marie ende *Hester de Bie*

Adriaen van der Laen

borgem^r^ *Geelvinck en* syn huysvrou

de reeckenm^r^ *Foreest* en syn dochter *Marie*

Sara van Diemen met haer dr *Avelyn Hasselaers*

Louwies Hauwen

[blz. 22.] 1647.

(vervolch vau dander syde)

Cornelis Geelvinck en syn huysvrou

Gerrit Claesz. Hasselaer en syn huysvrou

de weduwe van *Paul Pelgrom* met haer zoon Gerard *Harmen van Colen.*

In Soma de genoode Ick en myn huysvrou daer inne begreepen syn tsamen 135 persoonen, te weeten

wy met 6 kinderen noch intleven . 8 persoonen
onse aengehylichte kinderen ... 7
kintskinderen noch int leven. .. 18
broeders en Susters ter wedersyde . 3
broeders en Susters kinderen derselver kintskinderen en aangetroude die alle oom ofte out om seggen . 60
Susterlinge 3
daer wy susterlinge overstaen .. 19
achters kinderen 3
aengehylicgte en verder vrienden ofte kenniss de lest genommeerde... 14

tsamen. ... 135 persoonen

Hiervan syn absent gebleven en niet gecompareert *Anna van Foreest* huysvrou van onse zoon *Pieter van Loon*, overmits datse in craem was,

Willem Ruyckhaver myn huysvrouwen broeder weegen syn indispositi,

Pieter Assenburch en syn vrou p excusie,

Lantslot van Brederode p excusie

Jan *van Loon Jansz.* p excusie

Jacob van Veen en syn huysvrou p excusie

Arent van Tienden p exousie

Van Borsselens eene zoon p excusie

Adriaen van der Laen p excusie

den 3^en^ dach noch gehadt de jonge kinderen vande geene daar wy out oom en muy over syn, die int getal vande bovenges. niet en syn gereeckent.

[blz. 23.] 1656.

den 21en november is myn neef *Adriaen van Loon, zoon* van myn zoon Ns van *Loon,* getrout met myn nicht *Cornelia Huntum* daer ick over outoom van ben, Godt wil haer zeegenen en geluck verleenen,

den 6en September 1657 in den nacht recht nae 12 uuren datmen reeckent den aenstaenden dach begint, is myn nicht Cornelia *Huntums* geleegen van haer eerste kint, een zoon die den 7 ditto door Bartelemeus Provoost ten huyse van nicht *Huntum* is gedoopt ende na myn naem genomt *Johannes,* Godt wil hem in deuchden laeten opwassen,

den 18 ditto aen neef *Adriaen* tot pillegift behandicht 12 gouden ducatons van 15 guld.

den 19 ditto is dit kint deeser weerelt overleden.

[Hans van Loon, de schrijver dezer aanteekeningen is op 80-jarigen leeftijd overleden te Amsterdam 7 April 1658.]

[bl. 25 en vlg. bevatten nog enkele financieele aanteekeningen van dezelfde hand:]

Ren te n aangaande mijn dochter *Geertruyt van Loon* [Mevrouw Graswinckel].

Anno 1632 heb ick aen myn voorsz dochter gegeven seeckere rente loopende ten laste vande Stad Haerlem soo lang als sy leeft van tien guldens jaarlijcks vervallende den 30 december, daer van ick de jaerlijckse rente ontfangen en haer van tijt tot tijt behandicht heb, tot ulto decembr 1655 incluis, solvit 1656-1657.

Anno 1656 noch aen myn voorsz dochter den '22 sptember vereert een rente tharen lyve ten comptoire van den ontfanger Generael, tot Rotterdam te ontfangen, verschijnende jaerlijcks den 1en Augusti, daer van voor haar het eerste jaar zal verschijnen den 24 Augusti 1657 f 45.-, solvit 1657.

Anno 1656 voorsz noch aen myn voorsz dochter vereert een rente van 50 guldens jaarlijcks tharen lijven verschijnende den 22 October te ontfangen ten comptoire tot Alckmaer, daer van haer goet gedaen heb de renten, vervallen 1656—1657.

Anno 1656 voorsz noch aen myn voorsz dochter vereert een rente van 45 guldens jaarlijcks tharen lyve verschijnende den 1 Augusti, ten comptoire tot Alckmaer, daer van haer voor het eerste jaar deeser gift sal verschijnen den 1en Augusti 1657, solvit 1657.

Ao 1657.

Lyfrenten my toebehoorende.

Ten lyve van myn suster *Anna Willemsdr. van Loon,* Ao 1584 opte Stadt Rotterdam tien gulden jaerlijcks vervallende den 1en Juni, my aengecoomen uit den boel van myn vader zal: alle verscheenen renten syn ontfangen tot het jaar 1666 incluis, solvit 1657.

Ten lyve van my zelfs geboren 1577 opt voorsz Stadt oock tien guld jaarlijcks vervallende meeste op pr. Juni, my insgelycks aengecomen uit den boel van myn vader zal: alle de verscheenen renten syn ontfangen tot het jaer 1656 incluis, solvit 1657.

Ten lyve van *Dick Kerckrinck* gebooren 1605 daar *Moeder* af was Cornelia *Hessels* myn susters dochter, opt comptoir tot Alckmaer vyf ende tseventich guldens jaerlycks verschijnende den 2en febrew. alle verschenen renten syn ontfangen tot het jaar 1657 incluis.

Ten lyve van *Pieter van Loon* gebooren 1607, myn zoon, opt contoir van Alckmaer vyftich guldens jaerlijcks verschijnende den 3en Juni, alle verscheenen renten syn ontfangen tot het jaar 1657 incluis.

Ten lyve van myn zoon *Pr van Loon* voorsz. opt contoir vanden ontfanger Berckel tot Rotterdam dertich guldens jaerlycks verschynende den 24 Augusti alle verschenen renten zijn ontfangen tot het jaer 1657 incluis, solvit 1657.

Ten lyve van *Alit Meermans* geboren 1595 myn huysvrouwen susters dochter zal: opt contoir van Alckmaer veertich guldens jaerlycks verschynende opten 1en Augusti, alle verscheenen renten zyn ontfangen tot het jaer 1657 incluis.

Ten lyve van myn zoon *Nicolaes van. Loon* gebooren 1602 opt contoir tot Alckmaer f 45.— tsjaers verschynende 1en Augusti. Alle verscheenen renten zijn ontfangen tot het jaer 1657 incluis.

Noch ten lyve van myn zoon *Nicolaes* van *Loon* voorsz. ten comptoire tot Alckmaer f 50.— tsjaers verschijnende den 22en October daer van alle de verschenen renten zijn ontfangen tot het jaer 1657 incluis.

Ten lyve van myn zoon *Lieven van Loon* gebooren 1619 opt contoir tot Alckmaer f 78-9-5 jaerlycks verschijnende den lesten Jannewari, daer van alle de renten zyn ontfangen tot het jaer 1657 incluis.

Ten lyve van myn zoon *Lieven* voorsz. .opt contoir vanden ontfanger tot Amsterdam f 50.— jaerlycks, verschijnende allen helf jaren de helft den 6en mey ende den 6en november alle de rente ontfangen tot november 1656 incluis, ontfangen tot november 1657.

Ten lyve van myn dr. *Anna van Loon* geboren 1609 opt contoir tot Alckmaer f 50.— jaerlycks verschynende 17 Mey daervan alle de renten, ontfangen tot het jaer 1657 incluis.

Ten lyve van *Cornelis Spiering* myn susters zoon gebooren 1604 opt comptoir tot Alckmaer f 50.— tsjaers verschijnende 5 September alle de renten syn ontfangen tot het jaer 1657 incluis.

Ten lyve van *Aiit Meermans* myn huysvrouwen susters dochter geboren Ao 1595 opt comptoir tot Alckmaer f 25.— tsjaers verschijnende den 5en September alle de renten syn ontfangen tot 1657 incluis.

Ten lyve aan *Frans Jansz Meermans* myn zal: huysvrouwcu susters zoon gebooren Ao 1605 opt comptoir tot Alckmaer f 50.— tsjaers verschynende den 5en September, alle verscheenen renten zijn ontfangen tot den jaere 1657 incluis.

1657

Losren ten

Opt Stadt Amsterdam een rente van 24 guld tsiaers verschijnende jaerlycks den 23 Juni losbaer met 600 guld capl. alle voorgaande renten syn ontfangen tot 1657 incluis.

Opt comptoir tot Alckmaer een rente van f 128.— tsiaers losbaer met f 3200.— capitael verschynende

jaerlijcks opten 24en november alle voorgaende renten verscheenen tot Aº 1656 incluis zyn ontfangen.

Opt voorsz. comptoir tot Alckmaer noch een rente van f 121.— tsiaers losbaer met 3200.— capitael verschynend jaerlycks opten 20 Augusti alle voorgaende renten verscheenen tot 20 Augusti 1657 zyn ontfangen.

1657

Losrenten op s'lants contoiren ende obligatien.

Het comptoir vande domeyne vant Suythollant tot Dordrecht heeft van my op mynnen naem op intrest nu loopende a 4 pcº int jaer allen half jaeren d'interesse te betalen sooment begeert een somma van f 6000.— daer van my competeert f 4500.— en *Margrieta* Bas f 1500.— de renten syn betaelt die verscheenen syn den 1en Jannewari 1687.

Opte domeynen van noorthollant ten comptoire van Mr. *Willem Nieupoort* inden haege, nu voortaen loopende a 4 pcº jaer

een obligatie op mynne naem onder den datum van 13 Jannew. 1646, van 4000 guld capitael daer van daer naer aan myn zoons zoon *Johannes van Loon* overgelaten heb de helft rest my maer 2000 guld

noch twee obligatien opten naem van *Marten van Loon Ruyckhaver* elck van 1500 guld capitael onder datum van 18 april 1.693, welcke obligatien ter eersten instantien waren voor *Willem Nieupoort* die den naem van *Maerten van Loon* gebruyckt, welcke obligatie ick namaels voor myn zelven overgenoomen en hem betaelt heb, Soo dat ick voor myn reeck. opte domeynen heb tsamen f 5000.—

de renten verschenen in Jannew en april 1657 syn ontfangen.

Opt s'lants comptoir tot Amsterdam een obligatie van 1400 guld capitael loopende voortaen tegens 4 pcº verschynende 26 febrew: tjaer renten verscheenen 1657 is ontfangen.

De afkomst van het. geslacht Wuytiers,

door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland.

In mijn vorig opstel (kol. 34 e. v.) behandelde ik de herkomst van het geslacht *Wuytiers* (*Barchman Wuytiers*) en eindigde ik met de toezegging in een volgend nummer afbeeldingen van den Haagschen kanunnik *Gerard Wuytiers* al. Gerardus *Urbani de Mechlinia* te zullen geven benevens van diens wapen en handteekening, en daaraan enkele opmerkingen aangaande zijne afkomst te verbinden.

Aan de hierbij gereproduceerde afbeelding van dien kanunnik, ontleend aan het in 1541 door het Kapittel der Hofkapel geschonken glas in de Groote Kerk te 's-Gravenhage, heb ik niets too te voegen, evenmin als aan zijne daaronder geplaatste handteekening. Zijn wapen echter vereischt nadere bespreking.

Vóór de onlangs plaats gehad hebbende restauratie van evengenoemd glas vertoonde het wapen van dezen kanunnik zich als sub. nº. 1 is afgebeeld. Bij aandachtige beschouwing springt in het oog, dat het vierde kwartier uit den toon valt en van andere, latere hand moet zijn dan de eerste drie kwartieren van dit wapen. Eene verklaring hiervan geeft eene 18de eeuwsche afteekening van dit glas, sedert kort bewaard in het gemeentemuseum te 's-Gravenhage. Deze teekening doet namelijk zien, dat het vierde kwartier eertijds anders was, t. w. in zilver twee roode schuinbalken. Op grond hiervan heb ik bij de restauratie gemeend te moeten adviseeren het later aangebrachte vierde kwartier te doen wegnemen en daarvoor weder in de plaats te stellen in zilver twee roode schuinbalken. Hieraan is gevolg gegeven, zoodat het wapen van den kanunnik Gerard Wuytiers zich thans weder vertoont als weleer en zooals hierbij is afgebeeld onder nº. 2.

Naar de reden waarom het vierde kwartier van het wapen van dezen kanunnik eertijds wijziging heeft ondergaan, en wanneer zulks heeft plaats gehad, is slecht: te gissen. Naar het mij voorkomt, is het evenwel niet gewaagd behoudens tegenbewijs aan te nemen, dat de schuinbalken hebben moeten plaats maken voor de lelie om het wapen meer in overeenstemming te brengen met dat gevoerd door het geslacht *Wuytiers* te Amsterdam [1], en dat deze falsificatie is bewerkstelligd om den door P. A. de Launay geleverden stamboom aan geloofwaardgheid te doen winnen.

Volgens dien stamboom was de Haagsche kanunnik *Berthout Wuytiers* een broeder van *Dirk Wuytiers*, den grondlegger van den Amsterdamschen tak. Beider ouders zouden zijn geweest *Dirk Wuytiers* en *Elisabeth Fugger*, getrouwd te Luik in 1522. Hoe weinig hiervan is te gelooven, blijkt wanneer wij zien, dat de Amsterdamsche archiefstukken den stamvader daar ter stede *Dirk Govertsz. Wuytiers* noemen [2], en dat onze Haagsche kanunnik niet *Berthout Wuytiers*, maar *Gerard Wuytiers* heette en dat hij ook voorkomt als *Gerardus Urbani*.

Er zal wel niemand zijn, die nog behoefte heeft de onbetrouwbaarheid van de Launay nader in het licht gesteld te zien. Toch moet ik bij de door hem afgegeven genealogie nog even stilstaan, omdat daaraan. ook de naam van den bekenden prelaat Chr. Butkens is verbonden en daardoor een nieuw gezichtspunt in deze zaak wordt geopend.

A. J. Ph. de Raet van de Voort heeft 28 Augustus 1693 verklaard [3], „que la mesme genealogie est dressée „et écrits de mot en mot (depuis *Woutier Berthout* „Baron de Grimberge et Maline, fondateur de l'Abbaye „de Grimberge jusqu'a *Gerard Wuytiers Berthout*, et sa „femme *Isabeau de Carnin* inclus, fils de *Gille* et d'*Ide* „*de Walhain*) par le reverend Pere Christofre Butkens „en son vivant prelat de Saint Sauveur en Anvers dont „les ouvrages sont en si grande veneration et estime „qu'on a de la peine à leur donner les justes louanges".

1) Nederland's Adelsboek 1906 beschrijft dit wapen als volgt: „Gevierendeeld: 1. in goud drie blauwe palen (*Berthout*); 2. in rood „een aanziende gouden leeuwenkop (de *Carnin*); 3. in rood eene zil„veren lelie; 4. in zilver een roode lelie (3 en 4 *Fugger*)." De redactie van dit handboekje vrage zich vóór 1918 af, of deze qualificaties Berthout, de Carnin en Fugger te handhaven zijn.

2) Vgl. Elias „De Vroedschap van Amsterdam", 1 blz. 108.

3) Zie jaargang 1900 van dit Maandblad kol. 58.

Daar niet alle leden in het bezit zullen zijn van jaargang 1900 van ons Maandblad laat ik hier de laatste acht generatiën der in dit attest bedoelde genealogie nog eens afdrukken. Bij vergelijking daarvan met het attest zal men zien, dat de laatste drie generatiën dus niet van Butkens zijn en dat in de daaraan voorafgaande voor ***Beatrice de Carnin*** zal te lezen zijn *Isabeau* de ***Carnin.***

Woutier Bertout de Duffle, Chevalier, fils cadet de Henry 3 du nom epousa Elisabeth de Duyvenvoorde, dame de la Court de Boutersen pres Malines.

- Williaume de Duffle, Chevalier, Seigr de la Court de Boutershem espousa Marie Cluttinck.
- Wouter Berthout de Duffle, Chevalier, epousa Catharine Trinpain l'an 1415 elle estoit vefve.
  - Guillaume Berthout de Duffele, Seigr de la Court de Boutershem.
  - Bauduin Berthout de Duffele, Chevalier, espousa Elisabeth Boede, il mourut l'an 1460.
    - Wouter Berthout de Duffele.
    - Gillis Woutiers Berthout, Chevalier, epousa Ide de Walhain, il est appelé Seigr de Ghele dans l'acte posé après, quoique la Baronne de Ghele estoit dans ce tems possedé par la famille de De Hornes ; il a eu plusieurs enfants desquels on n'a pas la parfaite connaissance, ce qui paroit dans l'acte ou Gerard n'est qualifié que d'Equier par ou il est seur qu'il doit avoir eu un aisné qui fut chevalier or il n'est pas certain que les autres ont laissé posterité.
      - Gerard Wuytiers Berthout, ecuyer epousa Beatrice de Carnin l'an 1498 il eut la cense et terres de Woumel gem en la Paroisse de Ghele.
        - Thiery Wuytiers Berthout., ecuyer epousa Elisabeth Fugger, fille du Colonel Charles Fugger, l'an 1522 dans la Ville de Liège
          - Thiery Wuytiers, ecuyer epousa Agatha van der Burgh, fille de Jean, Seigr de Vosmaer se retiroit en Hollande ce cause de troubles ou il s'établit sa demeure aupres du susdit Corneille Berthout Wuytiers.
            - Godefroy Wuytiers, eschevin de la Ville d'Amsterdam, espousa Debora Benninck, fille de Jaques.
            - Corneille Wuytiers dit Barchman Wuytiers, epousa Alette Koops.
            - Margareta Wuytiers, epousa Corneille de Vlaming van Outshoorn, gedeputeerde wegens H.H. Mog. in het Super-Intendent Collegie over alle d'admiraliteijten nevens prins Maurits.
          - Berthout Wuytiers, chanoine à la Haye en Hollande et Chevalier du St. Sepulchre de Jerusalem l'an 1549.
        - Jean Berthout, Wuytiers, griffier des fiefs de Hollande, il y a ce un fils nommé Corneille sans qu'on en ait eu connaissance.
    - Florent Berthout de Duffele, espousa Margarite van den Wouwere l'an 1400.
    - Catharine Barthout, epousa 1° Jean van der Heijden; 2° Jean van Haeren.
    - Barbe Berthout, espousa 1° Conrard de Sprevestein ; 2° Gerard de Diest.
  - Sophie Berthout de Duffele, espousa Gerard de Hofstade, Chevalier.
  - Catharine Berthout, femme de Réné de Diest.
  - Jacques Baron de Duffele.
  - Wouthier Baron de Duffels.
- Henri de Duffele, Chevalier.
- Marie Berthout de Duffele, femme de Jean Gistichove, Seigr de Veulne.
- Margarite Berthout de Duffele, femme de Jean Triapain.
- Woutier, Guillaume et Jean de Duffele.
- Elisabeth Baronne de Duffele.

Laat ons thans nagaan, wat wij van een en ander bij Butkens zelf kunnen terugvinden. In de eerste plaats staat ons ter vergelijking ten dienste de genealogie *Berthout* in deel II van Butkens' „Trophées tant sacrés que prophanes du Duché de Brabant", volgens de Haagsche uitgave van 1764. Van deze genealogie komen hier voor ons doel in aanmerking de laatste zes generatiën, t. w.:

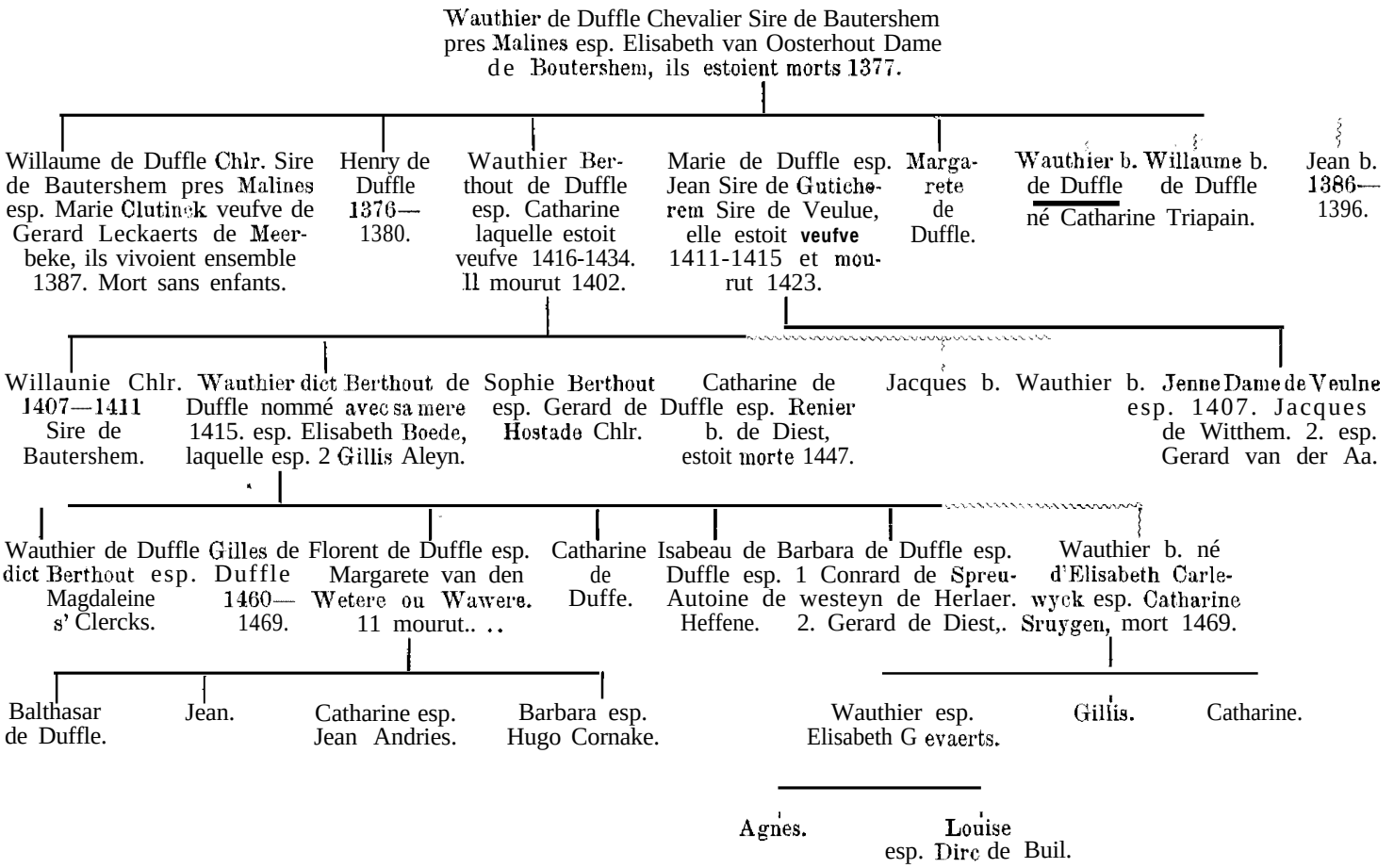

Het meest moet ons opvallen, dat hier in de vierde generatie sprake is van „*Gillis* de *Duffle*", vermeld in 1460 en 1469, die niet getrouwd is geweest en geene kinderen heeft gehad. Hoe is hiermede te rijmen de hooger afgedrukte genealogie en de verklaring van de Raet van de Voort ; zou de hier ongetrouwde en kinderlooze *Gillis* de *Duffle* inderdaad door denzelfden Butkcns elders zijn genoemd „*Gillis Woutiers Berthout*, chevalier", getrouwd met *Ide* de *Walhain* en vader van verscheidene kinderen, onder welke „*Gerard Wuytiers Berthout*, ecuyer", echtgenoot van *Beatrice de Carnin?* Mij komt dit hoogst verdacht voor.

Ook meen ik nog te moeten opmerken, dat Butkens in zijne Trophées den vader van *Gillis de Dufflle* noemt : *Wauthier dict Berthout de Duffle*, terwijl hij in eerstgenoemde genealogie *Bauduin Berthout de Duffele* heet. In die genealogie zijn — om slechts de voornaamste verschilpunten te noemen — de bastaarden tot wettige kinderen en ten deele zelfs tot Baronnen gepromoveerd, maar de bastaard Wouter in de 4de generatie is met diens nageslacht weggelaten.

Evenzeer geeft te denken, dat volgens Butkens' Trophées de moeder der bastaarden *Wauthier* en *Willaume* in de tweede generatie van het hier gegeven fragment *Catharine Triapain* was geheeten, terwijl de andere genealogie eene *Catharine Trinpain* tot echtgenoote geeft aan hunnen broeder *Wouter Berthout de Duffle*, van wien de familie *Wuytiers* zoude afstammen.

Intusschen hebben wij nog beter vergelijkingsmateriaal, n.l. het eigen handschrift van Butkens' genealogie *Berthout*, thans in berusting bij den Hoogen Raad van Adel. Op bijgaande plaat (N° 3) zijn daarvan de zes generatiën gereproduceerd, welke voor de vergelijking in aanmerking komen.

Overeenkomstig Butkens' uitgegeven genealogie *Berthout* vinden wij ook hier *Gilles van. Duffele*, vermeld in de jaren 1460 en 1469, en niet *Gillis Woutiers Berthout*, maar eene andere hand voegde daaraan toe, dat hij trouwde en kinderen had! Die vrouw en kinderen worden evenwel niet met name genoemd. Mogelijk moeten wij zelfs aan twee vrouwen denken, want twee ovale wapenschilden zijn daarboven aangebracht. Daar naast prijkt het wapen van *Gillis van Duffel* zelf, hetwelk de kennelijke sporen draagt verandering te hebben ondergaan, Hoogstwaarschijnlijk vertoonde het oorspronkelijk, evenals dat van zijnen vader, zijne broeders en zusters, in goud drie roo d e palen en een hermelijnen vrijkwartier, maar nu geeft het in goud drie b 1 au w e palen te zien, dus juist als het eerste kwartier van het wapen *Wuytiers*. De vermeerdering van den tekst en de wijziging van

het wapen laten ons dus niet in het onzekere, wat de bedoeling daarvan mag zijn geweest; zij vormen den overgang van Bntkens' oorspronkelijke handschrift tot het product van de Launay's bedenkelijk vernuft.

Langer bij deze genealogieën stil te staan, komt mij vrij nutteloos voor. Andere documenten zullen moeten worden bijgebracht om de ware afkomst van het geslacht *Wuytiers* te leeren kennen. Van belang acht ik evenwel, dat wij door Butkens kennis hebben gekregen, dat het geslacht *Berthout* onderscheidene bastaarden schijnt te hebben opgeleverd, die *Wauthier (Wouter)* waren geheeten. Aangezien *Wuytiers* hetzelfde is als *Wouters* en het geslacht *Wuytiers* blijkbaar niet uit echten bedde uit het geslacht *Berthout* is gesproten, is het m. i. bijgevolg niet uitgesloten, dat dit geslacht 'van een dier bastaarden afstamt.

Lijst van te Delft begravenen, voorkomende in de lidmatenboeken aldaar,

medegedeeld 'door J. W. F. STOPPELMAN.

In een der lidmatenregisters (loopende over de jaren 1574 tot 1581), der Ned. Herv. Gemeente te Delft, welke registers aldaar in het kerkarchief berusten, bevinden zich eenige pagina's van den volgenden inhoud:

Ann. 1574.

Namen der afghestorven lidtmaten der H. Gemeijnte.

Aechge Jansdr. weduwe in Huijch Andriesz. poortgen ghestorven aen (de) peste den 5 Augusti a° 1574. heeft achterghelaten twee sonen ontrent oudt 12 of 13 iaren.

Jacob van Kamborch (?), soldaet, teghen den viandt uut treckende is gheschoten.

Trijn Barentsdr. huijsv. van Vrerick Jorisz. niet dan derdenhalven dach sieck gheweest sijnde is ghestorven den 29 Aug.

Maritgen Ariensdr. weduwe in de witte rose den 13 Septembris. haest. ghestorven aen eene heete sieckte.

Neeltgen Arentsdr. oude weduwe ghestorven in Septem. een weinich daer aen.

Balthasar Arienszn. uut de Lier timmerman, in Septemb.

Copinus onsen methulper inden Dienst des Woordts den 3 Octobris t'savonts na 10 uuren.[1])

Gherrit Heindrixzn schoelapper inde cellebroers steech den vij Octobris, s'morghens te 4 uuren.

Annetge Cornelisdr. huijsv. van Gherrit Dirxz. ghestorven tot Spikenisse in Octobris.

Gherrit Dirxz. haer man haer terstond ghevolcht, int selfde dorp.

Wijnen Thomasdr. inde vlu den 13 Octob.

M. Jan de schoolmr. een oudt man met zijn huisv. in Novemb. terstont aen malcanderen.

Dieuwertgen Heindrixdr. huisv. van Jan Heindrixz. mandemaecker, tusschen den 26 en 27 Novemb.

Gherrit Vranckensz. droochscherier den 27 Novembris.

Michiel N. van Bruissel slotemaecker inde crabbe den 3 Decemb. a° 74 smorghens toe 3 uuren.

Erckgen Reijersdr. op den selfden dach te neghen uuren voor middach.

[1]) Deze Copinus was Copinus Rodolphus (van Groeningen), die bevestigd werd als pred. te Delft in 1673. (Bleijswijck, pag. 450).

M. Heindrick den apotheecker op den selfden dach t'savonts te neghen uuren.

Trijntge Cornelisdr. nen (de) 'pontemerckt de mandemaeckersdochter, noch onghehijlickt 7 Decemb.

Lijntgen huisv. van Hans de Wingadere cleirmaecker van Bruijssel den 10 Decemb. ghestorven van peste ende terstont na verlossinghe van haer kindt.

Lenaert Claesz. Diaecken onser Ghemeijnte verscheijden den 13 Decembris.

Maritgen Corssen dochter van Anna Corssen, onse suster ind(e) goudtappel, ionghe dochter den 10 Decemb.

Bortel Huibrechtsz. van Delfgaew 18 Decemb.

Leentgen N.. .. de huisv. van Jan Gheleijnsz. van Wesel onse broeder, den 26 Decemb.

Gherrit Jansz. messemaecker inde cellebroers steech met zijn 6 kinderen in 6 daghen ghestorven, den 30 Decemb.

Ann. 1675. Evert Cornelisz. bleicker inden raem ghestorven den 8 Januar. laet achter zijn huisv. Barbara Cornelis met 4 cleine kinderen.

Pietertge Woutersdr. oude vrow moeder van Ariaentge Pieters huisv. van Mathijs Jacobsz. tusschen den S ende 9 Januar.

Neeltge Jacobsdr. dochter van Meinsgen Bouwens onse suster inde vlu tusschen den 9 ende 10 Januar:

Meinsgen Bouwensdr. onse suster inde vlu den 16 Januar des morghens te 7 uuren.

Hans de Wingadere van Bruissel cleermaecker ind(e) papensteech. den 16 Januar. s'middaechs. (Zie hierboven : 10 Dec. 1574).

Jan Gilisz. (er boven stond : *Geleins*) parsementier in t' suidteijnde den 19 februarij.

Neeltge Willemsdr. afghesneden om de mennonisterie den 22 febru:

Matthijs Jacobsz. onsen broeder ghestorven tot Naeldtwijck den 23 februar.

Dirck Ariensz. verwer inde blaeuwe leew haestich in eenen dach ghestorven den 24 februar.

Andries Jansz. cleermaecker op de Watersloot tusschen den 3 ende 4 Martij.

Eewoutge Pietersdr. Pamps weduwe aen t' merckt-veldt den 11 Martij.

Neeltgen Huibrechts inde cockelaen weduwe ghestorven ontrent den 5 Aprilis.

Lenaert Dirxdr. oude vrouwe int Rietvelt.

Griet N. huisv. van Cornelis Jansz. onse broeder den schoolmr. den 20 Aprilis.

Cuniera Willems (deze laatste naam was doorgehaald) N. huisv. van Cornelis Cornelisz. schoemaecker inde Papensteech den 13 Maij int kinderbedt ghestorven.

Pieter Ariensz Low op de Gheer misraper den 21 Junij.

Belij Arentsdr. inde spaerpot den 2 Julij.

Dieuwer Jansdr. ind. doeltraet oude vrouwe, haestich ghestorven den 21 Julij.

Albertus den ouden, dienaer der kercke tot Voorburch, den 16 Septem.

Maritge Jans de blinde ind. Broerhuijs steech a° 1576 tusschen den 24 en(de) 26 Januar.

Neeltge Jans huisv. van Walich Pietersz. molenaer den viij Martij na een langhduijrende cranckheijt inde kele.

Trijn Claes aen S. Annen vest weduwe xiij Maij.

Reijer Claesz. landtman vande Hoorn, den xxj Junij.

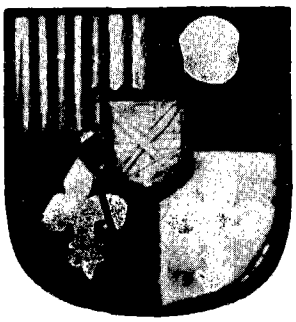

N°. 1.

N°. 2.

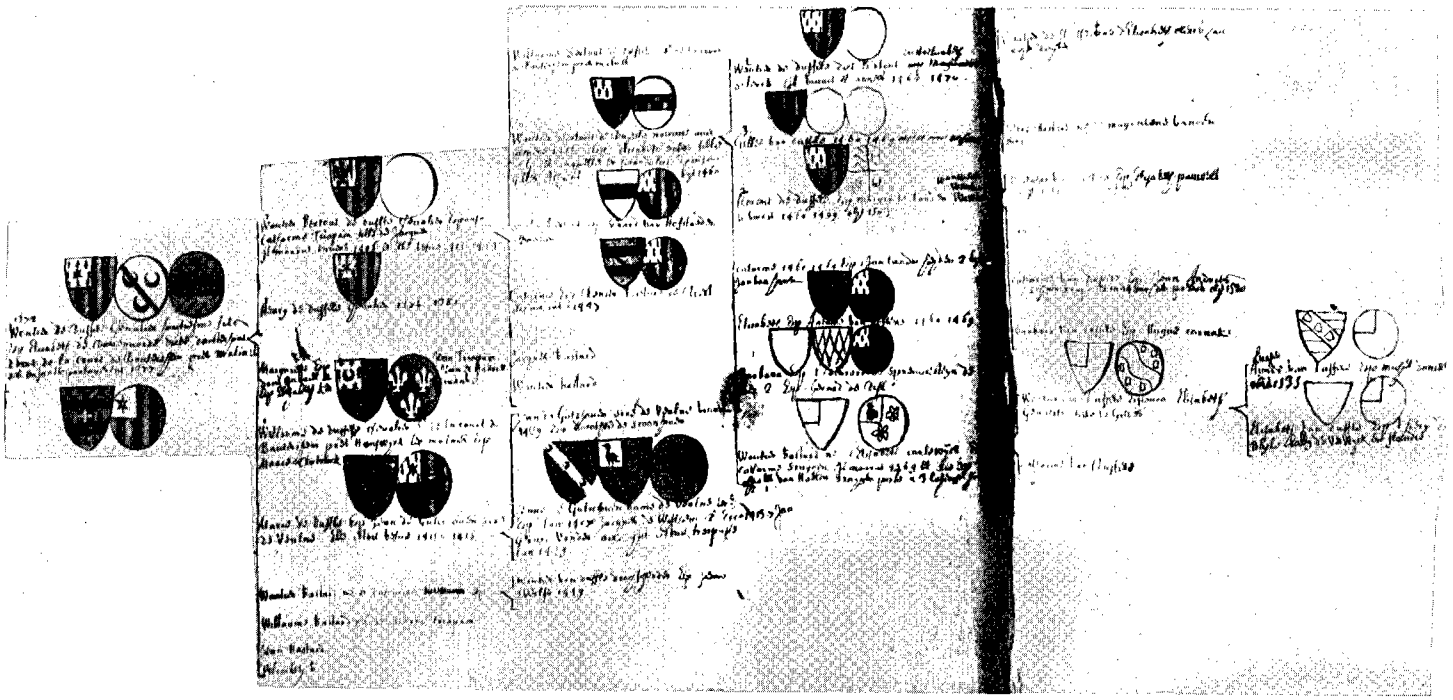

N°. 3.

Behoort bij het Maandblad van het Genealogisch-heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw", 1917, N°. 3.

Regnerus Theodorius [1]) onsen mede broeder den 2 Septembris.

Cors Heindrixz. cuijper die met zijn huisvr. uut Zeelandt over een jaer ghecomen was. 12 Septemb.

Grietgen Arentsdr. huisv. van M. Eewout Robrechtsz.,[2]) ghecomen van Dordrecht, al waer sij inde Ghemeijnte opghenomen was. tusschen den 17 ende 18 Septembris.

Jan Huijghensz., schoemaecker, int Schepmes. den 26 Septembris.

Gheertge Jans weduwe van Thomas Morus Dienaer tot Naeltwijck, den 27 Decemb.

a° 1577.

Pietertge Lambrechts ghestorven van haer kindeken den 12 Martij.

Aelbrecht N. cuijper inden Ham den xij Aprilis.

Storm Ariensz. inde Papensteech naest t' seepsteechken. tusschen den 6 ende 6 dach in Meij.

Trijntgen Ariens, weduwe int Rietveldt den vij Maij.

Jacob Jacobsz. scheepmaecker bij den Ham tusschen den xxij end. xxiij Meij.

Maritgen Ariensdr. weduwe inde drie Harincktonnen den ix Julij.

M. Willem van Dalem ghestorven den xxiij Augusti.

Trijntge Cornelis inde Zeeperie is over een half iaer ghestorven aen kinde tot Rotterdam. (Zie „lijst van vertrocken lidtmaten" 1575, 6 October).

Jan Heindrixz. mandemaeoker woonende aende Voorstraet den ij^den Septemb.

Jan Jansz. kistemaker aende Gheerwech ende zijn huisv.

Anna Jansdr. van te voren ghestorven.

Baertge Jans, huijsv. van Heindrick Sweersz. den 5 Novembris.

Lijsbeth Heijments huijsv. van Jan Gherritsz. pontgaerder aend(e) corenmarckt den 21 Novemb.

Ael Jisbrandts tonster woonende inde Vlaminckstraet den xx Decemb.

Corstiaen Harmensz. brouwersknecht aen(de) brabantsche turfmart tusschen den 27 en 28 dach Decemb. schiedolick des nachts ghestorven, alsoo hij des anderen daechs ter tafel des Heeren gaen soude.

1578.

Elske Cornelis weduwe van Heer Floris. op den 17 dach Januarij.

Gilis de Hutser van Antwerpen.

Lambrecht de smit van Leckerkercken in Martio.

Cornelis Willemsz. de blinde op den iij den Augusti.

Heindrick de gheltelebber op den xviiij den Augusti.

Joost Claessen uut den Haghe den xxsten Augusti.

Rastiaen Isbrandtsz. den 26 Aug.

Grietge Simons huijsv. van Corstiaen Tuenisz. den 29 Septembris.

Maritge Jan Blanckerts dochter ghestorven tot Schiedam ende hier begraven int leste van Septemb.

Trijn Jacobs huijsv. van Arien Ariensz. snijder aende Molslaen den 22 Octobris.

Jan van Warpen, uut den lande van Luijck commissaris, den 16 Decembris.

Erm Huijghen oude weduwe op den xxvj^sten Decemb. a° 70.

[1]) Van Harderwijk gekomen.

[2]) Ewout Robrechtse. *Schilperoort?*

Annus 1579.

Maritge Jacobs huijsv. van Jan Enghelsz. graefmaker ghestorven den iiij^den Januar.

Heindrick de hoedemaker out man den (oningevuld) Januarij.

Annetge Gherrits inde rost aent Marckveldt den 28 Januarij.

Andries Claesz. leijdecker den xx^sten Februarij.

Lieven de Wael oudt man haestelick doot ghebleven in Aprili.

Fijtge Cornelis huijsv. van Joost Jacobsz. lindewever in Aprili.

Vrerick Jorisz. vleijschouwer den 10 Junij na middach.

Ghijsbrecht Ariensz. Stolck glaesmaeker in Aprili.

Jacob Aemsz. woonende tot Burchart Jansz., zijn swagher, verdroncken op den xvij^den Julij.

Heindrick Heindrixz. droochscherier op den xvi i j ^den Julij.

Pieter Willemz. aende Gheerwech gaende om met visschen. int beghin Augusti.

Annetgen Huijbrechts huijsv. van Cornelis Cornelisz, kistemaker. den xxij Augusti.

Heindrick Aelbrechtsz. pottebacker van (de) Spaengiaerts vermoordt op den 5^den Septemb. te Oosterhout smorghens te vj vuijren.

Jan Jansz. seijlmaker, op den xix^den Octobris.

Jan Tuenisz. oudt man woon. inde Vlaminckstraet den xxvij^den Octobris.

Trijntge Denijs de lindeweefster verdroncken int wedercomen uut Enghelandt de tijdinck ghecomen int eijnde Ootobris.

Cijprianus Morrhius Ouderlinck deser Ghemeijnte op den iij^den Novemb.

Aechtge Gherrits aende Gheerwech in Novembri.

Claes Jacobsz Mueijt op den 27 Decemb.

A° 1580.

Cornelis Thomasz. molenaer op den iiij^den Januarij.

Sibert Heindrixz. brouwersknecht haestelick ghestorven den 30 Januarij.

Jánnetge Jans, weduwe van Heinrick Scevola op den 11 februarij.

Heindrick Sweersz. tusschen den 13 ende 14 februar:

Aelbrecht Willemsz. cleermaecker inde xxiij huijsen den 14 Martij.

Joff. Lucia van der Nieuborch opden 23 Martij.[1])

Roelof Danielsz. oudt man inde Acoleije, op den 19 Aprilis.

Lijsbeth Simons weduwe van Camrick bij Woerden op den 28 Julij.

Heindrick vander Keere ouderl(ing) der Ghemeijnte van Ghendt, alsoo hij hier ghecomen was, om zijn affairen, heeft den Armen bij Testamente besproken 30 guld. Ghestorven den j Septemb.

Lijsbeth Jans Piersonis huijsv. van Prins ghestorven in crancksinnicheijt, den 3 Septemb.

Jacomijna Cornelis huijsv. van Arien den opperbrouwer inde 13 huijsen tusschen den 19 ende 20sten Octobris.

Burchge Melis int Oosteijnde weduwe.

Lambrechtgen Lambrechts de backster int beghinstr. (Bagijnstraat ?) Novemb.

[1]) Lucia en *Magdalena* van der *Nieuburch* kwamen als „lidtmaet der Ghemeijnte van oudts tot Wezel ende elders" te Delft aan den 24 April 1575.

Arris Maertensz. vorendregher op den 23 Decembris.
Govert Stoffelsz. droochscherier van Breda.
Rijckert Cornelisx. molenaer in Decembri.

A° 1581.

Arien Pietersz. messemaecker inde 13 huijsen op den 9 Januarij.
Jan Jacobsz heuckmaecker tusschen den 12 ende 13 Januarij.
Annetgen huijsv. van Coeman van Doeren op den 18 februarij.

Aanteekeningen uit het Trouwboek te Oost-Souburg

(loopende van 18 Januari 1631-1 Maart **1777**),

door J. P. **DE MAN.**

Den 2 November 1631 getrouwt tot Ooster-Souburgh naer getuygenisse van Middelburch *Victor Mees en Jacomyntien Christiaens.*

Den 7 December 1631 naer getuygenisse van Isendycke bij ons in den houwelycken staedt bevestigt *Jocchem van Keppel* ende *Aeltien Lenaerts.*

Den 5 Augusti 1634 syn bij ons ondertrouwt *Pieter van Dickel j. g.* geboren tot Vlissinghen ende nu wonachtig tot Middelburch. De name van de Rruyd is *Catelyntie Jans de Sitter j.* d. geboren in Vlaanderen op het dorp van Willegem, nu woonachtig tot Ooster-Souburch.

(Zijn vader is Vincent van Dickel, haar ouders zijn Jan de Sitter en Janneken Joossens Huthe.)

Gehuwd 20 Mey 1635.

Den 15 September 1635 syn bij ons ondertrouwt *Jan Janssen de Sitter j. g.* geboren tot Willegem in Vlaenderen met *Aeltien Adriaens j.* d. geboren in het poldertje van den Haeyman tot Arnemuyden.

(Zijn ouders zijn Jan de Sitter en Janneken Joossens, haar grootvader is Adriaen Cornelissen).

Gehuwd 10 October 1635.

Ondertrouwt den 3 November 1639 *Steven Jansen de Sitter* j. *g.* van Hoowegen en *Saerken Philips j.* d. van Cleverskerke.

(Zijn vader is Jan de Sitter, haar vader Philips Willems) .

Attestatie gegeven om te Middelburg te trouwen.

13 Mei 1640 Getrout nne gesiene attestatie van Rotterdam en Middelburg *Heinderick Binnet j. g.* van Londen mit *Eva Rijke* wed. van Joris Gil.

28 Mey 1651 Getrout met attestatie van Middelburg. Test. le Long: *Jaques Six* met *Caterijne Malet.*

Ondertr. tot St. Laurens 10 January 1654.

Jooris de Sitter wed^r^. van Matie Jacobs van Hapgauw met *Jacomyntie Jacobs* wed. van Jan Franssen van St. Haechtekercke.

Ondertr. 16 Meye 1654 ghetrouwt 21 Juny 1654.

Cornelis Jansz. Vinck wed^r^. van Neeltie Maertens geb. van Koudekerke met *Barbel Abrahams Maes j.* d. van Oost-Souburgh getuige Jan Cornelissen Vinck, vader van den bruidegom, Judith Paulus, moeder van de bruid.

Syn getrouwt den 10 December 1656 *Pieternella Marie van Cromstringe* mot Mr. *Merselis* van *Eversdyck.*

Ondertr. den 25 Augusti 1657 ghetronwt den 11 September 1657.

Marcus Claeysz. van Hecke j. m. van Honscote in Vlaenderen met *Susannetie Abrahamsz Maes* wed. Pieter Joosz. Bal geboren over 't Abeele.

ghetuige van bruydegom Joos Huigsz.

ghetuige van bruyt was Judith Paulusz. moeder.

Syn getrouwt den 16 January 1658 met attestatie van Abraham van Heuven.

Mathys van de Walle met *Janneken Smits.*

Syn getrouwt den 13 February 1661 *Jacob van de Casteele* met Anna *van* Mee met attestatie van Ar. de Rycke.

Ondertr. den 16 Sept. 1662 getr. 11 October 1662.

Adriaen Philipssen Aldewerelt j. m. van Ooster Souburch met *Jaquemyntie Abramsx. Bosschaert* j. d. van Ooster Souburch.

get. van den bruydegom Philips Aldewerelt vader

get. van de bruyt Abram Bosschaert vader.

Zijn ondertrouwt den 7 April 1663

zijn getrouwt

Paulus Pierson wed^r^ van Beatris Volkersz. geboren van Dusseldorf met *Geertruyt Tobiasz. de Wit* j. d. van Amsterdam.

get. van den bruydegom was Adriaen Galle.

get. van de bruyt was Francoys Pelle en Engeltie Ryck en is bedongen ende belooft dat niet eer sullen getrouwt worden voordat ons uyt het dootboeck tot Leeuwarden blyck is toegekomen dat syn huysvr. aldaer soe op de 3 maenden verleden is, als ons is bekent gemaekt en dat hij van syn soontie op de weeskamer wel is afgekomen als oock dat de 3 houwelycke proclamatien so tot Leeuwarden als tot Amsterdam onverhinderd sullen syn gegaen. Hier was bij Joos Andriesz. Lammens ouderling.

dit is ten meerdere deele voldaen en is haer een briefken verleden om te mogen trouwen op haer versoek also hare dry houwelycke proclamatien onverhindert bij ons syn gegaen.

Oost-Soub. den 19 Septemb. 1663.

Zijn getrout den 28 Oct. 1668.

Heyndrick van de Putte en *Janneken Wouters.*

Testes Joannes Tilenus Eccl. Medioburgensis.

Zijn hier getr. 17 Mey 1674.

Johannes le Coutre en *Ida van der Meer.*

Testibus dh^r^ van der Pol secretaris Amstelodamensis en Jacobus Lydaes (3) Eccl. dordracenus.

Zijn getr. 18 Juny 1675.

dh^r^ Mr *Levinus van Vrijbergen* en Jonckvrouwe *Anna Clerck.*

Testibus dh^r^ Corneli Dibbeto Eccl. tholano.

den 18 October 1675 syn hier ondertrouwt en getrouwt alhier den 4 Novembri

dh^r^ Raadsheer *Reynier van der Beecke* van Middelburgh wed^r^. van vrouw Anna Amia en vrouw *Margarita Maechielsen* van Vlissingen wed. van dh^r^ Johan Clerck.

den 10 Oct. 1675 getr.

Cornelis Couwenburgh en *Anna van der Poort*

test. dh^r^. Petro Coorne Eccl. Medioburg.

21 Oct. 1676 getr.

Joost van der Beecke en *Elysabeth Pieters.*

Attestatie van Vlissingen.

Ondertr. in d'Engelsche kerk tot Middelburch test.

François Prouwe Emund Cocqs senior absente D. Quick.

Adriaen le Grand met ***Sara Gage.***

getr. tot Oost-Souburg den 12 Aug. 1681.

Getr. alhier den 16 Sept. 1681.

D'Hr ***Nicolaas Pelletier*** met Juffr. ***Agatha*** *Evertsz.* met attestatie van Vlissingen. Test. Joh. Hoornbeek.

Getr. alhier den 4 Febr. 1682.

D'Hr *Nicolaas* ***Hoornbeek*** met Juffr. ***Clara Evertsze.*** ondertr. en geproclameert te Vlissingen. Test. Bernardo van Deynssen.

Den 15 Decemb. 1683 zijn bij ons getr.

de Hr ***Adriaen van*** *Rymsdyck* met juffr. ***Sara de Munck*** gekomen met attestatie uyt de Fransche kerk van Middelburg test. N. Joincourt.

Den 22 Decemb. 1683 zijn bij ons getr.

Simon *Schoone* ***j.*** m. Vaendrig met ***Johanna Piron j.*** d. van Middelburg.

Met attestatie van 't Sas van Gent test F. Swancke en van Middelburg. test de Joincourt.

28 Maart 1687 syn getr. alhier

Christoffel *Landsheere* met ***Johanna la*** *Mote.*

Test. Joh. Thileno.

16 July 1687 zijn alhier getrout

d'hr ***Jillis Thyssen*** met juffr. *Anna* ***Royaert*** met attest. van Vlissingen. Uyt de Duytsche kerk T. Sam. Threzel, uyt de Fransche kerk T. La Voûte.

Den 11 Juli 1690 hier getrouwt

Jochem Voorbeytel met ***Willemyntje Drabbe.***

op att. van Middelburg. T. C. Verstegen.

Den 30 Oct. 1690 getrouwt

De Hr ***Abraham Kraey*** out-burgemeester tot Sluys in Vlaenderen wedr. van juffr. Anna St. Arragon met juffr. ***Maria van*** *Pradellius* wdo. van de Hr Nic. Heyndricks

op att. van Sluys T. de Bruyne Eccl. en van Vlissingen T. Sam. Trezel eccl.

Den 26 Mey 1692 hier getrouwt

De Heer *Gillis* ***Thyssen*** schepen en raet tot Vlissingen wedr. met Juffr. ***Petronella Jacoba*** *Nachtegaal* ***j.*** d.

op att. van de Walsche gem. tot Vlissingen, test. la Voute Eccl.

Den 7 Juni 1692 hier getrouwt door Ds. Petrus Texelius Eccl. in den Briel.

De Hr *Daniel* ***Rademaacker*** en ***Maria Beeckmnn*** op att. van Middelburg T. C. Ossewaarde Eccl.

Den 22 Juli 1692 hier getr.

Pieter de Man wedr. van Lena Caan en *Elysabeth Wynants* ***j.*** d.

op attestatien van Middelburg T. Corn. Ossewaarde Eccl. en van Vlissingen uit de Duitsche gem. T. Pet. Reyniers en de Engelsche gem. T. Hug. Fitz.

Den 4 Dec. 1692 hier getr.

Johannes de Jonge j. m. van Zierikzee met *Leyntje* ***van Goethem*** wed. van Vlissingen.

att. van Z.zee en Vlissingen T. Joh. de Rycke. L. Osdorpio Eccl.

29 Febr. 1693 Hier getr.

Abraham *du Buysson* ***j.*** m. en *Jacoba* ***Royaart j.*** d. att. van Vlissingen.

T. Bern. van Deynsen Eccl.

Den 25 Maart 1693 hier getr. door Ds. Wilm Bisschop Pred. tot Serooskerke.

Mr. ***Wiltn*** *Pottey* en *Anna* ***Pots*** op att. v. Middelburg T. C. Ossewaarde Eccl. en Vlissingen T. Bern. v. Deynsen Eccl.

Den 8 April 1693 hier getr.

Mr. *Petry Tratsaart* Pred. op 't Retranchement met *Johanna* ***Pijl*** op att. van Middelburg T. Corn. Ossewaarde Eccl.

25 Mei 1693 hier getr.

Mr. ***Abraham*** *van* der *Beeke* Predicant tot Middelburg en juffr. *Catharina* ***Sterk*** op att. van Middelb. T. Nicolaas Schorer Eccl.

1 Mey 1694 alhier ondertr.

Philip Adriaensz. *Aldewerelt* ***j.*** m. van Oost-Souburgh met ***Lysbeth*** *Jansz.* van *Steene* ***j.*** d. van Oostkappel beide hier wonende.

Hier getr. 23 Mei 1694.

7 Juli 1695 hier getr. op att. v. Vlissingen T. P. Reyniersen Eccl.

Gideon ***van*** *Deynse* j. m. en ***Elisabeth van Steene*** j.d.

25 Oct. 1695 hier getr. op att. van Middelburg T. Jac. van Strijen Eccl. en op consent van de Hr Burgemeester Steven Voet

Daniel van Pyron met *Katharina* ***Pieternella Maljaarts.***

27 Mei 1697 hier getr. op att. van Middelburg T. Bernard Smytegelt en schriftelijk consent, van Hr burgemeester Voet

Hendrick ***Wilm*** *Pistorius* met ***Geertruyd*** *Reygersman.*

Den 16 Aug. 1697 hier gstr. op att. van Boervliet T. Jac. Pendenus Eccl. en van Vlissingen T. Pet. Reyniersen Eccl.

De Heer Mr. *Andreas Essenius* Bedienaar des H. Evangelie op Biervliet j. m. en juffr. ***Johanna*** *Sorgeloos* ***j.*** d.

Den 16 Mey 1698 hier getr. op att. van Middelburg T. Jac. Glay Eccl. en van Brunisse T. J. Verdiere Eccl.

De Heer ***Pieter*** *Verspoor* Baljuw en j. m. en ***Catharina*** *Venne* ***j.*** d. beide van Brunisse.

Den 6 Aug. 1698 hier getr. op att. van de Fransche gem. tot Middelburg en schriftelijk consent van den burgemeester S. Voet

De Heer *Johan Walrant Sandra* met juffr. Sara ***van Hoorn.***

Zijn bij ons met att. van Middelburg en Zierikzee komen trouwen op 18 Mey 1702

De Hr. Mr. *Herman* ***de*** *Keyser* ***j.*** m. van Z.zee en jonckvrouwe *Susanna* ***Elisabeth*** *Verheye* ***j.*** d. van 's-Gravenhage.

Zijn met att. van Tholen en Hulst op den 29 Decemb. 1702 komen trouwen

D'Hr *Anthony Gales* ***j.*** m. van Amsterdam capiteyn over een compagnie voetknegten onder het regiment van den oversten Koehoorn leggende in guarnisoen tot Hulst met Mejuffr. ***Petronella*** *Susanna* ***Wouters j.*** d. van Tholen.

7 April 1713.

Syn bij ons wettelijk met attestatie van Middelburg en Vlissingen getrouwd

d'Hr. Mr. *Johan Hurgronje* rnetsheer in het hof

van Vlaenderen met Mejuffr. *Jacoba Maria Sandra j. cl.* van Middelburg.

15 Mey 1715.
Syn bij ons met att. v. Vlissingen getrouwt d'Hr *Philibert van Boesschot* van Middelburg wedr. van Anna Cornelia van Gogh met jonckvrouwe *Catarina Johanna van de Putte j. d.* van Vlissingen.

Den 19 Aug. 1720 syn bij ons getr. met att. van Vlissingen en van Middelburg de Heer Mr. *Willem Parker j.* m. met Mejuffr. *Anna Maria Pottey* beyde van Middelburg.

Den 3 Dec. 1720 met att. v. Middelburg en Vlissingen de Heer *Johan Godyn* j. m. met Mejuffr. *Cornelia Mechelina de Witte* j. d.

Den 14 Mey 1726 syn bij ons getr. met att. v. Vlissingen zoo van de Walsche als Nederduytsche gemeynten Mons' *Mattheus Pruyht j.* m. van Vlissingen en juffr. *Martina Maria van Beyselaer j.* d. van Oost-Souburg.

Getrouwt alhier den 1 Juli 1760 de Weleerwaarde Heer *Petrus Wilhelmus Lamotthe j.* m. geb. en thans predicant tot Waarde met mejuffrouw *Antonia Elisabeth Rupertus j.* d. van Vlissingen.

Getr. den 24 Augustus 1762 De Heer *Anthonie Huisman j.* m. van Middelburg met jonkvrouw *Martha Anthonia Evertsen j. d.* van Doornik woonende te Vlissingen.

Getr. den 1 Juli 1766 de Heer *François Pieter van Goethem* wedr. van vrouw *Jacoba Catharina de Chuy* met jonkvrouw *Margareetha Evertsen j. d.* van Vlissingen.

De afstamming van het geslacht del Court van Krimpen.

Mr. A. A. del Court te Velp zendt ons nog het volgende:

Indien mijn familielid te Londen er toe overgegaan ware om onze documenten aan de vergetelheid te ontrukken, zoude hij dit gedaan hebben in den vorm van een oorkondenboek (cartulaire).

Hij is echter niet hiertoe overgegaan, zoodat deze taak op mij is neergekomen. Het is altijd een ondankbaar werk om voor het eerst dergelijke gegevens te publiceeren; meerdere kennis, de vrucht van eenen dusdanigen arbeid, komt slechts lateren geslachten ten goede.

Nu ik die taak heb aanvaard, heb ik die ook in mijnen geest uitgevoerd, hoewel zulk eene wijze van uitgave zonder documenten natuurlijkerwijze gemakkelijk vat geeft voor critiek. Ik voelde meer neiging om mijne voorouders voor te stellen in de omlijsting van hunnen tijd en werd — dit blijkt wel uit mijn werk — meer aangetrokken door hun leven en werken in het Holland van de 17e en 18e eeuw, in welken tijd ik mij ook veel beter tehuis gevoel, dan door de vóórgeschiedenis in het land der Walen en de afkomst uit „de plaats" Verviers, hoe waarschijnlijk die mij ook toeschijnt en ook van historisch belang, omdat de SO-jarige oorlog in die streken begonnen is, en omdat zoovele Luikenaars naar Holland zijn uitgeweken en er van hen nog zoo weinig bekend is.

Mijn familielid te Londen heeft met mijnen recensent

een scherpen strijd aanvaard onder voor hem zeer ongunstige omstandigheden, daar hij thans zoowel van de stukken hier als van het Luiksch archief is afgesloten. Deze wordt over mijn hoofd heen gestreden en zal ik mij dus voorloopig aan de polemiek over het Luiksche onderwerp onttrekken.

Ik zal na den oorlog Prof. Pirenne verzoeken om eenen geachten Belgischen genealoog uit te noodigen om verslag uit te willen brengen over onze Luiksche documenten en de gegevens in het archief aldaar. Het is mijn voornemen om eene korte historie-juridische studie op te stellen in het Fransch wegens Verviers, over den aard, de waarde en de rechtskracht van huwelijksaangiften in verband met acten van huwelijk. Daarvoor zal ik echter geen meerder misbruik maken van de gastvrijheid in de kolommen van de „Nederlandsche Leeuw", doch die gedrukt aanbieden met verzoek om aanmerkingen van hen die er belang in mochten stellen; tenzij spoedig eene autoriteit op genealogisch gebied de roeping mocht voelen om deze kwestie te behandelen of wel communi consensu moge blijken dat men in genealogie slechts huwelijksacten behoeft over te leggen en dat alleen deze bewijskracht hebben.

Dat Ritmeester Wynaendts meer waarde hechtte dan ik aan de huwelijks-aangifte toen ik hem die in liet zien [1], kon voor mij geene reden zijn om in mijn werk, dat zooveel stof uit zoovele eeuwen behandelt, eene vóór-discussie te openen over deze genealogische kwestie, want indien ik die abnormaliteit hadde aangeroerd dan had ik die tevens moeten ontzenuwen en de echte huwelijksacte bespreken. Ook van mijnen geachten recensent had ik verwacht dat hij bij de mededeeliog van de aangifte van Leiden een kort woord of een noot gevoegd hadde dat de huwelijksacte te Dordrecht anders luidde. [2]

Ik betreur het dat hij, hoewel natuurlijk met eene goede bedoeling, mijne persoonlijke gevoelens over de ruchtbaarheid dier aangifte in het debat heeft gebracht. Het was ondenkbaar dat deze openbare inschrijving, berustende in het openbare gemeentearchief van Leiden, niet bekend zoude worden, het is nuttig dat het geschied is [3]. De scherpe wijze waarop thans, na drie eeuwen vergetelheid, de aandacht gevestigd is op den naam van Servais Pierre kan tengevolge hebben dat nu eens een acte [4] zal opdagen dië definitief vaststelt of wij Servais te recht aansloten.

---

[1] Uit erkentelijkheid dat hij -- de eenige genealoog in mijne omgeving — mijne eerste hoofdstukken heeft willen doorlezen, heb ik hem ook in mijne voorrede genoemd. Ik heb geen uitdrukking kunnen vinden die minder op instemniing doelde dan „jeter un coup d'oeil". Hadde maar iemand mij met een enkel woord willen zeggen dat dat nog verkeerd verstaan was geworden, dan had ik het dadelijk gerectifieerd.

[2] Hiertoe bestond geen aanleiding, aangezien — zooals wij reeds zeiden — tusschen beide acten geen ***tegenstrijdigheid*** bestaat.
V. L.

[3] Juist daarom had eene bespreking van de „erreur de scribe" in Mr. del Court's werk voor de hand gelegen. Dat de verzwijging van deze acte tegen de bedoeling van den schrijver in oorspronkelijk den indruk moest vestigen als aoude zij geschied zijn, omdat die acte in het kader van des schrijvers betoog kwalijk paste, betreuren wij met hem. Ons kan hiervan echter geen verwijt gemaakt worden.
V. L.

[4] Hetzij dan eene acte Servais zelf betreffende, of een ander, b.v. Jean Pieters (Jan Peterj, in wien ik eenen vrij vroeg gestorven broeder vermoed: bizonderheden over dezen komen voor in de, bij mij afgedrukte, acte de baptème du 17 sept. 1623.

De enquête betreffende de ketters te Verviers is ons niet van te voren bekend geweest. Wij wisten dat Servais, een lakenhandelaar, een uitgeweken zoon van een Pierre del Court, afkomstig was uit de buurt van Verviers; er scheen dus alle reden om hem aan te sluiten aan de familie del Court aldaar, die ook aanhangers waren van de nieuwe leer, die ook aan lakenbereiding gedaan hebben en waarin een Pierre *voor*kwam die in 15'75 „absent" is [1]).

Reeds verscheidene jaren had de verzamelaar van ons Luiksch archief deze familie bestudeerd, en gezocht naar de reden van het verdwijnen van dien Pierre, toen in October 1904 [2]) bekend werd, dat Pierre del Court als ketter genoemd was geworden en dat hij gediend had onder den Prins van Oranje. Deze opvallende bevestiging van vroegere vermoedens en de aanwijzingen in Holland maken het niet waarschijnlijk dat van eene vergissing van ons zal blijken.

Ten slotte moet mij nog op deze plaats de verklaring van het hart, dat naar mijne overtuiging de heer van Epen geen schuld heeft aan een paar onnauwkeurigheden, die wij opgemerkt hebben in „Nederland's Patriciaat" van 1911. Ik heb trouwens alle achting voor dit werk.

Hiermede zal ik mijne discussie in de „Nederlandsche Leeuw" sluiten.

A. A. DEL COCRT TOT KRIMPEN.

Wij zouden aan het bovenstaande nog velerlei opmerkingen kunnen toevoegen. Wij zien hiervan af, in de eerste plaats teneinde de debatten niet eindeloos te rekken en verder omdat wij inzien, dat onze opvatting en die van den geachten inzender omtrent de zoogenaamde „erreur de scribe" zóóver uiteenloopen, dat eene voortzetting der discussies over dit onderwerp haar doel zou missen.

Waar Mr. del Court ook nu nog den inhoud van „de echte huwelijksacte" stelt tegenover dien van „de huwelijksaangifte" en zelfs voornemens is aan de rechtskracht enz. van beide soorten van acten eene „historiejuridische studie" te wijden [3]), daar lijkt het ons vrijwel overbodig er nogmaals op te wijzen, dat de Leidsche ondertrouwacte slechts daarom een beslissend gewicht in de schaal legt, omdat zij tot heden de e e n i g e acte is, waarin eene aanduiding van den naam van den grootvader van Servaes Píetersz. aangetroffen wordt.

Ook wij hopen met den geachten inzender, dat de gehouden pennestrijd er toe zal kunnen bijdragen, dat eenmaal het bewijs gevonden wordt, dat de ondertrouwacte te Leiden inderdaad een „abnormaliteit" is. Zoolang dit niet het geval is, moeten wij echter de eerste a c h t generaties der genealogie del Court als onbewezen ter zijde stellen en kan derhalve eene verdere bepreking van het Luiksche gedeelte dier genealogie — hoe belangwekkend ook op zich zelve — tot het bewijs der afstamming uit Verviers niet het geringste bijdragen.

VALCK LUCASSEN

1) Oeuvres de Verviers. X74-1575. N°. 353 fol. 259 V°.

2) Deze datum blijkt uit een brief in ons familie-archief gedateerd Liége 25 oct. 1904. Authentieke afschriften van andere acten uit Luik zijn reeds van 1889 en eelfs van 1883.

3) Dat deze studie in het Fransch zon moeten verschijnen wegens Verviers bevreemdt ons, aangezien de rechtskracht van Hollandsche acten voor Verviers toch van geen belang kan zijn.

De heer D. G. van Epen zendt ons een „open brief" aan het adres van den heer J. W. C. del Court te Londen naar aanleiding van diens uitlating over Nederland's Patriciaat, hierboven reeds door Mr. A. A. del Court terecht gewraakt, en voorkomende in het vorig nummer van ons Maandblad.

Ook wij hadden die uitlating -- nevens andere — gaarne in het betoog van onzen Londenschen Correspondent gemist, al meenden wij geen vrijheid te mogen nemen de desbetreffende passage eigenmachtig uit de repliek van onzen opponent te verwijderen, en dit te minder, waar de heer J. W. C. del Court zóózeer op een ongewijzigde opneming van zijn schrijven bleek te staan, dat door hem zelfs de voorwaarde gesteld was, dat — mocht tot vertaling worden besloten — dit slechts door een beëedígden translateur geschieden zou.

Hoewel wij voor verdere debatten over deze aan-. gelegenheid, die tot de afstamming van het geslacht del Court van Krimpen slechts in zeer verwijderd verband staat, de kolommen van dit Maandblad niet beschikbaar kunnen stellen, meenen wij ons medelid van Epen het recht niet te mogen ontzeggen te dezer plaatse een woord van verweer te doen hooren.

RED.

Den WelEdelgeb. Heer J. W. C. del Court ,
Londen.

Ondergeteekende, redacteur van Nederland's Patriciaat — een uitgave, die n'en vous déplaise, zich mag verheugen in een buitengewone belangstelling en waardeering — neemt beleefdelijk de vrijheid U te doen weten, dat de opneming van uw geslacht in jaargang 1921 van dit, door U zoo welwillend als „ragbook" gequalificeerd werk, eene opneming, die U „even a sharper thorn in your flesh is", dan „La famille del Court van Krimpen" geschiedde op verzoek *en naar de gegevens* mij verstrekt door wijlen uw broeder Mr. M. G. P. del Court, heer van Krimpen. ZEd. droeg ons *ongevraagd* de verluchting van het artikel op. Van hem stammen de onderschriften der portretten. ZEd. ontving de drukproeven en *U* — Weledelgeb. Heer — *U* droeg kennis van die opneming, want ..... 28 Sept. 1910 schreef uw broeder mij dat ZEd. aan *U* het duplicaat der drukproeven had doorgezonden. (ZEd.'s schrijven berust thans bij de redactie van dit Maandblad). In 1910 mocht ik van U geen schrijven ontvangen, dat U zich tegen eene opneming meende te moeten verzetten. Ruim zes jaar heeft U gewacht met het uiten uwer verontwaardiging, dat Uw geslacht in mijn „ragbook" een plaats verkreeg. Ik zie hierin, dat U zich, hoewel U in de eerste vier generatiën (in Nederland) geen „drop of Dutch blood" kunt bespeuren, door de volgende generatiën een goede eigenschap dier gesmade Hollanders heeft eigen gemaakt: als zij, gaat U niet over één-nachtsijs. U wacht zes jaren om Uwe verontwaardiging — gedwongen door de vernietigende critiek van onzen redacteur? — te uiten, te „sputteren" over die „sharp thorn in your flesh"!

„No person on earth" machtigde mij „to proclaim" welke familie „patrician" is of niet. Blijkbaar heeft U het Voorbericht van den eersten jaargang niet gelezen; hadt U zulks gedaan, U zoudt dezen „blunder" niet ge-

maakt hebben. „You expect", dat eene opneming in mijn uitgave „a question of deniers comptants" is ! Alvorens U zulk een ondoordachte beschuldiging uitsprak, hadt U kennis moeten nemen van ons : „Aan den lezer", dat U in elken jaargang kunt vinden. Dáár en in onze prospecti staat te lezen (met vette letter) „*dat de opneming eener geslachtslijst geheel kosteloos geschiedt en niet tegen betaling is te verkrijgen*". Heeft soms uw broeder ons voor de opneming van het artikel *betaald?* (Gekocht). Kunt U ons ééne familie aanwijzen, die door betaling opneming verkreeg ? (Wij kunnen U 't tegendeel bewijzen; t.w. door onze wéigering geslachten op te nemen, die o. i. niet in onze uitgave behoorden !) Al ben ik professional-genealoog, de N. V. die ik vertegenwoordig, noch ik ben te koop. Mijne genealogische bagage is daarvoor 't sprekend bewijs. Niemand in onze genealogische wereld zou mij dan ook durven voorwerpen wat U deedt. Bewijs mij met *onaanvechtbare gegevens*, dat Mr. Lucassen faalde en ik zal in mijn „ragbook" ZEd.gestr. logenstraffen. Kunt U dit niet — ik geef U den tijd tot einde van dit jaar — dan zal ik opnieuw een artikel wijden aan uw geslacht; maar dan *ontdaan* van de „franje", die ik te goeder trouw aanvaardde van uw broeder; „franje", die ik meen te mogen aannemen — op grond van correspondentie — te zijn gekomen van *U*. Red uw geslacht voor een dusdanige opneming in het „blauwe" boekje, zorg dat het een plaats verkrijgt in het „roode".

D. G. VAN EPEN.
q.q. *Redacteur Nederland's Patriciaat.*

Wij ontvangen bij het ter perse gaan van dit nummer een artikel van den heer J. W. C. del Court te Londen, waarvan toon en inhoud — mede naar het oordeel van het Bestuur van het Genootschap — de plaatsing in het Maandblad onmogelijk maken. Wij zullen slechts eene uitzondering maken voor dat deel van bedoeld artikel, waarin de heer del Court, zijn uitval tegenover den heer van Epen ter sprake brengend, zegt :

„En ik erken het, schreef in een gemoedstoestand, „die mij nu noodzaakt à tête reposée den heer van „Epen mijn *onvoorwaardelijke verontschuldigingen* aan „te bieden voor de wijze waarop ik zijn jaarlijksche „publicatie — waarin inderdaad zeer ernstige en belang„rijke genealogieën voorkomen — apprecieerde".

Hiermede sluiten wij de discussies over „La famille del Court van Krimpen".

RED.

Gildemeister (Gildemeester).

Op grond van onderzoekingen, door den heer K. S. von Recklinghausen te Rheda en te Tecklenburg ingesteld aangevuld door gegevens van andere herkomst, is de stamreeks van *Maria Wilhelmina Gildemeester* (Maandbl. XIX, 97 v. XXIII, 3) aldus te wijzigen.

I. *Johann Gildemeister* , rentmeester van den graaf van Bentheim-Tecklenburg te Tecklenburg 1589, nog 1608, gehuwd met *Mechthild von Münster.*

11. *Jobst* (Jodocus) *Gildemeister,* rentmeester en „Kornschreiber" van den graaf van Bentheim-Tecklenburg te Rheda 1618-1625, rentmeester te Tecklenburg 1644 en 1655, gehuwd met *N. N.*

111. *Johann Gildemeister,* overl. Rheda 1658 (begraven aldaar 27 April), rentmeester van den graaf van Bentheim-Tecklenburg te Rheda, gehuwd 1643 met *Mechthild Wenneber*, dochter van Johann Wenneber , raadsheer te Rheda 1626, burgemeester aldaar 1634, en van Ermegard Hünefeld; kleindochter van Heinrich Wenneber **(Wennemar) ,** vermeld als burger te Rheda 1597-1604.

IV. *Henrich Gildemeister*, geb. Rheda 23 April 1648, overl. aldaar 30 Mei 1704, burgemeester van Rheda 1689-1697 en 1701-1704, gehuwd met *Margarete Schwenger*, overl. Rheda 26 April 1699, dochter van Daniel Schwenger , raadsheer te Rheda 1661-1664, „Lohnherr" aldaar 1664, burgemeester aldaar 1671 , en van Margarete Osthoff (dochter van Otto Osthoff, raadsheer te Rheda); kleindochter van Henrich Schwenger, overl. Rheda 1 November 1625, en van Magdalena Westhoff (deze laatste naam is mij bekend uit een brief van den heer G. Schwenger te Brussel aan den heer Johannes Adler te Leipzig).

V. *Johann Daniel Gildemeister*, geb. Rheda 7 Januari 1680, over1 aldaar 6 Maart 1745, „Lohnherr" te Rheda 1720, later burgemeester aldaar, gehuwd 1705 met *Catharina Elisabeth Hengstenberg*, geb. Hohenlimburg 1684 (gedoopt 6 Februari), dochter van Hans Jacob Hengstenberg en van N. N.

VI. *Johann Daniel Gildemeister* (Gildemeester), geb. Rheda 1720 (gedoopt 28 Maart), gesneuveld bij Hangevalle op Ceylon 1761 als luitenant O.I. C., gehuwd Colombo 1753 met *Maria Pronck*, geb. aldaar omstreeks 1735, dochter van Cornelis Pronck, geb. Scheveningen (gedoopt aldaar 5 Februari 1713 Kornelis Pronk, zoon van Klaas Pronk en van Rasje Mente), geweldiger te Colombo 1741, stadsherbergier aldaar 1742, en van Agida Theunder , geb. Colombo 1708, dochter van Hendrik Theunder, van Soest, korporaal, en van Maria de Caauw. Maria Pronck hertrouwde met Johann Hendrich Reckerman, commandant van Kaliture.

VII. *Maria Wilhelmina Gildemeester,* geb. Colombo 23 Mei 1757, overl. aldaar 1 Mei 1813, gehuwd Kaliture 3 September 1775 met *Johannes Wilhelmus Uhlenbeck*, later commandant van Galle, uit welken echt de familie Uhlenbeck afkomstig is.

De publicatie dezer gegevens heeft ook daarom eenig belang, omdat er de onjuistheid uit blijkt van de eerste generatie Gildemeister in de „Stammtafel der Familien Wilckens und Gildemeister" en in Naderland's Patriciaat 1915.

C. C. UHLENBECK.

Boekaankondiging.

Beschrijving en kleine kroniek der gemeente Hillegom, door J. B. van Loenen. Onder dezen titel verscheen onlangs bij de firma Hamberg te Hillegom een boekdeel (bijkans 200 pag.), dat wat verzorging van uiterlijk, druk en illustratie betreft, slechts onverdeelde lof kan inoogsten. Voor een groot deel bestaan de 78 platen en 2 kaarten uit reproducties naar teekeningen door den Heer G. Leembruggen uit de eerste helft der 19e eeuw en thans nog in bezit van zijn zoon den Heer J. Leembruggen te Amsterdam.

Hij bewoonde het prachtige buiten Veenenburg , thans helaas nagenoeg geheel verdwenen, en zijne kunst heeft tal van andere lustverblijven: die vaak ook het lot van zijn goed hebben gedeeld, benevens menig mooi plekje in de schoone binnenduinen, nu eene wijde zandige vlakte, voor het nageslacht bewaard. Het alleen nog overgebleven binnenduin van Keukenhof en Wassergeest kan ons leeren, wat metterdaad verloren ging even ten Noorden van Lisse, door Hillegom's binnenduin op te offeren aan bollenteelt en zandsteenfabriek, eene waarschuwing voor de toekomst, nu wij eene Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten hebben.

Tegenover dit woord van lof aan de uitgevers kan men niet sterk genoeg den slordigen, onbenulligen en vaak kinderachtigen tekst, die de rest ontsiert, afkeuren. De schrijver dient zich op het titelblad aan als lid der Mij. van Letterkunde, van het Kon. Oudheidk. Gen., van het Hist. Gen. Amstelodamum en ten slotte als schrijver van de Gids en kleine kroniek van Leiden en omstreken. Och had hij zich maar beperkt tot den opzet van laatstgenoemd werkje, dat nu 12 jaar geleden een derde druk beleefde! Al komen er ernstige vergissingon in voor, over het algemeen is het daar gebodene bondig, duidelijk en tenminste leesbaar.

Om een enkel staaltje te geven van de fraaie kost, waarop men nu onthaald wordt, het volgende:

Allereerst reeds het „woord vooraf": „Men stelle zich niet voos in de volgende bladzijden een schat van pakkende gebeurtenissen te vinden waarbij onder het lezen de adem nu en clan wordt ingehouden" enz. Neen, de adem stokt eerder bij de opeenstapeling van zooveel onzin.

Onder de vlag van Hillegom begint een verward en onvolledig relaas over het aangrenzend gedeelte van Lisse, waarbij onevenredig veel plaatwerk in verhouding tot den tekst. Van de buitenplaats Rosendael heet het: „In de 17e eeuw (begin) bestond er nog een adelijk geslacht van dien naam" waarop dit kostelijk zinnetje volgt: „In 1794 behoorde dit Rosendael aan Baron Torck van Rosendael, blijkbaar een rijk man, die gelijktijdig eigenaar en bewoner van het riddergoed Duivenvoorde bij Voorschoten was". Het lijkt wel, of wij hier met iemand te doen hebben, die in 1300 leefde ! N.B. in 1794 was S. A. F. baron Torck (1772—1816) heer van Duvenvoirde, zijn jongere broeder R. J. C. (1775-1810) heer van Rosendael in Gelderland, alwaar beiden woonden. Zou de schrijver, horribile dictu, soms dit eenvoudig buitentje verward hebben met het beroemde Rosendael! Mij is het althans nooit bekend geweest, dat een Torck bezittingen in Lisse had! Op pag. 5 wordt gewaagd van eene „reuzige buitenplaats". Eerst op pag. 13 betreden wij Hillegom's grens. Onderwijl trekt het de aandacht, dat de reproducties naar: Rijnland's fraaiste gezichten van 17 3 2 doodleuk op „begin 1600" worden gesteld.

Het roekeloos vernielen van Veenenburg in onzen tijd wordt goedgepraat met „een boteram, die het velen bezorgt."

Als wij in het dorp zelf zijn aangeland, vertelt hij ons van een bank in de kerk met het „wapenteeken" later wordt het „blazoen" der „familie van Loon", die evenwel bestempeld wordt tot eene „vergeefsch-gezochte in. de annalen" van Hillegom.

Dat de beschrijving der grafzerken er beter zal afkomen, kan men na het voorgaande niet verwachten. De barensteel in het wapen der van Brederocle's wordt „een balk vanonder getand" ; hoewel vrij lang wordt stil gestaan bij het monument dezer familie en het opschrift uit het Latijn vertaald, verklaart de schrijver niet te kunnen bevatten waarom de beide laatste Rrederode's (tak Bolsward) in het graf hunner ouders zijn bijgezet.

Aan de vermelding van een gedenkteeken voor H. A. Gogel 1765— 1821 wordt een minderwaardig volzinnetje vastgelijmd over den bekenden minister van financiën van dien naam.

Bij de behandeling van het oude buitengoed Treslong blijkt de thans nog levende oud-minister van Buit. Zaken Jhr. van Tets van Goudriaan zijn eigen zoon te zijn.

Als wij buiten de „kranige kantoorgebouwen" n'og als stijlbloempje vermeld hebben: „het verwoesten van kerken en kloosters was een sport voor de Edellieden, niet altijd Edele lieden" op p. 119, dan kunnen wij veilig van dit treurig geschrijf afstappen, ons leedwezen herhalend, dat zoovele moeite en kosten door de uitgevers besteed werden, zonder dat zij zorgden, dat de bewerker van den tekst in verhouding daarmecle zijne taak opvatte. Zoodoende wordt het geheel reddeloos bedorven.

Ten slotte zij nog vermeld, dat op den band de wapens van Hillegom en Holland prijken, die er mee door kunnen, wat niet gezegd kan worden van het wapen der gemeente, (gedeeltelijk) in kleuren, dat aan den tekst voorafgaat. Het werk is opgedragen aan den Ambachtsheer: -den- Hoog*Edel*Geb. Heer Prof. Jhr. Dr. J. Six van Hillegom.

B.

Onder den titel Roermond's Ontwikkelingsgang heeft de Heer A. F. van Beurden, welbekend beoefenaar der plaatselijke en provinciale geschiedenis zijner streek, een werkje van bijkans 200 pagina's uitgegeven; uit den inhoud blijkt terstond, dat het eene verzameling is van losse schetsen uit dag- of weekblad bijeengebracht en gewijd aan de geschiedenis van de hoofdstad van Gelre's Zuidelijkst kwartier en hare naaste omgeving. Dit maakt, dat men van de eene eeuw in de andere al lezende verzeild raakt en geeft dus voor een oppervlakkig lezer weinig houvast ; al te gauw raakt men verward in deze groote massa gegevens, waartusschen de band vaak geheel ontbreekt. Bij, aandachtiger lezing zal men echter een vrij nauwkeurig beeld van deze oude stad en hare ontwikkeling verkrijgen en de juistheid van den titel beamen. Dat Roermond met zijn rijk archief en roemrijk verleden nog steeds op een geschiedschrijver wacht, die zich geheel aan zijne taak van ordening der bronnen en vervolgens bewerking daarvan kan wijden, de Heer van Beurden zegt het zelf meer dan eens in zijn bundel, die ons een kijkje geeft op de omvangrijkheid der bouwstoffen voor zulk een werk. Op zulk eene leemte kan niet genoeg gewezen worden, vooral in eene provincie als Limburg, waar maar zeer enkelen belangstelling van ernstiger aard schijnen te koesteren voor het verleden van hun merkwaardig gewest. Moge de Heer v. B. zijne pogingen, om een omkeer op dit gebied te bewerken, met welslagen bekroond zien ; mij dunkt dat deze bundel

lichtverteerbare kost, die bij het lezen gecne inspanning vergt, voor vele Limburgers, vooral uit Roermond en omgeving, welkom kan zijn en ik wensch het boekske ook in handen van die leden van ons Genootschap, die zoovele aangename herinneringen behouden aan het zomeruitstapje van 1914 naar dit voor de meesten onbekende en toch merkwaardige land, waarvan het welslagen voor zoo'n groot deel aan de deskundige voorlichting van den schrijver van „Roermond's Ontwikkelingsgang" te danken was.

B.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Braconier (de), Als korte aanvulling op de mededeelingen van den Heer W. M. C. Regt betreffende het geslacht de *Braconier* kan het volgende dienen:

Frederik Hendrik de Braconier, gedoopt 23 Sept. 1'762 te Alphen, overleed op de groote Zegerij onder Brummen 30 Jan. 1832. Hij was oud-ritmeester in het regiment Bntaafsche dragonders en gehuwd met *Paulina Putman*, overleden 20 April 1835 op de groote Zegerij onder Brummen, dochter van Mr. Everhard Herman Putman, burgemeester van Deventer, contrarolleur der convoyen en licenten aldaar en ambtman van Colmschate en van jonkvr. Catharina Margaretha van Laer.

Deventer. Mr. H. KRONENBERG.

Kock (de). *Anthonie de Koek,* geb. .. 1778 ?, overl. Bongenaar bij Utrecht 3 April 1841, tr. . . . Sara *Adriana Dorothea Wierts*, geb.. .. 1784, overl. Amsterdam 19 Nov. 1865, dochter van Franciscus Jacobus Wierts, Schoutbij-Nacht (overl. Curaçao 1798) en Sara Maria Rijke.

Anthonie de Kock voerde het wapen van *Cuyk* (8 merletten). Kleuren onbekend. Waar is hij geboren, welk was zijn beroep, wie waren zijn ouders en voorouders ?

Hij moet ook te Amersfoort hebben gewoond, want aldaar werd 25 Jan. 1808 zijn zoon *Ysbrand* geboren.

Ankeveen. P. J. EYMA.

Muysken. (XXXV, 62). *Johan Muysken* te Leiden ± 1700 voerde volgens het Wapenboek van v. Rijckhuysen (teekening met bijschrift) van hermelijn met een linkerschuinbalk van zilver beladen met een blauwe snoek, kop omhoog. Er staat letterlijk: „blaauwe snoek op wit verders hermelijn".

Volgens een latere afdruk in mijn bezit, afkomstig van de collectie van Fenema te Groningen, klopt dat vrijwel. Het hermelijn is daarop vervangen door eenige arabesken (gedamasceerd). De helm ¾. Wrong. Dekkleeden. Helmteeken : twee afgewende slangen, uitkomende en 'gebogen als 2 olifantstrompen. Het dateert volgens den stijl uit de 18e eeuw.

Ginneken. STEENKAMP.

Muysken (XXXV, *62). Isaacus Florus Muysken* , geb. Utrecht, ingeschreven aldaar als med. stud. 18 Juli 1825.

Isaak Floris **Muysken ,** geb. Amsterdam 5 Nov. 1865, oud 19 jaar, aldaar als jur. stud. ingeschreven in Sept. of Oct. 1885, promoveert aldaar 5 Mei 1891 tot jur. doct. op proefschrift : preferente aandeelen en actions de jouissance.

J. C. Muysken, med. stud. te Amsterdam in 1816/17.

Leiden,. J. E. KROON.

Smit. *Evert van Voorthuysen* tr. volgens Ned. Patriciaat

(1913 bl. *422)* Baarnbrugge 12 Mei 1776 *Geesje Smit*, ged. aldaar 26 Mei 1764, dr. van Jan en Maria van Schaik. Is iemand wellicht iets bekend omtrent deze familie *Smit?* Volgens een familieaanteekening voerde zij „een gevierendeeld wapen". *Welk wapen is dit?*

's-Gr. TH. à TH. V. D. H.

Wapen Fabri. (XXXIV, 320). Kan hetgeen omtrent eene familie *Fabrie* vermeld wordt op pag. 260 e. v. in de „Beschrijving van Bergeik" door P. N. Panken en Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van IJsselt den vrager misschien op weg helpen?

Rotterdam. R. T. MUSCHART.

Wapen op glasraam te Medemblik (Onbekend). (XXXV, 27). Ik vermoed, dat het verlangde wapen, dat der familie *Jongemaets* is, zijnde: "doorsneden: a. gedeeld 1 in groen 2 toegewende naakte zilveren vrouwen, de handen op elkaars schouders gelegd, 2 in zwart 3 rood geb. en gep. zilveren eenden ; *b.* in blauw een naar rechts zeilend volgetuigd 17e-eeuwsch fregat met een Nederlandsche vlag in elke top, op het hout en op het hek, op water van natuurlijke kleur."

Rotterdam. R. T. MUSCHART.

Wapen (Onbekend). (XXXV, 32). Het typische helmteeken doet met vrij groote zekerheid vermoeden, dat het gevraagde wapen dat van het oude Stichtsche geslacht *de Ridder* is, voerende: „in groen 6 zilveren penningen (3-2-1) en een effen gouden schildhoofd. Helmt.: een vert. geplaatste arm bekleed van groen met gouden opslag, het groen bel. met 6 zilveren penningen en een zevende zilveren penning op de palm van de omhoog gestrekte vleeschkleurige hand."

Rotterdam. R. T. MUSCHART.

Wapen (Onbekend). In het Rijksarchief te Arnhem bevindt zich een wapenteekening vermoedelijk uit de eerste helft der 17e eeuw, vertoonende: „in rood 3 zilveren schuinkruisjes" en als helmteeken een geharnaste arm met de elleboog naar links, houdende in de hand een schuinlinks geplaatste vischhaak met de haak omhoog. Welk geslacht voerde dit wapen? Mogelijk hoort het te Zalt-Bommel thuis.

Rotterdam. R. T. MUSCHART.

Wapen (Onbekend). Welke familie, vermoedelijk afkomstig uit N.-W. Overijssel, voerde het volgende wapen: Doorsneden: a. Een halve bok met lange hoorns, komende uit de doorsnijdingslijn. *b.* zonder eenig wapenfiguur. Kleuren niet bekend.

Amsterdam. A. N. FABIUS.

INHOUD 1917, **N°** 3.

Bestuursberichten. — De afstamming van een Betuwsch geslaoht Suermondt, door W. Wijnaendts van Resandt. — Eigenhandige aanteekeningen van Hans van Loon (1577-1658), medegedeeld door Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop (slot). — De afkomst van het geslacht Wuytiers, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland (met een plaat). — Lijst van te Delft begravenen, voorkomende in de lidmatenboeken aldaar, medegedeeld door J. W. C. Stoppelman. — Aanteekeningen uit het Trouwboek te Oost-Souburg (loopende van 18 Januari 1631-1 Maart 1777), door J. P. de Man. — De afstamming van het geslacht del Court van Krimpen: Slotwoord van Mr. A. A. del Court; Open brief van D. G. van Epen aan J. W. C. del Court. — Gildemeister (Gildemeester), door Prof. Dr. C. C. Uhlenbeck. — Boekaankondiging: J. B. van Loenen. Beschrijving en kleine kroniek der gemeente Hillegom; A. F. van Beurden. Roermond's ontwikkelingsgang. — Vragen en antwoorden: Braconier (de) ; Kook (de); Muysken; Smit; Wapen Fabri; Wapens (Onbekende).

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch · heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de reductie van het Maandblad, opgeven van adresverandering, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage.*

Contributiën ene. aan den penningmeester, F. L. G. D'AUMERIE, *Prins Willemstraat 19, Scheveningen.*

De jaarlijksche contributie bedraagt f'7.50. Leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor f2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen enz., betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris. Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg 14, 's-Gravenhage* en die betreffende de Bibliotheek, opmerkingen in sake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen tijdelijk te richten tot Jhr. Mr. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS, *Vivienstraat 10, Scheveningen.*

De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht 62 (hoek Princessegracht), 's-Gravenhage, is* voor de Leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur.

De redactie vnn het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 4/5. XXXVe Jaargang. April--Mei 1917.

BESTUURSBERICHTEN.

AAN DE LEDEN.

Aangezien de kosten van het Maandblad door de aanzienlijke stijging der drukkersloonen en door de hooge papierprijzen met circa 30 pCt. zijn verhoogd en bovendien de uitvoering der plannen van het Bestuur tot uitbreiding der werkzaamheden van het Genootschap, waartoe op de jongste Algemeene Vergadering werd besloten, de uitgaven niet onbelangrijk zullen vermeerderen, zal er naar moeten worden gestreefd ook de inkomsten van het Genootschap te doen toenemen.

Het is daarom, dat het Bestuur gemeend heeft, een beroep te moeten doen op alle Leden, om zoowel in het belang van het Maandblad als van het op te richten Documentatiebureau de uitbreiding van het **Leden**aantal krachtig te helpen bevorderen door ieder in zijn kring aan doel en streven van het Genootschap ruimere bekendheid te verschaffen.

Waar één ijverig lid na bijwoning van de laatste **Algemeene** Vergadering in de gelegenheid was ti en belangstellenden voor het Lidmaatschap voor te dragen, daar meent het Bestuur met recht te kunnen verwachten, dat dit beroep op aller medewerking het welslagen zijner plannen zal helpen verzekeren.

EET BESTUUR.

Tot lid zijn benoemd:

Jhr. CH. A. H. M. VAS AEFFERDEN Jr. . *Roermond.*
Steenweg

R. F. C. baron BENTINCK VAN SCHOONHEETEN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Koningskade 12.

Jhr. 0. J. B. VAN BERESTEYN . . . . *'s-Gravenhage.*
Heerengracht 7.

Mr. C. J. A. BICHON VAN IJSSELMONDE . *'s-Gravenhage.*
Lid 2e Kamer. *Frankenslag 150.*

W. H. C ROOCKEWIT . . . . . *Rotterdam.*
Nieuwehaven 65a.

H. A. C. FABIUS . . . . . *'s-Gravenhage.*
Ritmeester der Huzaren. *Jan van Nassaustr. 34*

Dr. J. A. BIERENS DE HAAS. . . . . *'s-Gravenhage.*
Princessegracht 26.

Prof. Mr. J. E. HEERES . . . . . *Leiden.*
Lid 2e Kamer. *Rapenburg.*

Mr. J. VAN HOBOKEN . . . . . *Rotterdam.*
Van Vollenhovenstr. 7.

J. C. J. B. A. DE JOSSELIN DE JONG . . *'s-Grauenhage.*
Luit.-Kol. Mariniers. *Amalia v. Solmsstr. 94.*

L. J. KUYCK . . . . . *Ede.*
Gep. Luit.-Kol. Veldart. *Villa „Favorite".*

Mr. J. H. D. SCHENKENBERG VAN MIEROP. *Rotterdam.*
Notaris. *Oranjelaan 17.*

J. TH. DE MONCHY . . . . . *Rotterdam.*
Westersingel 95.

D AN . OBREEN . . . . . *Rotterdam*
Avenue Concordia 76.

Mr. L. B. J. VAN OPPEN . . . . . *Maastricht.*
Burgemeester. *Capucijnenstraat 33.*

Jhr. 0. J. QUARLES VAN UFFORD . . . *'s-Gravenhage.*
Adj.-Secr. Hoofd-Comité Roode Kruik *Bachmanstr. 22.*

L. J. C. J. VAN RAVESTEYN . . . . . *Rotterdam.*
Notaris. *Mathenesserlaan 331.*

Mr. W. TABINGH SCERMONDT . . . . *Rotterdam.*
Schiedamsehe Singel 112.

A. A. baron SWEERTS DE LANDAS WYBORGH *Rotterdam.*
Westerkade 22.

J. F. DE VOGEL . . . . . *'s-Gravenhage.*
Civ.-Ing. Secr. Cur. Techn. H. S. *Buitenrustweg 3.*

J. H. W. PALTHE WESENHAGEN . . . *Scheveningen.*
Badhuisstraat 174.

Mr. P. J. VAN WIJNGAARDEN . . . . *Rotterdam.*
Notaris. *Haringvliet 62.*

J. W. IJZERMAN . . . . . *Wassenaar.*
Lid 2e Kamer. *Huize „Oosterbeek" (Haagsche Bosch).*

Adreswijzigingen:

J. H. A. DE JOSSELIN DE JONG . . . *Ginneken.*
Hotel Duivelsbrug.

R. T. NUSCHART . . . . . *Rotterdam.*
Henegouwerlaan 37a.

Mr. P. C. BLOYS VAN TRESLONG PRINS . *Utrecht.*
Willem Barendszstr. 46.

Jhr. D. RUTGERS VAN ROZENBURG. . . *Oosterbeek.*
Pension Juliana.

L. H. STOLR . . . . . *Haarlem.*
N. Gracht 56.
H. C. M. E. VAN SOETERMEER VOS . . *Hilversum.*
Albertus Perklaan 11.

Voor de Bibliotheek:

Wij ontvingen in dank voor de Bibliotheek:

J. J. B as te r t. Het geslacht Bastert van 1507—1917. 's-Gravenhage. 1916. 8°. (*Van den Schrijver.*)

L. J. C. J. van Ravesteyn. Stamreeks van het geslacht vsn Rnvesteyn, gevestigd te Rotterdam sedert 1588. Rotterdam 1914/15. 8°.

(*Van den Heer A. Hoynck van Papendrecht.*)

Plannen tot uitbreiding der werkzaamheden van het Genootschap.

In de vergadering van 26 Maart 1.1. gaf ik een uiteenzetting van de werkzaamheden waarmede naar mijne meening ons Genootschap zich zoude kunnen belasten, en waardoor gearbeid zou worden in de richting van het doel, dat ons Genootschap zich voorstelt te verwezenlijken.

Op verzoek van de vergadering volge hier een korte uiteenzetting der geopperde plannen, opdat daarvoor in ruimer kring belangstelling moge ontwaken.

A. Het Genootschap bezit een *Bibliotheek*, waarin verschillende zeldzame werken en belangrijke tijdschriften een plaats vinden. De eerste zijn in den regel door schenking, de laatste door ruiling verkregen. Dientengevolge vormt de Bibliotheek geen afgerond geheel. Er ontbreken tal van werken, die aanwezig moesten zijn, doch die met het oog op den slechten toestand der financiën niet konden worden aangeschaft. Hierin te voorzien is in hooge mate gewenscht en daarvoor deed ik een beroep op alle leden van het Genootschap. Indien allen hunne boekenverzameling eens nazien, zullen zij stellig wel werken vinden, die zij zelf hoogst zelden raadplegen, doch waarvan op onze bibliotheek een druk gebruik gemaakt zou worden. Mogen zij dan die boeken aan ons ten geschenke geven of in bruikleen afstaan!

Het spreekt van zelf, dat voor onze Bibliotheek van nog meer belang zijn de handschriften en aanteekeningen.

De verzamelingen onzer leden van Rhede van der Kloot en Van Beeck Calkoen werden ons ten geschenke gegeven; deze zullen worden geordend en beschreven in den catalogus. Indien sommigen dit voorbeeld mochten willen volgen, doch daarvan worden teruggehouden, omdat onze Bibliotheek helaas nog geen brandvrije bewaarplaats bezit, dan zou stellig een dergelijke verzameling tijdelijk wel onderdak kunnen verkrijgen in een of ander brandvrij gebouw of kluis. Indien deze voorwaarde aan de schenking wordt verbonden, dan zal daaraan moeten worden voldaan.

B. Terwijl ik een beroep deed op allen, die zich voor onzen tak van wetenschap interesseeren om onze Boeken- en Handschriftenverzameling zooveel mogelijk aan te vullen, meende ik tegelijkertijd ook de medewerking onzer leden te moeten inroepen voor een plan, dat wel is waar meer omvattend maar niet minder belangrijk genoemd kan worden. Het is het denkbeeld om diverse documenten te registreeren, om een *Documentatiebureau* te organiseeren. Dit zou zich kunnen bezig houden met de volgende zaken.

1. *Manuscripten* op gebied van genealogie en heraldiek. Vele openbare verzamelingen herbergen belangrijke manuscripten, doch lang niet alle zijn geinventariseerd en zoo dit wel is geschied, dan zijn de inventarissen niet gedrukt. Talrijker zijn evenwel de manuscripten in particulier bezit. Een inventarisatie dezer documenten is voor de beoefenaars onzer wetenschap van veel belang en gemak. Daarnevens zal een eventueel op te richten *Documentatiebureau* bij verkooping of vererving zooveel mogelijk hebben toe te zien, waar deze documenten blijven en te bevorderen dat zij publiek bezit worden.

II. *Inventarisatie der heerlijkheids- en familiearchieven.* Op het voetspoor van onze oostelijke naburen zou het zijn toe te juichen indien ook ten onzent begonnen kon worden met de inventarisatie en uitgifte der „nichtstaatliche archiven". Hoeveel kostbare documenten worden niet opgeruimd als „oude rommel" door boedelberedderaars (ontredderaars?) of eigenaars, die de waarde er van niet vermogen te schatten. Hoeveel archieven zouden ons de oplossing kunnen geven van vragen waarnaar velen soms langen tijd tevergeefs zoeken. Hoe menigmaal zou iemand zijn recht kunnen bewijzen als hij behoorlijk den weg in zijn papieren wist te vinden. Welnu aan ons Genootschap de taak om in deze de hand aan den ploeg te slaan. Laten allen ons helpen in het opsporen dezer talrijke archieven en laten de bezitters onze hulp inroepen bij de ordening en inventarisatie. Hier ligt een uitgestrekt terrein onontgonnen!

III. *Registratie van portretten.* Muller en van Someren verrichtten pioniersarbeid met hun hoogst verdienstelijk werk om de gedrukte portretten te catalogiseeren, Moes met zijn Iconographia Batava.

Het groote bezwaar tegen het werk van Moes is hierin gelegen, dat het spoedig veroudert. Immers de portretten in particulier bezit zijn na verloop van 30 à 40 jaar zoo goed als alle in andere handen overgegaan, en men weet dan niet meer waar men ze kan bezichtigen. Een tweede bezwaar is hierin gelegen, dat de portretten enkel zijn gerangschikt ten opzichte van den voorgestelde en niet naar den eigenaar of schilder. Dit laatste zou voor de kunsthistorici van veel belang zijn. Indien ons Genootschap zich met de registratie der portretten ging bezighouden, dan zou dus uit het vorenstaande vanzelve volgen, dat de registratie drieledig zou moeten zijn: *a.* op den voorgestelden persoon; *b.* op den schilder; c. op de collectie. Worden portretten verkocht of vererven zij, dan ligt het op den weg van het Bureau na te gaan waar de portretten blijven. Op deze wijze zou dus het plan neerkomen op een „bevolkingsregister" van portretten. Dat dan niet de opneming wordt beperkt tot personen vóór 1800 overleden spreekt vanzelf; dat een korte beschrijving van het portret alsmede de gronden voor de toeschrijving moeten worden vermeld ligt voor de hand.

Een dergelijk omvangrijk werk eischt de medewerking van velen. Moge een beroep door het Bestuur op onze leden niet tevergeefs geschieden.

IV. *Registratie van wapens.* In drieërlei opzicht verdient het werk van Rietstap aanvulling. In de eerste plaats zoekt men in Rietstap tevergeefs naar tal van

wapens, dio aan dezen schrijver niet bekend waren. In de tweede plaats worden aan allerlei personen wapens toegedicht, die deze personen nimmer hebben gevoerd, en wel enkel op grond van gelijkluidendheid van naam. Het is dus ook van de in Rietstap beschreven wapens van belang te weten 'door welke personen deze zijn gevoerd en waar ze zijn te vinden. En ten slotte 'is het noodzakelijk dat ze ook gerangschikt worden naar het wapenfiguur.

Er is dus alle aanleiding om een fiches-collectie aan te leggen op dit gebied. Wie aan charters of op andere stukken zegels tegenkomt, hij geve zich de kleine moeite ze op een fiche, die het Bestuur aan de medewerkers gaarne ter beschikking zal stellen, te beschrijven.

V. *Advertentiecollectie.* Niettegenstaande het Bevolkings-register en de Burg. Stand ons volledig inlichten kunnen omtrent den burgerlijken staat der personen, kunnen toch de advertenties van veel nut zijn bij het samenstellen van geslachtsregisters. Immers zij wijzen aan *waar* de geboorte, het huwelijk en het overlijden heeft plaats gehad, en zonder dit te weten, is het een onbegonnen en tijdroovend werk daarnaar te zoeken. Bovendien geven in het bijzonder de advertenties van overlijden de samenstelling der gezinnen met hunne woonplaatsen op een gegeven tijdstip aan.

Indien alle leden de rouwbrieven en huwelijksannoncen, die hun worden toegezonden, apart wilden leggen en aan het Bureau opzenden, dan werd reeds een belangrijk materiaal op dit gebied verkregen.

VI. *Repertorium op de gedrukte bescheiden.* De litteratuur op dit gebied is langzamerhand zeer omvangrijk geworden en vooral voor de jongeren die geen litteratuurkennis zich hebben verzameld, is het van belang, te weten te kunnen komen wat over een bepaald persoon of geslacht is verschenen. Wel is waar helpt ons Petit in menig opzicht, doch zijn arbeid strekt zich niet ver genoeg uit. In tal van gedrukte genealogieën staan ook grootere of kleinere fragment-genealogieën van aanverwante geslachten. Ook deze behooren te worden geregistreerd.

C. Tenslotte wees ik nog op de mogelijkheid van *samenwerking tusschen cie leden.* Het is in den regel een geringe moeite om — althans in kleinere en dan vaak afgelegen archieven — desiderata voor anderen te noteeren. Indien het Bureau in deze de tusschenpersoon kon zijn om wenschen te verzamelen, en die aan de onderzoekers over te brengen, dan schiep men een organisatie, die geheel ligt in den geest van onzen tijd : coöperatie. Het is duidelijk dat zulks niet zoo gemakkelijk te organiseeren is; niettemin zou het van belang zijn, indien degenen, die dergelijke archieven bezochten, van hunne bevindingen kennis gaven aan ons Bureau, omtrent het ontbreken van als aanwezig genoteerde registers of van het terugvinden van wat verloren gewaand werd. Daardoor zouden allerlei uitgaven kunnen worden aangevuld als b.v. het register der oude kerkregisters, het pas verschenen register van Notarissen van de hand van den heer Hartong enz.

Voorwaar een ruim arbeidsveld, dat in die vergadering werd aangewezen! En toch, als allen, die in deze zaken belang stellen, de handen ineenslaan, dan kan hier wat bereikt worden.

Begonnen moet worden met de aanstelling van een *gesalarieerd* persoon, die de directie van dit Bureau zal moeten voeren, die de aucties moet bezoeken, de collecties moet opnemen enz. Indien alles aan liefhebberij moet worden overgelaten, dan is men er niet zeker van, dat de zaken steeds *in dezelfde lijn* worden voortgezet, als de amateur-directeur zijn medewerking om welke redenen ook staakt. Het materiaal ontleent straks zijn waarde juist aan het feit, dat de verzameling *systematisch* gedurende langeren tijd heeft plaats gehad. Een advertentiecollectie van 1 jaar beteekent niets, van een halve eeuw daarentegen wel iets.

Maar indien in deze richting en op de aangegeven wijze zal worden gearbeid, dan is de vorming van een *apart fonds* noodig voor dit bureau. Ons genootschap behoort voor dit onderdeel jaarlijks een bedrag beschikbaar te stellen, terwijl aan belangstellenden de gelegenheid gegeven moet worden hun penningske voor dit doel te offeren. Indien een 40-tal belangstellenden zich zouden willen verbinden tot een jaarlijksche contributie van f 25—, dan zou een begin gemaakt kunnen worden met de organisatie van het Bureau. Indien eenmaal alles marcheert en de leden het voordeel er van ondervinden, dan behoèft men voor het voortbestaan niet bevreesd te zijn. Maar zooals het veelal is : alle begin is moeielijk! Moge blijken, dat dit hier niet het geval is!

E. VAN BERESTEYN.

37e Algemeene Vergadering van het Genootschap.

Op Maandag 26 Maart 1917 werd in het Gebouw Diligentia te 's-Gravenhage de 37e Algemeene Vergadering gehouden.

Aanwezig waren de HH. W. N. Arntzenius, F. L. G. d'Aumerie, Dr. J. H. J. van Barmen 't Loo, J. J. Bastert, Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, Mr. L. G. N. Bouricius, W. J. J. C. Bijleveld, L. Calkoen, Mr. A. A. del Court, W. Croockewit W. A.zn., Jhr. W. Engelen van Pijlsweert, D. G. van Epen, S. Fontein, Dr. Corn. Hofstede de Groot, Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop, A. Hoynck van Papendrecht, Jhr. G. A. A. Just de la Paisières, F. C. van der Meer van Kuffeler, Jhr. Nr. H. J. L. Th. van' Rheineck Leyssius, Mr. Th. R. Valck Lucassen, J. Mees G. H.zn., Mr. H. C. Obreen, J. B. Onderwater, J. Reepmaker, A. F. J. Romswinckel, L. D. J. Schas, Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn, A. B. van der Vies, Jhr. J. W. van Vredenburch, J. D. Wagner, T. L. van Wagtendonk en C. A. van Woelderen.

Nadat de Vergadering door den Voorzitter Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn met een woord van welkom tot de aanwezige leden geopend was, werden de notulen der vorige Algemeene Vergadering voorgelezen en ongewijzigd gearresteerd.

De Secretaris Mr. Th. R. Valck Lucassen bracht zijn verslag uit over het afgeloopen jaar, waaraan het volgende is ontleend.

Ulto Dec. 1916 bedroeg het aantal leden 380, waarvan 9 eereleden, 13 correspondeerende leden en 358 gewone leden (348 in het vorige jaar).

Door den dood had het Genootschap het verlies te betreuren van A. baron von Dachenhausen, den bekenden

Duitschen genealoog en heraldicus, sedert 1884 correspondeerend lid en sedert 1890 eerelid van het Genootschap, en van de HH. G. C. van Meurs, Jhr. A. L. van Schuylenburch van Bommenede, Jhr. R. C. Six en Prof. Dr. G. J. C. Vosmaer.

De Maandelijksche Bijeenkomsten hadden geregeld plaats.

Het verslag van den Secretaris bevatte verder eene beschrijving van de uitstekend geslaagde excursie naar 's-Hertogenbosch en de kasteelen Heeze en Helmond op 29 en 30 Juli 1916, waaraan door een veertigtal leden werd deelgenomen en waarvan het welslagen in de eerste plaats te danken was aan de welwillende en deskundige voorlichting van Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt te 's-Hertogenbosch. In dit verslag werd tevens uiting gegeven aan de erkentelijkheid van het Bestuur en van de deelnemers aan de excursie aan B. en W. van 's-Hertogenbosch voor hun officieele ontvangst ten Stadhuize, aan het Bestuur der 111. Vr. Broederschap voor de welwillende wijze, waarop het de excursionisten in de gelegenheid stelde de merkwaardigheden van het Zwanenbroedershuis te bewonderen, aan het Bestuur der Societeit „Casino" voor het concert, waarmede zij den eersten excursiedag op zoo aangename wijze deden besluiten, zoomede aan de eigenaren van de kasteelen Heeee en Helmond, de HH. S. J. baron van Tuyll van Serooskerken van Heeze en Leende en Jhr. C. F. Wesselman van Helmond, voor de door hen betoonde gastvrijheid.

Als Redacteur van het Maandblad kon de heer Valck Lucassen met voldoening constateeren, dat hij ook in het afgeloopen jaar van verschillende leden belangrijke bijdragen mocht ontvangen. Hij achtte het niet ongewenscht er op te wijzen, dat waar de plaatsruimte in het Maandblad uit den aard der zaak niet groot te noemen is, de ingezonden copie wel eens lang moet blijven liggen. Dat hierdoor wel eens het ongenoegen van sommige inzenders wordt gaande gemaakt evenals wanneer somtijds een artikel voor plaatsing minder geschikt wordt geacht, is misschien een verklaarbaar verschijnsel, maar wordt daarom niet minder door den Redacteur betreurd.

Den heer Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland, wiens belangrijke 'bijdragen in het Maandblad zoowel door de Redactie als door de Leden bijzonder worden gewaardeerd, viel de onderscheiding te beurt tot Correspondeerend Lid van het Genootschap te worden benoemd.

Ook in het afgeloopen jaar had de heer F. C. van der Meer van Kuffeler de groote welwillendheid zich met de samenstelling der registers te willen belasten.

De waarn. Bibliothecaris Jhr. Mr. Th. van Rheineck Leyssius bracht hierop het verslag uit over de Bibliotheek.

Ingrijpende wijzigingen in de inrichting der Bibliotheek — hoe gewenscht ook — konden door verschillende omstandigheden, waaronder het gemis aan volle bevoegdheid van een ambtswaarnemer, niet plaats hebben. Nog langer wachten op de terugkomst van den ijverigen, maar steeds onder de wapens vertoevenden Bibliothecaris bracht vele bezwaren mede, waarom deze laatste en zijn plaatsvervanger in overleg met hunne medebestuurders besloten beiden door het nederleggen hunner functies een geheel nieuwe regeling van beheer en inrichting der Bibliotheek mogelijk te maken.

Het aantal boekwerken der Bibliotheek nam ook in het afguloopen jaar zoowel door schenking als door koop niet onbelangrijk toe.

Niettegenstaande de dienst der verzending van het Maandblad geregeld plaats had, kwamen er uit het buitenland herhaaldelijk berichten in, dat verschillende nummers niet waren ontvangen. Duplicaten werden dan steeds verzonden. De waarn. Bibliothecaris vestigde er echter de aandacht van de buitenlandsche lezers op, dat omtrent de aankomst dier duplicaten in de huidige tijdsomstandigheden evenmin zekerheid bestaat als omtrent het ontvangen van alle klachten.

De Bibliotheek bleef ook in het afgeloopen jaar een centrum van genealogische belangstelling.

Namens den Penningmeester, den heer B. van Haersma Buma, die verhinderd was de vergadering bij te wonen, bracht de Secretaris het financieel verslag uit over het afgeloopen jaar.

Op 1 Januari 1916 wees de kas een voordeelig saldo aan van f 906.86. Aan contributies werd geïnd f 2559.—, de gekweekte rente bedroeg f 79.20⁵, de tevoren gereserveerde termijn van één maand huur der bibliotheek f 25.—, zoodat het totaal der ontvangsten bedroeg f 3570.06⁵. De totale uitgaven beliepen f 2303.68. Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd: uitgaven ten behoeve der Bibliotheek f 275.81, huur f 300.—, bureaukosten f 297.68⁵, bodeloon f 144.—, Personeele Belasting f 34.28, kosten van het Maandblad f 1212.30⁵, incasso-kosten f 39.50. Het batig saldo was dus op 1 Jannari 1917 gestegen tot f 1266.485.

Na voorlezing van het verslag der Commissie tot het nazien der rekening over het afgeloopen jaar, bestaande uit de heeren Mr. W. B. A. Donker Curtius en Mr. J. van de Kasteele, werd de Penningmeester gedechargeerd. De heeren Donker Curtius en van de Kasteele werden hierop ook in de Commissie tot het nazien van do rekening over 1917 benoemd.

Daarna kwam aan de orde de benoeming van vier Bestuursleden wegens periodieke aftreding van de H.H. Jhr. H. P. Witsen Elias, Jhr. Mr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, Mr. Th. R. Valck Lucassen en Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn, welke laatste zich met het oog op zijn voorgenomen domicilieverplaatsing niet herkiesbaar stelde en van twee Bestuursleden wegens bedanken van de HH. B. van Haersma Buma en J. D. Wagner. Met bijna algemeene stemmen werden de aftredende Bestuursleden Witsen Elias, van Rheineck Leyssius en Valck Lucassen herkozen en werd in de overige vacatures voorzien door de benoeming van de HH. Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn (vacature van Sypesteyn), F. L. G. d'Aumerie (vacature van Haersma Buma) en C. A. van Woelderen (vacature Wagner).

Allen verklaarden hunne benoeming, respectievelijk herbenoeming, te aanvaarden.

De aftredende Voorzitter, de heer van Sypesteyn, richtte daarna een kort woord van afscheid tot de Vergadering, waarin hij zijne erkentelijkheid uitsprak voor den steun, die hij gedurende de acht jaren van zijn Voorzitterschap van alle zijden had mogen ondervinden en gaf hierop den wensch te kennen de leiding der vergadering aan zijn opvolger den heer van Beresteyn over te dragen, ten einde dezen in de gelegenheid te stellen zelf zijne denkbeelden over eene uitbreiding der werkzaamheden

van het Genootschap, die het volgende punt der agenda uitmaakten, bij de Vergadering in te leiden.

Nadat de heer van Beresteyn aan dezen wensch gevolg had gegeven en de voorzittersplaats had ingenomen, deelde hij de vergadering mede, een oogenblik te hebben geaarzeld, alvorens zich voor het voorzitterschap beschikbaar te stellen, omdat uit andere hoofde op zijn tijd reeds zoo ruim beslag gelegd was en hij zich bovendien op het terrein der genealogie en heraldiek niet zoo heel veel bewogen had. Niettemin had hij een candidatuur aanvaard, omdat hij meende, in het belang van het Genootschap werkzaam te kunnen zijn, niet door het reeds bestaande te administreeren, maar door het scheppen en organiseeren van nieuwe middelen, om het doel van het Genootschap op uitgebreider schaal te helpen verwezenlijken.

Alvorens zijne denkbeelden verder te ontwikkelen sprak de heer van Beresteyn een woord van hulde tot de uitgetreden Bestuursleden en in het bijzonder tot den heer van Sypesteyn, onder wiens leiding het Genootschap zich op velerlei wijze ontwikkelde. Spreker memoreerde in dit verband de inrichting van een eigen Bibliotheeklocaal, de instelling der excursies en die der maandelijksche bijeenkomsten, welke zooveel hadden bijgedragen om den band tusschen de leden te versterken, en voorts die der commissie tot onderzoek van stamreeksen enz.

Hierop stelde de heer W. J. J. C. Bijleveld mede namens andere leden voor, den afgetreden Voorzitter wegens zijn verdiensten tegenover het Genootschap tot eerelid te benoemen. Dit voorstel werd bij acclamatie aangenomen, De heer van Sypesteyn dankte voor de hem verleende onderscheiding,, die hij verklaarde gaarne te aanvaarden.

Daarna gaf de heer van Beresteyn in een uitvoerige rede eene uiteenzetting van de voorgestelde plannen tot uitbreiding der werkzaamheden van het Genootschap. Deze omvatten :1° uitbreiding van de bibliotheek ; 2° instelling van een documentatiebureau, hetwelk zich in hoofdzaak zou hebben te belasten met het inventariseeren van manuscripten en van heerlijkheids- en familiearchieven, de registratie van geschilderde portretten en van zegels, het aanleggen eener advertentiecollectie, het samenstellen van een repertorium op de gedrukte bescheiden ; 3° meerdere coöperatie tusschen de leden. Deze plannen, die door den heer van Beresteyn op verzoek der Vergadering elders in dit Maandblad uitvoeriger worden besproken en bijgevolg te dezer plaatse niet nader behoeven te worden beschreven, zouden alleen voor verwezenlijking vatbaar zijn, wanneer een vaste, betaalde kracht met de directie van het bureau kon worden belast. De hiervoor benoodigde gelden zouden slechts voorhanden zijn, wanneer dit bureau niet alleen door de kas van het Genootschap werd gesteund, maar bovenal de leden van hun sympathie voor de nieuwe plannen wilden getuigen door speciaal voor dit doel ruime jaarlijksche bijdragen te schenken.

De rede van den heer van Beresteyn, die besloten werd met een krachtig beroep op de medewerking van alle leden, oogstte levendigen bijval.

Dr. Corn. Hofstede de Groot zou de registratie der portretten ook tot de gegraveerde en geteekende portretten wenschen te zien uitgebreid.

De heer D. G. van Epen wees er op, hoezeer een

repertorium op de gedrukte bescheiden en meer in het bijzonder op de genealogische monographiëen in een behoefte zou voorzien. Voor de samenstelling van dit gedeelte van het repertorium bezit het door hem beheerde Centraal Bureau voor Genealogie en Heraldiek vele bouwstoffen, die hij gaarne ter beschikking van het Genootschap wilde stellen.

Na levendige discussies werd besloten, dat het Bestuur de uitvoering der uitbreidingsplannen ter hand zou nemen.

De heer Valck Lucassen wees er als Redacteur van het Maandblad op, dat ook ten behoeve van dit laatste grootere financieele offers werden gevraagd, aangezien de drukkerskosten onlangs hoofdzakelijk tengevolge van de hoogere loonen der typografen, maar ook door de reuzachtige stijging der papierprijzen met ongeveer 30 pCt. waren verhoogd. Wanneer de geldmiddelen ontoereikend bleken, zou een beperking van het Maandblad in overweging moeten worden genomen.

Hierop gaf Mr. A. A. del Court aan het Bestuur in overweging te onderzoeken of het niet wenschelijk ware, dat in het vervolg scherpe critieken op werken van Leden als die, welke onlangs over zijne publicatie „La famille del Court van Krimpen" in het Maandblad was verschenen, werden vermeden. Spreker achtte het bovendien een bezwaar, wanneer een dergelijke critiek van de zijde kwam van den Redacteur, dm uit den aard der zaak in den pennestrijd, welke van zijn critiek een uitvloeisel moest zijn, een eenigszins bevoorrechte positie innam.

De heer Qalck Lucassen repliceerde, dat over de scherpte van de door Mr. del Court bedoelde critiek verschil van meening bestaanbaar geacht kon worden, dat het z. i. uitgesloten moest zijn, dat de schrijver van een werk zich door de verwerving van het lidmaatschap van het Genootschap tegen critiek — desnoods „scherpe" critiek — van de zijde zijner medeleden kon vrij waren en dat ten slotte den Redacteur op geen aannemelijke gronden het aan alle leden toekomend recht om met onderteekening van zijn naam en onder eigen verantwoordelijkheid critischen arbeid te leveren, kon worden ontzegd.

De Voorzitter gaf eveneens als zijn overtuiging te kennen, dat de critiek zoo min mogelijk aan banden diende te worden gelegd, maar verklaarde zich niettemin bereid het voorstel van Mr. del Court nader met het Bestuur te overwegen.

Nadat de heer J. Reepmaker nog eenige inlichtingen had ingewonnen in verband met door hem met de Commissie tot Onderzoek van Stamreeksen enz. gevoerde correspondentie en hem uit mededeelingen van de HH. kolonel Wagner en W. N. Arntzenius, resp. Voorzitter en Secretaris van voormelde Commissie, gebleken was, dat zij ter zake diligent was, sloot de heer van Beresteyn, niets meer aan de orde zijnde, de Vergadering, onder dankbetuiging aan de aanwezige leden voor hun opkomst.

QALCK LUCASSEN.

Het geslacht Van Nispen te Leiden in de 17e eeuw,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Toen de redactie van Nederland's Adelsboek in December 1913 vergaderde ter verdeeling van haren arbeid

in het volgend jaar, nam ik o. a. ook de genealogie van het geslacht ***Van*** *Nispen* in mijn deel en wel 1° omdat ik overtuigd was, dat de tot dusverre vrij onvolledig gebleven gegevens omtrent de drie generaties in de 18e eeuw wel aangevuld konden worden, en 2° omdat ik hoopte, dat ik uit het Leidsch archief, ondanks vroegere nasporingen, die vrijwel zonder uitkomst waren gebleven, toch nog wel iets nieuws zou kunnen bijeenbrengen betreffende de drie generaties in de 17e eeuw, die aldaar gebloeid hadden. En 'dit laatste zou mij wellicht gemakkelijker zijn, nu het archief kort te voren ook G. v. Rijckhuysen's copieboeken (zijner brieven) van de universiteitsbibliotheek in bruikleen verworven had.

Dat ik in mijn eerste plan goed slaagde, getuigt de genealogie opgenomen in het Adelsboek voor 1916 in de generaties VI-VIII, waarin slechts de dooddatum van *Johan* ***Adriaan,*** in 1743 te Gendringen gestorven, ontbreekt ; doch dit gegeven is voorgoed verloren sinds den brand van Gendringen in 1833.

Doch wat het tweede betreft, ditmaal bleek de ijverige bode met den busse, hoewel geheel ter goeder trouw, toch ten slotte een slechte gids te zijn. Uit zijne langdurige briefwisseling met den kol. in Fransohen dienst ***J. H. van*** *Nispen* (zie mijn artikel in Taxandria 1915/6) **bleek** duidelijk hoe ernstig en naarstig hij zelf zocht en ook had laten zoeken, want daarvoor was van Rijckhuysen in de beste gelegenheid; doch de moeilijkheden waren te groot, waar gegevens omtrent Doopsgezinden uiterst schaars zijn in dien tijd. Bovendien wist ten tijde van dit onderzoek, noch de kolonel, dat zijn grootvader Mennist was geweest, noch Rijckhuysen, dat om die zelfde reden, R. C. geestelijken hem onmogelijk konden helpen aan oudere gegevens.

Ontbreken registers der Mennisten uit de 17e eeuw geheel in het archief der stad, bij het bestuur der broederschap hier ter stede is rijk materiaal voorhanden, doch omtrent de Van Nispen's bevat het niets, zelfs niet aangaande hunne bekeering tot de R. C. Kerk. Dank zij de belangstellende en hulpvaardige medewerking van de Heeren S. J. le Poole L. Gzn., archivaris van het bestuur en Dr G. J. Boekenoogen, heb ik mij daarvan verleden jaar ruimschoots kunnen overtuigen, terwijl een onderzoek in de Doopsgezinde bibliotheek te Amsterdam voor mijn doel evenmin iets opleverde.

De eerste doopsgezinde ***Van*** *Nispen*, die te Leiden werd aangetroffen, is zekere *Gillis* v. *N.*, die 17 Nov. 1631 attestatie ontving naar Amsterdam; uit niets blijkt zijne verhouding tot hen, die verder behandeld zullen worden, al is verwantschap niet onwaarschijnlijk. Bovendien zwijgen andere bronnen geheel over hem, zoodat zijn verblijf te Leiden waarschijnlijk van korten duur is geweest.

Met ***Adriaen van*** *Nispen Christiaensz,* die 13 Feb. 1643 alhier poorter werd, begint het juist 50 jarig verblijf der familie te Leiden. Hij was een zoon van den vermogenden Vlissingschen lakenkoopman *Christiaen Abrahamsz*, die evenals zijn vader tot de voornaamste Doopsgezinden van Vlissingen behoorde. Zijne moeder *Josina* ***van (de)*** *Steenkiste*, behoorde tot het aanzienlijke Westvlaatnsche geslacht van dien naam en

was eene dochter van *Jacob* ***v. S.*** en *Cornelia van Averbeeke.* Een 14 Dec. 1638 voor notaris Carel Outerman te Leiden verleden acte, leert ons, dat voor een schuld van 750 pond groot Vlaamsch aan *Jacob* ***van*** *Steenkiste* (hun vader en grootvader) borg bleven:

Josijntje van ***St.*** vrouw van ***Christiaen*** *van* ***Espen*** (sic), *Neeltje* van St. wede van *Franchoys d'Achter* ***zoone*** en *Jan* ***Beraet*** van Dixmuden met *Philips* ***den Dopper,*** koopman te Leiden, zoons van *Antonijntge* ***van, St.*** laatst wede van ***Jacob den Dopper.*** Door *Philips* ***den Dopper,*** die 15 Nov. 1641 aldaar poorter werd en er een bloeiende koopmanschap in. laken dreef, die zich over geheel Europa en de Levant uitstrekte, is zijn volle neef ***Adriaen van*** *Nispen* naar alle waarschijnlijkheid tot het besluit gekomen, zich in de Sleutelstad te vestigen. Hij had nog broeders o. a. *Abraham* en ***Jacob*** en eene zuster ***Maria,*** die echter slechts terloops vermeld zullen worden, als zij in aanraking komën met ***Adriaen's*** kinderen. Hetgeen ik omtrent hen vond, zoeke men op de genealogische tafel op kol. 111-114. (Bijlage 1).

Adriaen en al de zijnen behoorden tot de zoogen. Vlaamsche Doopsgezinden, doch nam zijne vrouw uit een geslacht van de Waterlandsche, die vooral te Amsterdam zeer talrijk waren en eene strengere levensopvatting hadden. Vaak was er wrijving, waar beide fracties ruim vertegenwoordigd waren, maar in Leiden was men gewoon in vrij goede verstandhouding te leven, terwijl men in het algemeen kan zeggen, dat alle volgelingen van Menno een afkeer hadden van het betrekken van buitenstaanders in hunne geschillen. Daarbij komt, dat men, in Leiden vooral, zich rustig moest houden als dissenters. Leiden toch was de zetel van het Staten-College, kweekplaats der a. s. dienaren „der ware Gereformeerde Religie". Daar ook troonde de machtige theologische faculteit, die zich vaak aanmatigde, de wet voor te schrijven aan het bestuur van stad en gewest. Al vervolgden zij en hunne creaturen bij voorkeur Catholieken **en Arminianen** (deze laatsten kregen eerst in 1674 verlof, binnen de stad te mogen vergaderen), Lutheranen en Doopsgezinden werden ook niet vergeten, als vooral de laatsten, door hun vlijt en welvaart dreigden tot eenige macht te komen, die volgens de opvatting der onbegrensde machthebbers, onevenredig was met de zuiverheid van hun geloof.

Adriaen trouwde voor schepenen 15 Dec. 1645 met *Jannetje* dochter van ***Salomon Gewit*** *Vranckenz.* ***van*** *Hoogmade*, die in de Doopsgezinde kerk „de Toren" 9 Februari 1625 te Amsterdam was gehuwd met *Geertruy* ***Mol*** weduwe van ***Jan Keyser.*** De *Hoogmade*'s behoorden tot de rijkste en aanzienlijkste Mennisten van Leiden, waar de oude ***Gerrit*** *Vrancken* met zijne zoons Salonzon, ***Pieter*** en *Balthen* fabrikanten en kooplieden in laken en tevens karmozijnverwers waren. *Jannetje* is in 1626 als 2e kind van ***Salomon*** te Amsterdam geboren en niet aldaar gedoopt. Waarschijnlijk had dit plaats kort voor haar huwelijk te Leiden, toen zij 19 jaar was. ***Adriaen*** en zijne vrouw woonden op de Hoogewoerd, waar hij in nauw verband met de huizen van de *Hoogmade*'s en de *den Dopper*'s zijne zaak dreef. Deze en nog andere handelshuizen van Doopsgezinden blijken, naar de talrijke notarieele procuraties ons leeren,

vaak voor gezamelijke rekening gehandeld te hebben ; de onderlinge familieverwantschap heeft dit natuurlijk in de hand gewerkt. In iedere koopstad van eenig belang in de zeven provinciën, hadden zij een familielid of bekende als zaakgelastigde. Hoogstwaarschijnlijk is ***Adriaen*** in die hoedanigheid naar zijn geboorteland verhuisd, om te Middelburg naast eigen lakenkoopmanschap de belangen der Leidsche geloofsgenooten waar te nemen.

Na 30 Aug. 1646 bij notaris Doude met zijne vrouw een besloten testament te hebben gemaakt, testeerden zij nogmaals op 21 Jan. 1650 voor not^{s} Sylvester van Swanenburgh, doch beide stukken leeren ons weinig omtrent hen. In het begin van 1652 schijnen zij naar Middelburg verhuisd te zijn, waar zij op 13 April voor notaris D. van Huemon (wiens protocollen helaas zoek zijn geraakt) nogmaals eene uiterste wilsbeschikking maakten, waarbij zij de weeskamer uitsloten van inmenging in de voogdij over de kinderen. Vermoedelijk heeft ***Adriaen*** daarbij zijne vrouw tot voogdes benoemd en haar in het kiezen van medevoogden vrijgelaten. In dat zelfde jaar 1652 vinden wij van ***Adriaen*** vermeld: „Is bij en met eendrachtige stemmen der geheele Ge„meente ons gelast hem te versoucken tot dien dienst „des woorts en hem belooft zooveel in den arbeyt te „verschoonen als moogelijk is". Slechts kort is hij voorganger geweest, want op 9 September 1654 is hij in de Oude Kerk van Zeeland's hoofdstad begraven. Zijne weduwe hertrouwde aldaar in de kerk der broederschap 4 April 1655 met *Willeboort Oillaertsz,* zelf weduwnaar en te Vlissingen woonachtig en zoon van *Oillaert Willeboortsz* ***[van de*** *Stoepe]* die van 1628—1667 voorganger der Mennisten aldaar was. Doch ook hij stierf spoedig, vermoedelijk in 1660, zonder kinderen na te laten en ***Johanna van Hoogmade,*** ten tweeden mnle weduwe, keerde met hare drie zoons naar Leiden terug, waar zij reeds in het najaar van 1661 gevestigd waren. Haar oudste zoon, ***Abraham,*** testeerde er 15 jaar oud op 22 Nov. voor notaris Raven en vermaakte de helft van zijne goederen aan zijne moeder, de andere helft aan zijn jongeren broeder ***Christiaen.*** Deze *Abraham* werd 16 Mei 1667 ruim 20 jaar oud, bij de faculteit der letteren als student ingeschreven en woonde als zoodanig bij *Maljaert* ***den Dopper,*** vollen neef van den reeds vermelden ***Philips,*** doch deze was R. C. ; waarschijnlijk is ***Philips*** zijne moeder (van de Steenkiste) in haren godsdienst gevolgd, doch heeft zijn katholieken neef, die lang niet zoo welvarend was als hij zelf, het voordeel gegund, zijn niet onbemiddelden pupil als student te mogen huisvesten. Van langen duur was de studie echter niet, want uit een inventaris door den (mede Mennisten) notaris Carel Outerman, 25 Jan. 1668 opgemaakt (zie bijlage II) blijkt, dat de student in die maand zonder orde op zijne zaken te stellen plotseling verdwenen was; zijne verdere levensloop zal later behandeld worden, als hij drie jaar daarna in geheel andere hoedanigheid en met een anderen naam weder te voorschijn komt. Zijne moeder was immiddels ten derden male hertrouwd en wel op 7 Aug. 1662 met *Jacob* ***de*** *Ruyscher* een Mennist koopman in zijdelaken, wien zij nog twee kinderen, ***Jacob*** en *Geertruyd* ***ge***naamd, schonk. Kort na haar huwelijk zijn over hare zoons (bij acte voor not^{s} Outerman d. d. 10 Aug. 1662)

tot voogden benoemd *Philips* ***den*** *Dopper* en ***Joachim Jacobsz*** *Rouws;* deze laatste werd (overleden zijnde) bij acte d. d. 27 Mei 1667 voor notaris Raven vervangen door hun oom ***Jacob van*** *Nispen*, koopman te Vlissingen en de eerste bij diens overlijden door den eigen neef hunner moeder ***Gerrit Balthenz. van*** *Hoogmade* ***(9*** Maart 1670, not^{s} den Oosterlingh). Ook haar 3^{e} huwelijk was kortstondig ; nauwelijks 40 jaar oud, stierf ***Johanna van*** *Hoogmade* en werd 4 Maart 1667 in de Hooglandsche Kerk begraven. Bijna twee jaar daarna hertrouwde *de* ***Ruyscher*** met ***Maria de*** *Lanoy* (19 Jan. 1669) om echter binnen het jaar ten grave te dalen († 2 Dec.); zijne weduwe, die tot de Doopsgezinde tak van dit geslacht de ***Lanoy*** behoorde, hertrouwde 7 Juni 1670 met ***Christiaan*** *Lodewijksz.* ***van Simmeraet.***

Omtrent den 2^{en} zoon van ***Adriaen van*** *Nispen* en ***Johanna van Hoognaade,*** mede *Adriaen* genaamd, weten wij slechts weinig. Hij moet omstreeks 1650 te Leiden geboren zijn, woonde in 1669 te Utrecht en heeft aldaar blijkbaar in de rechten gestudeerd, ofschoon men zijn naam tevergeefs zoekt in het album dier Hoogesohool. In 1675 is hij als advocaat voor den Hove van Holland, gemachtigde eener Utrechtsche familie bij verkoop van vast goed in die provincie, terwijl hij als licentiaet in de rechten, gewoond hebbende in den Haag, wordt aangehaald in eene briefwisseling tusschen de laatste Vlissingsche *van Nispen*'s en den kolonel ***Jacob H. van*** *Nispen* in het midden der 18^{e} eeuw (zie mijn reeds genoemd artikel in Taxandria 1915/6).

Van den derden en jongsten zoon van het echtpaar van *Nispen-van* ***Hoogmade,*** *Christiaen* den stamvader van het huidig geslacht, weten wij dat hij te Middelburg is geboren en naar verschillende acten, die zijn leeftijd noemen, ons leeren, in Mei 1653. Waar zijn oudste broeder *Abraham* genoemd was naar zijn toen (1646) nog levenden overgrootvader *Abraham* ***Adriaensz,*** zijn broeder ***Adriaen*** naar *Adriaen Abrahamsz*, voorganger der Mennisten te Vlissingen van 1650-1656, den oudsten broeder zijns grootvaders ***Christiaen*** *Abrahamsz*, daar heette onze *Christiaen* naar zijn grootvader, die juist een jaar voor zijn geboorte overleden was.

Zooals wij reeds zagen, wordt hij op 8 jarigen leeftijd al genoemd als universeel erfgenaam voor de helft, zoo zijn oudste broeder komt te overlijden. Zijn zelfstandig optreden dagteekent van 1667; sinds November van dat jaar toch, komt hij voor als klerk van notaris C. Outerman en toont ondanks zijne jeugd eene flinke en zeer duidelijke hand te schrijven. Ongetwijfeld heeft hij daar de eigenaardige liefhebberij gekregen, om telkens zijn testament te maken. Tusschen 1668 en 1677 heeft hij negen maal getesteerd ; van zeven testamenten volgt een overzicht in bijl. III; zij zijn van veel belang voor de kennis van zijn leven. De beide eerste van 28 Mei 1668 en 31 Maart 1669 noemen zijn broeder ***Abraham*** als universeel erfgenaam, doch vertellen niet, waar deze verblijf houdt. Daarna verdwijnt hij voor langen tijd uit deze stukken en reeds 4 Mei 1669 is broeder *Adriaen* te Utrecht bedacht met dit erfgenaamschap. Doch ook hij verdwijnt weer even spoedig, om voor anderen plaats te maken.

Inmiddels blijkt broeder ***Abraham*** in Leuven terecht te zijn gekomen; in elk geval was hij daar op 26 Sept. 1671, toen hij, meerderjarig geworden, voor not^{s} Jan van

den Bussche procuratie verleende aan zijn oom en oudvoogd *Jacob van Nispen*, als *Amandus van Nispen*, student in de H. theologie. Hij zal wel op zijn meerderjarig worden hebben gewacht, voordat hij Roomsch werd; de oom en voogd zal wel zoo lang mogelijk met alle kracht tegengewerkt hebben, dat de oudste zoon van zijn broeder, een voorganger nogwel der Mennisten, tot het uitvoeren van zijn voornemen kwam. Wat de verandering van naam aangaat, deze is gemakkelijk te verklaren. Nergens wordt gewag gemaakt van andere kinderen van *Adriaen van Nispen* en *Johanna van Hoogmade* dan van *Abraham*, *Adriaen* en *Christiaen*. Bovendien is *Amandus* een zuiver Zuid-Nederlandsche en specifiek R. C. naam, die geheel onbekend is bij de Mennisten. De naam *Abraham*, hoewel niet onmogelijk voor een Catholiek, komt zelden voor en is weinig geschikt voor iemand, die zich voorgenomen had, het H. Priesterschap te verwerven. Volgens van Heussen's

Batavin Sacra II p. 281, is hij batselier in de H. Theologie geworden, later pastoor te Middelburg (de eenige R. C. parochie in Zeeland) en te Soetermeer. Volgens den Heer *P. J. van Nispen* te Vlissingen, in 1766 de getuigenis van neef *Adriaen* (broer van *Amandus*) lic. jur. in den Haag, aanhalende, is hij priester geworden te Leuven in 1675 en is nog pastoor te Brugge geweest. Door den oorlog was het niet mogelijk, hiernaar onderzoek te doen. Ook in Leuven slaagde ik niet, ondanks de hulp van Prof. Dr A. K. M. Noyons, iets te vinden omtrent zijne bekeering tot het R. C. Geloof. Wellicht zal er op den duur daar nog wel iets van belang bewaard blijken, ook betreffende het verblijf en de bekeering van *Amandus*, gevolgd door die van zijn broeder *Christiaen*. In de zwaar beproefde stad Leuven had men de gewoonte de notarissen alle protocollen van hunne directe voorgangers sinds onheugelijken tijd, zelf te laten bewaren; bij den brand van 1914 zijn de huizen

BIJLAGE I.

Overzicht van Doopsgezinde geslachte

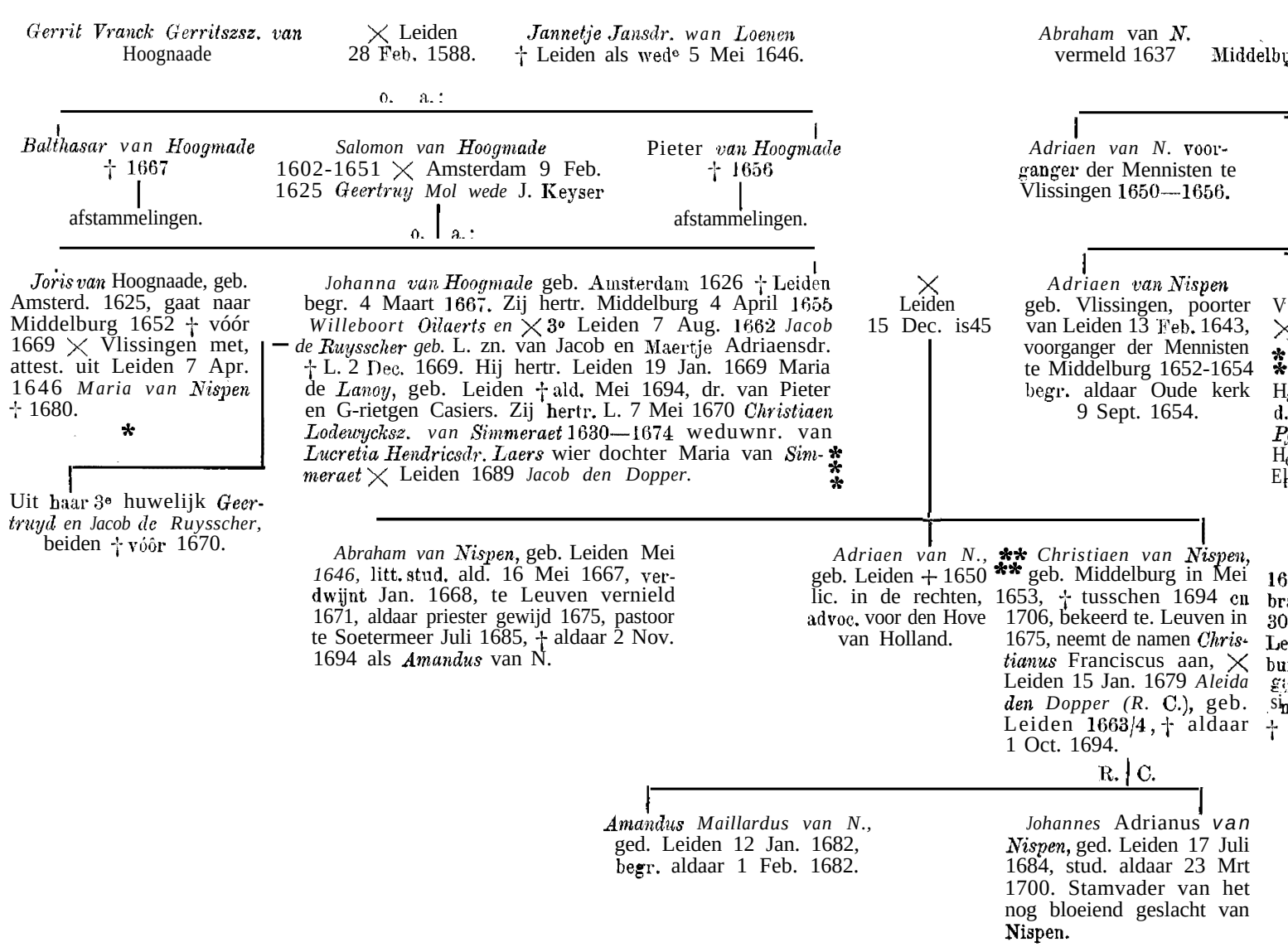

van 4 notarissen met de kostbare protocollen te niet gegaan.

De reden der bekeering ligt vooralsnog in het duister.

Na 1669 komen geene acten meer voor, geschreven of geteekend door *Chr.* van *Nispen*, terwijl notaris Outerman in het eind van dit jaar stierf, en als hij te Leiden wederom testeert (1 Feb. 1676), vinden wij hem terug, niet zooals zijn broeder met een anderen naam, doch met een naam erbij, en die beide verlatijnscht, nl.: *Christianus Franciscus*. Hij herroept dan een 6 Juni 1675 te Leuven voor not^{s} Antonius de Rivo gemaakt testament, waarin als clausule derogatoir, de met zijn bloed geschreven letters IMAI zijn opgenomen. Uit die letters maak ik op: I(esus) M(ari) A I(oseph) en kom tot de slotsom, dat hij toen reeds, mogelijk bij de wijding tot het priesterschap van zijn broeder, diens voorbeeld volgde. En dan waag ik de veronderstelling, dat dit geschied is op den feestdag van den H. Franciscus de Paula (2 April) en

dat de jeugdige bekeerling dien Heilige tot zijn schutspatroon verkozen heeft en ook zijn naam heeft aangenomen. Of dit een Leuvensch gebruik was, weet ik niet, doch in het Liber pastoralis 11 heeft pastoor Th. de Cock, die van 1675 af pastoor was van de R. C. Kerk in de St. Jorissteeg te Leiden en vele bekeeringen vermeldt, ook enkele uit de broederschap der Doopsgezinden, meermalen bij den H. Doop den naam van den dag bij dien van den bekeerling gevoegd [1]). En ook vroeger was dit gebruik. Pater Vincentius a Sancto Ludovico [in de wereld Joncker Vinc. Stalpaert van der Wyele, die door de congregatie de propaganda

[1]) Dit fraaie en waardevolle register berust thans nog bij den Z. E. H. pastoor der parochie van den H. Petrus.
De formule van bekeering luidt:
N. N. ex hereticn pravitate monnonitorum conversus, heresim suum solempniter abjuravit et Fidei Ecclesiaeque Romanae Catholicae multis lacrimis "(dit alleen bij vrouwen) et cum maxima repentatione reronoiliatus cst.

---

in de 17e eeuw te Leiden gevestigd.

× ± 1550 *Maria van Oosten,* beiden † vóór 1589.

×

7 Ang. 1588 Digna *Thonisdr.* *Bollaert.*

a.:

Christiaen van N. × begr. Vlissingen 26 Mei 1652.

o. | a.

Jacob van de Steenkiste × *Cornelia van Averbeeck.*

o. | a.:

Josina v. d. Steenkiste begr. Vlissingen 12 Aug. 1660.

N. N. den Dopper. × *N. N.*

2°

Antonia v. d. Steenkiste. × *Jacob den Dopper* te Dixmuyden.

0. | a.:

N. N. den Dopper (zoon) × N. N.

R. | C.

braham van N., zoutzieder te singen, † aldaar 1658 of 1659 Leiden 16 Mei 1652 *Jacomina orenvriend*, geb. Leiden, dr. van laes en Ariana Pieters. Zij hertr. erswoude op attest. v. Leiden 17 Juni 1660 *Willem Willemsz.*, wedr Aeltgen Pauls van den e, schrijnwerker, geb. van merik, † vóór 1673.

Uit haar 1e huwelijk:

hristiaen van Nispen, geb. Vlissingen 1653, testeert aar oud te Leiden 14 Nov. 1669 (not. van Scherpenlt) vervolgens te Culemborch (not. van Gaesbeeck) en Maart 1673 te Leiden (not^{s} van der Beeck), stud. te en ingeschreven 10 Feb. 1671, woont later te Middel-', in 1676 terug in Vlissingen, diaken 1678, voorger der Mennisten 1683, koopman en apotheker, † Vlisen 4 April 1696, nalatende wede en dochter *Maria,* 1. 2 Maart 1722.

Jacob van N. te Vlissingen × *Maria de Mil* † vóór 1690 en eigen nicht van *Philips den Dopper*; zie hiernaast. *

Maria *van N.* † Vlissingen 1 Jan. 1680 × Vliss. 1646 *Joris van. Hoogmade*; zie hiernaast. **

Afstamming o. a. Maria † Vl. 15 Mei 1706 en *Abraham* † 171. Jan. 1722 waaruit de in de 18e eeuw uitgestorven tak der van Nispen's te Vlissingen.

** *Philips den Dopper,* geb. Dismuyden 1619 † Leiden 1669 × 1° Leiden 1 Sept. 1641 *Gatharina* * *Corenvriend*, geb. Katwijk a/Z., * dr. van Claes en Adriana Pieters × 2° Leiden 21 Apr. 1652 *Susanna de Coninck*, † vóór 1669, dr. van Pieter en Geertruy van den Berch.

3 dochters | en 1 zoon:

Jacob den Dopper, geb. Leiden ± 1655, koopman aldaar × Leiden * 17 Apr. 1689 *Maria Christiaen* * *Lodewykszsdr. van Simmeraet* en van Lucretia Hendricsdr. Laers.

Nakomelingschap, doch uitgestorven.

Mailliaert den Dopper, geb. Dixmuyden, † Leiden 1682 × aldaar 19 Mei 1663 *Catharina Lucasdr. van Keyenburch geb.* Rees, † Leiden 13 Juni 1695.

4 dochters | en 2 zoons

0. | a.:

** *Aleida den Dopper,* ** geb. Leiden 1663/4, † aldaar 1 Oct. 1694 × Leiden 15 Jan. 1679 *Christiaen van Nispen.*

Fide van 8 Juni 1648 (apostolische bevoegdheid door Z. H. Paus Innocentius X van 25 Juni 1648) belast was, als pater der ongeschoeide Carmelieten te Leiden, waar zijne ouders woonden, missie te houden] heeft 11 Nov. 1649 een 23-jarig Mennist uit Haarlem gedoopt, genaamd Elias Hetersen en hem gegeven de namen Elias Martinus. 11 Nov. is aan den H. Martinus, bisschop van Tours, gewijd.

Kort na het verlijden van zijn testament in Leuven is *Christiaen* te Leiden teruggekeerd en door zijn oom en voogd *Jacob* ***van*** *Nispen* volgens contract voor not^{s} Verhagen van 24 Juli 1676 bij *Malliard* ***den Dopper*** als student gehuisvest [1]). Blijkbaar was de oom door het gebeurde met ***Abraham*** niet afgeschrikt; doch ook het verblijf van ***Christiaen*** zou onvoorziene. gevolgen hebben.

Op 3 Augustus 1675 werd *Christiaen* ***van*** *Nispen*, jongman van Middelburg, oud 22 jaar ingeschreven in het Leidsche Album Stud. doch zonder vermelding van faculteit; 7 Dec. 1683 werd hij nogmaals ingeschreven als medicus en 22 Mei 1685 als *Christianus Franciscus* eveneens in de medicijnen. Hoe ver hij het in dit vak bracht, blijft echter een open vraag. Ondertusschen verdwijnt hij hoe langer hoe meer uit den kring der belangen zijner verwanten. Waar hij vroeger in talrijke notarieele acten omtrent hun handel en bedrijf als getuige, borg of belanghebbende vermeld werd, na zijne bekeering en vooral na zijn huwelijk is alle relatie met hem afgebroken. Of dit in verband staat met de afkeer, die zij voelen moesten over zijn afval, dan wel met den dood van den invloedrijken ***Philips den Dopper,*** (die tevens zijn voogd was), gevolgd door eene ernstige crisis in den handel door de oorlogen van 1672 en volgende jaren, valt niet meer uit te maken. Beide factoren kunnen in het spel zijn geweest, maar, de eerste lijkt mij des te waarschijnlijker, omdat de Mennisten zulk een eng en gesloten kringetje vormden, dat in het algemeen vaak beschuldigd werd van heftig krakeel onderling, maar dat toch in elk geval de groote deugd bezat, om nooit hunne geschillen in het openbaar te beslechten. Voor de beschrijving der notarieele archieven heb ik duizenden acten moeten doorlezen en het is mij steeds opgevallen, dat waar personen uit alle standen en secten, van wie men het vaak nooit verwachten zoude, telkens en dikwijls voor de zonderlingste misdrijven met den strafrechter in het 17^{e} eeuwsche Leiden kennis maken, het juist de Doopsgezinden zijn, die zelden, zoo dan -ooit in dergelijke soort zaken gemoeid zijn. Waar zij met anderen in de acten voorkomen, is het gewoonlijk in handelsaangelegenheden, en zeer veel in geldschieterij, borgstellingen en derg. Voor de wereld waren zij de soliede, bedaarde, ingetogene, doch tevens zeer geslotene burgers, die men vreesde en met zeker ontzag behandelde.

Op 9 Januari 1679 heeft ***Christiaen.*** huwelijksvoorwaarden gemaakt met ***Alida den Dopper,*** de jeugdige dochter van de menschen bij wie hij woonde. Uit zijn testament van 1677 kan men zien, dat hij het toen reeds goed met haar en hare ouders meende en hen met bedragen van f 3000 en f 1500 bedacht. Thans werd bepaald, dat er volledige gemeenschap van goe-

[1]) Voor f 200 per jaar krijgt hij een eigen kamer, de kost, vuur-, bewassching en onderhoud van kleeron.

deren zoude zijn. Kwam hij kinderloos te sterven, dan zou zij ter gedachtenis aan hare ouders f 2000.— uitkeeren, stierf zij kinderloos, dan kregen de ouders dit zelfde bedrag, of bij hun overlijden hunne andere kinderen in plaats van de legitieme portie. Dit is de laatste wilsbeschikking die wij van ***Christiaen*** kennen.

Aleid of *Alida* ***den Dopper was*** nog zeer jong, toen zij trouwde. Haar vader was geboortig van Dixmuyden en van beroep m^{r} 'kleermaker, waarvoor hij volgens het familiegeldregister van 1674 slechts met 1st per dag belasting opbracht. *Malliaert* was 19 Mei 1663 te Leiden, waar hij 26 April 1660 poorter was geworden,') gehuwd met ***Catharina*** *Lucasdr.* ***van*** *Keyenburch*, afkomstig uit Rees. Zij komt ook voor als *van Keyenbruch* en haar testament van 20 Oct. 1670, voor not^{s} van der Stoffe verleden, teekent zij eigenhandig evenals die van 1677 en 1679 met „*Cath.* ***van*** *Kaeyenbaers*". Ondanks een onderzoek ter plaatse, mocht het mij niet gelukken haren naam en evenmin haren doopdatum vast te stellen. Dat zij in die streek gegoed was, blijkt uit eene procuratie van 1680, waarbij de procureur J. Hagdorn te Rees voor haren echtgenoot vast goed te Haspel bij Rees (Aspel, waar ***Jkvr.*** *Octavie van Nispen* ***tot*** *Sevenaer* in 1858 in het klooster stierf) teverkoopen krijgt. *Malliaert* en echtgenoote woonden op de Nieuwstraat (achter de Hooglandsche Kerk, drie huizen ten Z. 0. van de Harte Steeg). De gevel is nog vrij wel bewaard, zooals die zich zal vertoond hebben in den tijd,. toen *Christiaen* daar woonde en trouwde; het huis was sinds 1670 ***Malliaert's*** eigendom; vóór dien tijd woonden zij in de P. K. Koorsteeg en het is niet geheel onmogelijk, dat de 3 oudste kinderen ***Alida, Pzeter*** en ***Maria*** gedoopt zijn in de R. C. Kerk op de P. K. gracht, waarvan alhier geene doopboeken bewaard zijn. De weduwe verkocht haar huis weder in 1689.

Hunne jongere kinderen *Cornelis*, ***Antonetfa*** en ***Thomas*** ged. resp. 2 April 1672, 10 Mei 1674 en 23 Jan. 1676, zijn gedoopt in de R. C. Kerk in de Kuypersteeg tusschen Haarlemerstraat en Ouden Rijn. De zoon ***Thomas*** zette het geslacht voort, dat nog te Leiden, alsook elders bestaat, doch sedert een eeuw ongeveer, door een huwelijk Hervormd geworden is. Wijlen de ijzerhandelaar *W. H. den* ***Dopper,*** Haarlemerstraat hoek Stille Mare alhier, bezat omstreeks 1900 nog een oud, Catholiek gebedenboek met aanteekeningen omtrent zijne voorouders, vanaf ± 1600. Ongelukkigerwijze is dit boek sindsdien zoek geraakt, wat voor de geschiedenis van dit oude Vlaamsche geslacht zeer betreurenswaardig is, te meer nu door den oorlog van Dixmuyden en omgeving (bakermat van dit geslacht) zoo goed als niets meer over is.

De doopdatum van *Aleid* is ook niet meer te vinden. Misschien is zij ook in de kerk i/d Kuypersteeg gedoopt,, doch daarvan bezit, het Leidsch gemeentearchief slechts een onvolledig doopboek uit dien, tijd, waarin meermalen verwijzingen voorkomen, als: Vide ium, rectum of longum librum. Als zij wettig en op ormalen tijd geboren is, en er is geen reden om het tegendeel te veronderstellen, dan moet zij in het begin van 1664 geboren zijn en was dus, bij haar op 14 Januari voor de schepenen en 15 Januari 1679 in de Kerk i/d

[1]) Nog komt hij 19 Dec. löö2 als doopgetuige voor bij een doop in de R. C. Kerk a/h Utrechtsche Veer.

Kuypersteeg gesloten huwelijk, amper 15 jaar oud.

Vermoedelijk zijn zij eerst eenigen tijd blijven wonen bij hare ouders, wellicht zelfs tot haar vader kort voor of in 1683 gestorven is.

De verschillende begraaf- en belastingregisters uit dien tijd 1678-1684 zijn helaas vrij slordig bijgehouden en zonder een onderzoek, dat onevenredig zou zijn aan het belang der zaak, is de begraafdatum niet te vinden. Mogelijk blijkt ook, dat hij te Oegstgeest begraven is (evenals zijne vrouw) maar daar ontbreken alle registers uit dien tijd, terwijl de registers van uitvoer der lijken uit de stad eerst later (1684) beginnen.

De acten betreffende *Christiaen* **en** de zijnen worden steeds schaarscher. Van 1679—1692 zijn er maar vijf aan te wijzen, nl. :

1° verleent hij met zijn schoonvader in 1680 voor not^{s} van Scherpenbrant eene attestatie ten behoeve van zijn achterneef *Jacob Philipsz* ***den Dopper.***

2° geeft hij in dat zelfde jaar voor not^{s} van der Stoffe procuratie, om 2 obligaties ten laste van de stad Vlissingen te Amsterdam te verkoopen.

3° geeft hij in 1681 voor notaris Gerstecoren procuratie aan een advocaat, om op te treden in het te Vlissingen hangende proces tegen zijn oom en oud-voogd *Jacob van Nispen* in zake zijne vaderlijke en grootmoederlijke erfenissen.

4° machtigt hij dezen advocaat bij acte voor not^{s} Arcxhoeck van Scherpenbrant in 1683, om eene vordering aan landpacht te Schoondijke in Staatsvlaanderen groot f 600 te incasseeron, alsmede de f 200 huur van een boomgaard te Vlissingen.

5° doet hij 20 Maart 1687 voor not^{s} van Egmond afstand van zijne aanspraken op de goederen, die hem gemaakt zijn door zijne grootmoeder *van Nispen*, voor het geval zijn oudste broeder (*Amandus*) ongehuwd komt te overlijden.

Steeds noemt hij zich *Christianus Franciscus*, doch de acte van 1683 is geteekend *Christiaen Adriaensz* ***van N.*** vermoedelijk ter vermijding van verwarring met zijn te Vlissingen wonenden neef ***Christiaen*** *Abrahamsz.*

Het eerste kind van *Christiaen* en *Aleid* is een zoon geweest, die 12 Jan. 1682 gedoopt is met de namen *Amandus Maillardus*, naar zijn oom en zijn grootvader dus. Deze zoon stief echter spoedig en is 1 Feb. 1682 in de Hooglandsche kerk begraven. De ouders woonden toen op de Breedestraat, doch niet in een eigen huis, terwijl *Christiaen* koopman genoemd wordt, evenals reeds in 1680, hoewel de aard zijner koopmanschap niet blijkt.

In Februari 1683 wonen zij op de Langebrug hoek Boomgaardsteeg, thans aldaar dichtgemaakt, blijkbaar weer een huurhuis en daar is geboren hun zoon ***Johan Adriaan,*** genoemd naar zijne beide vaderlijke grootouders on gedoopt in de kerk a/d St. Jorissteeg (Hoogewoerd) 17 Juli 1684.

In tegenstelling met de andere Catholieken, die daar kerkten, komen noch *Christiaen* noch zijne vrouw zelfs een enkele maal voor als getuigen bij doop of trouw. Zijne doopsgezinde gewoonte tot afzondering en geslotenheid schijnen hem bijgebleven te zijn, al heeft misschien financieele achteruitgang het zijne daartoe bijgedragen. Alleen vinden wij vermeld in het Liber

pastoralis, dat hij 11 Juni 1682 wereldlijk lid werd der broederschap van de H. Drieëenheid in de kerk dor St. Jorissteeg.

Ik sprak daar van zijne financieele achteruitgang; weinig weten wij daarvan en vooral waaraan die te wijten was, mislukking zijner koopmanschap, of andere oorzaken. Vast staat, dat hij in tegenstelling met de eenvoudigste burgers van zijne Stad, getuige o. a. zijn schoonvader, zelfs geen eigen huis had en in geen enkel belastingregister wordt vermeld. Hij, die blijkbaar (zie zijne testamenten) eenmaal een voor dien tijd en volgens de toenmalige geldswaarde vermogend man moet zijn geweest, verschijnt in 1692 als „schrijver" van beroep, wanneer hij op den 29^{ston} October met den kleermaker *Evert Eyckhoven* gesteld, wordt tot voogd over de 5 kinderen van *Marie Françoise Verbrugge* gewonnen bij *Jan Vervane.* Waar hij reeds als jongen van 15 jaar zoo mooi schreef, zal hij wel gezocht zijn geweest als schrijver van requesten, bruilofts- of treurzangen bij de groote schare van hen, die deze kunst niet of maar weinig machtig waren, al was het dan ook een armoedig bedrijf voor iemand, die 16 jaar tevoren zijn erfgenaam kon belasten met de uitkeering van ruim 16 mille aan legaten.

Kort daarna hebben zware slagen hem getroffen. Zijne vrouw schijnt niet sterk van gestel geweest te zijn, had in elk geval eene zware ziekte doorgemaakt in 1687 toen zij op 23 Aug^{s} ten volle bediend was. Het Liber pastoralis meldt : 1 Oct^{ris} 1694 *Aleyda Dobbe* uxor *Christiani van Nispen* omnibus Ecclesiae Catholicae Sacramentis pie Munita [1]) Morbo abrepta, obdormivit in Domino. Nauwelijks 30 jaar oud, is zij begraven bij haar jonggestorven oudste in de St. Pancraskerk tusschen 2 en 9 October. Op Allerzielendag (8 November), dus binnen vijf weken, stierf ook zijn broeder, de pastoor *Amandus* van Soetermeer en een half jaar daarna zijne schoonmoeder, die bij hem inwoonde, want het Liber past. vermeldt *Catharina* ***den Dopper*** weduwe als bediend 12 Juni, gestorven 13 Juni 1695. Op 15 Juni is zij ter begrafenis uitgevoerd naar Oegstgeest. Wat er van *Christiaen* zelf geworden is, weten wij niet. Zijn zoon was al sedert eenige jaren bij diens oom, den pastoor en zijn vader heeft niet de voogdij over hem gevoerd. In Leiden wordt niets meer over hem gevonden. Misschien is hij weggegaan uit de stad, die slechts treurige herinneringen voor hem bewaarde. Maar waarheen ging hij? Ondanks alle moeite, vond ik geen spoor meer van hem. Hij moet gestorven zijn, evenals zijne ouders en vrouw, niet oud, vermoedelijk omstreeks 50 jaar. Toen zijn zoon, ***Johan Adriaan,*** in Aug. 1706 aan zijn voogd consent vroeg voor zijn huwelijk, werd hem dit verleend met de mededeeling (prot. not^{s} van Sonnevelt te Soetermeer in Alg. Rijksarchief den Haag) dat zijne ouders beiden overleden waren, en dat hij als een i ge voogd reeds bijna 12 jaren de goederen had beheerd. Wellicht heeft ***Christiaen*** niets van belang nagelaten en de beschikkingen van zijnen broeder ten behoeve van zijn zoon, als voldoende beschouwd.

Zooals boven reeds is gezegd, is ***Johan*** *Adriaan* reeds zeer jong naar zijn oom te Soetermeer gebracht. Deze was aldaar pastoor sinds 1685, de eerste inschrijving in zijn doopboek is van 21 Juli. In zijn kortstondig herder-

[1]) Op 28 Sept.

schap heeft hij deze vrij vervallen statie tot bloei gebracht.

Hij bezat aanzienlijke goederen in land en in schuldbrieven en had tot voogd over zijn minderjarig neefje gesteld zijn huisknecht *Pieter Cornelisz Lelyvelt*, die vroeger barbier was geweest. Als diens plaatsvervanger was aangewezen *Jacob Leendertsz* ***Droogh*** of *van der* ***Droogt*** te Zegwaard; om een of andere reden heeft de voogd bij zijn vertrek naar Stompwijk al zijne bevoegdheden overgedragen aan den plaatsvervanger (7 April 1695) die naar Zeeland vertrok tot het opmaken van een inventaris der goederen van den pastoor. Deze is door genoemden not^{s} v. Sonnevelt 5 Juli 1696 opgemaakt en vermeldt o. a.:

f 1650.— jaarlijksche opbrengst van land te Schoondijke.

700 £ Vlaamsch uit drie rentebrieven ten laste der stad Vlissingen.

Een 3 pCt. en een 4 pCt. custingbrief elk groot f 600 op een huis in den Haag a/h Westeinde.

Een 4 pCt. en een 3 pCt. schuldbrief groot resp. f 500.— en f 600.-

&' 135.1.7 achterstallige pacht in Schoondijke

Netto opbrengst der bibliotheek bij Moetiens verkocht : f 2007.14

14 Oude gouden munten en 12 ducaten en ruim f 400 aan gereed geld.

Verder een goud horloge met ketting, 12 zilveren vorken, 6 lepels, 2 zoutvaten en 1 schenkkan met lid. enz. enz.

Johan ***Adriaan van*** *Nispen* is 23 Maart 1700 als student te Leiden ingeschreven, doch is niet blijven studeeren, keerde naar zijn voogd te Soetermeer terug om daar te gaan leven te midden „van hen die niet meetelden" [1]), totdat hij zich in 1706 te Bergh vestigde, alwaar hij op 22 jarigen leeftijd door zijn huwelijk met *Aurelia* ***ten Hagen*** uit Gendringen de grondslagen legde voor het aanzien, den invloed en de macht van zijn nakomelingschap, en zoodoende een nieuw hoofdstuk begint in de geschiedenis van zijn geslacht.

BIJLAGE 1.. Zie kol. 111-1 4.

BIJLAGE II.

Prothocol N°. 462 van not^{s} (Outerman van 1668 acte N°. 25 : in Gem. Ar'Chief van Leiden.

Extract uit den:

Inventaris ran de meuble goederen bevonden binnen de Stadt Leyden ten huyse van *Mailliaert* · ***den Dopper,*** m^{r} Kleermaecker, toebehorende *Abraham* van *Nispen*, dewelcke by den voorscr. *Mailliaert* den *Dopper* heeft innegewoont ende op zijn stilswijgens vertrec, terzelver plaatse gelaten en bevonden is geweest, 't samen gevoegt by Caerl Outerman not^{s} publ. by den Hove van Hollant geadmitteert binnen Leyden voors. residerende, ten verzoecke van Sr *Philps* ***den Dopper*** coopman, meede voogt over den voorscr. ***Abraham van*** *Nispen*.

Behalve kleeren, bed, meubelen o. a. een fiool in een kist en 2 cithers, 1 folio en een pak muzijk boexkens, kleine comedie boexgens, kaarten en teekeningen :

Een boekencas waarin o. a.:

In folio :

Histoire généalogique de la maison Royale de Courtenay.
Le martyrologe des Chevaliers de St. Jean de Jerusalem dicts de Malte.
Histoire de la Maison de Chastillon sur Marne.
Genealogia Flandrica.
Alliunces généalogiques des rois et princes de Gaule.
Généalogie de la maison de Bourbon.
Receuil de plusieurs pièces et figures d'armoiries.
Kroniek van Holland.

Sn quarto 0. a.:

Tconologia, d. i. uitbeelding des verstants.
Histoire généalogique de France.
Histoire de Chambray.
Le trophée d'Armes héraldiqnes.
Jan van der Veen's Zinnebeelden.
Bocacio's vijftig vertellingen.

In duo decimo o. a. :

Zuid-Hollandsche Thessalia.
de klugtige Boscajer
de doorlugtige comediant
de Spaanse dromer
de roe voor de schoorsteen
de getrouwe liefde
de ontschaeckinge van de Schoone Clarinde
de vastende paep
rampzalige arglistigheyt
de doorslepen bedrieger in 2 deelen
wijders 1 ducaton, 3 gulden 3 st.

BIJLAGE III.

Testamenten van *Christiaen (Christianus* ***Franciscus)*** *van Nispen* 1668—1677.

I

Voor not^{s} van Campen te Leiden 28 Mei 1668, oud 15 jaar. ***Abraham*** en *Christiaen* gebroeders, maken mutueel testament; uit den boedel van den eerststervende moet f 800 uitgekeerd worden aan ***Jacob*** en *Geertruyd de Ruysscher* of de langst levende van hen beiden, hunne half broeder en zuster.

II

Voor notaris van den Eijcke te Leiden 31 Maart 1669, oud bijna 16 jaar. Universeel erfgenaam zijn broeder ***Abraham;*** belast met legaten van:

f 2000 stiefvader ***Jacob de*** *Ruysscher*
f 2000 stiefzuster ***Geertruyd de R.***
f 1000 oudtante ***Agniese*** *Gerrits van Homade*
f 50 lijfrente tante *Maria van Nispen* wed^{e} ***Joris van*** *Hoogmade* 100 zilv. dnc. *Magdalena* ***van der*** *Laen,* dienstmaagd bij not^{s} Outerman en een eerlijk roukleed
f 2000 ***Jan van Meghen*** en *Teuntje* ***Jans*** echtelieden en elk een roukleed
f 300 aan hunne kinderen: *Jacob,* ***Johannes*** en ***Mary*** en elk een roukleed
Zilver mes en vork aan *Mary* ***van Meghen***
f 500 aan de armen zijner sterfplaats, mits in Holland ot Zeeland.

III

Voor notaris van Tielt te Leiden 4 Mei 1669, oud 16 jaar. Universeel erfgenaam broeder ***Adriaen*** te Utrecht,, belast, met leg. van :

f 2000 stiefvader *Jb.* ***de*** *Ruysscher*
f 2000 stiefzuster *Geertruyd* ***de R.***
f 50 lijfrente aan tante *Maria* wede ***J.*** *van Hoogmade*
f 1000 *Arent Langmans* en echtgen. *Jannetje* ***de Wolf*** te Haarlem
f 400 Adriaan *Minnaert* en ***Catha.*** *Langmans* echtel. te Leiden
f 150 en een zilveren poyerdoos *Mayken Langmans*
f 2000 ***Jan van*** *Meegen* ***en*** echtgen. *Teuntie* ***Jans*** te Leiden
f 300 aan hunne drie kinderen en aan ***Maria*** zilver mes en vork
f 1000 ***Agnies*** *van Hoogmade,* oudtante

[1]) Ik ontleen deze woorden aan: L. E.'s zoo boeiende levensschets in den bundel „Onder de Republiek" voor ongeveer tien jaar verschenen, en eene van de weinige bijdragen, die ons een helder inzicht geven in het treurig leven van allen, die in dien tijd niet den staatsgodsdienst beleden.

f 800 *Seeger van Bercken*
f 400 *Elisabeth Schregel*
f 200 ***Abraham Pieters en Griefje Jans***
f 400 ***Josyntie Goverts** Kamper* te Haarlem
f 400 *David Michielsz.* ***Wildschut,*** herbergier te Leiden
f 500 de armen zijner sterfplaats

IV

Voor een onbekenden notaris te Haarlem, evenwel volgens den gemeentearchivaris niet meer voorhanden in de aldaar bewaarde protocollen.

V.

Voor notaris Outerman te Leiden 30 Aug. 1669 oud 16 jaar universeel erfgenaam halfzuster G. de *Ruysscher*[1]) belast met legaten :

f 200 Armen der Waterlandsche Doopsgez. te Leiden
f 200 het M'eeshuis aldaar
f 100 stiefvader de *Ruysscher*
f 200 tante ***Maria*** wede *v. Hoogmade*
f 200 *Arent Langmans* en Jnnnetje de *Wolff* echtel. te Haarlem waar hij van den steen gesneden is, als belooning voor hunne verpleging
f 50 voor hunne dochter *Mayken*
f 50 voor *Magda van* ***der*** *Laen* dienstmaagd van not^{s} Outerman te Leiden

met herroeping van zijn te Haarlem gemaakt testament

VI

Voor notaris de Smeth te Leiden 11 Sept. 1669 oud 16 jaar handhaaft zijn testament van 30 Aug. 1669, doch legateert nog aan zijnen vriend ***Joannes Stam*** een eerlijk roukleed, zijn ongemunt goud en zilver en zijne potpenningen benevens f 500.—

VII

Voor notaris Antonius de Ri(e)vo te Leuren 6 Juni 1675, verder onbekend.

VIII

Voor notaris Leffen te Leiden 1 Feb. 1676, oud bijna 23 jaar als *Christianus Franciscus* met herroeping van het. vorige testament en de daarin vervatte clausule derogatoir onder kenteeken I M A 1.

Universeel erfgenaam broeder *Amandus* te Leuven, belast met legaten van :

f 300 de armen zijner sterfplaats
f 1000 oom ***Jacob van*** *Nispen*
f 1000 tante ***Maria v. N.*** wede *v. Hoogmade*
f 8000 ***Aleida*** *den* ***Dopper*** en bij haar overlijden op hare ouders te vererven
f 3000 aan deze ouders bij overlijden te vererven op ***Aleida***
f 3000 aan de andere kinderen van ***Malliaert*** *den* ***Dopper***

alles binnen 6 maanden uit te keeren, terwijl als clausule derogatoir wordt gesteld, dat nadere testamenten niet zullen gelden, tenzij zij de met eigen bloed geschreven letters C. F. V. N. bevatten.

IX

Voor not^{s} de Haes te Leiden 26 Juni 1677, oud 24 jaar.

Teekent als ***Christiaan*** *Frans*, herroept alle vorige testamenten en de daariu vervatte clausules derogatoir. Universeel erfgenaam broeder *Amandus* te Leuven, die belast wordt met de uitkeering der volgende legaten :

f 1000 oom ***Jacob*** *van Nispen*
f 1000 tante ***Maria*** van *Nispen*
f 450 ***Adrianus*** *Lammerson*
f 1550 *M. den Dopper* en echtgen.
f 3000 ***Aleida*** hunne dochter

Tot voogden over eventueel minderjarige erfgenamen zijn benoemd *Maljaert den* ***Dopper*** en Gelouda *Abij* anders geseght *Rijsby* [d, i. Claude de Rispy].

[1]) Bij haar ev. ongehuwd en minderjarig sterven de erfgenamen zijner ooms *Jacob van Nispen* en *Joris van Hoogmade*

Het Oud-Archief te Weltevreden (Batavia),

door Ma. P. C. Blow van Treslong Prins.

Het verhaal gaat, dat de eigenaar van een onzer oudste kasteelen op een gegeven oogenblik genoeg kreeg van al die oude paperassen, welke de historie van zijn kasteel bevntteo, een stortkar voor liet komen en zijn gansche huisarchief naar de naburige heide liet vervoeren, om het aldaar in vlammen te doen opgaan. Een storm van verontwaardiging stak op onder alle genealogen; wat een schat van wie weet welke belangrijke gegevens ging daar verloren ! En toch is deze „mort sans phrase" m. i. nog niet zoo verschikkelijk als de langzame marteldood, waaraan het oud-archief van Nederlandsch-Indië te Weltevreden bezig is te sterven. In beide gevallen is de oorzaak dezelfde: een eigenaar (beheerder), die niets gevoelt voor genealogie, die daardoor blijkbaar niet begrijpt, dat er andere menschen zijn, die daarvoor wel gevoelen ; het, gevolg is echter geenszins hetzelfde ; in het eerste geval ging een verzameling stukken te gronde, welke een of enkele familie(s) betrof, en ontdeed een eigenaar zich van zijn eigendom, waartoe hij volkomen bevoegd was ; in het tweede geval verdwijnt een collectie, waarbij geheel Nederland belang heeft, en gaat een eigendom verloren door de slechte zorgen van den beheerder, die juist door den eigenaar werd aangesteld om goed voor dien eigendom te zorgen.

Het is hemeltergend, zoo schandelijk als het met het oud-archief te Weltevreden is gesteld; ten prooi aan alle diersoorten, die zich met papier plegen te voeden, aan de vocht, aan de blakende zon, op enkele meters afstand van de keukens van het Hotel de Nederlanden, liggen daar oude registers en acten te vergaan. Als men eens in die oude stukken wat wil nazien, ontvant men nu eens een register, dat half opgeknaagd is door wurmen en witte mieren, dan weer een stuk, dat nog donkerder is dan chocolade en bij het eerste aanraken in duizenden stukjes of in stof valt, dan weer een acte waarop de inkt door. den invloed van de zonnestralen ganschelijk is verdwenen.

Wanneer men zulk een toestand ziet en bedenkt, dat elken dag weer meer van die archiefstukken worden opgegeten of vergaan, dan zou men er heusch toe komen te zeggen : „Had 't gouvernement van Nederlandsch-Indië destijds ook maar, evenals vorenbedoelde kasteelbewoner, het gansche archief verbrand, dan was het nu wel verdwenen geweest, maar men had er zich thans al in geschikt, terwijl men nu, in de meening verkeerende dat er een uitgebreid archief is, telkens moet vernemen, dat en dat stuk is vergaan. En waar de opeenvolgende landsarchivarissen in Nederlandsch-Indië blijkbaar geen van allen iets gevoelden voor de genealogie, is het met registers en stukken, waarvoor de genealoog zich het meest interesseert het treurigst gesteld. Tal van andere bescheiden zijn tenminste in druk verschenen. Ook de tegenwoordige landsarchivaris heeft heel wat, dat uit een historisch oogpunt van belang is, gepubliceerd, maar doop- trouw- begraaf boeken en dergelijke registers, zooals gezegd, verkeeren alle in meer of minder vergevorderden staat van ontbinding en zullen over eenige jaren geheel opgegeten of weggerot zijn.

Waarom ik daarmee nu eerst aankom?

Wel, het archief te Weltevreden is slechts geopend

van 7¾ 's morgens tot 1½ uur 's middags, gedurende dezelfde uren, waarop de regeeringsburoaux open zijn. Ambtenaren kunnen er dus alleen in hun vacantie van profiteeren en als men een heel jaar in de warmte heeft gemerkt,, dan brengt men zijn verlof uiteraard liever in de bergen door dan in een archief. Zoo is 't ook mij gegaan gedurende mijn verblijf te Weltevreden van Maart 1912 tot November 1915 en eerst kort voor mijn vertrek naar Nederland toen ik het archief bezocht om er verschillende gegevens uit te putten, welke men mij als correspondeerend lid van ons genootschap had gevraagd, ontwaarde ik den hierboven omschreven deplorabelen toestand. Ik heb er toen in Indië terstond de aandacht van den 1sten Gouvornements-Secretaris op gevestigd (misschien zijn er intusschen dus maatregelen genomen) en na mijn komst in Nederland van het bestuur van het genootschap. In de notulen van de bestuursvergaderingen zal men mijn klacht kunnen lezen. Het bestuur meende toen echter — en m.i. terecht —, dat men gedurende den oorlog met die klacht bij de betrokken autoriteiten minder geschikt kon aankomen of weinig kans van succes zou hebben. Zoo bleef deze kwestie voorloopig opgeborgen in het notulenboek. Nu echter de oorlog, menschelijker wijze gesproken, welhaast op zijn einde loopt en ondergeteekende eerlang weer naar Indië denkt terug te keeren, kwam het aan ons bestuur niet ongewenscht voor, dat in het maandblad eens werd gewezen op den treurigen toestand, waarin het — laat ik zeggen — genealogisch gedeelte van het landsarchief te Weltevreden verkeert. Vandaar vorenstaand betoog. En waar men mij misschien zal tegenwerpen : „klagen is gemakkelijk, maar geef een middel tot verbetering aan", daar geef ik als mijn meening te kennen, dat er slechts één manier is om van dit archief nog te redden, wat er te redden valt, en die is : zoo spoedig mogelijk, d. i. dus direct na den oorlog, als het vervoer ter zee weer vrij is van al de gevaren, waaraan het thans bloot staat, late de Regeering alle te Weltevreden berustende doop-trouw-begraaf- lidmaten- en dergelijke boeken naar het Rijksarchief te 's Gravenhage transporteeren. Komt het dan -voor, dat men in Indië (dit komt slechts hoogst zelden voor) een of andere acte noodig heeft, welnu dan heeft men in normale tijden in 3 weken het officieele afschrift in Indië en meent men, dat deze termijn voor sommige gevallen te lang is, dan late men op het Rijksarchief te 's Gravenhage copieën van de registers (liever gezegd fragmenten van registers) maken en zende die afschriften naar Indië. Maar de origineele boeken moeten m. i. zoo gauw mogelijk naar den 'Haag komen. Elken dag dien zij in Tndië vertoeven, gaat minstens één acte verloren. Men haaste zich dus, wil men niet risqueeren, dat men — als eindelijk tot dat transport wordt besloten — slechts een hoop stof in den Haag ziet arriveeren. Moge hiertoe het initiatief worden genomen door ons genootschap en moge het aan ons bestuur gelukken om die redding te helpen volbrengen. Alle bestaande en toekomstige genealogen zullen het bij het slagen van zijn pogingen tot in lengte van jaren dankbaar zijn!

Bastaarden uit Zuylen van Nyevelt,

door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland.

Onder dezen titel heeft ons geächt eerelid de Heer J. D. Wagner reeds twee malen het een en ander in ons Maandblad medegedeeld (zie jaargang XXXII kol. 306 en XXXIII kol. 338). Beide malen betrof het *Adriaan bastaardzoon van Frederik van Zuylen van Nycvelt,* heer van Aartsbergen en Bercoude (1482— 1534) en diens nakomelingen, en lag aan die mededeelingen ten grondslag een schrijven van Robert Jasper van der Capellen tot de Marsch. De Heer Wagner vond de minuut van dit schrijven in het archief van de Baronnen van der Capellen, maar aan wien het gericht was, blijkt niet uit zijne mededeelingen. Daaromtrent geeft de genealogische nalatenschap van Baron van Spaen, in het bezit van den Hoogen Raad van Adel, uitsluitsel.

Uit Baron van Spaen's aanteekeningen betreffende het geslacht *van Zuylen* blijkt, dat de afstamming van de zoogenaamde Rotterdamsche *van Zuylen*'s *van Nyevelt* hem duister was, immers hij schreef: „Noch hun recht, noch „hunne bewijzen, noch hunne genealogie zijn mij bekend, „dus zwijge daar van, en laat het aan anderen over". Later evenwel voegde hij hieraan toe: „De heer van „de Marsch heeft mij nu het, nevensgaande stuk gezonden, „waar uit schijnt te blijken, dat die *Zuilen* afstammen „van *Adriaan bastaard van Frederik van Zuylen van „Nyvelt* , Heer van Aartsbergen". Het nevensgaande stuk is dat, hetwelk wij door de publicaties van den Heer Wagner reeds kennen. Wonderlijkerwijze komt het echter niet geheel overeen met de door den Heer Wagner medegedeelde minuut, zoodat het mij wenschelijk voorkomt het nog eens in zijn geheel te doen afdrukken en in noten de voornaamste verschilpunten op te geven :

„Kasper Burman in zijne oratie „*Batestinum*" geeft „te kennen alsof het geslagt der Zuylens niet meer „ aanwezig was : „Hodie vero ex universo illo Zulenorum „genere , quantum rescire potui, *neminem superesse*" ; „dan dit heeft hij, op den rechtmatigen en gegronden „eisch van den Heere van Zuylen van Nyevelt beschreven „in de Ridderschap van Veluwen, herroepen, en in plaats „van *neminem* gesteld *paucos.* (Of onder. dit getal van „„*weinigen*" ook behooren de Zuylens van Nyevelt van „de Haar, de R. C. Religie toegedaan, durve ik met „geene zekerheid bepaalen, ofschoon het mij altoos „verzekert is [1]).) Dan, de Hoogleeraar K. Rurman laat „er op volgen : „*nisi qui forte turpi et ignobili furto se „stirpi huic inserere non erubescunt*". Dit ziet vermoe- „delijk [2]) op de zulken welke onbevoegd en onbeschaamd „den naam en het volle wapen van Zuylen van Nyevelt „hebben aangenomen en gevoert; dezen waaren eerst „alleen bekend onder den naam van *Nyvelt*; naderhand „voegde men er die van *van Zuylen* bij, en men trachtte „in later tijden en omstandigheden [3]) de eerste gewoone „en kennelyke benaming in den omgang te vermeerderen „met die van *Zuylen*, ten einde, dus doende te doen „geloven dat men *wettig* tot het aloud en illuster geslagt „van Zuylen van Nyvelt behoorde. Intusschen schijnt

[1]) Minuut (XXXIII kol. 338): „Onder dit getal van weinigen behooren ook de *Zuylens van Nyvelt van* de *Haar* (de R. C. Religie toegedaan) noch in wezen". (!)

[2]) Dit woord ontbreekt in de minuut.

[3]) In plaats van do laatste vijf woorden heeft de minuut : allengskens.

„het meer dan waarschijnlijk [1]), dat zij afstammen van „*Adriaen den Bastaert van Nyvelt, natuurlijke zoon* van „Fredrick van Zuylen van Nyvelt, Heer van Aarsbergen „en Bercouwe, waar van in het bijgaand instrument van „1534 mentie gemaakt wordt [2]).

„Het blijkt dat de descendenten van dezen *Adriaen* „*Bastert van Nyvelt,* eerst te Utrecht hebben gewoond „en aldaar, zich noemende *Nyvelt*, burgerlijk gedragen „hebben; zij hebben zich naderhand in een der Hol„landsche steden geëtablisseert.

„Fredrik van Zuylan van Nyvelt, lieer van Aarsbergen, „kleinzoon van Fredrik hier boven gemeld, geeft bij „een brief van (1629) nog in wezen, aan zijn schoonzoon „A. v. d. C. zijn misnoegen te kennen over de stoutheid „van *eenen Nyvelt* te Utrecht, welke zich het volle wapen „van Zuylen van Nyvelt durfde aanmatigen zonder „barre of teken van bastardij, „*daar immers*", zegt hij, „*de bewijzen in handen heb, dat deze persoon Nyvelt* „*genaamt afstamt van een bastaert zoon van mijn groot*„*vader*", gerende tevens te kennen, zich daar tegen te „willen verzetten; dat echter niet schijnt plaats gehadt „te hebben, wijl deze *onwettige* afstammelingen van den „*Bastaert Adriaen*, steeds den naam en het volle wapen „van Zuylen van Nyevelt voeren".

Aan deze memorie is m. i. niet zoo heel veel waarde te hechten en zeker valt daaruit niet af te leiden, dat de Rotterdamsche Zuylen's van Nyevelt van dezen bastaard Adriaan afstammen. Intusschen ware het van belang den hier genoemden brief van 1629, zoo die nog -voor handen is, in zijn geheel te leeren kennen.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Wijnants van Resant. In het „Register van de besoignes, vallende voor schepenen der stad Rotterdam", beginnende November 1657, vond ik eene akte, waarin eenige bijzonderheden over leden van dit geslacht voorkomen.

„Den 14en December 1668 compareerde voor d' ondergeschreven schepenen der stadt Rotterdam d' heer *Johan Wijnants van Resant* ende verclaerde mits desen aen ende ten behoeve van sijnen vader, d' heer *Johan Wijnants van Resant*, gecedeert en getransporteert ende overgegeven te hebben sodanige achthondert ende elff Caroliguldens, als hem comparant in qualité als vendrich van d'heer *Caspar van der Stael wegens* achterstallige soldij off gagie competerende sijn, ende dat in minderinge ende op reeckening van sodanige meerder summe, als de voornoemde sijnen vader wegens verschoten ende bij hem comparant ontfangen penningen op hem comparant te spreecken heeft, ende dit alles onvermindert het regt, dat sijn comparants voornoemde vader door besatinge ende pardinge etc. op sijn comparants goederen, in Neder Betuwe gelegen, gedaen ende door 't gevolge van dien alreede op de selve vercregen heeft, is competerende ; belovende 't selve getransporteerde te vrijen ende te waeren als regt is" enz. A. H. v. P.

Van Westerholt. De stamreeks van het geslacht van Westerholt, zooals Nederland's Adelsboek 1910 die geeft, verdient wel eenige rectificatie. Bij de eerste vier generatiën zijn enkele data vermeld, maar die ontbreken geheel bij:

[1]) In plaats van de laatste vier woorden heeft de minuut: zeker.
[2]) Dit instrument ontbreekt, maar is afgedrukt in jaargang XXXIII kol. 338.

V. *Burchard van Westerholt*, heer van Westerholt on Coppel, tr. 1°. *N. von Aldenboeckum*, dr. van *Matthias* en *Belia von der Reck*; tr. 2°. *Maria von Sassé tot Coppel.*

Uit dit tweede huwelijk zoude zijn geboren:

VI. *Borchard van Westerholt,* heer van Coppel, Dinckelberg, Brockhuis enz. , drost te Vollenhove 1521, in de ridderschap van Overijssel 1528, kol., aangesteld tot gouverneur van Friesland, † Dordrecht 1540, tr. *Rodolpha de Vos van Steenwijk*, dr. van *Coenraad,* heer van Batingen en Entingen en *N. N. Mulert.*

Dat deze gegevens niet al te betrouwbaar zijn, leeren de huwelijksvoorwaarden van laatstgenoemden *Borchard van Westerholt* en *Rudolpha* de *Vos van Steenwijk,* d. d. 29 Augustus 1513. Daaruit toch blijkt, dat *Borchard*'s vader — toen reeds overleden — *Herman* was geheeten, en dat *Rudolpha* eene dochter was van den eveneens reeds overleden maarschalk *Roe1of de Vos van Steenwijk* en diens nog in leven zijnde vrouw *Jutte.*

W. A. B.

Van Teylingen. De stamreeks van het geslacht *van Teylingen*, voorkomende in Ned. Adelsboek 1906, kan in jaarg. 1918 met de volgende gegevens, die ik in oude familie-aanteekeningen aantrof, worden aangevuld.

Jacob Jan van Teylingen, geb. 26 *Jan.* 1780 (de datum in N. A. is vermoedelijk die van den doop), overl. *12* Mei *1812,* tr. (ondertr. ?) *15* Juni 1810 *Anthonia Catharina de Bruyn*, geb. 3 Juni 1790, dr. van *Hermanus Franciscus de Bruyn* en *Anthonia Catharina van Sypesteyn.* v. s.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Abbinga (van). *Anna Francisca van Abbinga*, ged. te ?, dochter van .... en ...., † te Vleuten 27 Febr. 1691, tr. te Utrecht 24 Sept. 1681 *Hendrik van der Borch.*

Welke zijn de namen en familiewapens harer ouders ?

Eindhoven. VAN ROMOWDT.

Aerssen. Waar haalden de oude generatiën A. (dus *Cornelis* tr. de *Regniers* of zijne voorouders) in het 2e en 3e kwartier v/h gevierendeeld wapen de 3 zwarte merlettes in goud vandaan? (Geen „*Eyndthouts*" als in Adelsarchief 1902 aangegeven, want dat geslacht voert kraaien en geen merlettes).

Tiel. JHR VAN KINSCHOT.

Bronckhorst (Geertruida van). *Johannes van den Bergh*, geboren te Mokka 12 Mei 1738, was 1745 in Engeland, daarna achtereenvolgens in Nederland, Indië (was aldaar 1760 soldaat aan de pen) en Nederland. Hij woonde toen op een buiten tusschen Utrecht en Amsterdam.

Den 8 Dec. 1773 vertrok hij met vrouw en 10 jarigen zoon *Johannes Gerardus* naar Indië. In 1781 was hij Resident te Wayer in het Ambonsche en overleed te Soerabaya den 2 Febr. 1789.

Gezocht wordt waar en wanneer hij zijne echtgenoote *Geertruida van Bronckhorst* getrouwd heeft.

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Emmen, (XV, 128). Het wapen N. N. van het vrouwen portret: gedeeld: 1. Fr. A. ; 2. doorsn. : a. in az. twee go. sterren, *b.* in keel een go. lelie, is van het geslacht *van Ockinga.*

Het andere wapen op het mansportret zoude kunnen

zijn van *Stefné* welk geslacht een balk voert, beladen met drie rozen en vergezeld van drie klokken.

Ginneken. STEENKAMP.

Nauta. Wie onzer leden bezit eene genealogie *Nauta* en zou mij er — ten behoeve van een artikel in Ned. Patriciaat — inzage van willen geven? Ook geneal. aant. zijn welkom.

's-Gr. D. G. v. E.

Rossum **(van).** In de Kroniek van het Historisch Genootschap van 1849 lezen wij op blz. 400, dat dr. N. P. Visscher in de vergadering van dit genootschap van 24 November 1849 een in folio ingebonden 18e eeuwsch handschrift ter tafel legde, betreffende den Gelderschen krijgsoverste *Maarten van Rossum*. Dit handschrift, hetwelk behoorde tot eene door Mr C. M. van Hengst nagelaten verzameling van oude papieren, berustte toen onder genoemden dr. Visscher. Het schijnt door een der nazaten van ***M. v. Rossum*** te zijn geschreven en bestrijdt onder meer het door den schrijver Sligtenhorst beweerde uitsterven van het geslacht *van Rossum* met den beroemden *Maarten*, waarbij wordt medegedeeld dat uit het huwlijk van *Maarten*'s ouderen broeder *Jan van Rossum*, ridder, heer van Rossum, Broekhuysen, Nyvelt enz., raad van den hertog van Gelder, in 1536 met eene ***van*** Zuylen *van Nyevelt* gehuwd, 12 kinderen sproten, waarvan drie der zonen weer kinderen nalieten.

Gevraagd wordt: 1° waar berust dit handschrift; 2° is het in druk uitgegeven, zooals aanvankelijk ook in de bedoeling van het Historisch Genootschap schijnt te hebben gelegen; 3° zijn er gegevens bekend omtrent het nageslacht van genoemden *Jan van Rossum?*

's-Gr. W.-B.

Schultz. Wie waren de ouders van Dr *Giliam Schultz*, geb. ? 21 Februari 1728, huwde *Julia Terpstra*, geb. 5 Mei 1732; hunne kinderen waren *Cornelis*, geb. 25 Juni 1753 en *Sibbeltje* geb. December 1756, huwde 18 Juli 1779 *Abel Gerrit wan Velsen*, geb. Bolsward 19 Juli 1756, zij overl. 10 April 1834.

Bestaan er afstammelingen van Cornelis *en* hoe is het wapen van deze familie ***Schultz?***

Bestaan er nog mannelijke afstammelingen van de Friesche familie *van* ***Velsen*** waartoe bovengenoemde behoorde, wiens eenig kind. Rykea *Henrika* huwde 28 April 180.5 met *Eiso* ***Cornelis*** *Wiersma?* Het zou moeten zijn van ***Franciscus Cornelis van Velsen,*** omstreeks 1760 Predikant in de Gaestmeer.

Arnhem. G. V. VAN DER SCHOOREN.

Tersier. (XXXV, 63). Ingeteekend Amsterdam 19 November 1773, gehuwd Amsterdam Engelsche Kerk 3 December 1773: ***Johannes*** *Tersier* en ***Maria*** *Jacoba* ***Boers*** van Warmond.

De doop van *J. Tersier* niet te Amsterdam gevonden.

A'dam. A. B. VAN DER VIES.

Varick (van). (XXXV, 31). In Nederlandsche Heraut 1883 werd door A. C. baron Snouckaert van Schauburg mededeeling gedaan van dit grafschrift : 42. Arnhem. Gewoon Schild. Gendt 1732 den 17 December is de Heer Wilhelm Joseph baron van Gendt, ordinaris- gedeputeerde des quartiers van Veluwe overleden en begraven den 22 dito en alzoo de laetste van de familie

was is het wapen in de grafkelder bygezet. Met 16 kwartieren :

Regts 1. Gendt. 2. Gendt. 3. Arnhem. 4. Wagtendonk. 5. Stepraet. 6. Raesvelt. 7. Bemmel. 8. Merode.

Links 9. Essen. 10. Varik. 11. Capellen. 12. Goltsteyn. 13. Voeth. 14. Hoemen. 15. Schimmelpenninck. 16. Wynbergen.

De kwartieren 9 tot 16 zyn niet geheel juist opgegeven, want :

Goossen van Varick tot Wynandsrade, zoon van Cornelis, van Wynandsrade en van Anna du Jsrdin de la Motte.

Onmondig 29 Nov. 1560. mondig 31 Maart 1561 † (vóór 10 April) 1623.

X

Geertruid van Gelder, bastaarddochter van Karel Hertog van Gelder en van Penne van Broeckhuizen, †1610.

Philip ***van*** *Varick* tot Wynandsrade, kolonel, gouverneur van het fort de Voorn 1623, † vóór 2 October 1639.

Johan van Goltstein, minderjarig 1574; 1591—1607 schepen van Zutphen, richter van Arnhem, rentmeester van Veluwe, zoon van Jacob en van (2°) Alverta Lubbe van der Veen.

Overleden circa 1623, althans vóór 1625.

X

Margriet *van Hoemen*, dochter van Willem en van Geertruid van Wynbergen, overluid te Utrecht 12 Juli 1635.

Lubberta van Goltstein, † 28 Juni 1664.

× 1614

Kinderen o. a. *Anna van Varick*, †15 Jan. 1677, begraven te Arnhem, gehuwd met *Frederik van Essen.*

Aangezien de kwartieren van *Anna* ***van*** *Varick* luiden : 10-12-14-16 : Varick-Goltstein-Gelder-Hoemen en niet Varick—Goltstein—Hoemen—Wynbergen, is dus Gelder *(Geertruid* ***'van*** *Gelder* ***was*** eene bastaarddochter) weggelaten, het kwartier Hoemen uitgewerkt en de moeder van *Margriet van Hoemen*, *Geertruid van Wynbergen*, erbijgevoegd. Hoemen moet dus op 16 en niet op, 14 staan en Wynbergen behoort te vervallen.

De kwartieren 9-11-13-15 : Essen—Capellen—Voet--Schimmelpenninck zijn juist, want *Frederik van Essen*, de echtgenoot, van ***Anna van Varick,*** was de zoon van Lucas (Hendrikszoon ex Evermoet Voet) en ***van*** Judith van der Capellen (Gerlachsdochter ex Margriet Schimmelpenninck).

Assen. J. A. R. KYMMELL.

Waalkens. Welk is het wapen der familie *Waalkens*, *afkomstig* uit Groningen, en waar kan men omtrent dit geslacht gegevens vinden ?

H. J. J. C.

Wapen gevraagd. Welk geslacht voerde het volgende wapen : van goud met een staande vos (eekhoorn ?) in natuurlijke kleur, vergezeld van drie jachthorens van sabel.

Breda. E. SPEIJART VAN WOERDEN.

INHOUD 1917, **N° 4/5.**

Bestuursberichten. — Plannen tot uitbreiding der werkzaamheden van het Genootschap, door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn. — 37e Algemeene Vergadering van het Genootschap op 26 Maart 1917. — Het geslacht Van Nispen te Leiden in de 17e eeuw, door W. J. J. C. Bijleveld. — Het Oud-Archief te Weltevreden (Batavia), door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins. — Bastaarden uit Zuylen van Nyevelt, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Korte mededeelingen: Wijnants van Resant; Van Westerholt; Van Teylingen. -Vragen en antwoorden : Abbinga (van); Aerssen; Bronckhorst (Geertruida van); Emmen; Nauta; Rossum (van) ; Schultz; Tersier ; Varick (van); Waalkens; Wapen gevraagd.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks 'en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van adresverandering, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage.*

Contributiën enz. aan den penningmeester, P. L. G. D'AUMERIE, *Prins Willemstraat 19, Scheveningen.*

De jaarlijksche contributie bedraagt f7.50. Leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor *f* 2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen enz., betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, Mr. TE. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek, opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger versohenen Maandbladen tijdelijk te richten tot Jhr. Mr. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS, *Vivienstraat 10, Scheveningen.*

De Bibliotheak van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht* 62 *(hoek Princessegracht), 's-Gravenhage,* is voor de Leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur.

De redactie van' het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. **6.** XXXVe Jaargang. Juni 1917.

BESTUURSBERICHTEN.

AAN DE LEDEN.

Aangezien de kosten van het Maandblad door ***de aanzienlijke stijging*** der drukkersloonen en door de hooge papierprijzen met circa 30 pCt. zijn verhoogd en bovendien de uitvoering der plannen van het Bestuur tot uitbreiding der werkzaamheden van het Genootschap, waartoe op de jongste Algemeene Vergadering werd **besloten,** de uitgaven niet, onbelangrijk zullen vermeerderen, zal er naar moeten worden gestreefd ook de inkomsten van het Genootschap te doen toenemen.

Het is daarom, dat het Bestuur gemeend heeft, eed beroep te **moeten** doen op 'alle Leden, om zoowel in het belang van het Maandblad als van het op te richten Documentatiebureau de uitbreiding van het Ledenaantal krachtig te helpen bevorderen door ieder in zijn kring aan doel en streven van het Genootschap ruimere bekendheid te verschaffen.

Waar één ijverig lid na bijwoning van de laatste Algemeene Vergadering in de gelegenheid was tien belangstellenden voor het Lidmaatschap voor te dragen, daar meent het Bestuur met recht te kunnen verwachten, dat dit beroep op aller medewerking, welke voor het welslagen zijner plannen onontbeerlijk is, niet tevergeefs zal zijn geschied. HET BESTUUR.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

De Maandelijksche Bijeenkomsten zullen gedurende de zomermaanden, te beginnen met Maandag 4 'Juni a.s., weder plaats hebben in Hotel de Witte -Brug te Scheveningen en wel op den eersten Maandag van elke maand ten 4½ ure.

Tot lid zijn benoenid:

Jhr. H. VAN BERESTEYN . . . . . ***Leiden.***
Luit.-Kol: der Art. *Oegstgeesterlaan 8.*

Prof. Mr. J. A. VAN HAMEL . . . . ***Amsterdam.***
Lid 2e Kamer. *Keizersgracht 612.*

A. N. J. THOMASSEN à TEIUESSINK VAN DER HOOP . . . . . ***Amsterdam.***
Jur. Stud. *Emmalaan 23.*

Dr. C. J. DE BRUYN KOPS . . . . ***'s-Gravenhage.***
arts. *Ant. Duyckstr. 95.*

Mr. J. NOLEN . . . . . ***Rotterdam.***
Advocaat en Procureur. *Haringvliet 66.*

Jhr. J. E. VAN PANHUYS . . . . *Overveen.*
Bloemendaalsche Straatw. 171.

Mevr. C. A. ROSE—MOLEWATER . . . *'s-Gravenhage.*
Heerengracht 19a.

P. H. J. YSSEL DE SC HEPPE R . . . . ***Arnhem.***
Velperbuitensingel 19.

Dr. A. W. SLOTEMAKER . . . . . *Zwolle.*
Arts. *Terborchstraat 7.*

CAREL J. STRÖER . . . . . ***Amsterdam.***
Adj. Biblioth. en Archiv. der Doopsgez. Gem. *P. C. Hooftstr. 50.*

Adreswijzigingen :

D. W. VAN DAM . . . . . ***Bussum.'***
Sandtmannlaan 156.

W. F. LEEMANS. . . . . Tijdelijk: *Warmond.*
Huize „Oostergeest".

Jhr. M. MAZEL . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Bachmanstr. 34.

H. F. C. baron VAN OMPHAL MULERT. ***'s-Gravenhage.***
Tijdelijk: *Duinweg 6.*

Voor de Bibliotheek :

Wij ontvingen in dank voor de Bibliotheek:

A. Hoynck van Papendrecht. Verslag van het Museum van Oudheden te Rotterdam over het jaar 1916. Rotterdam 191'7. 8°. (*Van **den Schrijver.***)

P. C. L a brijn. Het Brabantsch-Zeeuwsche Geslacht Tak. (Aanvullingen en Verbeteringen). Veenendaal. 191'7. 8°. (Van ***den** Schrijver.*)

H. J. Sch arp. Overzicht van het Romeinsche Muntwezen vóór de invoering van den denarius in het jaar 269 vóór Chr. (Feestuitg. ter herinnering aan het 25-

jarig bestaan van het Koninkl. Nederl. Genootsch. voor Munt- en Penningkunde 1892-1917). Amsterdam 1917. 8°. *(Van den Schrijver.)*

André M. C. M. Vogels. Het aloude geslacht Vogels. Amsterdam 1917. gr. 8°. *(Van den Schrijver.)*

J. G. A. N. de Vries. Porcelein. (Overdr. uit Elsevier's geïllustreerd Maandschrift 1916). gr. 8°. *(Van den Schrijver.)*

Jaarboek 1917 der Vereeniging van Nederlandsche Wijnhandelaars (waarin o. m. belangrijke bijdragen over de geschiedenis van den wijnhandel te Amsterdam en Dordrecht). Amsterdam 1917. 8°.

(Van het Bestuur van voornoemde *Vereeniging).*

Register Jaargang **1916.**

Het register op den vorigen jaargang zal den Leden in den loop dezer maand worden toegezonden.

De afstamming van het geslacht **van Imbyze van Batenburg,**

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Onder de vele puzzles op het gebied der genealogie, naar wier oplossing reeds sedert 10-tallen van jaren -ja soms meer dan een eeuw — door velen is gezocht, behoort ook ongetwijfeld de kwestie van de afstamming van het in hoofde dezes genoemd geslacht.

Zijn in de laatste jaren — sedert de genealogie op historischer grondslag beoefend 'wordt — al heel wat legendes nopens afstammingen tot de werkelijkheid teruggebracht, 'zelden zal het zijn voorgekomen, dat zoo fa belachtig geknoeid is geworden om een obscure loot te enten op een hoog-grafelijk geslacht.

Welk gedrukt of handschriftelijk werk van vroeger of later men ook ter hand neemt , de kwestie van de afstamming van het geslacht *van Imbyze van Batenburg* vindt men er steeds in beschreven op ongeveer dezelfde wijze als J. B. Riepstap deze ons in' zijn Wapenboek van dèn Nederlandschen Adel verhaalt.

„Guillaume d'Imbyze trad in 16'45 in het huwelijk met Agnes Gravin van Bronckhorst-Batenburg (dochter van Maximiliaan van Bronckhorst, Graaf van Bronckhorst, heer van Batenburg en diens tweede vrouw Anna Maria Storm van Horssen) en verwierf de waardigheid van erfsénéchal van het land Batenburg. Na *het sluiten vnn het huwelijk werd bepaald, dat de oudste, zoon van Guillaume en Agnes den naam en het wapen van Batenburg zou aannemen, terwijl de andere kinderen Imbyzes zouden blijven.*

Die oudste zoon was Jan van Batenburg geboren *op het kasteel Batenburg in 1652 en overleden in 1720. Na op 12-jarigen leeftijd zijn ouders te hebben verloren, en onder voogdij van Johan Belgicus Graaf van Horne, den man zijner moeders halve zuster Johanna van Bronckhorst-Batenburg gekomen te zijn, werd hy kadet ter zee en maakte als zoodanig aan boord van het schip de Vrede den tocht* naar *Chatham mede, waarna hij te land diende en, als capitein 2 compagniën infanterie kommandeerde. Hij was vier-maal gehuwd, en had 13 kinderen die voorzoover volwassen,* den naam *Imbyze weder aannamen;"*

Tot zoover Rietstap, die bij de samenstelling van zijn genoemd werk uitsluitend afging op door de betrokken families hem ter inzage gegeven familiepapieren. Men vraagt zich echter na lezing van het navolgende af, welke falsaris de familie van Batenburg zooveel leugenachtig geknoei aan de hand heeft gedaan als in het bovenstaande verhaal' blijkt te zijn opgesloten.

Bij de samenstelling van het artikel van Imbyze van Batenburg voor jaargang 1914 van Nederland's Adelsboek stonden wij voor de moeilijkheid, wáár de stamreeks van dit geslacht aan te vangen. Immers, aannemende dat het verhaal over de combinatie dezer namen juist was of vertrouwen verdiende, dan reeds viel het op, dat over de voorouders van den hooger genoemden *Guillaume d'Imbyze* zoo verbazend weinig bekend was.

Rietstap verhaalt dienaangaande — op grond van de familie-papieren — het volgende :

„Hembise **of** *Hembyse is de oorspronkelijke naam van dit geslacht , allengs veranderd in Imbyze. Het sproot, gelijk het wapen bewijst* (sic) uit *de Sires de Trazegnies, die wegens hunne heerlijkheid Silly , pairs van Henegouwen waren* (sic). *Een jongere zoon bouwde het kasteel Hembisc,* **waarvan** *de naam op zijn nakomelingen overging. De eerste Hembize dien men vermeld vindt, wordt genoemd in 1293 en 1309. Hij was ridder* (doch Rietstap weet zelfs zijn voornaam' niet) en, *had eene Hemricourt tot vrouw. Zijn kleinzoon Jean, de Hembize* **of** *d'Imbyze, ridder, komt te Gent voor en was* gehuwd met *Alexandrine Damas. Diens kleinzoon Guillaume d'Imbyze, ridder, heer van Brakele en Zillebeke, gestorven in 1549 trad tweemaal in den echt."*

Het stuit mij dit fraais nog verder te vervolgen, ik wijs er slechts op, dat de auteur ons zoo ongemerkt', *zonder een enkel jaartal te noemen,* van 1293 tot 1549 gebracht heeft! ! Genoeg zij, indien ik nog mededeel, dat de kleinzoon van laatstgenoemden *Guillaume d'Imbyze*, de vader zou zijn geweest (bij een zekere *Diederica van Beuningen*) van den *Guillaume d'Imbyze*, die met *Agnes* Gravin *van Bronckhorst-Batenburg* zou zijn gehuwd.

Verviel derhalve wegens. gebrek aan bewijs-materiaal de stamreeks boven laatstgenoemden *Guillaume d'Imbyze*, ook het doen aanvangen van dien stamreeks met dezen persoon bleek aan bezwaren onderhevig, welke ik hieronder nader zal toelichten.

In de eerste plaats bleek. geen enkele genealogie van het grafelijk huis *van Bronckhorst* een alliantie met *van Imbyze te* vermelden; ook onder de dochters van *Maximiliaan* Graaf *van Bronckhorst-Batenburg* († *1641)* bij zijn beide echtgenooten verwekt, *was* er geen, bij welke nangeteekend was, dat zij met een *Willem van Imbyze* huwde, zij het ook dat onder die dochters wel een *Agnes* voorkwam. Aannemende dat de latere kapitein *Jan* van *Batenburg* (1652—1720) inderdaad een zoon was van *Willem* en *Agnes* voornd., dan moest eerder gedacht worden aan een geboorte, buiten huwelijk verwekt, omdat het mij onmogelijk. voorkwam, dat de wettige kleinzoon van een Graaf *van Bronckhorst-Batenburg,* de pupil van een Graaf *van Hoorne* (zijn oom), het nooit verder gebracht zou hebben dan kapitein in de vele garnizoensplaatsen van Zeeuwsch-Vlaanderen. (Hij zwierf tot zijn overlijden op, 68-jarigen leeftijd, steeds rond in garnizoenen als Hulst, Sluis en: Bergen

op Zoom). Het was dan ook mijn overtuiging, dat als *Jan van Batenburg* werkelijk de ouders en bovenal de familie had gehad, welke hem in het familie-verhaal werden toegedacht, zijn loopbaan en huwelijken gansch anders zouden zijn geweest dan zij waren.

Het was om die reden, dat in Nederland's Adelsboek 1914 het denkbeeld van onwettige geboorte werd opgeworpen, doch mijn latere ontdekkingen hebben geleerd, dat de afkomst dermate obscuur was, dat men zich afvraagt hoe men er toe gekomen is, om dergelijke simpele voorouders te vervangen door Graven en Ridders.

Ik zal nu in de verder volgende mededeelingen 3 punten bespreken :

1. Wie de aan *Jan van Batenburg* toegedachte ouders eigenlijk wel waren en wie hunne naaste bloedverwanten waren ;
2. Waarom die toegedachte ouders de zijne niet *kunnen* zijn; en
3. Wie zijn ouders en naaste familieleden dan wèl waren.

1°. De toegedachte ouders en hun naaste familie.

Van den toegedachten vader *Willem van Imbyze* is — buiten hetgeen het familieverhaal zegt — niets bekend. Dat hij erfsenechal van het land van Batenburg zou zijn geweest, is natuurlijk niet waar, omdat een dergelijk ambt in Batenburg niet bestond. In geen enkele genealogie komt hij voor, zijn huwelijk met *Agnes* Gravin *van Bronckhorst-Batenburg* staat in geen enkel handschrift aangeteekend. Steven van Rhemen , de Geldersch-Overijsselsche genealoog, een tijdgenoot nog wel, meldt in zijn uitvoerige aanteekeningen over de Bronckhorst-Batenburgsche familie niets over dit huwelijk; in zijn zeer spaarzame aanteekeningen over *d'Hembize* komt ge en Willem voor. Zoolang er geen acte valt aan te wijzen waarin *Willem* van *Imbyze* (of *Guillaume d'Embise*) voorkomt, houd ik hem voor een legendarisch persoon. Volgens de familie-aanteekeningen was hij eenige zoon, ook zijn vader — *Jean d'Embize*, kapitein — zou volgens die bron een eenige zoon zijn geweest, van familie-leden van vader szij de van *Jan van Batenburg* valt dus niets te verhalen.

Ik maakte bij mijn verschillende onderzoekingen eenige aanteekenmgen over leden der familie *van Hembyse*, voornamelijk van 1627-1676. Daaruit valt op te maken, dat men te doen heeft met een officiersfamilie, inderdaad uit Gent, welke in vele garnizoensplaatsen in genoemd tijdvak is gevestigd geweest, voornamelijk te Emmerik en Wesel, doch ook te Heusden, wat van belang is als wij punt 3 genaderd zijn. Daar onder die aanteekeningen echter geen *Willem* voorkomt — en wat meer is, straks zal blijken, **dat de vader van** *Jan van Batenburg* geen *Willem van Imbyze was,* kunnen wij deze familie voorloopig laten rusten.

Wat zijn veronderstelde moeder betreft, *Agnes* Gravin *van Bronckhorst-Batenburg* , en haar familie, hierover staan ons meer gegevens ten dienste.

Haar vader *Maximiliaan* Graaf *van Bronckhorst*, Heer van Batenburg, Stein en Barendrecht, vindt men vrij uitvoerig vermeld in van Spaen's Inleiding tot de Historie van Gelderland, deel 1, Bijlage: geslacht van Bronckhorst. Hij was 2 malen gehuwd, van Spaen vermeldt zijn beide huwelijken en de daaruit gesproten

kinderen. Van Rhemen — hiervoor ree& genoemd en tijdgenoot zijner kinderen en kleinkinderen, — is echter in zijn opgaven veel uitvoeriger en — naar mij uit enkele vondsten bleek — juister dan van Spaen, waarom ik mijn mededeelingen -- aangevuld uit de schepenregisters van Batenburg — aan van Rhemen ontleen,

Maximiliaan Graaf *van Bronckhorst-Batenburg* († *1641)* had bij zijn eerste echtgenoote *Agnes van Ketteler* tot Nesselraidt 9 kinderen, (waarvan 8 derhalve veronderstelde ooms en, tantes van den kapitein *Jan van Batenburg*).

1. *Anna Sidonia* Gravin *van Bronckhorst-Batenburg*, tr. 1624 *Floris van Merode en Petershem* , markies van Westerloo.
2. *Hermanna Agnes,* ongetrouwd gestorven.
3. *Willem Arnold,* Graaf *van Bronckhorst-Batenburg* , geboren in 1599, † Wesel 25 Nov. 1612, oud 13 jaar.
4. ongedoopte zoon.
5. Johanna Gravin *van Bronckhorst-Batenburg* , later Vrouwe van Batenburg (sedert 1660), geboren in 1602, leeft als weduwe nog in 1669 en 1672, huwt in 1630 *Johan Belgicus* Graaf *van Horne*, Baron van Kessel , pretendent op het Graafschap Horne.[1]) Hij zou volgens de familie-papieren de voogd zijn geweest over zijn vrouw's neef *Jan wan Batenburg*, waarvoor het van belang is zijn kinderen te noemen, omdat deze dan immers neven- en nichten van dezen kapitein zouden zijn geweest. Het waren:
   a. *Willem Adriaan* Graaf *van Horne*, heer van Batenburg, baron, van Kessel etc., generaal der artillerie, gouverneur van Heusden, Gorinchem Loevestein, † 4 Maart 1694; bij zijne echtgenoote *Anna van Nassau, was* hij vader van 3 dochters, waarvan er 2 huwden met Graven van Bentheim-Steinfurt en een met den Graaf van Nassau-Saarbruggen. Zijn aanspraken op het Graafschap Horne kwamen daardoor aan het huis Bentheim-Steinfurt.
   b. Johan Belgicus Graaf *van Horne*, heer van Biecht Moerkerken, enz., kolonel, gouverneur van Hulst, † aldaar in Jan. 1695, ongehuwd.
   c. Anna Maria Gravin *van Horne,* chanoinesse van Herford.
   d. Elisabeth Florentina Gravin *van Horne.*
   e. Agnes Louise Gravin *van. Horne.*
   f. Johanna Gravin van *Horne* gehuwd met *Frederik* Baron van *Heyden*, heer van Broeck, drost van Lipstadt.

   Van de 2 andere Gravinnen was er één gehuwd met *Clamor van* den *Bussche,* drost van Ravensberg; de andere was ongehuwd..
6. *Agnes* Gravin *van Bronckhorst-Batenburg*, geboren in 1604. Zij zou de moeder van den in 1652 geboren *Jan van Batenburg* zijn geweest, zij het ook dat de familiepapieren vermelden, dat Gravin *Agnes* uit het tweede en niet uit het eerste huwelijk van Graaf *Maximiliaan* was gesproten. In punt 2 mijner bespreking zal ik aantoonen, dat Gravin *Agnes* in beide gevallen niet de moeder was van genoemden kapitein.
7. *Erica,* geboren in 1605, jong gestorven.

---

1) Zie Nederlandsche Kasteelen en hunne historie, deel III.

8. ***Charlotte*** Gravin ***van Bronckhorst-Batenburg***, geboren in 1607, † 4 Jan. 1668, gehuwd 13 Jan. 1659 met *Herman* ***Sloet van Cannevelt*** te Kampen.
9. Goede *Anna* Gravin ***van Bronckhorst-Batenburg***, ***geboren*** in 1609, gehuwd met ***Jan Derk van Heyden***, heer van Ootmarsum.

Maximiliaan Graaf *van Bronckhorst-Batenburg*, hertrouwde in 1636 (6 jaar voor zijn dood) nog met eene ***Anna Maria Storm,*** die vermoedelijk uit het dorp Horssen kwam, omdat alle handschriftelijke genealogiëen haar noemen als Storm ***van Horssen***, staande Horssen toenmaals onder de rechtspraak van het Graafschap Batenburg. Deze tweede vrouw was in Juni 1683 overleden; in een kwestie over haar 'nagelaten goederen heet zij echter ***Anna Maria Storm van Werle.***

Volgens van Rhemen sproten uit dit 2e huwelijk 4 kinderen.

10. *Petronella* ***Justina*** Gravin *van* ***Bronckhorst-Batenburg,*** geboren in 1636, leeft nog in 1661.
11. ***Frederik Willem*** Graaf ***van*** *Bronckhorst-Batenburg*, Heer van Batenburg (1641—60), geboren in 1637, overleden te Parijs in 1660.
12. Een zoon, geboren in 1638 en overleden kort daarna.
13. *Maximiliaan,* geboren in 1639, jong gestorven.

Wanneer men nu de positie dezer edelen en hunne allianties goed in aanmerking neemt, dan voelt men al dadelijk, dat de kapitein Jan ***van Batenburg en*** zijn straks te noemen 4 echtgenooten in een geheel ander milieu verkeerden dan zijn hem aangewreven adellijke ouders en verdere familie.

2°. Waarom de toegedachte ouders *niet* de werkelijke *kunnen zijn* geweest.

Behalve de reeds aangestipte omstandigheden van levenskring, parentage, bekleede ambten enz., welke aanleiding geven om het denkbeeld te verwerpen, dat ***Jan van Batenburg, een*** zoon van ***Agnes*** Gravin van ***Bronckhorst- Batenburg was,*** leveren de ondervolgende punten ook het *bewijs* ervoor, dat dit verhaal een verdichtsel is.

1°. Volgens de familiepapieren Imbyze van Batenburg zou ***Agnes*** een dochter zijn geweest van Graaf ***Maximiliaan*** en ***Anna Maria Storm van Horssen***; daar dit huwelijk eerst in 1635 plaats vond en ***Agnes*** in 1646 met ***Willem van Imbyze zou*** zijn gehuwd, is zulks onmogelijk. Terecht vermeldt van Rehmen, dan ook, dat ***Agnes*** uit het eerste huwelijk met ***Agnes van Ketteler was*** gesproten en reeds in 1604 was geboren. Bij de kwesties over de nagelaten goederen van de in Duitschland gestorven ***Anna Maria Storm van Werle*** douairière ***van Batenburg*** in 1683 ontstaan, komen de Imbyze van Ratenburg's dan ook niet voor.

2°. In het kerkarchief van Batenburg (thans bewaard wordende op het Rijksarchief te Arnhem) bevinden zich nog kerkerekeningen van dit stadje. In een rekening van 1649-1666 komen o. a. ook voor de begravenen in de kerk te Batenburg over dit tijdvak. En nu vind ik daaronder op 16 Nov. 166 1 het begraven van „de gewesene Camenier van Freuling Agnes van Batenburg." Indien ***Agnes*** inderdaad in 1645 met ***Willem van Imbyze*** was gehuwd, dan kon zij in 1661 niet meer als „freule Agnes van Batenburg" worden betiteld.

Nu is het mogelijk, dat zij een misstap begaan heeft, b.v. te Wesel, waar het gezin van haar vader veel vertoefde en bij haar door een gehuwde of ongehuwde officier ***van Hembize***, welke ook in Wesel in garnizoen lag, een kind verwekt is, te meer ook omdat van Rhemen achter haar naam niets vermeldt, nòch ongetrouwd, nòch iets anders, maar dan is dit onechte kind beslist niet de latere kapitein *Jan van Batenburg*, omdat zooals straks zal blijken, onze ***Jan*** nog 6 broeders en zusters had en men 7 misstappen bij Gravin ***Agnes*** toch wel niet waarschijnlijk zal achten, tenzij de aan het slot van dit opstel gewaagde veronderstelling juist mocht zijn.

3°. 'Wie de ouders van Jan van Batenburg dan *wel* zijn geweest.

In de tweede helft van de 18e eeuw werd — men mag aannemen ten behoeve der toenmaals levende familie — een handschrift samengesteld, bevattende de genealogie van het geslacht van Imbyze, later genaamd van Imbyze van Batenburg. Dit manuscript kwam ten slotte door koop in handen van anderen en is thans in het bezit van ons mede-lid, den heer W. J. J. C. Bijleveld te Leiden.

Aangezien sommige zinnen hierin geheel overeenkomen met hetgeen Rietstap in zijn Wapenboek omtrent dit geslacht verhaalt, heeft hij voor zijn artikel gebruik gemaakt van dit handschrift.

Met hoeveel fantasie dit ook is opgesteld geworden, de toenmalige samensteller moest daarbij toch rekening houden met' zaken en personen, welke nu eenmaal niet te verduisteren waren en zoo is daarin waarheid en verdichting tezamen neergeschreven.

Om iets te noemen droeg de vader van den kapitein ***Jan. van Batenburg*** inderdaad den voornaam van ***Willem,*** vandaar dat de schrijver van het manuscript dien vader inschreef als *Willem van Imbyze*; voorts had onze kapitein eenige broeders en zusters gehad, welke oude lieden, in schrijvers tijd, misschien zich nog herinnerden. Hij kon die derhalve niet geheel negeeren en vermeldt ze dan ook in zijn geschrift, zij het met verfranschte namen en hoogere rangen, dan zij ooit bezeten hadden. Ook de namen dor 4 vrouwen en der 13 kinderen van ***Jan van Batenburg*** zijn uit den aard der zaak juist, wat geen wonder is, als men bedenkt, dat een zoon van *Jan*'s jongste zoon in 1820 verheven werd in den Nederlandschen Adel en deze dus moeielijk de familieomstandigheden van zijn grootvader kon verzwijgen.

Wij zullen nu eerst mededeelen, wat bedoeld handschrift over die familie vertelt, daarbij opmerkende dat het verhaal nopens *Willem van Imbyze* en *Agnes* Gravin ***van Bronckhorst-Batenburg,*** het voeren van den gecombineerden naam en de jeugd van ***Jan,*** geheel overeenkomen met hetgeen Rietstapoverdit alles bericht en wat wij in den aanvang van dit artikel reeds hebben vermeld.

Volgens het handschrift dan hadden ***Willem*** van *Imbyze* en ***Agnes van Bronckhorst-Batenburg*** de volgende kinderen :

1. ***Jan van Batenburg,*** ridder (sic), geboren op het kasteel Batenburg 1652, onder voogdij van Johan Belgicus Graaf van Horne, later kapitein over 2

compagniën infanterie, sterft 1720; tr. 1°. *Marie Wurgers*; tr. 2 ' ***Gertrude de Vriese;*** tr. 3°. ***Agatha*** *Bake*; ***tr.*** 4°. ***Barbe*** *de Grauw*, dochter van ***Cornelis,*** ridder (!) en *Geertrude Gordon.*

2. ***Michel*** *d'Imbyze*, ridder, wordt te Brussel door 4 ruiters vermoord.
3. *Corneille d'Imbyze,* ridder, officier in Franschen dienst.
4. ***Henriette*** *d'Imbyze* trouwt *Verheyen* , luitenant in dienst van de Qereenigde Provinciën.

Ik moet nu den aandachtigen lezer dringend verzoeken de bovenvermelde namen in dit gezin en hun vader's voornaam goed op te merken, om al die namen terug te vinden in de nu volgende — in regestvorm gegeven — acten, welke ik in de ***Schepenprotocollen van Batenburg*** vond.

14 December 1675.

Jan Willems, sergeant onder de compagnie van den Heer Grave van Horne, voor hem zelf, en *Jacob Gerrits* met, ***Geertruyt Willems,*** voor hen zelf en zich sterk makende voor *Cathalijn*, *Yfken*, *Cornelis*, ***Hendriksken*** en ***Michiel*** *Willems*, allen **kinderen** en erfgenamen van ***Willem*** *Derricx* en ***Cathalina Janssen*** in leven echtelieden, verkoopen aan ***Jan Janssen*** tot Lienden [1]) 10½ hont land, waarvan de wederhelft genoemden ***Jan Janssen*** reeds toebehoort, gelegen op de Lienensche uiterdijk , genaamd de Huerst , zijnde het geheele stuk, groot vierdehalve morgen, tot dusverre in onverdeeld bezit en gebruik van al de genoemde personen en zijnde bezwaard met twee tijnsen, een van 3 gl. 15 st. aan het Grafelijk huis van Batenburg en een van 2 gl. aan hot Capittel van Batenburg.

Nu geven wij gaarne toe, dat deze eerste acte den argwaan van den argeloozen lezer nog niet gaande maakt, doch de nu volgende acte leert meer.

25 Januari 1677.

Johan *Willems* ***van Batenburg,*** sergeant onder de compagnie van den Graaf van Horne, en ***Geertruid de Vries*** echtelieden voor zich zelf en zich sterk makende voor ***Hendrikje*** en ***Michiel Willems,*** onmondig, ***Jacob Gerrits*** en ***Geertruit Willems*** , echtelieden , ***Jeurriaen*** *Zeger*, soldaat onder den Vorst van Friesland en ***Cathalina*** *Willems*, echtelieden, en *Cornelis Willems* , soldaat onder capitein Bronsveld, allen erfgenamen van ***Willem Derricx*** en ***Cathalina Janssen,*** in leven echtelieden, verkoopen 2½ morgen land op de Biescamp onder Lienden, in het schependom van Hatenburg, aan ***Willem van den*** *Kerkhoff*, sclioltis van Batenburg.

Zoo zijn er nog 2 dergelijke acten, één van Batenburg 25 Mei 1677 en een van Leur 7 Mei 1678, waarbij al deze genoemde personen (*Yfken* komt alleen voor in die van 14 Dec. 1675 en overleed dus kort daarop) land verkoopen, resp. 5 hont te Lienden aan Jenneken Engelen weduwe Jan Roelofs te Niftrik en de helft van de Copperskamp , groot in het geheel ½ morgen, te Leur aan Wolter Derricx te Lienden.

Ook in deze beide laatste acten heet alleen ***Jan*** steeds ***Johan Willems van Batenburg,*** sergeant enz., de andere broeders en zusters voeren alleen het patroniem *Willems.*

[1]) Niet het Neder-Betuwsohe dorp Lieden, maar de buurschap Lieden gelegen tusschen Batenburg en Leur.

Uit al deze 4 acten leeren we nu in 1675-1678 een sergeant onder den Graaf van Horne kennen, die *Jan* ***van Batenburg*** heette, wiens vadersnaam ***Willem*** was en die in 1677, '78 gehuwd voorkomt met ***Geertruid de Vries,*** en bovendien o. m. een ***Michiel,*** een ***Cornelis*** en een ***Hendrika*** tot broeders en zuster had. Vergelijke men nu nog even deze officiëele gegevens met de hierboven vermelde gegevens over hem en zijn broeders getrokken uit de familiepapieren, dan kan ieder zijn conclusies trekken.

Wanneer wij nu vorder weten -- volgens officieole bronnen — dat de latere kapitein ***Jan van*** *Batenburg,* ***de*** veel besprokenstamvader der Imbyze van Batenburg's, geboren in 1652, eerst 1 Maart 1701 kapitein werd, en 10 Mei 1678 en 24 April 1690 resp. vaandrig en luitenant was geworden, dat hij te Hulst diende, waar ***Johan Belgicus*** Graaf ***van Horne*** (aldaar overleden in Jan. 1695) zijn chef was, en dat hij 4 Mei 1685 te Hulst ondertrouwde **als weduwnaar van Geertruid de Vries,** dan mag men veilig aannemen, dat de sergeant ***Johan*** *Willems* ***van Batenburg,*** voorkomende met zijn geheele familie in de Batenburgsche en Leursche acten van 1675-1678, dezelfde is als de kapitein *Johan* ***van*** *Batenburg* ***Willemsz.,*** met wien het artikel in Nederland's Adelsboek aanving.

De inteekenacte te Hulst luidt:

4 Mei. 1685. ***Johan*** *van Batenburg*, wedr van ***Geertruid de Vries*** , vaandrig van capitein Fierens,
en
Agatha Adriana *Baeck*, ***j.*** d. van St. Annefort, wonende te Hulst.
Getrouwd te Heijnsdijck.

Deze vrouw overleed blijkens het begraafregister te Hulst in 1687: '11 Maart 1687 de vrouw van vaandrig Batenburg.

Zijn 4° huwelijk — daaruit de later geadelde familie sproot — vindt men in meergenoemd Adelsboekje.

Alzoo waren de ouders van *Jan* ***van Batenburg*** niet ***Willem van Imbyze,*** ridder, en ***Agnes*** Gravin *van Bronckhorst-Batenburg*, maar ***Willem Dirks*** en ***Catalyna*** *Janssen.*

En komt er dan geen glimlach op onze lippen, als wij behalve deze ouders, zijn broeders — den soldaat, later korporaal (acte van 26 Mei 1677) *Cornelis* en en den onníondigen *Michiel* — in de familiepapieren terugvinden als : *Cornelis* , ridder, officier in franschcn dienst, en ***Michiel,*** eveneens ridder?

Na Mei 1678 komt geen lid van dit gezin meer in de Batenburgsche schepenregisters voor, al hun bezit was daar toen verkocht, hun familiegeschiedonis is terug te vinden in de protocollen van de garnizoensplaatsen in Staatsch-Vlaanderen.

Ook over den vader, ***Willem*** *Dirks*, is in de schepenregisters van Batenburg niets te vinden, omdat die boeken eerst in 1669 aanvangen,. terwijl het verkochte land blijkens den inhoud der acten van de zijde der moeder *Catalina* ***Janssen*** kwam, immers ***Jan Janssen,*** denkelijk haar broeder, bezat in onverdeeld medebezit de wederhelft van het verkochte land de Huerst. Hij woonde en was gegoed te Lienden bij Batenburg, zoodat ***Catalina Janssen*** zeker uit dit gehucht afkomstig was.

Ik wil nog op één punt de aandacht vestigen, het land de Huerst was blijkens de transportacte o. m. bezwaard met een tijns van 2 gld. aan het Capittel te Batenburg en nu vind ik in de kerkrekening van Batenburg over 1709 een post van 2-0-0 aldus:

„inkomsten van de Capel tot Lienden in 1709; Jan *Janssen* tot Lienden en *Maria Cornelissen*, echtelieden -erfgenamen, vóórdesen *Willem Dircksen* en eertijts sijn moeder *Eva Willems* uit huis en hof te Lienden ..... 2 gl. 0 st. 0".

Alzoo: de erfgenamen van ***Jan*** *Janssen* tot Lienden betalen in 1709 aan de kerk te Batenburg een tijns afkomstig van *Willem* ***Dirks*** en voordien van zijn moeder ***Eva*** *Willems*. — En blijkens de Batenburgsche schepenacte verkoopen de kinderen van *Willem Dirks* en *Cortalina* ***Janssen*** in 1675 land te Lienden aan (hun oom) *Jan Janssen* aldaar, o. m. bezwaard met een tijns van 2 gl. aan het Capittel te Batenburg. Misschien betreft het hier denzelfden tijns en dan heette de moeder van *Willem Dirks* zeker *Eva Willems*. (Pfken = Eefke = Eva is dan naar haar grootmoeder genoemd).

Nu moet het volgende nog vermeld worden: reeds een kleinzoon van onzen kapitein ***Jan van*** *Batenburg* (1652—1720), n. 1. ***Jan*** *Willem van Imbyze van Batenburg*, (1756—1837), werd 2 Sept[r] 1820 verheven. in den Nederlandschen Adel. Blijkbaar had hij dus geen enkel bewijs voor de beweerde grafelijke afstamming kunnen overleggen.

Het is mij niet mogen gelukken de doopacten van *Jan Willems* en zijn broeders en zusters te vinden, omdat het oudste doopboek 1608 — 1702, thans verd wen en heet en noch op het gemeentehuis noch' bij den predikant te vinden is. Opzet? ik weet het niet; wel weet ik dat in de 19e eeuw leden dezer familie ín Batenburg zijn teruggeweest. Heeft een toen ingesteld onderzoek het absurde hunner pretenties aangetoond? en zijn er toen boeken zoekgeraakt ? Gelukkig, dat de Batenburgsche en Leursche schepenprotocollen dan de, oplossing hebben gebracht.

Ten slotte de vraag, hoe is zooveel fantasie en onzin nopens de afstamming in de familie gekomen? De stamvader *Jan van Batenburg* heet tot zijn begraven op 13 Aug. 1720 (te Hulst) steeds eenvoudigweg: de luitenant en de kapitein (Jan) (van) Batenburg; eerst nà zijn dood, het eerst in 1721, komen zijn zoons met den naam *van Imbyze van Batenburg* voor den dag. Is *Willem Dirks* misschien een bastaard der *Imbyze*'s? Maar de naam *Dirk* komt in die familie nooit voor.

Het, is natuurlijk mogelijk, dat er een intieme relatie bestaan heeft tusschen een officier *van Imbyze* en een gravin van *Bronckhorst-Batenburg*, hetzij te Wesel, of te Heusden (waar zoowel een *Jacob* van *Imbyze* als een ***van Borne*** gouverneur is geweest), of. waar ook. Heeft *Willem Dirks*, die denkelijk in zeer ondergeschikte betrekking op het kasteel Batenbùrg diende (onze Jan heet immers in 1652 op het kasteel geboren te zijn) 'iets van de gevolgen van zulk een misstap afgeweten of een rol er bij gespeeld? In dit verband zou men de veronderstelling kunnen wagen, dat er inderdaad een kind is geboren geweest van een gehuwd of

ongehuwd officier *Hembize*[1]) en de Gravin *Agnes*, dat dit kind is onuergescnoven in net gezin van *Willem Derricx* en *Cathalina Janssen* en met de andere kinderen daarvan is opgegroeid en later medegedeeld heeft in de goederen dezer ouders, dat later geopenbaard werd, dat hij iets anders was dan zijn aangenomen broeders en zusters, waarom hij den naam ***van Batenburg*** droeg en de anderen met en dat ten slotte zijn kinderen en kleinkinderen geoordeeld hebben, tenslotte toch *Imbize*'s te zijn — zij het dan ook door bastaardij — en dien naam aan den anderen naam hebben toegevoegd. De toevoeging van den naam *Imbyze* bij afstammelingen van *Willem Derricx* is anders onverklaarbaar !

In ieder geval is door het gevondene de officieele afstamming thans geopenbaard.

Geslachten Beninck, de Haes, van Noort, Stratenus.

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

In N° 1492 van den catalogus bezit de Bibliotheek dan Leiden een aardig perkamenten bandje met **goud** versierd en op voor- en áchterplaat een ingedrukt wapen vertoonend, nl. een dwarsbalk, vergezeld van boven door drie sterren en van onder door een hart. Het schild is omringd door de letters 1 M D en het geheel omvat door eene ring waarop: Deo et in Deum credenti nihil est impossibile. Het boekje bevat eenige genealogische gegevens betreffende bovengenoemde geslachten en daarachter enkele recepten. Het is afkomstig van den bekenden Leidschen Magistraat Mr. *W. J. van Noort* uit het begin der 19e eeuw.

Ik vermijd de omslachtige wijze van mededeeling der letterlijke bewoordingen van den tekst en geef de feiten alleen.

Willem Matthijsz. Beninck notaris en subst. secretaris van 's-Gravenhage trouwt Leiden Hooglandsche Kerk (door Ds de Jonghe Sprinchuysen) Dinsdag 3 Feb. 1604 *Maritghen van Thorenvlyet Willemsdr.* Getuigen : de beide ouderparen Matthijs Beninck secretaris van 's-Gravenhage en Alyt van Cuyl Jansdr., Willem van Thorenvlyet Pouwelsz. en Pi-etertgen Nachtegael Jansdr. Willem Beninck was geb. te Delft 15 Oct. 1573, Maria van Thorenvlyet te Leiden 20 Mei 1578. Hij stierf aan de pest 82 jaar en 15 dagen oud Zondag 31 Oct. 1655; zij stierf aan waterzucht na vijf maanden ziekte 2 Juni 1654.

Uit dit huwelijk:

Mathijs Beninck, geb. te Amsterdam Vrijdag 9 Oct. 1609 en gedoopt in de Nieuwe Kerk aldaar door Ds Petrus Plancius volgens den vader, door Ds. Hallius volgens het doopboek Zondag 25 October. Getuigen: Mathijs Beninck, vertegenwoordigd door zijn jongsten zoon Hendrik, Willem van Thoorenvlyet en zijne dochter Cornelia vrouw van Willem Dircxz. t Jong apotheker. Hij stierf te Leiden 60 jaar en 4 maanden oud 6 Jan. 1670, begraven Hooglandsche Kerk. Hij trouwde als notaris aldaar 1° Hooglandsche Kerk 29 Jan. 1636 door Ds. Festus Hommius, *Cornelia* ***van*** *Oy*, geb. Leiden

[1]) Niet echter een *Willem van* dien naam, daar deze voornaam niet in die familie voorkomt; deze voornaam werd later uitgevonden omdat Jan in verschillende acten voorkomt als Jan *Willemszoon van Batenburg.*

2 Dec. 1613, stierf aldaar 6 Mei 1658, dr. van Willem en Eva van der Bocchorst; tr. 2° (door Ds. Lodevicus Suggeraet) Wassenaar 16 Maart 1659 *Magdalena Doude* wed: Hermanus Piso. Zij stierf Leiden 15 Oct. 1669, begr. Hoogl. Kerk.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Willem Beninck*, geb. Leiden Dinsdag 21 Oct. 1636, ged. Hoogl. Kerk door Ds. Festus Hommius 23 Oct. getuigen: Willem van Oy, Willem Beninck en Eva van der Boechorst.. Hij stierf bij het baden te Bordeaux 18 jaar en 8 maanden oud 3 Juli 1655 en is begraven aldaar op het „religieuse" kerkhof.
2. *Maria Benin&*, geb. Leiden Vrijdag 25 Aug. 1651, ged. 29 Aug. Hoogl. Kerk door Ds. Tubenius. Getuigen: Pieter van der Ma, wijnkooper in den Haag en Maria Louris vrouw van Claes Pietersz. van Hoorn secretaris van Slooten, vertegenwoordigd door nicht Joffr. Geertruyt de Haes vrouw van d'Heer Hendrick Meyster. Zij trouwt te Zoeterwoude (door den proponent Tobias Millius) 18 Maart 1670 [getuigen: Leendert van Overmeer en Catrina Doude, Frederick Lodewijck en Cornelia Buttelaer] *Mattheus de Haes* geb. Amsterdam 19 Feb. 1635 † aldaar 16 Nov. 1704 en 21 Nov. begr. in de 0. Z. Kapel, zoon van Artus de Haes, die 80 jaar en 3 maanden oud te Amsterdam stierf 10 Dec. 1669, begr. 0. Z. Kapel 14 Dec.

Uit dit huwelijk:

1: *Cornelia de Haes*, geb. Amsterdam 17 Jan. 1671 ged. door Ds. Belcampius Nieuwe Kerk 20 Jan.; getuigen: Leendert van Overmeer en Catrina Doude; zij stierf 27 begr. 0. Z. Kapel 30 Mei 1671.
2. *Catrina de Haes*, geb. Amsterdam 13 April, gedoopt Westerkerk door Ds. Oosterom 15 April 1672, getuigen: Leendert van 0 Vermeer en Catrina Doude, echtelieden, vertegenwoordigd door Artus de Haes en echtgenoote en Anna Grenniers wede Jan Adriaense Keyser. Zij stierf aldaar 20, begr. 0. Z. Kapel 25 Febr. 1700 en was 9 April 1699 in de Westerkerk getrouwd door den Franschen pred^t^ met *Jean Castel* weduwnaar, die stierf 5 en werd begr. 0. Z. Kapel 11 Nov. 1710. Hun zoon *Mattheus Castel* is 14 Febr. 1700 geboren en 17 Febr. door Ds. van den Honert in de Nieuwe Kerk gedoopt, getuigen de grootouders van moederszijde.
3. *Matthijs de Haes*, geb. Amsterdam 7, ged. door Ds. Boudaen in de Westerkerk 10 Juni 1674, getuigen: Cornelia Butteler wed^e^ Adriaen de Haes, Arnold Doude vertegenw. door neef Leendert van Overmeer en Margrieta Verhagen. Hij stierf Amsterdam 23 Febr. 1680 aan koud vuur in den mond en begr. in de N. Z. Kapel.
4. *Cornelia Magdalena, volgt.*
5. *Matthijs de Haes*, geb. Amsterdam 20 April 1681 ged. Westerkerk door Ds. van Son 21 April, getuigen: Josina de Haesen en Matthijs de Nijs; hij stierf aldaar 21, begr. 0. Z. Kapel 25 Aug. 1690.

Cornelia Magdalena de Haes, geb. Amsterdam 28 Nov., ged. in de Westerkerk door Ds. Kieft 1 Dec. 1680; getuigen: Lijntje de Haes vertegenw. door Catrina Doude en Leendert van Overmeer. Zij stierf Leiden 27 Maart 1738 en begr. Hoogl. Kerk. Zij trouwde Amsterdam Walenkerk 20 Juli 17'10 *Willem van Noort*, overleden

te Leiden 29 Jan., begr. Hoogl. Kerk 4 Febr. 1744, zoon van Willem en Perina van der Hiel.

Uit dit huwelijk:

1. *Willem van Noort*, volgt.
2. *Mattheus van Noort*, geb. Leiden 26 Febr. en ged. Pieterskerk door Ds. Knibbe 1 Maart 1713, getuigen Pieter Verhoof en Maria Beninck.
3. *Prina Johanna van Noort*, geb. Leiden 21, ged. Hoogl. Kerk door Ds. Visser 23 Juni 1716, getuigen Prerina van der Hiel en Johan van Overmeer. Zij stierf in 1728, begr. Hoogl. Kerk.
4. *Dirck van Noort*, geb. Leiden 27, ged. Pietersk door Ds. Boerhave 30 Jan. 1718, get. Perina van der Hiel wed. Willem van Noort, Dirck van Noort. Hij stierf Leiden 8, begr. Hoogl. Kerk 11 Juni 1718.

Willem van Noort, geb. Leiden en ged. Hoogl. Kerk door Ds. Dibbus (Dibbitz) 29 April 1711, overleed aldaar 2 en begr. Hoogl. kerk 8 Nov. 1777, tr. Leiden (Walenkerk door Prof. Alb. Schultens) 15 Juli 1736 *Hester Jacoba van Gangelt.* Uit dit huwelijk:

1. *Cornelia Willemina* van *Noort*, geb. Leiden 12 ged. Marekerk door Ds. van der Wallen 1.6 Juni 1737, get. Willem van Noort en Cornelia Magdela de Haes. Zij stierf Leiden 4 begr. Hoogl. Kerk 9 Jan. 1753.
2. *Jacob van Noort*, geb. Leiden 22, ged. Walenkerk door Ds. du Moulin 25 Maart 1739, get.: Jacob van Gangelt en Helena Dozy. Hij trouwt Dordrecht (Groots Kerk door Ds. Caan pred^t^ te Leiden) 25 Mei 1762 *Megthalina Stratenus.* Uit dit huwelijk:
   a. *Willem Jacob van Noort*, geb. Leiden 6 geb. Walenkerk 9 Oct. 1763 door Ds. Chatlijn, get.: Willem van Noort en Hester Jacoba van Gangelt.
   b. Adam Anthonie van Noort, geb. Leiden 17 en ged. Walenkerk door Ds. Chaufpie 25 Nov. 1764, get.: Anthonie Stratenus. Hij stierf Leiden 8, begr. Hoogl. Kerk 14 Maart 1777.
   c. *Matheus* van *Noort*, geb. Leiden 22, ged. Walenkerk door Ds. Chaufpie 23 Dec. 1768, get. zijn oom Matheus van Noort.
   cl. *Anthonia Hendrika Johanna van Noort*, geb. Leiden 30 Nov., ged. Hoogl. Kerk door Ds. H. Caan 6 Dec. 1772; get. Hendrick Caan en Anthonia Stratenus.

Het oud-archief te Weltevreden (Batavia),

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Naar aanleiding van de inzending vau Mr. Bloys van Treslong Prins over dit onderwerp in het vorige nummer van dit Maandblad, acht ik mij gerechtigd ook iets hierover mede te deelen. Immers met den heer Prins behoor ik tot de zeer weinigen die in bedoeld archief gewerkt hebben. leder die mijn artikelen in dit Maandblad van *1901 tot 1908* gepubliceerd, aandachtig naleest, zal erkennen, dat ik heel wat bronnen daar onderzocht heb; ik verwijs b.v. naar mijn artikelen „Oude Indische Families" en „Huwelijken te Batavia in den Compagniestijd".

Tot 1904 werden de kerkelijke registers van vóór de invoering van den Burg. Stand in Indië (laatste helft van 1828) bewaard op de griffies van de 6 Raden van Justitie, waaronder de plaatsen, waar die registers waren

bijgehouden, ressorteerden. Zoo vond ik in 1900 op de griffie van den Raad van Justitie te *Makassar* de doop-, trouw- en begraafregisters van deze plaats; ik heb uittreksels daaruit ‘gepubliceerd in de Wapenheraut 1900 en 1901 en in dit Maandblad 1901 en 1902. In *1903* op Batavia terugkomende, vond ik dit soort registers dan ook op de griffie van het gelijknamig college aldaar (in de z.g. benedenstad gelegen = oud-Batavia). Die boeken, op den zolder van het gebouw bewaard wordende, verkeerden in een deerlijken staat, in tegenstelling met die van Makassar, welke hoewel geleden hebbende, zeergoed bruikbaar waren. Te Batavia waren de randen van de bladzijden dezer boeken tot een vaste papachtige massa samengedrukt, in die pap bewogen zich tal van witte wurmpjes; met een bot voorwerp heb ik toen — gezeten op den gloeienden zolder van dit gebouw op een enkele daar staande stoel (tafel was er niet), die bladen zeer voorzichtig stuk voor stuk los gemaakt, waarbij de randen van alle bladzijden geheel vergaan bleken te zijn; van het midden gedeelte der bladen was het geschrevene echter goed bewaard gebleven en goed leesbaar. Ik ben toen onmiddellijk gegaan naar den toenmaligen Landsarchivaris, die zijn archief en bureau te Weltevreden had, den heer Mr. J. A. van der Chijs, en heb hem’mededeeling van mijn bevinding gedaan. Deze heeft dit daarop aan de Regeering te Buitenzorg bericht, en daarna is in 1904 — conform mijn den heer van der Chijs gedaan voorstel — de geheele voorraad oude kerkelijke registers van den Raad van Justitie te Batavia overgebracht naar het Landsarchief te Weltevreden. Intusschen was de heer van der Chijs overleden en. geschiedde die overbrenging onder den tegenwoordigen landsarchivaris Dr. F. de Haan. Deze heeft toen al die verwaarloosde boeken doen schoonmaken, alle aangetaste en vernietigde bladzijden stuk voor stuk doen herstellen door ze met doorzichtig papier langs de beschadigde randen te beplakken. In veel beteren toestand trof ik ze dus aan, toen ik *in 1909* opnieuw het Landsarchief daar bezocht, doch ze hadden intusschen reeds zooveel geleden, dat geheele pagina’s soms onleesbaar waren en het kan best zijn, dat in den tijd van den heer Prins het bederf in het papier zich heeft voortgezet.

Tengevolge van de bemoeiingen van Dr. de Haan zijn intusschen ook *alle* andere doop:, trouw- en begraafregisters van *geheel* Indië, berustende op de griffies van de andere Raden van Justitie, tusschen 1904 en 1909 gedeponeerd geworden op het Landsarchief te Weltevreden.

Conform het voorstel van den heer Prins lijkt het mij dat overbrenging van al die boeken naar het Rijksarchief te ‘s-Gravenhage aanbeveling verdient, èn om verdere vernietiging te voorkomen èn om het nut dat men er hier te lande van zal hebben, want met den heer Prins en ondergeteekende, is ons mede-lid, de secretaris van het Dep. van B.B. de heer J. de Groot, bij mijn weten de eenige van alle duizenden Europeanen in Indië, die in mijn tijd aldaar die boeken heeft ingezien.

Daarbij moet echter één zaak niet vergeten worden. Op het Landsarchief berust ook het archief van voormalige commissarissen van huwelijkszaken te Batavia. Ieder die in den Compagniestijd te Batavia huwde, moest consent hebben van deze commissarissen; in hun

registers werden dus alle huwelijken ingeschreven. Het was deze bron, welke ik benutte, toen ik mijn artikel „Huwelijken te Batavia in den Compagniestijd” voor dit Maandblad schreef. Die boeken verkeerden toen (1903 en 1904) in vrij goeden toestand; de trouwboeken, resp. gebodenboeken, vangen reeds aan met 1616 (dus nog vóór de stichting van Ratavia); het zou bij eventueele overbrenging der kerkelijke trouw- en andere boeken derhalve ook in de bedoeling moeten liggen de huwelijksregisters van hooger genoemde commissarissen alle in die overbrenging te doen begrijpen. [1])

Wat op het Landsarchief berust vindt men beschreven in den „Inventaris van ’s Lands Archief te Batavia” door Mr. J. A. van der Chijs. Batavia 1882.

Zeer belangrijk is daarvan het notariëele archief afkomstig van alle notarissen in Nederl. Indië in den Compagniestijd, waaronder tal van nog ongeopende origineele testamenten [2]). Voorts berusten op de Wees- en Boedelkamer te Batavia afschriften van de testamenten van *alle* te Batavia van af 1621 overleden Europeanen in registers vereenigd, op den rug waarvan telkens de jaren vermeld staan, waarin de testamenten ter Weeskamer werden, ingeschreven, hetgeen geschiedde in het jaar, waarin de testamentmaker overleed.

Tenslotte merk ik nog op, dat als ik mij niet vergis, tot een overbrenging der kerkelijke registers uit *West*-Indië reeds besloten is, dan wel dat deze reeds tot, uitvoering is gekomen.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Aanvullingen Wyntgens.

Van den generaal-majoor C. P. J. van Vlierden mocht ik onderstaande acte ontvangen.

Protocol Wageningen deel 1683-1596.

Compareerde op heden onderscrn vuer dem Richter Ruther en vuer Ghisbert Stephensz. en frederick vā Stralen : schepenē binnen Wageningh :

Eske ter Burgh als volmacht hebbeñ vä *Alidt Wyntgen* sijn huysfrou, dewelcke volmacht vuer Burgermrñ eñ Rade der stede Hoorn onder derselver Stadtzegel in dato XV^{c}XCVj den 3 January gepasseert was, oick als volmachtig vā *Hendrick Wyntgens* eñ *Trijn Wilhelmss* sijn huijsfrou [3]), *Jä vā* Romond eñ *Elyzabeth ver mathe* sijn hugsfrou eñ *Weyntyen peters* weduwe vā wijlen *Ghuert Wyntgens* als oick volmacht hebbeñ vā *Ambrosius vā Ommerë* en. ... (niet ingevuld) *vū Delë* sijn huijsfrou dewelcke volmacht vuer den Drost vā Veluwe oñd derselver segel in dato den 4^{den} January 96 gepasseert was — und hefft in der qualite opgedragē eñ overgegevene peter Suermont eñ Barbara (?) vā Daetzeler sijn echte huijsfr. die rechte helffte vā vijfften halven margë landts in den Oszencamp gelegen, waer vä het wederdeel thobehoert jā Suermont daer oest naest gelandt Ghijsbert Albertss, west Catharinë gast-

[1]) Vergelijk mijn opgave daaromtrent in dit Maandblad, jaarg. 1906, k. 61. Hierbij zijn de doop- en begraafregisters niet vermeld.

[2]) Alleen van de notarissen te Batavia van 1621 tot 1816 zijn op het ‘Landsarchief reeds 8684 deelen aanwezig, ongerekend die dor andere gewesten.

[3]) (in margine) Deweloke volmacht onder der stadtzegel van Amsterdam in dato den 9^{e} January 96 gepass(eert) (w)as.

huijs, noordt die weduwe z. Sandē bongart, suijd gelegē ahn dē Haarwech, vrij erff und hefft dair vuer tho erffwaerschap gestelt twee margē min een veerdeel in den montpeliersche camp eenē margē op die Haer in die vuerste hoiff eñ voorts generalick allē sijnē ander goederen, tegenwoerdigē eñ thokompstigē niet daer vañ uutgesundert. Geschr. den 6 January 1696.

De volmachten vermeld in bovenstaand stuk zijn bij navraag niet gevonden.

Van Jhr. Mr. Dr. E. van Beresteyn ontving ik nog als aanvulling op deze acte de kinderen uit het huwelijk van *Evert* ***van Delen en Ermgard Gaymans, t. w.: 1. Evert van Delen,*** † 1576; ***2. Toonfje van Delen,*** † jong en 3. *Huickje van* ***Delen.*** tr. ***Ambrosius van Ommeren,*** schout te Ede.

De kinderen van *Jasper* ***Wyntgens*** vermeld in kolom 197 (XXXIII) vergelijkende met de personen genoemd in deze acte komen wij tot onderstaande verschillen.

In de eerste plaats is de ***Hendrik Wyntgens,*** vermeld in kolom 201 ***niet*** de zoon van *Jasper* maar wel de ***Hendrik*** *W.* genoemd in kolom 180 (XXXIV) en gehuwd' met *Trijn* ***Willemsdr. Block.*** De ouders van eerstgenoemden Hendrik zijn mij onbekend.

De onder 6 vermelde dochter heet in meerdere acten *Naleken* en niet ***Eske.***

De in kolom 202 genoemde *Gaert* ***Wynigens*** (zoon van *Jasper*) ***was*** dus gehuwd met *Weyntjen* ***Peters*** en was 6 Januari 1696 reeds overleden.

Van de ***Gaert*** *Wyntgens* gehuwd met *Alijt Michiels* zijn mij de ouders onbekend.

Zwolle: Trouwb. 1670—15 Jan.: Jan ***ter Zwege j.*** m. aan de Oldemarckt en ***Elisabeth Wyntjes*** wed. in de Diezerstraat. Zij moet erfsluiting doen.

Id. Ged. 2 April 1761: Gerrit Jan, s. van Asuerus *Ovink* en ***Anna Wynkes.***

Volgens het poorterboek van Helmond werd aldaar op 20 Febr. 1455 als poorter ingeschreven: *Alardus Wyntkens.*

VAN ROMONDT.

Een schepenacte uit Oirschot van 1350.

Het onderstaande document is in het bezit van Dr. J. P. B. de Josselin de Jong te Voorschoten en is afkomstig uit de papieren van diens overgrootvader Jan de Jong, notaris en burgemeester te Oirschot. Ik laat het afdrukken volgens een mij door Dr. de Josselin de Jong verschafte copie.

„ Widanel van den stadecker, Didderic van Ouerlaer, Didderic Willems zoen Was van Aerle, gherit van mellincrode, heinric van heersel, godeuart van der Ameyden, ende jhan van blaerthem, Scepene in Oerscot, tughen dat voer ons is comen, heinric heren Godeuarts zoen Was van Audenhoeven, ende heeft ghegheuen ende opghedraghen in enen Erfliken recht, heren Ghijsbrecht sijnen broeder Paepe, vijf scillinghe syaers in Payment als ghenghe ende gheue is, die men heinric heren godeuarts zoen Was voerseit alle jaer plach te ghelden, ***Op*** sente hubrechs daghe, van dien Erfnisse, daer die vier huyse op staen, en ighelike met

sijnre toebehoerte, Dat Wautghers bollarts zoens hadde gheweist, gheleghen in die heerscap ter Notelle in die prochie van Oerscot, teghen Yden tvedelleers recht Ouer, Ende heinric heren godeuarts zoen Was vqerseit heeft halmelinghe vertheghen, op dese voersproken vijf' scillinghe syaers, tot behoef, heren Ghijsbrechts sijns broeders voerseit, In Orconscap deser dinghe hebben wi dese litteren beseghelt met onsen ghemeynen seghel des Ycependoms van Oerscot, ghegheuen int jaer ons heren gheboert doe men screef, Dusent, Driehondert, ende vijftich, op sente Peters ende sente Pauwels dach der Apostellen gheleghen in die Wedemaent."

C. C. UHLENBECK.

Een curiosum. ***Willem van der Linden,*** geb. Vlaardingen 13 Febr. 1720, † 1752, tr. 1741 *Elizabeth* ***Huichelbos, † 1780. Zij*** hertr. 1766 ***J. T.*** *Dextra.* Hij hertr. 1783 *Elisabeth* ***Hoek.*** Zij hert. 1795 ***Willem Servaas.*** Hij hertr. 1803 *Petronella* Vink.

Een keten dus van 5 huwelijken in 62 jaar, welke huwelijken alle kinderloos bleven!

J.H. VAN LINDEN VAN DEN HEUVELL.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Abbensets-Heytmeyer. 26 Februari 1792 werd te Rio de Berbice geboren: ***Johanna*** *Christina Abbensets.* ***Zij*** stierf te Haarlem 20 Februari 1866 en was gehuwd met *Jacobus Enschedé.* Haar ouders waren: ***Lodewijk*** *Chritoffel Abbensets* en ***Maria Elisabeth Heyimeyer.*** Waar zijn deze laatsten geboren, wie waren hun ouders en voorouders en welke wapens voerden zij?

Delft. J. L. VAN BIJLERT.

Acker; Ackeren (van). I. In de Wapenheraut jrg. 6, bladz. 210, komt voor onder het opschrift: Grafschriften in de St. Janskerk te Sluis: Hier ligt begraven Jonkvr. Kathrine f[a] Marc Acker wijf Arnoldi Mostert, die starf in MV[c]XXXVII de XXIII April.

Taxandria 1897, bladz. 191.

Korte aanteekeningen uit de commissieboeken voor het Markiezaat van Bergen op Zoom:

XXiij Septembris 1677, Benoeming van Jonckheer Cornelis van Akeren (Ackeren) tot drossaard van Bergen en schout van Borchvliet.

Gevraagd alle mogelijke mededeelingen betreffende dit adellijk geslacht benevens wapen.

II. In The marriage, baptismal, and burial registers 1671 to 1874 and monumental inscriptions of te Dutch reformed church, Austin Friars, London, with a short account of the strangers and their churches, edited hy William John Charles Moens, lezen wij:

Several of the more important strangers and their descendants were Knighted and the following were made Baronets.

Nicolas ***van Acker of*** London (whose nephew took the name Sambrook) 31 Jan. 1700—1.

Gevraagd alle mogelijke mededeelingen betreffende dit Engelsch adellijk geslacht benevens wapen enz.

III. Taxandria, jaargang 1894, bladz. 127.

Leonardus ***van*** *Ackeren*, Godefriduszoon, burgemeester

van Wouw, stierf 5 Maart 1772, huwde 13 Juli 1721 Elisabeth Sanders, dochter van Jacobus Sanders en Catharina Engelen.

Gevraagd voor- en nageslacht van dezen burgemeester.

Amsterdam. W. L. VAS DES AKKER.

Bracht (van). Wie waren de ouders en waar en wanneer was geboren ***Sara Seraphina van*** *Bracht*, gehuwd met *Willem Strachan* (waar en wanneer?)? Zij overl.. te Rotterdam en werd begraven te Dordrecht 19 Jan,. 1757.

Wat was haar familiewapen1

R. H. v. D.

Cloppenburg. Waar was geboren, wie waren de ouders van *Christina* ***Gerardina*** *Cloppenburg*, geb. 31 Dec. 1747? Zij tr. (waar en wanneer?) *Gregorius* ***Herklots,*** en overl. 10 Oct. 1820.

Wat is haar familiewapen?

R. H. v. D.

Eck van Panthaleon. (van) Wie waren de ouders van ***Aenriettc van*** *Eck* ***van*** *Panthàleon* , gehuwd met ***Pieter Cornelis Beeckman,*** schepen van Nijmegen 1690? Is er iets over dit echtpaar bekend? Haar zuster was vermoedelijk ***Elisabeth*** *van* ***E. v. P.*** tr. ***Hendrik*** *Leijdecker.*

R. H. v. D.

Frijkenius. (XXXI, 155). Volgens eeae ms. genealogie ***Schluiter*** huwde <***Johannes*** *Adolphus Frijkenius* (predikant te Wezel, geb. 23 April 1690 † 12 Maart 1743) den 21 Nov. 1730 met ***Anna*** *Magdalena Biben*, geb. 21 Jan. 1704, † 16 Feb. 1767, dr. van *Gerhard* ***Matthiasx*** en ***Anna Beernink*** en weduwe van ***Johan Jacob*** *Schluiter.*

Uit dit *huwelijk*:

1. doodgeb. kind 1 Oct. 1731.
2. ***Amelie Geertruid Fr. 4*** Nov. 1732-4 April 1734.
3. *Amelia* ***Geertruid*** *Susanna* ***Fr.*** geb. 24 Mei 1734, † Zutphen „aan de Rode loop" 16 Novemb. 1796, tr. 8 Sept. 1760 Mr *Izaak* ***Schluiter,*** geb. Zutphen 5 Dec. 1722, jur. stud. Harderwijk 12 Sept. 1740, advocaat te Zutphen, † aldaar 14 Januari 1768, zn. van ***Abraham*** *Jacob* ***en Katharina Geertruid*** *d'Outrein.*
4. ***Gerhard*** *Cristiaan* ***Fr.*** 25 Decemb. 1736—21 Jan. 1740.
5. ***Louisa Fr. 27 Nov. 1738-7*** Dec. 1748.
6. ***Hendrik Er. 9*** Dec. 1739-3 Aug. 1744.
7. ***Johanna Fr.*** 18 April 1743-2 Dec. 1748.

U. B. v. T. P.

Godart. Den 6 Juli 1728 huwt te Utrecht *Ida* ***Maria*** *Godart*, won. Oude Gracht bij de Hamburgerbrug, met ***Johannes de Reder; j.*** m. tot Gorcum.

Den 1 Mei 1734 ondertrouwt zij, als weduwe van ***Johan de Reder*** won. op de Oude Gracht, met *Arnoldus* ***Gordijn.*** Zij krijgen attestatie om te Loenen of elders te trouwen. De doop van *Ida* ***Maria*** *Godart* (Katholiek) vond ik te Utrecht niet. Waar was zij geboren; wie waren haar ouders?

(Hoewel zij bij haar beide huwelijken Godart heet, komt haar naam bij het doopen van haar kinderen ook voor als Bodart).

L. W.

Kock (de). (XXXV, 95.) ***Anthonie de*** *Kock*, geboren Utrecht 13 October 1778, overl. Jutphaas 3 April 1841, huwt Leiden 23 November 1806 *S.* ***A. D. Wierts, geb.*** Voorburg 7 November 1784. Zijne ouders waren: Mr *Ysbrand Jansz.* ***de*** *Kock*, geb. Ysselstein omtrent 1746, gehuwd te Utrecht 30 Mei 1774 met ***Maria*** Anna ***van Goudoever,*** geb. aldaar 30 Augustus 1746,. er overleden 3 Juli 1830, als weduwe. Laatstgenoemde was eene dochter van *Anthonie* en ***Geertruid van*** *Coothen.*

Het wapen dezer familie de *Kock* is: In rood twee gouden dwarsbalken, vergezeld van 8 zilveren merels zoomsgewijze geplaatst.

Dit wapen doet denken aan dat van het geslacht ***van Cuyck*** voerende: In goud twee roode dwarsbalken, vergezeld van 8 groene merels zoomsgewijze geplaatst: In een zwart hartschild een zilveren leeuw bedekt door een rooden dwarsbalk.

's-Gravenhage. ***C.*** J. POLVLIET.

Kreylkamp. Den 4 November 1729 wordt te Utrecht als burger ingeschreven ***Berend*** *Kreylkamp*, geboortig uit Gelderland. Aangezien hij in 1730 voor de eerste maal huwde, is hij vermoedelijk tusschen 1700 en 1710 (Katholiek) gedoopt.

Mag ik onze leden in Gelderland vriendelijk verzoeken bij eventueele nasporingen ook eens in bovengenoemd tijdvak naar de doopinschrijving uit te zien?

Ik heb eenige reden om te vermoeden, dat hij uit de streek Doesburg—Doetinchem afkomstig was.

L. W.

Monde (van der): Leefde in de 18de eeuw een stempelsnijder, signetsnijder of medailleur ***Van der Monde.2*** in welke familiebetrekking stond hij tot den boekhandelaar en uitgever ***Nicolaas Van der Monde,*** vermeld bij Van der Aa, Biogr. Woordenb.?

R. A. H. v. P.

Muysken. (XXXV, 62). *Didrik* ***Jan van Romond,*** zoon van ***Arend v. R.*** en ***Apolonia Kodde,*** ged. Amsterdam 8 Nov. 1682, † te ? den ? ; te Enkhuizen schepen (1703), commissaris van de bank van kleine zaken (1706), muntmeester (1704—1710), tr. te Amsterdam 15 Juni 1706 *Catarina* ***Elisabet*** *Muisken*, ***Jandr.*** uit Osnabrugge. (Wie was hare moeder, wanneer geboren en overleden 3)

Uit dit huwelijk ééne dochter: ***Catarina Regina van Romond,*** geb. te Enkhuizen 15 April 1712, † te ? den ?, tr. te ? den ? ***Johan*** *Muisken*, geb. te ? den ? † te ? den' ?, zoon van ? Welke kinderen waren uit dit huwelijk ?

Eersel. VAN ROMONDT.

Nierstrasz. Waar en wanneer was geboren en wie waren de ouders van ***Katharina Agnes Nierstrasz?*** Zij ***zou*** geboren zijn te Keulen c^a^ 1760 en tr. (waar en wanneer?) ***Adolf Peter Engels,*** Burgemeester van Weerden.

Wat is haar familiewapen ?

R. H. v. D.

Oillaerts(z). In een geslachtslijst *Verschuer(en)*, in mijn bezit, komen voor :

Martina *Oillaerts* tr. ***Pieter*** *Noortdyck*, geb. 1634, † 2 April 1686 en

François Oillaerts, † 13 Sept. 1668 (of 11 April 1676) tr. November 1657 *Margaretha Noortdyck,* geb. 1637, † 31 Jan. 1680.

Deze *Pieter en Margaretha Noortdyck* waren kinderen van *Pieter Noortdyck en Elisabeth Verschueren.*

Uit het huwelijk *Oillaerts-Noortdyck* zijn geboren:

'1. *Elisabeth,* † *5 Nov. 1603,* tr. Jacob *van Leeuwaerden.*

2. Oillaert, geb. 1660, † 1676.

3. *Pieter,* geb. *1662,* † *28* April 1680.

Uit het huwelijk *Noortdyck-Oillaerts* zijn geboren:

1. *Pieter,* voorganger der Doopsgezinden te Utrecht en te Amsterdam, tr. 1°. *Hester Terwen,* 2°. Cornelia *de* 'Veer.

2. *Willebrord* (wellicht *Willeboord).*

3. Elisabeth.

4. Jacobus.

5. Jozina, † *16* Febr. 1695.

6. *Maria,* tr. *Dionys Oortman.*

7. Justus.

Op welke wijze bestaan deze *Martina en François Oillaerts* den in kolom 109 van dezen jaargang van het Maandblad genoemden *Willeboort Oillaertsz,* zoon van *Oillaert Willeboortsz (van de Stoepe)* ?

De namen *Oillaert* en *Willeboord* onder de kinderen wijzen op verwantschap.

Volgens mijne aanteekeningen voerde *Oillaerts:* in goud 3 blauwe golvende dwarsbalken.

Amersfoort. W. VAN MAANEN.

Rieu (du). W ie vult aan: *Catharina Jacoba du Rieu,* dochter van? en van? tr. te? den 2 *Laurens Louis Spengler,* schout bij nacht, geb. Doesburg 5 April 1761, † te? den?

Wat was haar familiewapen?

R. H. v. D.

Runia. Kan iemand mij inlichten omtrent de afstamming van *Hendrik Scheltes Runia,* die 1783 te Bolsward woonde? Is hij verwant aan de personen van den naam *Runia,* die naar aanleiding der geslachten *Auckama, Hèttinga, Douma van Oenema* in het „Stamboek van den Frieschen adel" worden vermeld ? Alle gegevens omtrent het geslacht *Runia* zullen mij welkom zijn. Ook zoude ik gaarne willen weten, welk wapen door deze familie werd gevoerd.

Leiden. C. C. UHLENBECK.

Sarvaas (XXXV, **30, 31).** Voor zoover dit de overledenen aangaat, putte ik mijn gegevens uit het grafboek der Ned. Herv. Kerk te Alphen, dat gemakkelijker te raadplegen is dan het impostregister op het begraven.

Dezer dagen echter het impostregister inziende, kwam ik tot de conclusie dat mijne mededeelingen eenige aanvulling en verbetering behoeven.

Allereerst het overlijden van Mr *Abraham Sarvaas,* die **niet** op 11 Januari 1774 werd ter aarde besteld. Op. dezen datum staat in het grafboek een streep: daarachter de naam Mr Abraham *Sarvaas.* Die streep nu moet beteekenen „*kind van*". Men moet het maar weten!

Volgen nu de mededeelingen uit het impostregister.

. 10 Januari 1774 een ongedoopt kind van *Abraham Sarvaas* (f 30.—)

10 Maart 1761 *Anna Sarvaas,* te Alphen overleden, wordt vervoerd naar Amsterdam (f 30.—)

6 Sept. 1768 *Jan Mor Sarvaas,* jongste zoon van den Heer en Mr *Abraham Sarvaas* (f 30.—)

4 Juni 1787 *Jan Gideon Francken* geeft aan het lijk van zijn grootmoeder *Catharina Magdalena Langerak,* weduwe van wijlen den Heer *Jan Sarvaas,* om vervoerd te worden naar Amsterdam (f 15.—). In het grafboek wordt zij verkeerd opgegeven als *Anna Langerak;* hiermee vervalt dus de onderstelling als zou *Jan Sarvaas* hertrouwd zijn.

Oudshoorn. W. M. C. REGT.

Schuer (van der). Wie waren de ouders van en waar en wanneer was geboren *Ida Digna van der Schuer* tr. te? 5 April 1727 *Johannes Elsevier,* Heer van Bunschoten ?

Wat was haar familiewapen?

R. H. v. D.

Tonckens. Met wie was gehuwd *Here Tonckens,* die in 1048 Raadsheer was te Groningen ? (zie „Rekeningen der stad Groningen' uit de 16de Eeuw ," uitgegeven door Dr. P. J. Blok, pag. 341.)

Rotterdam. W. LUNSINGH TONCKENS.

Treub. Wie vult aan: *Melchior Treub,* zoon van ? geb. te ? den ? beroep ? gest. 2 den ? tr ? den ? *Maria Alletta Johanna Jordens,* dochter van? en van? geb. te ? den ?. gest. te ? den ? Hun dochter *Johanna Margarietta* was geb. te Amsterdam 4 Aug. 1809, haar ouders zijn daar echter niet gehuwd. Het wapen *Treub* is in goud een rood stekelvarken.

Wat is het wapen dezer familie *Jordens ?*

R. H. v. D.

Varick (van). (XXXV , 31, 127). Jacob *van Borssele van der Hooghe.* heer van Cleverskerke en Geldermalsen trouwde te Middelburg 20 Juni 1651 met Maria *van Varick,* dochter van Philip *van Varick,* schepen en raad te Vere, en Cornelia *Campe* (d'Ablaing Wapenboek Duitsche Orde p. 58).

Behoorde deze Philip *van Varick* tot het riddermatig Geldersch geslacht van dien naam, dat in zilver drie blauw getongde en -gekroonde roode leeuwenkoppen voerde? Hoe kwam dan deze Geldersche edelman in de vroedschap van Vere ?

Wel wordt hij door J. Ermerins (Zeeuwsche Oudheden Vere III p. 140) Jr genoemd. Ook werd dit kwartier in de Duitsche Orde (d'Adlaing t. a. p.) en in het stift te Bedbur (Sloet p. CL) geadmitteerd. Maar is het daarom geheel in den haak ?

Het kwartier van *Borssele van der Hooghe* berustte in ieder geval bij beide gelegenheden op. de onjuiste, van Te Water afkomstige gegevens (Archief Zeeuwsch Genootschap 1908 p. 3 v.). Bij de admissie voor het stift te Bedbur zou het opgezworen zijn „door twee Markse heeren, d'ene een onnosel mensch, d'andere altoos benodigt." (Gedenkschriften G. J. van Hardenbroek 1 p. 184). Welk wapen voerde dit Veersche regentengeslacht *Campe?* De wapenkaarten in Smallegange's Cronyk en te Water's Hoog Adelijk en Adelrijk Zeeland geven twee geheel verschillende wapens. Op de graftombe te Geldermalsen komen de vier kwartieren met

wapens van Maria *van Varick* voor. Indien een mijner tochtgenooten bij de excursie van Gelre in 1914 deze wapens soms heeft opgeteekend, zou hij dan de goedheid willen hebben deze te willen mededeelen? Ook in de Oude Kerk te Middelburg moet het wapen ***Campe*** op een graf voorkomen (Archief Zeeuwsch Genootschap 6911 p. 28).

Ferwerd Friesland. F. F. DE SMETH.

Velsen (van). (XXXV, ***127). Franciscus van Velsen*** studeerde te Franeker, werd daar in 1751 proponent, in 1763 predikant te Gaastmeer en overleed onverwacht aldaar 25 October 1788, 63 jaar oud en is nooit gehuwd geweest, alles volgens het handschrift „Borger".

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Vernatty. (XXX, 112). *Susanna Vernatty* (IV. 1) ald. sterft kort vóór 28 Februari 1711 als huisvrouw van Luitenant-Collonel *Gerard van* ***Rasenstrauch;*** waarschijnlijk is zij tusschen 1703 en 1707 met hem getrouwd (zie Weeskamer Delft Lib. 16 f° 129). Kan iemand ook datum en plaats van trouw en overlijden aangeven?

Delft. Mr. L. G. N. BOURICIUS.

Vriese. Welk wapen voerde ***Jan*** *Vriese*, schout ***te*** Deventer c^a^ 1760?

R . H. v. D.

Wapen Deeleman. Kan iemand mij het wapen' opgeven van het geslacht ***Deeleman,*** waartoe behoorde ***Charles Theodoor*** *Deeleman* , civiel-ingenieur in N.. I., geb. te Deventer 11 Dec. 1823, gehuwd met *Adrienne Wilhelmina Tromp ?*

's-Gr. ***c. v. V.***

Wapen (Gevraagd). (XXXV , 96). Doorsneden : *a.* Ken halve bok met lange hoorns, komende uit de doorsnijdingslijn, *b.* zonder eenig wapenfiguur.

Dit wapen is dat der familie ***Pothoff*** uit Goor.

In verband met den naam van den onderteekenaar der vraag, is misschien de volgende akte uit het protocol der stad Goor van belang:

9 Nov. 1709 Borgem^rs^ Jan ten Thije en Gerrit ten Duschot. Comp. ***Engeltje Fabius*** weduwe wijlen den Borgem^r^ *Jan Pothoff* nevens *Odilia* ***Pothoff*** gewesen weduwe Dr. *Fabius* nu vrouw *Jalinck*; de acte gaat over het nazien van de administratie van het Landrentambt Twenthe van wijlen Dr. *Joan Pothoff* ***en*** erfgen. door Dr. Willem Hulsken als gemachtigde van de S. van Overijssel.

16 Nov. 1709 comp. *Martin Jalinck* getr. met de weduwe Dr. *Fabius* en schoonmoeder de wed. Dr. *Joan* ***Pothoff.***

Apeldoorn: J. D. JOR DAAN.

Wapens (Onbekende). Ondergeteekende brengt hiermede onder de aandacht van de lezers van dit Maandschrift,, dat hij thans eene collectie wapenbeschrijvingen van ruim 30000 geslachtwapens van Noord-Nederlandsche families Leeft bijeengebracht. Deze wapenbeschrijvingen zijn groepsgewijze 'gerangschikt naar de schildverdeelingen en naar de hoofdfiguren, zoodat, hij daardoor in staat is op eenvoudige wijze naar den naam van een onbekend wapen te zoeken.

Zijne gegevens staan gaarne ten dienste van de leden van ons genootschap.

Rotterdam. R. T. MUSCHART.
Henegouwerlaan 37*a*.

Warmolts (XXX, 382 **en XXXI, 30).** Hier volgen nog eenige aanvullingen op het aldaar gepubliceerde, welke ontleend zijn aan een handschrift uit de 1^e^ helft der 18^e^ eeuw, afkomstig van de familie *Keiser.*

Jacob Hendriks (zie kol, **383 van** jaargang 30 bovenaan) was erfgeseten tot Paterwdlde, geb. 1572, gest. 14 Jan. 1664 aetat. 91; zijn vrouw ***Aaltijn*** *Jacobs*, geb. 1580, † 13 Nov. 1667.

kol. 30. van jg. 31. *Hajo Broeyls* (sub 2) was blijkbaar brouwer van beroep. Zijn zoon was *Hindrik Broeyls* × ***Alagunda*** *Blaksteyn.* Hieruit ***Anna Br. † 1730,*** × gesworene *Th.* ***Helperi*** uit welk huwelijk 1. *Hindrik Helperi*, geb. 1717 × *Langendorp.* ***2.*** *Rudolph* ***H.*** geb. 13 Jan. 1724. 3. ***Henrica.***

kol. 30 sub. 3 lees *Gerhardt Gassink.* Uit zijn huwelijk met G. *Warmolts* werden geb.:

1. *Maria* × gesw. ***Johan*** *Woldringh* die † 1711, zie verder de gen. *Woldringh* (Mdbl. 32, kol. 239).
2. ***A. Gassink*** × *Maria Una* † ***s.*** h.
3. ***Lammina G.*** × Dr. med. *Dinkgreve*, uit welk huwelijk :
   a. ***Harmen*** *Dinkgreve* med. dr. × *A. Huisman.* ouders van *Johan, Geertruida, Adriana* en 2 jong gestorven kiaderen.
   b. *Rudolph* ***D.,*** cap. luit. × *Siolt.*
   c. *Margaretha D.* × Dr. *Basse*, waaruit ***Anna*** *Jacomina* ***Basse*** × pastor ***T.*** *Oomkens* van Soharmer † improles 1769 (zie Grafschriften van Stad en Lande bl. 306 en 307) en *Johan Basse* secretaris van het gildrecht.

kol. 30 sub 6.

Uit het huwelijk van N. *Bennink* en *H.* ***Warmolts*** werden geboren :

1. *Warmolt Bennink*, raadsheer van Groningen, † 1721, was geh. met ***Margaretha. van*** *Swinderen* , hieruit : *Alagonda* ***B.*** en *Niklaas* ***B., was*** ontv. der appoint. en × ***T.*** *Boyes* † s. h.
2. *Johanna Bennink*, † ongeh.

U. B. v. T. P.

Witsen, ***Jonas Witsen,*** tr. ***Helena Meyland.*** Wie wil mij iets omtrent dit echtpaar en hunne afstammelingen mededeelen ? Ik ken slechts als hun zonen : *Jonas Jan W.* géb. 1819, en *Nic. Corn. W.*, geb. 1825. Een en ander behoef ik voor een artikel in Nederl. Patriciaat.

Bij voorbaat dankt

den Haag. D. G. v. EPEN.

INHOUD 1917, N° 6.

Bestuursberichten. — De afstamming van het geslacht van Imbyze van Batenburg, door W. Wijnaendts van Resandt. — Geslachten Beninck, de Haes, van Noort, Stratenus, door W. J. J. C. Bijleveld. — Het oud-archief te Weltevreden (Batavia), door W. Wijnaendts van Resandt. — Korte mededeelingen: Aanvulling- Wyntgens; Een schepenacte uit Oirschot van 1350; Een curiosum. — Vragen en antwoorden : Abbensets—Heytmeyer ; Aoker; Ackeren (van); Bracht (van); Cloppenburg; Eck vah Panthaleon (van); Frijkenius; Godart; Kock (de); Kreyllramp; Monde (van der); Muysken; Nierstrasz; Oillaerts(z); Rieu (du); Runia; Sarvaas; Schuer (van der); Tonckens; Treub; Varick (van); Velsen (van); Vernatty; Vriese; Wapen Deeleman; Wapen (Gevraagd); Wapens' (Onbekende); Warmolts; Witseh..

De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch- heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van adresverandering, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage.*

Contributiën enz. aan den penningmeester, F. L. G. D'AUMERIE, *Prins Willemstraat 19, Scheveningen.*

De jaarlijksche contributie bedraagt *f* 7.50. Leden te 'Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor *f* 2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen enz. betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek tot de directie van het Bureau van Documentatie van het Genootschap, *Heerengracht 62.* Opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen te richten tot den redacteur Mr. Ta. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s Gravenhage.*

De Bibliothesk van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht 62 (hoek Princessegracht), 's-Gravenhage,* is voor de Leden geopend iederen Maandag van 3—5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 7. XXXVe Jaargang. Juli 1917.

BESTUURSBERICHTEN.

Bericht van den Redacteur.

Het adres van den Redacteur zal gedurende de zomermaanden -- vanaf 5 Juli tot nadere aankondiging — luiden: Weidehuis, Driebergen (Utr.).

Documentatiebureau.

Ter uitvoering van het besluit van de laatste ledenvergadering is met de organisatie van het Documentatiebureau een aanvang gemaakt.

Aan dit Bureau werd werkzaam gesteld Mej. J. C. van der Brugghen, die thans de samenstelling van een supplement-catalogus heeft ter hand genomen, waarna achtereenvolgens de overige documenten zullen worden geïnventariseerd.

Tot lid zijn benoemd:

Jhr. Mr. C. DE GRAEFF . . . . . *'s-Gravenhage. Koningskade 2.*

F. L. H ARTONG . . . . . *Rotterdam.* Notaris. *Mathenesserlaan 217.*

Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN .... *Slochteren. Fraylemaborch.*

LOUIS NOÉ. . . . . *Leiden.* Ind. Stud. *Hoogewoerd 34.*

Nr. V. VAN PESKI . . . . . *Rotterdam. Vijverlaan* 28.

Dr. J. S. VAN VEES . . . . . *Arnhem.* Hoofd-Comm. Rijksarch v. Gelderl. *Kastanjelaan.*

Jhr. Mr. W. E. VAN WEEDE . . . . *Amerongen.* Burgemeester.

Dr. E. WIERSUM . . . . . *Rotterdam.* Gem. archivaris.

Adreswijzigingen :

W. VAN MAANEN . . . . . *Amersfoort. Willem van Mechelenstr. 9.*

W. PH. VEEREN. . . . . *Tendjo (Java). Djasinga Estates.*

J. G. A. N. DE VRIES . . . . . *'s-Gravenhage. Rijnstr. 30.*

Voor de Bibliotheek :

Wij ontvingen in dank voor de Bibliotheek:

C. G. 't Hooft. Het ontstaan van Amsterdam. A'dam 1917. 8". (*Van den* **Heer H. J.** *Scharp.*)

Mr. R. J. K. N. de Nerée tot Babberich. De Lymers en hare havezaten. (Overdr. uit Bijdr. en Meded. der Ver. „Gelre", deel XX). Arnhem 1917. 8°.

(*Van den Schrijver*).

Worbert van Wassenaer,

door

NR. TH. R. VSLCK LUCASSEN.

Aangezien de Redactie van Nederland's Adelsboek zich voor de taak gesteld ziet ten behoeve van jaargang 1918 hare gegevens omtrent het geslacht *van* ***Wassenaer*** te herzien, meenen wij, dat het zijn nut kan hebben te dezer plaatse de aandacht te vestigen op eene fout, welke in vorige jaargangen wordt aangetroffen en ten aanzien van de betrokken leden van voornoemd geslacht tot onbillijkheid heeft geleid.

Wij bedoelen de omstandigheid, dat in Nederland's Adelsboek de *Worbert* ***van*** *Wassenaer's* nimmer als een tak van het geslacht *van Wassenaer* zijn behandeld, doch als eene afzonderlijke familie [1]), wier geregelde stamreeks in jaargang 1909 wordt gezegd aan te vangen met „*Lodewijk* ***Jan*** *Worbert*, luitenant kolonel der artillerie, geboren 's-Gravenhage 11 Feb 1778". „Bij K. B. „d.d. 26 Juli 1834, n°. 99" — vervolgt de Redactie t.a.p. — „werd ***Lodewijk Jan Worbert*** er ken d als wettige zoon „van *Willem Lodewijk* graaf *van Wassenaer Starrenburg* „en hem vrij gelaten den naam *Worbert* te blijven voeren „en zich mitsdien te noemen *Worbert van Wassenaer.*

[1]) Zie ook Mnandbl. XXXV, k. 28.

„Bij K. B. d.d. 18 Nov. 1846 werd voor zijne beide zoons „*Willem Lodewijk* en *Mattheus* **Johannes** *Worbert* graven „*van Wassenaer Starrenburg* het wapen *van* **Wassenaer** „vermeerderd met dat van *Starrenburg*".

Uit de aangehaalde woorden blijkt reeds voldoende, dat in het onderhavige geval aan de Redactie van Nederland's Adelsboek het onderscheid tusschen *wettiging* en *erkenning* van natuurlijke kinderen niet duidelijk voor oogen gestaan heeft; immers is het onjuist te beweren, dat ***Lodewijk Jan Worbert* door** het K. B. van 1834 werd *erkend* als wettige zoon van Willem *Lodewijk graaf van Wassenaer-Starrenburg*. Het bedoelde K. B. , dat wij hieronder volledig doen afdrukken, verleende hem brieven *van* ***legitimatie,*** waarvan het gevolg moest zijn „dat de suppliant in alle opzigten van stonden aan zal worden erkend als de wettige zoon van gezegden *Willem Lodewijk* Graaf *van Wassenaer Starrenburg*" enz. Dit is niet hetzelfde.

De begripsverwarring treedt echter nog duidelijker aan den dag in de woorden, waarmede Nederl. Adelsb. ***1908*** op p. 538 in zijn artikel, gewijd aan het geslacht ***van*** *Wassenaer*, het hoofdstukje over den tak *Starrenburg* besluit. Na bovengenoemden ***Willem*** *Lodewijk* graaf ***van Wassenaer*** met al zijne waardigheden te hebben vermeld, zegt de Redactie: „Zijn natuurlijke erkende zoon werd de stamvader der familie *Worbert* ***van Wassenaer*** *Starrenburg*."

Inderdaad, ware *Lodewijk Jan Worbert* nooit meer dan een erkend natuurlijk kind geweest, de Redactie zou het volste recht gehad hebben hem als den stamvader van een nieuw geslacht te beschouwen, zooals zij dat ook steeds gedaan heeft, wanneer tot den Nederlandschen Adel behoorende families in de rechte lijn van een erkenden natuurlijken zoon afstammen. Door de erkenning van een natuurlijk kind ontstaan weliswaar in beperkten zin burgerlijke betrekkingen tusschen dit laatste en den vader of de moeder, die het erkende, nimmer heeft de erkenning tot gevolg gehad, dat het natuurlijke kind erdoor werd opgeheven tot het „niveau" der wettige leden van het geslacht zijns vaders. Mocht het al zijn naam dragen — wat oudtijds geenszins regel was — het bleef er steeds verre van „alle de regten en voorregten aan den staat van wettige kinderen verbonden" te genieten. Integendeel, onder meer voorrechten miste het vroeger hier te lande het recht om eereambten te bekleeden. Het werd beschouwd als staande buiten de familie zijns vaders, wiens rang en stand het dan ook niet deelde. Terecht werden bijgevolg erkende natuurlijke kinderen door de Redactie van Nederl. Adelsboek nimmer aan de geslachten, waaruit zij gesproten waren, vastgekoppeld, doch als stamvaders beschouwd.

Juist teneinde de smet van onwettigheid op te heffen en aan erkende natuurlijke kinderen restitutie van geboorte en eer te geven [2]), kende het Oud-Hall. Recht in die gevallen, waarin het overlijden van de moeder of eenig ander beletsel eene wettiging door opvolgend huwelijk onmogelijk maakte, het instituut van wettiging „door gunste van de Landts-Overheyt", de „legitimatio per rescriptum principis" uit het Rom. Recht [3]).

[2]) Land. Verkl. v. **h. Burg. Wetb. 1,** p. **318.**
[3]) Hugo de Groot. Inl. **1,** 12, § **9; 11,** 31, § 7. S. van Leeuwen, Rooms-Holl. Regt I, 7, § 5 **en 6.**

Het gevolg van eene dergelijke legitimatie was in Holland, dat aldus gewettigde kinderen, behoudens eenige vermogensrechtelijke restricties, „egte en wettige mogen geagt en gerekent werden". Zij ontvingen verbetering van staat en werden als het ware in het geslacht van hun vader ingelijfd.

Dezelfde beginselen vindt men terug zoowel in het Wetb. Nap. v. Holl. (art. 271 en 272) als in de art. 329 e. v. van het tegenwoordig vigeerendo en in 1838 ingevoerde B. W., welke reeds 30 Juni 1832 voorloopig in het Staatsblad waren geplaatst. (Staatsbl. N° 36).

De Code Civil, die ten onzent eerst in 1838 werd afgeschaft, kende de legitimatio per rescriptum principis niet, „wat niet belette" — aldus Prof. Land [2]) — „dat onze Koning haar als dispensatie verleende".

Het was dan ook met gebruikmaking van het dispensatierecht, dat de Koning bij K. B. van 26 Juli 1834 N° 99 aan ***Lodewijk Jan Worbert*** op zijn verzoek brieven van legitimatie verleende als natuurlijke en erkende zoon van wijlen ***Willem Lodewijk*** graaf ***van*** *Wassenaer-Starrenburg* († ***25*** Maart 1833).

De volledige inhoud van bedoeld K. B. luidt als volgt :

N° 99. Wij WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. , enz., enz.

Op het adres van *Lodewijk* ***Jan Worbert,*** Luitenant Kolonel der Artillerie te Delft, daarbij verzoekende, dat aan hem als natuurlijke en erkende zoon van wijlen *Willem Lodewijk*, Graaf van *Wassenaer Starrenburg* , en van wijlen *Johanna Margaretha* ***Canetfe,*** door Ons brieven van legitimatie moge worden verleend;

Gezien het rapport van Onzen Minister van Justitie, van den 21 Maart 1834 n° 49,

Den Raad van State gehoord (advies van den 6 Juni 1834, n° 9),

Gezien het rapport van den Hoogen Raad van Adel, van den 20 daaraanvolgende n° 92,

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Justitie van 26 dezer n° 51;

Hebben goedgevonden en verstaan

1°. te verleenen brieven van legitimatie aan en trn behoeve van den adressant, als natuurlijken en erkende zoon van wijlen ***Willem*** *Lodewijk* ***Graat van Wassenaer*** *Starrenburg* , mitsgaders van wijlen ***Johanna*** *Margaretha* ***Canette,*** en uit dezelve geboren den 11 Februari 1758, te dien effecte, dat de suppliant in alle opzigten van stonden aan zal worden erkend als de wettige zoon van gezegden *Willem Lodewijk* Graaf ***van Wassenaer Starrenburg,*** en genieten alle de regten en voorregten aan den staat van wettige kinderen verbonden ; met dien verstande echter, dat deze wettiging geen effect zal kunnen hebben met betrekking tot de erfopvolging van nabestaanden, dan voor zoo verre dezelve in die legitimatie uitdrukkelijk hebben toegestemd, of nog zullen toestemmen.

2°. aan den adressant vrij te laten, om den naam van *Worbert* te blijven voeren, en zich mitsdien te noemen en schrijven ***Worbert van*** *Wassenaer* , wordende voorts aan denzelven insgelijks vrij en onverlet gelaten om, ten aanzien van het te voeren wapen, zich tot den Hoogen Raad van Adel te wenden.

En is Onze Minister van Justitie belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan den Raad van State en aan den Hoogen Raad van Adel, tot informatie en narigt.

's Gravenhage den 26 Juli 1834
(get.) WILLEM
van wege den Koning
(get.) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Zooals men ziet, werd uitdrukkelijk bepaald, dat *Lodewijk Jan Worbert*, behoudens een enkele *vermogensrechtelijke* beperking, als gevolg der legitimatie „in a 11 e op z i g t e n van stonden aan zal worden erkend „als de wettige zoon van gezegden *Willem Lodewijk* „Graaf *van Wassenaer Starrenburg*, en genieten alle „de regten en voorregten aan den staat van wettige „kinderen verbonden".

Het ligt voor de hand, dat hiermede de in Nederland's Adelsboek gehuldigde opvatting als zoude *Lodewijk Jan Worbert* met het geslacht zijns vaders niets te maken hebben en als de stamvader van een nieuw geslacht beschouwd moeten worden, kwalijk te rijmen valt. Als gevolg van bovenstaand K. B. verwierf hij dan ook niet alleen het recht om den naam zijns vaders — waarop hij ook zonder legitimatie wel aanspraken zou hebben kunnen doen gelden — maar ook om diens grafelijken titel te voeren. Ook erfde hij — Nederl. Adelsb. verzuimt zulks te vermelden — diens heerlijkheden Starrenburg (sedert het einde der 14e eeuw eene belangrijke bezitting der Wassenaer's), Ruyven, Maasland en Maassluis, welke heerlijkheden volgens van der Aa in 1847 behoorden aan zijn oudsten zoon *Willem Lodewijk Worbert* graaf *van Wassenaer-Starrenburg.*

Het mag zeker wel merkwaardig heeten, dat het recht, dat wij voor de *Worbert van Wassenaer*'s genoodzaakt zijn op te eischen nl. om als een tak van het aloude geslacht der *Wassenaer*'s te worden beschouwd, in analoge gevallen door de Redactie van Ned. Adelsboek uit eigen beweging is erkend. Men raadplege slechts in jaarg. 1914 de stamreeksen der geslachten *von Inn- und Kniphausen* en *van Imhoff.*

De familie *von Inn- und Kniphausen* stamt af van *Alko Onneken*, heer van Innhausen (in de stamreeks vermeld sub III), † 1474, den buiten huwelijk bij zekere *Tete* verwekten zoon van *Iko Onneken.* Deze *Alko* zou door den Paus zijn *gelegitimeerd,* op grond waarvan de Red. de stamreeks dan ook doet aanvangen met diens grootvader *Onneko Onneken*, heer van Gödens.

Wat de familie *van Imhoff* betreft, deze stamt af van *Jan Willem* des H. R. Rijks vrijheer *van Imhoff* (in do stamreeks vermeld sub **XIV) ,** kol. der cavalerie, den op 3 April 1747 te Batavia buiten huwelijk geboren zoon van den gouverneur-generaal van Ned. Indië *Gustaaf Willem* des H. R. Rijks vrijheer *van Imhoff* en de vrije vrouw *Helena Pieters*, die den gouverneur-generaal in 1743 door de Koningin van Boeny als een geschenk was toegezonden [4]). Voornoemde *Jan Willem van Imhoff* word met zijne beide zusters door zijnen vader krachtens diens testament d.d. 25 Maart 1749 erkend en „voor zoover in hem was" gewettigd, waarbij deze tevens verzocht aan „Zijne Hoog Furstelijke Doorlugtigheid „den Heer Stadhouder Prins van Oranje & Nassau de „voorsz. kinderen door een gunstige *opene brief van „legitimatie* verder te willen habeliteeren als zijne wettige „lijfserven, en dat aan de solemnitijten haar geboorte „heeft ontbrooken door de volheyd der oppermagt te „willen suppleren, opdat zij aan alle plaatsen en in alle „gevallen zijn naam, titul en wapen moogen voeren „even als of zij uyt een gesolemniteerd huwelijk ge-

[4]) Van Rhede van der Kloot. De Gouv.-Gen. en Comm.-Gen. v. N.-I., p. 95.

„sprooten waren" [5]). Aan dit verzoek schijnt te zijn voldaan (wanneer?) en sedert zijn *Jan Willem van Imhoff* en -zijne afstammelingen als wettige leden van het geslacht *van Imhoff* beschouwd. Ned. Adelsboek 1914 behandelt laatstgenoemde dan ook niet als stamvader van zijn geslacht,, maar vermeldt niet minder dan *dertien* generaties boven hem, te beginnen met zekeren *Heinrich Im Hof,* die in 1266 te Lauingen voorkomt. Ook de bekende Taschenbücher der Freiherrlichen Häuser volgen in voce *Imhof* tegenover de Nederlandsche *Van Imhoff*'s dezelfde gedragslijn.

Maakt het dan geen zonderlingen indruk, wanneer wij zien, hoe tegenover de *Worbert van Wassenaer*'s hetzelfde beginsel *niet* wordt toegepast ?

Vanwaar deze inconsequentie?

Wij gelooven , dat het antwoord op deze vraag te zoeker, is in de verschijning — nu achttien jaren geleden — van eene brochure getiteld: „*Les Worbert „comtes van Wassenaer-Starrenburg devant le tribunal „de l'histoire*" van de hand van den toenmaligen adjunct-archivaris van Haarlem M. G. Wildeman, waarin eene „généalogie de la Famille *Worbert* comtes van *Wassenaer-Starrenburg*" is opgenomen, die eerst met den vader van *Lodewijk Jan Worbert* graaf van *Wassenaer-Starrenburg* een aanvang neemt en dus slechts ééne generatie meer telt dan de stamreeks van Nederland's Adelsboek [6]).

Wij kunnen ons met den inhoud van bovenbedoeld geschrift in vele opzichten niet voreenigen. Reeds de titel is onjuist, aangezien de aandachtige lezer reeds spoedig gewaar wordt, dat het niet de *Worbert van Wassenaer*'s zijn, die door den heer Wildeman voor de vierschaar geroepen worden — hun kan toch onmogelijk het feit van hun bestaan tot schuld worden aangerekend ! — doch veeleer de ouders van den eersten *Worbert van Wassenaer* en in de allereerste plaats Koning Willem I, die volgens den heer Wildeman zijne bevoegdheden zou hebben overschreden door in 1834 aan *Lodewijk Jan Worbert* brieven van legitimatie te verleenen. Hoewel de vraag, of dit laatste ook inderdaad het geval was, nog slechts academische waarde heeft, aangezien de legitimatie nu eenmaal een voldongen feit is, willen wij haar toch nader onder de oogen zien.

De wettiging had blijkens eene aanteekening, die in margine van de doopacte (Groote Kerk te 's-Gravenhage, 15 Febr. 1778) wordt aangetroffen, plaats „uit krachte van art. 68 der Grondwet" (van 1815), dat als volgt luidde :

„Behalve de gevallen waarin het regt van dispensatie „aan den Koning bij de wet zelve wordt toegekend, „verleent dezelve ook, wanneer de Staten-Generaal niet, „vergaderd zijn, en de zaken niet gevoegelijk uitstel „kunnen lijden, na den Raad van State gehoord te „hebben, dispensatiën op bepaalde verzoeken van bij-

[5]) Ibidem.

[6]) De invloed dezer brochure is ook merkbaar in het bekende werk van Obreen: Gesch. v. h. Gesl. v. Wassenaer, alwaar ten opzichte van de Worbert van Wassenaer's met eene verwijzing naar het boekje van den heer Wildeman wordt volstaan, terwijl de schrijver elders in zijn werk herhaaldelijk niet-gelegitimeerde bastaarden uitvoerig vermeldt en zelfs aan hoogst apocriefe takken van dit geslacht (de Bréda, Half-Wassenaer) aparte hoofdstukjes wijdt! Zie ook Adelsarchief 1901, p. 113.

„zondere personen, wier b e 1 a n gen, na ingenomen „advies van den Hoogen Raad in materie van justitie, „en na behoorlijk onderzoek der zaken bij de *overige* „departementen van algemeen bestuur, welke zulks „aangaat, gebleken zijn zoodanige vrijstelling „v a n wettelijke bepalingen in billijkheid te „v e r e i s c h e n.

„Bij de eerst volgende vergadering der Staten-Generaal, „wordt door den Koning opening gegeven, van alle de „dispensatiën door Hem alzoo verleend".

Het is bekend, dat Koning Willem I van het recht van dispensatie meermalen gebruik gemaakt heeft op eene wijze, die met den inhoud van bovenstaand Grondwetsartikel moeielijk is overeen te brengen, zoo wanneer hij b. v. ambtenaren zelfs van *grondwettelijke* bepalingen aangaande de onvereenigbaarheid van zekere ambten vrijstelde [7]). Het gevolg hiervan was dan ook, dat het dispensatierecht des Konings in art. 67 van de G. W. van 1848 aanmerkelijk werd beperkt: voortaan zou dispensatie nog slechts kunnen worden verleend van eene bepaalde wet, in de gevallen door de wet omschreven.

De vraag is echter niet of de Koning in sommige gevallen wel eens zijne macht overschreed, maar of in het onderhavige geval „de verleening van een regt tegen de wet, van eene bevoegdheid om de wet niet in acht te nemen, om te doen wat zij verbiedt of na te laten wat zij gebiedt" — zooals Thorbecke in zijn Aanteekening [8]) de toepassing van het dispensatierecht omschreef -- gewettigd was. Wij aarzelen niet hierop bevestigend te antwoorden.

De restricties van art. 68 G. W. van 1815, dat de Koning slechts dispensatie zou kunnen verleenen, wanneer de Staten-Generaal niet vergaderd zijn en de zaken niet gevoegelijk uitstel kunnen lijden, kunnen schier geen gewicht in de schaal leggen, aangezien in die dagen de Staten-Generaal veel minder vergaderd waren dan tegenwoordig en — zooals Prof. Buys terecht opmerkt [9]) — „het antwoord op de vraag of eenige zaak werkelijk een spoedeischend karakter draagt, toen als nu voor een goed deel van subjectieve opvatting afhing." Ook kan het feit, dat de Koning in den regel naliet van de door hem verleende dispensatiën achteraf mededeeling (opening) te doen aan de Staten-Generaal, worden afgekeurd, het kan bij de beoordeeling van de vraag of de vrijstelling van wettelijke bepalingen in billijkheid was vereischt — wat toch als de kern van het Grondwetsartikel dient te worden beschouwd — veilig buiten beschouwing gelaten worden.

Immers, de bedoeling der dispensatie is correctie van de wet in die gevallen, dat haar toepassing tot onbillijkheid aanleiding zou geven. „Wel verre dat hij, „die dispensatie verleent — aldus Buys [10]) —, vijandig „tegen de wet overstaat, is hare zuivere toepassing „zijn doel. Hij stelt zich, zal het goed zijn, op het „standpunt door den wetgever zelven ingenomen, en „komt er toe van dat standpunt eene uitzondering toe „te laten, welke hij vermoedt dat de wetgever zelf zou

[7]) Thorbecke. Aant. 1, p. 164.
[8]) Ibid. p. 163.
[9]) Buys. Grondw. I, p. 280.
[10]) Ibid. p. 278.

„gemaakt hebben, indien de uitzondering hem ware „bekend geweest".

Was nu de inwilliging van het verzoek om brieven van legitimatie van *Lodewijk Jan Worbert* in billijkheid vereischt ? Of werd hiermede — zooals een door den heer Wildeman gedeeltelijk afgedrukte en volgens hem d.d. 20 Maart 1835 tot W. baron van Wassenaer Catwyck [11]) gerichte brief het op pathetische wijze uitdrukt — met verkrachting van alle rechten der familie *van Wassenaer* haar naam weggeschonken „als ware zij een stuk koopmansgoed" ?

Ons lijkt de legitimatie in alle b i l l i j k h e i d te zijn geschied.

Zij had plaats naar aanleiding van het testament van *Willem Lodewijk* baron *van Wassenaer,* heer van Starrenburg (hij werd eerst in 1792 tot graaf des H. R. R. verheven) d.d. 26 Febr. 1780 voor den Not[s] Bisselick te 's-Gravenhage verleden, waarin hij verklaarde „te „willen en te begeeren dat den na te noemen heer „Executeur en medevoogd over des Heer Comparants Kind „verwekt aan gemelde mejuffrouw *Jeanne Margueritte* „*Cannette* anders genaamt *Mareuille* en in de Groote „Kerk alhier in 's Graven Hage gedoopt den 15 February „1778 en genaamd *Lodewijk Jan* ende aldus [12]) publicq „erkent, terstond na des Heer Comparants Overlijden „v o o r en ten behoeve van het zelve kind, zal „m o e t e n versoeken behoorlijke Brieve van „L e g i t i m a t i e ten eynde hetzelve zijn Heer „C o m p a r a n t s gemelde kind in alle opsigte „en in alle zijne regten den Heer Comparant „kome te succedeeren, verklaerende hij Heer „T e s t a t e u r hetzelve zijn kind *L o d e w i j k J a n* „te stellen, te nomineeren, en te institueeren „tot Hoogstdesselfs eenige en universeele „E r f g e n a a m", enz.

Ware de testateur overleden vóór 1811 — in welk jaar na de inlijving van het Koninkrijk Holland bij Frankrijk ook de Code Napoléon in deze landen werd ingevoerd — aan de legitimatie van zijn zoon zouden geene wettelijke bepalingen in den weg gestaan hebben.

Vóór 1809 — onder vigeur der bepalingen van het Oud-Holl. Recht — werd wettiging „door gunste van d e Landts-Overheyt" a a n zoogen. „speelkinderen", d.w.z. kinderen „die geboren 'werden uyt twee ongetrouwde, die naer Regten te samen hadden mogen trouwen" [13]), lichtelijk toegestaan, vooral op verzoek van den vader en wanneer deze geen andere kinderen had of dezen in de wettiging toestemden. Aan de legitimatie van in overspel geboren of „overwonnen" kinderen stonden groote moeielijkheden in den weg.

De heer Wildeman wil het nu in zijne brochure doen voorkomen alsof er alle reden bestaat om aan te nemen, dat *Jeanne Margueritte Canneite* eene gehuwde vrouw en *Lodewijk Jan Worbert*, haar zoon, bijgevolg een in

[11]) Dit zal wel foutief zijn, aangezien de hierbedoelde *Willem Frederik* Hendrik baron van *Wassenaer-Catwijck*, op wiens naam de heer Wildeman ook een brief stelt d.d. 27 Maart 1840, waarin de schrijver gewag maakt van stappen door hem in Mei 1833 namens de familie bij den Koning gedaan, eerst in 1820 het levenslicht aanschouwde! Hier moet natuurlijk gedacht worden aan diens vader *Otto* baron *van Wassenaer-Catwijck* geb. 1795, † 1858.
[12]) De Heer Wildeman leest hier in stede van „aldus" abusievelijk: „nadien".
[13]) Hugo de Groot. Inl. 1, 12, § 5.

overspel verwekt kind was. Het is niet onbedenkelijk, dat hij eene dergelijke veronderstelling heeft gewaagd zonder hiervoor één steekhoudend argument te kunnen aanvoeren.

Wat gaf den heer Wildeman aanleiding tot zijn vermoeden ?

In de eerste plaats de doopacte van het kind d.d. 15 Febr. 1778. Hierin had oorspronkelijk gestaan: „1778 den 15 dito. *Lodewijk Jan*, zoon (*waarvan als vader word opgegeven*) *Willem Lodewijk van Wassenaar* Heer van Sterrenburg en moeder *Johanna Margareta Canette*", en'z. Aangezien de heer *van Wassenaer-Starrenburg* zich echter als vader van het kind erkend wilde zien, kon hij met de vage term: „waar van als vader word opgegeven" geen genoegen nemen. Op zijn uitdrukkelijk verlangen werd dan ook aan de doopacte in margine toegevoegd : „Op schriftelijk verzoek van den Heer *Willem Lodewijk van Wassenaer* Heer van Sterrenburg moet hier gelezen worden: *waar van Vader is: zie* Kerkenr. acte" enz.

Wij kunnen hierin niets vreemds zien ; de heer Wildeman echter meent op het spoor te zijn van „une machination infame" :

„Les mots primitifs dans le certificat de baptême „«dont on nomme père» manifestent à ce qui nous „semble une intention trompeuse pour faire passer la „mère comme non-mariée, comme en cas d'adultère „l'enfant ne pourrait être inscrit comme illégitime".

Hoc nu? Indien de woorden: „waar van als vader word opgegeven" werkelijk de strekking hadden een gepleegd overspel te bemantelen — wij begrijpen niet recht hoe de heer Wildeman zich dat voorstelt — is dan hiermede de omstandigheid te rijmen, dat juist *op* verzoek *van den vader* deze met zorg gekozen woorden door andere werden vervangen en nog wel door woorden, die eene duidelijke *erkenning* van het kind beteekenen en reeds hierdoor aan het vermoeden van overspel weinig plaats laten?

Een tweede punt, waardoor de verdenking des heeren Wildeman wordt gaande gemaakt, is het feit, dat de moeder van *Lodewijk Jan Worbert* in het testament van diens vader voorkomt als : „*Jeanne Margueritte Cannette* anders genaamt *Mareuille* en staande eerstdaags na Parijs te vertrekken en aldaar de naam aan te nemen van *Madame de Vorbert*". „Nous n'avons pu réussir à lever entièrement (sic) le voile -- aldus de heer Wildeman -, mais cependant il y a toujours lieu de supposer que *J. M. Cannette* avait épousé un nommé *Mareuille*", waaraan hij echter wel genoodzaakt is toe te voegen : „dont le nom ne se retrouve pas dans la Résidence". En geen wonder, want ook deze hypothese zweeft in de lucht!

Dat men oudtijds ook in authenthieke stukken dikwijls door de vermelding van een toenaam nader werd aangeduid, is overbekend. Evenals het b.v. ten allen tijde onder acteurs en actrices een gewoonte geweest is er een „nom de théâtre" op na te houden, zoo kan ook *Jeanne Margueritte Cannette* zeer goed onder een tweeden naam bekend geweest, zijn, zonder dat daarom in de toevoeging : „anders genaamt *Mareuille*" een zinspeling behoeft gelezen te worden op den naam van een overigens totaal onbekenden echtgenoot.

Bovendien, de verschillende benamingen van *J. M. Cannette* zijn ons bekend uit het testament van den heer *van Wassenaer-Starrenburg*, waarvoor deze zelf de gegevens aan den notaris zal hebben verstrekt. Is het nu aan te nemen, dat de testateur in hetzelfde stuk, waarin hij verklaart te begeeren, dat voor zijn zoon brieven van legitimatie zullen worden aangevraagd, eene overbodige toespeling zou hebben gewaagd op den naam van den man, wiens bestaan die legitimatie vrijwel onmogelijk zou hebben gemaakt? Het is niet te denken, evenmin als van den heer van *Wassenaer*, die in hetzelfde jaar, waarin hij testeerde, als Extraordinaris Ambassadeur en Plenipotentiaris naar St. Petersburg ging: mag worden verwacht, dat hij niet zooveel kennis van de toenmalige wetten en ordonnantiën zal hebben gehad om niet aan zijn executeur-testamentair de taak over te laten brieven van legitimatie te verwerven voor zijnen zoon, wanneer deze een „overwonnen bastaard" was geweest.

Wij aarzelen daarom geen oogenblik de suppositie van den heer Wildeman als zonde *Lodewijk Jan Worbert* uit overspel geboren zijn — volgens hem nog wel „un soupçon assez bien fondé" ! — als absoluut onbewezen en onwaarschijnlijk te verwerpen.

Wij zijn het met hem eens, dat het vertrek van *J. M. Cannette* naar Parijs met de benoeming van den heer *van Wassenaer* in hetzelfde jaar tot gezant te St. Petersburg in verband zal hebben gestaan, maar deelen zijne meening niet, dat uit het testament van genoemden heer *van Wassenaer* vrij duidelijk zou blijken „que par de „douces paroles il a su décider sa maîtresse à quitter „le pays, tandis que dans son testament il lui lègue „encore une petite somme". Immers, behalve „eene somme van Vijf Duyzent Guldens", waarop de heer Wildeman doelt, blijkt uit het door dezen niet gepubliceerde gedeelte van het testament, dat de erflater aan *Jeanne Margueritte Cannette* anders genaamt *Mareuille* gedurende de minderjarigheid van haar kind *het vruchtgebruik* nalaat *van zijn geheele vermogen*, terwijl dit kind na zijne meerderjarigheid aan zijne moeder „haer leven lang gedurende, of tot haer Trouwdag toe" — en de heer Wildeman wil ons doen gelooven, dat zij reeds gehuwd was met zekeren *Mareuille*! — „jaarlijks zal moeten uitkeeren eene somme van Twaalf Hondert Guldens Hollandsch". Hot is niet onmogelijk, dat zij den gefingeerden naam van *Madame de Vorbert of Worbert* zal hebben aangenomen om hare eenigszins scheeve maatschappelijke positie tegenover hare nieuwe omgeving te verbergen. Deze naam ging op haar kind, dat zij waarschijnlijk met zich naar Frankrijk (haar vaderland?) zal hebben medegenomen, over, en blijkt door hetzelve ook na zijne legitimatie vrijwillig te zijn behouden.

Ook het Wetb. Nap. v. Holl., dat van 1809—1811 hier te lande gegolden heeft, kende de legitimatio per rescriptum principis. Art. 272 van dit Wetb. luidde als volgt:

„Onechte kinderen, niet in bloedschande of overspel „geteeld, kunnen gewettigd worden door brieven van „legitimatie, bij den Koning verleend, ingeval de wettiging „door opgevolgd huwelijk, uit hoofde van den dood van „vader of moeder, of omdat de moeder sedert met een „ander getrouwd is, onmogelijk, of wegens andere om„standigheden onvoegzaam geworden is."

Men ziet, dat de bepaling van ons tegenwoordig B. W. dat bij de ouders *van* een te wettigen kind het *voornemen* bestaan moet hebben om een huwelijk aan te gaan, hier evenmin als in het Oud-Holl. Recht wordt aangetroffen.

Gedurende rui m d er t i g j a re n zal *Willem Lodewijk* graaf *van Wassenaer-Starrenburg* dus de rechtmatige verwachting hebben kunnen koesteren, dat zijn zoon hem eenmaal in zijn naam, titel en goederen zou opvolgen, toen de invoering van den Code Civil, die natuurlijk met de bepalingen van het Oud-Holl. Recht geen rekening hield en de legitimatio per rescriptum principis niet kende, aan deze verwachting den bodem dreigde in te slaan.

Men zal moeten toegeven, dat in dit bijzondere geval toepassing van de wet tot onbillijkheid zou hebben geleid en dat Koning Willem 1 aan *Lodewijk Jan Worbert* recht deed wedervaren, toen hij dezen met gebruikmaking van zijn dispensatierecht op 26 Juli 1834 in het bezit stelde van brieven van legitimatie. Hiertoe bestond te meer aanleiding, waar de bepalingen van het B. W. van 1838, waarin tot het beginsel der legitimatio per rescripturn principis werd teruggekeerd, reeds door de Staten-Generaal waren aangenomen en in 1832 voorloopig in het Staatsblad waren geplaatst.

De inhoud van het K.B. van 26 Juli 1834 is — zooals men zal hebben kunnen zien — zooveel mogelijk met deze nieuwe bepalingen in overeenstemming gebracht. Van het hooren of doen hooren van de bloedverwanten door den Hoogen Raad kon nog niets komen, aangezien dit College eerst in 1838 werd ingesteld. Uit de requesten, die volgens den heer Wildeman naar aanleiding van het verzoek om legitimatie door de familie *van Wassenaer* werden ingediend, zal trouwens de opinie der bloedverwanten aan den Koning reeds voldoende bekend geweest zijn.

„La seule chose que la famille a pu obtenir, est, „qu'il est interdit aux *Worbert* de porter le blason „historique des *van Wassenaer*, que brisé d'un bâton „d'argent (sic) [marque de bâtardise]" — zegt de heer Wildeman aan het slot van zijn betoog. Dit is zoo. *Lodewijk Jan Worbert* graaf *van Wassenaer-Starrenburg* schijnt het niet noodzakelijk geacht te hebben om van de bepaling voorkomende in het K. B. van 1834, waarbij aan hem *vrij en onverlet* gelaten werd om zich ten aanzien van het te voeren wapen tot den Hoogen Raad van Adel te wenden, gebruik te maken; wij vinden hiervan bij schrijvers als van Weleveld, d'dblaing van Gicssenhurg, Rietstap e. a. althans geen melding gemaakt. Hij zal zich van het wapen zijns vaders hebben bediend en overleed reeds kort na zijne legitimatie op 15 Juni 1836.

Zijne beide zonen *Willem Lodewijk* en *Matheus Johannes Worbert* graven *van Wassenaer* richtten echter — zooals hieronder zal blijken — op grond van bovenbedoelde bepaling tot Koning Willem 11 het verzoek „hun wapen gevierendeeld te mogen voeren van *Wassenaer* en van keel beladen met eene achtpuntige ster van goud" (*Starrenburg*). Naar aanleiding van dit verzoek werd hun *wapenvermeerdering* toegestaan bij een „open brief" des Konings d.d. 18 Nov. 1846, waarvan wij den inhoud hier doen volgen:

Wij WILLEM II,
bij de gratie Gods
Koning der Nederlanden
Prins van Oranje-Nassau, Groot Hertog van Luxemburg
enz. enz. enz.

Allen die dezen zullen zien of hooren lezen, salut! Gelet op het aan Ons gedaan verzoek door de Jonkheeren *Willem Lodewijk* en *Matheus Johannes Worbert* Graven *van Wassenaer*, wettige zonen van Jonkheer *Lodewijk Jan Worbert van Wassenaer*, bij besluit van den 26 July 1834 nº 99 door wijlen Onzen beminden en geëerbiedigden Vader Koning Willem I G.G. gelegitimeerden zoon van Jonkheer *Willem Lodewijk* Graaf *van Wassenaer Starrenburg*, houdende, naar aanleiding der bepaling, bij voornoemd besluit, het verzoek hun wapen gevierendeeld te mogen voeren van *Wassenaer* en van keel beladen met eene achtpuntige ster van goud -- zoo is het dat Wij welgemeldc Jonkheeren *Willem Lodewijk* en *Matheus Johannes Worbert* Graven *van Wassenaer*, zonen van gemelden *Lodewijk Jan Worbert van Wassenaer*, en van *Mathilda Caper*, en alle hunne wettige nakomelingen, vergunnen en toestaan het wapen van *Wassenaer* met zijne attributen zoo als het in het Grafelijk rijksdiploma geschonken aan hunnen grootvader gevonden word, doch met dit onderscheid dat in het kwartier *van Wassenaer* als ook in het helmteeken de afgebroken stok van lazuur gesteld en barre gezien wordt, te vierendeelen van keel met eene achtpuntige star van goud. Alles zooals hierboven met zijne kleuren, metalen, en attributen is afgemaald. Ten einde de voorschreven Jonkheeren *Willem Lodewijk* en *Matheus Johannes Worbert* Graven *van Wassenaer*, en hunne wettige nakomelingen het genot van deze Onze vergunning te verzekeren, zoo hebben Wij dezen openen brief, afgegeven met last aan gemelde Jonkheeren *Willem Lodewijk* en *Matheus Johames Worberf* Graven *van Wassenaer*, om denzelven te doen registreren bij Onzen Hoogen Raad van Adel. Gebiedende allen, en een iegelijk van welken staat of rang, hun en hunne wettige nakomelingen, dit voorregt te doen genieten en bij hetzelve te handhaven; want Wij dit alles uit Onze Vrije en Souvereine magt, alzoo hebben bevonden te behooren. Ter bevestiging hebben Wij deze met Onze Naamteekening bekrachtigd, en doen bezegelen met Ons Grootzegel, dienende ter relatie van Onzen Hoogen Raad van Adel. Gegeven te 's-Gravenhage den 18 November 1846.

Bezegeld met het Grootzegel ter relatie van den Hoogen Raad van Adel
(get.) DE WITTE VAN CITTERS.

(get.) WILLEM
van wege den Koning
De Directeur van het Kabinet des Konings
(get.) A. G. A. VAN RAPPARD.

Zooals men ziet, ontvingen de graven *Willem Lodewijk* en *Matheus Johannes Worbert van Wassenaer* m e er dan zij hadden verzocht, aangezien hun kwartier *van Wassenaer* nog met een teeken van onechte geboorte werd vermeerderd!

Maakt dit geen zonderlingen indruk, wanneer men weet, dat door opvolgend huwelijk gelegitimeerde natuurlijke kinderen immer het volle wapen huns vaders voeren [14]) en dat verschillende geslachten in den Nederlandschen Adel werden opgenomen, wier namen wij hier niet behoeven te noemen, waarvan toch bekend was, dat zij van gelegitimeerde [15]) en zelfs van niet-gelegitimeerde natuurlijke kinderen afstamden, zonder dat in het aan hun toegekende wapen door middel van

[14]) Ook zullen erkende natuurlijke kinderen, die krachtens het befaamde art. 275 nº. 2 B. W. v. N.-I. door den Gouverneur-Generaal worden gelegitimeerd, wel ongestoord het volle wapen huns vaders voeren.

[15]) Men zie de clausule over het wapen in het hierboven gepubliceerde gedeelte van het testament van den Gouv.-Gen. van *Imhoff*.

een teeken van bastaardij aan hun onechte geboorte herinnerd werd? Zelfs een *bastaardtak* ***van*** *ons Vorstenhuis* werd in 1814 in den persoon van ***Jan Floris*** *Hendrik Carel des* ***H.*** *R. R. Graaf* ***van Nassau-la Lecq,*** een afstammeling van een der beide *nie* ***t-gelegitimeerde*** zonen van Prins Maurits, door diens benoeming in de ridderschap van Holland in den Nederlandschen Adel opgenomen met den titel van graaf op alle afstammelingen en als wapen ***het historisch blazoen der*** *Nassau's* ***zonder*** *eenigteeken van* ***bastaardij.***

Waarom moesten dan alleen de ***Worbert*** *van* ***Wassenaer***'s in hun wapen eene blijvende herinnering aan hunne legitimatie bewaren en dat nog wel door middel van eene brisure van uitheemschen oorsprong, den *bâton alésé péri en barre,* ontleend aan de Fransche heraldiek ?

Waarlijk, het ware consequenter geweest, indien do familieleden , 'waarop de heer Wildeman hierboven doelde, ook in dit opzicht hun zin niet gekregen hadden !

Een ander punt uit bovenstaande acte van wapenvermeerdering, dat de aandacht trekt, is het merkwaardige verschijnsel, dat aan *Lodewijk* ***Jan*** in deze acte de graventitel wordt onthouden en hij slechts als „Jonkheer" wordt vermeld, terwijl èn zijne beide zoons èn zijn vader in hetzelfde stuk als graven voorkomen. Hoe is het mogelijk de legitimatie van *Lodewijk* ***Jan Worbert*** op dusdanige wijze te interpreteeren, dat de grafelijke titel zijns vaders niet op hemzelf maar wel op zijne beide zoons is overgegaan?

Ten slotte nog een enkel woord over den gratalijken titel van *Willem* ***Lodewijk*** *van Wassenaer-Starrenburg*, dien hij, zooals wij reeds zagen, in 1792 van Keizer Leopold II ontving. Deze titel is hier te lande niet op de gebruikelijke wijze erkend.

Toen *Willem Lodewijk* des H. R. R. Graaf *van* ***Wassenaer-Starrenburg*** bij Organ. Besl. d.d. 17 Nov. 1816 n° 43 in de ridderschap van Holland werd benoemd, werd blijkbaar verzuimd hem in dat Besluit met zijn titel te vermelden, wat in analoge gevallen wel placht te geschieden. Evenmin werd voor hem later bij apart K. B. de hem competeerende titel van graaf erkend.

Niettemin komt hij op de in het Staatsblad van 1825 gepubliceerde officieele adelslijst voor als : „*Willem* ***Lodewijk,*** Graaf *van Wassenaer Starrenburg* — 's Gravenhage", met de toevoeging: „Alle deszelfs afstammelingen voeren den titel van Graaf en Gravin".

Wanneer men nu weet? dat bovenbedoelde adelslijst d. w. z. lijst van de personen of geslachten, *wier titels en* ***adeldom op de registers van den*** *Hoogen* ***Baad van Adel*** *zijn ingeschreven*, volgens de bepalingen van art. 2 van het K. B. van 26 Jan. 1822 (Staatsblad N° 1) werd opgemaakt door den Hoogen Raad van Adel en niet in het Staatsblad verscheen dan nadat zij aan *Ons* was voorgelegd d. w. z. *door den Koning was goedgekeurd* [16]), en men bedenkt, dat zij juist werd opgesteld teneinde als leiddraad te dienen voor alle openbare beambten bij de uitvoering van het uitdrukkelijk bevel om in hunne acten aan de daarin voorkomende personen slechts die titels en qualificatiën toe te kennen waarop zij recht hadden (zie art. 1 van het K. B. vnd.), dan kan aan *Willem Lodewijk van Wassenaer-Starrenburg* bezwaarlijk het recht op het voeren van den grafelijken titel worden ontzegd. Dit is dan ook niet geschied. In alle officieele stukken vinden wij hem als graaf vermeld, welke titel ook op zijne afstammelingen overging.

[16]) Dit geschiedde bij K. B. d.d. Brussel 25 Juli 1825 (Staatsblad n°. 61).

Wij besluiten dit opstel met de verwachting uit te spreken, dat het ertoe moge bijdragen, om aan de Redactie van Nederland's Adelsboek de overtuiging te schenken, dat zij in den volgenden jaargang een onrecht heeft te herstellen door aan de *Worbert* ***van*** *Wassenaer*'s een plaats in te ruimen te midden van hen, die door den heer Wildeman tot *„les vr ais* ***Van Wassenaer"*** werden gestempeld !

De Nederlandsche tak van het geslacht van Heck,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Ofschoon een nader onderzoek in Duitschland zonder twijfel nog veel aan het licht zoude kunnen brengen omtrent de zeker Vlaamsche oorsprong van bovengenoemd geslacht, wil het mij toch voorkomen, dat er geen bezwaar bestaat, om reeds thans: hetgeen daaromtrent bekend is, te doen drukken, daar het ons land betreffende gedeelte der genealogie vrijwel geheel volledig is, terwijl het onmogelijk is nu te bepalen, wanneer het onderzoek in de Paltz en te Basel weder begonnen kan worden.

Tot verleden jaar, was alles omtrent de voorouders van het eerste lid dezer familie, die hier te lande kwam, *Daniel* ***van*** *Heck*, onbekend. Herhaald onderzoek per brief in de archieven van Basel en der' Waalsche gemeente aldaar, ingesteld, bleven zonder gevolg, evenals mijn persoonlijk bezoek in 1912. Wel vond ik toen een echtpaar *van Heck*, dat als ouders van *Daniel* in aanmerking kon komen, doch zijn eigen doop, was niet te vinden, terwijl de voornamen- van dit echtpaar (*Franz* en *Judith*) niet voorkomen bij de zeven kinderen van *Daniel*. Toch zijn zij gebleken werkelijk ouders te zijn van den gezochte; ook hier waren het de notarieele archieven, die het bewijs brachten en ons tevens het familiewapen leerden kennen. Toen was het aan de hand van reeds te Basel verworven aanteekeningen en de werken van den verdienstelijken Adolf von den Velden mogelijk, nog een paar generaties hooger te komen.

Genealogie.

1. *Gilles van (den) Heck (e)* te Heidelberg is dood 1601 tr. *Anneke.*

II. ***Abraham*** *van* ***(den)*** *Hecke* burger van Franckenthal, tr. aldaar 29 Maart 1603 Elisabeth de *Buyst Jansdr.*

III. *Abraham van* ***(den)*** *Heck*, geb. Franckenthal en ged. 25 *Nov.* 1606 koopman in laken, burger van Basel 24 Nov. 1627 tr. aldaar (Walenkerk) 1627 *Marie* ***Florpuin.*** Uit dit huwelijk:

1. ***Abraham*** ged. Walenkerk 3 Juli 1628
2. *Jacob* „ „ 11 April 1630
3. ***Marie*** „ „ *27* Oct. 1631
4. ***Elisabeth*** „ „ ***4*** Juli 1633
5. *François* posthumus volgt IV.

IV. *François van Heclc* (komt ook voor als *Franz von Eck*) koopman te Basel geb. na doode zijns vaders en ged. Basel, Walenkerk, 1 Dec. 1636 leeft nog in Juni 1716 tr. in Sankt Theodor aldaar 1674 *Judith Müller* geboortig uit Anwijl, zij leeft nog in Juni 1716. Uit dit huwelijk o. a.

1. *Elisabeth* ged. Basel 17 Jan. 1676
2. *Abraham* „ „ 26 Sept. 1676
3. *Maria* „ „ 14 Maart 1678 leeft Juni 1716
4. *Daniel* volgt V
5. *Anna* ged. Basel 12 Juni 1687.

V. *Daniel van Heck*, geb. vermoedelijk in Basel-land 1681. Hij komr in Nederland, wordt commies aan het postkantoor te Leiden 1714 poorter aldaar door zijn huwelijk, commissaris der Kon. Engelsche en Hannoveraanschc posterijen bij brief van 1 Maart 1717, sedert 13 Feb. 1735 [als opvolger van den postmeoster Mr. Robert de Neufville, baronet], directeur van het stedelijk postkantoor te Leiden, op een salaris van f 1400. Door de nieuwe regeling der posterijen, waartoe de staten van Holland in 1652 [1]) besloten hadden, zoude zijn aanstelling tot 30 April 1753 duren, doch hij overleed reeds in Januari daarvoren en werd den 17en begraven in de Pieterskerk. Hij maakte 4 Sept. 17 14 voor notaris Blocquau testament en noemt daarin zijne ouders *Frans van Heck* en *Judick Munier* als nog in leven te Basel met (als eenig overgebleven kind) zijne zuster *Maria*. In een nieuw testament voor dien notaris op 20 Juni 1716 is dit nog het geval. 31 Dec. 1720 zegelt hij eene procuratie (notrs. des Tombe) met het volgende wapen: *In rood een zilveren rechter schuinbalk beladen met* 3 *roode rozen*; *helmteeken een uitkomende rozentak met 1 roos in het midden; dekkleeden rood en zilver.* Boven het helmteeken als randschrift: *Aan der Roose Heck.* Het cachet vertoont in stijl en lettertype kenmerken, die duiden op de eerste helft der 17e eeuw. 23 Maart *1739* (notrs Kreet No. 157) zegelt hij eene procuratie met dergelijk wapen, zonder helm enz. en met randschrift er onder: *An der Roosen Heck.* Doch reeds in het volgend jaar vinden wij in de Engelsche acten van genoemden notaris (No. 284) een zegel, dat geheel van het vorige afwijkt, nl. *doorsneden: a. in zilver een zwart hek, b. in blauw een zilver molenijzer*; het wapenschild omringd door een gevlochten koord. Ik waag de veronderstelling, dat dit wapen een zinnebeeld vormt van de namen zijner ouders, wier eenig overgebleven zoon hij was, nl. *van Heclc* en *Müller*, Het zelfde wapen werd in 1754 in een ruitschild door zijne oudste dochter gevoerd, en na haar huwelijk in een ovaal schild, naast dat van haren echtgenoot, beide malen gedekt door een kroon van 5 fleurons. Toch komt zijn zegel met het oude wapen na dien een enkele maal voor.

In zijne hoedanigheid van directeur van het postkantoor, werd hij in 1739 als gedeputeerde der Hollandsche steden naar Parijs gezonden ter

[1]) Zie Overvoordo: Geschiedenis van het postwezen in Nederland; Sythoff, Leiden; 1902, blz. 90.

vereffening van het geschil met de Fransche postpachters. Hut volgend jaar viel hem (7 Feb. 1740) de eer te beurt honoris causa te worden ingeschreven ter Academie in het Album als „director cursus publici" oud 58 jaar. Daaruit kunnen wij zijn geboortejaar benaderen, vooral waar hier geene redenen gelden, die het knoeien met de leeftijdsopgave bij die inschrijvingen, waarschijnlijk maken.

Daniel van Hcck trouwde na aanteekening op 4 Jan. den 21en Jan. 1714 in de Hoogduitsche kerk te Leiden *Maria van Duynen*, geboren aldaar en gedoopt in de Hooglandsche kerk 5 Juli 1693 † Leiden 22 en begr. Pieterskerk 27 Maart 1754. Zij was eenig kind uit het tweede huwelijk van *Gysbert van Duynen* (afkomstig uit Katwijk a/Zee, metselaar, steenkooper en handelaar in bouwmaterialen † Leiden 5 Jan. 1701) en *Adriana* dochter van *Willem Comen* te Soetermeer († Leiden 2 Aug. 1705). Blijkens haar testament kort na haar moeders sterven op 12 jarigen leeftijd, 28 Oct. 1705 voor nots. van Dieningen gemaakt bezat zij een vrij aanzienlijk vermogen, benevens vaste goederen (huizen) te Leiden en Soetermeer.

Uit dit huwelijk:

1. *Maria van Heck*, geb. Leiden 15 ged. Hoogl. kerk 16 Juni 1716 (get. David en Susanna Clignett echtel.) begr. in die kerk 19 Nov. 1727.
2. *Mr. Daniel Arnoldus van Heck*, geb. Leiden 24 ged. Hoogl. kerk 25 Mei 1719 (get. Arnold Clignett en Judith le Maire echtel.) ingeschreven als student 15 Maart 1730 oud 14 jaar (sic!), 13 Feb. 1735 benoemd tot commies bij zijns vaders kantoor op f 400 salaris begr. Pieterskerk 26 April 1749.
3. *Susanna Maria van Heclc*, geb. Leiden 1 ged. Hoogduitsche kerk 8 Sept. 1720 (get. Susanna Clignett wede. Daniel Clignett en François le Maire, wiens vrouw haar ten doop hield) † aldaar 7 en begr. Pieterskerk 13 Maart 1759 tr. aldaar (aanget. 16 Jan.) Pieterskerk 2 Februari 1755 Dr. *Casparus Bijleveld*, geb. Leiden 2 en ged. Hoogl. kerk 3 Feb. 1726 Med. Dr. en pract. arts sinds 1750 regent der gasthuizen 1765 en president der regenten 1777, door den huize van Wassenaer beleend met het huis ter Lucht 16 Maart '1770, † h. ter Lucht a/d Donkersteeg te Leiden 10 en begraven Pieters kerk 14 Juli 1800, zoon van *Caspar* en diens 2e vrouw *Maria Hogeruorst.* Hij hertrouwde Leiden Hoogl. kerk 13 Sept. 1761 *Theodora Johanna Patijn*, geb. Breda 16 ged. Groote kerk 17 Jan. 1726 † Leiden 19 begr. Pieterskerk 24 April 1789, dr. van Ds. *Daniel* en *Cornelia van Wolfswinckel.* Hij had bij S. *M. van Heck* één kind: Mr. *Casparus Bijleveld* (1755—1820), stamvader van de jongere tak van dit geslacht.
4. *Anthony Franciscus van Heclc*, geb. Leiden 13 ged. Marekerk 20 Juni 1723 (get. Anthony de la Font en diens dochter Alix Marie) ingeschr. als student 25 Sept. 1733 oud 13 jaar (sic !) begr. Pieterskerk 10 Dec. 1742.
5. *Catharina Philippina van Heclc*, geb. Leiden 20 ged. Pieterskerk 24 Feb. 1726 (get. Juffr. Catharina Gasparina van der Meulen huisvrouw van Arnoldus Clignett en Philippus Kalkbremer, vervangen door

den Hr. Arnoldus Clignett) begr. Pieterskerk 21 Juli 1733.

6. *Robbert Gerardt van Heck*, geb. Leiden 30 Maart ged. Marekerk 3 April 1729 (get. Juffr. Johanna Clermont vervangende Mevr. Elisabeth Clignett vr. van den WelEd. Heer Gerard Arnoldus Hasselaer en de WelEd. Heer Mr. Robbert de Neufville); begr. Pieterskerk 6 Mei 1730.
7. *Johanna Petronella van Heck*, geb. Leiden 5 ged. Pieterskerk 7 Nov. 1731 (get. Juffr. Johanna Clermont en de Hr. Pieter Clignett) † h. ter Lucht, Leiden 7 en begr. Pieterskerk 10 Juli 1818 tr. aldaar (aanget. 31 Jan.) 17 Feb. 1754 *Hendrik Albert* (Henricus Albertus) *Dibbetz* geb. Alktnaar 7 en ged. Groote kerk 8 April 1731, vaandrig (1746) en later luit. in Staten dienst tot 1762; 3 Feb. 1747 poorter van Leiden, 19 Oct. 1762 hoofd commies aan het Generaal postkantoor te Leiden en als hoofd van dit kantoor met dien titel. gehandhaafd onder het bewind van de Statenpost tot zijn eervol ontslag op verzoek den 1 Nov. 1784; regent v/h Weeshuis 1760, medestichter der nieuwe gebouwen (waar zijn portret op het regentenstuk door J. B. Coclers nog te zien is) beroemd penningkundige, lid der Mij. van Letterkunde 6 Mei 1768, als hoedanig hij door Prof. Jona W. te Water in vergadering van 1 Juli 1806 der Mij. werd herdacht', † h. Zijlzicht, Warmond 21 en begr. Leiden, Pieterskerk 26 Nov. 1806 zoon van Mr. *Josias Dibbetz van* **de** *Kapelle* en *Cornelia Campman*. Hun huwelijk was kinderloos.

H. A. Dibbetz vertrok met zijne ouders nog geen 10 jaar oud naar Oost Indië. Op reis daarheen stierf zijn vader op het eiland Sant Jago, het grootste der Kaap-Verdische eilanden in Maart 1741. Zijne moeder bezweek weinige dagen later in diezelfde maand na het vertrek van hun schip de Padmos; zij had den 27en nog een testament gemaakt voor den korporaal der 0. 1. Cie. Rousselet de Brousson. De jongen ging nog mede tot de Kaap, doch keerde vandaar naar het vaderland terug, voor dien leed hij voor de vaderlandsche kust schipbreuk. Een tafelbel, in 1730 door Cypryaen Crans te Enkhuizen gegoten en versierd met zijn wapen, werd door den jeugdigen *Hendrik* gered, en is thans nog in het bezit onzer familie.

Zooals gezegd! was *Dibbetz* een penningkundige van naam en had een uitgelezen verzameling gevormd van de Vaderlandsche Historiepenningen in het bijzonder ; een schitterend bod daarop namens Keizerin Catharina II van Rusland door Prof. Allamand gedaan, sloeg hij af. Verder bevatte zijne verzameling ook tal van buitenlandsche penningen, munten en gesneden steenen en buiten dit alles had hij als degelijk historicus eene zeer belangrijke biblotheek en een rariteitencabinet, dat volgens de 18e oeuwsche mode de meest onsamenhangende voorwerpen bevatte, mineralen, lichaamsdeelen van uitheemsche menschen en beesten, standbeelden en tal van verschillende eigenaardige voorwerpen, waarvan de beschrijving in het h.s. te realistisch is, om die in ons Maandblad te publiceeren.

Twee voorwerpen mogen hier echter genoemd worden nl. 1e een stuk gouderts door prins Maurits geschonken aan zijn veldprediker Ds *Daniel Ghys* en de verguld zilveren avondmaalsbeker door diens grootvader *Daniel van Oost*, een der voorgangers van de gemeente onder het kruis te Aken, omstreeks 1560 gebruikt. Diens levensbeschrijving bezat hij ook en is thans mijn eigendom. Prof. Dr L. Knappert alhier, is van zins deze uit te geven, [1]) daar D. v. Oost wel bekend is als volgeling van Pr Hasaert. Een kort overzicht van de afstamming van H. A. Dibbetz uit D. v. Oost volgt als bijlage 11. De genealogie *Dibbetz* (aanteekeningen op bijbelschutbladen) gaf ik reeds in 1900 uit in de Wapenheraut (blz. 180, 220, 259).

Wat er van de verzamelingen van *Dibbetz* in het algemeen en beide voorwerpen in het bijzonder, geworden is, weet ik niet. Men vindt ze niet vermeld in de testamenten van dit. echtpaar, kort vóór zijn dood te Warmond verleden. Na zijn ontslag vestigde hij zich (1785) op zijn buiten Zylzicht te Warmond, doch tot 1808 bezat hij een groot huis aan de Bredestraat naast het postkantoor, gevormd uit het huis van zijn schoonvader en een door hem zelf in 1759 daarbij gekocht perceel, doch bewoonde dit alleen gedurende de wintermaanden. Het is mogelijk, dat hij na den verkoop van dit huis aan het beheer der posterijen, ook de verzamelingen, die het bevatte, van de hand deed, toen hij zich voorgoed te Warmond vestigde, doch waarschijnlijker lijkt mij, dat Mr *C. Bijleveld*, universeel erfgenaam zijner tante, in 1818 een en ander heeft overgedragen aan zijn zwager Mr C. *F. van Winter*, die reeds een dergelijk kabinet bezat. Dit gold als een der grootste merkwaardigheden, die in de jaren omstreeks 1830 te Leiden te zien waren. *Van Winter* vertrok in 1845 naar Duitschland, nam zijne verzamelingen mede en stierf in 1882. Zijn erfgenaam en kleinzoon Dr *A. van Winter* te Parijs voelde er niets voor en liet alles verkoopen. Na *Dibbetz*' dood, is de weduwe, de laatste Nederlandsche *van Heck*, naar Leiden teruggekeerd en heeft hare laatste levensjaren doorgebracht ten huize van den zoon van haren zwager Dr *Bijleveld* uit diens 2e huwelijk, den kinderloozen Mr *J. D. Bijleveld*, vrederechter en raad van Leiden.

BIJLAGE I.

(Aanstelling van *Daniel van Heck* tot Commissaris der Britsch Hannoveraansche posterijen in 17 17).

Georg von Gottes Gnaden König von Gross Britannien Frankreich nnd Irland, Beschützer des Glaubens, Hertzog zu Braunschweig und Lüneburg, des Heyl. Röm. Reichs Ertz-Schatzmeister und Chur Fürst.

Dem nach *Daniel van Heck* in dem Post Cornptoir zu Leyden bedienet is, durch welches unsere und unseres Hofes Briefe auch diejenige, welche wir von unseren auswärtigen Ministris bekommen, passiren ; Als haben mir für gut befunden, ermelten *Daniel van Heck* zu unserem Commissario der Depechen zu bestellen; Thun das auch hiemit also und dergestalt, dass er nuf vorgedachte unsere und unseres Hofes abgehende und ankommende Briefe und Depeuhen sonderbahre acht geben, und deren richtige Versendung siuh angelegen seyn lassen, im gleichen auf

[1]) **Zie over** D. v. Oost: Max Goebel's Geschichte des christl. Lebens v/d Rheinisch Westf. Evang. Kirche 1849 1 blz. 426 en Hessel's archief II blz. 197 en 223.

alle Correspondentien die uns und unserem Etat schädlich oder verdächtig seyn können und mithin insonderheit auf die Correspondentz unserer Rebellischen Unterthanen, die sieh in Holland aufhalten ein wachendes Auge haben, auch sonst alles dassjenige thun und verrichten solle, was einem treuen und fleissigen Diener und Commissario der Depechen wol anstehet eignet und gebühret.

Geben auf Unserem Palatio zu St James den $\frac{18 \text{ febr.}}{1 \text{ mart}}$ des 17 17 ten Jahres Unseres Reichs im Dritten.

Met opgedrukt Koninklijk zegel. (w.g.) GEORG R.
(gecontr.) HALTORF.

BIJLAGE II.

Hans ***van Oost*** of desa *Oosterling* te Belle in Vlaanderen, † ± 1560. ⚔ *Jacomina Louwijk* uit Meeteren, † Sandwich aan de pest.

Daniel van ***Oost,*** geb. Belle 1540, monnik te Loo, bekeert zich tot de Hervorming, rector der school te Aken 1560 en voorganger der gemeente onder het Kruis aldaar, tr. Aken ± 1560 *Catharina Tielen*, † beiden aan de pest te Sandwich.

Anna *van* ***Oost*** tr. als weduwe van *Gabriel van* den *Hove*, 2° *Andries Ghys* uit Hqnschoten Leiden 7 Sept. 1586.

Ds. *I aniel Ghys*, geb. Leiden 1588, veldprediker van Prins Maurits, pred. te Leiden, † aldaar 31 Juli 1640.

Josias Ghys, ***geb.*** Leiden 1590, tr. Leiden (aanget. 20) Aug. 1610 Sara *van der* ***Haghen.***

Maria *Ghys*, geb. Leiden 1611.

X Leiden 26 Juni 1629

Jacob *van de* ***Capelle***

Ds. ***Josias van de Capelle,*** geb. Leiden, ged. 31 Aug. 1632, † aldaar 19 Maart 1696, tr. aldaar 8 Aug. 1656 *Catharina van* ***de Velde,*** geb. Leiden, 17 April 1637.

Ds, *Henricus* ***Dibbetz,*** geb. 's Gravendeel 20 Aug. 1660, predt te Philippine 1682, Bergschehoek 1685, Maassluis 1690, Leiden 1695, wedr. van *Corna van Beverwijk,* tr. 3° Leiden 17 Oct. 1701 Maria, dr. van Prof. Dr. *Herman* ***Wits.*** Wij † Leiden 1740.

Leiderdorp X 29 April 1687.

Barbara van de Capelle, geb. Noordwijk binnen 27 Aug. 1657, † Leiden 9 Dec. 1701.

Mr. *Josias Dibbetz* ***van de*** *Capelle*, geb. Leiden 23 Aug. 1701, † op Sant Jago (Cnp Verd) Maart 1741, tr. *Cornelia Campman*, † op zee eind Maart 1741.

Henricus Albertus ***Dibbetz, 173*** 1-1805, tr. 1754
Johanna Petronella van Heck, ***1731-1818.***

Barbou,

door M. G. WILDEMAN.

Bedrieg ik mij niet, dan kan de thans Limburgsche familie *Barbou* (zich noemende en schrijvende *Barbou* ***de*** *Roosteren*) haar stamreeks niet hooger opvoeren dan tot een ***Charles Barbou,*** geb. te Parijs ± 1626, † te Amsterdam 23-5 en begraven 26-5-1696 op het choor in de Nieuwe Kerk. — Hij was toen koopman (uurwerkmaker?) en woonde op 't Singel.

In 1771 moet te Amsterdatn een naamgenoot van hem geleefd hebben, die op 't adres van een aan hem gerichten brief „bankier" wordt genoemd, en die zich ook schijnt onledig te hebben gehouden met leveranties van koren, zooals blijkt uit genoemd schrijven van een *L.* ***Barbou de*** *Monimes*, tresorier generaal van Frankrijk, destijds wonende op zijn bij Limoges gelegen buitengoed of kasteel.

De brief is overigens ook uit genealogisch oogpunt interessant.

Misschien brengt een der Amsterdamsche speurders nog iets aan den dag aangaande dezen Amsterdamschen bankier *L.* ***Barbou.***

Bedoelde brief luidt :

Monsieur,

Je n'aurois pas tant tardé a répondre à la lettre que vous m'aves fais l'honneur de m'écrire le 28e 7bre dernier, si je ne m'étois pas trouvé en voyage dès quelle est parvenue chez moy ; je n'ay rien eu de plus praissé a mon arrivée que de vous témoigner le plaisir que j'ay eu d'apprendre psr vous même que vous desiries et panssies être de ma famille qui est établie a Limoges depuis 1567, commencée par ***Hugues Barbou*** jusqu'à moy qui suis l'ainé de la famille qui consiste actuelement en quatre frères et deux soeurs, dont deux de mes frères sont établis à Paris imprimeurs et libraires connus par leurs ouvrages distingués ; ils ne sont pas mariés ; j'en ai un autre à Limoges marié et qui suit le même commerce, le quatrième est capitaine dans le Régiment d'Artois Infanterie; mes deux soeurs sont aussi établies. Voicy en quoy consiste présentement toute ma famille. Il y a deux autres familles ***Barbou*** établis à Limoges qui sont mes parents éloignés; j'auray l'honneur de vous dire que Mr D'aucourt a accusé juste en tous points, il m'avoit donné avis il y a quelques annees d'Anvers ou il est que j'y avois des parents entrautre un ***Barbou*** qui etoit mort sans postérité et dont les biens avoient étés séquestrés jusqua ce que les parents fussent bien reconnus; il y a déjà longtemps que je n'ay plus reçu de ses nouvelles, je ne connois pas son état. A Anvers il ne m'avoit jamais parlé de vous Monsieur, je pense qu'il l'ignoroit dans le temps, je serois bien charmé et flaté d'avoir un parent tel que vous que je desirerois connoître particulièrement mais l'éloignement où nous sommes m'empêche d'avoir cet avantage. Je suis marié

depuis une quinzaine d'années, ma famille qui est encore fort jeune consiste en trois garçons et trois filles. Si jamais mes fils voyagent comme je l'espère étant au service du Roy à quoy je les destine, je m'empresserny à les faire passer chez vous pour faire connoissance avec vous et votre famille, je ne souhaiterois rien tant qui recevoir la votre icy ou quelqu'un qui vous appnrtint, j'ay depuis quitté le commerce depuis vingt ainq ans qne je fais ma résidance a ma terre de Monimes qui est à sis lieux de Limoges, je m'occupe de mes affaires de campagne qui sont étendus, la charge de trésorier général de France que j'exerce ne m'oblige qu'à très peu de residance en ville où je me suis transporté ces jours cy pour proposer à Mr L'intendant de la province ce que vous m'aves fait l'houneur de me marquer au suget du bled que vous pouvies nous procurer, mais il m'a dit que suivant les recherches qu'il a fait faire par ses soubdélégués de sa Généralité, il ne seroit pas dans le cas cette aunée de faire venir de bled de l'étranger, ce qu'il avoit fait l'année précédante où nous nous sommes trouvés dans une misère la plus affreuse, mais celle cy nous avons receuilli assez de bled seigle qui est le grain le plus ordinaire icy, de plus nous avons eu abbondament de ehataignes qui est un fruit qui dès qu'il reussi nouri près de sis mois les gens de campagne, nous serons par conséquant moins mal en observant toutefoia qne les provinces voisines ne nous enlèvent pas le bled, Mr L'intendant tiendra la main pour que du moins la province en soit pourvue avant que d'en céder à d'autres, qui en mauquent ; depuis trois ans nous essuions une pareille disete, il m'en coute à moy des sommes exorbitantes pour pouvoir trois ou quatre mile personnes qui sont mes tenantiers qui sont encore hors d Etat de me payer les rentes et autres devoirs auquels ils sont obligés; j'aurais été charmé que cette occasion mu procuré un commerce avec vous, mais j'espère que cella m'empêchera pas que vous ne me donnies souvent de vos nourelles, de mon cotté j'y répondray en tout ce qui dépendra de moy ; j'ay communiquay, Monsieur, votre lettre à mes frères et soeurs à Paris et a Limoges, je pense que quelqu'un aura l'honneur de vous écrire, c'est pourquoy je vous previens de toutes les personnes qui peuvent m'appartenir; j'ay trouvé dans mon livre généalogique que la famille avoit été très étendue et qu'il y en avoit plusieurs qui avoient quittés le royaume, mais je n'en scais pas davantage; je vous demande de vouloir me faire passer un extrait de la votre affin de la concilier avec la mienue que je crois la même, je désire ardament vous uppnrtenir c'est pourquoy accordes moy tous les éclaircissemens possibles, j'ay examiné le cachet de votre lettre qui n'est par semblable au mien suivant ce que vous veres, mais je n'en suis pas étonné parce qu'on varie souvent enfin de tel fagon qu'il en soit je ne scaurois asses vous remerssier, Monsieur, de ce que vous aves bien voulu vous faire connoitre, je vous demande votre amitié ainsi que celle de votre famille que je seray toute la vie charmé d'obliger, je me flate que vous me rendres justice et que rien n'alterera le sincère attachement avec lequel j'ay l'honneur d'être

Monsieur Votre trés humble et très obéissant serriteur

à Monimes près Limoges le 4 9bre 1771. (get.:) L. Barbou de Monimes.

Het adres luidt:

Monsieur
Monsieur L. Barbou
Banquier
En Hollande. à Amsterdam.

De cachetafdruk vertoont het bij Rietstap vermelde wapen *Barbou* (Limousin) doch heeft daarenboven in *het schildhoofd een wassenaar en als supports twee leeuwen.*

Het is niet onmogelijk, dat bovenstaande brief gericht werd tot *Octavio L eo Barbou*, getr. met *Alexandrina Anna Maria Christina van der Vrecken*, uit welk

huwelijk 19 Nov. 1766 te Amsterdam een zoon *Joannes Baptiste Petrus* geboren werd, die in 1803 huwde met *Agnes Sibilla* barones *de Plevits*, uit wier geslacht het kasteel Roosteren (Limburg) overging op de familie *Barbou*, sedert bekend onder den naam *Barbou de Roosteren* (zie Ned. Adelsb. 1916, p. 96).

Wat de schrijver van den brief' aangaat, ben ik in staat enkele mededeelingeu te doen, ontleend aan mijne gegevens uit Limousin:

Léonard Barbou, sr de Beaupeyrat (bij Limoges) et de Monimes (bij Bessines), trésorier-général, huwde bij huw. voorw. d.d. 16 Juni 1753 (wat met den inhoud van den brief overeenkomt) *Barbe de Maledent*, uit een geslacht waarin het ambt van trésorier-général a. h. w. erfelijk was. Zij bracht bij haar huwelijk een bruidschat mede van 35.000 1. en was toen 18 j. oud. Hij overleed 10 Juni 1782.

Barbe de Maledent stamde af van zekeren *Etienne de Maledent*, in 1661 nog vermeld als trésorier-général te Limoges. Zijn zoon *Martial de Maledent*, sr de la Borie, eveneens trésorier-général, huwde *Marie Hardy*, zuster en erfgename (bij test. van 1 Oct. 1664) van *Pierre Hardy*, trésorier de France, sr du Puy-Tison. Hun zoon *Pierre de Maledent d'Hardy*, écuyer, sr du Puy-Tison, sgr. de Feytiat, trésorier-général, huwde *Françoise de Couture*, nog in leven in 1734. De oudste zoon uit dit huwelijk was Simon de *Maledent*, écr., sgr. de Feytiat (1716), trésorier de France, geh. met *Marie-Antoinette Goudin*, waaruit: *Pierre de Maledent*, chevalier, sgr. de Feytiat, Puy-Tison, als trésorier-général te Limoges vermeld o.a. in 1751, † 1774, geh. met *Barbe Faulte de Marsat.* Zij waren de ouders van bovengenoemde *Barbe de Maledent*, echtgenoote van *Léonard Barbou de Monimes*, den schrijver van den door den heer Wildeman gepubliceerden brief.

Het wapen *Maledent zou* volgens d'Hozier luiden: „D'azur, à 3 lyons léopardez, ou passant l'un sur l'autre, d'or ; party aussi d'azur à un aigle d'argent."

Valck Lucassen.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Bastaarden uit Zuylen van Nyevelt (XXXV, 124). L'histoire se répète ; enkele jaren geleden is in Indië gearriveerd een jongmens& *van Zuylen* (naar men zeide uit Amsterdam). Deze noemde zich daarna *J. J. van Zuylen van Nievelt van den Brielaart.* Als zoodanig paraisseerde hij in 1915 in het bevolkingregister van Batavia, terwijl hij onder de danslustige schoonen *baron* werd genoemd.

Bestaat hier niet andermaal reden om zijn misnoegen te kennen te geven over „de stoutheid" van eenen *Van Zuylen 2*

B. v. T. P.

Oude registers in Gelderland. Ons geacht medelid, de heer Jhr. H. H. Röell te Warnsveld, deelt ons mede, dat door hem zijn bewerkt de oude registers der volgende 18 gemeenten in Gelderland:

Apeldoorn, Borculo, Brummen, Eibergen, Epe, Gorssel, Heerde, Hengelo, Laren, Lochem, Neede, Ruurlo, Steenderen, Vorden, Voorst, Warnsveld, Zelhem en Zutphen.

De heer Röell is gaarne bereid aan de Leden van het Genootschap inlichtingen te verstrekken, aan voornoemde registers ontleend.

Schouwenburg. Een foutieve datum ! Nederl. Patriciaat VI, p. 324 vermeldt: Ds. *Roelof Sch.*, gedoopt te Kampen (Broerenkerk) 20 Nov. 1763. De redactie teekent daarbij aan: „gedoopt als *Roelofjen*".

Roelofjen nu is een vrouwennaam. Evenwel, was het een verkleinwoord voor den mansnaam *Roelof*, dan kon dit toch de bedoelde predikant niet zijn. Deze toch werd kandidaat onder de classis van Kampen 16 Mei 1780 en zou dus op 17 jarigen leeftijd kandidaat zijn geworden.

In mijn aanteekeningen betreffende predikanten staat: geboren te Kampen 12 Mei 1753. Ik teekende er bij aan (zonder bron): hij kan ook te Hasselt zijn geboren. Verder, dat hij 13 Nov. 1792 met *Maria Hermanna Broes* is gehuwd. Misschien trok ik die gegevens uit de Boekzaal van 1817, die mij op het oogenblik niet ten dienste staat. Een nadere mededeeling betreffende de geboorte van Ds. *R. Schouwenburg* zie ik verlangend tegemoet.

W. M. C. REGT.

Wijnkes. Onder het opschrift „Het Muntmeestersgeslacht *Wyntgens*", verschenen in dit tijdschrift een aantal belangrijke opstellen en ten slotte de vermeiding van personen met de namen *Wijnkens, Wijntgens e. d.*

Het neigt er toe om als variant daarop aan te halen de familie *Wijnkes* (eertijds?) te Zwolle gevestigd, wier cachetten een wapen te zien geven: gedeeld I in zilver een de 1 t a of geledigde driehoek [punt bovenj omslingerd door een koord in den vorm van een ϗ (punt beneden), 11 in zilver een staande tak, hebbende aan elke zijde 3 bladeren.

Hendrik Wijnkes, ijzerfabrikant te Zwolle † omstreeks 1791, gewon bij *Ida Vellink*: (volgorde onbekend)

a. *Alida* ⚔ omstreeks 1799 *Johannes van Barneveld*, geb. te Zwolle of Deventer 1 Oct. 1767 Jacobuszn. bij Berendina Nijman.

b. een zoon, † op reis naar Oost-Indië.

c. *Hermannus Lubertus*, ook ijzerfabrikant te Zwolle, geb. aldaar 8 Ap. 1785, er † 20 Nov. 1838 ⚔ 11 Ap. 1811 Clara *Rebecca Vernhout*, geb. 1 Juni 1785, † 12 Dec. 1838 Johannesdr. geb. Zwolle 22 Sept. 1749, † 31 Mei 1813 ⚔ Sloterdijk 25 Aug. 1781 Geertruij Anthonetta Rocholl, geb. Wesel 17 Aug. 1755, † 6 Dec. 1809. Kind: *0.* a.

Ida, geb. Zwolle 31 Dec. 1822, † Rotterdam 13 Juli 1897 ⚔ Chaam 3 Juli 1851 *Hendrik Willem Adriaan van Oordt* te Rotterdam.

VAN OORDT.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Eme gezegd Broichusen (van der). Is dit eene familie *Broichusen* of *van* der *Eme*?

V. *0.*

Frijkenius. (XXXI, 154; XXXV, 147). *Bartholdus Fr.* predikant: Noordeloos 1686, Vianen 1657, Delft (Gasthuis) 1703, Emeritaat 1728, gestorven 1729.

Johannes Adolphus Fr. geboren Bielefeld (Westphalen),

student Leiden 27 Mei 1710, predikant: Eysden bij Maastricht 1714, Wesel 1715, aldaar gestorven.

Te Leiden als student ingeschreven:

31 Mei 1.706 *Simon Henricus Fr.*, Vianen 20.

Te Utrecht als student ingeschreven:

17 Ang. 1799 *Jan Jacob Fr. Sz.* Trajectinus.

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Jonghe (de). B estaat er bloedverwantschap tusschen *Jean de Jonghe*, ridder, die in de 2e helft der 15e eeuw leefde en gehuwd was met eene erfdochter uit het geslacht *van Saemslacht*, en *Baudouin de Jonghe*, écuyer, heer van Walburg enz., „Haut échevin" van het land van Waes, geb. 1630, † circa 1686, zoon van *Antoine de Jonghe*, schepen van Nieuwkerk bij St Nicolaas?

Z. w. S. v. s.

Van Leeuwen en van Wijck te Rijswijk (Betuwe). Wijlen Mr. Arent van Buchell, de bekende Utrechtsche genealoog, acht deze geslachten van één stam en voert daarbij aan, dat beide drie schelpen voeren. Bestaan hiervoor nadere aanwijzingen?

V. 0.

Monde (van derj (XXXV, 148). *Antonie Joan van der Monde* werd 23 April 1808 aangesteld tot stempelsnijder aan de munt te Utrecht, en dat wel naar aanleiding van een door hem vervaardigden stempel van het 50 stuiverstuk van Koning Lodewijk Napoleon van 1808. Hij is te Utrecht in 1824 overleden.

's-Gravenhage. A. *0.* VAN KERKWIJK.

Muysken (XXXV, 148). Volgens hot middel op het trouwen Amsterdam 26 Juli 1730 zijn *Johan Muysken* en *Catharina Regina van Romont* te Amsterdam gehuwd en woonden beiden aldaar.

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Wapen Panneboeter. Gevraagd het wapen van *Clara Cornelia Panneboeter*, geh. met *Arnold Rouffaer* en dochter van *Johan Panneboeter*, hoogleeraar te Maastricht en *Josina Maria Faassen*.

Hilversum. B. H. BOISSEVAIN.

Wapen du Rieu. De Leidsche burgemeester *Paul du Rieu*, die dit ambt vervulde 1841-1848 voerde: in blauw een zilveren schuin balk beladen met drie blauwe sterren; helmteeken: blauwe ster tusschen blauwe vlucht. Geschilderd op glas in de H. Kerk te Oegstgeest.

Leiden. BIJLEVELD.

Wapen (Onbekend). Welk geslacht voert gevierendeeld: 1 een leeuw; II en III drie palen; IV vier ruiten; in een hartschild een adelaar, helmteeken de adelaar? Kleuren onbekend.

Heemstede. JOR. RUYS.

INHOUD 1917, N° 7.

Bestuursberichten. — Worbert van Wassenaer, door Mr. Th. R. Valck Lucassen. — De Nederlandsche tak van het geslacht van Heck, door W. J. J. C. Bijleveld. — Barbou, door M. G. Wildeman. — Korte mededeelingen: Bastaarden uit, Zuylen van Nyevelt; Oude registers in Gelderland; Schouwenburg; Wijnkcs. — Vragen en antwoorden: Eme gezegd Broichusen (van der); Frijkenius; Jonghe (de); Van Leeuwen en van Wijck te Rijswijk (Betuwe); Monde (van der); Muysken; Wapen Panneboeter; Wapen du Rieu; Wapen (Onbekend).

Do Ned. Boek- en Steendrukkerij v./h. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van adresverandering, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage.*

Contributiën ene. aan den penningmeester, F. L. G. D'AUMERIE, *Prins Willemstraat 19, Scheveningen.*

De jaarlijksche contributie bedraagt f7.50. Leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor *f* 2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen enz. betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg 14, 's-Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek tot de direotie van het Bureau van Documentatie van het Genootschap, *Heerengracht 62.* Opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen te richten tot den redaoteur Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg 14, 's Gravenhage.*

De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht Gd (hoek Princessegracht), 's-Gravenhage,* is voor de Leden geopend iederen Maandag van 3—5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 8/9. XXXVe Jaargang. Augustus-September 1917.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij het artikel: De oudste generaties van de twee in de 16e eeuw in Delft woonachtige takken van het geslacht Storm van 's Gravesande.

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

W. F. HARTMAN Jr. . . . . *Assen.*
Beilenstr. 10.

C. G. VAN HECK . . . . . *Heemstede.*
Westerhoutstr. 2.

Mr. A. STARING . . . . . *Dordrecht.*
Singel 74.

W. STORK . . . . . *Hengelo* (O.)
„Tiggelwerk".

J. C. SWAVING . . . . . *Velp.*
Oud-Kapt. art. *Boulevard D 213.*

W. I. P. SURINGAR . . . . . *Leiden.*
Zoeterwoudsche Singel 15.

Adreswijzigingen :

W. L. VAN DEN ACKER . . . . . *Laren* (Gooi).
„Ackersate", St. Jansstraat 279.

G. F. E. GONGGRIJP . . . *Moeara Enim* (Palembang).
Sumatra.

Jhr. G. A. A. JUST DE LA PAISIÈRES . Utrecht.
Westerstraat 15.

Jhr. Mr. A. H. MARTENS VAN SEVENHOVEN *Arnhem.*
Eusebiusbuitensingel 26.

J. MEES . . . . . *'s-Gravenhage.*
van Boetzelaerlaan 12.

H. F. C. baron VAN OMPHAL MULERT . *'s-Gravenhage.*
Van Speijkstr. 26.

A. P. M. A. STORM DE GRAVE . . . *Arnhem.*
Apeldoornschestr. 14.

Jhr. C. H. C. A. VAN SYPESTEYN . . *'s-Gravenhage.*
Noordeinde *119a.*

R. H. LAMAN EYSSONIUS WICHERS . , *Nijmegen.*
Barbarossastraat 74.

H. M. ANDRÉE WILTENS . . . . . *'s-Gravenhage.*
De Constant Rebecquestr. 10.

Voor de Bibliotheek :

Wij ontvingen in dank voor de Bibliotheek:

T. L. Hartong. Register der Protocollen van Notarissen in Nederland van ± 1560 tot heden (samengest. in opdr. van de Broederschap der Notarissen). Rotterdam 1916. 4°. (*Van den Samensteller*).

De stamvader van het geslacht van Oldeneel,

door Jhr. Mr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Reeds tweemalen deelde ik in ons Maandblad een en ander mede betreffende het geslacht van Oldeneel[1]). Thans acht ik mij verplicht nogmaals de aandacht te vragen voor dit geslacht, nu ik vroeger verstrekte gegevens niet onbelangrijk kan aanvullen.

De stamreeks der Oldeneel's werd door mij opgevoerd tot zekeren *Machoris* [*van Oldeneel*], die omstreeks het midden der veertiende eeuw moet hebben geleefd, en van wien ik alleen kon zeggen, dat hij de vader moet zijn geweest van *Henric Machorisz.* (vermeld 1352—'82), van wien de huidige Oldeneel's afstammen, en diens broeder *Wolter Machorisz.* (vermeld 1367-'86).

Niet alleen meen ik er onlangs in te zijn geslaagd dien verder onbekenden stamvader *Machoris* als handelend persoon terug te vinden, maar ook geloof ik diens vader te hebben gevonden.

Onder de charters van den Dom (1ste hfdeeling) in het Rijksarchief te Utrecht bewaard, bevindt zich eene merkwaardige verzameling schuldbekentenissen aan Joden afgegeven in de veertiende eeuw. Die oude schuldbekentenissen zijn bijzonder goed bewaard gebleven, ook wat de zegels betreft. Bij de bestudeering nu daarvan trok een zegel mijne aandacht door de groote overeenkomst[2]) van het daarop voorkomende wapen met dat

[1]) Zie jaarg. 1906, kol. 118, en jaarg. 1915, kol. 362-366.

[2]) Het verschil bestaat in de toevoeging van drie zespuntige sterren. Vgl het op kol. 866 van jaarg. 1915 gereproduceerde zegel van Wolter Machorisz., hetwelk in het hoofd ook eene ster schijnt te vertoonen.

der Oldeneel's, hetwelk reeds lang mijne belangstelling had wegens de ongewone en zoo verschillend beschreven wapenfiguren. Dit zegel hing aan een charter van 26 Februari 1343 [1]), waarbij Wilhelmus Rode de Heker en *Machorius Vincke* beloofden aan zekeren jood veertien gouden schilden te zullen betalen, en deze Machoris had daarmede zijne belotte bekrachtigd.

Deze onverwachte ontdekking deed mij nog oplettender zijn, daar ik nu *Machoris Vincke* zoo niet voor identiek' met den onbekenden *Machoris* [*van Oldeneel*], dan toch voor een na-verwant van dezen meende te mogen houden.

Mijn zoeken werd alras beloond, want meer dan *Machoris Vincke* wel gewenscht zal hebben, kwam hij met de joden in aanraking. Zijn geheel gaaf zegel, hetwelk ik bij een volgend opstel, waarin het wapen der Oldeneel's zal worden besproken, hoop te doen reproduceeren, vond ik aan eene andere soortgelijke oorkonde van 10 Januari 1347 [2]). In dat charter heet hij *Machorius* ***Vinke,*** *famulus*. Zijn zegel geeft echter nog meer dan de wapenovereenkomst met de Oldeneel's, want ook het randschrift is goed leesbaar en geeft te te zien: *S. Makcharius Henrici Vinke*. De vader van dezen *Machoris* moet dus *Henric* hebben geheeten, dus juist zooals de zoon van den onbekenden *Machoris*, van wien de Oldeneel's afstammen.

Nauwelijks had ik dit gezien en overwogen, of mijne zoo geprikkelde nieuwsgierigheid werd eenigermate bevredigd. In hetzelfde pakje vond ik n.l. eene oorkonde van 29 September 1348, gegeven door denzelfden *Machoris Vinke*, waaruit blijkt, dat deze eenen zoon *Henric* had, die destijds geen zegel had. Niet alleen kon *Machoris* ***Vinke*** dus identiek zijn met den gezochten *Machoris* ***[van*** *Oldeneel*], maar ook kon de zoon van eerstgenoemde zeer wel dezelfde zijn als de *Henric Machorisz*., vermeld 1352—'82, van wien de Oldeneel's afstammen.

Bij deze oorkonde van 29 September 1348 leverden *Machoris* en zijn zoon *Henric* zich, als het ware aan handen en voeten gebonden, aan den jood over. Merkwaardigheidshalve en ter wille van het bewijs laat ik hier den volledigen tekst volgen:

> Allen dienghenen, die dessen brief sien sulen of horen lesen, do ic ***Machorys*** *Vinke, knape*, cundich ende orconde openbare, dat ic schuldich bin Godschalke van Rakelinhusen, enen joden, veerhundert gholdene schilde, die' ic hem ghelovet hebbe ende love in dessen tgeghenwordighen brieve te bitaelne mit ghoden gholdenen schilden, ghoed van gholde ende swaer van ghewechte, op Paeschedach naestcomende, in alsulken vorwarden, waert sake dat dit vorghenoemde gheld op die vorscreven thiid niet betaelt en worde, so sal die vorghenoemde jode hebben wekelickes van elker marc dre Brabansche, also alse dier joden loep wiist. Voertmer synt vorwarden, alse die vorghenoemde jode siins ghelds niet langer onbaeren en wil, so hebbe wy *Machorys Vinke* vors. ende *Henric*, s i i n s o n e, verwilkoert ende verwilkoeren in dessen brieve, dat he miin ghoed, miin erve, daer he, die vorghenoemde jode, in ghepant is, mit reohte vercopen mach ende nemen daeraen siin gheld vorghescreven mit dien scaeden, die daerop gheresen ware, sunder onsen ovelen moed ende sunder onse wederseghen, al arghelist uytghesproken. Ende wye houder is des briefs mit willen Goedschalkes vorghenoemt, die is maenre ende opboerre des vorghenoemden ghelds ende al der vorwarde vorscreven. In orconde des briefs beseghelt mit minen seghele ***Machorys*** vorccreven, daer ic *Henric*, siin s o n e, al der vorwarde onder ghelie, wand selven en ghien en hebbe. Ghegheven int jaer ons Heren dusent drehundèrt achte ende viertich op sante Mycheels dach archangels.

Gelukkig voor ***Machoris,*** maar ongelukkig voor den huidigen onderzoeker, leverde dezelfde bron geene nieuwe verrassingen meer. Voor een onderzoek in andere'richting had ik nu evenwel voldoende gegevens. Het kwam er dus op aan omtrent deze *Vinke*'s elders meer te vinden.

Aanvankelijk slaagde ik daarin slecht; alleen noteerde ik, dat op de „Lijst der, personen, die den bisschop veete aangezegd hebben in Salland (1330)", voorkomen : *Marcaris ende* Gruwel *Venken toen* [1]). Deze aanteekening van schijnbaar weinig beteekenis bleek evenwel van het' grootste belang, toen ik dezer dagen vond, dat 3 October 1315 als getuigen optraden: ***Henricus Vinke de Oldenelde,*** officiatus tunc temporis domini nostri premissi, et *Gruvel*, e i u s f ilius [2]).

Stelt men nu naast elkander deze gegevens:

1. *Henric* ***Tinke van*** *Oldenelde* ***en*** z ij n zo on Gruwel, vermeld 1315 ;
2. ***Marcaris*** en ***Gruwel*** *Venken zoen*, vermeld 1330;
3. *Machoris Vinke* — blijkens zijn zegel zo on van *Henric* en waarschijnlijk verwant aan *Oldeneel* — en zij n zo on *Henric*, vermeld 1348; en
4. *Henric* ***Machorisx.,*** vermeld 1352-1386, v ad er v a n *Machoris van* ***Oldenelde,*** vermeld 1390-1394, en bewezen stamvader der Oldeneel's;

dan lijdt het m. i. geen twijfel meer, of de *Henric Vinke* ***van*** *Oldenelde* van -1315 moet voortaan als bewezen stamvader worden aangemerkt,. en naar alle waarschijnlijkheid zal omtrent hem — gezien zijne maatschappelijke positie — nog wel meer te vinden zijn.

De oudste generaties van de twee in de 16e eeuw in Delft woonachtige takken van het geslacht Storm van 's Gravesande,

door G. B. CH. VAN DER FEEN.

In het Nederland's Adelsboek van het jaar 1906 werd als oudste bewezen stamvader van het thans nog levende adellijke geslacht ***Storm van*** 's ***Gravesande*** aangenomen ***Dirk (Hendrikse) [Storm]*** van *'s* ***Gravesande,*** „ brouwer in 't Spoor", veertigraad 1560. Het vermoeden werd geopperd, dat deze een afstammeling zou zijn van *Willem Sijbrantse* ***Storm*** vermeld in 1420 in een charter van St. Agatha te Delft, die zegelt met één stormvogel. [1]) Diens kleinzoon zou zijn geweest ***Hendrik*** *Gillesz*. Storm, burgemeester van 's Gravenzande in 1476, die als grootvader werd

---

[1]) Zie bovengen. verzameling n°. 81.
[2]) Ibidem n°. 282.

[1]) Mr. Muller, Registers en Reken., 1 blz. 258-259.
[2]) Mr. Nanninga Uitterdijk, Arch. van Kampen, II blz. 276.

[1]) Charters van het St. Agathaklooster te Delft, A° 14'20. Rijksarchief 1420.

aangenomen van **Hendrik** *Hugo'szn. [Storm] van 's Gravesande* **den** vermoedelijken vader van den bovengenoemden Dirk. In de Genealogische en Heraldische bladen IV (1909) werd er door den heer Eschauzier reeds op gewezen, dat de derde stamvader in deze reeks de bovengenoemde **Hendrik** *Gillisz. Storm* burgemeester van 's Gravenzande een geheel ander wapen gebruikte dan het geslacht **Storm van 's Gravesande.** [2]) In den onlangs verschenen nieuwen jaargang van het Adelsboek zijn de onbewezen generaties weggelaten, en vangt de stamreeks aan met den meergenoemden **Dirk** *Hendrikse* „in het Spoor". De heer Bijleveld, die dit artikel bewerkte, deed dit, omdat het op grond van mijne onderzoekingen in de ons bewaard gebleven archiefstukken van Delft en 's Gravenzande zelfs onzeker scheen, of **Hendrik** *Hugo'szn.* **Storm** de vader was van **Dirk** *Hendrikse* „in het Spoor". Het komt mij het meest waarschijnlijk voor, dat deze twee personen tot twee takken van één geslacht hebbenbehoord. Daar ik vooreerst wel niet in de gelegenheid zal zijn aan den uit 's Gravenzande stammenden, thans naar ik meen uitgestorven, tak van het geslacht **Storm van 's Gravesande** in mijne bijdragsn tot de geschiedenis van geslach ten, welke in de 16e en 17e eeuw in 's Gravenzande en Zandambacht hebben gewoond, een bespreking te wijden, acht ik het niet van belang ontbloot thans reeds mede te deelen, wat mij over de oudste generaties van deze beide takken van het genoemde geslacht, bekend is. Dit geeft misschien anderen aanleiding eens op hetzelfde gebied nasporingen te doen.

De heer Bijleveld zegt aan het hoofd van zijn artikel in het Adelsboek, dat de afstamming van **Dirk Hendrikse** „in 't Spoor" uit de nauw aan elkaar verwante geslachten *Storm* en **'s Gravesande** nog niet vaststaat. Het komt mij voor, dat dit minder juist gezegd is. Er 'bestaat in de 16e eeuw niet één geslacht **Storm** en één geslacht **Van 's** *Gravesande.* Behalve de leden van het bekende geslacht **Storm** *van Weena* hebben in Delft, 's Gravenzande, Naald wijk, Leiden en ook elders meerdere personen gewoond welke den achternaam **Storm** voerden en zeer zeker niet tot één en dezelfde familie behoorden. [3]) Dit lbehoeft ons niet te verwonderen, aangezien de naam **Storm** een oude voornaam is. In de eerste helft van de 17e eeuw vestigde zich te Delft een geslacht met den toenaam van **Van** *'s* **Gravesande,** wijl de stamvader uit die plaats afkomstig was. [4]) De achternaam **van** *'s* **Gravesande**

[2]) **Gen. en Her., bl. 1909, blz. 530.**

[3]) **a.** *Willem Storm Adrz., geh.* **met** *Hendrickge Jansdr.* **testeeren 20 Sept. 1552 te Delft. (Reg. v. test. fol.** 91vs.).

b. *Arent Storm Adrs.,* **koster en notaris te Naaldwijk 1564, oud 33 j.**

c. *Pieter Adriaensz. Storm,* **notaris te Leiden 1564-1568.**

Misschien zijn *Willem, Arent en Pieter broeders,* **en is** *Willem Storm Adriaansz.* dezelfde **als de door Mr. H. Koenen (Ned. Fam. blad. 1885 bl. 264) genoemde** *Willem Ariensz. Storm,* **ohirurgijn.**

d. *Jan Dirksz. Storm,* **Schepen en Burgemeester van 's Grarenzande 1577 en 1578. (Schepenarchief 's Gravenzande Dl. 1 fol. 349).**

e. *Jan Adriaen Storm* **Sommelsdijk.** (Rentmeestersrek. **der Groote of St Jacobskerk door M. J. Wildeman blz. 61).**

f. *Claes Jansz. Storm en Marytge Henricksdr.* **wed. wijlen** *Jan Fransz. 1589.* (Schepenarchief **Monster dl. 111 fol. 215.)**

[4]) **Van der Lely vermeldt in zijne** kwartierstaten **No. 35, 55 en 25.** *Doe 's Gravesande geh.* **met Anna** *Pietersdr.,* **wiens zoon** *Arent's Gravesande* **gehuwd was met Anna** *van Bleyswijk,* **gest.** *24* **Febr. 1620. Uit dit huwelijk sproten:** *Doe,* **geb. in Jan. 1601,** *Isaac,* **geb.** *12* **Oct. 1608, en** *Adriaan,* **geb. 13 Dec. 1609.**

Deze *Doe was* **uit 's Gravensande afkomstig, zooals moge blijken uit het volgende:**

Vranck Jansz, **molenaar, verkoopt** *Annitge Pietersdr.*, **med. wijlen** *Doe Arentsz.* a/d. **Maasdijk (Schepen van Zandambahht in** 1580), **een**

naast dien van **Storm** werd gevoerd door de kinderen van *Huich Cornelisz.*, burgemeester van 's Gravenzande 1502, overleden omstreeks 1540.

Den 24en September 1640 verkoopen *Hendricq Hugozn.* Priester, **Hendrik Hugorn. Storm,** Mr. *Cornelis Hugozn.* en *Maritge* **Hugodochter** „en de samenlicke vervangende heer *Cornelis Hugozn.* als tsamen kinderen ende erffgenamen van *Huich Corneliszn.*" land in Zandambacht. [5]) In een acte van 15 Juli 1553 verkoopt *Henricq van 's* **Gravesant** *Hugozn.* priester tot Delft een losrente verzekerd op land onder 's Gravenzande toebehoorende aan zijn broeder Mr. *Cornelis* **van 's Gravesant** *Hugozn.*, die voor hem als borg optreedt. [6]) De laatste woonde, zooals elders blijkt, in 1651 te Delft „in de Swan" bij de Cruyersbrugge. [7]) In de cohieren van den 10on penning van Delft van de jaren 1563 en 1569 treffen wij inderdaad in deze buurt een Mr. *Cornelis Huygenszn.* aan, in het laatste jaar met de vermelding „nu Huich Jansz." [8]) In 1561 woonde hij aan de Westzijde van de Poinctemarct „beginnende van de cleyne spiegel, zuydwaerts. [9]) Hij overleed vóór 1575 want in dat jaar werd zijn huis bewoond door *Huich* **Cornelisx. van** *'s* **Gravesande,** naar alle waarschijnlijkheid zijnen zoon. [10]) Het huis heette „in de drie Moriaanen". Hij was commissaris van de ammunitie van oorlog te Delft en gehuwd met *Catherine* **Pietersdr. van** *Beaumont*, die den 28en Juli 1606 in de N. K. werd begraven. [11]) In zijn testament van den 27en December van dat jaar institueert hij *Margriete Dirksdr.* **van** *'s Gravesande* , de echtgenoote van **Jan** *Beukel* **Sasboutsz. van der** *Dussen* te Delft als universeel erfgenaam in de helft van zijn nalatenschap, de andere helft vermaakte hij aan de naaste bloedverwanten zijner vrouw. [12]) Hij was in 1605 voogd over de twee kinderen

huis en erve staande en gelegen binnen 's Gravenzande in den hoek aan het Marktveld d.d. 24 Mei 1595. Haar zoon *Arent Doesen* **woonde in 1599 aan den** Maasdijk. **Deze vestigde zich later als korenkooper op de Binnenwatersloot te Delft. Als zoodanig wordt in de registers van overdrachten van 's Gravensande en Zandambacht herhaaldelijk melding** *van* **hem gemaakt. In 1601 verkoopt** *Arent Doesen,* zoon van *Annitgen Pietersdr.* **tegenwoordig huisvrouwe van** *Adriaan Cornelisz.*, **wonende als nu op te Watersloet buyten de stad Delft het** huis **aan de Oostzijde van het Marktveld. Kort daarop verkocht hij zijn woning en landen aan den Maasdijk.**

Bovengenoemde *Arent* **wordt door Mr. H. J.** Koenen *Arnold* **genoemd en voerde een wapen gevierendeeld: in 1 en 4 in goud een** roodgetongde **en genagelde leeuw, in 2 en 3 in goud een blauwe (zwarte?) dito leeuw; over alles heen een smalle rechter schuinbalk, helmteeken: pauwestaart (Ned. Fam. bl. 1885. blz. 263, verg. Ned. Leeuw 3911. k. 195). Er hebben in de 17e en 18e eeuw meerdere personen met den naam 's** Gravezande **in en buiten Delft geleefd.**

[5]) **Schepenarchief** 's Gravenzande **dl. 1 fol. 105.**

[6]) **Schepenarchief 's Gravenzande dl. 1 fol. 162 en** 163.

[7]) **Schepenarchief 's Gravenzande dl. I fol. 10.**

Te voren werd dit huis bewoond door *Vrank Bartholomeus van Diemen,* **zie-Scheffers Familieblad No. 142.**

[8]) **Cohier van den 10"" penning 1553 fol. 2 vs. en 1559 fol. 174 vs.**

[9]) **Cohier van den 10en penning 1561 fol. 39 vs. Zijn huis werd in 1553 en 1559 bewoond door** *Arent Martijnsz.*

[10]) **Cohier van den 10en penning 1575 fol. 40 vs.**

[11]) **Ned. Leeuw 1911 k. 300.**

[12]) **De heer Eschauzier beloofde ons in zijne** aanteekeningen **betreffende het geslacht** *Beaumont* **in de Ned. Leeuw 1911 k. 300 binnenkort het, testament van** *Huich Cornelisz. van's Gravesande* **uitvoeriger mede te** deelen. **Hij is hierin echter in gebreke gebleven. Hij vermeldt ter plaatse alleen een uittreksel uit, reg. 5301 — wat kan hiermede gemeend zijn ? — luidende als volgt: 27 Dec. 1606 ..... en in de** wederhelfte **zijner nalatenschap institueert hij de naaste bloedverwanten zijner overledene vrouw** *Catharina Pietersdr. van Beaumont* n.l. *Marie Pietersdr. van Beaumont* **hare zuster ½ enz. De andere helft viel** *Grietge Dirksdr. van's Gravesande ten* **deel, deze toch wordt universeel erfgenaam van wijlen** *Huioh Cornelis van 's-Gravesande*

van *Cornelis Ariensz. van der Dussen* vollen neef van *Jan Beukel Sasboutsz. van der Dussen*, uit diens tweede huwelijk met *Neeltje Anselmusdr. van Beaumont*, een broedersdochter zijner vrouw.* [3]) Hij zegelde met het wapen van het tegenwoordige geslacht *Storm van 's Gravesande:* drie vogels, en een hartschild beladen met 9 ruiten 5 en 4. [14]) Wie was nu de vader van bovengenoemde *Grietge Dirksdr. van 's Gravesande* ?

Dat zij een dochter was van *Dirk Heynricksz.* brouwer „in het Spoor", den stamvader van het thans nog levende geslacht *Storm van 's Gravesande,* zooals tot nu werd aangenomen komt mij niet waarschijnlijk voor op grond van het volgende:

Den 1en Juni 1579 testeert *Mayken Lievensdr.* weduwe van *Eeuwout Jacob Bruynsz.* [*van der Dussen*]. *Zij* zegt in haar testament in levende lijve te bezitten twee kinderen : *Jacob Eeuwoutsz. van der Dussen* en *Lijsbeth Eeuwoutsdr.* weduwe van *Eoert Dircxz. van Bleijswijck* en een dochterskind *Eeuwout Dircxsz* , achtergelaten weeskind van *Daentgen Eeuwoutsdr.* hare dochter, geprocreert bij wijlen *Dirck Hendricxz.* „in het Spoor", die zij ieder voor een derde deel van hare nalatenschap als erfgenaam aanwijst „hoewel zij testatrice volghende de rechten deser stede ongehouden is den selven *Eeuwout Dircsz.* als erfgenaam te institueeren". [15]) Kaar zwager *Huich Jacobsz.* en haar zoon *Jacob Eeuwoutsz.,* voogden van den voornoemden *Eeuwout Dircz*, zouden afstand doen voor weesmeesteren der stad van de erfenisse en besterfenisse denzelven *Eeuwout Dircxz.* van wijlen zijn vader *Dirck Hendricksz.* „in 't Spoor" aangekomen. Zij gaven hieraan gevolg, zooals bij de acte staat aangeteekend den 28en April 1579 S. D. *Mayken Lievensdr. wees* hare zwagers *Huych* en *Bruyn Jacobsz. van* der *Dussen* aan als voogden van *Eeuwout Dircxz.*[16])

Deze acte doet mij vermoeden, dat *Eeuwout* het eenig nagelaten kind was van *Dirck Hendrickse* „in 't Spoor." Indien *Gerrit Hendricxz. van 's Gravesande*, die den 4en April 1579 veertigraad werd, [17]) een broeder was van *Dirck Hendrikse* „in 't Spoor", zooals men tot nu toe meende, was deze zeker mede voogd over het achtergelaten weeskind geweest. Ook is het opmerkelijk dat *Dirck Hendrickse* nog geen achternaam voerde, terwijl zijn vermeende broeder dit wel deed. Het feit, dat *Eewwowt Dircksz.* voor zich alleen voor een derde deel erfgenaam is in de erfenis zijner grootmoeder en *Grietge Dircxdr.* de universeele erfgename voor de helft in de nalatenschap van *Huich Cornelisz. van 's Gravesande* geeft mij reden te betwijfelen, dat *Eeuwout* en *Margriete* broeder en zuster waren.

Dirk Heijndricksz. „in 't Spoor,' woonde „an de Ouwe Delft Noirtwaert van de Pepersteeghe." Wij treffen hem daar voor het eerst aan in 1553 naast *Toen Nastelingmaker.*[18]) In 1559 bezat, hij mede het huis van den laatste. [19]) Ook in 1661 en 1575 vinden wij hem vermeld en wel met zijn toenaam „in 't Spoor". [20]) In 1657 is *Dirck Hendrickse* „in 't Spoor" borg. [21]) De datum van zijn huwelijk met *Dtcniela Eeuwoutsdr.* [*van der Dussen*] is te stellen tusschen 1672 en 1578.

Volgens de genealogieen zou *Eeuwout* in 1578 zijn geboren. In 1572 was *Daantie Eeuwoutdr.* nog ongehuwd. Zij bestierde toen het huishouden van haar oom *Huich Jacopsz. [van der Dussen]* brouwer „in der halve maene" die naar de mis te Frankfort was gereisd, welke in den vastentijd werd gehouden. Hij had daar een broeder *Jan Jacob Bruynsz.* den oudsten zoon van *Jacob Jan Bruynsz.* die in 1535 de stad had verlaten. [22])

„18 Maert 1571 S. D. compareerde in de Raedtscamer „*Daentje Euwoutsdochter,* wesende die nichte en wonende "ten huyse van *Huich Jacopsz.* br. in der halve maene „haere oom, die mede tot ondercollateur [van den 10den „penning] ghenomineert is ende verclaerde, dat de „voirn. *Huich Jacobsz.* haren oom nyet thuis en was, „soe wanneer die deurwaerder alhier ten huyse quam „doen d'insinuatie , dat die voorn. *Huich Jacopssoon* „binnen. ..... ende behoirlicken eedt . .... den voor- "noemden *Huich Jacopsz.* geweest te hebben. Ende datte „an den selven gescreven ende ten eynde hij 's conde „soude thuyscomen".

In een minuut zonder dagteekening aan „mijne heeren van de raden van Holland" bericht *Daniela Eeuwoutsdr.* wonende tot Delft ten huize van *Huich Jacobsz.* „dat „geleden omtrent 14 d. die voorn. *Huich Jacobsz* in „zekere zijne affaires buytenslants gereyst es/ anders nij „weetende zij suppliante ofte hij is nae frankfort in de „marcte, die in de heylige weecken gehouden werden/ „gereyst bij zijn broeder, die aldaer lange jaren gewoent „heeft ende is nu soe, dat nae zijn vertreck aan haer „suppliante zijn nichte als ophoudende zijn huis, ende "over zes jaeren gedaen heeft, gecoemen is. seeckere „deurwaerder van desen Hove haer aendiende, dat hij „genomineert zijnde tot een ondercollecteur van de 10e „penninck binnen drie mael van XXIV vuyren souden „coemen doen zijn eedt, op die peine van drie hondert ca. guldens". [23])

De mogelijkheid, dat *Grietge Dirksdr.* een dochter

genoemd in een acte van 28 Mei 1619. (Schepenarchief 's Gravenzande Dl. 31. fol. 29). De andere legetarissen waren ieder voor een zesde deel: *Pieter Pietersz. van Beaumont, Andries Jansz. v. Leyden en* „zusterskinderen,' ; (staak *Pieter Pietersz. v. B.*); *Pieter Jansz. v. B.* en *Pieter Heynricxsz. van Hartevelt,* beiden wonende te Middelburg; *Sasbout en Pieter van der Dussen* (zonen uit het 2e huwelijk van *Cornelis Ariensz.* van der *Dassen* en *Neeltje Anselmusdr. van B.*); *Margariete van B. Cornelisdr.* en *Agatha Willemsdr. van Hoogermeye,* (staat *Cornelis Pietersr. van B.*); de dochter van *Jacob Jansz. Helin, Danckert Bogaert, en Jasper van Clootwijk*, (Opdrachtbrief d.d. 8 Aug. 1614. Schepenarchief 's Gravenennde Dl. 30 fol 280).

[13]) *Arent Sasboutsz. van der Dussen,* **mitsgaders** *Huich Cornelisz. van 's-Gravesande* **en** *Pieter Pietersa. van Beaumont* **als voogden van de nakinderen van** *Cornelis Aertsz. van der Dassen* **gewonnen** bij *Neeltgen Anselmusdr. van Beaumont* **constitueeren en maken machtig** *Jan Beukel Sasboutsz. van der Dussen* **hunnen medevoogd.. ... 15 October 1605.** (Schepenarchief 's **Graveneande Dl.** *30* fol. *24.)*

[14]) **Blijkens een zegel op een brief, welken** *Huich Cornelisz. van 's Gravesande* **in zijn kwaliteit van commissaris van de ammunitie van oorlog aan de Burgemeesters te Heusden richt, waarvan een foto in het bezit is van Jhr. J. L. Storm van 's Gravesande, en welke door Mr. H. J. Koenen vermeld wordt (Ned. Fam. bl. 1885. blz. 261). (Zie de plaat.)**

[15]) **Volgens het aesdomsrecht, hetwelk *in* Delft gold, mochten kleinkinderen, die haar ouders hadden verloren niet van hunne grootouders erven, zoolang er nog kinderen van dezen in leven waren, tenzij dit bij testament anders werd bepaald.**
(Zie mijn archiefsprokkel in den Wapenheraut 1916 blz. 461).

[16]) **Register testamenten Delft. fol. 148.**

[17]) **Mr. H. J. Koenen in Ned. Fam. bl. 1884 blz. 265.**

[18]) **Cohier vid. 10en penning 1553 fol. $4 vs.**
„Nastelingmaker, iemand die nestels of nestelingen vervaardigde om schoeisel vast te maken" (Soutendam, wandeling Delft 1600).

[19]) **Cohier van den 10en penning 1559 fol. 170 vs.**

[20]) **Cohieren idem 1561 en 1575 fol. 60 en 106.**

[21]) **Kamerboek Delft III.**

[22]) **Ferwerda, zie Wapenboek. Dl. 11. Gen. v. d. Dussen 8e generatie.**

[23]) **Losse vellen achter Register van Testamenten, Delft,**

was uit een vroeger huwelijk van **Dirck Hendrickse** „in 't Spoor", lost de boven aangevoerde tegenstrijdigheden niet op.

Een zegel van **Dirck** *Heijnrickz.* **in het** *Spoir*, schepen van Delft wordt bewaard op het Gemeentearchief te 's Gravenhage. Het vertoont, evenals het boven beschrevene zegel van *Huich Cornelisz.* **van** *'s Gravesande* drie vogels met een hartschild beladen met 9 ruiten, geplaatst 5 en 4. Het schild wordt vastgehouden door een daar achterstaanden vogel met langen hals (zwaan?) en nederwaartsche vlucht, aoodat iedere vleugel naast het schild uitkomt. [24])

Indien wij aannemen, dat **Dirk** *Hendriksz.* „in 't Spoor" en **Gerrit** *Hendriksz.* **van 's** *Gravesande* geen broeders waren, kan **Hendrik Hugoxn.,** die tot nu toe daarvoor werd gehouden, niet zijn vader zijn. [25])

Deze *Hendrik Hugozn.*, die den achternaam **Storm** voerde kas de broeder van Cornelis *Hugozn.* **van** *'s* **Gravesande,** en de zoon van **Huich** *Cornelisz.*, Burgemeester van 's Gravenzande (zie boven). Hij was gehuwd met. *Neeltje Adriaensdr.* en woonde „in de Roos". In het grafboek van de Oude Kerk te Delft, wordt het graf vermeld van „*Heyndric* **Hugens** „in de roes" ende *Neeltje* **Ariensdochter** mit haer kinderen". [26]) In 1543, 1553, en 1559 woonde in de buurt van „over St. Joris Gasthuys tot die Wateringspoorte" *Neeltgen* „in den Roes" [27] en in 1561 en 1575 woonde daar ***Maertijn*** **Henricsoon** in de Roos. [28]) Deze was lakenkooper, van wien in 1559 werd getuigd „dat hij met de beste van der stad van Delft ommegaet. [29]) In 1580 was hij rentmeester v/h kantoor der geestelijke goederen te Delft. [30]) Waarschijnlijk is *Hendrik Hugozn.* tusschen 1540 en 1543 en zijne echtgenoote omstreeks 1557 overleden. Uit hunnen echt sproten zes kinderen : vier zoons n. m. **Maerten,** *Gillis*, **Gerrit** en **Dirk,** en twee dochters n. m. *Lijsbeth* en *Trijntje*. Dit blijkt ons uit de volgende twee acten van huwelijksche voorwaarden d.d. 8 April 1559 en 7 Jan. 1563. [31])

De eerste werd aangegaan tusschen **Cornelis Jacobsz.** *Fijck* [32]) en *Lijsbeth Hendriksdr.*, met toestemming

van hare broeders, naaste vrienden ende magen. De bruid bracht ten huwelijk 2800 carolus gulden, aan huisraad 150 Rijnsche gulden, en nog 1200 rijnsche gulden aan schulden „zoe wadt daer int eynde die 2 jaer ingecomen is, zullen zij met hen vieren deelen". Verder $\frac{1}{6}$ part in 5 morgen 97 gaarden lands in Naaldwijk aan die Cruiswech 's jaerlijks ten hure geldende 34 rijnsche gulden, $\frac{1}{6}$ part van 2050 car. gulden, $\frac{1}{6}$ part van het huis van **Maerten** *Heijndrikse* **in** *de* **Roos,** $\frac{1}{6}$ part van het huis van *Gillis Heijndrikse*, $\frac{1}{6}$ part van 21 rijnsche gulden 's jaers de pennink 12 op Pieter Claesz. Deze huwelijksche voorwaarden werden den 8en April 1559 gesloten ten huize van **Dirk** *Heyndricxz.*

De andereacte van huwelijksche voorwaarden werd mede ten huize van **Dirck** *Heijndricxz.* aangegaan tusschen Mr. **Jan** *Dircxsoon* **Bugghe** en *Trijntge* **Hendrik&.** De bruidschat van de laatste bestond onder meer uit 3400car. gulden te ontvangen op drie termijnen „die opgebrocht sullen worden bij **Dirck** *Heijndricxz.* ende **Maerten Heijndricxz.** haer broeders, 16 pond vlaems onder ghedaen op renthe te lossen den penninck 16 van *Machteld Doensdr.* in de Lier, 100 car. gulden aen huisraad, $\frac{1}{6}$ part van 1450 g. resteerende te ontvangen van de huizinge van *Maerten* **Hezndricxz.** voorsz. met 150 car. gulden, $\frac{1}{6}$ p. van 700 carolus g. te ontvangen van Arent Verhooch op 50 g. tsjaers van de kustinge van 't huys naest 't warregaern a/d N. Z., noch $\frac{1}{6}$ part van 5 morgen, 97 gaerden lands leggende tot, Naeldwijck aan de Cruyswech jaerlis in pachte geldende 34 car. gulden". enz. De huwelijksche voorwaarden werden wederom gepasseerd voor schepenen en secretaris ten huize van *Maerten Heijndricxz.* „in de Roes" 16 Jan. 1562 S.D. Onder de getuigen komt mede voor **Gerrit** *Hendricxz.* Deze kan geen andere zijn dan dan **Gerrit** *Heijndricxz.* in de Roes, hoofdman der Voetboogschutters in 1566 en **Gerrit** *Heijndricxz.* **van 's** Gravesande, die 4 Maart 1579 veertigraad werd en 1580—1585 schepen was, in welke hoedanigheid hij bij het verhoor van Balthasar Geradsz. tegenwoordig was. Deze stierf 15 October 1592. [33]) Zijn zegel is hetzelfde als dat van *Huich Cornelisz. van 's Gravesande.* [34])

Dirck Hendriks de broeder van **Maerten** en Gerard is naar ik vermoed de vader geweest van *Grietge* **Dirksdr.** ***van 's Gravesande*** ; hij is echter waarschijnlijk niet identiek met **Dirck** *Hendrikse* „in 't Spoor".

Maerten **Hendriksz.** „in de Roos" was gehuwd met *Margarethe* [**Vosmaer]** *Cornelisdr.*, de dochter van *Cornelis Michielsz.* en **Anna Thielmansdr. [van** *den* **Heuvel.]** Hij was getuige bij het passeeren van de huwelijksche voorwaarden van zijn zwager *Thielman Cornelisz.* en *Grietge Pietersdr.* **[Sasbout]** d.d. 12 Februari 1561. S. D.[35]); bij die van zijn zwagers zoon Mr. **Michiel** *Michielsz.*

---

[24]) Ned. Leeuw 1910 kol. 7. Dit zegel is van 1578. (Zie de plaat.)

[25]) De heer Bijlcveld vond onlangs in de kloosterarchieven van Leiden een Delftsche schepenacte van d.d. 29 Febr. 1519 S. D. (Inv. n° 2240) met het zegel van **Hendrick** *Dirksz. Houtuijn.* Deze voert in zijn wapen drie vogels. Het helmteeken is een vogel in een opwaartsche vlucht (zie dc plaat). Een **Hendrik** *Jansz. Houtuijn* **was** schepen in 1519, 1520, 1521 enz. Deze had een zoou **Dirck Hendrikse** *Houtuijn.* Zijn zegel is mij niet bekend. Alleen op grond daarvan zou men kunnen uitmaken. of deze twee *Houtuijns* tot één en hetzelfde geslacht behooren. Het zou kunnen zijn dat dc door den heer B. ondekte *Houtuijn* de vader was van **Dirk Hendrikse** „In het Spoor" *Ormpgen Corssendr.* de echtgenoote van den bovcngenoemden **Hendrick** *Jansz. Houtuijn* had bezittingen onder 's Gravenzandc.

[26]) Wapenheraut 1910 blz. 241.

[27]) Cohier van den 10en penning 1543, fol. 174 vs., 1553, fol. 47 vs. 1559 fol. 81.

[28]) Cohier van den 10en penning 1561 fol. 159, 1575 fol. 156 vs.

[29]) Rechterlijk archief Naaldwijk Dl. 1 fol. 118, verg. Bijdr. en Meded. Ver. Gelre XIX (1916) blz. 81.

[30]) Zie zijne rekeningen van dat jaar op het Rijksarchief in den inventaris van geestelijke goederen Holland.

[31]) Register van Huwelijksche Voorwaarden Delft fol. 79 vs. en 90.

[32]) Cornelis *Fijck Jacobsz.* was waarschijnlijk een broeder van **Adriaen** *Fijck Jacobsz.* gehuwd met *Geertruid Adamsdr.* **van den** *Burch.* (Ned. Leeuw 1914 k. 361) Huw. Vw. 25 Febr. 1548 S. D. en van **Maria** *Fijck* **Jacobsdr.** overl. 3 Dec. 1560 geh. met **Dirck** *Evertsz. (Simonsz.?) van Blijswijk* (Reg^r. v. H. V. Delft fol. 44) (Ned. Leeuw 1914 k. 290) — *Jacob Fijck Adriaansz.* Baljuw en Schout van Naaldwijk in 1583 is misschien een zoon van **Adriaen** *Fijck* bovengenoemd. Deze zegelt met drie flenkannen, het helmteeken is een fleakan tusschen een vlucht (Ned. Leeuw 1910 k. 25). Cornelis **Fijck Jacobsz** brengt o. a. in ¼ deel van 20 morgen land onder Rijswijk en „aen tarwe, garste ende haver 1000 rinsgulden", in totaal een waarde verteeenwoordieende **van 4500** carolus gulden. -- Getuigen waren behalve **Dirck** *Heyndricxz.* en *Maerten Heyndricxz.*; **Adriaen** *Fijck* **Jacobsz.** (zie boven), **Sebastiaen Robbrechtsz.** en **Dirck van** *Blijswijk Simonsz.* (zie boven). Is **Sebastiaan Robbrechtsa.** misschien ook met **een** *Fijck* **Jaeobsd.** gehuwd? Hij is met **Cornelis Jacobsz.** [*Fijck*] mede getuige bij de huwclijkschc voorwaarden tusschen *Trijntje* **Hendriksd.** on **Jan** *Dircksz. Bugge.*

[33]) Ned. Familieblad 1885 blz. 206.

[34]) Het zegel is in het bezit van Jhr. L. Storm van 's Gravesande. (Zie de plaat.)

[35]) Register van Huwelijksche Voorwaarden Delft fol. 91 vs.

Vosmaer en Maritge Corssoondr. 3 Juni 1572. [36]) Hij zou 8 kinderen gehad hebben, n. m 3 zoons: *Arent Maertensz.* ***Storm*** [37]), houwer in de [witte] Lely te Delft (1593) [38]), ***Hendrik*** *Maertensz.* ***Storm,*** evenals zijn vader rentmeester van het kantoor der geestelijke goederen te Delft 1600, 1601, [39]) *Cornelis Maertensz.* ***Storm*** lakenkooper „in de Roos" (1598) [40]) en 6 dochters: ***Cornelia, Catharina, Margaretha, Anna,*** geh. met ***Jan van*** *Santen* [41]) en *Neeltje.* [42]).

Gerrit Hendriks van's Gravesande had één zoon Mr. ***Hendrik Gerardsx. Storm. Deze*** woonde op het oude Delft in 1586. Hij was advocaat-fiscaal van de Admiraliteit te Amsterdam. Hij overleed in 1625. Hij zegelde met het wapen ***Storm van's*** *Gravesande.* Als zijne vrouw wordt in 1586 genoemd ***Johanna*** *Wagewijns* genaamd *Zegers* ***uit Mechelen.*** [43])

Op grond van de overeenkomst van het wapen meen ik dus te moeten aannemen, dat ***Dirk*** *Hendricksz.* „in 't Spoor" en de vier genoemde zoons van ***Hendrik Hugoxn.*** tot een en hetzelfde geslacht behoorden. Ik betwijfel echter op grond van hetgeen ik hierboven mededeelde of deze ***Dirk*** *Hendrikse* een zoon was van ***Hendrik*** *Hugozn.* Waarschijnlijk is het verband hooger te zoeken. Nadere onderzoekingen kunnen hierover misschien licht geven.

De oudste genealogie van het thans nog levende geslacht ***Storm van's Gravesande*** is waarschijnlijk samengesteld door een wapenheraut in opdracht van Mr. *Jeremias van's* ***Gravesande,*** den broeder van Prof. *Willem* ***Jacob van's*** Gravesande, ten tijde van het geschil van den eersten met Mr. J. H. van der Does over het voeren van het hartschild (1736). Mr. ***Jeremias van's Gravesande*** was ook de eerste, die den naam ***Storm*** bij dien van *Van* 's ***Gravesande*** voegde. [43]).

De afkomst van het geslacht van Schuylenburch.

door Mr. P. C. BLOYS VAN TRESLONG PRINS.

Nederl. Adelsboek 1917 vermeldt, dat de geregelde stamreeks van dit geslacht aanvangt met ***Anthony van S.*** die in Mei 1590 te Wijk bij Duurstede werd geboren. Terecht is hierdoor een einde gemaakt aan de overlevering als aoude deze ***Anthony*** een zoon zijn van ***Anthonis van S.*** en ***Johanna van*** *Beringen (Hendricksdr.* ***ex Margaretha van Steelandt),*** al blijft het zonderling, dat daardoor van de 16 kwartieren, waarmede *Anthony* ***21*** April 1657 in de Nieuwe Kerk te 's Gravenhage werd begraven, er geen enkel juist is. (Vgl. Wapenheraut 1911 bl. 28). Deze 16 kwartieren waren volgens eene opgave:

v. Schuylenburch	***v. Beringen.***
v. Caldenborg.	***v. Steelandt***
v. Gevershagen	***v. Collaert***
v. Belderbusch	***v. Hillegheer***
de Nicolaï	***Stael van Holstein***
v. Galop gez. Gulpen	***v. Lynden***
v. Kessel	***de Gruyter***
v. Frens	***v. Pottelberge.***

Waar *Anthony* v.d. in het graf van zijn zoon werd begraven (vgl. vorengemelde Wapenh.), is het wel eigenaardig, dat die zoon blijkbaar niet wist wie zijn grootouders waren.

Inmiddels hangt *Antony,* de stamvader, thans in de lucht, waarom ik hier wil wijzen op een genealogie afkomstig uit het archief van Booth en door hem aangevuld.

Deze genealogie vermeldt ook in den aanhef diverse ***Schuylenburgen,*** die in de 15e eeuw in Wijk bij Duurstede voorkwamen en die ook aangehaald worden in Ned. Adelsboek t. a. p. Zij komen echter in die genealogie niet voor met den naam ***Van*** *Schuylenburch,* maar worden vermeld als:

Jan *Hendricksen* schepen te Wijck 1487.
Elis Dircksen idem 1488.
Gijsbert Dircksen idem 1493 tr. ***Woutertgen.***
Jan Dircksen richter te Wijck a° 1471 tot 147. , en zijn zoon *Dirck* ***Jansen*** schepen te Wijck a° 1606.

Als stamvader noemt de genealogie:

1. ***Aert*** *Woutersen* borgemr te Wijck a° 1617 sterff Decemb. 1529 × ***Judith van*** *Bijler* † ***23*** Decemb. 1630.

Hieruit worden vermeld 7 kinderen o. a.:

II. ***Anthonis Aertsen Schuylenburch × Janne van Eesteren.***

Hieruit 2 k. o. a.:

III. *Henrick* ***Thonissen van Schulenburch*** borgemr te Wijck 1593 × ***Adriane van*** *Ommeren.*

Hieruit 3 k. o. a.:

IV. *Anthonis* ***van Schulenburch*** borgemr te Wijck 1612 × ***Maria Bernts v. Casteel.***

Kan deze *Anthonis* niet de vader zijn **van** *Anthony,* die in Mei 1590 te Wijk werd geboren?

De overeenkomst van de namen ***Bernts*** en *van Beringen* ***zou*** dan misschien voor een genealogieënfabriekant uit de 17e eeuw het middel zijn geweest om *Anthony* onder te schuiven in het adellijke geslacht, waaruit ook de graven von ***der Schulenburg*** zijn ontstaan.

De genealogie van Booth is versierd met het wapen ***van S.*** zijnde de drie haken, waarboven tusschen een vlucht een uitkomende draak met een haak in zijn bek.

Een onderzoek, in de oude registers aan de hand van bovengemelde gegevens zou misschien de afkomst van *Anthony* kunnen vaststellen.

---

[36]) Register van Huwelijksohe Voorwaarden Delft fol. 115.
[37]) Ned. Leeuw. 1915 kol. 72.
[38]) Transportreg. Monster 1593. (verg. Soutendam Wandeling Delft 1600 blz. 76). (Zie voor zijn zegel de plaat.)
[39]) Zie zijne rekeningen van die jaren Geestelijke Goederen Holland.
[40]) Transportreg. Monster 1598.
[41]) Ned. Leeuw 1914 kol. 290, Soheffers Familiebl. 1883/1884 N°. 72; blz. 2.
[42]) *Neeltje Storm* ***Maertensdr.*** was getuige bij de doop van ***Maerten,*** den zoon van hare zuster ***Cornelia*** en Adriaan ***Wtenbroeck,*** 25 Julii 1595, zie Wapenheraut 1910 blz. 120.
[43]) Mr. H. Koenen in Nederl. Fam. bl. 266, die terzelfder plaatse; mcdedeehngen doet over dezen in de 18e eeuw uitgestorven tak van het geslacht *Storm* van ***'s Gravesande.***

1. Zegel van Heynryc Dircsz. Houtuyn
Schepen van Delft.
29 Februari 1519 S. D.

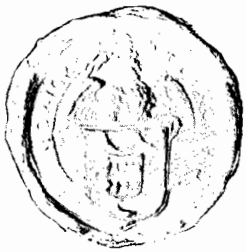

2. Zegel van Dirck Hendricks
in het Spoir
Schepen van Delft.
1578.

3. Zegel van Huich Cornelisz.
van 's Gravesande
Commissaris van de ammunitie
van oorlog.

4. Zegel van Gerrit Hendricxz.
van 's Gravesande
Schepen van Delft
1579—1585.

5. Wapen van Arent Maertensz. Storm,
brouwer in de Lely,
geschilderd op een portret van het jaar 1581.

Graven van Culemburg.

Eenige jaren geleden werd onze Commissie voor het verifieeren van stamreeksen in het leven geroepen; de discussie hierover in de laatste Jaarvergadering deed mij vermoeden, dat het eerstvolgende Maandblad een „In Memoriam" over onze nog jonge spruit zou bevatten. Het wichtje schijnt echter nog niet, bezweken te zijn.

Een nieuw idee was het echter niet, want de vroede vaderen van Culemburg hebben zich reeds meer dan twee eeuwen geleden tot zulk eene commissie geïnstitueerd blijkens onderstaande acte welke ik onlangs vond in hun Register van Certificatien 1663— 1707 berustende in het Rijksarchief te Arnhem.

L. CALKOEN.

Heer ***Peter van der Lekke heer van Weerdt*** wiens enige en Erfdochter getrouwt aen

Huybert de 4e van die naem en *7e heer* van *Cuylenborg* mitsgs door't voorss. houwelijk ***heer van Weerd*** en Weerdenbrouk obiit ao 1347 waeruyt

Johan de 8e heer van Cuylenborg en Weerd qui obiit sine liberis 1377 is verlijd met ***Weerd*** 1396.

Gerard 9e heer van Cuylenborg en heer van Weerd obiit 1395% verlijd met ***Weerd 1380*** en 1393, was getrouwt aen de dochter van de heer ***van Egmont*** waeruyt

Huybert de 5e van die naem *10e Weer van Cuylenborg* en heer van ***Weerd*** obiit improlis 1423.

Johan 11e heer van Cuylenborg en heer van Weerd q. obiit 1452 was getrouwt met ***Alid van Gusterwijk*** suster van Grave ***van Bentheim*** waeruyt

Gerrit ***12e heer van Cuylenborg en heer van Weerd*** q. obiit 1480 en verlijd met *Weerd* bij 't leven van sijn vader 1444 en getrouwt met d'enige dochter van de heer ***Johan van Bueren*** waeruyt

Jasper 13e keer van Cuylenb en heer van Weerd q. obiit 1504 en verlijd met ***Weerd 1486 was*** getrouwt met de dochter van heer *Antonis van Bourgoignen* waeruyt geen sonen maer alleen dochters 'te weten:

Elisabet van Cuylenb de 14e die Cuylenb geregeert heeft en mede *vrouwe* van ***Weerd*** obiit improlis 1555 en verlijd met ***Weerd 1544.***

Anna van Cuylenb getrouwt aen ***Johan*** heer ***van Pallant*** waeruyt

Erard 15e heer van Cuylenb en heer van Weerd q. obiit 1540 was getrouwt met vrouwe ***Margareta van Lalain*** waeruyt

Floris de 1e graef en 16e heer van Cuylenb en heer van. Weerd q. obiit 1598 en verlijd met ***Weerd 1544, 1556, 1577,*** was getrouwt eerst met Gravin *Elisabeth van Manderscheit Blankenheim* daernaer met vrouw *Philippa Sidonia* Gravinne ***van Manderscheit Blankenheim Gerolstein.***

Elisabet van Cuylenb uyt het eerste houwelijk getrouwt aen markgraaf ***Jacob van Baden*** waeruyt

Floris 2e graef en 17e heer van Cuylenb uyt het twede houwelijk q. obiit improlis 1639 en verlijd met ***Weerd 1622.***

Anna de outste dochter q. obiit post comitem *Florentium* haer oom, sij was getrouwt met graef *Wolrad van Waldek* waeruyt

Grave *Philips Theodoor 3e* ***Graef, 18e heer van Cuylenb en heer van Weerd*** getrouwt met vrouwe ***Maria Magdalena*** gravinne van *Nassouw* waeruyt

Grave *Georch* ***Fredrik 5e graef en 20e heer van Cuylenb en heer van Weerd*** getrout met vrouwe *Elisabet Charlotte* Gravinne van ***Nassauw etc.***

Grave *Henric Wolrad,* ***4e Graef en 19e keer van Cuylenb en*** heer van *Weerd,* obiit improlis.

Wij Drost, Schout, Borgermren, Schepenen ende Raed der stad Cuylenborg, verklaren dat wij hebben nagesien het originele Stamboek van het oude geslacht en familie des huyses ***Cuylenborg*** en *Pallant* mitsgaders verscheide oude originele brieven en verlijen van de *heerlikheit Weerd* ons vertoont uyt de archiven van syne hooggrafelikke Excellentie ***Georch Fredrik*** grave van *Waldek, Piermont, Cuylenb* etc. ende bevinden dat het bovenstaende geslacht-register daermede is accorderende ende dat de Graven en heeren *van Cuylenb en* Weerde also successive sijn atgedaelt tot op hooggemelte sijne hooggrafelijke Exctie. Sonder arg t'oirconde der wnerheit hebben wy desen met stadssegel, ende ondertekening van den Secretaris bekragtiget den 7e Maert XVIc drie en tachtich.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Waliën.

Toen ik dezen zomer in Winterswijk verbleef bezocht ik van daaruit ook het nabij gelegen Waliën, thans toebehoorende aan een der heeren Willink.

Van het oude huis bestaat, na den brand van voor eenige jaren, alleen nog maar een stuk muur. Ik vond daarop aangebracht acht wapenschilden. Een plaatselijke Gids deelt mede, dat Waliën gesticht zou zijn omstreeks 1550 door *Sondach van Munster,* die gehuwd was met *Lysbelh van Gemert.* Er was dus aanleiding om te vermoeden dat de acht wapens hunne kwartieren waren.

Ik stelde mij in verbinding met een onzer meest bevoegde leden en van dezen vernam ik, dat inderdaad in 1501 een *Sondach van Munster* met dit Geldersche leen werd beleend. Diens moeder zou een *Besten* zijn geweest, terwijl *Sondach* trouwde met *Lysbeth van* Gemert gend. *Probsting*, wier moeder een *Aeswijn* was.

Uit het huwelijk van *Sondach van Munster* werd geboren *Vyth v. Munster,* die in 1634 beleend werd. Deze zou getrouwd zijn met *Dorothea,* dochter van *Rutger van Ermel* (uit *Wessel* v. *E.* en *Agnes v. Galen*) en van ? *van Eyll* (dochter van *Johan v. E.* tot Gastendonck en ? *van Holtmolen).*

In gewone volgorde zou men dus krijgen als kwartieren van Vyth v. Munsten en Dorothea van Ermel:

1° van Munster, 2° van Besten, 3° van Gemen, 4° van Aeswijn, 5° van Ermel, 6° van Galon, 7° van Eyll, 8° v. Holtmolen.

De wapens zijn evenwel aldus aangebracht 1, 3, 2, 4, 5, 7, 6, 8. Met enkele kleine afwijkingen komen de wapens in de figuren overeen met Rietstap's beschrijvingen. 1° *van Munster*: in zilver 2 blauwe dwarsbalken met rooden schildzoom ; 3° van *Gemen*: in goud een dwarsbalk van 7 stukken, rood en zilver; 2° van *Besten:* in rood een zilveren schuinbalk beladen met 3 roode ringen ; 4° *van Aeswijn*: in zilver 5 roode rechterschuinbalken ; 5° *van Ermel:* in zilver een klimmende leeuw van rood (Rietstap Arm. Gen. van blauw met een zilveren schildhoofd waarin uitkomende roode leeuw); 7° *van Galen*: in goud één roode weerhaak ; 6° *van Eyll*: in blauw een gouden lelie;+ 8° *van Holtmolen:* in zilver een rood hartschild, met een schildhoofd van blauw, dit van onderen gekanteeld (Rietstap Arm. Gen. vergezeld van een lambel van blauw).

De afstamming zou aldus zijn:

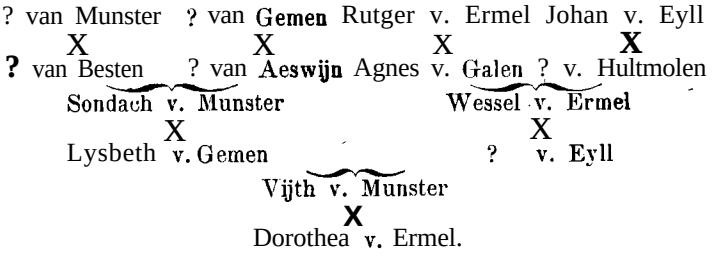

Voor nadere bijzonderheden beveel ik mij gaarne aan. Is van het oude geslacht *Waliiin,* voorgangers der van *Munster*'s een wapen bekend?

Mr. .A. S. MIEDEMA.

Grafzerken te Heusden.

(XVII, 1%)

In de gelegenheid zijnde de kerk van Heusden te bezoeken, heb ik alle grafzerkeñ aldaar *uitgeteekend*, doch bij het overnemen in mijne collectie bemerkte ik dat zij reeds *zéér accuraat* in het Maandblad zijn medegedeeld doór Jhr. F. Beelaerts van Blokland.

Enkele kleine' verschillen, wellicht door de steeds voortwoekerende slijtage ontstaan, mogen hier volgen.

1. Ik las *Gederen*, doch het streepje op de e zal versleten zijn.

14. Het mannelijk wapen is wellicht *van Lith.*

16. Het wapen is een schuinkruis waarop een huis, maar met wat goeden wil, een windmolen.

19. Het 4e kwartier is een *balk* vergezeld van 3 stormhoeden, anders zou het b.v. *Rees* kunnen zijn.

21. De burchten hebben 3 kleine torentjes naast elkaar. Is het 3e kwartier niet *Neteler*?

26. De tak heeft 9 gebladerde zijtakken.

36. De leeuw in het schild en van het helmteeken lijkt mij *niet gekroond.*

37. Het 4e kwartier is *van Gellicum.*

38. De roskam is zeer fraai gebeeldhouwd en hangt met den bovcnsten ring aan een peñ, wat zelden voorkomt.

39. Is het 3e kwartier niet *Blankaert*?

49. Het helmtoeken is een gans of eend.

62. Rengeris zal wel *Rengers* zijn.

67. Ik zio het aan voor rams- of schaapskoppen.

68. Ik las er uit Geertruijt de *Nys Blankaerts* (dr. ?)

63. De barensteel is gebogen. De blokjes er op kan ik niet ontdekken evenmin als die op het hartschild. In elk geval is dit *niet* van de heerlijkheid *Herpt* , maar wellicht *Buys van Woeringen* ?

In de kerk bevindt zich nog een bord met de *XII Artikelen des Geloofs.* Hierop komen 8 wapens voor van :

Wouter Leijten doorsn. : *a. go.* met een gaanden leeuw v. zw.; *b.* zi. met een roos v. zw. en

Mechtel vā Os zijne vrouw † 17 Sept. 1581? gevierend. : 1-4 Leijtsn. (z. b.) 2-3 van Os, gevierend. a-d go. met een ster (6) v. zw.: *b-c* ei. met een aanz. ossenkop v. ro.

In het middelste raam van het koor vindt men nog een geschilderd glasraam dateerend uit 1864, met wapens van : *A. van Eijk, go.* m. e. balk v. zw.? beladen m. 3 korenschoven? of blokken? vergez. i. h. hoofd v. e. zw. leeuw en i. d. voet v. e. zw. boom.

Godia? ei. m. een verlaagden balk v. zw. en een gr. schildvoet, met 2 gekruiste schepnetten v. zw. i. h. hoofd.

Molhausen, gr. en 3 leliën v. z. Helmt. een zi. lelie tusschen vlucht v. gr.

Tierens, het kasteel met den uitkomenden adelaar.

De kleuren zijn niet. erg duidelijk, de uitvoering zeer matig en de namen niet alle goed herkenbaar.

STEENKAMP.

Gegevens voor eene geneafogie de Weert.

Te Steenbergen teekende ik op:

Emmericus de W. jm. van Steenbergen, ondertr. aldaar. 16 Dec. 1634 met att. tot Woude en × Steenbergen 6 Jan. 1695 ***Toinet Chebeaux*** geb. Naaldwijk en bij het huw. evenals de bruidegom te Steenbergen wonende.

Uit dit huw. werden te Steenbergen gedoopt:

1. 17-8 -1698 *Elisabeth*, get. *Margrieta de Weert.*
2. 24-1 -1700 ***Cornelia,*** „ *Anna* de ***Weert.***
3. ***Pieternella,*** „ *Elisabeth Chebeaux* ***en Jan de Weert.***
4. ***13-1 -1704 Stefanus,*** „ ***Petrus*** *Chebeaux* ***en*** *Johanna Hooglkamp.*
6. ***30-7 -1700 Kornelis,*** „ ***Anna de Weert.***
6. 28—1 ***0-1706 Pieter,*** „ *Janneken* ***van*** *Hoek.*
7. 22—7 —1708 ***Elisabeth,*** „ ***Elisabeth*** *Chebeaux.*
8. 15—12—1710 *Elysabeth* „ ***Anna*** *de* ***Weert.***
9. ***3-9 -1711 Pieter*** „ *Elisabeth* ***Vink.***

Van Java de *Weert* en *Janneken* ***van Hoek(e)*** werden te St. ged.

1. *Willemina*, ***26-4*** -1709 get. *Jacob* ***van Hoek*** en ***Cornelia de Weert.***
2. ***Johannes,*** 1—11—1711 „ ***Johannes*** *Corendijker* en ***Adriana*** *van Hoeck.*
3. *Johanna*, ***7-1 -1714*** „ ***Jacob v.*** *Hoeck en Margaretha* ***de*** *Weert.*
4. *Willemijna*, ***3-7*** —1716.

Elias de *Weert* en *Johanna* ***Rimpelaar*** laten te St. doopen:

1. *Emmericus*, 19—2—1741, gett. Andries *Rimpelaar* ***en Cornelia*** *Baarnis.*
2. ***Andries Rimpelaar,*** 16-9-1742, gett. *Johannes* ***de Weert on*** *Geertruy* ***Rimpelaar.***

3 Nov. 1740 werd te St. ged. ***Elias*** zoon van ***Jacobus van Pelt*** en ***Willemina de Weert,*** gett. ***Elias de Weert*** en *Johanna* ***Rimpelaar.***

Ondertr. te St. 16 Oct. 1739 ***Cornelis de*** *Weert* geb. Steenbergen en ***Pieternella van*** *Dongen* geb. Raamsdonk en nu wonende te Wouw; att. gegeven naar Wouw 14 Nov. d. a. v.

12 April 1698 × St. *Jan Mattheysen* ***ae Weert j.*** m. van Bracht en ***Cornelia Cornelisse van*** *Bavel* wed[e] ***Christiaan*** *Matheysen* Weers won. te Steenbergen.

† Utrecht 14—1—1788 *Apollonia* ***de Weert*** wed[e] ***Henricus*** *Bosch.* Kan iemand deze gegevens soms aanvullen ?

BLOYS VAN TRESLONG PRINS.

Hengstenberg.

De heer K. G. **von'** Recklinghausen heeft voor mij de zeer verspreide genealogische litteratuur over het geslacht ***Hengstenberg*** doorgeloopen. Daaruit blijkt het volgende omtrent de 6 Februari 1684 te Hohenlimburg gedoopte en 10 Juli 1728 te Rheda begraven ***Catharina Elisabeth Heugstenberg,*** echtgenoote van *Johann Daniel Gildemeister* burgemeester van Rheda (Maandbl. XXXV, 92). Zij was namelijk een dochter van *Hans* ***Jacob*** *(Johann* ***Jacob)*** ***Hengstenberg*** en van *Ursula* ***Margarete von Stade,*** die te

Hohenlimburg 16 April 1666 gehuwd waren. De vader **van** *Ursula* ***Margarete was*** de „Kupferhammerwerkbesitzer" *Clemens* ***von*** *Stade*, een nakomeling van *Burchard von* ***Stade,*** die lö71 van den regeerenden graaf toestemming had gekregen om het „Kupferhammerwerk" op te richten, *Hans* ***Jacob Hengstenberg,*** op wien tengevolge van zijn huwelijk dat „Kupferhammerwerk" overging, werd geboren in 1640 en moet een zoon zijn geweest van ***Friedrich Hengstenberg,*** burgemeester te Hohenlimburg 1666-1663. Vd gens de geslachtslijsten was deze een zoon van *Henrich* ***Hengstenberg,*** hofprediker te Hohenlimburg 1617 (of 1619), prediker te Ergste 1620, † aldaar 14 September 1673. Diens vader was de reformator ***Johann Hengstenberg,*** sedert 1560 „Pastor" te Ergste, † aldaar 13 Maart 1620. Sommige genealogen hebben getracht den stamboom nog hooger op te voeren en de Limburgsche ***Hengsienberg's*** in verband willen brengen met hun middeleeuwsche patricische naamgenooten te Dortmund, maar volgens den heer von Recklinghausen berusten deze pogingen meer op het verlangen om die aanlrnooping te vinden dan op eenige historische evidentie. Hij wijst daarentegen op het bestaan van twee hofsteden Hengstenberg in het graafschap Mark, en van een gelijknamige plaats in den „Kreis" Gummersbach, niet ver van de oude Marksche grens. Als geslachtsnaam komt ***Hengstenberg*** in de nabijheid van Hohenlimburg reeds vroeg voor. In 1476 was *Johann Hengestenberch* „Altarist" te Elsey, in 1486 *Hermann* **von** *Henxtenberghe* vicaris aldaar.

C. C. UHLENBECK.

Merens.

Op kol. 331 van jaargang 1912 van dit Maandblad wordt o. a. medegedeeld, hoe Mr. ***Dirk*** *Merens* niets gevoelde voor de revolutionnaire denkbeelden, welke in het laatst der 18e eeuw ook hier te lande allengs ingang vonden. Hoe hij daardoor in een kwaden reuk stond bij de Patriotten blijkt uit het volgende bericht uit de anti-Prinsgezinde Utrechtsche courant van 9 May 1787 nº. 66.

's Hage, den 6' May. Hoe schroomvallig omzigtig de Gedeputeerden ter Dagvaart, die gewoon zijn met de Ridderschap te stemmen, zig dikwerf betoonen, om den last hunner Principalen niet te buiten te gaan, word niet weinig opgehelderd door de volgende:

Anecdote

De berugte ***Merens,*** pensionaris van Hoorn, last hebbende, om alles, ter vergadering geproponeerd wordende, over te nemen, kreeg den verstandigen inval, om dit zo verre te trekken, dat hij zwarigheid maakte, een request tot *Veniam* ***aetatis*** (vergunning van meerderjarigheid) in omvrage gebragt, te fiatteeren: 'tgeen áanleiding gaf tot enige plaisanterien op het ongemeen voorzigtig gedrag van dien grooten man: schoon zulks egter niet verhinderde, dat de Raadpensionaris, zonder concurrentie van den Heer *Merens*, op dit hoogstgewigtig point besloot te concluderen.

p. c. c. BLOYS VAN TRESLONG PRINS.

Quarles.

(XXXIV , 316.)

'Vóór notaris Vranck Jacobs te Rotterdam verschenen 22. 2. 1642 „d'Eersaeme Johan van Berckel de Jonge, ontfanger van de gemeene lants middelen raedt ende vroetschap deser Stadt Rotterdam voor hem selven, *Johan* **Quarles,** *coopman, als* ***man ende voogd van Pctronella van Berckel,*** Pouwels Verschuyeren, coopman, als getrout hebbende Maria van Berckel, Johan van Gaelen mede coopman als man ende vooght van Anna van Berckel ende Catharina van Berckel ongehoude p̄soone voor haer selven geassisteert mette voorn. Johan van Berckel haeren broeder als haer gecooren vooght in deesen al kinderen ende erfgenaemen van Gerrard van Berckel in sijn leven burgerm^r deser Stadt Rotterdam ende Neeltgen Jacobs Roosd^r sijne huysvrouwe beyde za. ged. altsamen wonende binnen dese Stadt Rotterdam *wtgeseyt* de voorn. ***Johan Quarles die*** *jegenwoordich* ***tot Amsterdam residerende is*** ..... enz.

(betreft een contract tussohen de comparanten.)

Johan Quarles ontving uit den boedel van zijn schoonmoeder f 19547,—. In onverdeeldheid verbleven :

1. „De helft in een rentebrief ad 800 gl. met neef Roos gemeen op het huys van de Goude Sterre in de molestraet."
2. „de pretentie tegen Cornelis Simonss over drye jaren landnacht van het lant in de Schermer à 90 £ vlaems 's jaers, sedert 1639 tot 1642".
3. „De sarcken in de Groote kerck van St. Laurens met neef Roos gemeen."
4. „Een dubbelt met een enckel graf mede ín deselvo kerck gemeen met Cosin Johan ēn Adríaen van Berckel."

M. G. **WILDEMAN.**

De Sturler.

De hier volgende copieën van eenige officieele acten geven enkele data enz. welke afwijken van die vermeld in Ned. Adelsboek 1917, bl. 397/8.

Gabriel Louis *Sturler* ***12*** Apr. 1766 te Bern gedoopt als zoon van ***Bernard St.*** en *Jeanne Wijss* (geb. reg. Bern) tr. 1° 4 Dec. 17 92 (ondertr. te Vierlingsbeek 15 Nov. 1792) als *Gabriel* ***Louis*** *Sturler* ***de Frienesberg j.*** m., geb. te Bern, kapitein luitenant i. h. reg. Zwitsers van Kol. de Grímoens? *Susanna* ***Maria Clementia Tissot van*** *Patot,* ***j.*** d. geb. te Grave (trouwreg. Vierlíngsbeek) ; tr. 2°. te Deventer 3 Juli 1800 als *Gabriel* ***Louis de Sturler*** wedr. van *Susanna* ***Maria Clementia Tyssot van*** *Patot*, geb. te Bern wonende op het kasteelken Hatert onder Vierlingsbeek, zoon van Kiesheer ***Bernhard de Sturler*** en ***Jeannetta*** *Wiss*, met *Anna* ***Paulina*** *Vijfhuis* ***j.*** d., geb. en won. alhier, dr. van ***Adam*** *Vijfhuis* en *Maria* ***Johanna Geertruid*** *Wicherlink* (huw. rog. Deventer).

Uit het eerste huwelijk:

François Ludolph Albrecht ***Sturler ds Frienesberg,*** geb. te Vierlíngsbeek 20 Mei 1796 als zoon van ***Gabriel Louis St. de Fr. en*** *Susanna* ***Maria*** *Clementia Tissot* ***van*** *Patot* (doopreg. Vierlingsbeek), tr. 7 Mei 1822 te Grave als ***François Ludolph*** *Albrecht von Sturler,* 2e luitenant reg. Zwitsers n°. 29, j.m. oud 26 j., geb. te Vierlingsbeek 20 Mei 1796, zoon van ***Gabriel*** *Ludwig* ***von Sturler,*** gep. kapitein en *Susanna* Maria ***Clementia Tissot van*** *Patot,* met *Hendrika* ***Johanna de Jongh, j.*** d. oud 27 j. ged. te Zaltbommel 1 Maart 1795, dr. van *Johan* de *Jongh* , rentenier en ***Wilhelmina Elisabeth,*** *Vaillant* (huw. reg. Grave).

Hun zoon:

Henricus *Eduardus* ***Clemens von*** *Sturler* , geb. te Antwerpen '24 Dec. 1825 als wettige zoon van ***Franciscus Ludolphus*** *Albrecht* ***von Sturler*** en ***Henrica*** *Joanna* ***de Jongh van Hedikhuizen*** (geb. reg. Antwerpen) tr. 25 Febr. 1864 te Roermond als ***Henricus*** *Eduardus Clemens* ***von Sturler,*** geb. te Antwerpen 24 Dec. 1826, zoon van ***Franciscus Ludolphus*** *Albrecht* ***von*** *Sturler* en ***Henrica*** *Joanna* ***de Jongh van Hedikhuizen,*** met ***Leonie*** *Jeanne* ***Louise de*** *Siurler* ***de Frienesberg,*** geb. te Oosterhout 4 Aug. 1836, dr. van Adam ***Emanuel Carolus de S. de F.*** en *Davida Hallungius* (huw. reg. te Roermond).

Uit het tweede huwelijk van ***Gabriel Louis St.*** voornoemd en ***A.*** *F. Vijfhuis* werd geboren:

Adam Emanuel *Carolus* ***de Sturler de Erienesberg,*** ged. te Vierlingsbeek 8 Febr. 1807, als zoon van ***Gabriel Ludwig de S. de F.*** en ***Anette Paulina*** *Vijfhuis* E. L., geb. ***30*** Jan. op het huis te Hatert (doopreg. Vierlingsbeek), tr. 14 Aug. 1834 als Adam Emanuel Carolus de *Sturler* ***de Frienesberg*** met ***Davida*** *Hallungius* (huw. reg. Oosterhout).

Hunne dochter is:

Léonie *Jeanne* ***Louise de Sturler de*** *Frienesberg*, geb. te Oosterhout 4 Aug. 1836 als dr. van ***Adam Emanuel*** *Carolus* ***de S. de F.*** en ***Davida*** *Hallungius* zijne echtgen. (geb. reg. Oosterhout).

BLOYS VAN TRESLONG PRINS.

Benningbroek.

Bij een onderzoek in het gemeentearchief te Hoorn (aangevangen met het jaar 1660) was ik in de gelegenheid de volgende genealogische fragmenten samen te stellen van het Hoornsche regenten-geslacht ***Benningbroek,*** welke gegevens nog door raadpleging der Hoornsche notarieele protocollen (behalve, dat van not^s Hofmeister) over de jaren 1680—1710 konden worden aangevuld.

Dat men hier met twee takken van hetzelfde geslacht te doen heeft is zeer waarschijnlijk. Het ontbrak mij echter aan tijd om zulks na te gaan.

A.

1. ***Jan Benningbroek*** *Jacobszn*, † ***28*** Oct. 1669.
   Hij had tot zoon:

II. ***Cornelis Benningbroek,*** † ***3*** Mei 1698.
   tr. 10 Mei 1670 ***Elisabeth*** *Moses*, † na ***1706.***
   Uit dit huwelijk:
   1. ***Jacob,*** volgt III.
   2. ***Abraham*** *Benningbroek,* geb. 28 Febr. 1677.
   3. ***Cornelia*** *Benningbroek*, geb. 1 Dec. 1678, † 19 Aug. 1713. Zij tr. 8 Nov. 1704 Ds. *Christiaan* ***van der Vorm Swalmius.*** predikant te Hauwert, waaruit een zoon: Mr. ***François van der Vorm.***
   4. *Aefje Benningbroek* , tr. 6 Dec. 1692 ***Dirk*** *Barentsz.* ***wan Hof, j.*** m. v. Amsterdam.

III. ***Jacob*** *Benningbroek*, geb. 7 Sept. 1672, † 14 Nov. 1737. tr. 2 Jan. 1706 *Gerritje* ***van*** *der Hagen*, † 27 Febr. 1708.

Uit dit huwelijk:

Elisabeth *Benningbroek*, geb. 20 Nov. 1707, † 4 April 1753, tr. 17 Sept. 1730 ***Pieter Binkhorst,*** ged. 's-Gravenhage 10 Febr. 1700, † Hoorn 31 Mei 1777.

B.

1. *Jan* ***Benningbroek Jacobsz.***
tr. *Geertje Jansdr.*, dr. van ***Jan Arentsz.*** „uyt de Rijp", † 1662.

Uit dit huwelijk:

1. ***Pieter,*** volgt II.
2. ***Jacob,*** volgt IIbis.
3. *Arent Benningbroek*, † 25 Oct. 1678, tr. 24 Maart 1674 *Trijntje Pietersdr.* ***Geen*** kinderen.

II. ***Pieter Benningbroek,*** † 19 Dec. 1678, tr. 7 April 1668 *Marytje* ***Gerritsdr.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Maria Benningbroek,*** † 11 Nor. 1719. tr. 1°. 17 Juli 1688 ***Jacob*** *Hinlopen* 2°. Dr. *Nic. Langewagen.*
2. ***Jan Benningbroek,*** † ***6 Nov.*** 1692, tr. 27 Jan. 1691 *Sytje* Cos.

Hieruit afstammelingen.

IIbis. ***Jacob Benningbroek,*** † ***30*** April 1701, tr. 22 Dec. 1675 ***Tryntje*** *Wijncoop.*

Uit dit huwelijk:

Mr. *Paulus* ***Benningbroek,*** geb. 1 Oct. ***1676,*** † ***30*** Jan. 1705, tr. *Cornelia Koninck.*

Aanvullingen en verbeteringen zijn welkom.

P. BINKHORST VAN OUD-CARSPEL.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Benningbroek-van der Hagen. In den staat en inventaris van goederen, nagelaten door ***Jacob Benningbroek,*** President-Schepen der stad Hoorn, komt onder meer voor:

„gelegen in Gelderland, volgens opdracht voor schepenen van Zuylichem dd. 14 Augustus 1721. Ruym 41 morgen vier hond, bestaande uit.. ..

idem dd. 19 Februari 1726.

Waarschijnlijk zijn deze goederen afkomstig van zijne echtgenoote *Gerritje van* ***der Hagen,*** waarvan de afkomst gezocht wordt; zij huwde 2 Januari 1706 en overleed te Hoorn 27 Februari 1708.

Wie kan mij hieromtrent nader inlichten, eventueel mij mededeelen, waar bovenbedoelde opdrachten bewaard worden ?

Pr. P. B. v. O.

Bronkhorst (van)-van Nellesteijn. Wanneer en waar zijn gehuwd: *Jan Maarten van Bronkhorst* en ***A. W. J. van*** *Nellesteyn*. eerder gehuwd met ***H. W. J.*** baron ***van*** *Tuyll van Serooskerken ?*

L. Bd.

Campe. (XXXV, 161). Het wapen ***Campe*** op de tombe te, Geldermalsen is een dwarsbalk.

Het wapen de *Pardieu*, een keper vergezeld van 3 zesp. sterren 2 en 1.

Het wapen de *Pottere* gevierendeeld 1 en 4 een keper vergezeld van drie brandemmers 2 en 1; 2 en 3 een rechterschuinbalk beladen met 3 klophamers, waarvan de linkerzijde schuin afloopt, de hamers zijn geplaatst in de richting van den schuinbalk; boven de hamers eveneens in die richting een schildje, waarin een staande leeuw.

V. B. v. T. P.

Eme gezegd Broichusen (van der) (XXXV, 175). ***Johan van Broechusen*** voerende het geschakeerde kruis, gemeld 1502, 1506, tr. ***Sophia van Dompseler. Zij*** hertrouwt ***Bernt van der Eem*** en als weduwe van dezen bel. met goed te Langbroek, na doode van haar broeder ***Jan van Dompseler*** 1529. Uit dit huwelijk o. a. ***Derk*** *van Averijn* geheten ***van*** *Broechusen*, die na doode van Mr. ***Willem van*** *Averijn* geheeten ***van der Eem*** door den Proost van Emmerik wordt beleend 1642. Als *Dirck* ***van der Eme*** genoomt *Broichusen* bel. met een waard te Amerongen 4 Jan. 1552, 18 Juni 1556.

tr. 1° ***Agnes*** .....1547.

2° 1556 *Magdalena van* der *Boeckhorst.*

Uit het tweede huwelijk één zoon en twee dochters.

1. ***Adrian van der Eme*** genant v. ***Broichusen,*** onmondig erve zijns vaders ***Dirk,*** bel. met den waard 19 Juli 1560.
2. *Johanna* ***van der Eem,*** huisvrouw ***Gerrits*** *Utenweert,* erve hares broeders *Adrian* bel. 30 Oct. 1571. Hij verkoopt na haar dood goed 161.5. Zij begraven te Langbroek met 8 Quartieren, voerende het geschakeerde kruis.
3. *Catharina* tr. *IJsbrand* ***van Schagen.***

Bron : van Spaen's gen^le^ Broeckhuysen en Geld. Leenregister. Uitheemsche leenen.

Hoewel uit de mededeelingen van Van Spaen niet met beslistheid is uit te maken of bovengenoemde ***Derk*** uit het eerste of het tweede huwelijk van ***Sophia van Dompseler*** gesproten was, zal uit het feit, dat ***Derk*** en zijne afstammelingen in de genealogie der Stichtsche *Broeckhuysen*'s voorkomen, wel moeten worden afgeleid, dat hij een zoon was van *Johan* ***van*** *Broechusen.*

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Geslachten von Weyhrother en von Wunschwitz. **Op** een wapenbord A° 1712 komen de geslachten ***von*** *Weyhrother* en *von Wunschwitz* voor. Rietstap (Arm. Gen.) geeft het geslacht *Wunschwitz* aan.

Kan iemand mij nadere inlichtingen geven betrekkelijk deze geslachten?

Roermond. DE NERÉE TOT BABBERICH.

Holtkamp. Welk ***wapen*** voerde het geslacht *Holtkamp,* waartoe behoorde ***Geertruida Hendrika*** *Holtkamp* (1733—1803), die in 1756 huwde met ***Jacob Andres*** (1736— ***1778***). Zij was eene zuster van ***Hendrik*** Jan *Holtkamp* geh. met *Catharina Bernaard*, waaruit twee dochters *Rolanda* ***Hermina*** *Holtkamp* in 1788 geh. met ***Gerrit van*** *Ketwich*, lid van het „huis van negotie" van Ketwich & Voombergh te Amsterdam, en ***Gerhardina*** *Susanna* ***Maria*** *Holtkamp* geh. met ***Arend*** *van Vloten* te Amsterdam, en twee zoons': ***Gerrit Bernard*** en *Jan* ***Hendrik Holtkamp.***

De familie heeft korten tijd te Arnhem gewoond. In het wapenboek van de overwacht van het „Coninckstraetse . Vaendel" is eene bladzijde voor *Holtkamp* gereserveerd maar niet ingevuld.

Dit wapenboek is tusschen 1720 en 1750 samengesteld.

Bntacia. REYERS.

Horst. (van der) Gevraagd het *wapen* der familie *van der Horst,* waartoe behoorde *Antoinette van der Horst,* geb. te Huissen 29 April 1770, en geh. met Gerard *Jonckheer* (vide Nederl. Patriciaat a° 1916, art. Jonkheerj.

Batavia. REYERS.

Meverden (van). In een verzameling HSS in portefeuilles van genealogieën van den Gelderschen Adel, in Mei 1913 door van Stockum's Antiquariaat te's Gravenhage in veiling gebracht, bevond zich eene van het geslacht *van Meverden* met het in kleuren geteekende familiewapen.

Zou de tegenwoordige bezitter genegen zijn daarvan inzage te verleenen aan:

's-Gravenhage. L. N. v. MEEVERDEN.

Most. Gevraagd het *wapen* van het geslacht *Most*, dat sedert eenige eeuwen te *Nijmegen* gevestigd is.

Batavia. REYERS.

Muysken. (XXXV, 148,176). Amsterdam 28 Juli 1730. *Joan Muysken* van Leiden 25 jaar, in de Hartestraat, moeder *Clara Geertruyd Lengerke* en *Catharina Regina van Romont* van Enkhuizen 18 jaar op de Keizersgracht, vader *Diderik Joan van Romont.*

Amsterdam 14 Mei 1706. *Diderik Jan van Romont* van Amsterdam, muntmeester van Enkhuizen 25 jaar, moeder *Aplonia Codds* en *Catharina Elisabeth Muysken* van Amsterdam, 28 jaar, ouders dood, broeder *Balthasar Muysken.*

Amsterdam. A. A. VAN DER VIES.

Panneboeter. Wie geeft biographische en genealogische gegevens over G. 0. *Panneboeter*, die in 1782 voorkomt als drossaard van de heerlijkheid Rosendaal en vrijheid van Nispen; en wie is *C. J. W. Panneboeter* vermeld in 18231

de St. W. W. v. R.

Reede-Athlone (van). Op 25 Juli 1718 werd te Utrecht begraven een kind van *Frederik Christiaan* grave *van Athlone* (niet vermeld in Gen. Her. Bladen 1912 bl. 159).

Utrecht. B. *v.* T. P.

Rehden (von). Wanneer werd te Leer geboren of gedoopt *Theodora Henriette von Rehden* en waar eu wanneer overleed zij in 1780 als echtgenoote van Mr. *Adriaan Joseph Trip ?*

de St. W. W. v. R.

Schouwenburg. (XXXV, 175) Borger vermeldt als geboorteplaats en -datum van *Roelof Schouwenburg* Kampen 12 Mei 1753 en als sterfplaats en -datum Leiden 3 Juni 1817 oud 64 jaren en 22 dagen en als plaats en -datum' van proponent Kampen 16 Mei 1780. Hij nam zijn emeritaat in 1807.

Het Album Stud. Acad. Gron. vermeldt p. 230 anno 1775:

Roelof Schouwenberg, Campen, Theol.

Amsterdam. A. B. VAN DER VIES.

Straten (van). Het eenige echtpaar van dezen naam dat in het begin der 18e eeuw te *Tiel* voorkomt is *Johan van Straten* gehuwd met *Geertruyd Versaat.* Zij lieten te Tiel doopen:

1. *Albertus,* gedoopt 26 April 1703, get. Dirk ende Agata Versaet.
2. *Karel,* gedoopt 1 Jan. 1705, get. Johan van Wetten en sijn huysvrouw.
3. *Elisabeth Katrien,* gedoopt 27 Juni 1706, get. Dirk Versaet en Agatha Valentijn.
4. *Johanna,* gedoopt 11 Dec. 1707, get. Johan van Wetten, Geertruyd Cattenborg, Geertruyd van Wetten.
5. *Agatha,* gedoopt 25 Mei 1710, get. Hendrik van Velp, Hendrikje van Wetten.
6. *Elisabeth Katrien,* gedoopt 21 Aug. 1712, get. Maria Losgert.
7. *Geertruyd;* gedoopt 16 Maart 1716, get. Jan van Straten, Juffr. Susanna Bon, wede van den Broek.
8. *Petrus,* gedoopt 13 April 1721, get. Johan Gregorius van den Broek, Henderinä van Eck.

Johan van Straten schijnt zich nà zijn huwelijk te Tiel gevestigd te hebben, althans zijn huwelijk is aldaar niet te vinden. Een lijst van ingekomen lidmaten in dien tijd bestaat niet, zoodat zijne herkomst in het Tielsche archief (thans berustende in het Rijksarchief te Arnhem) ook wel niet te vinden zal zijn. Kan iemand mij nadere inlichtingen omtrent dit echtpaar en hunne voorouders verstrekken?

Haarlem. L. CALKOEN.

Thuret. (XXXII, 234). In een der zijpaden in de kerk te Breukelen ligt een zerk, waarop :

Vre *J. M. Wils* geb. *Thuret* Obiit 22 Julii MDCCCXVII.

U. B. v. T. P.

Wapens gevraagd 1° van *Catkarina Maria Drieman*, ged. te Amsterdam 13 Dec. 1767, overl. ter 29 Dec. 1840, gehuwd te Amsterdam? Juni 1787 met *Johan Oto van Ingen*, burgemeester van Kampen, geb. aldaar 5 April 1747 en overl. aldaar 3 Nov. 1802. Zij was dochter van *Johannis* en van *Petronella Christ* (*Jurriaan*'s en *Maria Volkering*'s dochter) en overl. als wed. van *P. B. Verver.*

2° van *Petronella Chris t.*

Edé. KUYCK.

INHOUD 101'7, N° 8/9.

Bestuursberichten: De stamvader van het geslacht van Oldeneel, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland. — De oudste generaties van de twee in de 16e eeuw in Delft woonachtige takken van het geslacht Storm van 's Gravesande, door G. B. Ch. van der Peen (met een plaat). — De afkomst van het geslacht van Schuylenburch, door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins. — Graven van Culemburg, door L. Calkoen. — Korte mededeelingen: Waliën; Grafzerken te Heusden; Gegevens voor eene genealogie de Weert; Hengstenberg; Merens; Quarles; de Sturler; Benningbroek. — Vragen en antwoorden: Benningbroek-van der Hagen, Bronkhorst (van)-van Nellesteijn; Campe; Eme gezegd Broichusen (van der); Geslachten von Weyhrother en von Wunschwita; Holtkamp; Horst (van der); Meverden (van); Most; Muysken; Panneboeter ; Reede-Athlone (van) ; Rehden (von) ; Schouwenburg; Straten (van); Thuret; Wapens gevraagd.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van adresverandering, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg 14, 's-Gravenhage.*

Contributiën enz. aan den penningmeester, F. L. G. D'AUMERIE, Prins *Willemstraat 19, Scheveningen.*

De jaarlijksche contributie bedraagt *f* 7.50. Leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor *f* 2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen enz. betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek tot de directie van het Bureau van Documentatie van het Genootschap, *Heerengracht 62.* Opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen te richten tot den redacteur Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s Gravenhage.*

De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht* 62 *(hoek Princessegracht), 's-Gravenhage,* is voor de Leden geopend iederen Maandag van 3 - 5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 10. XXXVe Jaargang. October 1917.

BESTUURSBERICHTEN.

Het adres van den Redacteur is wederom *Raamweg 14* te *'s- Gravenhage.*

Maandelijksche Bijeenkomsten.

De Maandelijksche Bijeenkomsten zullen voorloopig wederom worden gehouden in de bovenzaal van Maison Bordelaise, Passage 42, 's-Gravenhage en wel op den eersten Maandag van iedere maand ten 4½ ure.

De Jaarlijksche Excursie.

Hoewel de tijdsomstandigheden voor de voorbereiding eener excursie niet gunstig mochten heeten, meende het Bestuur in den geest van vele leden te handelen door te trachten haar ook dit jaar te doen plaats hebben. Door den Secretaris was dienovereenkomstig met welwillende medewerking van den Heer W. Croockewit W.A.zn. eene excursie georganiseerd naar de in oudheidkundig opzicht zeer bezienswaardige stad ***Amersfoort.*** Deze tocht, waaraan een rijtoer in de fraaie omstreken van Amersfoort en een bezoek aan het ***Huis Hoevelaken*** waren verbonden, was bepaald op 21 Septr. j.l. Door de plotseling vervroegde beperking van het spoorwegverkeer op 18 Sept. j.l.; welke bekend werd op het oogenblik dat het programma der excursie reeds naar den drukker verzonden was, moest echter — zeer tot het leedwezen van het Bestuur — van de uitvoering der plannen op het laatste oogenblik worden afgezien.

Tot lid zijn benoemd:

J. W. DOFFEGNIES . . . . . *Scheveningen.*
Oud-Burgem. Badhuieweg 175.

Jhr. G. SANDBERG . . . . . *Rijswijk (Z.-H.)*
Julianastr. 34.

F. VERSCHOOR VAN NISSE . . . . . ***Rotterdam.***
Adj.-Havenmeester.

J. M. DE WITH . . . . . ***Zeist.***

Adreswijzigingen:

W. F. HARTMAN Jr. . . . . ***Groningen.***
Haddingestraat 25.

W. VAN MAANEN . . . . . ***Hoorn.***
Doelenkade 37.

Mr. V. VAN PESKI . . . . . ***Rotterdam.***
Leuvehaven W. Z. 107.

Dr. M. P. ROOSEBOOM . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Bezuidenhout 263.

Yr. A. STARING . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Jan *van Nassaustr. 14.*

Jhr. Mr. Dr. L. H. K. C. VAN ASCH VAN WIJCK . . . . . ***Tiel.***

Voor de Bibliotheek:

Wij ontvingen in dank voor de Bibliotheek:

Verzamelde mengelstoffen, verscheide Geschicht- en Geslagtkundige aanmerkingen aantoonende, in kopere plaaten verbeeld door een liefhebber der Geschiedenissen. Haarlem. 1745. Fol.

(Van den Heer Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn).

A. A. Vorsterman van Oyen. Geslachtslijst der Familie Smit. Overdr. uit Alg. Nederl. Familiebl. 1886. 8°.

(Van Mevr. de Wed. J. H. Vroege-van Eeden).

A. F. van Beurden. De Familie Russel. Roermond. 1903. gr. 8°. ***(Van een onbekenden schenker).***

De afkomst van het geslacht van Schuylenburch,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Onder dit opschrift doet de heer Bloys van Treslong Prins in het vorige n° van dit Maandblad eenige mededeelingen over de eerste bekende personen van het geslacht *van Schuylenburch* uit Wijk bij Duurstede, geeft hij de 16 kwartieren op, waarmede de tot dusver bekende stamvader ***Anthony van Schuylenburch*** op 21 April

1657 te 's-Gravenhage zou zijn begraven en doet hij mededeelingen uit het manuscript van den 17en eeuwschen genealoog Booth te Utrecht over de 4 eerste generaties van het Wijksche geslacht.

Aan zijn mededeelingen knoopt hij ten slotte 2 vragen vast:

1°. Kan de stamvader *Anthony van Schuylenburch,* die in Mei 1590 te Wijk werd geboren, geen zoon zijn van *Anthonis van Schuylenburch,* burgemeester aldaar in 1612 en *Maria Bernts van Casteel; en*

2°. *Zou* een onderzoek in de oude registers aan de hand van zijn gegevens de afkomst van. *Anthony* niet kunnen vaststellen ?

In ondervolgende regels zullen wij aantoonen, dat vraag 1 ontkennend moet worden beantwoord, en dat op vraag *2* — niet gespecificeerd zijnde welke „oude registers" de heer Prins onderzocht wenscht te zien — alleen geantwoord kan worden, dat een uitgebreid onderzoek mijnerzijds in de oudste schepen- en notariëele registers van Wijk bij Duurstede en Dordrecht en in de notarieele protocollen van 's-Gravenhage en Utrecht geen licht gaf omtrent de afkomst van meerbedoelden *Anthony.*

Intusschen kan het van belang zijn, de resultaten van dit ten behoeve van het artikel *van Schuylenburch* in jg. 1917 van Nederland's Adelsboek ingesteld onderzoek hier te publiceeren. Voor den belangstellenden lezer, welke niet in het bezit van dit jaarboekje is, en evenmin gelegenheid heeft de in jaarg. 1906 door Jhr. H. H. Röell in dit Maandblad gepubliceerde genealogie *van Schuylenburch* na te slaan, is het zeker dienstig, indien ik Vooraf mededeel, wat er bekend is over den persoon en zijn gezin over wie het onderzoek liep.

Anthony van Schuylenburch, volgens eigenhandige aanteekeningen in de nog bewaard gebleven familiebijbel, geboren te Wijk bij Duurstede in Mei 1590 (zie dit Maandblad, jg. 1906, k. 228—229), werd 26 September 1626 benoemd tot kapitein ter zee ter admiraliteit op de Maze; hij overleed te 's-Gravenhage 17 April 1657 en werd daar in de Nieuwekerk begraven 21 April d. a. v.

Hij huwde in October, 1612 *Anna van Beaumont, ge*boren volgens dezelfde bovenbedoelde aanteekeningen in October 1588 te Utrecht, overleden te 's-Gravenhage 6 October 1657 en er begraven 9 October d. a. v., dochter van *Adriaan Pieterszn. van Beaumont* (uit Dordrecht) en Maria *van Hensbeeck.*

Uit dit huwelijk sproten:

1. *Adriaan van Schuylenburch,* geb. Wijk bij Duurstede 3 Maart 1614, eerst tot 1642 luitenant onder overste *de Gruutere*, daar& tot 1660 sollioiteur-militair te 's-Gravenhage, aldaar overleden 19 Febr. 1692, tr. 1°. aldaar 17 April 1640 *Maria van der Vliet,* geb. in 1616, overleden te 's-Gravenhage 17 Juli 1651, dochter van *Philips Marcuszn.* (niet *Marinuszn.*) *van der Vliet* en *Josina Adriaansdr. van Schagen;* hij huwt 2°. te Amsterdam 15 April 1653 *Anna Bailli,* geb. aldaar 24 Oct. 1616, overleden te Gouda 8 Dec. 1689, dochter van *Dionys Bailli* en *Sara Aux Brebis.*

   Uit het eerste huwelijk zijn alle thans nog levende leden van dit geslacht gesproten.

2. *Angenita van Schuylenburch,* geboren te Vianen in October 1615. overleden te Rotterdam in Maart 1634.

3. *Maria van Schuylenburch,* geboren te Dordrecht in Juni 1617, en aldaar overleden in September d. a. v.

Ten einde meer over *Anthony van Schuylenburch* te weten te komen, werd door mij in de eerste plaats een onderzoek ingesteld in de oudste protocollen van transporten, plechten en testamenten van Wijk bij Duurstede (beginnen met 1604), voorts in de protocollen van estimatiën, procuratiën, attestatiën enz. van die stad (beginnen met 1616) en in de oudste notarieele protocollen n.l. die van notarissen Peter Bosch, S. de Romare en J. van Sandick aldaar (beginnen resp. met 1621 , 1639 en 1647).

In al die registers werden wel veel acten gevonden over de te Wijk wonende leden der familie *van Schuylenburch,* de stamvader der Haagsche familie — *Anthony v. S.* — ofschoon geboren te Wijk bij Duurstede volgens zijn eigenhandige aanteekeningen, komt geen enkele maal in een acte voor.

Om nu te bewijzen, dat, de heer Prins een onjuiste veronderstelling maakt, door te vragen of de burgemeester van Wijk *Anthonis van Schuylenburch (1612)* niet de vader kan zijn van onzen *Anthony,* diene dat zulks onmogelijk is, omdat deze burgemeester even oud was als *Anthony,* en dus niet zijn vader is. Immers de heer Prins noemt — aan de hand van Booth — als ouders van den burgemeester *Anthonis van S., Henrick (Thonissen) van Schuylenburch,* burgemeester van Wijk 1593, en *Adriana van Ommeren,* en nu leeren de 2 ondervolgende acten, dat hun zoon *Anthonis* eerst in of omstreeks 1590 is geboren:

Protocol van transporten etc. 1604—1610.

3 December 1604. Cornelis van Ommeren momber over de *onmondige* kinderen van wijlen Henrick van Schuylenburch en Adriana van Ommeren, zijn overleden zuster, transporteert vast goed.

Eveneens als zoodanig op 17 Jan. 1605.

Protocol van transporten etc. 1610—1616.

12 Maart 1613. Anthonis van Schuylenburch ontslaat meerderjarig geworden mits dezen Cornelis van Ommeren, burgemeester en indertijd zijn oom en gewezen bloedmomber, van de mombersohap en dankt hem voor de goede administratie.

Derhalve *Anthonis van Sch.* in 1604 en 1605 nog onmondig en in 1613 meerderjarig, kan onmogelijk de vader zijn van den lateren kapitein ter zee die in 1590 was geboren.

De m.i. gewaagde beschouwing van den heer Prins over verband tusschen de namen *Bernts* en *Beringen,* vervalt tevens hiermede.

Daar de echtgenoote van *Anthony van Schuylenburch, Anna van Beaumont,* uit Dordrecht afkomstig was (hoewel zij zelf geboren was te Utrecht) en er te Dordrecht in 1617 ook een hunner kinderen geboren was, stelde ik vervolgens een onderzoek in de oudste notariëele en gerechtelijke registers van Dordrecht in.

In het gemeente-archief te dier plaatse berust in de Weeskamerpapieren een bundel betrekking hebbende op de erfenis van vrouwe *Clementia van Beaumont,* halfzuster van *Anthony's* echtgenoote *Anna van Beaumont* (zie ook M. Balen). Over de erfenis van genoemde *Clementia* zijn n.l. langdurige processen ontstaan en onder de brieven,

rekeningen en tabellen van dien bundel komen ook de *Schuylenburch*'s *voor*. Er bleek echter alleen uit, dat *Adriaan van Schuylenburch*, de zoon van *Anthony*, in 1614 geboren was , en 3 staken , n.l. 1. *Willem van Schuylenburch*, heer van Duckenburg; 2. *Dionys van Schuylenburch* en zijn kinderen; 3. *Anna Maria van Schuylenburch* gehuwd met *George Clifford*, doch over de afstamming van *Anthony* zelf bleek uit die stukken niets.

Een zeer groot testament van Clementia bovongend. vindt men bij notaris P. Eelbo dd. 3 Maart 1630; zij heet daarin : *Clementia van Beaumont Adriaansdr.*, ambachtsvrouwe van de Cleyne Linde, weduwe van *Arendt Martensoon*, ambachtsheer van Oost-Barendrecht en Schobbelandts Ambacht; zij vermaakt daarin aan *Johan, Jacob, Anna* (dit is dan de vrouw van *Anthony van Schuylenburch*) *en Cornelia van Beaumont*, hare *halve* broeders en zusters en hunne descendenten en aan het nagelaten weeskind van haar overleden halfzuster *Aleidt van Beaumont* en vermeldt ook haar overleden broeder *Wilhem van Beaumont*.

Een ander harer testamenten is van notaris D. Eelbo d.d. 10 Febr. 1640 ; daarin ontvangt *Adriaan van Schuylenborch Anthonisx.* , lieutenant van den heer van Rehagen „daer moeder af is Joffr. *Anna van Beaumont*" een legaat van de rente van 4000 gl.

Nog vond ik bij notaris P. Eelbo d.d. 6 en 8 Oct. 1613 twee verklaringen over het huishouden van *Anthony*'s schoonvader *Adriaan van Beaumont* en zijn kinderen *Jan, Pieter, Jacob, Aeltgen* en *Cornelia*, welke een zonderling licht werpen op de levenswijze ouder de aanzienlijken onzer voorvaderen in die dagen, alle welke acten, hoe belangwekkend ook uit een historisch oogpunt, geen oplossing brachten over de vraag wie de ouders van *Anthony van Schuylenburch* waren.

Al die Dordrechtsche protocollen leverden voorts slechts 2 acten over *Anthony* zelf op, en wel een van 30 April 1626 (notaris D. Eelbo) waarin *Anthony van Schuylenburch, luitenant* op een schip van oorlog voor Dordrecht, een verklaring aflegt over een door hem te voren gemaakten tocht naar het land van Cleve, en één van 23 Aug. 1630 (notaris D. S. Coplaer) waarin *Anthony van Schuylenburch, kapitein* dienende op een fregat van oorlog, liggende tegenwoordig ziekelijk binnen deze stad, een schuldbekentenis van 200 gl. afgeeft aan *Wouter Je Gelder*.

Aangezien *Anthony van S.* in den Haag overleed, werd daarop door mij een onderzoek daar ter plaatse ingesteld.

Onder de te den Haag gesloten huwelijken werden de inteekenacten betreffende de beide huwelijken van zijn zoon *Adriaan* gevonden, benevens een acte betreffende het huwelijk van een *Adriana van Sch.*, eveneens uit Wijk bij Duurstede afkomstig welke misschien na-familie van hem was, doch wier plaats in de genealogie nog niet werd vastgesteld.

Die 3 acten luiden:

ingeteekend 16 Dec. 1635.

Olivier Servaes, van Aken en
Adriana van Schuylenburch, van Wijk bij Dunrstede.
Getrouwd 30 Dec. 1633.

1. April 1640.

Adriaen van Schulenburch, van Dordrecht, luitenant, j. m. en *Maria van Vliet, j.* d. wonende alhier; getr. Groote Kerk 18 April 1640.

23 Maart 1663.

Adriaen van Schuylenburgh, weduwnaer. van Wyck tot Duerstede, en *Anna Baylli*, wonende te 'Amsterdam.

In de Haagsche notariëele protocollen werden alleen do 2 volgende acten betreffende *Anthony van S.* gevonden :

not. J. Keun. 30 April 1652.

G. de *Hulter*, koopman te Delft, geeft volmacht aan een procureur te den Haag om van *Anthony van Schulenborch* de som van 80 gl. in te vorderen wegens den koop van een okshoofd wijn.

not. J. Boutesteyn. 11 Juni 16%.

Adriaen van Schuylenburch en *Anna Bailly*, echtelieden, maken hun testament; bij vooroverlijden benoemt hij tot voogden over zijn kinderen zijne huisvrouw, mitsgaders zijn *vader* den heer *Anthony van Schuylenburch* en bij diens vooroverlijden zijn testateurs moeder.

Werd dus bij dit onderzoek niets over de afkomst van *Anthony* gevonden, het aantal acten over zijn zoon *Adriaan* bleek legio te zijn.

In een acte van 10 Dec. 1641 (not^{s}. P. Groenevelt) heet hij : *Adriaen van Schuylenburch*, luitenant in de compagnie van den heer luit. kolonel de Grutere; in een vau 19 Febr. 1642 (not^{s}. W. Rietraet) heet hij. S^{r}. *Adriaen van Schuylenburch*, gewesene luitenant in de compagnie van Jr. Philip de Grutere, luitenant-colonel, en sedert een acte van 3 April lö43 (not^{s}. P. Groenevelt) heet hij *solliciteur*.

Voor zijn werkkring als zoodanig is uit een historisch oogpunt belangrijk een notarieel contract d.d. 28 Jan. 1647 (nat". P. van Groenevelt) tusschen Don *Emanuël* Prince van Portugal, kapitein en gouverneur van Steenwijk, en S^{r}. *Adriaen van Schuylenburch*, solliciteur alhier, over de bediening van zijn Excellentie's compagnie, zoo te Steenwijk als te Brielle. Het stuk draagt de onderteekeningen van den Prins en van Adriaan van S.

Behalve een *Johan van Schuylenburch*, die in die Haagsche notarieele protocollen d.d. 8 Sept. 1631 (not^{s}. P. van Groeneweghen de Jonge) gevonden werd als commies van de vivros en ammunitie van oorlog op het fort Crevecoeur, dook ook uit die boeken op een andere *Anthony van Schuylenburch*, die 20 Mei 1643 en 3 Juni 1643 vermeld wordt als luitenant onder Philip de Gruutero, heer van Reehagen, commandeur van den Brielle, en die dus diende in dezelfde compagnie en tegelijkertijd als *Adriaan van Schuylenburch* bovengen^{d}., en die bovendien in de acte van 20 Mei 1643 (not^{s}. W. Rietraet) volmacht geeft aan een notaris te *Dordrecht in zake* den verkoop van een huis aldaar in de Steegoversloot *naast de erven van van Beaumont*, terwijl hij 11 Sept. 1643 een contract teekent als getuige voor den solliciteur *Adriaan van Schuylenburch*.

Wie is deze luitenant *Anthony van Sch.*, die zooveel gemeen heeft met den gewezen luitenant, later solliciteur *Adriaan van S.* en die ook gegoed was te Dordrecht? Was hij een zoon van onzen *Anthony* (1590—1657); waarom heeft zijn vader dan hem en zijn geboorte niet vermeld in den familiebijbel?[1])

[1]) Het komt ons niet onwaarschijnlijk voor, dat *Anthony van Schuylenburch*, die uit hoofde van zijn beroep veel afwezig zal zijn

Ondanks het uitgebreide onderzoek blijft derhalve *Anthony* **van** *Schuylenburch, de* latere kapitein ter zee, een vrij mysterieuse persoonlijkheid.

Ook bij een onderzoek in de notarieele protocollen der stad **Utrecht** trof ik tot dusver slechts **eenmaal zijn** naam aan en wel in een acte van 10 Juni 1618 (**not**s. C. Verduyn) waarin jr. *Peter van Beaumont*, burger van Utrecht, quitantie verleent ten behoeve van *Anthony van Schuylenburch*, **zijn** zwager, en *Anneke van Beaumont*, echtelieden, wegens de aflossing van een obligatie. [1])

De afstamming van het Rotterdamsche regeeringsgeslacht van Zuylen van Nyevelt,

door Jhr. Mr. W. A. **Beelaerts van Blokland.**

Van ouds is het aantal dergenen, die min of meer openlijk hun twijfel uitspraken ten opzichte van de **afstamming** der Hollandsche (Rotterdamsche) van *Zuylen's van Nyevelt* uit het oud-adellijke geslacht *van Zuylen*, groot geweest, hetgeen niet te verwonderen is, wanneer wij zien, dat Mr. *Aarnoud van Zuylen van Nyevelt*, secretaris van Rotterdam, in 17'75 zelf erkende, ondanks **alle** door hem daartoe aangewende moeite, **geene** bewijzen voor die afstamming **te** hebben gevonden, en niet meer te weten, dan dat de vader van den bewezen stamvader *Gijsbert*, getrouwd met *Bnrbara de Greve*, een *Willem* moest zijn geweest.

J. Gailliard evenwel legde in **zijn** 1863 te Brugge verschenen werk „Maison de Zuylen, Histoire et Généographie" — samengesteld in opdracht der Belgische *Zuylen's* — genealogisch verband tusschen de nog bestaande **Geldersch-Utrechtsche**, Belgische en Hollandsche *van Zuylen's van Nyevelt (Nievelt)*. De Hollandsche sloot hij aan door aan hunnen bovengenoemden bewezen stamvader *Gijsbert Willemsz.* tot ouders te geven Jonker *Berend* van *Zuylen van Nyevelk*, heer van Otterspoorbroek, en *Mechteld van der Maeth*, maar natuurlijk bleef hij in **gebreke** de noodige bewijzen daarvoor aan te voeren. **Zijn** werk kon dus den bestaanden twijfel allerminst wegnemen en dit vermocht evenmin de apodictische uitspraak van A. Baron Schimmelpenninck van der Oye van **Nijenbeek** in den Gelderschen Volksalmanak van 1887, dat „**sommigen** „ten onrechte beweren dat de Zuylens van Nievelt uit

geweest, zijne nanteekeningen in den familiebijbel niet heeft bijgehouden. Zij bepalen zich slechts tot de jaren 1612-1617. Eerst veel later blijken zij **weder te zijn vervolgd door** zijn **zoon *Adriaan*, wiens eerste** aanteekening **betrekking heeft op** zijn **d.d. 17 April 1640 gesloten huwelijk** met ***Maria van der Vliet*, en die ook de enkele** aanteekeningen zijns **vaders van** kantteekeningen **blijkt te hebben voorzien.** **Red.**

[1]) **Na kennisneming van het interessant betoog van onzen geaohten medewerker** zal **bij den aandachtigen lezer de vraag zijn gerezen, of de mogelijkbeid is uitgesloten, dat *Anthony van Schuylenburch*, de stamvader van de tegenwoordige familie van dien naam, die in Mei 1590 te Wijk bij Duurstede heet te zijn geboren en aldaar in 1614 zijn oudste kind liet doopen, dezelfde persoon is geweest als *Anthonis van Schuylenburch*, die eveneens omstreeks 1590 moet zijn geboren en een zoon was van *Henrick van Schuylenburch* en Adriana *van Ommeren*. Laatstgenoemden zouden in** dat **geval niet de grootouders maar de ouders van den lateren kapitein ter** zee **zijn geweest. Wel zou volgens Booth *Anthony, de* zoon** van **dit echtpaar, *Maria Bernts van Casteel* tot vrouw gehad hebben. Wordt dit gegeven echter** van **elders bevestigd? Intusschen zal deze mogelijkheid ook aan onzen scherpzinnigen medewerker niet zijn** ontgaan **en niet zonder gegronde redenen door hem zijn verworpen. Welke deze redenen zijn,** zal **de Heer W. v. R. wel te gelegener tijd willen mededeelen.** **Red.**

„Veluwe een ander geslacht **zijn** als de Hollandsche tak „der Nyevelts. Beide branches uit den **stam** van Zuylen „hebben tot gemeenschappelijke voorouders Frederik van „Zuylen en diens vrouw Stephania de Gruiter, anno 1602. „De Veluwsche Zuylens spruiten voort uit hunnen 2^{den} „zoon Jacob en de Hollandsche Zuylens van Nyevelt „uit den 3^{den} zoon Anton".

De eerste, die eene gedocumenteerde genealogie der Hollandsche van *Zuylen's* ***van*** *Nyevelt* het licht heeft doen zien („ Adelsarchief" 1903-1904, blz. 261 e. v.) was de heer D. G. van Epen, die daarbij tevens openlijk **critiek** heeft geleverd. Hij vond te Zwolle de **huwelijks**inschrijving van den bewezen stamvader *Gijsbert*, d.d. Juni **1603**, luidende : „*Gijsbert Willemsen, salige Willem „Gerrydtsens Nijveldts nagelatener sohn , und Bnrbara „de Greve, salige Harmen de Greve nagelutene dochter, „van Cleve*", en voerde op grond **daarvan** de stamreeks der *van Zuylen's van Nyevelt* in dier voege op, dat **hij** aan *Gijsbert* tot vader gaf „***Willem Gerrydtsen Nyvelt***" en tot grootvader „*Gerrydt Nyoelt*". Verdere nasporingen werden wel door hem ingesteld, maar bleven vruchteloos, immers hij verklaart t.a.p. op blz. 266: „**Omtrent** de „**afkomst** van dezen *Gerrydt* ***Nyvelt*** werd door ons te „**vergeefs** een onderzoek ingesteld. De Zwolsche **archief**„**stukken** uit dien tijd bevatten omtrent hem en zijne „**voorzaten** niets. **Wij** kunnen slechts vermoeden, dat „**het** geslacht zich **uit** de noordelijke hei- en veenstreken „**naar** Zwolle heeft verplaatst". Voor dit vermoeden is geenerlei grond bijgebracht, zoodat het mogelijk beter achterwege ware gebleven. Ook zegt de heer van Epen te hebben gezocht naar *Gerrydt Nyvelt* en diens voorzaten, maar m. i. had in de eerste plaats naar *Willem Gerrydtsen Nyvelt* **behooren** te worden gezocht en eerst daarna naar diens vader en voorouders ; mogelijk echter heeft de heer van Epen zich hier minder gelukkig uitgedrukt en is inderdaad, doch evenzeer vruchteloos, een onderzoek nopens *Willem* ingesteld.

Opmerkelijk is het sedert dien door de redactie van Nederland's Adelsboek ingenomen standpunt. Hoewel te voren nimmer was getwijfeld aan de afstamming van het Zwolsche echtpaar ***Gijsbert*** *Willemsz.* (*van*) *Nyevelt* en *Barbara de Greve*, bleek die redactie in 1906, dus nog na het verschijnen der bovengenoemde gedocumenteerde genealogie, daarvan niet overtuigd te zijn. Als stamvader gaf zij den zoon van evengenoemd echtpaar, *Herman*, geboren te Zwolle in 1612, op en **zij** schreef: „De geregelde stamreeks vangt aan met Mr. *Herman* „*van Zuylen van Nyevelt*, advocaat te 's-Gravenhage in „1636. Het is nog niet uitgemaakt op welke wijze dit „**geslacht** samenhangt met het geslacht van *Zuylen van „Nievelt*". Tusschen 1906 en 1910 schijnt de redactie een nader onderzoek te hebben ingesteld *en* tot dezelfde resultaten als de heer van Epen te zijn gekomen. In laatstgenoemd jaar toch voerde zij de **stamreeks** op tot *Gerrydt Nyveit* en schreef zij: „De geregelde stamreeks „vangt aan met *Gerrydt Nyvelt*, wiens kleinzoon *Gijsbert* „5 Juli 1603 te Zwolle huwde met *Barbaru de Greve*". Van samenhang met het geslacht *van Zuylen van Nievelt* werd toen niet meer door haar gerept.

Was de redactie van Nederland's Adelsboek in 1906 dus nog overtuigd, dat er eenig genealogisch verband tusschen de Hollandsche van *Zuylen's van Nyevelt* en de Geldersch-Utrechtsche van *Zuylen's van Nievelt* moest

bestaan, al kon dit nog niet worden nagewezen; in 1910 blijkt zij zich van die overtuiging geheel los te hebben gemaakt. Zij zoowel als de heer van Epen — deze heeft de deur wel in het slot geworpen, maar niet gegrendeld — schijnen van meening, dat de Hollandsche ***Zuylen's*** met de oude ***Zuylen's*** niets te maken hebben, en bijgevolg dat het eene ergerlijke aanmatiging is, dat zij den naam en het wapen van ***Zuylen*** voeren.

Ontegenzeggelijk is het waar, dat namen en wapens vaak lichtvaardiglijk en niet zelden te kwader trouw worden aangenomen door lieden, wier afkomst hun geenerlei recht daartoe geeft, maar dit geeft ons nog niet het recht bij ontbreken van de noodige bewijzen aanstonds aan te nemen, dat wij met zulk een geval van usurpatie te doen hebben.

Wat de Hollandsche ***Zuylen's*** betreft, ontbreken weliswaar tot heden de bewijzen van hunne afkomst uit de oude *Zuylen's*, maar in dit geval is er m. i. volstrekt geene reden om aan eene usurpatie van dien aard te denken; veeleer zijn er gronden aan te voeren voor het vermoeden van genealogisch verband. Eene aanwijzing in welke richting wij te zoeken hebben om dit verband mogelijk alsnog te vinden, geeft de genealogie van ***Zuylen.*** in de verzameling van Rhemen, bewaard in het Rijksarchiefdepôt te Arnhem. De daarin opgegeven afstamming der Hollandsche ***Zuylen's*** laat ik hieronder volgen met hetgeen bewezen is daarnaast ter vergelijking.

van Rhemen:	bewezen
I. *Willem van Nivelt,* bast. van capt..... van *Suylen van Nivelt,* [1]) woonde to Swoll, s. vr.	I. ***Willem*** *Gerrydtsen Nyveldt,* van wien slechts bekend is, dat hij dood was in Juni 1603.
II. *Gisbert Willemsen* ***van Nivelt,*** een droochscheerder tot Swoll, s. vr.	II. ***Gijsbert*** *Willemsen* ***(van) Nyvelt,*** woonde te Zwolle 1603-1621, dood 1631, tr. te Zwolle 5 Juli 1603 ***Barbara de Greve,*** enz.
III. ..... *van Nivelt* 1. U. D. ende Avocaet voor den Hove van Hollandt, s. vr..	III. Mr. *Herman* ***van*** *Zuylen van Nyevelt,* advocaatvoor het Hof van Holland sedert 1636, tr. te Leiden 1 April 1636 *Christina Malvesey*, enz.
IV. ..... *van Nivelt,* Richter van Lingen 1663 geworden, s. vr. ..... *Bemondt.*	IV. Mr. ***Jacob van Zuylen van Nyevelt,*** ged. te 's Gravenhage 14 Dec. 1642, namens den Prins van Oranje aangesteld tot richter en dijkgraaf van het Graafschap Lingen in Westfalen in 1663, enz. ondertr. te 's-Gravenhage 8 Juli 1663 ***Johanna*** van *Beaumont*, enz.

In den aanhef is sprake geweest van eene genealogie samengesteld door een lid der familie te Rotterdam in 1776. Tot besluit wil ik dienaangaande nog het een en ander mededeelen.

[1] Hoewel zulks van genoegzame bekendheid mag worden geacht, meen ik toch goed te doen met er hier aan te herinneren, dat de Zuylen's van Nievelt in vroegere eeuwen zeer vaak voorkomen als „(van) Nievelt" met weglating van hunnen eigenlijken geslachtsnaam „van Zuylen".

Deze genealogie berust in het Gemeente-archief van Rotterdam, Bibl. van H. S. nº 671, en vangt aan als volgt:

„Het Geslacht Register van de Familie ***Van*** *Zuijlen van Nijeveldt,* in den Jaere onzes Heeren Jesu Christi, zeven„tien hondert vijf en zeventig door mij Secretaris *Mr.* „*Aarnout* ***van Zuijlen van*** *Nijeveldt* oudste zoon van „*Mr.* ***Jacob van*** *Zuijlen* ***van*** *Nijeveldt* en ***Aletta Johanna*** „ Timmersopgemaekt uit echte en ontwijffelbaere bewijsen, „eige hand schriften van mijn Grootvader ***Mr.*** *Aarnout* „*van Zuijlen* ***van*** *Nijeveldt,* zoon van *Mr.* ***Jacob van*** *Zuij„len* ***van*** *Nijeveldt* en ***Johanna*** van ***Beaumond,*** als mede „uit de papieren aen mij toegezonden door den Heer „ ***Pieter*** *Matthijs* ***Beelaerts*** Heer van Emmickhoven, „Ganswijk en Waerdhuijsen, Veertig en Oud Raed Mits„gaders Schepen van de Stad Dordrecht wiens Oud Oom „*Matthijs* ***Beelaerts,*** een dogter heeft gehad van *Gijsbert* „*van* ***Zuijlen van*** *Nijeveldt* zoon van *Herman* ***van Zuijlen*** „*van Nijeveldt* en ***Geertruijd*** *Wassenhoven,* buiten en be„halven na gedaene grondig ondersoek en op vaste gronden „vergeleken met de Wapenschilden en Kwartieren in de „kerken te vinden, en andere daar toe aanleyding gevende „documenten, Begint met de kinderen van ***Gijsbert van*** „ ***Zuijlen van*** *Nijeveldt* ***Willemszoon,*** en niet hooger, vol„gens een handschrift onder de Familie papieren ge„vonden zonder melding met wien deze Heer ***Willem*** „vader van *Gijsbert* getrouwt is geweest, het geen te „weeten op goede Gronden hoe zeer ik mij daarover be„kommert hebben, tot heeden niet heeft mogen ge„lukken"....

Wel acht de samensteller van dit geslachtregister het waarschijnlijk, dat deze ***Gijsbert*** *Willemsz.* identiek is met het jongste van de drie kinderen van ***Willem*** van Zuylen ***van Nyevelt*** en ***Agnes Foeyt,*** maar deze hypothese laat hij voor wat zij is.

Behalvevan bovengenoemde stukken heeft hij ook inzage gehad „van alle origineele acttens onder den Heer *Baron* „ ***Van der*** *Cappellen* ***van der*** *Marsch*. ... berustende" [1]) en voornamelijk op grond daarvan geeft hij in de eerste plaats eene genealogie aanvangende met *Willem* ***van*** *Zuijlen van Nijeveldt Willemsz.*, die circa 1489 trouwde met ***Adriana*** van *Naeltwijk,* en eindigende met diens nazaten in het zesde geslacht. Hierop laat hij volgen (fol. 4): „Zoo verre strekt zig deze zijtak van het Huijs van „Zuijlen van Nijeveldt, dat dezelve uitsterft met ***Jonkheer*** „*Willem Jochem* van ***Zuylen van*** *Nijeveldt Frediks*zoon „zoo niet die weer komt te herleven in die van *Gijsbert,* „waar van de verdere nasporinge om met onwrikbare „bewijsen gestaeft te werden, ik overlate aen een later „nageslacht wiens uitsigt op een plaets in de Ridderschap „zig getroosten mag die moeite, ik voor mij zie daer „van aff en vergenoeg mij met het aensien mijner voor„ouderen van vroegere tijden te bewijsen, dan zeker met „die van latere tijden beweesen, trouwens wat zouden „de reeden zijn dat wij thans in leven zijnde afstam„melinge ons met een angstvallige bekommeringe zoude „bemoeijen het aensien van ons Geslacht aff te lijden „van onheugelijke tijden en te zoeken van verre dat geene „'t welk wij van nabij vinden, zoo van nabij kan ge„naemd werden dat tot het zesde gelit eens geslacht „voortloopt een onderzoek hetwelk indien plaets moest „hebben het latere nageslacht verbastert sijnde van de

[1]) Vlg. kol. 124 van dezen jaargang en kol. 338 van jaargang 1915.

„luyster van het eerst6 allerbeklneglijkst zijn zouden". ... Ten slotte geeft hij zijne eigen genealogie (fol. 6) beginnende: „*Gijsbert van Zuijlen van Nijeveldt* kind en zoon „van *Willem van Zuijlen* ***van*** *Nijeveldt* trouwde met. . . . „*Greve*".

Nogmaals Worbert van Wassenaer,

door Mr. Th. R. Valck Lucassen.

In het Julinummer van dezen jaargang hebben wij de aandacht gevestigd op de foutieve behandeling van de stamreeks der *Worbert van Wassenaer*'s in Nederland's Adelsboek. Aan de hand van officiecle bescheiden wezen wij er op, dat deze tak van het geslacht *van Wassenaer* steeds ten onrechte door de Redactie van voornoemd Jaarboek als eene afzonderlijke familie werd behandeld en wel in strijd met het K. B. van 26 Juli 1834, waarbij aan den Luitenant-Kolonel *Lodewijk Jan Worbert* brieven van legitimatie waren verleend als natuurlijken en erkenden zoon van *Willem* ***Lodewijk graaf*** *van Wassenaer Starrenburg* en *Johanna Margaretha* ***Canette,*** waarbij tevens uitdrukkelijk was bepaald, dat hij — behoudens eene enkele vermogensrechtelijke beperking — als gevolg dier legitimatie in alle opzichten zou worden orkend als de wettige zoon van voornoemden ***Willem*** *Lodewijk* graaf *van Wassenaer Starrenburg* en alle rechten en voorrechten aan den staat van wettige kinderen verbonden zou genieten.

Wij deden tevens uitkomen, dat de vóórgeschiedenis dier legitimatie — hoe interessant zij ook moge zijn — bij de beoordeeling van do vraag of de ***Worbert van*** *Wassenaer*'s al of niet in het familieverband van het geslacht *van Wassenaer* dienen te worden opgenomen, niet het minste gewicht in de schaal kan leggen, aangezien dio legitimatie nu eenmaal een voldongen feit is en uit dit feit geone ander6 gevolgtrekkingen mogen worden gemaakt dan die, welke met het karakter van het instituut der wettiging zijn overeen te brengen.

Wij eindigden met de verwachting uit te spreken, dat de Redactie het juiste van ons standpunt zou blijken in te zien en, in Nederland's Adelsboek 1918 een onrecht zou herstellen door aan de *Worbert* ***van*** *Wassenaer*'s de hun toekomende plaats temidden van het familieverband toe te kennen.

Misschien zullen sommigen — gedachtig aan het „qui tacet consentit" — in het feit, dat eene verdediging van haar standpunt tot heden uitbleef, eene aanwijzing hebben gezien, dat wij erin waren geslaagd voornoemde Redactie van haar verkeerd inzicht te overtuigen. Dit kon te eerder worden verwacht, waar zij zelve — zooals wij met voorbeelden aantoonden — in analoge gevallen tegenover *andere* families over een klaarder begrip aangaande do beteekenis der legitimatie bleek te beschikken. Dat zij haar oude standpunt tegenover de ***Worbert van*** *Wasscnaer's* echter zou handhaven zonder zich zelfs de moeite te hebben getroost een6 geringe poging in het werk te stellen om onze argumenten te weerleggen, zal wel door niemand zijn bevroed, die van de Redactie van Nederland's Adelsboek eene wetenschappelijke behandeling van genealogische vraagstukken meende te mogenverwachten. Dat deze laatste in het onderhavige geval ver te zoeken is, blijkt ten overvloede uit de argumenten, die het lid

dier Redactie de Heer W. J. J. C. Bijleveld ons voor haar stilzwijgen mededeelde.

Wij hadden aan den Heer Bijleveld, die zich in het Januarinummer van dit Maandblad bekend maakte als do bewerker der artikels „***van Wassenaer***" en „***Worbert***" in Ned. Adelsb. 1918 en daarbij de belangstelling en hulp van onze Leden had ingeroepen ter verkrijging van aanvullingen of verbeteringen in de genealogieën der door hem behandelde families, de vraag gesteld of hij zich met onze argumentatie in het artikel „***Worbert van*** *Wassenaer*" in het Julinummer van dit Maandblad kon vereenigen, zoo niet, of wij dan eene weerlegging van ons artikel van zijne hand tegemoet mochten zien. Zijn antwoord luidde tot ons leedwezen in beide opzichten ontkennend. Op een weerlegging van ons artikel behoefde niet te worden gerekend, omdat — naar wij moesten weten — H.H. Redacteuren van Nederland's Adelsboek niet uit Redactie in debat traden en zij daarom ook tegenover ons hierop geene uitzondering konden maken. Ook bleef het standpunt der Redactie tegenover de stamreeks der *Worbert* ***van Wassenaer's*** ongewijzigd on wel op grond van zekere geheime stukken, waarvan de kennisneming een tiental jaren geleden aan den Heer Bijleveld was toevertrouwd en die eerst na doode van den laatsten *Worbert* ***van Wassenaer*** en zijne beide zusters openbaar zouden mogen worden gemaakt. De toenmalige eigenaar — thans sedert meer dan drie jaren overleden — was loen van plan bedoelde stukken aan het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage te geven. Door belofte gebonden om over den inhoud dezer stukken het stilzwijgen te bewaren, kon de Heer Bijleveld ook om die reden over dit onderwerp geen vrij debat aanvaarden.

Dat de Redacteuren van Nederland's Adelsboek niet uit Redactie in debat zouden treden, kunnen wij met beslistheid tegenspreken. Integendeel valt het niet moeielijk te constateeren, dat de H. H. Redacteuren zich in dit opzicht slechts door opportunistische overwegingen plegen te laten leiden. Men raadplege slechts de verschenen jaargangen van dit Maandblad en men zal er de Redactieleden van Ned. Adelsb. meerdere malen in een — somtijds heftigen — pennestrijd gewikkeld zien met hunne recensenten. In den laatsten tijd is het speciaal de Heer W. Wijnaendts van Resandt, die — o. i. zéér terecht — geen gelegenheid laat voorbijgaan, om, waar hem critiek ongerechtvaardigd toeschijnt, deze in onze kolommen te weerleggen. Zelfs in ditzelfde nummer kan men een artikel van zijn hand vinden over de afkomst van het geslacht van Schuylenburch, dat hem door eenige opmerkingen van den Heer Bloys van Treslong Prins in het vorige nummer van dit Maandblad werd in de pen gegeven. Wij kunnen niet aannemen, dat een onderling6 afspraak aan den éénen Redacteur het vrije woord zou hebben ontnomen, waarvan door den anderen op zoo ruime wijze gebruik gemaakt wordt!

Met het beroep op de geheime stukken met hun geheimzinnigen inhoud zien wij ons teruggeplaatst in den bloeitijd der genealogische romantiek, dat tijdvak, waarin men omtrent bewijsvoering begrippen koesterde, die de geslacht- en wapenkunde bij de mannen der wetenschap voor langen tijd met recht in discrediet moesten brengen. Waar juist gedurende de laatste jaren dankzij veler inspanning de beoefening der genealogie in wetenschappelijke banen werd geleid, moeten wij met klem

protesteeren tegen het terugvallen in die gelukkig verouderde methodes!

De legitimatie van *Lodewijk Jan Worbert*, sedert ruim 83 jaren een voldongen feit en berustende op een officiele stuk t.w. het K.B. van 26 Juli 1834 — tot stand gekomen na ingewonnen advies van . den Raad van State en gezien de rapporten van den Minister van Justitie en den Hoogen Raad van Adel — meent de Redactie van Ncderland's Adelsboek op gezag van den Heer Bijleveld eenvoudig te kunnen negeeren op grond van zekere mysterieuse stukken in een particulier archief, wier waarde en inhoud aan eene beoordeeling van het publiek ontsnappen en waaromtrent geene zekerheid bestaat, dat zij ooit het daglicht zullen aanschouwen! Immers, tien jaren geleden lag het slechts in het *voornemen* van den onbekenden en sedert overleden eigenaar om het dossier over deze quaestie onder de hierboven medegedeelde voorwaarden aan het Algemeen Rijksarchief te schenken. Inmiddels verkeeren wij in volkomen onwetendheid over de lotgevallen van bedoeld dossier. Vast staat alleen, dat hieromtrent op het Algemeen Rijksarchief nio t s bekend is. Over de vraag, waar deze in het oog der Redactie van Nederland's Adelsboek belangrijke documenten dan wel zouden worden bewaard, kon de Heer Bijleveld ons geen uitsluitsel geven.

Men vraagt zich met verbazing af, hoe het mogelijk is, dat voornoemde Redactie er thans nog op moet worden gewezen, dat de tijden voorbij zijn, waarin met eene weerlegging van officieele stukken door middel van een beroep op geheime dossiers genoegen kan worden genonien. Wij willen allerminst de waarschijnlijkheid betwisten, dat zich in verschillende familiearchieven nog wel stukken zullen bevinden, die voor de kennis van de vóórgeschiedenis dor legitimatie niet van belang ontbloot zijn. Maar dat er onder deze ook maar één zou zijn, dat het feit der legitimatie zelf en zijne wettelijke gevolgen zou kunnen te niet doen, is ten eenenmale uitgesloten.

Wij mocten cr bijgevolg op blijven aandringen, dat de Redactie van Nederland's Adelsboek in het eerstvolgend Jaarboekje — nog is het niet te laat! — haar oude standpunt tegenover de *Worbert van Wassenaer*'s zal prijsgeven. In het tegenovergestelde. geval zal haar het rechtmatig verwijt van bij haar arbeid met partijdigheid en willekeur te werk te gaan bezwaarlijk kunnen worden onthouden.

Verkooping van wapenborden uit de kerk te Rhenen in 1798,

medcgodeeld door A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Uit een handschrift, dat mij eenigo jaren geleden welwillend ter lezing werd gegeven, noteerde ik een passage, waarin de openbare verkooping van wapenborden uit de kerk te Rhenen in 1798 wordt behandeld. Vele lezers van dit maandblad zullen daar wellicht belang in stellen; mogelijk zijn er nog verschillende van de opgenoemde borden in wezen. Het bedoelde manuscript is een door den oud-burgemeester *Klerck* gehouden dagboek, dat in Augustus 1794 begonnen en tot in 1799 geregeld bijgehouden is, waarna dan nog eenige korte aanteekeningen volgen uit de jaren 1802—1805. Het is getiteld „Journael zeder het inkomen der Engelschen in Rhenen om daer hun hospitael te houden".

De schrijver was Mr. *Dirk Klerck*, die in 1777 schepen [1]) en later burgemeester van Rhenen werd. Het is een folio-boek van 110 bladen.

Over het verwijderen van familiewapens uit het kerkgebouw on de daarop gevolgde publieke verkooping schrijft de samensteller van hot dagboek als volgt.

„27 September 1798. Vandaag zijn de wapenborden alhier verkogt in de kerk, nadat men alvorens gepublicoert hadde, dat een ijgelijk zijn wapens kon affhalen binnen zes weken, mits voor elk bord hetalende drie guldens ten behoeve van de kerk. Gelukkig dat ik die van de familje *Klerck*, welke negen stuks waren, bij de eerste bekendmaking om de wapenborden uit de kerk te halen, hebbe te huijs gehaalt, als wanneer de drie gulden daar nog niet opstonden. Zijn also van een 60 of 70 stuks. die er in de kerk waren, 34 onaffgehaalde wapens'verkogt als :

N° 1. dat van den voor weinig jaren overleden *Jan Carel Smissaert* met 8 quartieren, heeft gekost	f	2. 1.—
N° 2. *wus* van mevrouw de weduwe *Scott*, geboren *Smissaert*, met 8 quartieren . .	„	1. 8.—
N° 3. *was* van den heer *Scott*, en 16 quartieren	„	3. 4.—
N° 4. *Hesselt van Dinter*, huijsvrou van *Jan Carel Smissaert*, bij N° 1, en 4 quartieren *Hcssclt van Dinter* en *Smissaert* . . .	„	—.16.—
N° 5. *Van Gelder*, met dese quartieren *Gelder* / *Boekhorst* / *Broekhuizen* / *Wijngaarden* — *Van Gelder* obiit 1706. — *Valkenier* / *Mathenesse* / *Boetbergen* / *Cuylenburg*	„	1.—.—
N° 6. *Van Gelder*, deselvo quartieren. . .	„	—.14.—
N° 7. *Van Tol* en *Smissaert*, 8 quarticren .	„	—.12.—
N° 8. *Van Rijswijck* en *Vonck van Lynden*	„	—. 8.—
N° 9. *Van Gelder*, quarticren als boven. .	„	—.11.—
N° 10. *Smissaert*, 8 quartieren	„	—.14.—
N° 11. *Breun*, 4 quartieren	„	-.13.-
N° 12. *Breun*, ...	„	—. 6.—
N° 13. *Marlot* en *Rhenen*, 8 quartieren *Marlot* / *Virot* / *Renesse* / *Stier* — *Steland* / *Mechelen* / *Royen* / *Cock van Neerijnen*	„	—.12.—
N° 14. De leste van de famielje *Van Rhenen*, *Jacobus van Rhenen* fuit Dux et Prochiliarche Legionis foederate Belgii etc., 16 quartieren.	„	—.11.—
N° 15. *D. W. van Brienen*, burgemeester, 4 quartieren *Brienen* / *Vonck van Lienden* — *Keyser* / *Klerck de Zon* .	„	2.—.—
N° 16. van eene juffrou *Van Deuverden*. .	„	—. 8.—
N° 17. van *Van Brienen*	„	—.15.—
N° 18. van *Rijswijck* en *Brienen*	„	—. 6.—
N° 19. *Vonck* van *Lienden*	„	—.10.—
N° 20. *Brederode* en *Vonck van Lieden*, met deze quartieren		

[1]) Ned. **Jaarboeken, 1777.**

Brederode	*Wees*	*Vonck van*	*Vonck van*	
gezegt *Cloeting*	Obiit	*Lienden*	*Lienden*	
Borssele	*Buuren* 16	*Sept. Brakel*	*Bruijn*	
Laleijn	*Leeffdael*	1691 *Lockhorst*	*Eck*	
Bourbon	*Gellicum*	*Boekop*	*Kuijnre*	„ —.13.—

N° 21. ***Maisouden, heer van*** Levendael, 4 quartieren . . . . . „ —. 8.—
N° 22. *Van* ***Beek,*** weduwe *Vonck van Lienden* „ —.7.—
N° ***23. Brederode en Vonck van*** *Lienden*, ***16*** quartieren als boven . . . . . „ —.13.—
N° ***24. Brederode en Vonck van Lienden;*** 16 quartieren als voren . . . . . „ —.10.—
N° 25. *Borre* ***van Amerongen*** . . . . . „ —. 7.—
N° 26. ***Vonck van Lienden,*** weduwe vap overste ***Van de Velde,*** 16 quartieren

Vonck van Lienden	***Vonck van Lienden***	*Lawick*		
Brakel	***Bruin***	***Bruin***	*Asperen*	
Lochorst	*Eck*	***Renesse***	***Ruiter***	
Boecop	*Kuijnre*	***Kuijnre***	*Dagverlies*	„ —.10.—

N° ***27. Vonck van Lienden*** . . . . . „ —.13.—
N° ***28. Gijsbert van Brienen, 4*** quartieren

Van Brienen	***de Ruiter***	
Vonck van Lienden	***Golstein***	„ 1.11.—

N°. 29. ***Brederode,*** weduwe ***Van*** *Brienen*, 16 quartieren

Brederode	. . .[1])	*Nijhoff*	*Koningh*	
gesegt *Cloeting*				
Borssele	***Wees*** Obiit	*Ruijs*	*Zuilen van*	
	24 Februarij		***Batenstein***	
Laleijn	***Buren*** *1725*	***Beest***	*occo*	
Bourbon	*Leeffdael*	***Brakel***	*Lockersum*	„ —.10.—

N° 30. *Van Brienen*. . . . . „ —. 8.—
N° 31. ***Van Brederode-Vonk van Lienden,*** 16 quartieren . . . . . „ —.12.—
N° 32. ***Van Brederode-Vonk van*** *Lienden*, 16 quartieren . . . . . „ —.10.—
(N° 31 en 32 de quartieren als bij N° 20)
N° 33. ***Smissacrt*** . . . . . „ —.12.—
N° ***34.*** *Coymans* en ***Smissaert, 4*** quartieren

Coymans	***T r i p***	
Piquer	***Adriaans***	„ 2. 2.—

Ook is met eenen verkogt de voor eenige tijd affgenome kap en pilaren van de burgemeesters bank voor . . . . . „ 11.—.—
f 38.15.—

De famielje ***Van Rheede*** . . . 5 borden.
„ „ van ***Klerck*** . . . . 9 „
„ „ ***Van Hardenbroek***. . 2 „
en eenige anderen hebben hunne wapens na zig genomen."

Waarom de kap van de burgermeestersbank in de opsomming begrepen is, wordt niet vermeld ; vermoedelijk was deze versierd met wapens van regenten. Zonder het bedrag voor kap en pilaren betaald, zijnde elf gulden, is dus de opbrengst van al de bovenvermelde wapenborden slechts 27 gulden en 16 stuiver!

[1]) **De naam van den bezitter van dit wapen was in 1798 niet meer leesbaar. Klerck beschrijft het „veld rood, kruis zwart, de naam weg".**

Gijsbert van *Brienen*, wiens wapen, met vier kwartieren, f 1.55 opbracht, zal geweest zijn „*Mr.* ***Gijsbert van*** *Brienen*, heer van Levendael en Remmerstein, sedert 1746 raad in de vroedschap der Stad Rhenen en sedert 1743 hoofdofficier, hebbende daerenboven meermalen de burgemeesterswaardigheid bekleed" en van wien de Nederl. Jaarboeken het overlijden melden „op 15 Januari 1756 op den huize Levendael, een half uur van Rhenen, zeer schielijk aan eene drukking op de borst". In zijne plaats stelde H. K. H. de Vrouwe Gouvernante reeds 17 Januari 1756 tot hoofdofficier van Rhenen aan den heer ***Hendrik Smissaert,*** regeerend burgemeester der stad [1]).

Gegevens voor eene genealogie de Weert,

medegedeeld door A. VAN DER POEST CLEMENT.

Naar aanleiding van de mededeelingen over bovengenoemd geslacht van de hand van Mr. P. ***C.*** Bloys van Treslong Prins, voorkomende in het vorige nummer van ons maandblad, acht ik het van belang de uittreksels betreffende de familie ***de Weert*** te publiceeren, door wijlen mijn vader A. J. van der Poest Clement genomen uit de doop- ***en trouwboeken der Herv. Gem. te Steenbergen.***

Uit het huwelijk van ***Jan Stevense de Weert*** en ***Elisabeth*** *Vincke* werden te Steenbergen gedoopt:
23 Jan. 1664 ***Nicolaas.***
2 Nov. 1664 Cornelia.
23 Jan. 1668 ***Margaretha.***
1 Oct. 1672 *Pieternella.*
26 Juni 1678 ***Johannes.***
31 Maart 1686 Ondertrouwd ***Marinus*** *Ockertsen* ***Hooycamp*** en *Cornelia* ***de Weert.***
27 April 1690 Ondertrouwd ***Johan*** *Korendijcker* geboortig van Prinsland met ***M argaretha de Weert*** van Steenb.
Sept. 1693 Ondertrouwd ***Nicolaas*** *Vinck*, weduwnaar van ***Josina Hofmans*** met ***Anna de*** *Weert* jongedochter.
16 Dec. 1694 Ondertrouwd (getrouwd 5 Jan. 1695) ***Emmericus de Weert*** van Steenbergen met ***Toinet Chebeaux*** uit Naaldwijk.
4 Sept. 1695 wordt gedoopt ***Johanna*** kind van *Willem* ***de Lauw*** en *Pieternella* ***de Weert*** get. Cornelis de Weert en Geertruida de Lauw.

Uit het huwelijk van *Emmericus* ***de Weert*** en ***Toinet*** *Chebeaux* werden te Steenbergen gedoopt:
20 Nov. 1695 ***Johannes*** getuigen Esaias Chebeaux en Elisabeth Costerius.
12 Febr. 1697 *Elias* get. Nicolaas Vinck en Cornelia de Weert.
17 Aug. 1698 ***Elisabeth*** get. Margriete de Weert.
24 Jan. 1700 Cornelis.
6 Maart 1702 *Pieternella.*
13 Jan. 1704 ***Stephanus.***
30 July 1705 *Cornelis.*
28 Oct. 1706 *Gilles.*
22 July 1708 ***Elisabeth.***
15 Dec. 1709 ***Elisabeth.***
3 Sept. 1711 ***Pieter.***

[1]) ***Ned.*** **Jaarboeken, 1756, bladz. 136.**

1 Mei 1706 Ondertrouwd en getrouwd te Nieuw Vossemeer 16 Mei 1706 *Johan de Weert* met *Janneken van Hoeck.*

23 Febr. 1707 Ondertrouwd, getrouwd te Cruisland 13 Maart 1707 *Gilles van Bueren,* weduwnaar van *Magdalena van Eekelen* met *Anna de Weert,* wed. *Nicolaas Vinck.*

Kinderen van *Jan de Weert en Janneke van Hoek* gedoopt te Steenbergen.

17 Maart 1707 *Elisabeth.*
25 April 1709 *Willemina.*
1 *Nov.* 1711 *Johannes.*
7 Jan. 1714 *Johanna.*
3 July 1716 *Willemijna.*

24 April 1716 Ondertrouwd *Gerrit Turck j.* m. met *Anna de Weert,* wed. van *Gilles van Bueren.*

6 April 1736 Ondertrouwd, getrouwd 22 April 1736 *Jacobus van Pelt* uit Rozendaal met *Willemina de Weert* uit Steenbergen.

16 Oct. 1739 Ondertrouwd *Cornelis de Weert, van* Steenbergen, met *Petronella van Dongen,* van Raamsdonk, nu te Wouw.

22 April 1740 Ondertrouwd, getrouwd *12 Mei 1740 Elias de Weert* met *Johanna Rimpelaer* beiden te Steenb.

Kinderen van *Elias de Weert* en *Johanna Rimpelaer* gedoopt te Steenbergen :

19 Febr. 1741 *Emmericus* get. Andries Rimpelaer en Cornelia Baames.
16 Sept. 1742 *Andries* get. Johannes de Weert en Geertrui Rimpelaer.
31 July 1746 Cornelia *Catharina* get. Andries en Catharina Rimpelaer.
16 Sept. 1748 *Cornelia Maria* get. Stephanus de Weert en Maria Rimpelaer.

Kinderen van Cornelis de *Weert* en *Pieternella van Dongen,* gedoopt te Steenbergen :

28 Nov. 1745 *Johannes* get. Stephanus de Weert en Johanna Rimpelaer.
11 Nov. 1748 *Cornelia Toinette* get. Elias Stephanus de Weert en Johanna Rimpelaer, (de vader Cornelis de *Weert* was toen overleden.)

23 Maart 1747 Ondertrouwd, getrouwd 13 April 1747 *Cornelis' Johannes Bloijs* van Oudenbosch met *Willemina de Weert* wed. van *Jacobus van Pelt* beiden te Steenbergen.

15 Jan. 1768 In ondertrouw opgenomen te Tholen Mr. *Emmericus de Weert* j.m. van Steenbergen, Pensionaris honorair der stad Tholen, mitsgaders Rentmeester van Z. H. Domeinen onder Steenbergen, Rozendaal en Nispen met *Catharina Sibilla Berckmans* uit Tholen.

7 Jan. 1780 Getrouwd *Emmericus* de *Weert Cz.* geb. te Oudenbosch met *Ida Bredana Korendijcker,* geb. te Steenbergen beiden won. te 8 teenbergen.

Kinderen van *Emmericus de Weert Cz.* en *Ida Bredana Corendijcker* gedoopt te Steenbergen :

9 Nov. 1750 *Cornelis Pieter.*
31 Jan. 1782 *Clasina Pieternella* get. Willem Overbroek en Clasina Ketelaer.
26 Febr. 1784 *Cornelis Johannes.*

25 Dec. 1785 *Evert Johannes.*
8 Nov. 1787 *Cornelis Pieter Carel,* get. Willem Catshoek en Catharina de Weert.
27 Aug. 1789 *Clasinà.*

19 Aug. 1783 Ondertrouwd *Willem Katshoek* van St. Maartensdijk met *Catharina de Weert* geb. te Oudenbosch, beiden won. te Steenbergen.

12 Sept. 1797 Ondertrouwd, getrouwd te Wouw *Emmericus de Weert Corneliszoon* weduwnaar van *Ida Bredana Corendijcker* geb. te Oudenbosch met *Stephania Wijnmalen,* geb. te Zaamslag en won. aldaar.
uit dit huwelijk een kind *Stephanus* gedoopt 8 Nov. 1798 te Steenbergen.

1 Febr. 1798 Getrouwd te Halsteren *Arent van der Spelt Nz.* geb. te Rotterdam met *Johanna Cornelia de Weert,* geb. to Tholen.

4 Aug. 1798 Getrouwd *Pieter Carel Wijnmalen,* Secretaris, Griffier en Stokhouder der Stad en Lande van Steenbergen, geb. te Zaamslag met *Antonia Martina Anna de Weert,* geb. te Tholen won. te Steenbergen.

21 April 1799 Getrouwd *Adriaan Gerardus Elemans,* geb. te Klundert, won. te Geertruidenberg met *Maria Catharine Gcertruida de Weert,* geb. te Tholen, won. te Steenbergen.

13 Dec. 1809 Getrouwd *Evert Johan de Weert* te Steenbergen met *Catharina Adriana Wijnmalen,* geb. te Zaamslag in Staats Vlaanderen, won. te Steenbergen.
Uit dit huwelijk : *Emmericus Bredanus,* gedoopt te Steenbergen 16 Dec. 1810.

Uit de *lijst der dooden* over *de Stad Steenbergen* nog opgeteekend :

6 Nov. 1716	begraven	een kind van d'Heer schepen *E. de Weert.*
9 Nov. 1716	id.	*een* kind van d'Heer schepen *E. de Weert.*
11 April 1719	id.	*een* kind van *Jan de Weert.*
3 Nov. 1729	id.	*Elisabeth de Weert.*
15 sept. 1736	id.	de wed. *Johan de Weert* (juf vrou)
22 Juny 1739	id.	de heer *E. de Weert.*
21 Mei 1743	id.	een kind van d'heer *Elias de Weert.*
14 sept. 1744	id.	een kind van monsieur *Cornelis de* Weert.
30 Juny 1745	id.	de heer *Johan de Weert.*
19 Sept. 1746	id.	een kind van de Hr. *Elias de Weert.*
5 Sept. 1747	id.	een kind van *Cornelis de Weert.*
4 Octob. 1748	id.	een kind van de Hr. *Elias de Weert.*
7 Nov. 1763	id.	*Stefaan de Weert.*
21 Juny 1777	id.	*Elias de Weert.*
22 Mei 1784	id.	*Josina Petronella de Weert.*
14 Dec. 1789	id.	*Catharina de Weert*
22 Nov. 1790	id.	*Kornelis de Weert.*
26 Aug. 1791	id.	*Cornelia de Weert.*
16 April 1808	overleden	*Emmericus de Weert Ce. 64* jaar weduwnaar.

Overgenomen uit een *doopboek te Breda:*

10 Mei 1807 gedoopt *Catharina Emmerica,* dochter van

Emmericus **Carel de Weert** en *Maria Geertruida Suermond*, getuigen Mr. Emmericus de Weert en Catharina Sibilla Berckmans.

In een volgend 'nummer hoop ik nog eenige gegevens betreffende de aan het geslacht de **Weert** verwante families *Vinck*, **Hoogcamp,** *Corendijcker*, **van** *Hoeck*, **van Pelt, Bimpelaer,** *Bloys, Wijnmalen, van* **der Spelt** en *Elemans* te publiceeren.

Geslacht de Charles,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Bezig met het opstellen der kwartierstaat mijner overgrootmoeder : *Elisabeth* **Maria** *Bijleveld* geb. *van Swieten* (1763—1831) trof het mij, dat onder de vele papieren, die ik omtrent de **van Swieten's** en hunne verwanten bezit, schier niets over bovengenoemd geslacht aanwezig is. De ouders van mijne overgrootmoeder waren : Mr. **Adriaen van Swieten** (1716-1802) en **Elisabeth** *Maria* **de Charles;** deze laatste is te Amsterdam geboren 30 Maart 1736, en overleed 24 Febr. 1828 te Leiden. Zij was dochter van *Armand* **de** Charles en **Elisabeth** *Luyken* en voor zoover mij bekend, was er buiten haar, nog slechts eene dochter, n.l. **Adriana Constantia** *Margaretha* **de Charles,** die ongehuwd stierf en wier cachet nog onder onze familie berust. De familie moet uit Antwerpen afkomstig zijn. Een mooi portret van een der leden van dit geslacht is afgebeeld in N° 10 jaarg. 1903 van „Onze Kunst"; ongetwijfeld is dit stuk uit Antwerpen afkomstig. Verder vond ik het wapen onder de kwartieren op rouwborden ten huize Puttenbergh bij Hal (vgl. mijn artikel over de Hollandsche kunst aldaar, in „Oud-Holland" 1916); deze rouwborden zijn uit Antwerpsche kerken afkomstig. Het eenige stuk over deze familie, door mij in de papieren der van *Swieten's* aangetroffen, is volgend briefje, dat waarschijnlijk omstreeks 1767 gezonden is aan den vader mijner overgrootmoeder, Mr. **Adriaen van Swieten,** toen hij de gang van zijn woonhuis a/h Rapenburg N° 45 (thans bewoond door Jhr. A. Rappard en zijne zusters) met de wapens van *Swieten* en de **Charles** in stuc en nog aanwezig, versierde. Wie de afzender was, is mij onbekend.

Wat UEd. van mijn verlang angande myn Wapen. De selbe is hier bij, UEd. kan denselben nader uyt de cachet self nader ondersoecken als By die sleghte obteykeninge.

N° 1, 2, 3, syn meuwen op de silver sandgrond gande in freyheyt.

N° 4 is een- meuwe in de open vleugel van den Helm, Beduit den freyheit als een freyheer.

A Beduydet de Kleine Wasser Cabel welke Slange weise durg die Herlicheyt van Cabelgat Bis an de Zee gat waar uyt die nam van Cabelgat uyt spronge is. De Helm mit 2 stangen alleen en de selve met 2 fleugels offen seinde Beduydet de Krighshelden die de selve Wapen zoekompt als seinde generals, luytenant-generals, majors etc. welken mijn 'ouders vaders voor etelycken Euwen sein gewest,. Deese goet is in de Spanse tijd in de vervolgende der Reformerde geplundert en verbrand en van de Spanse gouverneur geconfisquert worde, mit alle ander goet, alsoo myn oude vader de partye van

de prins van Oraigne om de Reformation angenomen hat mijn Stam Boom Befindet Sig nog tot Mastrich."

De curieuse beschrijving plus conclusies, echt 18de eeuwsch, laat ik daar, maar wie weet iets meer over dit geslacht, speciaal over *Armand* de **Charles** en diens voorouders en waar zou de genealogie, eenmaal te Maastricht, thans zijn? Alle inlichtingen zullen mij welkom zijn.

Wij ontvingen bij het ter perse gaan van bovenstaand artikeltje van den Heer Bijleveld nog het volgende naschrift.

P.S. Nader bleek mij nog het volgende:

Armand **de** *Charles* was geboren te Bordeaux en zijne ouders waren dood toen hij op 27-jarigen leeftijd 22 Dec. 1733 te Amsterdam huwde met **Elisabeth Luyken;** zij moet 22 Maart 1755 gestorven zijn en hij in 1771 na een tweede huwelijk met de weduwe van een Duitsch Baron in Ned. krijgsdienst. Mijne betovergrootmoeder **Elisabeth Maria de Charles** werd te Amsterdam geboren, doch is 3 dagen later te Kampen gedoopt in de Walenkerk. Uit de boedelscheiding van hare grootmoeder, **Elisabeth Luyken** wde **Adrianua** *Luyken*, die in 1778 90 jaar oud stierf, blijkt dat er behalve haar nog de volgende kinderen waren : Anna *Geertruyd* **de Charles,** toenmaals ongehuwd wonende te Amsterdam, **Adriana Constantia** *Margaretha*, ongehuwd wonende te Odensee in Denemarken, en *Laurens Samuel*, 1e luit. in het Boddenburgsche regiment te Koningsbergen. Eén zoon **Frederik Hendrik** *Carel* was toen reeds kinderloos gestorven, doch was in 1760 nog in leven.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Een paar aanteekeningen uit het ondertr.-reg. van Beusichem (1653—1791),

1653, 9 April. **Wernherus Franciscus** V. D. M. in Beusichem, j. m. met **Hendrickjen** *Alerts* **Sam, j.** d. mede van Beusichem. Getr. 23 April. [1])

1666, 29 Martii. *Jaques Perck* soldaat, j. m. wonende tot Wyck met *Aeltjen Jacobs* **j.** d. van Beusichem. Getr. 15 April.

1684, 9 Aug. De Heer **Johan** *Schas* **j.** m. van Utrecht met Juffr. *Cornelia* de **Vries, j.** d. alhier.

1692, 27 Aug. **Mr. Pieter de With**, wedr. van *Jacomina* **Ringelbergh,** chirurgyn, alhier woon. en **Margerita** *van Osch* wed. van d'Heer *Johan van* **Hart,** capiteyn Luytenant van de Garde ten dienste van de Vorst van Vrieslandt woonachtigh tot Demmerich.

1708, 15 Dec. **Pieter Hendrickszen Hotxon j.** m. van Beusichem en **Cornelia Hendriksz van** *Enspeek* wed. **Steven** *Gerritszen Vinck* beide won. alhier. Getr. 6 Jan. 1709. .

1713, 11 Febr. **Gerrit** *Hendrikszen Hotson* van Beusichem en *Willemyn Jansz.* **de** *Kemp* van Ryswyk beide won. alhier. Getr. 26 Febr.

1715, 17 April. *Kornelis Vink* **j.** m. van Beusichem

1) Dit echtpaar laat 11-6-1657 eene dochter *Cornelia* **en 3-8-1663 een zoon** *Franciscus* **doopen.**

en Juffr. ***Helena*** *Antonia Schas*, ***j.*** d. van Eck, beide won. alhier. Getr. 2 Mei.

1722, 13 April. De Hr. *Evert Boellaart* ***j.*** m. van Asperen en aldaar wonende, en Juffrou ***Anna*** *Schas*, ***j. d.*** van Eck won. ald.

1728, 5 Oct., wegens betoog van Vianen, ***Nicolaas de Ronde, j.*** m. geb. en won. alhier en *Johanna* ***Klasina*** *Schas*, ***j.*** d. van Ek en won. te Vianen. Den 21 dito att. op Vianen.

1736, 29 Dec. Volgens get. van Buren, *Willem* ***van Doorn, j.*** m. van Asperen, won. te Buren, rentmr. van Z. H. den Heere Prince van Orange en Nassau Etc. in 't graafschap Buren, en ***Adriana Petronella Boellaert j.*** d. van Herwynen zig onthoudende alhier. Att. geg. 13 Jan. 1737.

1767, 21 Nov. ***Melchior van*** *Esschen*, luytenant in dienst deser landen, en ***Ida de Verrerie, j. d.*** beyde thans resideerende alhier, getr. alhier.

1789, 27 Sept. zijn alhier na ingebragt bewijs van 3 huw. voorst. te Culemborg in den huw. staat bevestigt, De WelEdele Gestrenge Heer ***Andreas Jacobus von*** *Schenk*, geb. van Ziegen int Nassause, weduwenaar van Vrouwe ***Elisabeth*** *Jacoba* ***Palm,*** Raad in den Edelen Hove des Graafschaps Culemborg met Jongvrouwe *Susanna* ***Schwencke,*** geb. in 's Hage, beide woonagtig te Culemborg. M. G. W.

Het wapen der gemeente Vught (N.-B.).

Zooals bij alle gemeentewapens, waarbij de kleuren niet bekend waren of niet waren aangegeven, werd ook aan de gemeente Vught een blauw veld met gouden wapenfiguren toebedeeld.

In de Herv. kerk in de zoogenaamde „Heerenbank" vond ik echter een uit de 17e of 18e eeuw dateerend geschilderd wapen, vertoonende in blauw 2 'met de torens naar elkaar toegewende, roode, grijsgedaakte en gespitste kerken op groenen bodem, op de spitsen een gouden windhaan, tusschen de torens een hartschild (in rood een gouden leeuw), waarboven een paalsgewijze geplaatste gouden sleutel (de baard omhoog).

(De in het officieele wapen geplaatste korenaren in den schildvoet ontbreken ; daarentegen is de geschulpte in bladvorm uitgewerkte onderkant van het schild in goud in het gras uitgewerkt.)

H. H. v. D.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Hettema-Heeremaleen. De St. Pieters en Paulusprebende in Oldehove te Bolsward, na de hervorming genaamd ***het*** *Hettema-Heeremaleen* , werd vermoedelijk gesticht door ***Johannes*** *Ynthesz Hettema*, overl. vóór 1536. De eerste patroon daarvan was diens broeder *Tabe Ynthesz Hettema*, gehuwd met ***Rienck of Reenst Heerema.*** Dit leen bestaat nog; daaraan zijn verbonden studiebeurzen, die vergeven worden door de nakomelingen van voormelde erflaters, collatoren genaamd.

Tot die collatoren behoorde mijne schoonmoeder W. C. l? ***Haersma van Pierssen;*** zij heeft nog in 1890 gestemd, althans in dat jáar werd hare stem nog gevraagd voor sollicitanten naar een der beurzen.

Jhr. Mr. H. L. van Vierssen Trip, zoon van hare zuster *C.* G. ***Haersma van*** *Vierssen*, deelde mij mede, dat ook hij wel in dat leen had gestemd.

Het is mij niet bekend, hoe beide zusters van de stichters van dit leen afstamden, en of de afstamming plaats had van vaders- of moederszijde ***(van Swinderen).***

Hetgeen omtrent de nakomelingen van bovengenoemd echtpaar ***Hettema-Heerema*** voorkomt in het „Stamboek „van den Frieschen adel" van de Haan Hettema en van Halmael geeft dienaangaande geen oplossing.

Ik zou het zeer waardeeren, wanneer men mij den weg kon wijzen, om die afstamming te vinden.

's-Gravenhage. C. J'. **POLVLIET.**

Holtkamp. (XXXV, 198). ***Jasper Goeman Holtkamp,*** Scheemda 1775, voerde een dubbelen adelaar (verg. Grafsch. Stad en Lande, blz. 318).

Ginneken. **STEENKAMP.**

Muyen (van). Kan iemand mij gegevens verstrekken aangaande het geslacht ***van Muyen of*** *van* ***Muyden,*** waartoe behoorde ***Leendert Gerrit*** van, ***Muyen,*** in 1759 vermeld als Extra-ord. Luitenant en in 1765 als Ord. Luit. der Artillerie in dienst der O.I. Comp.? Zijne dochter *Cornelia* ***Elisabeth van Muyen (1785-1867) was*** gehuwd met ***Nicolaas Anthony Holmberg de Beckfelt*** (1779—1821), laatstelijk President van de Wees- en Boedelkamer te Semarang, tweeden zoon van den d.d. 2 Juni 1789 in den Zweedschen adelstand verheven *Nils* ***Holmberg de Beckfelt*** (Zie Ned. Adelsb. 1914, p. 343.) en ***Josine Antoineite Adrienne van. der Gon.***

's-Gravenhage. **VALCK LUCASSEN.**

Nierstrasz. (XXXV. 148j. Genealogie en wapen van dit geslacht treft men aan in Macco, Chronik Peltzer, p. 149 en 179.

Berlin-Steglitz. H. F. MACCO.

Panneboeter (XXXV, 176,199). Aan familiepapieren ontleen ik het volgende:

I. ***Johan Panneboetcr,*** gehuwd met ***Appolonia de Hen,*** wonende te Zwijndrecht. Huu zoon:

II. ***Gerard Panneboeter,*** secretaris van Fijnaart, geb. 1696, overl. 26 April 1740, tr. 1724 met ***Balida Velsenaar,*** geb. 1696, overl. Mei 1760, dr. van Pieter (Gerardszn. ex matre Baaltje Lourense) en Adriana Verheul.

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

3. ***Johannes,*** volgt III.
2. ***Pieter,*** volgt III bis.
3. ***Apollonia*** *Cornelia Panneboeter*, geb. Fijnaart 2 Nov. 1728, overl. Sept. 1786, tr. October 1763 met den Kapitein-Ingenieur ***Lotsy,*** geb. 1725, overl. 1773.
4. ***Adriana Panneboeter,*** geb. Fijnaart 12 Dec. 1732, ongeh. overl. Delft in Oct. 1788.
5. ***Adriana Maria Panneboeter,*** geb. Fijnaart 2 Aug. 1736, overl. Wijk-Maastricht 24 Aug. 1820, tr. 24 Oct. 1761 met G. ***C. Wachefelder,*** kapitein der artillerie, overl. 10 Dec. 1780.

III. *Johannes* ***Panneboeter,*** geb. Fijnaart 1725, predik. te Nederhemert, Streefkerk en Maastricht (1766), tevens Professor aldaar, emer. Febr. 1781 na 32 jaren dienst, overl. Maastricht 13 Aug. 1781, tr. 1" ***Josina***

Clara Maria Faessen, dr. van Ds. Isaac en Clara Cornelia Volthenius en 2° ***Clara van IJzendoorn***, wed. van *Daniel Rolandus*.

Uit het eerste huwelijk 4 kinderen :

1. *Balida* ***Gerarda Panneboeter,*** geb. Nederhemert 10 Nov. 1760, overl. Maastricht 1 Maart 1816, tr. Maastricht 3 April 1775 Ds. ***Theophilus Carel Essers***, pred., overl. Maastricht 3 Juli 1820.
2. Mr. ***Pieter Panneboeter,*** ged. Nederhemert 21 Mei 1752, ongeh. overl. Alkmaar in 1802.
3. ***Gerrit Isaac,*** volgt IV.
4. ***Clara Cornelia Panneboeter,*** geb. Nederhemert 21 Jan. 1768, overl. Dordrecht 29 Jan. 1833, tr. Maastricht 2 Aug. 1778 ***Arnold Rouffaer,*** koopman, geb. Maastricht 9 Sept. 1748, overl. Amsterdam 20 Sept. 1818, zoon van Johannes en Anna Maria Blanckers.

IV. ***Gerrit Isaac Panneboeter,*** geb. Nederhemert 2 Jan. 1756, majoor in het Regt de Schepper, overl. Gent 9 Oct. 1793, tr. Deventer 8 Febr. 1789 ***Wobina Gerarda Wildrik***, geb. Hattem 7 April 1760, overl. Deventer 13 Juni 1829, dr. van Cyrianus Lancelot Wildrik, Pred. te Hattem.

Uit dit huwelijk 3 kinderen:

1. *Johannes* ***Panneboeter,*** ged. Deventer 28 Jan. 1790, Theolog. Stud., overl. Deventer 13 Aug. 1813.
2. ***Josina Maria Panneboeter,*** geb. Maastricht 20Aug. 1792, ongeh. overl. Deventer 20 Dec. 1881.
3. ***Maria Antonia Panneboeter,*** geb. en overl. ?

III bis. ***Pieter Panneboeter,*** geb. Fijnaart Maart 1727, secretaris van Fijnaart, overl. aldaar Sept. 1762, tr. 1768 met N. N. *Motman*, uit welk huwelijk een zoon:

1. Gerard Pannebòeter, geb. 1759, tr. 1° 13 Sept: 1779 ***Johanna Catharina*** van ***Westreenen,*** geb. Utrecht 11 Oct. 1767, overl. Breda 1 Juni 1780; 2° Breda Juli 1781 ***Arnotda Breda,*** geb. 10 April 1767.

Uit het tweede huwelijk werd te Breda ee'ne dochter geboren 25 Dec. 1782.

Het wapen ***Panneboeter*** is volgens een cachet afkomstig van Mr. ***Pieter Panneboeter*** (zie hierboven 111, 2): in zilver een roode dwarsbalk vergezeld van drie vogels van ?, waarvan 2 in het hoofd en 1 in de punt geplaatst. Helmteeken: een vogel als van het schild tusschen eene vlucht van ?.

Leiden. W. 1. P. SURINGAR.

Rehden (von). (XXXV, 199). ***Theodorica Hinrietta v. Rheden*** werd 5 Jän. 1745 te Leer in Oost-Friesland geb. als dr. van ***Onko v. R.*** te Leer, Heer van Bollinghausen bij Leer. Hare moeder heette ***Gerhardina Christina Wiarda.*** Hare zuster *Gesina* v. ***Rehden,*** geb. Emden 3 April 1742, huwde 2 Mei 1763 met ***Abram Quivalerius v. Swinderen,*** J. U. D., zoon van den Groningschen Burgemeester ***Wicher v. Swinderen*** en ***Maria Trip.*** (Volgens eigenhandige aanteekeningen van haren vader ***Onko v. Rehden,*** geb. 1717, overl. 1776, in ons bezit. Waar en wanneer ***Th. H. v. R.*** als echtgenoote van Mr. ***Adriaan Joseph Trip*** stierf, vermelden zij helaas niet. Waarschijnlijk te Groningen).

Emden. „Gesellsch. f. b. K, u. vaterl. Altertümer" i. o. F. RITTER.

Rehden (von). (XXXV; 199). *Theodora* ***Henriette von Rehden,*** dochter van ***Oncko,*** heer van Böllinghausen en Eijsvelde en ***Dodonea Helena van Wyckel***[1]), begraven* te Groningen 16 October 1780, huwt aldaar 27 November 1776 Jhr. Mr. ***Adriaan Joseph Trip.***

's-Gravenhage. ***C.*** J. POLVLIET.

Rossum (van). (XXXV, 127). Bericht omtrent eene levensbeschrijving van Marten van Rossem in handschrift, uit het midden der 18de eeuw, getiteld: Het leven en bedrijf van den heer Marten van Rossem, Ridder, heer van Pouderoyen, Meynerswijk, Kannenberg, enz., uit oude familie-aanteekeningen en gedrukte bronnen opgesteld. — Hist. Gen. Kron. 5de jaarg. 1849, blz. 169, 400. Eene kopie van dit handschift bevindt zich in het Rijksarchief in Gelderland te Arnhem. [Gouda Quint, Bibl. v. Geld. 651].

N.-B. D.

Tschudi (von). Kan iemand mij ook opgeven: Jaar, datum en geboorteplaats van ***Rudolph von*** *Tschudi*, sedert 1778 „Churfürstlich Sächsischer Geheimer Finanz-Registrator" te Dresden en 30 Mei 1804 aldaar overleden ?

De opgave van den sterfdag is afkomstig uit de evangelische kerkelijke registers van de „Kreuzkirche" te Dresden.

's-Gravenhage.. Mr. A. L. C. KLEYN.

Verschoor. (XXXIV, 60 ; XXXV, 31). Wie bezit nadere gegevens over de vier kwartieren:

Verschoor	***Besseme***
van den Berch	***Donckell***

op den grafsteen van ***Geertruida van den Berge,*** † 28 Jan. 1652 te Groenlo, weduwe van den Ritmeester ***Marcus Verschoor?*** (Vgl. Wapenheraut 1917, blz. 391).

's-Gravenhage. ***C.*** A. VAN WOELDEREN.

Waliën. (XXXV, 191). Van de in den kwartierstaat, ontbrekende namen kunnen opgegeven worden :

Lodewijk van Munster huwt N. N. ***van Besten.***

Joost van Ghemen gend. ***Probsting*** huwt ***Henrica van Aeswijn.***

's-Gravenhage. ***C.*** J. POLVLIET.

Waliën. (XXXV, 191). J. B. R(oelvink), Wapensteen Waliën — Winterswijksche Courant 1908, 11 Febr. — [Gouda Quint, Bibl. Geld. 425.].

N.-B. D.

[1]) Deze opgave wijkt af van die van den Heer Ritter (zie hierboven), volgens wien de moeder van ***Th. H. v. Rehden eene Wiarda*** geweest zou zijn. RED.

INHOUD 1917, N° 10. .

Bestuursberichten. — De af komst van het geslacht van Schuylenburch, door W. Wijnaendts van Resandt. — De afstamming van het Rotterdamsche regeeringsgeslaoht van Zuylen van Nyevelt, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland. Nogmaals Worbert van Wassenaer, door Mr. Th. R. Valck Lucassen. — Verkooping van wapenborden uit de kerk te Rhenen in 1798, medegedeeld door A. Hoynck *van* Papendrecht. — Gegevens voor *eene* genealogie de Weert, medegedeeld door A. van der Poest Clement. — Geslacht de Charles, door W. J. J. C. Bijleveld. — Korte mededeelingen: Een paar aanteekeningen uit het ondertr.-reg. van Beusichem (1653-1791); Het wapen der gemeente Vught (N.B.). — Vragen en Antwoorden: Hettema—Heeremaleen; Holtkamp; Muyen (van); Nierstrasz; Panneboeter; Rehden (von); Rossum (van); Tsahudi (von); Verschoor; Waliën.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch- heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van adresverandering, opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger versohenen Maandbladen, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage.*

Contributiën enz. aan den penningmeester, F. L. G. D'AUMERIE, Prins *Willemstraat 19, Scheveningen.*

De jaarlijksche contributie bedraagt *f* 7.50. Leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, betalen hiervoor *f* 2.60 per jaar.

Brieven, **aanvragen enz. betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage*, en die betreffende de Bibliotheek tot de directie van het Bureau van Documentatie van het Genootschap, *Heerengracht 62.***

De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht 62 (hoek Princessegracht), 's-Gravenhage*, is voor de Leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 11. **XXXVe Jaargang.** **November 1917.**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid is benoemd:

Mr. S. N. B. HALBERTSMA ..... *Rotterdam.*
Subst. Griff. b/d Arrond. Rechtb. *Walenburgerweg, 57.*

Adreswijzigingen:

Jhr. E. K. G. FALCK ..... *'s-Gravenhage.*
Koningin Mariastr. 1%.

G. D. GIPS ..... *Dordrecht.*
Voorstr. 57rd.

J. H. A. W. graaf VAN HEERDT TOT EVERSBERG ..... *Heemstede.*
Westerhoutpark, 32.

Mr. H. G. J. MAAS GEESTERANUS .. *Ede (G.)*
Villa „'t Grêshof".

W. J. P. SURINGAR ..... *Leiden.*
Zoeterw. Singel, 14.

Jhr. C H. C. A. VAN SYPESTEYN .. *'s-Gravenhage.*
Bilderdijkstr. 60.

Voor de Bibliotheek.

Wij ontvingen in dank voor de Bibliotheek van Mr. W. A. baron van Ittersum de ontbrekende jaargangen 1907-1909 en 1913-1916 van den om zijne voortreffelijke heraldische teekeningen bekenden Miinchener Kalender.

Het wetsontwerp tot regeling van het archiefwezen,

door Jhr. Mr. Dr. E. A. VAN BERESTEYN.

Bij Koninklijke boodschap van 10 September 1917 is bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal een wetsontwerp tot regeling van het archiefwezen ingediend.

Het zal den lezers van dit blad en niet het minst den bezoekers der archieven interesseeren een en ander omtrent den inhoud van dit ontwerp, dat wij hierachter als bijlage doen afdrukken, te vernemen.

Vooraf ga een woord over de tot standkoming van dit voorstel. Door de Vereeniging van Archivarissen in Nederland werd een commissie onder leiding van Mr. S. Gratama benoemd, aan wie het ontwerpen van een archiefwet werd opgedragen. Nadat het concept was behandeld in de ledenvergadering dier Vereeniging werd het bij schrijven van 22 Mei 1908 aan den Minister van Binnenlandsche Zaken aangeboden, die het op zijn beurt in handen stelde van den Algemeenen Rijksarchivaris, onder uitnoodiging om het in de jaarlijksche bijeenkomst der archivarissen te behandelen. Zulks geschiedde in drie bijeenkomsten, waar het ontwerp van alle kanten werd bezien. De voorgestelde wijzigingen werden vervolgens met een toelichting aan den Minister aangeboden, die het ontwerp daarop om advies zond aan zijn ambtgenooten van Justitie en Waterstaat, welke laatstgenoemde Minister weer het oordeel der Gedeputeerde Staten inwon.

Aldus door alle autoriteiten, die met deze aangelegenheid iets hebben uit te staan, onderzocht en naar aanleiding der gemaakte opmerkingen verbeterd, verliet het ontwerp- het Departement.

Deze degelijke voorbereiding waarborgt eenen deugdelijken inhoud en voorkomt vele kwesties, die anders bij de behandeling aan de orde zouden komen. Wie kennis neemt in de Archiefverslagen van 1908 en 1912 alsmede in het Archiefblad van de gevoerde besprekingen, vindt stellig antwoord op vragen waartoe de lezing van het ontwerp allicht aanleiding geeft.

De Minister kon zijn Memorie van Toelichting gerust aanvangen met het constateeren van het feit „dat op de hoofdpunten eener regeling van het archiefwezen hier te lande onder de deskundigen vrijwel een communis opinio zich heeft gevormd".

Gaan wij thans na welke deze hoofdpunten zijn.

In de eerste plaats het voorschrift, dat alle archiefbescheiden dagteekenende van vóór 1813 overgebracht moeten worden naar *archiefbewaarplaatsen*. Dit voorschrift geldt zoowel voor het rijk als voor de provinciën, de gemeenten en de waterschappen, veenschappen

en veenpolders. Het rijk heeft zulks reeds grootendeels [1]) gedaan, terwijl de provinciën geacht worden geene archieven van vóór 1813, die aan hun beheer zijn toevertrouwd, te bezitten, daar de provinciën vóór 1813 als souvereine lichamen bevoegdheden uitoefenden, die thans aan bet Rijksbestuur toekomen, zoodat ook hunne archieven aan het Rijk zijn overgegaan, die ze in de Rijksarchiefdepòts heeft geplaatst. Voor de gemeentebesturen en waterschappen [2]) komt er evenwel een belangrijke wijziging in den bestaanden toestand. Althans men zou het voorschrift van art. 15 zóó willen opvatten, dat de gemeente- en waterschapsbesturen voortaan verplicht zullen zijn „archiefbewaarplaatsen" in te richten. Leest men evenwel de Memorie van Toelichting, dan is men wel eenigszins teleurgesteld en ontwaart men, dat een Ministerhand al even spoedig gevuld is als een kinderhand. Want daaruit blijkt, dat in den bestaanden toestand : bewaring van de oude registers in een houten kastje of kistje op de secretarie, zooals veelal geschiedt, geen verandering gebracht behoeft te worden. Als Ged. Staten hun toezicht krachtens art. 16 komen uitoefenen en de Burgemeester deelt hun mede, dat het houten kastje of kistje — waarop misschien de woorden „Sunlight Soap" of „Van Houten's Cacao" vervangen zijn door „Archiefbewaarplaats" — de „ bewaarplaats" is, dan zal men daartegen weinig kunnen doen. Dit komt, omdat aan de *archiefbewaarplaats* in art. 16 *geen* eischen *van deugdelijkheid* worden gesteld ten opzichte van brandgevaar, diefstal, vocht enz. Het maakt den indruk alsof de overbrenging naar de archiefbewaarplaats niet geschreven is ter bewaring en verzorging der archieven, maar om een scheiding te maken tusschen bescheiden waarop art. 1, bevattende een tweede hoofdbeginsel, al of niet van toepassing zal zijn.

Immers alle „naar de onderscheidene bewaarplaatsen overgebrachte" archieven zijn „*openbaar*" zegt art. 1. Ook dit voorschrift brengt voor de rijksarchieven niets nieuws, constateert en consolideert een bestaande praotijk. Voor de gemeentearchieven is deze regel van groot belang. Het is bekend', dat meerdere malen gemeentebesturen aan rechtzoekenden inzage weigerden der oude archieven, tengevolge waarvan deze personen een proces moesten verliezen wegens gebrek aan bewijsmateriaal. Aan dezen inderdaad onhoudbaren toestand, die bij opvattingen past, die tot het verleden behooren, zal de wet gelukkig een einde maken.

Leest men nu verder in art. 1 alinea 2, dat een ieder bevoegd is die archieven *kosteloos* te raadplegen en ten zijnen koste daaruit afbeeldingen, afschriften of uittreksels te maken of doen maken, dan zullen de lezers van dit blad onmiddellijk inzien, dat daarmede een eind wordt gemaakt aan de bestaande praktijken in sommige gemeentearchieven, waar zoo hooge leges worden geheven, dat alleen een zeer vermogend onderzoeker voor enkele zaken een onderzoek kan doen instellen, want zelf instellen is zelfs soms verboden. Wanneer

[1]) „Grootendeels" want er berusten onder verschillende administratiën noe belangrijke bescheiden van vóór 1813. Bij de behsndeling der Begrooting van Financiën van 1917 vestigde ik de aandacht van den Minister op de archiefstukken, die onder hot beheer der Domeinen op 't Ministerie berusten en herinnerde daarbij aan den brand van 't Ministerie van Marine en onlangs van de Universiteits-bibliotheek te Groningen.

[2]) In 't vervolg schrijvende over gemeentebesturen, geldt dit mutatis mutandis ook van waterschappen, veenschappen en veenpolders.

men naar het doel van deze belemmerende voorschriften informeerde, dan bleek het gewoonlijk, dat zij dienden om de „lastige genealogen" van de archieven te weren. Met welk recht de overheid onderzoekers onderscheidt in serieuse meerwaardige en in lastige minderwaardige heb ik nimmer kunnen begrijpen. Het gaat haar niet aan of de onderzoeker inzage verlangt voor verdediging van zijn recht, voor historisch onderzoek, of uit louter liefhebberij. En als het wat druk loopt, welnu dan blijkt het archief een instelling die des te meer burgers van nut is. Stel u voor, dat de overheid mij verbood van de openbare straat gebruik te maken, tenzij dan voor een doel, dat zij, nuttig en noodig vond, b. v. om zich naar het belastingkantoor te begeven, maar niet om louter voor pleizier uit wandelen te gaan! En daarqp gelijkt toch de voogdij, waaronder de bezoekers van archieven door sommige gemeentebesturen worden gesteld. Bovendien brengt dit verbod gunstbetoon en andere misbruiken met zich. Immers het is bekend, dat de arnbtenaren dier archieven tegen geldelijke beloooningen wel zoo vriendelijk zijn op te sporen wat verlangd wordt. Dat zulks verkeerd is, behoeft geen nader betoog. Hulde aan den Minister, die het advies der archivarissen volgde om de archieven, voor zoover overgebracht in de bewaarplaatsen, voor ieder kosteloos toegankelijk te maken.

Geldt dit voorsohrift ook voor de andere archieven? Daarover zwijgt de wet. Ik denk hierbij aan de archieven van het kadaster, waar de primitieve kaarten, nu bijna 100 jaar oud, topographische quaesties kunnen oplossen, aan hypotheek- en andere registers, aan de notarieele protocollen van vóór 1842, aan de archiefbescheiden in bibliotheeken, in de Algemeene Rekenkamer, in den Hoogen Raad van Adel en in andere openbare instellingen bewaard. Zoolang deze niet worden „overgebracht", blijven zij behalve wanneer de beheerder zoo vriendelijk wil zijn, zijn archief of bibliotheek toch open te stellen, buiten het bereik van den onderzoeker, tenzij hij in sommige gevallen een gevulde beurs heeft, want dan kan hij op 't kadaster inzage van de kaarten krijgen, van den Notaris met de bewaring belast van de testamenten, die hem althans aangaan, afschrift bekomen. Laat ons echter dankbaar en tevreden zijn met hetgeen thans wordt geboden.

Het derde hoofdbeginsel betreft de *deskundige* verzorging der archieven, alweder voorzoover deze in de archiefbewaarplaatsen zijn overgebracht.

Art. 3 schrijft voor, dat een Algemeene Maatregel van Bestuur de eischen vaststelt voor de benoembaarheid tot wetenschappelijk ambtenaar aan de in deze Wet bedoelde archiefbewaarplaatsen.

De Wet bepaalt dus niet dat aan het hoofd van een archiefbewaarplaats een wetenschappelijk ambtenaar — de titel „archivaris" geeft de wet hem met — zal moeten staan. Dat dit zal geschieden bij de Rijksarchiefdepòts spreekt vanzelf. En voor de gemeentearchiefbewaarplaatsen kon dit niet worden voorgeschreven, omdat slechts in enkele gemeenten het archief van zoodanigen omvang en belang is, dat het beheerd dient te worden door een wetenschappelijk ambtenaar. Art. 15 draagt het beheer op aan den Secretaris, tenzij de Raad een „archivaris" noodig acht. Dat deze „archivaris" een „wetenschappelijk ambtenaar" zal moeten zijn, is niet voorgeschreven. Deze

begrippen dekken elkander niet. Het is bekend, dat aan het hoofd van soms belangrijke archieven liefhebbers staan, die niet in staat zijn een behoorlijk beheer over het archief te. voeren. Ook hierin wordt geen verandering gebracht, voornamelijk omdat men de autonomie der gemeenten niet wil aantasten. Zou het tenslotte geen aanbeveling verdienen naar art. 54 al. 2 Gemeentewet te verwijzen, opdat een Commissie van Bijstand in het leven wordt geroepen ?

Een der gevolgen verbonden aan het beheer door een wetenschappelijk ambtenaar is, dat deze *authentieke afschriften en extracten* mag afgeven van stukken dateerende van vóór 1700, waarmede wij tevens het laatste hoofdbeginsel der wet hebben aangegeven.

Enkele opmerkingen wenschen wij aan deze uiteenzetting nog toe te voegen. Zij betreffen de extrncommercialiteit der archief bescheiden, het raadplegen in de woonplaats van den onderzoeker, het recht op deponeering van stukken en de inventarisatie der gemeentearchieven..

In het ontwerp, zooals het in de vergaderingen van 1908 was vastgesteld, kwam ook een bepaling voor dat de archief bescheiden *„zaken buiten den handel"* zouden zijn. Een dergelijk voorschrift bracht mede, dat wanneer een archivaris in eenige verzameling, in een winkel of elders stukken tegenkwam, tot zijn archief behoorende, hij daarop beslag kon leggen. Terecht werd door tegenstanders van het opnemen dezer bepaling opgemerkt, dat dit voorschrift de bezitters van archieven nog bevreesder zou maken om hunne bezittingen voor den onderzoeker open te stellen. De Minister heeft blijkbaar gemeend dit voorschrift niet over te moeten nemen. Wij gelooven dat dit goed gezien is.

Een regeling betreffende de raadpleging van archiefbescheiden van elders op het archief ter plaatse van den onderzoeker, ontbreekt. Het is bekend dat de rijksarchivarissen en de meeste archivarissen der gemeentearchieven in deze zeer coulant zijn en het publiek gaarne ter wille zijn. Het is ook geen geheim, dat sommige archivarissen van gemeentearchieven allerlei bezwaren maken, misschien wel in de hoop dat „de vriendelijke tusschenkomst" van den beheerder wordt ingeroepen om tegen vergoeding den verzoeker „ter wille" te zijn. Zou het daarom niet gewenscht zijn, dat hieromtrent iets in de wet werd gezegd? Of behooren deze voorschriften in den Algemeenen Maatregel tot uitvoering van de wet thuis? Maar wat, als de Minister van Waterstaat, die al meer uit 't postbedrijf wil halen en al minder weten wit van portvrijdom, eens in 't vervolg verbiedt om de pakketten van 't eene naar 't andere archief als „dienst" te verzenden? Dan vervallen wij weer in de bevoorrechting der bemiddelden. En dat deze vrees niet denkbeeldig is,, bewijst de geschiedenis van 1914. Toen heeft het immers de grootste moeite gekost om den Minister van Waterstaat te bewegen, voor de portvrije verzending — tusschen de rijksdepôts n.b.! — die tientallen van jaren feitelijk bestond, een K.B. uit te lokken.

In de derde plaats een opmerking over het ontbreken van een bepaling, waarbij aan de gemeentebesturen de bevoegdheid wordt gegeven om hunne archieven in de rijksdepôts onder te brengen. Dat zulks veelal voor kleine plaatsen de beste oplossing is, behoeft geen betoog. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat het rijksarchief tot dergelijke plaatsingen wel zal medewerken.

Evenwel is do Minister niet bereid de lagere besturen daartoe het *recht* te geven en wij kunnen ons dit begrijpen. De zorg voor deze aangelegenheid behoort in de eerste plaats bij het bestuur der organisatie van welke het archief afkomstig is.

Ten slotte zoudc ik willen vragen of het niet gewenscht is in art. 15 en 21 voor te schrijven dat van de „overgebrachte" archieven een inventaris moet worden opgemaakt en overhandigd aan Ged. Staten en den Rijksarchivaris in de Provinciën. Hoe kunnen Ged. Staten toezicht houden en nagaan of bij voortduring voor de bewaring der bescheiden wordt gezorgd, als zij niet weten wat er moet zijn. Als de gemeente stukken verkoopt of verloren doet gaan, geen haan die er naar kraait ! Vreemd zou een dergelijke verplichting volstrekt niet zijn, want art. 229 der Gemeentewet schrijft immers voor „dat een nauwkeurige staat wordt opgemaakt en bijgehouden van hetgeen naar het burgerlijk regt eigendom der gemeente is." Valt daar het archief onder, dan is thans de gemeente reeds verplicht een nauwkeurige staat — inventaris op te maken. Hebben alle gemeentebesturen dat gedaan en dien staat bijgehouden en hebben Ged. Staten daarop toezicht gehouden? Ik betwijfel het.

Ik ben hiermede aan het einde gekomen van mijn overzicht van den voornaamsten inhoud van het wetsontwerp. Men zal daaruit zien, dat het ontwerp zich slechts beperkt tot de voornaamste grondbeginselen, dat het daarbij de autonomie der plaatselijke besturen zooveel mogelijk respecteert en dat het netelige quaesties voorbijgaat.

Een dier quaesties betreft het eigendomsrecht der rechterlijke archieven. Gelijk men weet, heeft het Rijk krachtens Keiz Decreet van 1811 deze rechterlijke archieven tot zich genomen en later in bruikleen gegeven aan sommige gemeentearchieven, die brandvrije depôts onder deskundig beheer bezitten. Art 19 zegt lakoniek: „Aan gemeenten, welke daartoe tot onzen Minister van Binnenlandsche Zaken het verzoek richten, kunnen de oude rechterlijke archieven, welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving in bewaring worden teruggegeven." Naar, wat doet de Minister jegens gemeentebesturen, die nog steeds verzuimden aan het Keiz. Decreet van 1811 te voldoen? Kampen b. v. bezit nog zijn rechterlijke archieven die het nimmer heeft afgegeven. De Ninister laat de zaak blauw blauw, denkelijk in de hoop dat de tijd wel raad zal brengen.

Hopen wij dan tevens dat de Staten-Generaal, die in dit neutrale jaar zich bij uitstek kan bezig houden met onderwerpen als deze, die buiten de politiek liggen, spoedig aan dit ontwerp hare goedkeuring wil hechten. Want er is periculum in mora.

Bijlage.

Regeling van het Archiefwezen.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is het Nederlandsche Archiefwezen te regelen bij de Wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

TITEL 1.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. De in deze wet behandelde en naar de onderscheidene daarbij aangewezen bewaarplaatsen overgebrachte archieven zijn, behoudens de beperkingen, welke bij de overbrenging mochten zijn gesteld, openbaar.

Onder dezelfde beperkingen is een ieder bevoegd die archieven kosteloos te raadplegen en te zijnen koste daaruit afbeeldingen, afschriften of uittreksels te maken of te doen maken.

Een algemeene maatregel van bestuur regelt de bevoegdheid van de beheerders dier bewaarplaatsen, *om* in bijzondere gevallen van het hiervoren bepaalde af te wijken.

Art. 2. De archieven en andere bescheiden, welke krachtens overeenkomsten met of ingevolge beschikkingen van particuliere instellingen of personen worden opgenomen in de in deze wet bedoelde archiefbewaarplaatsen, zijn onderworpen aan dezelfde bepalingen, als de daarin door het bevoegde openbaar gezag geplaatste, behoudens de bijzondere voorwaarden, in die overeenkomsten of beschikkingen vervat.

Art. 3. Een algemeene maatregel van bestuur stelt de eischen vast voor de benoembaarheid tot wetenschappelijk ambtenaar aan de in deze wet bedoelde archiefbewaarplaatsen.

Art. 4. De beheerders der in deze wet bedoelde archiefbewaarplaatsen zijn bevoegd tot het opmaken en afgeven van afschriften van of met de overgenomen gedeelten gelijkluidende uittreksels uit de aldaar bewaard wordende bescheiden.

Wanneer een beheerder, als in het eerste lid van dit artikel is bedoeld, niet is een wetenschappelijk ambtenaar in den zin van artikel 3, moeten zulke door hem opgemaakte afschriften van of uittreksels uit bescheiden, dagteekenende van vóór 1700, om als een afschrift of uittreksel, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, te kunnen gelden, voor „gezien" worden geteekend door den beheerder der archiefbewaarplaats in de hoofdplaats der provincie of een hem vervangend wetenschappelijk ambtenaar.

Art. 5. Een algemeene maatregel van bestuur stelt, vast de gevallen, waarin, en de wijze, waarop archiefbescheiden, al of niet reeds in eenige bewaarplaats overgebracht, voor vernietiging in aanmerking kunnen komen.

TITEL II.

Van de ***Rijks- en de Provinciale Archieven.***

Art. 6. Te 's-Gravenhage is gevestigd de Algemeene Rijksarchiefbewaarplaats.

In de hoofdplaats van elke provincie is eene Rijksarchief bewaarplaats gevestigd.

De Algemeene Rijksarchiefbewaarplaats te 's-Gravenhage kan tevens worden aangewezen als Rijksarchief bewaarplaats voor de provincie Zuidholland.

Art. ï. Wij behouden Ons de bevoegdheid voor om ten behoeve van locale archieven ook elders in de provinciën Rijksbewaarplaatsen te vestigen.

Art. 8. De Algemeene Rijksarchiefbewaarplaats te 's-Gravenhnge is bestemd tot bewaring van de archieven der besturen (colleges of personen), wier rechten of functiën zich *over* het geheele Rijk hebben uitgestrekt of uitstrekken, voorzoover die archieven naar eene archiefbewaarplaats worden overgebracht.

Art. 9. De Rijksarchiefbewaarplaats in de hoofdplaats van elke provincie is bestemd tot bewaring- van de archieven der voormalige provinciale en departementale besturen en van de tegenwoordige provinciale besturen, voor zoover die archieven naar eene archiefbewaarplaats worden overgebracht..

Art. 10. Bij algemeenen maatregel van bestuur wordt bepaald, welke andere archieven, die naar de Rijksarchiefbewaarplaatsen zijn of zullen worden overgebracht, behalve de in artikelen 8 en 9 genoemde, in elk der Rijksarchiefbewaarplaatsen bewaard zullen worden.

Art. 11. De archieven der Hooge Colleges van Staat, dagteekenende van vóór een tijdstip. telkens voor elk daarvan door Ons, in overleg met het betrokken college, te bepalen, worden naar de Algemeene Rijksarchiefbewaarplaats overgebracht.

Voor andere besturen (colleges of personen) zal telkens door Ons op voordracht van den daarbij betrokken Minister, voor zooveel de archieven van de provinciale besturen na 1813 betreft, in overleg met het betrokken bestuur, worden vastgesteld, welke gedeelten hunner archieven naar genoemde Algemeene bewaarplaats of naar de Rijksarchiefbewaarplaats in de provinciale hoofdplaats zullen worden overgebracht.

In geval van oprichting van bewaarplaatsen, als bedoeld in art. 7, wordt telkens door Ons aangewezen, welke archieven daarin geplaatst zullen worden.

Art. 12. Gedeputeerde Staten zijn verplicht zorg te dragen voor de provinciale archieven, voor zoover zij niet overgebracht zijn in de Rijksarchiefbewaarplaatsen.

Art. 13. In den dienst der Rijksarchieven zijn onder de bevelen van den Minister van Binnenlandsche Zaken door Ons of van Onzentwege te benoemen ambtenaren werkzaam.

De inrichting van den dienst wordt door Ons vastgesteld, in dier voege, dat aan elke Rijksarchiefbewaarplaats ten minste één wetenschappelijk ambtenaar, als in artikel 3 bedoeld, verbonden worde.

TITEL 111.

Van de ***Gemeentearchieven.***

Art. 14. Burgemeester en Wethouders zijn verplicht zorg te dragen voor de gemeentearchieven.

Art. 15. Het gedeelte der gemeentearchieven, dagteekenende van voor 1813, wordt naar eene door het gemeentebestuur daartoe bestemde archiefbewaarplaats overgebracht. Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd te bepalen, welk ander gedeelte van de gemeentearchieven naar die gemeentelijke bewaarplaats zal worden overgebracht.

De in die bewaarplaats overgebrachte archieven worden beheerd door den Secretaris.

Het tweede lid van artikel 103 'der Gemeentewet vervalt.

Burgemeester en Wethouders kunnen den Raad voorstellen, met afwijking van het bepaalde in het tweede lid hierboven, het beheer op te dragen aan een archivaris.

De archivaris wordt door den Raad, die eene aanbeveling zoo mogelijk van twee personen, door Burgemeester en Wethouders in te dienen, ontvangt,, benoemd, geschorst en ontslagen. De tweede alinea van artikel 95 der Gemeentewet is hierbij van toepassing.

Art. 16. Het toezicht op de behoorlijke uitoefening der in artikel 14 aan Burgemeester en Wethouders opgedragen zorg wordt door Gedeputeerde Staten uitgeoefend overeenkomstig bij algemeenen maatregel van bestuur te stellen regelen.

Art. 17. De kosten van de uitoefening der in artikel 14 bedoelde zorg komen ten laste van de gemeente.

Door Ons kan in bijzondere gevallen uit 's Rijks kas een tegemoetkoming in deze kosten, voor zooverre zij de in de gemeentelijke archiefbewaarplaatsen overgebrachte bescheiden betreffen, worden verleend.

Art. 18. In geval Burgemeester en Wethouders bij voortduring niet aan de in artikel 14 genoemde verplichting voldoen, kan door Ons, Gedeputeerde Staten gehoord, worden bepaald, dat een door Ons aan te wijzen deel van de archieven der gemeente tot nadere beschikking naar eene Rijksarchiefbewaarplaats zal worden overgebracht.

Art. 19. Aan gemeenten, welke daartoe tot Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken het verzoek richten, kunnen de oude rechterlijke archieven, welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving, in bewaring worden teruggegeven.

De voorwaarden, waaronder aan een dergelijk -verzoek gevolg kan worden gegeven, worden door Ons geregeld.

TITEL IV.

Van de *Archieven* der ***Waterschappen, Veenschappen en Veenpolders.***

Art. 20. De besturen der waterschappen, veenschappen en veenpolders zijn verplicht zorg te dragen voor de archieven dier instellingen.

Art. 21. Het gedeelte dier archieven, dagteekenende van vóór

1811, wordt naar eene door het betrokken bestuur daartoe bestemde archiefbewaarplaats overgebracht. Het bestuur is bevoegd te bepalen, welk ander gedeelte van de archieven naar die bewaarplaats zal worden overgebracht.

De in die bewaarplaats overgebrachte archieven worden beheerd door den Secretaris of door een bijzonder daartoe aangewezen lid van het bestuur van het waterschap, het veenschap of den veenpolder.

Het bestuur kan voorstellen een archivaris te benoemen, die met afwijking van het bepaalde in het vorige lid, met het beheer der in de archietbewaarplaats overgebrachte archieven zal zijn belast. In dat geval regelt het bijzonder reglement, van het waterschap, het veenschap of den veenpolder de wijze van benoeming van den archivaris.

De instructie aangaande het beheer der archiefbewaarplaats moet aan Gedeputeerde Staten worden medegedeeld.

Art. 22. Besturen van waterschappen, veenschappen en veenpolders kunnen onderling of in samenwerking met gemeentebesturen eene regeling treffen omtrent de gemeenschappelijke berging van een deel hunner archieven in ééne bewaarplaats en omtrent gemeenschappelijk beheer der in die bewaarplaats overgebrachte archieven.

Die regeling bevat bepalingen omtrent hare wijziging of opheffing.

De regeling, hare wijziging of opheffing behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten, of indien het gebied der waterschappen, veenschappen, veenpolders of gemeenten in verschillende provinciën ligt, van Ons, Gedeputeerde Staten gehoord.

Indien Gedeputeerde Staten de goedkeuring weigeren, kan zij door Ons worden verleend.

Art. 23. Het toezicht op de behoorlijke uitoefening der in artikel 20 aan de bedoelde besturen opgedragen zorg wordt door Gedeputeerde Staten uitgeoefend overeenkomstig bij algemeenen maatregel van bestuur te stellen regelen.

Art. 24. De kosten van de uitoefening der in artikel 20 bedoelde zorg komen ten laste van het waterschap, het veenschap of den veenpolder.

Door Ons kan in bijzondere gevallen uit 's Rijks kas eene tegemoetkoming in deze kosten, voor zoover zij de in de archiefbewaarplaatsen overgebrachte bescheiden betreffen, worden verleend.

Art. 25. Ingeval de besturen der waterschappen, veenschappen en veenpolders bij voortdnring niet, aan de in artikel 20 genoemde verplichting voldoen, kan door Ons, Gedeputeerde Staten geboord, worden bepaald, dat een door Ons aan te wijzen deel van de archieven dier besturen tot nadere beschikking naar eene Rijksarchiefbewaarplaats zal worden overgebracht,.

Art. 26. Onder waterschappen, veenpolders en veenschappen worden in deze wet ook begrepen de onderdeelen van waterschappen, veenpolders en veenschappen, die een zelfstandig bestuur hebben.

Slotbepalingen.

Art. 27. Deze wet kan worden aangehaald als: Archiefwet 19 (*Staatsblad* nº.).

Art. 28. Deze wet treedt in werking op een door Ons nader te bepalen tijdstip.

De verzameling handschriften en charters van Mr. W. A. Baron van Spaen la Lecq,

door Jhr. Mr. W. A. BEELAERTS VAN BLORLAND.

Den 29sten April 1817 overleed te 's-Gravenhage Mr. W. A. Baron van Spaen la Lecq, Voorzitter van den Hoogen Raad van Adel, zonder over zijne belangrijke verzameling handschriften en charters te hebben beschikt, zooals den nabestaanden eerst is gebleken, toen ook zijne vrouw, Anna Bentinck, 3 September 1818 het tijdelijke met het eeuwige had verwisseld. De verzameling zou toen, met de bibliotheek en het meubilair, volgens de wet openbaar moeten worden verkocht, omdat een der erfgenamen, t.w. de dochter van Baron

van Spaen's overleden zoon Alexander, nog minderjarig was. De overige erfgenamen echter en de voogd der minderjarige, overwegende dat deze collectie een aantal aanteekeningen bevatte, ten eenenmale ongeschikt om in handen van bijzondere personen of het publiek te geraken, zagen uit dien hoofde liever, dat zij overging aan een bijzonder college, gelijk dat van den Hoogen Raad van Adel, opdat cr geen misbruik van zoude kunnen worden gemaakt en de verzameling, welke zij genoegzaam onontbeerlijk achtten voor den Raad, bijeen zoude blijven. Zij stelden zich daarom in verbinding met 's Raads tijdelijken Voorzitter Baron d'Yvoy van Mijdrecht en gaven dezen opening van zaken. Baron d'Yvoy bracht het voorstel tot overneming door den Raad ter sprake in de vergadering van 15 September 1818 en gaf in overweging, aangezien de Raad geene gelden daarvoor beschikbaar had, 's Konings bewilliging in principe te vragen en vervolgens de waarde der verzameling na te gaan. De Raad ging hiertoe over en 22 September kwam 's Konings antwoord in, dat vóóraf door den Raad bij de erfgenamen inlichtingen moesten worden ingewonnen betreffende den inhoud en de waarde der collectie, welke inlichtingen Zijne Majesteit met 's Raads advies gaarne tegemoet zag.

Aan het 29 September 1818 door den Hoogen Raad van Adel gedaan verzoek om een catalogus en opgave der waarde, welke de familie aan de verzameling hechtte, werd eerst bij schrijven van 31 Januari 1819 voldaan door toezending van eenen inventaris der manuscripten, charters en zegels en mededeeling, dat de familie voor een en ander 6000 gulden vroeg, welk bedrag zeker niet te hoog was gesteld, daar toch onlangs door iemand onder de hand 2600 gulden was geboden uitsluitend voor nº. 182 der collectie handschriften, zijnde achttien deelen met genealogieën van de hand van den overledene.

De Hooge Raad van Adel committeerde vervolgens 9 Februari 1819 uit zijn midden de heeren van Westreenen van Tiellandt en van Wijn [1]) om de verzameling te bezichtigen. Na alles 17, 18, 22 en 23 Februari ten sterfhuize te hebben geëxamineerd, brachten zij 3 Maart 1819 rapport uit en werd dienzelfden dag den Koning gemeld, dat de verzameling in menig opzicht, van groot belang was en dat de schatting van 5000 gulden door de familie niet overdreven scheen. Op dit laatste liet de Raad op voorstel der rapporteurs volgen: „En „daar mogelijk de som van f 6000 als enkel besteed „ten behoeve van den Raad U. M. als vrij gewichtig „zoude kunnen voorkomen, zoo meent dezelve U. M. „te moeten berigten, dat, daar deze verzameling twee„ledig is, en zoowel uit charters als uit geneaologische en historische handschriften be„staat, deze bij eene eventueele acquisitie van elkander „gescheiden zullen behooren te worden ; de laatst„gemelde om ten gebruike van dit Collegie te ver„strekken, doch de eerste om op het Rijks-archief of „elders, naar U. M. zulks zal goeddunken, te worden „ gedeponeerd."

Nadat nog de Minister van Onderwijs enz. 29 Maart

[1]) t. w. de Rijksarchivaris Mr. H. van Wijn, die honorair lid van den Hoogen Raad van Adel was.

1819 omtrent deze zaak rapport had uitgebracht, kwam het Koninklijk Besluit van 4 April 1819 L[a] I[3] dezen Minister machtigen om „de origineele charters vermeld op de lijst hiernevens gevoegd" aan te koopen ten dienste van het Rijk voor 400 gulden, en den Hoogen Raad van Adel om „aan te koopen en voor„loopig in deszelfs archief op te leggen en te bewaren „de handschriften vermeld op de catalogus hierbij in ori„ginali gevoegd, en zulks voor eene somme van f 4600".

De Raad machtigde daarop voornoemde heeren van Wijn en van Westreenen 28 April 1819 tot het overnemen dier handschriften. Het koopcontract werd 'door hen eenerzijds en Jhr. Mr. M. W. de Jonge als voogd over de minderjarige erfgename en gemachtigde der meerderjarige erfgenamen, 19 Mei d. a. v. geteekend en den 25sten door den Raad geäpprobcerd, waarna de handschriften in 's Raads archief werden gedeponeerd. Tot op den huidigen dag is deze collectie daar intact gebleven en opgesteld volgens den daarvan door Baron van Spaen zelf' gemaakten inventaris.

De gelijktijdig door het Rijk voor 400 gulden overgenomen verzameling charters en losse zegels is krachtens resolutie van den Minister van Onderwijs enz. d.d. 23 Mei 1819, overgebracht naar het Rijks-Archief.

Uit het Overzigt van het Noderlandsche Rijks-Archief, uitgegeven in 1854 door den Rijksarchivaris Dr. R. C. Bakhuizen van den Brink, blijkt (blz. 109 e. v.), dat de verzameling charters bestond uit twee.gedeelten, waarvan het ééne (A) door Baron van Spaen werd geördend en afzonderlijk beschreven, maar het andere (B) slechts stuksgewijze genummerd.

Verzameling A werd door Bakhuizen van den Brink verdeeld in twee rubrieken, t. w. *kerkelijke* en *wereldlijke* charters. De kerkelijke betroffen de kloosters Zifflick en Bedbur, en de wereldlijke werden door hem nader onderscheiden in : a charters betreffende Gelderland, *b* charters betreffende Cleve, en c charters van verschillenden aard.

Van verzameling B zegt Bakhuizen van den Brink, dat de op deze charters gestelde nummers beantwoorden aan die, welke door Baron van Spaen, zoo in zijne Oordeelkundige Inleiding (zie bijv. dl. IV, C. D. p. 57), als in de bewijsstukken zijner thans in het Archief van den Hoogen Raad van Adel berustende genealogieën, waren opgegeven en dus waarschijnlijk voor die studiën zijn bijeengebracht. Ook deze charters werden door Bakhuizen van den Brink geschift.

Sedert dien zijn de door Baron van Spaen verzamelde oorkonden op het Algemeen Rijksarchief door nieuwe rangschikkingen meer en meer uiteengeraakt en met andere vermengd, totdat de huidige Algemeene Rijksarchivaris in 1913 op de gelukkige gedachte is gekomen de chartercollectie-van Spaen te reconstrueeren. Het voorloop& resultaat zijner pogingen in die richting is gepubliceerd als bijlage II van het jaarverslag van het Algemeen Rijksarchief over 19 13´ (zie Verslagen omtrent 's Rijks oude Archieven XXXVI, bl. 68-73).

Ongetwijfeld is door dezen moeizamen arbeid veel goed werk verricht, maar meer en beter ware gemakkelijk te bereiken geweest, zoo de Algemeenc Rijksarchivaris zich had herinnerd, dat de collectie charters een vrij willekeurig onderdeel uitmaakte der gehoele wetenschappelijke nalatenschap van Baron van Spaen en

dat deze charters, zooals Bakhuizen van den Brink reeds opmerkte, den verzamelaar hebben gediend bij zijne studiën en daarin door hem als bewijsstukken zijn aangehaald. Het in het archief van den Hoogen Raad van Adel bewaarde gedeelte van Baron van Spaen's nalatenschap bevat dan ook onschatbare gegevens tot de reconstructie der daarvan gescheiden charterverzameling en Prof. Mr. Fruin zou aan de hand dier gegevens zijn in 1913 ondernomen arbeid ongetwijfeld tot een goed einde kunnen brengen.

Naar' het mij voorkomt, moet evenwel die reconstructie niet doel, maar *middel* zijn. Wat toch baat het ons b. v. te weten, dat charters betreffende het geslacht van Reimerswaal, teruggebracht in het Algemeen Rijksarchief tot do Afdeeling Zeeland, eenmaal hebben behoord tot de collectie van Baron van Spaen?

Nuttiger is het ons te vernemen,. van waar laatstgenoemde die charters had. Zoo dit het eigenlijke doel van de door den Algemeenen Rijksarchivaris ondernomen reconstructie is, t. w. hot navorschen van de verdere herkomst dier charters, en hij voornemens is, die herkomst kennende, den charters de hun diensvolgens passende plaats te geven, dan kunnen wij hem niet dankbaar genoeg zijn. In dat geval toch worden niet alleen de vroeger begane misslagen goed gemaakt, maar geraakt ook de persoon van Baron van Spaen, die slechts de toevallige bezitter is geweest, meer naar den achtergrond. Dat zulks inderdaad gewenscht is, springt in het oog, wanneer men te weten komt, dat de geheele charterverzameling B, waarvan boven sprake is geweest (aanvankelijk groot 557 nummers), heeft behoord tot het archief der heerlijkheid Neerijnen, bewaard op het huis Waardenburg. Baron van Spaen beschreef indertijd dit geheele huisarchief en ontving het grootste gedeelte van den eigenaar Hans Willem van Aylva ten geschenke. De stukken, welke deze behield, berusten sedert enkele jaren in het Rijksarchief-depôt te Arnhem ; van die, welke Baron van Spaen bekwam, werden er door hem ver over de honderd „ *als onnodig verscheurt*", de andere nummerde hij en bewaardè hij als bewijsstukken der door hem opgestelde genealogieën. M. i. is het dus wenschelijk, dat eene reconstructie van het vroeger op Waardenburg bewaarde archief wordo beproefd, en even wenschelijk acht ik het b. v., dat de charters van Bedbur, welke thans in het Algemeen Rijksarchief in verschillende afdeelingen worden bewaard [1]), bijeen worden gebracht en hereenigd met de archivalia dier abdij bij den Hoogen Raad van Adel in berusting. Zoo de wil tot dergelijke reconstructies er is. zullen de bureaucratische bezwaren, die daartegen naar ik vrees zullen rijzen, ongetwijfeld kunnen worden overwonnen.

Nog eens over naamsverandering,. naamsbijvoeging enz. in Nederlandsch-Indië,

door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins.

In mijn artikel over: „Namen, naamsverandering, naamsbijvoeging enz. in Nederlandsch-Indië" (Mdbl. 1912, kol. 56) betoogde ik de wenschelijkheid om de artt. 64

[1]) Tot de reeds bestaande afdeeling Bedbur behoort b.v. ook de oorkonde van 17 Maart 1354, thans in de afdeeling Gelderland bewaard.

B. W. en 7 Indisch B. W. in dien zin aan te vullen, dat een verzoek om naamsverandering enz. niet alleen in het officieele nieuwsblad, doch ook *in een* ***of meer groote*** *dagbladen* ***zou*** moeten worden gepubliceerd.

In den tijd toen ik dit artikel samenstelde, was ik werkzaam aan de Algemeene Secretarie te Buitenzorg en werd door mij een voorstel van vorenstaande strekking voor Indië ingediend, doch dit werd toen niet door mijn superieuren ondersteund, omdat een overeenkomstige bepaling in Nederland evenmin bestond.

Na mijn terugkeer in Nederland kreeg ik echter de beschikking op een hier te lande in 1904 gedaan verzoek om naamstoevoeging onder de oogen, waarin tot mijne verrassing vermeld stond, dat het verzoek gepubliceerd diende te worden in de Ned. Staatscourant en *in* de *Nieuwe Courant*. Daar hieruit bleek, dat men hier te lande wel degelijk van meening was, dat zulk een verzoek door publiceering in het officieele nieuwsblad alléén niet voldoende onder de oogen van belanghebbenden kwam, informeerde ik aan het Departement van Justitie op welke bepaling de toevoeging van een dagblad aan de Ned. Staatscourant berustte. Men deelde mij toen echter mede, dat er geen enkele bepaling te dien opzichte was, dat men dit vroeger meermalen had gedaan, doch dat in de laatste jaren weer werd volstaan met plaatsing van het verzoek in de Staatscourant alleen. Men had die toevoeging aan het departement niet meer noodig geoordeeld, omdat elk verzoek om naamsverandering e.a. van wege het departement steeds ter kennisse werd gebracht van alle familieleden van den requestrant en van allen, die men meende, dat belang hadden bij die verandering c.q. toevoeging, zoodat men veilig kon aannemen, dat geen verzoek werd ingewilligd, dat niet eerst was bekend gemaakt aan mogelijke belanghebbenden. Ik moet toegeven, dat een dergelijke behandeling van het, request nog doeltreffender kan werken dan publicatie in een dagblad, maar daar zij niet berust op de wet of op een besluit, heb ik er geen houvast aan, om in Indië nog eens terug te komen op mijn vroeger gedaan voorstel. Ik vrees dus, dat men in Indië nog wel jaren lang zal volstaan met het thans vigeerende artikel 7 B.W. en dat dus aan verzoeken om naamsverandering e.a. nog wel jaren lang geen publiciteit zal worden gegeven. Bekendmaking toch in de Javasche Courant of in de Ned. Staatscourant, welke bladen bijna niemand leest, staat vrijwel gelijk met niet bekendmaken. En daarom wil ik nog eens de aandacht op deze gelegenheid vestigen in ons maandblad, hopende, dat het genootschap daarin aanleiding kan vinden om t.z.t. een voorstel van vaakgenoemde strekking bij den Minister van Koloniën in te dienen, of wel dat onze voorzitter deze kwestie eens ter sprake zal kunnen brengen bij een of ander voorstel tot wijziging van het Indisch B. W.

Mocht men onverhoopt deze kwestie niet van voldoende belang achten om er de wet voor te wijzigen, dan zou men althans hiertoe kunnen besluiten, dat de onderwerpelijke verzoeken, als zij Nederlandsche namen betreffen, steeds door het departement van Justitie te 's-Gravenhage zouden moeten worden behandeld, onverschillig dus of zij in Nederland of in Ned. Indië werden ingediend.

Hoe noodig het is om meerdere publicatie te geven aan verzoeken om naamsverandering, — in Indië zeer dikwijls om naams*aanneming* — moge o.a. uit het volgende blijken. Een paar jaren geleden vertrok een Indisch generaal, behoorende tot een onzer aanzienlijke families, met pensioen naar Europa; zooals des te doen gebruikelijk is, werd hij door tout Batavia uitgeleide gedaan op het stoomschip te Priok en bij het afscheid nemen zeide iemand : „Gelukkig dat uw naam nog in Indië zal blijven voortleven". Op de vraag: „hoezoo"? kwam het antwoord : „Ja, ik zag van morgen in de Javasche courant „dat een willekeurige Johannes aan den Gouverneur-„Generaal heeft verzocht om den naam van uwe familie „ te mogen aannemen". — De generaal heeft toen terstond zijn bezwaren ingediend — later bleek, dat Johannes beweerde een zoon te zijn van een neef van den generaal, die vroeger planter was geweest in Indië -- en zoo werd door een toevallig gesprek voorkomen, dat weer so wie so de naam van een onzer aanzienlijke geslachten werd geschonken aan een willekeurigen bruinen broeder.

Die noodzakelijkheid blijkt voorts uit de omstandigheid, dat bezwaren van belanghebbenden vrij wel altijd te laat werden ingediend, nl. als het besluit van den Gouverneur-Generaal al was gevallen, zoodat aan de verandering c.q. aanneming niets meer te doen was. Het spreekt toch vanzelf, dat diezelfde bezwaren op tijd zouden zijn ingediend, als men van het verzoek eerder had kennis genomen.

Men zal mij misschien tegenwerpen, dat het in de laatste jaren ook in Indië niet meer zoo gemakkelijk is om zijn naam te veranderen of een anderen naam aan den zijnen toe te voegen, maar dit is alleen het geval, wanneer redenen van algemeen& aard het ongewenscht maken om het verzoek in te willigen (die redenen werden opgesomd in mijn hoogergenoemd artikel) ; bezwaren van persoonlijken aard worden niet onder de oogen gezien, tenzij belanghebbenden die zelf indienen.

De afstamming van het Rotterdamsche regeeringsgeslacht van Zuylen van Nyevelt,

door J. D. WAGNER.

Ten vervolge op het belangrijk artikel van ons correspondeerend lid Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland, gegeven in dit Maandblad op kol. 207 e.v., heb ik mij tot taak gesteld eens te onderzoeken, wie de vader van *Willem van Nivelt"* kan geweest zijn. Blijkens de samengevoegde gegevens v. Rhemen en v. Epen moet hij zijn een *Gerryt van Suylen* van *Nivelt*, kapitein.

In mijne genealogie der *Zuylen*'s ***van*** *Nyvelt* komen elf *Gerrit*'s *en* drie *Gerard's* voor. De eenige, die wat de jaren aangaat, in de termen valt om de vader van voornoemden „*Willem van Nivelt*" of „*Willem Nyveldt*" te zijn geweest, is een zekere Gerrit ***van*** *Zuylen van Nyevelt*, de oudste zoon uit het tweede huwelijk van *Jacob van Zuylen van Nyevelt*, heer van Hoevelaken en Geeresteyn met *Judith van Renesse van Culemborch.*

Omtrent dezen Gerrit [1]) is mij het volgende bekend :

Jacob van Zuylen van Nyevelt maakt zijn testament den 5 Juli 1544; zijne eerste vrouw *Theoderica van Duvenvoorde was* 19 Dec. 1532 overleden en was hij nu

[1]) Het is opmerkelijk, dat Gaillard, die in zijn „Maison de Zuylen, Histoire et Généographie" (1863) *Gijsbert Willemsen* (van) *Nyvelt* aan de oude *Zuylen*'s vastknoopt door hem Jonker ***Berend van Zuylen van Nyevelt en Mechteld van der Maeth*** tot ouders te geven, van bovengenoemden ***Gerrit*** met geen enkel woord rept. [RED.].

nog in huwelijk met zijne tweede vrouw *Judith* van *Renesse van Culemborch*. De testator maakt zijne nakinderen *Gerrit-*, *Jan* en *Melis* zijn goed, gelegen te Weiconden (Werkhoven) enz., terwijl hunne voogden zijn hunne oomen *Arndt van Duvenvoerde* en *Johan van Renes van Culenborch*. (Authentiek afschrift van het testament berustende in het Archief van Kampen (?))

Juffr. *Judith van Renesse* za. *Jacob v. Z. v. N.* nagelatene weduwe institueerd bij haar testament tot erfgenamen G e r r i t, *Jan, Melis, Steven* en juffr. *Geertruyd* haer vijf woerltlijke kinderen geprocreerd bij den selven haren man, in alle hare goederen om deselve gelijkelijken te deelen, mits dat zij daaruit zullenreikenjuffr. *Catharina* nu tot Oudwijck en juffr. *Dirck* nu ten Dael wonende, derselver Susteren, elk haer legitima juris, soo verre sij niet en worden geprofessijt, anders zullen sij alleen krijgen, hetgeen haer te clooster te brengen gecost heeft. Gedaen te Utrecht ter woonstede van testatrice, staende tegen de Springweg, daer men na St Geertruid gaet. Ter presentie van Johan Valkenaar en Gerrit Pot, inwoners der stad Utrecht. 1564 (Dn̄i de Hoencoop apud Buchel E. 138.)

Frederik van Renesse van *Cuylemborch* Canonick tot Breda, *Johan van Renesse van* **Cuylemborch**, G e r r i t, *Jan* en *Amelis van Zuylen van Nyveld* gebroeders voor haer selven en mede vervangende jufvr. *Geertruid* haer suster hebben in 't vrientlijck een gescheyde gemaeckt van sulcke losrenten en meubilen, als *Johan van Renesse van Guylemborch* den oude, haer respective vader en oude vader zal. gedachten achter gelaeten heeft. 1562. 22 April (Domini de Hoencoop apud Buchel E. 190).

Gerrit v. Renesse Ridder Stadh. v. d. Con. Maj. leenen en Raet ord. in den hove van Utrecht, Jo^{r} *Henr. van Eemskerk* ter eenre, en Mr *Johan van Lent* d^{r} in beiden rechten, Raet ord. in den hove van Utrecht en *Vred. van Rodenburch* ter andere sijden, hebben een vaste zoene gemaakt en gededinckt tusschen de Eedele Jonkers G e r r i t *van Zuylen van Nyevelt* en *Amelis v. Z. v. N.* als broeders van vader en moeder van zal. Jonker J o h a n *van* Zuylen *van Nyevelt* ter eenre en *Cornelis Jasperszoon* tot Werckhoven ter andre sijde, beroerende den nederslag en ongeval bij den voornoemden *Cornelis* geperpetreort aen den persoon van J^{r} *Johan van Zuylen van Nyevelt;* en dat nadien partijen de zaak gansch en al aan ons kersluiden verbleven hadden; in den eersten zal *Corn. Jasperszoon* ruimen 't goed tot Werchoven gelegen en hij van Jo^{rs} *Gerrit* en *Amelis* in huur heeft Petri toecomende in den winter 1564, soe daar en boven, nadat hij remissie verkregen zal hebben tot leetwezen en laeffenisse dir siele van den nedergeslagen brengen voor dat H. Sacrament in 't Predicaer clooster binnen Utrecht een barnende wassen keerse van een ℔ en bidden God om genade, en zal daar noch toebrengen in dezelfde 2 toortsen, en leveren voort in den zelve Convent ten behoeve der Predicaren 4 mudden weyts etc. en 't selve Convent zal daar voorgehouden wezen te doen een dertichste biddende voor die ziel van za. Jo^{r} *Johan van Zuylen van Nyevelt* en voorts voor alle zijne vrinden, dat haar voor voors. ongevallen verhoeden moet, en hierenboven zal noch vs. *Cornelis* leveren in handen van H^{r} *Gerrit van Renesse* Ridder voorn. en Jo^{r} *Henr. v. Eemskerke* als keersludeu van wegen Jo^{rs} G e r r i t *en Anaelis* de som van 160 zoengulduns en dat ons hoochvr.

eerstcomende, om mede zoenpenningen bij de keersluiden voors. gekeert te worden, daar haar dat believen zal. En hier mede zullen de vrinden ten beide zijden versoent wezen. Onderteekend en bezegeld door de keersluden van beiden zijden. Gegeven in het jaar o. h. 1563 den 30 Mei. (Buchel Ms. E. fol. 184.)

Den 18 Maart 1568 hebben wij Commissaren des Konings de eerste citatie gedaan aan de navolgende personen als fugitiven, absenten en latilanten : *G e r r i t van Zuylen van Nyevelt*.

(Cod. dipl. Hist. Gen. Utr. Tweede Serie. 2de deel 2de Afd. blz. 127).

Gerard *van Zuylen* van *Nyeveld* gedient hebbende voor soldaat onder Henrick Heer van Brederode, onder den capitein Augustijn Wynants van Arnhem en met dezen capitein voor Amsterdam geweest sijnde, wordt door Alva voor eeuwig uit alle landen van den Koning van Spanje gebannen op straf van de galg en alle zijne goederen geconfisqueerd. 1668. 17 Augustus.

(Bijvoegsels op Bor. 1, 128).

Deze Gerrit is volgens Gouthoeven en Atteveld ongetrouwd gestorven.

In het dossier Zuylen, mij indertijd toevertrouwd door wijlen mijn vriend Albert Baron Snouckaert van Schauburg, trof ik o. m. het navolgende stuk aan.

Hypothesus getrokken uit tweebrievenvan *Philip Julius van* **Zuylen van Nyevelt** [1]) in dato 31 Mrt. en 8 Aug. 1786 geschreven aan den Heer van *Schuller* te Utrecht.

Jacob van **Zuylen** van *Nyeveldt*
trout *Judith van Renesse.*

Gerrit v. Z. v. N., had 17 zoo heele als halve broeders trout . . . .

Willem Gerritse v. Z. v. N. (mogelijk Willem Gijsbertse) trout . . . .

Antony v. Z. v. N.

Gijsbert v. Z. v. N. tr. Zwolle 5 Juli 1603 *Barbara Greeve,* dr. van *Herman* en credo van. . . . *v. Cleve.* [2])

Hendrik v. Z. v. N. tr. Leiden in de Hoogelandsche Kerk . . . . v. *Mallebryn of Malbergen.*

Gijsbert v. Z. v. N. Schepen van het Vrije van Sluis in Vlaanderen gehoord hij hier? trout N. N.

Jacob v. Z. v. N. Hoofdofficier van Rotterdam. Hij werd geplunderd 1705 tr. *Johanna* van *Beaumont.*

Ten einde den lezers de verwantschap van onzen Gerrit met de nog bestaande *Zuylen's van Nievelt* (*Nyevelt*) te laten zien, laat ik thans dit genealogische fragment volgen

[1]) Geb. 6 Jan. 1743 en overleden 20 Februari 1826. Wie de maker van de hypothese was, blijkt niet, maar naar de taal te oordeelen, zou men zeggen het lid van den Hoogen Raad van Adel A. C. baron Snouckaert van Schauburg (1763-1841).

[2]) Hieronder is een wapentje geteekend, vertoonende een keper beladen met drie sterren. (Verg. Rietstap, Arm. Génér. I, 822 in voce *Greeve*.)

Steven van Zuylen van Nyevelt
tr. Agnes van Heemskerk.

Jacob tr. Elisabeth v. Nyenrode.	Willem tr. Beatrix v. Mijnden.	
Steven tr. Elisabet v. Oy.	Frederik tr. Dirk v. Maerssen.	
Jacob -- tr. Oedè v. Montfoort.	Willem tr. Adriana v. Naaldwijk.	Steven tr. Heilwig v. Accoy.
Gerrit tr. Hillegont v. Zuylen v. Nyvelt.	Frederik tr. Steven de Gruyter.	Frederik tr. 2. Lucia v. Buchel.
Jacob tr. 2. Judith v. Renesse.	Job tr. 2. Francina v. Dompseler.	Steven tr. 1. Cornelia v. Oostrum.
Gerrit van Zuylen van Nyevelt gemeld 1544—1568 ongetr. overleden.	Frederik vermoord Naarden 1572 tr. Hillegond Sael.	Willem -- 1563-1637 tr. 1. Maria v. der Vivere.
(Na nog twee geslachten sterft deze tak van Hoevelaken en Geeresteyn uit).	hieruit de tak van de Nederlandsche baronnen van Zuylen van Nievelt.	Pieter tr. Olympia Sindico.
		hieruit de tak van de Belgische baronnen van Zuylen van Nyevelt.

In de verzameling Snouckaert trof ik nog aan drie documenten, die een eigenaardig licht werpen op de afstamming der Rotterclamsche *Zuylen's van Nyevelt* uit het aloude huis *Zuylen*.

I

Wij ondergeteekenden *Jasperd Hendrik van Zuylen* vau Nieveld enz. en *Gerrit Willem van Zuylen van Nieveld* Heere van Dorth enz. verklaren op requisitie van den HoogWelGeboren Heer Baron *Philips Julius van Zuylen van Nieveld* Major ten dienste dezer Landen enz. enz. onze Familie Papieren met alle nauwkeurigheid te hebben gcexamineerd en onderzocht te hebben in hoe verre er in dezelve eenige bewijzen of aantekeningen gevonden wierden waar uit klaarblijkelijk kwam te consteeren dat Wij van een en dezelfde Familie onzen Oirsprong konden afleiden: Dat schoon wij onder dezelve dien aangaande niets decisifs of klaare uitwijzens hebben kunnen ontdekken, hebben Wij echter uit veele aangetogene redenen gevoegd bij de oudheid der existentie van Naam en Wapen het, voor zeer waarschijnlijk willen houden dat Wij van een en dezelfde Familie onzen Oirsprong kunnen afleiden, admitterende uit dien hoofde gemelden Heere *van Zuylen van Nieveld* (of *Nyevelt)* en alle die Hem mogten aangaan denzelfden Naam en Wapen voerende en te kunnen produceeren aan denzelven eenigzints geparanteerd te zijn, in die betrekking als of dezelve bewezen hadden tot onze Familie te behoren en in deze Republiek voor die aloude Adelijke *Zuylens* van *Nieveld* erkend zijn en gehouden worden:

Zoo is het dat Wij ten genoegen van gemelden Heere *van Zuylen van Nieveld* en tot dien effecte als zijn H.W.Geb. ten meesten nutte oordeelen mogt te kunnen employeeren deze Verklaring afgegeven en dezelve tot meerder aandrang eigenhandig hebben Ondertekend en met Ons aangeboren Pitschaff gezeegeld.

In Waarheijds Oirkonde
Actum Arnhem 12 Juny 1787
J. H. VAN ZUYLEN VAN NIEVELD.
G. W. VAN ZUYLEN VAN NIEVELD TOT DORTH.

II

De ondergeteekende kennis dragende van 't Declaratoir, 't welk in den jare 1787, Hij nog minderjarig zijnde, door deszelfs Oom en Vader aan den Hollandschen Tak van de Familie *van Zuylen* van *Nieveld* (of *Nyevelt)* afgegeven geworden is, en waarbij zij dezen Tak erkennen te behoren, zoo als zij zelve, tot 't aloud adelijk geslacht van dien naam en dus aan dezelve geparanteerd te zijn: Verklaard als nu, bij dezen, zich ten vollen met den inhoud van bovengemeld Declaratoir te conformeren.

Actum op den Huijze den Briellard den 29 December 1814
C. J. VAN ZUYLEN VAN NIEVELT.

III

Wij *Jasper Hendrik* en *Coenraad Jan van Zuylen van Nievelt*, eenige meerderjarige mansoiren der Geldersche Tak van het Riddermatige geslacht *van Zuylen van Nievelt*: -- attesteeren en verklaren mits deeze. En zulks ten einde te corroboreren de voorige verklaringen, in den [jare] 1784 en 1814 afgegeeven, dat vermits de Heer *Philips Julius van Zuylen van Nyevelt* en de Hollandsche tak, tot dewelke hij gehoord, alle hunne bewijzen en papieren verloren hebben, door de plundering in het jaar 1690 gepleegd, aan het huis van deszelfs overgrootvader te Rotterdam en daardoor in de ongelukkige onmogelijkheid gebragt zijn, eenig bewijs te produceeren.

Wij Ondergeteekenden, als de eenigsten daartoe gerechtigd zijnde den voorn. Heer *Ph. J. van Zuylen van Nyevelt* en deszelfs familie, houden en erkennen voor wettig te zijn gesprooten uit onzen stam *van Zuylen van Nievelt* en alzoo wettig tot dezelve te behooren.

In waarheids oirconde hebben wij deeze met onze eigene handtekening onderteekend en met ons aangeboren Pitschaft bekrachtigd.

Op den Huize de Schaffelaer den 15 Januari 1815.

J. H. VAN ZUYLEN VAN NIEVELT.
C. J. VAN ZUYLEN VAN NIEVELT.

Het Oud-Archief te Weltevreden (Batavia),

door Dr. F. DE HAAN,

Landsarchivaris in Nederlandsch-Indië.

Onder bovenstaanden titel komt in N° 4/5 (April—Mei 1917) van het Maandblad van het Genealogisch-heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw" een artikel voor, door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins met een vuur, een hartstocht mag ik wel zeggen, geschreven, die aangenaam moeten aandoen, waar men bespeurt, dat hij ijvert voor eene goede zaak, het behoud van het oud-archief van Nederlandsch-Indië, dat „een langzamen marteldood bezig is te sterven", en wel „door de slechte zorgen van den beheerder", in casu ondergeteekende.

Ziet men nader, dan ontwaart men, dat volgens den schrijver niet zoozeer het oud-archief in zijn geheel, als wel de genealogische af'deeling (de zoogenaamde afdeeling „Burgerlijke Stand") dit schrikkelijk lot tegemoetijlt, „ten prooi aan alle diersoorten, die zich met papier plegen te voeden, aan de vocht, aan de blakende zon, op enkele meters afstand van de keukens van het Hotel de Nederlanden", en wel in die mate dat „elken dag. .. minstens één acte verloren gaat".

Sedert de heer Bloys van Treslong Prins in October 1916 een paar ochtenduren het archief met een bezoek vereerde en eenige registers ter inzage vroeg, zijn dus een zeshonderd acten verloren gegaan.

Het komt mij voor, dat een onbevangen lezer, ook wie nooit Java zag, zich wel zal afvragen of hier de kleuren niet. te dik zijn aangebracht.

Maar volgens den schrijver „gevoelden de opeenvolgende landsarchivarissen in Nederlandsch-Indië blijkbaar geen van allen iets voor de genealogie".

De zaak nu is, dat mijn voorganger, Mr. J. A. van der Chijs, die met zuren arbeid het oud-archief bijeenbracht en rangschikte en daarna de eerste Landsarchivaris werd,' de afdeeling „Burgerlijke Stand" heeft gelaten, waar die sedert 1828 berustte, namelijk bij den Raad van Justitie alhier, die deze registers had overgenomen van de Kerkeraden. Hadden de Kerkeraden in het algemeen vrij goede zorg voor hunne registers gedragen, bij den Raad van Justitie was dit geenszins het geval, en vermoedelijk is aan de lange vorwaarloozing bij diens Griffie toe te schrijven dat de meeste registers van den Bataviaschen burgerlijken stand het gehavend voorkomen hebben gekregen, dat mij een jaar of tien geleden, kort nadat ik den heer Van der Chijs had opgevolgd, bewoog om eene poging aan te wenden teneinde ze door opname in 's Lands Oud-archief voor verdere beschadiging te bewaren. Dit gelukte, en sedert dien is verdere achteruitgang voorkomen. Er is dan ook geen kwestie van dat bedoelde registers „over eenige jaren geheel opgegeten of weggerot zullen zijn."

Het is wel zoo, dat deze oude papieren zwaar zijn beschadigd, maar die „ blakende zon", die vele „diersoorten", waarover de heer Bloys van Treslong Prins het heeft, zijn wat men eene lichte overdrijving noemt. En wel verre dat ondergeteekende niets zou voelen voor genealogische onderzoekingen, meent hij veeleer in de 300 bladzijden van het eerste deel van zijn werk Priangan, welke uitsluitend aan levensbeschrijvingen van vroegere Indische ambtenaren en officieren zijn gewijd, het bewijs te hebben geleverd van hoeveel nut dergelijke nasporingen zijn kunnen ook voor de belichting der inwendige geschiedenis onzer Compagnie, ja, dat die oude kerkelijke archieven daartoe onmisbaar zijn.

Er is echter eene zekere kern van waarheid in het betoog van mijn verguizer — de schatten van het Indische oud-archief komen niet voldoende tot hun recht. Maar waar het gansche personeel bestaat (behalve de Landsarchivaris) uit één copiist, één inlandschen oppasser en één dito boekbindersknecht, daar kan zeker kwalijk de veelomvattende zorg worden geëischt, waarmee archieven in Nederland plegen te worden beheerd. Om hieruit echter voetstoots te concludeeren tot eene plundering der Indische archieven , zooals de heer Bloys van Treslong Prins die voorstelt — dat herinnert wat te veel aan de Watergeuzen.

Eene ruimere organisatie van het archief zou beter dan eene spoliatie aan de belangen der wetenschap kunnen voldoen.

Het doet mij leed te moeten eindigen met de klacht, dat het bestuur van het genootschap „De Nederlandsche Leeuw", hetwelk, naar hetgeen de heer Bloys van Treslong Prins schrijft, al sedert zeer geruimen tijd kennis heeft gedragen van diens grieven tegen het oud-archief en tegen den Landsarchivaris, zijn artikel heeft geplaatst zonder mij in staat te stellen terstond, dat wil zeggen in hetzelfde nummer van het maandblad, daarop te antwoorden. Immers bij het moeielijk overzeesch verkeer van tegenwoordig duurt het allicht een half jaar voor dat mijne bespreking van dat artikel het licht kan zien, en inmiddels zet zich onweersproken de opvatting vast, dat „het hemeltergend is, zoo schandelijk als het met het oud-archief te Weltevreden is gesteld", een archief, waarvan de heer Bloys van Treslong Prins, die hier ruim drie jaar had vertoefd, nimmer iets heeft gezien dan, op den valreep, vier of vijf doop- of trouwregisters, in den ochtend van 18 October 1915.

Het verwijt van Dr. de Haan aan het adres van het Bestuur van ons Genootschap, dat het in gebreke bleef hem van te voren inzage te verleenen van de bijdrage van het Correspondeerend Lid Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins, komt ons niet gerechtvaardigd voor. Hoe hinderlijk dit in de gegeven omstandigheden voor Dr. de Haan ook moge geweest zijn, er bestond voor het Bestuur geen aanleiding om van den regel af te wijken door de critiek van onzen medewerker op den toestand van een gedeelte van het Oud-Archief te Weltevreden naar Indië op te zenden en met de publicatie te wachten tot tijd en wijle zou zijn gebleken of de persoon, wien zulks aanging, zich geroepen voelde haar te weerleggen. Het spreekt echter vanzelf, dat wij aan het verweer van Dr. de Haan, nu het ons bereikte, met genoegen terstond eene plaats in de kolommen van het Maandblad hebben ingeruimd, in de hoop, dat de gedachtenwisseling, waartoe in ons blad het initiatief genomen werd, er toe moge leiden, dat in het belang van Indië's Oud-Archief — of althans van de afdeeling „Burgerlijke Stand" -- betere voorzieningen worden getroffen.

Ondanks onze erkentelijkheid voor hetgeen de tegenwoordige Landsarchivaris , wiens wetenschappelij ken arbeid wij zéér hoog aanslaan, met de hem ten dienste staande bescheiden middelen voor het behoud van voornoemde afdeeling blijkt te hebben gedaan, zijn wij het eens met de Heeren Bloys van Treslong Prins en Wijnaendts van Resandt [1]), dat het overbrengen van de kerkelijke registers uit den Compagniestijd naar het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage ernstig in overweging dient te worden genomen, en dit niet alleen teneinde deze belangrijke registers, die onder het beheer der Raden van Justitie — op dit punt bestaat slechts eene „communis opinio" — in een deplorabelen toestand zijn geraakt, voor onvermijdelijken verderen achteruitgang onder den invloed van het Indisch klimaat te behoeden, maar ook ter wille van het groote nut, dat de overbrenging van die registers, waarnaar in Indië

[1]) Zie diens bijdrage over dit onderwerp in N° 6 van dezen jaargang.

vrijwel niemand omziet, voor talloos velen hier te lande ongetwijfeld hebben zou.

DE REDACTIE.

De Kock van Leeuwen,

door. Mr. Th. R. VALCK LUCASSEN.

Dat de familie de *Kock van Leeuwen,* die zoowel hier te lande als in Nederlandsch-Indië gevestigd is [1]), op de eene of andere wijze met het-sedert 1835 tot den Nederlandschen adel behoorende geslacht. de *Kock* zou samenhangen, kon om meer dan een reden worden vermoed. Stamde dit laatste volgens Nederl. Adelsb. 1915 af van *A e r t de Cock*, geboren omtrent 1645 en gegoed te Bruchem en Kerkwijk, wiens zoon ***Jan Aertsen de Cock*** zich te Her wij n e n vestigde, alwaar hij in de jaren 1725 en 1729 als nabuur vermeld wordt en op 28 Nov. 1724 zijn zoon *Covert* geboren werd — ook de familie de *Koclc van Leeuwen* stamde af van zekeren *Aer t de de Cock*, die eveneens te Her w ij n en woonde en aldaar op 11 Oct. 1761 uit zijn huwelijk met *Cornelia van Es* eene dochter *Engelke* liet doopen, later gehuwd met *Gerrit van Leeuwen,* waaruit *Aart de Kock van Leeuwen*, van wien het geheele geslacht van dien naam afstamt. De veronderstelling drong zich op, dat laatstgenoemde *Aert de Cock* wellicht een broeder was van voornoemden *Govert* en bijgevolg een zoon van *Jan Aertsen de Cock*, dien wij uit de stamreeks der adellijke de *Kock*'s kennen.

Een onderzoek, dat ons geacht Correspondeerend Lid, de Heer W. Wijnaendts van Resandt, zoo welwillend was voor mij over de jaren 1760 -1769 in de loofsignaten van de Hooge Bank van Tuil, waaronder Herwijnen ressorteerde, in te stellen, kwam dit vermoeden bevestigen.

Jan de Cock Artsen en *Maria Colijn* zijn vrouw testeeren 27 Juni 1749 en deponeeren hun besloten testament bij schepenen van Tuil; op 17 Maart 1750 verzoekt hij — weduwnaar geworden zijnde- opening van het testament, dat op dien datum in afschrift in het protocol is ingeschreven; uit den inhoud blijkt, dat zij twee zoons hebben : *Govert* en *A er t* en een overleden dochter *Lena*, die gehuwd was geweest met *Teunis Peerboom* en *Hendrik van Hattum.*

Govert ***de*** *Cock*, ***do*** oudste zoon, verliet Herwijnen om zich te Heusden te vestigen, alwaar hij schepen en stadschirurgijn werd en 24 Maart 1749 in het huwelijk trad met *Mechtelina Leemans.*

Aert de *Cock*, zijn broeder, bleef daarentegen te Herwijnen wonen. De eenige acte in bovengemeld tijdvak, die nog op deze familie betrekking heeft, meldt, dat *Aert Jansse* ***de*** *Cock* 15 Jan. 1753 voor het gericht te Tuil land koopt te Herwijnen. In hetzelfde jaar was hij gehuwd met *Cornelia van Es,* geboortig uit Schoonrewoerd, uit welk huwelijk — zooals wij hierboven zagen — eene dochter *Engelke* of *Engelina* geboren werd, de latere stammoeder der familie ***de*** *Kock* ***van*** *Leeuwen.*

Aan de hand van het bovenstaande kan de volgende tabel de familierelatie verduidelijken, waarbij behalve van gegevens uit Nederland's Adelsboek ook van enkele familieaanteekeningen gebruik werd gemaakt.

[1]) **Zie** ook over deze familie Wapenher. 1917, pp. 68, 143.

Jan ***Aertsen*** *de Kock* [1]),
geb. pl. m. 1675, woonde te Herwijnen, nabuur aldaar 1725, 1729, † Heusden 5 Nov. 1750,
tr. Maria *Leenderts Colijn,* † Heusden 10 Febr. 1750.

Covert de *Kock,* geb. Herwijnen 28 Nov. 1724, stadschirurgijn en schepen te Heusden, † aldaar 27 Maart 1800, tr. Heusden 24 Maart 1749 ***Mechtelina*** *Leemans*, geb. aldaar 23 April 1717, dr. van Conradus en Anna de Bosser.	***Aert de*** *Kock,* geb. Herwijnen, gegoed aldaar 1753, tr. 1753 ***Cornelia van Es,*** geb. te Schoonrewoerd.
Mr. ***Johannes*** *Conradus* ***de*** *Kock,* geb. Heusden 26 Jan. 1756, controleur der convooien en licenten aldaar, daarna bankier te Parijs, geguillotineerd aldaar 24 Maart 1794, tr. 1° Amsterdam 3 Maart 1777 Maria ***Petronella Merkus,*** geb. aldaar 17 Nor. 1741, † 31 Dec. 1789, dr. van Hendrikus en Elseline Vaster.	***Engelina*** *(Engelke)* ***de*** *Kock*, ged. Herwijnen 11 Oct. 1761, overl. Brakel 17 Sept. 1841, tr. Herwijnen 15 Mei 1791 ***Gerrit van*** Leeuwen, ged. Nederhemert 15 Sept. 1765, † Brakel 1 Juli 1844, zn. van Gijsbert en Ariaantje van Dieden.
Hendrik Merkus baron de *Kock,* ***geb.*** Heusden 25 Mei 1779, luit.-gen. inf. 0. 1. L., luit. gouverneur-generaal van N. I., minister van Binnenl. Zaken en van Staat, lid 1e Kamer, grootkruis M. W. O., in den Nederl. adel verheven met den titel van baron bij eerstgeboorte 10 Jan. 1835, † 's-Gravenhage 12 April 1845, tr. Batavia 3 Mei 1807 ***Louise Wilhelmine Gertrude*** [von] ***Bilfinger***, geb. Berlijn 1788, † Magelang 28 Dec. 1828, dr. van Wendelin en Adriana Geertruida Lodisio.	***Aart*** *de Kock van* ***Leeuwen,*** geb. Brakel 2 Febr. 1792, kolonel, directeur der artillerie van het N.-I. Leger, Ridder M. W. O., † nabij Modjo (Soerakarta) 15 Jan. 1840, voegde vóór 1816 den naam zijner moeder voor den zijnen [2]), tr. Batavia Dec. 1817 *Susanna* ***Ignatia Reynst***, geb. Arnhem 26 Maar: 1800, † 's-Gravenhage 30 Dec. 1865, dr. van Pieter Hendrik, commissaris te Amsterdam (1791) en later vice-president van den Raad van Nederl.-Indië en Susanna Ignatia Radermacher [3]).
6 zoons en 5 dochters.	4 zoons en 5' dochters.

Het wapen van de familie *[de Kock] van Leeuwen* is : *in blauw drie zilveren duiven.* Helmteeken : *een duif als van het schild.* Helmdekken: *zilver* en *blauw.*

De schilder Philippus Vilaen
(overl. Rotterdam 1729),

door A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Slechts weinig was tot nu toe bekend van den Rotterdamschen portret- en figuurschilder ***Philippus Vilaen.*** De vroegste berichten dateeren van een zijner tijdgenooten, namelijk van Gerrit van Spaen, die in zijne beschrijving van Rotterdam, waarvan de eerste uitgave in 1698 verscheen, de toen levende Rotterdamsche kunstenaars opnoemt en hem op deze wijze vermeldt „Phillip Vilaan is een figunrschilder in 't groot". Iets meer vinden wij bij Jacob Campo Weijerman, die in

[1]) Hoewel de schrijfwijze van dezen naam in de oude registers afwisselend is : de Cock, de Kock, de Kok, werd door mij in de tabel die sohrijfwijze gevolgd, welke ten slotte de blijvende geweest is.

[2]) Vermoedelijk had deze naamstoevoeging nog plaats onder vigueur van het Oud-Holl. Recht, dat de beperkende bepalingen, in de artt. 63 e. v. B. W. neergelegd, niet kende.

[3]) Zie Maandbl. XXV, k. 175/176.

1677 geboren werd en dus ook een tijdgenoot van Vilaen was. Weijerman, die ***Vilaen's*** doopnaam niet kende, duidt hem met de letter N. aan; „N. Vilain is een goed kon terfij tzelschilder geweest". Hij vertelt ons verder dat ***Vilaen*** Rotterdammer was, echter ook portretten schilderde in Brabant, zooals te Breda, 's Bosch, Bergen-op-Zoom en Heusden, en in Zeeland. Vervolgens zegt hij dat *Vilaen* in 1720 nog in leven was en dat bij de dochter trouwde van een koffieschenker uit Breda, „die meer kinderen bezat dan millioenen".

Chr. Kramm (Levens en werken der Hollandsche en Vlaamsche schilders, VI, pag. 1755) vat de bovenstaande mededeelingen samen en waagt de veronderstelling, dat *N. Vilain*, door Weijerman bedoeld, dezelfde schilder is als de bij Van Spaen vermelde *Phillip Vilain.*

Het resultaat van een, door mij in de archieven der gemeente Rotterdam ingesteld, onderzoek is, dat ik de bovenstaande berichten eenigermate kan aanvullen. Daaruit blijkt tevens, dat Kramm's veronderstelling juist is.

Philippus Vilain en zijne huisvrouw ***Maria van Heusden*** woonden reeds in 1685 te Rotterdam. Van waar zij kwamen is niet bekend; het poorterboek begint eerst in 1698 en de trouwboeken geven geen meerder licht, omdat het' huwelijk van *Vilaen* daarin niet voorkomt; vermoedelijk zijn zij, reeds getrouwd zijnde, naar Rotterdam verhuisd.

Zij beleden den R. K. godsdienst. Den 6 October 1686 werd hun dochter *Joanna* in de kerk aan den Steiger gedoopt, waarbij *Franciscus* ***Vilaen*** en Lucia *van* ***Heusden als*** peter en meter genoemd worden. Ruim vier jaar later, den 15 November 1689, werd hun zoon ***Bartholomeus*** in dezelfde kerk ten doop gehouden; zekere *Catharina*, waarschijnlijk eene zuster van Maria van ***Heusden,*** was daarbij tegenwoordig. De woonplaats van het gezin staat in de beide doopakten niet vermeld. Wel weten wij, dat de *Vilaen*'s in 1723, het jaar waarin ***Maria van*** *Heusden* stierf, op den Singel over de Luthersche kerk woonden. Zij werd Vrijdag 8 Januari 1723 op het Sint Janskerkhof begraven, hetgeen er op duidt, dat zij niet tot den vermogenden stand behoorden. Zij liet één meerderjarig kind na (Begrafenisboek). De schilder overleefde zijne vrouw ruim zes jaar; hij stierf in de week, ***die*** met 15 Mei 1.729 begon, in zijne woning aan de „Botersloot voorbij de Verkebrug". Ook nu werd één meerderjarig kind in de doodakte vermeld. De schilder was niet hertrouwd, want het overlijdensregister noemt hem „ Philippis Vilaan, weduwnaar van Marija van Heusden" (Reg. der dooden, Deel 15). Hij werd op het Zuiderkerkhof begraven ; aan recht werd 6 gulden betaald (Kostersboek).

Behalve de reeds genoemde *Franciscus Vilaen*, die in 1685 getuige was bij den doop 'van een kind van *Philip*, hebben er, tegelijk met den schilder, ook nog andere ***Vilaen's*** te Rotterdam gewoond. Zoo is er 24 Juli ***1690*** zekere Jacobus *V.*, jongman van Amsterdam, aangeteekend met *Machteltje Rijck*. Ook heeft een *Johannes* ***V.*** bestaan, van wien in de week, beginnende met 29 Maart 1711, een kind te Rotterdam als overleden werd aangegeven. Nog is een zekere *Stephanus* ***Vilaen,*** jongman van Rotterdam, den 19 Mei 1715 ten overstaan van burgemeesteren getrouwd met ***Johanna Steen, weduwe*** van *P. Broekmans*, en geboortig van Deventer (Stads trouwregister). In hoe verre deze personen **met den** schilder verwant zijn, is nog niet gebleken.

Daar van ***Philippus Vilaen,*** voor zoo veel ik kon nagaan, geen schilderijen in openbare of particuliere verzamelingen voorkomen, is het zeker de vermelding waard, dat mij onlangs een goed geschilderd vrouwenportret van zijne hand onder de oogen kwam. Dit ovale doek stelt eene dame van vijfentwintig- à dertigjarigen leeftijd voor, gekleed in een laag uitgesneden japon van groene zijde waaromheen een roode sjaal gedrapeerd is. Het is geschilderd in het jaar 1704 en gesigneerd P. Vilaen.

(½ der ware grootte).

Het berustte tot voor weinige jaren in een fraai heerenhuis aan den Singel op het Couwenburgseiland, dat sedert onheuglijke tijden door èen oud Rotterdamsch regentengeslacht werd bewoond. Tegelijk met het door *Vilaen* geschilderde portret verhuisde uit deze woning een vroedschapskussen (eene antiquiteit die, zooals bekend, zeer zeldzaam is). Het is niet onmogelijk, dat de echtgenoot van de door *Vilaen* geconterfeite dame, de regent is geweest, aan wien de stad Rotterdam dit kussen heeft vereerd.

Gegevens voor eene genealogie de Weert,

medegedeeld door A. VAN DER POEST CLEMENT.

(Vervolg van XXXV, 219.)

In aansluiting met het door mij in het vorige nummer van dit maandblad medegedeelde volgen hier eenige gegevens omtrent *aanverwante* ***geslachten*** van de familie ***de Weert,*** overgenomen uit de ***doop-*** en *trouwboeken* ***der Herv. Gem. te Steenbergen, door*** wijlen A. J. van der Poes t Clement.

Vinck.

3 Jan. 1644 ondertrouwd ***Cornelia*** *Vinck*, van Dordrecht met *Sebastiaan Adriaanse Anemaet*, landmeter te Steenbergen.

Sept. 1693 ondertrouwd ***Nicolaas Vinck,*** weduwnaar van ***Josina*** *Hofmans* met ***Anna de*** *Weert* j.d.

23 Febr. 1694 gedoopt ***Johannes,*** vader ***Nicolaas*** *Vinck*, moeder ***Anna de*** *Weert*, getuigen Adriaan Schippers en Maria van den, Broek huisvrouw van den Schepen Cornelis Vinck.

23 Mei 1695 gedoopt *Elisa* } ***v.*** *Nicolaas* ***Vinck.***
6 Oct. 1697 „ ***Johannes*** } m. ***Anna de Weert.***

Hoogcamp.

1 Nov. 1671 gedoopt ***Cornelia*** kind van *Cornelis Ockertsen* ***Hooghcamp*** en *Catalijntje* ***Hendricx.***

31 Maart 1685 ondertrouwd *Marinus Ockertsen Hoogcamp* en ***Cornelia de*** *Weert.* Uit dit huwelijk twee kinderen gedoopt te Steenbergen:

21 Febr. 1694 ***Johanna!*** get. Antonie Veldhoven en Petronella de Weert en

28 Aug. 1695 *Ocquerina*, get. de oud-Burgemeester J. Cornelisse Vinck en Toinet Chebeaux.

22 Feb. 1699 gedoopt Cornelis, kind van *Antonie Herincx* en *Cornelia* **Hooghcamp.**

Corendijcker.

27 April 1690 ondertrouwd ***Johan Korendijcker***, geboortig van Prinsland, met *Margaretha* ***de Weert.***
Uit dit huwelijk zijn de volgende kinderen te Steenbergen gedoopt :
21 Jan. 1691 ***Jacobus,*** get. Emmericus de Weert, Adriaan Schippers, Elisabeth Vinck en Anna de Weert.
16 Sept. 1692 ***Elisabeth,*** get. Marinus Hoogkamp en Hadewij Corendijcker.
20 Dec. 1693 *Johannes*, get. Nicolaas Vinck en Petronella de Weert..
9 Sept. 1696 ***Cornelia,*** get. Cornelis en Cornelia 'de Weert.
29 Nov. 1697 ***Cornelia,*** get. Hadewij Corendijcker en...?
2 Febr. 1700 ***Cornelis.***
22 Oct. 1702 ***Pieter.***
13 April 1701 ***Pieter.***
16 July 1706 *Anna.*
24 Oct. 1706 ***Pieter.***
15 Jan. 1707 ***Petrus.***
3 Maart 1712 *Emmericus.*
30 Dec 1712 ondertrouwd ***Hubregt van*** *Veldhoven* met ***Elisabeth Korendijcker.***
30 April 1728 ondertrouwd, getrouwd 17 Mei 1728 *Jan* den ***Engelse,*** van Prinsland, met *Cornelia* ***Corendijcker*** uit Steenbergen.
6 Dec. 1730 ondertrouwd ***Cornelis*** *Corendijcker* met *Ida Meijers*, wed. van *Ary* ***de*** *Jongh.*
Uit dit huwelijk een kind ***Johannes,*** ged. te Steenb. 22 Mei 1732, getuige Francois de Meyer.
23 Mei 1734 getrouwd ***Cornelis Corendijcker*** weduwn. van *Yda Meijers* met *Jolijna* ***Sneevliet.***
Uit dit huwelijk een kind *Antonij*, ged. te Steenbergen 17 Juli 1736, get. Johan en Elisabeth Corendijcker.
3 Maart 1742 getrouwd ***Hendrik*** *Aryse Korendijcker* van Willemstad met *Tanna* ***Bierens*** wed. ***Gewit de*** *Zout* van Steenbergen.
Uit dit huwelijk een kind ***Emmerke,*** ged. te Steenb. 21 July 1743.
23 Aug. 1753 gedoopt (uit Cruysland) ***Yda*** *Bredana* kind van *Johannes* ***Corendijcker*** en ***Clasina Ketelaer.***
6 Mei 1766 gedoopt *Cornelis* kind van ***Johannes*** *Corendijcker* en *Clasina* ***Ketelaer.***
7 Jan. 1780 getrouwd ***Emmericus de Weert*** *Corn.* ***zn.*** met *Ida Bredana* ***Corendijcker*** geb. te Steenbergen.

van Hoeck.

1 Dec. 1707 gedoopt te Steenb. *Antony* kind van *Cornelis* ***Abersous*** en ***Adriana van*** *Hoeck.*

van Pelt.

6 Mei 1716 ondertrouwd *Gerardus* ***van Pelt*** uit Rozendaal won. te Steenbergen met *Tanneke* ***Harten*** uit Bergen-op-Zoom.

5 Dec. 1722 ondertrouwd, getrouwd 21 Dec. 1722 *Gerardus* ***van Pelt*** wedr van ***Tanneke Harten,*** met ***Adriana van der*** *Esch*, uit Zuidland.
Uit dit huwelijk een kind *Catharina*, ***ge***doopt 21 Febr. 1726.
21 April 1730 ondertrouwd, getrouwd 7 Mei 1730 *Mattheus* ***van Pelt,*** van Rozendaal, met *Catharina van Goch*, van Steenbergen.
Uit dit huwelijk een kind *Andreia* ***Anna,*** gedt 10 Febr. 1731.
4 Nov. 1731 getrouwd ***Mattheus*** *van* ***Pelt*** wedr mot *Antonia* ***van Pelthoven.*** Uit dit huwelijk gedoopt :
1 Maart 1733 ***Johannes.***
1 Aug. 1734 *Jacoba.*
11 Maart 1736 ***Helena.***
31 Maart 1737 *Johanna.*
18 Nov. 1739 ***Helena*** en
27 Mei 1742 ***Philippina Adriana.***

6 April 1736 ondertrouwd, getrouwd 21 Mei 1736 Jacobus van ***Pelt*** uit Rozendaal met *Wilhelmina* de ***Weert*** uit Steenbergen. Uit dit huwelijk gedoopt :
10 Jan. 1737 ***Paulus*** *Hendrik.*
19 Febr. 1739 ***Johannes Cornelis.***
3 Nov. 1740 *Elias* 'en
29 Aug. 1743 *Catharina* ***Maria.***
(Deze ***Wilhelmina de*** *Weert* is 13 April 1747 gehuwd met *Cornelis Johannes Bloijs*, van Oudenbosch.)
31 Jan. 1756 ondertrouwd, getrouwd 18 Maart ***1766 Bastiaan*** *van Roveen* te Steenbergen met *Jacoba van* ***Pelt*** aldaar.
30 Jan. 1768 ondertrouwd *Adriaan Kuijl*, van Steenbergen met *Philippina* Adriana *van* ***Pelt*** aldaar. Uit dit huwelijk gedoopt te Steenbergen :
1 April 1768 *Bartholomeus.*
17 Sept. 1769 *Mattheus.*
21 April 1771 ***Cornelia*** *Levina.*
21 Jan. 1773 *Antonie* Johannes.
5 Oct. 1775 ***Cornelis*** en
2 Mei 1779 *Adrianus Philippus.*
22 Juny 1770 ondertrouwd 17 July 1770, attestatie naar Langerak afgegeven, ***Paulus*** *Hendrik* ***van Pelt*** commandeur ter zee met *Elisabeth* ***van der*** *Burgt*, beiden geb. en won. te Steenbergen.

Rimpclaer.

Kinderen van *Jan* ***Rimpelaer*** en *Geertrui Wouters*, gedoopt te Steenbergen :

21 Aug. 1678 ***Catharina.***
9 Oct. 1680 ***Andries en***
23 Juni 1683 *Maaijke* en ***Elisabeth.***

Kinderen van ***Jan Rimpelaer*** en ***Cornelia*** *Pieters*, gedoopt te Steenbergen :
24 Dec. 1684 ***Maria.***
27 Jan. 1686 ***Pieter.***
9 Oct. 1687 *Lijsbeth.*
17 Oct. 1688 ***Jacobus.***

20 Nov. 1689 *Lijsbeth.*
3 Dec. 1691 Jacobus.
14 Dec. 1692 *Jacobus.*

Kinderen van ***Andries*** Rimpelaer en *Cornelia Cornelis*, gedoopt te Steenbergen :

3 Febr. 1709 *Geertruid.*
18 Jan. 1711 *Cornelis.*
30 April 1713 *Janna.*
10 Mei 1716 ***Catharina.***
31 July 1718 ***Catrina.***
2 Nov. 1719 ***Catharina*** en
8 Oct. 1722 ***Maria.***

21 Mei 1712 ondertrouwd, **getrouwd 5** Juny 1712 ***Jan*** *Cornelisse* ***Clement, j*** .m. onder Steenbergen, met ***Maria Rimpelaer,*** j.d. uit Steenbergen.

6 April 1715 ondertrouwd, getrouwd22 April 1715 *Pieter* **Rimpelaer,** j.m. **in de Heen met *Roseita Brul,*** uit Nieuw Vossemeer.
Uit dit huwelijk zijn te Steeenbergen ged :

18 Oct. 1716 ***Johannes*** en
27 Maart 1718 *Rosette.*

22 April 1740 ondertrouwd, getrouwd 12 Mei 1740 *Elias* ***de Weert*** en *Johanna* ***Rimpelaer,*** beiden te Steenbergen.

12 July 1748 ondertrouwd te Dordrecht *Christiaan* ***van*** *Doornick* met ***Rosetta Rinapelaer,*** beiden van Steenbergen.

7 Oct. 1750 ondertrouwd, getrouwd 30 Oct. 1750 Nico***laas van der Spelt*** uit Rotterdam met ***Maria Rimpelaer*** uit Steenbergen.

27 April 1752 ondertrouwd, getrouwd 18 Mei 1752 ***Antonie Pieterse*** *Quist te* Nieuw Vossemeer met *Cornelia* ***Rimpelaer*** te Steenbergen.

27 April 1752 ondertrouwd, getrouwd 18 Moi 1752 *Bernardus* ***Overbroek*** met Maria ***Rimpelaer, geb.*** te Prinsland.

Bloijs.

27 Febr. 1688 ondertrouwd Cornelis *Gijsbertse* ***Bloos*** van Steenbergen met *Adriaentje* ***Cornelis,*** van Nieuw Vossemeer.
Hun kind *Adriaentje* gedoopt 4 Juni 1691.

23 Maart 1747 ondertrouwd, getrouwd 13 April 1747 Cornelis *Johannes Bloijs*, van Oudenbosch, met ***Willemina de Weert*** wed. van ***Jacobus van Pelt***, beiden won. te Steenbergen.
Uit dit huwelijk zijn de volgende kinderen te Steenbergen gedoopt:

5 Nov. 1747 ***Geertruid.***
8 Juny 1749 *Francois Boerberg*, en
16 Maart 1752 ***Willemina Cornelia.***

24 Febr. 1752 ondertrouwd, getrouwd 16 Maart 1752 ***Johannes*** *Bloijs* uit Oudenbosch met *Johanna den Engelse* uit Steenbergen.
Uit dit huwelijk zijn de volgende kinderen te Steenbergen gedoopt:

21 Dec. 1752 ***Cornelis Johan,*** get. Cornelir Johannes Bloijs en Catharina den Engelse.
10 Nov. 1754 ***Johan Arnoldus.***
17 July 1757 ***Johanna*** *Cornelia*
4 Juni 1761 *Cornelia* ***Catharina.***
16 Maart 1764 *Isabella Johanna* en
7 April 1768 *Paulina Johanna.*

26 Febr. 1755 ondertrouwd, in ondertrouw opgenomon te Amsterdam ***Cornelis*** *Johannes Bloijs*, Stadhouder, Burgemeester en Thesaurier der Stad en Baronie van Steenbergen, wedr van Vrouwe *Willemina* ***de Weert*** met Jonkvrouwe *Johanna Isabella Calkoen* te Amsterdam.
Uit dit huwelijk zijn de volgende kinderen te Steenbergen gedoopt:

14 Maart 1.756 ***Jacob*** *Arnout Bastingius* , get. Jacob Kalkoen Controleur ter Admiraliteit en Kanunnik van de cathedraal kerk van St. Geertruid te Bergen op Zoom en deszelfs huisvrouw Arnoldinn Bastingius.

23 Sept. 175. *Cornelia* ***Gcertruida*** (geboren op Eekelenburg onder Steenbergen.)
15 Maart 1757 *Johanna Arnoldina Isabella.*
31 Mei 1761 *Jeannette Jacoba Hugina.*
18 Aug. 1763 *Cornelis Isaac.*
28 Nov. 1765 *Willem* ***Otto.***
14 Jan. 1768 ***Gui*** *Lodewijk* ***Jan.***

(Slot volgt.)

KORTE MEDEDEELINGEN.

Hoe de oudste tak der van Dedem's in Kleefsland belandde.

Dat ontdekte ik onlangs toevalligerwijze bij het sorteeren van het archief, eertijds op den huize de Gelder te Wijhe bewaard. Ik vond n.l. een brief van den vertegenwoordiger van den drost van Salland aan *Anthony* Baron *van Dedem van* ***de*** *Gelder*, waarin hij verwittigd wordt, dat zijn verre neef G. *W.* Baron van ***Dedem*** *van den* ***Berg*** op een Juli-avond van het jaar 1752 door zijn oudsten zoon *Willem Jan* geassisteerd, op den huize den Berg zijnen knecht ***Jan Kramer*** „uit het leven in den dood geslagen heeft" en dat de Drost bevolen heeft een buitengewonen gerechtsdag te houden in Wijhe, waarop de schuldigen gedaagd en berecht zullen worden. Hij noodigt den Heer van de Gelder uit, alle moeite te doen deze zijne verwanten in handen te krijgen, daar zij voortvluchtig zijn en ondanks alle naspeuringen blijven. Waar zij zich aanvankelijk schuil hielden is mij niet bekend, doch 3 jaar later duikt de zoon op den Driesberg bij Kessel a. d. Niers op, wanneer diens zoon aldaar geboren wordt, terwijl de vader dit slot in 1757 koopt. Beiden vonden het veiliger over de grenzen te blijven; zoodoende kwam het oude familiegoed den Berg aan den jongeren broeder van Willem Jan, *Koenraad* ***Willem*** genaamd, wiens nazaten en naamgenooten het goed nog heden ten dage bezitten.

BIJLEVELD.

Boissevain-Bossavy. Volgens Ned. Patriciaat 1915 is de bewezen stamvader van het geslacht *Boissevain* de refugié ***Lucas Boissavi,*** overl. te Amsterdam 26 April 1705 en geboortig uit *Bergerac* (dept Dordogne). Het is misschien niet zonder belang er op te wijzen, dat in de 17e en 18e eeuw eene familie *Bossavy* gevestigd was in het stadje *Ségur*, gelegen in het aangrenzend dept

Corrèze, arrondissement Brive (niet te verw. met Ségur in het dep^{t} Aveyron).

Tot deze familie *Bossavy*, die in de buurt van Ségur een klein goed, *Leyssard* genaamd, bezat, behoorde:

Sr *Saturnin Bossary*, burger van Ségur, geh met *Jeanne* ***Teytut,*** dr. van ***François*** *Teytut*, s^{r} de la Jarrige, notaris en rechter te la Jarousse (bij Beyssenac), die na huw. voorw. voor Nots. Géraud te Ségur d d. ***5*** Juni 1701 gehuwd was met *Françoise* ***Dumas,*** dr. van den notaris en procureur ***Jean Dumas,*** te Ségur, en van ***Bernarde*** *Boyer*. Vermoedelijk was zijn zoon:

Saturnin Bossavy de Leyssard, gehuwd met ***Marie Gautier,*** des sieurs de la Jante et de la Jugie, uit. een notarissengeslacht van Arnac. Zij testeerde 19 Sept 1780.

VALCK LUCASSEN.

De Landas. In een der kerken te Heidelberg bevindt zich een grafsteen met onderstaand opschrift :

„Anno Domini 1676 den 21 Januar starb der freyreichs hochedelgebornu Herr Herr *Johann Friedrich* ***von Landas*** zu Estrum, Her zu Ramholtz und Volmertz, Chur-Pfaltz. Geheimer Rath Hoffmarschall und Fauth des Oberamts Heidelberg, seines Alters 78 Jahr 1 Monath und 24 Tag".

Hij was dus geboren 27 November 1597. Het wapen is een ovaal schild, ingehoekt van vijf stukken. Ter plaatse is ook begraven *Carl von Landas.*

A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bille-Roelofs (Denemarken). Blijkens het Puyregister (D. T. en B. 704) op het Oud-Archief der gemeente Amsterdam zijn 15 Februari 1704 ondertrouwd ***Pieter*** *Jansz.* (elders genoemd *Hansze*) *Bille* van ***Rijpe,*** varentman, oud 36 jaar, en ***Dorethea*** (elders genoemd *Dorothea*) ***Roelof?,*** van ***Thiesle,*** oud 25 jaar.

Vermoedelijk moet onder Rijpe worden verstaan de stad Ripen, thans *Ribe* en onder Thieste alsvoren Tystedt, thans ***Thisted,*** beide gelegen in ***Jutland.***

Zou misschien ons geacht Eerelid Staatsraad Hiort-Lorenzen te Kopenhagen mij kunnen melden, of in die plaatsen de (Luthersche) registers uit dien tijd nog aanwezig zijn, zoo ja, of zij misschien eenig licht verschaffen over bovengenoemd echtpaar?

Ik zoude hem voor nadere inlichtingen bijzonder erkentelijk zijn.

Hoorn. W. VAN MAANEN.

Bronkhorst (van). (XXXV, 197). Volgens de m. s. gen. uit de coll. Huydecoper huwden ***Jan Maarten van Bronkhorst*** en ***Adriana Meynarda Johanna van Nellesteyn*** op den huize Broekhuizen 19 Juni 1819.

U. B. v. T. P.

Brouwer. Wie waren de voorouders van ***Paulus Wilhelmus*** *Brouwer*, geboren Arnhem 1758, predikant te Maassluis, overl. aldaar 1834 en in 1796 gehuwd met *Nicolasia* ***Agatha*** *'s Graeuwen ?*

Delft. J. L. VAN BIJLERT.

Charles (de). Den heer W. J. J. C. Bijleveld maak ik, naar aanleiding van zijne vraag in Maandblad N°. 10, October 1917 , kolom 220, opmerkzaam op „*Lambert Charles*, een wakker krijgsman", die in 1590 het bevel voerde over het krijgsvolk dat, door middel van een turfschip, Breda verraste (Wagenaar, Vaderl. Hist., VIII, 341) en wien het in 1625 gelukte Goch, eveneens bij verrassing, aan de Spanjaarden te ontrukken. Spoedig daarna stierf hij aan eene beroerte (Wagenaar, XI, 11).

Rotlerdam. A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Coeverden (van). In de tachtiger jaren woonde te Amsterdam eene familie van dien naam. Zoowel bij deze familie als bij het bekende Overijsselsche geslacht komen dezelfde voornamen voor als *Christoffel* en *Goossen*. Blijkbaar voerden zij ook hetzelfde familiewapen. Hebben wij hier met hetzelfde geslacht te doen?

In de genealogie van het Overijsselsche geslacht ***van Coeverden*** in Herald. Biblioth. 1883, blz. 285 wordt onder XIII melding gemaakt van *Goossen van Coeverden* ***tot Raan.*** Deze zal wel in familiebetrekking hebben gestaan tot ***Jan*** *Goossen van Coeverden*, die in 1706 te, *Raan* zijn geloofsbelijdenis deed en 7 April 1709 *Elsabé Geertruid* ***Bouwmeester*** huwde. Kan de vader van voornoemden *Jan Goossen* misschien geweest zijn een van de twee zoons, vermeld onder XIII van gemelde genealogie, en wel ***Reinold*** *Unico* , die vóór 1692 te Brussel als Kapitein overleed? Uit het huwelijk *van* ***Coeverden-Bouwmeester*** werd in 1709 te *Hellendoorn* gedoopt *Jan* ***van*** *Coeverden* overl. 27 Maart 1790. Deze was vader van ***Willem Lourens*** geb. 19 Jan. 1750, overl. 1831, wiens ***zoon Pieter,*** geb. 1788, overl. 1826, de vader was van *Willem Lourens* ***van*** *Coeverden*, geb. 1820, overl. 1883. De laatste drie generaties waren te Amsterdam gevestigd.

's-Gr. B.

During van Rottenburg gen^{d}. Hornman. Als de ***8*** kwartieren van *Catharina* ***Elisabeth*** *During van Rottenburg* gen. ***Hornman*** vind ik opgegeven:

1. ***Hornman. 2.*** *von Thilin.* ***3.*** *van* ***Gorcuna. 4. v.*** *Burghorst.* ***5.*** *Duytz.* ***6.*** *Wilich.* ***7.*** *Steenhuis.* ***8.*** *Maskarefi.*

Kan iemand mij omtrent de juistheid van deze kwartieren inlichten?

's-Gr. W. A. v. I.

Eck (van). Wie waren de ouders van *Henrich van Eck*, burgemeester van Arnhem, gehuwd Jan. 1633 met Jonkvr. ***Roelanda*** *van Hattum*, dr. van Arnt v. H. († vóór 1622), momber te Wiel ?

A. J. v. H.

Hume—van Haersma. Kan iemand mij ook opgeven den overlijdensdatum van ***Maria van*** *Haersma*, die als weduwe van Mr. ***Johannes van*** *Scheltinga* te Oudegn 20 Augustus 1671 huwde met Jonker ***Alexander*** *Hume*, kapitein, drost van Greetzijl (Oost-Friesland) ? Is omtrent hem of zijn geslacht meer bekend ?

Zeist. DE WITH.

Loran. Wie waren de voorouders van *Catharine Loran*, geb. Breda 7 Jan. 1655 en gehuwd met ***Paulus*** *'s Graeuwen?*

Delft. J. L. VAN BIJLERT.

Molenijzer. (Het) Bestaat er eene meerdere aanduiding der beteekenis van het molenijzer in de heraldiek dan

de onderstellingen en ***onbeantwoord*** gebleven vragen in dit Maandschrift, door het Correspondeerend Lid van het Genootschap den heer Kremer daarover gedaan, en het vluchtig stuk tevoren door den heer de Roever in de Herald. Rib. 1873 gepubliceerd ?

V. v. 0.

Oost-Indische Compagnie (Het archief van de). Waar is dit aanwezig? [1])

Zeist. **DE WITH.**

Panneboeter. (XXXV, 176.) Volgens een cachetafdruk afkomstig, uit een oude verzameling zou het wapen ***Panneboetcr*** zijn: In zilver eene spade en een voorhamer schuin gekruist (waarschijnlijk in natuurlijke kleur) ; helmteeken: de voorhamer tusschen een vlucht van?

's-Graveland. **JOHN *C. v.* LENNEP.**

Panneboeter. (XXXV, **223).** In mijne bijdrage over dit geslacht werd bij III de echtgenoote van Ds. *Isaac Faessen* abusievelijk vermeld als *Clara* ***Cornelia Volthenius. Zij*** heette ***Nolthenius*** en was de dochter van ***Pieter Nolthenius*** en *Maria de Carpentier.*

Bij IV, 1 kan gevoegd worden, dat *Johannes* ***Fanneboeter*** als student aan de 111. School te Deventer werd ingeschreven 27 September 1807.

Ondergeteekende zal gaarne inlichtingen ontvangen aangaande andere takken van dit geslacht.

Leiden. W. J. P. SURINGAR.

Plevier. Wie waren de voorouders van *Carel* ***(Charles) Plevier,*** Raad van Zierikzee, overl. aldaar 22 Juli 1717 en geh. met ***Elisabeth,*** *Lambrechtsen* ***4***

Delft. J. L. **VAN BLJLERT.**

Rheden (von), (XXXV, **223-224).** De heer Ritter heeft gelijk.

Oncko ***v. Rheden*** was driemaal gehuwd:

1°. 4 Mei 1736 met ***Aeltie Groeneveld,*** † ***25*** Sept. 1739; 2°. met ***Gerhardina Christina*** *Wilhelmina Wiarda,* † ***3*** April 1752; 3°. met ***Dodonea Helena v.*** *Wyckel* (geh. 28 Oct. 1753 te Britsum).

Uit dit laatste huwelijk sproten *Joh^a. Cath^a. Aleida*, geb. 1754, geh. met ***Hendrik de Sandra keltman van Slochteren,*** en ***Octavia Cornelia*** *Susanna*, **geb. *24*** Febr. 1756 te Leer, geh. met *Wicher* ***van Swinderen.*** Hare moeder stierf in 't kraambed den 8 Mrt. 1766.

De mij bekende kinderen uit het 2^e huwelijk zijn ***Gesina*** (tr. *Abr. Quev.* ***C. J.*** *v. Swinderen*), *Charl.* ***Gerardina*** (tr. ***Gust.*** *Wilh.* ***v. d. Feltz),*** *Theodorica* ***Henrica*** (tr. *Adr.* ***Jos. Trip),*** ***Rudolph Coop*** (tr. ... ***Lewe v.*** *Aduard*) en *Cath^a.* ***Clara*** *Rebecca* (tr. ***Wouter*** *Civonius* v. *Coeverden.*)

's-Gravenhage. ***C.* HOFSTEDE DE GROOT.**

Rheden (von). (XXXV, 223—224). Zou de Heer F. Ritter zoo goed willen zijn alles wat hem bekend is omtrent *O.* von *Rheden* en zijne kinderen mede te deelen in ons Maandblad? Daarmede zoude hij zeker velen verplichten. Mij althans zoude het bijzonder aangenaam zijn doop- en trouwdata en plaatsen te weten van zijne dochter C. C. ***R.*** gehuwd met Jhr. *W.* C. ***van Coeverden.***

Leiden. BIJLEVELD.

Schatte (van der). Wie waren de voorouders van

[1]) In het Algem. **Rijksarohief** te 's-Gravenhage. [RED.]

Albertus van der Schatte, **geb.** 1679, burgemeester, schapen en raad van Zierikzee, overl. 1725 en in 1702 gehuwd met ***Agatha*** *Doll?*

Delft. J. L. **VAN BIJLERT.**

Schuurbeque. Wie waren de voorouders van *Iman Schuurbeque*, geb. 1669, burgemeester, raad en thesaurier van Zierikzee, overl. aldaar 1737 en 1697 gehuwd met ***Anna*** *Wintschudt ?*

Welke ***wapens*** voerden zij?

Delft. J. L. **VAN** BIJLERT.

Spiering. Als de 4 kwartieren van *Maria Dulcia* ***Spiering,*** geboren 1649, overl. 1707, te Delft 1679 gehuwd met ***Adriaan*** *van* ***der Goes,*** Heer van Naters en Pancras Gors, vind ik opgegeven:

1. ***Spiering.*** **2. *van*** *Borsselen.* **3.** *van Borsselen.* **4. *de Jonge van Oosterland.***

Zijn deze kwartieren juist ?

's-Gr. W. A. v. I.

Suringar. Wie kan mij genealogische gegevens verstrekken aangaande de familie *Suringar* gedurende de ***zeventiende eeuw?*** De familie woonde destijds te Harlingen.

Leiden. W. J. P. SURINGAR.

Tricht (van). Wie waren de ouders van *Joannes* ***van*** *Tricht,* ***gei>.*** Dordrecht ...., overl. 's-Gravenhage 8 Mei 1738, geh. aldaar 1°. 7 November 1717 met *Eleonora Palm*, 2°. ***6*** November 1.718 met *Cornelia van Doornick.*

Bekend is de doop te Dordt van twee Johannessen ***van*** *Tricht,* op ***24*** Juni 1681 en 5 November 1663. In verband met de namen der kinderen van het echtpaar ***van*** *Tricht—van Doornick* komt het mij onwaarschijnlijk voor, dat een hunner identiek zou zijn met eerstgenoemden ***Joannes.***

Veenendaal. LABRYN.

Valentier. In 1300 is sprake van *Jan Valentierszoon.* Kent een der lezers eene acte uit de XIII eeuw, waarin de naam (voornaam) ***Valentier*** voorkomt? Mr. A. van Buchell beweert, dat genoemde *Valentierszoon* ***zou af***stammen uit ***Olde-Ridder (Grauwert)*** n.a. dat wapen en helmteeken (een grijsaardshoofd) hetzelfde zijn.

V. v. O.

INHOUD 1917, N° 11.

Bestuursberichten. — Het wetsontwerp tot regeling van het archiefwezen, door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn. — De verzameling handschriften en charters van Mr. W. A. Baron van Spaen la Lecq, door Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Nog eens over naamsverandering, naamsbijvoeging enz. in Nederlandsch-Indië, door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins. — De afstamming van het Rotterdamsche regeeringsgeslacht van Zuylen van Nyevelt, door J. D. Wagner. — Het Oud-Archief te Weltevreden (Batavia), door Dr. F. de Haan, Landsarchivaris in Nederlandsch-Indië. — De Kock van Leeuwen, door Mr. Th. R. Valck Lucassen. — De schilder Philippus Vilaen (overl. Rotterdam 1729), door A. Hoynck van Papendcecht. — Gegevens voor eene genealogie de Weert, door A. van der Poest Clement (vervolg). -Korte mededeelingen: Hoe de oudste tak der van Dedem's in Kleefsland belandde: Boissevain—Bossavy; De Landas. -- Vragen en antwoorden: Bille—Roelofs (Denemarken): Bronkhorst (van); Brouwer; Charles (de); Coeverden (van); During van Rottenburg gen^d Hornman; Eck (van); Hume-van Haersma; Loran; Molenijzer (Het); Oost-Indische Compagnie (Het archief van de) ; Panneboeter; Plevier; Rheden (von); Schatte (rander); Schuurbeque; Spiering; Suringar; Tricht (van); Valentier.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de Leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen, correspondentie betreffende de redactie van het Maandblad, opgaven van **adresverandering**, opmerkingen in zake de verzending en aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, gelieve men te richten tot den redacteur, Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Raamweg* 84, *'s-Gravenhage.*

Contributiën ene. aan den penningmeester, F. L. G. D'AUMERIE, *Prins Willemstraat* 19, *Scheveningen.*

De **jaarlijksche** contributie bedraagt f7.50. Leden te **'s-Gravenhage**, die de **wekelijksche** portefeuille ontvangen, betalen hiervoor f2.50 per jaar.

Brieven, aanvragen enz. betreffende het Genootschap te richten tot den secretaris, **Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN**, *Raamweg* 14, *'s-Gravenhage*, en die betreffende de Bibliotheek tot de directie van het Bureau van Documentatie van het Genootschap, *Heerengracht 62.*

De Bibliotheek van het Genootschap, gevestigd *Heerengracht 62 (hoek Princessegracht)*, *'s-Gravenhage*, is voor de Leden tijdelijk geopend **iederen** eersten en derden Maandag van de maand **van 2—4 uur.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertoekende stukken.

N°. 12. XXXVe Jaargang. December 1917.

BESTUURSBERICHTEN.

Bibliotheek.

Wegens onvoldoende toewijzing vnn gas zal de Bibliotheek tijdelijk slechts op den eersten en derden Maandag van de maand van 2-4 uur voor de leden geopend zijn.

Tot lid is benoemd:

W. L. VAN WELDEREN baron RENGERS *Laren* ***(Geld.)***
h. Oolde.

Adreswijzigingen:

W. F. L OUDON ..... ***'s-Gravenhage.***
Carel van Bylandtlaan, 8.

PH. F. W. VAN ROMONDT. *St.* ***Laurens*** *(Walcheren).*

L. D. J. SCHAS ..... ***'s-Gravenhage.***
Juliana van *Stolbergplein, 6.*

G. V. VAN DER SCHOOREN ..... ***Arnhem.***
Burgemeesterplein, 2

Voor de Bibliotheek.

Wij ontvingen in dank voor de Bibliotheek:

Dr. J. S. van Veen. Adriaen van den Bylandt, Heer van Bergen en Well. (Overdr. uit Public. de la Soc hist. et arch. du Limbourg, 1917). 8°.
(***Van*** *den Schrijver*).

J. A. R. Kymmell. Het geslacht van Neukirchen genaamd Nyvenheim. (Overdr. uit de Navorscher, 1917). 8°. (*Van den Schrijver*).

Jhr. Mr. A. F. O. van Sasso van IJsselt. Het eerste huis Aerdt. (Overdr. uit Bijdr. en Meded. der Ver. Gelre, 101'7). 8°. ***(Van den*** *Schrijver*).

Tabel aantoonende de *bloedverwantschap tusschen de familiën Viehoff en Zur Mühlen, benevens eene stamreeks van de familie Viehoff.
(*Van den Heer J. Th. Viehoff.)*

Bijdrage tot de geschiedenis van de **Heeren** van **Abbenbroek** en hun aanverwante geslachten, de Heerlijkheid Abbenbroek en de vicarie **op het** altaar van St. Lucas **in** de N. K. te Delft,

door G. B. **CH. VAN DER FEEN.**

Inleiding.

In een vorigen jaargang van dit tijdschrift (XXXIII, 1915, kolom 276 v.v.) deelde ik een en ander mede over bovengenoemde vicarie in verband met het geslacht *Van* ***Hogendorp.*** Jhr. *Gillis* ***van*** *Hogendorp* ontvangt bij octrooi van de Ridderschap, Edelen en Steden van Holland en West-Friesland, representeerende dezelve landen, van dato 12 Januari 1634 toestemming de tot deze vicarie specteerende landen te verkoopen. Hij was in het bezit hiervan gekomen, doordat zijn vader *Jasper* ***van Hogendorp deze*** vicarie op hem had geconfereerd. In 1618 werd hem het bezitrecht betwist door *Jacob van der* ***Neer,*** baljuw van Heenvliet, als vader en voogd van zijn zoon *Adriaen* ***van der Meer.*** Door don Hoogen Raad werd in dezen uitspraak gedaan, welke bij sententie van den 27^en November 1618 *Jaspar* ***van*** *Hogendorp* in het bezit handhaafde en ***Jacob van*** *der Meer* veroordeelde tot het geven van schadeloosstelling voor den overlast hem in dezen gedaan. De sententie deelde ik ter plaatse in extenso mede. Hierin worden talrijke bijzonderheden over de vicarie vermeld. De afschrijver heeft echter bij het afschrijven een paar fouten gemaakt, waardoor de zin hier en daar onduidelijk is geworden. In een dossier van stukken, welke op deze vicarie betrekking hebben, bevindt zich een tweede nauwkeuriger afschrift; de duistere plaatsen kunnen hierdoor worden opgehelderd. De heer van Beuningen

maakt in zijn rapport over de vicariegocdercn in Holland (Febr. 1888) melding van deze vicarie. De vicarie was het grootste gedeelte van de 16e eeuw in het bezit van personen, die den naam *van* ***Abbenbroek*** voerden, en was daarom ook bekend onder den naam vicarie ***Van Abbenbroek.*** In vervolg op de korte mededeeling, welke ik aan het slot van mijne bijdrage over de heeren *Van* ***Abbenbroek*** deed, deel ik thans een en ander mede uit de geschiedenis van de heerlijkheid en hare bezitters. Ik maakte hierbij gebruik van een aantal regesten, door den heer W. J. J. C. Bijleveld op verzoek van den tegenwoordigen Heer van Abbenbroek! Mr. F. H. Baron de Vos van Steenwijk gen. van Essen te Windesheim, van een gedeelte van de in het archief van de Heeren *van* ***Abbenbroek*** aanwezige oorkonden vervaardigd, welke deze welwillend mij ter beschikking stelde en van den inventaris Gousset op de leenregisters, welke zich op het Rijksarchief bevindt. In aansluiting hieraan deel ik nog een en ander mede over het geslacht, *Starrenstein* of *Starrenborch*, den te Delft wonenden *Jan* ***Gerritst. van Abbenbroek*** en zijne tweede echtgenoote *Magdalena Claes Vranckendr.* (***van den Berch)*** en hare familie. Het volgende wil niet meer zijn dan een kleine bijdrage tot de geschiedenis van de Heeren van Abbenbroek. Deze kan slechts volledig worden geschreven, wanneer het geheele archief: waarvan nog slechts een klein gedeelte beschreven is, bewerkt zal zijn. Wij spreken de hoop uit, dat dit nog eens moge geschieden. Dit zou niet alleen uit een genealogisch, maar vooral uit een geschiedkundig oogpunt van het grootste belang zijn.

I.

De Heerlijkheid Abbenbroek.

Van de heerlijkheid Abbenbroek op het eiland Voorne vinden wij voor het eerst gewag gemaakt in 1290. Den 14en Maart van dat jaar erkent *Florens* ***grave van*** Holland in leen te hebben gegeven aan *Janne Janszone van Abbenbroke*, ***Jan Claissone en*** *Willem* ***Claissone zijn*** broeder, Abbenbroec met alle rechten, zooals hunne voorouders dat te leen hielden van de zijne, met vereveningsrecht op den laatst overgeblevene van hun drieën en zijne erven [1]).

Murgriete Gravinne van Heynegou, van Holland, van Zeeland ende vrouwe van Vriesland verklaart 18 Dec. 1350 dat Joncvrou *Margriete Symonsdochter* ***van*** *Abbenbroeke* haar opgedragen heeft ten behoeve van *Jan Aerntsoen* en ***Wisse*** zijn broeder ***van Abbenbroeke*** het goed en de heerlijkheid van Abbenbroeke, haar van haren vader aanbestorven. De Gravin beleent hen er mede*). Vrijdag na St. Bavendag (6 October) 1357 verleit Hertog *Willem Jonckvrouw Hadewijn* dochter van Heer *Rasent* ***van*** *Cruyningen*, echtgenoote van ***Jan Arentsz. van*** *Abbenbroek* met 6 ℔ 'sjaars tot haren lijftocht uit zijn één derde deel van Abheqbroek [3]).

Een andere afstammeling van de oorspronkelijke drie heeren van Abbenbroek was ***Jan Henrickszone van den*** *Broeke.* Deze gaf zijne echtgenoote het vierendeel van de tienden van den ouwen lande tot Abbenbroek in lijftocht, hetwelk door Hertog ***Willem*** bevestigd werd op Heilig Sakramentsavond 1347 (31 Mei) [4]). Deze ***Jan*** *Hendrickszoon* benadeelde de Vrouwe van Voorne. Deze doet Vrijdag na Derthiendagh 1369 (11 Jan.) uitspraak over hetgeene *Jan* ***Henricksz van Abbenbroek*** presteeren moet ter beteringe van zijn begane misdaad tegens haar n.m. dat hij haar laten moet het bedrijf op den dijk van den nieuwe lande van dep Broeke, dat zij wil behouden hare vorige limieten van de Heerschappije Voorn, dat hij nimmermeer calengieren zal Heer *Vrank van Borsselen* noch zijn goed dat hij in de heerschappij van de broek heeft en laatstelijk, dat hij een bedevaart doen zal [5])[6]). Des Donderdags na Sinte Lambrechtsdag 1360 (24 Sept.) verleit de Vrouwe van Voorne hem, na voorgaande opdrachte uit zijn eigen goed, met 10 ℔ Hollands 's jaars uit zekere erven en renten gelegen in de stad Brielle [7]).

Anno 1364 staat genoteerd, dat ***Jan van Abbenbroek*** aan zijn echtgenoote heeft gemaakt de lijftocht van al zijn goed, welke hij van Hertog Albrecht hield [8]). Vrijdag na Odolphi (14 Juni) in hetzelfde jaar bekent Heer *Zweeder van* ***Abcoude*** etc., Heer ***van*** *Putten*, dat ***Jan van Abbenbroek Arentsz.*** voldaan heeft van de borgtocht voor zekere personen [9])[10]).

Dinsdag na, Paschen 1383 staat genoteerd, dat ***Gerrit va'n Abbenbroelc*** *Jansz.* en *Hendrik*, zijn broeder, van Hertog ***Aelbrecht*** in erfleen ontvangen ¼ dat ***Jan*** hun vader placht te houden en dat *Henrick* voorn. alleen ten erfleene ontvangt 12 ℔ 's jaars op allerhande hofsteden binnen den Brielle, die zijn voorn. vader van de vrouw van Voorne placht te houden [11]). Deze ***Gerrit*** en ***Hendrik*** zijn blijkbaar de zoons van den bovengenoemden Jan *Henriksz.* ***van den*** *Broecke*, Heer van Abbenbroek (1347-1360).

Henrick Jansz. ***van Abbenbroek*** huwde met Jo. *Heylwey*, die hij den lijftocht geeft van 6 ℔ 's jaars, haar leven lang, uit al zijn goederen gelegen binnen de landen van Abbenbroek, welke lijftocht in 1396 's Maandags na Luciae (18 Dec.) door Hertog *Albrecht* wordt beves-

[1]) Regest n°. 1 van de door den heer W. J. J. C. Bijleveld beschreven oorkonden uit het archief van de heeren van Abbenbroek. Deze oorkonden zijn, naar ik vermoed, bij elkaar gehouden om het eigendomsrecht op de heerlijkheid ten iederen tijde te kunnen bewijzen. De andere oorkonden, in den inventaris van Gousset vermeld, zijn waarschijnlijk elders in het archief bewaard. Gousset vermeldt deze beleening in *zijn* Inventaris Deel 1, Oude Registers (Leenkamer Holland, n°. 369) fol. 21. Van deze beleening is *een* vidimus van Maandag na St. Pontiaansdag 1319. (Gousset). In het archief van de Heeren v. A. is aan het oorspronkelijke charter een 16e en een 19e eeuwsche copie toegevoegd.

[2]) Regest n°. 2, als boven niet bij Gousset.

[3]) Gousset, t. a. p. fol. 21 vs.

[4]) Gousset, t. a. p. fol. 21.

[5]) Gousset vermeldt nog, dat de Heerschappen van Abbenbroek bevolen werden geen moerdijk te verkoopen dan bij 's Graven wille. (Paaschen 1327).

[6]) Gousset, t. a.p. fol. 21 vs. — 22.
13 Febr. 1347/8. *Vrank van Borsselen*, graaf van *Oostervant* verleydt zijn neve Heer *Jan van Cruyningen*, *van Heenvliet* en van *Woensdrecht* met alle zijne leengoederen, welke hij houdt van de Heerlijkheid van Voorne en waarmede hij door de gemalinne van genoemde *Vrank van Borsselen* (Vrouwe Jacoba) is verleyd. — Inventaris Gousset, Leenkamer, n°. 373, fol. 464 (Cruyningen).

[7]) Gousset, t.a.p. fol. 22.

[8]) Gousset, t.a. p. fol. 22.

[9]) Gousset, t.a. p. fol. 22.

[10]) Gousset vermeldt nog fol. 22:
Dinsdag na half vasten (19 Maart) 1368 wordt *Willem Waddijnszoon* verleid met al zulk land als *Pieter Jansz.* hem met zijn dochter in huwelijk gegeven hadde, gelegen te Abbenbroek. Deze *Willem* staat wel in geen verband met de Heeren van Abbenbroek.

[11]) Gousset, t.a.p. fol. 23.

tigd [12]). 13 April 1399 wordt *Hendrick van Abbenbroek* met meer anderen een kwijtschelding gegeven voor begane breuken [13]), en 19 October 1401 ontvangt hij een vrijgeleide [14]).

De zoon van *Jan Arentsz. van Abbenbroek* en Jo. *Hadewijn* Heer *Rastant van Cruyningen* dochter (1357), *Jan Janssone van Abbenbroec*, wordt 16 Juni 1386 beleend met $\frac{1}{6}$ van Abbanbroec, bij opdrachte van *Symon* en *Jan Spoyaert* [15]). Wegens de door hem den Grave bewezen diensten wordt hij tot ridder geslagen en den bewoners van Abbenbroek tolvrijheid verleend, zooals blijkt uit de volgende oorkonde:

Den 28en Maart 1398 verleent *Aelbrecht* „palensgrave up ten Rijn" enz. aan de bewoners' van het ambacht van Abbenbroek tolvrijdom door Holland en Zeeland tot wederopzeggen toe, ter belooning van da goede diensten hem bewezen door Heer *Jan van Abbenbroec*, ridder [16]).

Deze Heer *Jan* bezat thans het vierde deel van Abbenbroek [17]) en was o. a. gehuwd met *Margriete van der Maelstede* [18]).

Hertog *Willem* verleit 8 Juli 1403 *Gerrit Jansz.* en *Henrick Jansz.* gebroeders (zie boven) met $\frac{1}{4}$ deel van Abbenbroek, item Mr. *Gerrit van der Hoeve als* momboir van *Hadwien Henricksdochter van Abbenbroek* zijn echtgenoote en *Henrick van Abbenbroek* als momboir van Jo. *Jans Henricksdr. van Abbenbroek* onder hen beiden met dat andere $\frac{1}{4}$ van Abbenbroek, daar Heer *Jan van Abbenbroek* (zie boven) dat wederdeel als half Abbenbroek houdt [19]).

Dezelfde Hertog *Willem* herstelde 15 Juni 1406 heer *Jan van Abbenbroek* Ridder zijn brieven en handvesten, welke hij bij ongeval van brand, in voorleden tijden ten Brie1 geschied, verloren heeft, rakende de heerlijkheden van Abbenbroek en dat volgens het vidimus daarvan bij deken en Capittel ten Brielle voorsz. bezegeld ende doet item voorts zulke gratie, dat de voorsz. goederen nimmer verder gedeeld of gesplitst zullen mogen worden, dan zij nutertijd zijn, maar versterven als daar bij verder wordt gemeld [20]).

Gerrit Jansz. van Abbenbroek overleed in 1406. Het door hem in leen gehouden $\frac{1}{8}$ deel van de heerlijkheid vererfde op zijn zoon *Adriaan Gerritsz. van Abbenbroek* en dochter *Sophie Gerrit Jansz.dochter van Abbenbroek*, gehuwd met *Zweder van Heenvliet*. De eerste ontvangt den 22en Juli 1406 van Hertog *Willem* consent, dat hij tot zijn mondige jaren toe door wanrersoek niet verzuimen noch verbeuren zal zulke goederen als hij (zijn vader?) van 's Hertogs vader wijlen Hertog *Albrecht*

[12]) Gousset,, t. a. p. fol. 23.
[13]) Gousset, t. a. p. fol. 23 vs.
[14]) Gousset, t. a. p. fol. 23.
[15]) Gousset, t. a.p. fol. 23 vs. en Regest 4. (Regest 3 heeft betrekking op een dijk van *Hugo van Heenvliet*, is voor do geschiedenis van de Heeren van Abbenbrook von geen belang).
[16]) Regest 5, niet bij Gousset.
[17]) $\frac{1}{3}$ deel hem aangekomen van zijn vader en $\frac{1}{6}$ hem te leen **gegeven** door *Symon* en *Jan Spoyaert*.
[18]) Heer *Jan van Abbenbrouc* ridder en *Margriete van der Maelstede* zijne vrouw geven aan het klooster van Lausdunen een stuk land groot 5½ luien in 't nieuwe lant van Abbenbroeu en geldend 4 pond 8 schellingen 's jaars voor 30 jnarlijksehe zielmissen, d.d. 5 October 1410 (Regest 6).
[19]) Gousset, t.a.p. fol. 23 vs. Vermoedelijk berustte ½ van de heerlijkheid bij den graaf, hetwelk hij 'thans op nieuw uitgaf aan de twee dochters van *Henric Jansz. van Abbenbroek*.
[20]) Gousset, t. a. p. fol. 24.

in leene gehouden heeft. Den 18 Oct. 1413 werd hij, nadat hij meerderjarig was geworden, verleid met $\frac{1}{8}$ van Abbenbroek met alle rechten hem van zijns vaders wegen aan bestorven. Het tweede 16e deel was hem waarschijnlijk aangekomen van zijn oom *Hendric Jansz.* [21]) [22]). *Sophie* ontving met haren man den 22en November 1406 $\frac{1}{16}$ deel haar aangekomen bij haar vader [23]).

Den 26en December 1409 consenteert Hertog *Willem* Heere *Jan van Abbenbroek*, *Henrick van Abbenbroek*, ende alle genen, die nutertijd aan die heerlijkheid deelen en daaraan gegoed zijn, een uiterland te bedijken. tot een korenland, gelegen aan de voorsz. Heerlijkheid geheeten Oud-Abbenbroek, en machtigt voorts Heer Jan *van Heenvliet* Heeren *Hugenzoon* $\frac{1}{8}$ deel, dat *Gerrit Jansz.* placht te behooren, ter bedijkinge uit te geven [24]). 30 Maart 1410/1 ontvangt Vrouwe Eye *van Abbenbroek* echtgenoote van Heer *Zweeder van Heenvliet* ten vrijen eigen + 6) met lands liggende in 't Nieuwe land, dat bedijkt is in Abbenbroek, dat hij in leene placht te houden [25]).

Heer *Jan van Abbenbroek*, Ridder, overleed omstreeks 1413 Den 7den Juni van dat jaar erkent *Willem* enz. Hertoge in Beyeren op verzoek van *Jan* en *Willem Janssoon van Meliskerke* gebroeders en *Jan* en *Adriaen Janssoon van Scellach* gebroeders, als rechte leenvolgers van Heer *Jan van Abbenbroek* ridder, hun ontheffing te verleenen van zijne belofte aan Heer *Jan* destijds gedaan om het verlei van de helft van de heerlijkheid en toebehooren van Abbenbroek ongesplitst te handhaven in verlei op zijn oudsten erfgenaam en verleit hen elk met $\frac{1}{4}$ van de helft met vererving op de overblijvenden bij doode van een of meerdere zonder wettige nakomelingschap en bij hun geheel uitsterven op de naaste magen van de hofstede van Abbenbroek [26]). Ik vermoed, dat deze twee broederparon uit twee verschillende huwelijken van Heer *Jan* stammen. Mede consenteert de Hertog hen „tot haren schoonsten te verkoopen" 29 morgen lands gelegen in de landen van Abbenbroek [27]) en bevestigt de duwarie en lijftocht door *Jan van Schellach* gemaakt aan *Hillegonde van der Werken* zijne echtgenoote van 4 £. grooten 's jaars uit $\frac{1}{8}$ Abbenbroek [28]). Op Bartholomeusdag (24 Augs.) werd den Heercn van Abbenbroek tolvrijheid met hare schepen en goeden verleend overal in Holland en Zeeland, durende tot wederzeggen [29]). Den 4den November 1411 vinden wij notitie gemaakt van het consent door Vrouwe *Jacoba* gegeven aan *Jan van der Werken*, dat hij **zulke** leengoederen van Abbenbroek als hem aangekomen zijn bij doode van *Jan van Meliskerke*, *Willem van Meliskerke* en *Adriaan van Schellach* met wanverzoek niet en zal verbeuren tusschen dit en Meydage [30]). Den 31en Maart 1418 wordt dit consent vernieuwd tusschen dit en St. Jansdag te midzomer naastkomende [31]).

[21]) Gousset, t. a. p. fol. 25.
[22]) Gousset, t. a. p. fol. 25, vs. Regest 8.
[23]) Gousset, t. a. p. fol. 25.
[24]) Gousset, t. a. p. fol. 25 vs.
[25]) Gousset, t. a.p. fol. 25 vs.
[26]) Gousset, t. a. p. fol. 26, Regest 7.
[27]) Gousset,, t.a.p. fol. 26.
[28]) Gousset, t. a. p. fol. 27.
[29]) Gousset, t. a. p. fol. 27.
[30]) Gousset, t. a. p. fol. 27 vs.
[31]) Gousset, t.a. p. fol. 28.

Jan van der Werken werd 12 September 1420 bij doode van ***Adriaen van Schellach*** verleid met $\frac{1}{3}$ van de helft van de goederen van Abbenbroek, item met $\frac{1}{3}$ van de goederen die ***Jan van Meliskerke*** had in Abbenbroek [32]). Het vierde gedeelte, waarmee ***Adriaan Jansz. van Schellach*** verleid was, was na zijn dood onder de drie overgebleven rechte leenvolgers van Heer ***Jan van*** *Abbenbroelc* , ridder, verdeeld, die dien tengevolge ieder $\frac{1}{6}$ deel ($\frac{1}{8} + \frac{1}{24}$) in de heerlijkheid verkregen. ***Jan van der Werken*** overleed in 1420. 12 Sept. van dat jaar werd door Hertog ***Johan*** van Beijeren de duwarie en lijftocht bevestigd door *Jan* van der *Werken* ***aan*** zijne echtganoote gemaakt van 3 ℔ jaarlijksche rente [33]). Zijn zuster ***Marie van Scellach,*** gehuwd met Pieter ***Jans Ganssoon*** droeg 28 Augustus 1421 het dorp, slot en heerlijkheid van Abbenbroek, zooals haar van hem aan bestorven was op aan ***Johan*** Hertog van Beijeren, die daarmee op haar verzoek „beleende zijn lieven neave en getrouwen raad" ***Renric van*** *Borssel* , heer ter Veere en tot Sandanbarch als aan onsterfelijk leen [34]). Dezelfde *Henric* had dan 1en April daaraanvoorafgaande van ***Jacob*** *Willemsz.* ***van Melyskerke*** en *Flores* zijn broeder, (de zonen van ***Willem van*** *Meliskerke* bovengenoemd) hun aandeel in de heerlijkheid gekregen [35]). Op deze wijze was hij in het bezit gekomen van de helft van de heerlijkheid van Abbenbroek.

Hertog ***Jan*** verleende 18 Juni 1422 den Heeren van Abbenbroek tolvrijheid door zijn landen [36]) en bevestigde 16 October 1423 de douarie en lijftocht ten behoeve van de moeder van *Henrick* van ***Borsselen*** [37]). ***Nog*** vinden wij genoteerd d.d. 27 Sept. 1434, dat *Frank van.. Borsselen* graaf van Oostervant *Henrick van Abbenbroek (van Borsselen)* met zulke leengoederen verleit, als hij houdt van de Hofstad van Voornen.

Adriaan Jan *Gerritsz. van Abbenbroelc* overleed omstreeks 1420. Zijn $\frac{1}{8}$ aandeel vererfde aan zijn twee zusters Vrouwe ***Sophie van Blidensteyn*** Heeren *Zweders* weduwe ***van Heenvliet,*** den 5en Febr. 1420/1 beleend met de helft van $\frac{1}{8}$ van de Heerlijkheid Abbenbroek, haar aanbestorven van haar broeder ***Adriaan*** *van Abbenbroek* [38]); en *Katrijn Gerrit Jansdochter van Abbenbroek,* mede verleid met $\frac{1}{16}$ deel als boven, en nog $\frac{1}{16}$ haar aanbestorven bij dooda van *Henric* van ***Abbenbroelc*** haren oom, den 22en October 1436, waarvoor haar man ***Boudijn die Hart [Boudewynsz.]*** manschap had gedaan [39]). Deze ***Boudijn die Hart*** woonde in of in de nabijheid van Delft. Hij wordt aldaar vermeld in 1438, 1441 en 1448 [39a]) Waarschijnlijk was hij een zoon van ***Boudijn*** *Willemszn,* wiens weduwe *Maritgen* d.d. 27 Jan. 1453 aan ***Margriet*** haar dochter, zuster in het klooster van St. Aechte, 4 gemeten — 50 roeden in Abbenbroek als haar vaderlijk aandeel toewees [39b]). Vermoedelijk ontving Vrouwe ***Sophie*** eveneens het andere $\frac{1}{16}$ gedeelte, althans staat onder het

[32]) Gousset, t. a. p. fol. 28.
[33]) Gousset, t.a.p. fol. 28.
[34]) Gousset, t.a.p. fol. 28 vs., Regest n° 10.
[35]) Gousset, t.a. p. fol. 28.
[36]) Gousset, t. a.p. fol. 29.
[37]) Gousset, t. a.p. fol. 29.
[38]) Gousset, t. a. p. fol. 29 vs., Regest n° 9.
[39]) Gousset, t. a. p. fol. 28 vs., Regest n° ll.
[39a]) Zie Dr. S. W. A. Drossaers, De archieven van de Delftsche Statenkloosters, 's-Gravenhage 1917, blz. 402, Reg. 16, blz. 403 Reg. 22 en blz. 406 Reg. 33 noot.
[39b]) Zie Dr. S. W. A. Drossaers, t. a.p. blz. 185 Reg. 262.

afschrift van den leenbrief ten behoeve van *Katrijn* ***Gerrit*** Jansdochter, dat ***Sofye,*** 'vrouwe van *Zweder* ***van Heenvliet*** desgelijks een brief heeft. Misschien is dit het $\frac{1}{16}$ gedeelte, dat Jonkvrouwe ***Wolf Jan*** *Dirkszoon* dochter van *Heenvliet* met *Martijn Simonszoon* haar gerechten voogd en wettigen man aan vrouwe ***Sofye*** echtgenoote Heer *Zweder* ***van Heenvliet*** afstond en waarmee deze van 20 Jan. 1435/6 door Hertog *Philips* van Bourgondië beleend werd [40]).

16 Februari 1437/8 droeg Vrouw.e ***Sophie*** weduwe van Heer *Zweder van* ***Heenvliet*** met haren voogd *Boudyn Albout*, man van hare eenige dochter, $\frac{1}{8}$ der heerlijkheid van Abbenbroek met tienden, visscherij en vogelarij op aan ***Philips*** Hertog van Bourgondië ten behoeve van Heer *Henric van* ***Borsselen*** heer van der Veer en van Sandenburg , waarmede deze beleend werd. Hierbij werd bepaald, dat *Boudijn*, daar zijn schoonmoeder niet wel bij het hoofd is, als hare door de familie aangestelde curator het geld uit de opbrengst voor zich en de zijnen zou ontvangen en zijn schoonmoeder onderhouden, waarvoor hij al zijn goederen verbindt [44]). *Henric* ***van Borsselen*** bezat thans $\frac{5}{8}$ Abbenbroek. Den 12on October 1474 droeg Heer ***Adriaen van*** *Cruyningen* ridder $\frac{1}{8}$ van de heerlijkheid met tienden, visscherij en vogelarij op aan ***Karel*** Hertog van Bourgondië, ten behoeve van 's Hertogs neve Heer *Wolfert* ***van*** *Borsselen*, waarmede daze werd beleend [42]). Ik vermoed, dat dit achtste deel afkomstig was van Vrouwe *Sophie. Wolfert* ***van*** *Borsselen* was de zoon van ***Hendrik*** *van Borsselen*, overleden 1474 en ***Janne van*** *Halewijn* vrouw van Hemsrode [43]). Den 22on September 1440 verleit Hertog ***Philips*** van Bourgondië *Henrick Sadelborger* bij doode van Jonkvrouwe ***Janne van Abbenbroek*** zijn moeder met een gerecht $\frac{1}{8}$ Abbenbroak [44]). Is deze *Janne* dezelfde als *Janne* van *Halewijn*?

Na den dood van ***Catharina*** *van Abbenbroek* en ***Boudijn die*** *Hart* werd hun zoon *Gerijt* ***van Abbenbroek*** *Boudijn Hartszoon* d.d. 1 Januari 1464/65 verleid met $\frac{1}{8}$ van Abbenbroek [45]). Deze wordt in 1468 en '69 genoemd als Schout tot Delft en Heemraad van Delfland [46]). Hem werd den 31en December 1480 door ***Joost van der Hoeve,*** waarschijnlijk een afstammeling van Mr. ***Gerrit van der Hoeve,*** den echtgenoot van Jo. *Jans Hendricks-* ***dochter*** *van Abbenbroek* (1405), $\frac{1}{8}$ van Abbenbroek opgedragen, waarmee hij beleend werd [47]). In 1482 was hij ruwaard en baljuw van het land van Putten [47a]).

Wolfert *van Borsselen*, heer van $\frac{3}{4}$ Abbenbroek, overleed in 1487. Uit zijn eerste huwelijk met ***Maria van Stuurt***

[40]) Gousset, t.a.p. fol. 30. Jan ***Dirks van Heenvliet*** was de man van ***Katrijn*** Jan *Roden* dr., die bij doode van Jonkvrouwe (*Starien*?) ***van Heenvliet*** haar moeder beleend werd met aleulke goederen haar van haar moeder aangekomen (3 Dec. 1427). Inv. Gousset (Leenkamer Holland, 380) fol. 65.
[41]) Regest n° 12, Inv. Gousset, 1 fol. 30.
[42]) Regest n° 14.
[43]) Ferwerda. Wapenboek, Deel III.
[44]) Inventaris Gousset, I, fol. 30.
[45]) Regest, n° 13.
[46]) Boitet, Beschrijving van Delft.
[47]) Regest, n° 15. Catharina *van Abbenbroek* werd begraven in de Oude Kerk te Delft. eii had bij haar man *Boudyn Hart* 4 kinderen (zie Grafboek Oude Kerk, uitgeg. door Mr. L. G. N. Bouricius in de Wapenheraut 1910). Zii vermaakte een erfrente aan het klooster van St. Jeronimus te "Delft, zie Dr. S. W. A. Drossaers, t.a. p. blz. 347, Reg. 83, noot.
[47a]) Zie Dr. S. W. A. Drossaers, t.a.p. blz. 511 Reg. n° 225.

had hij twee dochters: *Anna van Borsselen*, vrouwe van der Veere, gehuwd met *Philips van Bourgondië* en *Margriet van Borsselen* [43]). De laatste erfde het aandeel van haar vader in de heerlijkheid Abbenbroek. 15 November 1488 verleit *Margriete van Engeland* enz. vrouwe duwagiere van den lande van Voirne Heer *Gerrit van Abbenbrouck* ridder met ¾ van de ambachtsheerlijkheid als malerij, visscherij, vogelerij, veeren, gifte van kerk en kosterij, van zomerland en Ramshille in den lande van Voirne met koren en smaltienden voor een erfpacht van 301 pond van 40 grooten elk voor ¾ der heerlijkheid en 10 **gulden** voor elk gemet bedijkt land, alles naar inhoud van den betreffenden brief van *Maximiliaan* en erfhertog *Philips* [48]). *Na* den dood van *Gherijt van Abbenbroek*, ridder en raadsheer, werd diens broeder *Boudewijn*. *Hert Boudewijnszone* beleend met ⅛ van Abbenbrouck, zooals *Gerijt* en Joncfrou *Katrijn Gerrit Janszoons* dochter hun moeder dit te leen hielden, nog ⅛ daarvan in zijn leven door heer *Gerijt* verkregen van *Joost* van den *Hove*, de ambachtsheerlijkheid van wijlen zijn vader *Boudijn Hert* van het land genaamd Schravenambacht met alle aanwassen tusschen die Hijde, dat Staeldiep (of Clais die Mansgact), 't Wijntgat, en de Heerlijkheid van Rooden, alles tot op don laagsten waterstand, met visscherij, vogelerij en zwanendrift, met „drogen en Careveltschen dijck" en alle tienden in den lande van Portingael onder de heerlijkheid van Putten en als eigen goed hem door Heer *Gerijt* te leen opgedragen en te leen te houden van Putten's heerlijkheid met een stoop Rijnwijn tot heergewaad, d.d. 29 December 1494 [49]). *Boudijn Hart Boudijnsz.* was in 1479, 1484, 1488, 1490 -en 1491 schepen van Delft [50]). Den 15en Juli 1496 ontving hij een leenbrief van Margriete van Engeland, gelijkluidend aan die van zijn broeder d.d. 15 November 1488 [51]) Hij werd kort daarna opgevolgd door zijn zoon jonge *Boudijn Hert van Abbenbroek*, wien *Philips* Aartshertog van Oostenrijk met ⅛ + ⅛ van de heerlijkheid Abbenbroek en de heerlijkheid van 's Gravenambacht met de tienden beleende d.d. 26 Juli 1496 [52]). Na den dood van *Margriet van Engeland* verleit *Karel* Aartshertog van Oostenrijk haar dochter *Charlotte van Brederode* (uit haar huwelijk met *Walraven van Brederode)* [53]) met het „huis tot Abbenbrouck en die slechte „drie vierendeelen van de heerlicheijt van Abbenbrouck „met tienden, visscherije enz., de halve heerschappij (heer„lijkheid hoog en laag) van Velgersdijck met de tienden". Haar hulder is *Anthonis*, bastaerd *van Brecderocde*. Onder de getuigen is Meester *Jan Boudewijnsz.* d.d. 10 Jan. 1507/8 [54]).

Charlotte van Brederode was de tweede echtgenoote van *Johan* Burggraaf *van Montfoort* (vermeld 1459—1521). Zij overleed in 1528. In dat zelfde jaar verleit Keizer *Carel* Jonker *Hendrick*, Broeder tot Montfoort, bij doode en makinge van vrouwe *Charlotte van Brederode*, metten rechte ¾ van Abbenbroek enz. als boven. Over

[48]) Regest, n° 16.
[49]) Regest, n° 17.
[50]) Geestelijk kantoor Delfland en 's-Gravenhage, Charterdoos, n° 221. Charter n° 110, zie Dr. 8. W. A. Drossaers, t.a. p. blz. 306, Reg. 33 en 35, blz. 425; Reg. 132, en blz. 430, Reg. 156.
[51]) Regest, n° 18.
[52]) Regest, n° 19.
[53]) Ferwerda, Wapenboek, Deel III.
[54]) Regest, n° 20.

de leenopvolging is een proces gevoerd. Heer *Reynout* heere *tot Brederode* diende een eisch in contra Jo. *Joost van Montfoort* (den jongeren broeder van *Hendrik)* over ¾ der Heerlijkheid [55]). *Hendrik van Montfoort*, heer van Abbenbroek was gehuwd met *Anna van Berghem* Hij bewoonde het 10e en 11e huis aan de Noordzijde van het Voorhout, welke hij den 9en September 1562 voor 2600 carolus gulden tot 40 grooten het stuk kocht van Jo. *Margriete Beukelaers de weduwe* van *Cornelis van Borsselen*, die in het huis was overleden. In het tweede mede daartoe behoorende huis en erve woonde de weduwe van wijlen *IJsbrant Oom van Wijngaarden*. De heer van Abbenbroek zou tot zijn laste nemen de losrenten „daer 't voorsz. huis specialgck mede belast es tot concurrentie van de voorsz. somme". Mede was in den koop begrepen „bij forme van gifte" de „capelle van Borselen staende aen die predicharen choir binnen den Hage met alle heur rechte toebehoorende", onder voorwaarde dat *Margriete* en hare schoonzuster *Anna*, weduwe *van Zwieten*, hun leven lang in de voorzegde kapel zouden mogen komen zitten en daar ook mochten begraven worden. Ook zou „die sepulture aldaer wesende in sulcke state als die es" niet mogen worden afgebroken of getransporteerd en de kapel moeten worden onderhouden „in alle oude geregeltheden, memoriediensten ende jaergetijden, zulx die toch toe onderhouden zijn geweest." *Margriete van Borsselen* moest tot den verkoop overgaan, omdat zij door haar zoon *Adriaan* in schulden was geraakt [56]).

Na den dood van *Henriclc van Montfoort* werd zijn neef *Johan*, burggraaf *van Montfoort, de* zoon van *Joost* burggraaf *van Montfoort* (overl. 1539) en *Anna de Lalaing* (overl. 1559) d.d. 12 Maart 1555/6 beleend met het huis te Abbenbroek met ¾ der Heerlijkheid met tienden en half Velgersdijk met tienden. Zijn hulder was *Cornelis van Merthem* [57]). Vrouwe *Anna van Berghem*, Gravinne Douariere van Arenberge, *Abbenbroek* enz. verkocht 28 November 1558 de huizingen en de erven aan Jonker *Adriaan van Swieten* en Mr. *Jacob Exalto* [58]).

Boudewijn Hert Boudijnsz., overleden in 1496, had behalve een zoon jonge *Boudijn Hart van Abbenbroek*, die met ⅛ en ⅛ van de Heerlijkheid Abbenbroek was beleend, twee dochters: *Maria* gehuwd met *Jan Evertsz. van Delft* genaamd *Starrensteyn* of *Starrenborch*, schepen van Delft. [58a]), en *Catharina*, gehuwd met *Adriaan van Dorp*. Den 12en Juni 1616 verklaren *Jan Evertsz.* als voogd over zijne kinderen verwekt bij wijlen Joncfrou *Marie* dochter van *Boudewijn Kart van Abbenbrouc* en *Adriaen van Dorp* in dezelfde qualiteiten over de kinderen van wijlen Joncfrou *Katheryne* zuster van Jo *Marie* voor notaris *Baldewinus Hart* priester, de erfenis van den kort te voren overleden ridder *Boudewijn* alleen onder beneficie van inventaris te aanvaarden [59]). Boacdien *Hart Jan Eoertszone werd* den 17en Juli 3 517 beleend met ⅛ + ⅛ van de heerlijkheid. Hulder was zijn vader, wegens

[55]) Inventaris Gousset, Nieuwe Registers, Leenkamer, n° 399, fol. 2, zie de aldaar genoemde bescheiden.
[56]) Hof van Holland, dl. 1326, fol. 193. Willig Decreet, d.d. 9 Sept. 1552.
[57]) Regest, n° 26.
[58]) Klapper op de Transportregisters van 's-Gravenhage, 1561-1570, n° 30.
[58a]) Zie Hoofdstuk II.
[59]) Regest, n° 21.

onmondigheid [60]). Hij was schepen van Delft [61]) on gehuwd met *Machteld van Diemen,* de zuster van *Bartholomeus Claesz* [62]). *Na* zijn dood in 1537 werd zijn broeder *Gerrit Jansz.* verleid met $\frac{1}{8}+\frac{1}{8}$ Abbenbroek (d.d. 12 December) [63]). Dit geschiedde volgens een sententie van den Raad van Mechelen; er is hier dus waarschijnlijk een proces over gevoerd.

Over de inwendige aangelegenheden van de heerlijkheid heb ik tot nu toe niets kunnen mededeelen, omdat de stukken, welke ik ter hand had, zoo goed als niets daarover mededeelen. Uit regest nº 16 van 15 November 1488 blijkt dat Abbenbroek een ambachtsheerlijkheid 'was en aan hare heeren de malerije, visscherij, vogelerij, veeren en gifte van kerk en kosterij was verleend. In regest nº 6 van 5 October 1410 wordt gewag gemaakt. van *Wouter van der Woude Janssone*, *Gerrit Jan Kensensone*, en *Jan Vastraetssone*, schepenen van Abbenbroek, 'die een schenkingsacte bezegelen. Zooals uit een oorkonde van 1453 blijkt, was ibbenbroek een hooge heerlijkheid en bezaten **dus** de heeren het recht een baljuw aan te stellen, die bevoegd was in zaken van hooge jurisdictie recht te spreken [63a]).

Den 12en Februari 1539 komen Jonkheer *Hendrick van Montfoort* en *Gerrit Jansz. van Abbenbroek* overeen

1º dat *Gherijt* zal ontvangen 100 Philipsgulden van de door de ingelanden te betalen en door den Keizer aan Joncheer *Hendrick* geoctrooieerde bede van 800 Rijnsgulden, te voldoen aan *Gherijt* op Martinusdag in den winter 1539, terwijl de bededagen zijn gesteld in drie termijnen op dien dag in de jaren 1537, 1538 en 1539;

2º van volgende eventueele beden zal Joncheer *Hendrick* $\frac{3}{4}$ en *Gherijt* $\frac{1}{4}$ ontvangen;

3" nieuwe keuren zullen door beiden gezamelijk gemaakt worden.;

4º kosten, uit voorgaande processen ontstaan, zullen afzonderlijk zonder verhaal op de andere partij betaald worden [64]).

Uit dit stuk blijkt, dat de landsheer aan den heer van 'Abbenbroek het recht had verleend belasting te heffen en de heeren zich de goedkeuring voorbehielden op het stuk van de wetgeving. Een oorkonde van 18 Mei 1584 maakt melding van een uitspraak van het Hof van Holland tusschen Joncker Nicolaas *van Abbenbroek*, den zoon van *Gerrit Jansz.*, die 22 Mei 1049 beleend was met $\frac{1}{8}+\frac{1}{8}$ Abbenbroek, eischer en Heer *Johan van Montfoort* gedaagde, in zake eischers klacht dat Heer *Johan* zonder zijn consent een bede en omslag per gemet, groot 240 pond van 40 gr., geheel in ontvangst had genomen van de bewoners van Abbenbroek tegen het contract van 7 Februari 1538 tusschen hunne voorouders aangegaan en ofschoon hij slechts tot $\frac{3}{4}$ dier heerlijkheid met alle gevolgen en profijt gerechtigd was, en tevens, dat hij zich op dergelijke wijze had toegeeigend de lammertienden van April 1577, daarbij geen acht slaande op eischers protesten. Het Hof veroordeelt gedaagde den eischer te erkennen als gerechtigd tot

[61]) Regest, nº 22.

[61]) Zie Wapenkaart Delft en Aanhangsel.

[62]) *Vranck Bartholomeusz. van Diemen* schrijft in zijn familieboek: „4 Febr. 1541 starff onse moye Machtelt van Diemen, wed wijlen Heer *Boudewijn Hart van Abbenbroek,* Ridder etc."

[63]) Regest, nº 23 , zie over hom Hoofdstuk 111.

[63a]) Zie Dr. S. W. A. Drossaers t.a.p. blz. 185, Reg. 262.

[64]) Regest, no. 24.

$\frac{1}{4}$ der hooge, middelbare en lage heerlijkheid voornoemd , hem te betalen in bede en tienden en schadeloos te stellen voor gederfde interesten en in de kosten van liet proces [65]). Het recht tot het heffen van belasting was dus niet tijdelijk verleend, maar was een blijvend recht of zoodanig geworden. Ten zelven dage werd uitspraak gedaan in zake eischers klacht over de aanmatiging& van gedaagde, als hebbende slechts $\frac{3}{4}$ der heerlijkheid Abbenbroek om tegen alle bepalingen en usantie in, zonder eischer er in te kennen den secretaris en bode aldaar te ontslaan, anderen te benoemen, de ontslagenen voor het, gerecht te dagen en te doen vonnissen en de boeken, registers en rekeningen der heerlijkheid en harer instellingen niet ter behoorlijker plaatse, maar onder zich te houden. De eischer werd in het gelijk gesteld [66]). Den 25 Maart 1589 doet de Hooge Raad van Holland uitspraak in zake een vonnis 23 Nov. 1587 door den Hove provinciaal geveld in het proces tusschen *Lenaert Jacobsz.* baljuw van $\frac{3}{4}$ van Abbenbrouck en *Nicolaes van Abbenbroek*, waarbij de laatste geeischt had schadeloos te worden gehouden in de gevolgen van een contract door den baljuw gesloten met *Jan Sebastiaensz.* omtrent het opleggen van straffen en innen van boeten aldaar, met verbod van herhaling van dit feit en zijn eisch toegewezen had gekregen. 't Hoff veroordeelt den appellant tot de boete voor zijn beroep en in de kosten [67]).

Hieruit schijnt te moeten worden opgemaakt, dat elk der beiden heeren ieder voor zijn deel een baljuw aanstelde.

In 1606 is Nicolaes van Abbenbrouck baljuw van Abbenbroek [68]).

Zooals boven reeds terloops werd medegedeeld,, word na den dood van *Gerrit Jansz. van Abbenbroek* diens zoon *Nicolaes* d.d. 22 Mei 1549 verleid met $\frac{1}{8}+\frac{1}{8}$ van Abbenbroek met behoud van de lijftocht daaraan voor zijne moeder *Magdalena Claes [Vrancken]* dochter van *den Berch.* Zijn oom *Michiel Claesz. [van den Berch] was* wegens zijne minderjarigheid zijn hulder [69]). *Magdalena Claes Vranken*dochter was de tweede echtgenoote van *Gerrit Jans van Abbenbroek. Jan Gerritsz.*, de zoon uit het eerste huwelijk met *Aeltgen Claes Bouwenszoon*dochter, deed *Jacob Joostenz. van Hoyckensloot* c. s als voogden van de onmondige kinderen van den tweeden bedde van wijlen *Gerrit van Abbenbroek*, geprocreert bij *Magdalena Claasdochter*, een proces aan over de achtergelaten leengoederen [70]). Een langdurig proces was hiervan het gevolg, dat na den dood van *Jan Gerritsz.* in 1565 verder werd gevoerd door zijne weduwe *Wilhelmina van Zevender* en *Frederik* en *Philips van Zevender.* Den 16en Maart 1570 deed de Groote Raad van Mechelen uitspraak in cas d'appel tusschen Jº *Wilhelmina van Sevender weduwe* wijlen *Gerrit van Abbenbroek* mitsgaders *Claes van Abbenbroek* ende die andere nakinderen van de voorsz *Gerrit van Abbenbroek* bij de voorsz. Jº *Magdalena* geteelt en geprocreert „soo over een $\frac{1}{4}$

[65]) Regest, nº 27.

[66]) Regest, nº 28.

[67]) Regest, nº 29.

[68]) Regest, nº 30, betreft de transport van $5\frac{1}{2}$ gemet *in* 't Nieuweland te Abbenbroek.

[69]) Regest, nº 25.

[70]) Inventaris Gousset, Nieuwe Registers Leenkamer Holland nº 399, fol. 2 vs, waar naar verschillende registers wordt verwezen.

Abbenbroek als anders" [71]). **Nicolaas** werd daarbij als Heer van Abbenbroek erkend.

Na diens dood werd d.d. 15 April 1607 zijn zoon Nicolaas met $\frac{1}{8} + \frac{1}{8}$ Abbenbroek beleend [72]), die den 10en Juni 1620 door zijn zoon werd opgevolgd [73]).

Den 31en December 1658 werd ***Jacobus van Groenewegen,*** de neef van Jo Nicolaas ***van*** *Abbenbroek*, verleid met $\frac{1}{8} + \frac{1}{8}$ Abbenbroek [74]).

De andere $\frac{3}{4}$ Abbenbroek waren na den dood van ***Johan van Monifoort,*** overgegaan op den zoon van zijne zuster *Philippine*, burggravin van *Montfoort*, die in 1554 gehuwd was 'met ***Johan van*** *Merode*. Een nakomeling van deze, ***Johan*** grave ***van*** *Merode,* erkent 18 Juli 1661 dat ***Jacob van Groenewegen,*** heer van $\frac{1}{4}$ Abbenbroek beleend is met 3 perceelen land [75]). Den 4en November 1681 werd Juffrouwe ***Alida van der*** *Meijde*, weduwe van Mr. ***Adriaen*** *van der Hoeck*, Advocaat v/h Hof van Holland (o. t. 8 Juli 1629 [76])) verleid met $\frac{1}{8} + \frac{1}{8}$ Abbenbroek. Haar hulder was haar zoon Mr. *Nicolaes* [77]), pensionaris van 's Gravenhage, die den 1n December van het volgende jaar na den dood van zijne moeder verleid werd met $\frac{1}{8} + \frac{1}{8}$ Abbenbroek [78]).

Den 14n October 1686 ontvangt *Geertruid* ***Steenwijk*** weduwe van ***Isnac Luyt*** verlof tot verkoop wegens schuld van $\frac{3}{4}$ der heerlijkheid van Abbenbroek en 30 gemet vrij allodiaal land daarbij uit de goederen van *François Maximiliaen* zoon en erfgenaam van ***Jan de*** *Merode* [79]). Mr. *Symon* ***Halewijn,*** oud-raad en schepen der stad Dordrecht, kocht voor f 21000 de bovengenoemde $\frac{3}{4}$ der Heerlijkheid met 30 gemeten „eijgen lants vrij allodiaal en patrimoniael" en nog diverse kleine perceelen alle in de Heerlijkheid voor f 2200 [80]), en werd den 20n Mei 1687 door de Staten van Holland daarmee beleend [81]). Den 15n September 1699 verleien deze, ingevolge de transactie tusschen de crediteuren van Mr. *Simon* van ***Halewijn*** en Mr. ***Cornelis*** *Teresteijn van* ***Halewijn,*** den laatste met het huis te Abbenbroek en $\frac{3}{4}$ der compleete heerlijkheid [82]). Deze werd den 13 Juli 1702 opgevolgd door zijn 26-jarigen zoon *François Teresteijn* ***van*** *Halewijn.* Zijn moeder ***Johanna Hartigsvelt*** behield de lijftocht [83]).

Na den dood van zijn vader *Nicolaes* werd d.d. 2 Dec. 1712 Mr. *Jacob* ***van der*** *Hoeck*, advocaat, oud 39 jaar beleend met $\frac{1}{8} + \frac{1}{8}$ Abbenbroek [84]). Deze verkocht ***2*** Mei ***1713*** zijn $\frac{1}{4}$ deel in de heerlijkheid Abbenbroek aan Mr. *François Teresteijn* ***van Halewijn*** voor f 7500 waarmede deze vervolgens werd beleend [85]).

Johanna ***Agatha,*** de dochter van Mr. *François Teresteijn van Halewijn*, heer van Abbcnbroek, huwde met *Carel* ***van Essen tot Helbergen,*** wiens zoon *Willem* huwde met ***Margriet*** *van* ***Haeften*** (dochter van *Jan Walraven* ***de*** *Cocq* ***van*** *Haeften*, heer van ***Wadenoyen*** en *Delwijnen* en ***Anna*** *Th. U. van Lynden* vrouwe van *Blitterswijk*), die 23 Jan. 1792 met het huis en de heerlijkheid van Abbenbroek werd verleid. Haar man was daarmee 12 December 1763 beleend en had haar de heerlijkheid bij testament vermaakt [86]). Zij vermaakte de heerlijkheid en het huis van Abbenbroek aan haren 8 jarigen neef ***Hendrik Anthony Zwier de Vos*** *van* ***Steenwijk,*** die daarmee den 20en Februari 1792 werd beleend [87]). Diens achterkleinzoon Mr. F. A. Baron de Vos van Steenwijk gen. van Essen, heer van Windesheim, is thans heer van Abbenbroek.

(Wordt vervolgd.)

71) Ibidem, fol. 3.
72) Regest, no 31.
73) Regest, no 32.
74) Regest, no 34.
75) Regesten, nos 35-37.
76) Onder trouwregisters den Haag *Alida van der Meyde* woont in Leiden.
77) Regest, no 38.
78) Regest. no 39.
79) ,no 40.
80) Regest Hof van, Holland, no 3529. Onwillich decreet d.d. 14 Oct. 1686.
81) Regest, no 41.
82) Regest, no 42.
83) Regest, no 43.
84) Regest, no 44.
85) Regest, no 45. *Jacob was* waarschijnlijk een zoon uit het tweede huwelijk van zijn vader met *Cornelia Deym* (geh. Groote Kerk 18/6 1670).
86) Regest, no 46.
87) Regest., no 4'7.

Nog eens het Oud-Archief te Weltevreden (Batavia),

door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins.

Dr. de Haan is blijkens zijn artikel in het vorige nummer van dit Maandblad' in „zijn wiek" geschoten, noemt mij zijn verguizer enz. enz. en dat spijt mij, want ik meende, dat mijn betoog geheel zakelijk was gebleven en bedoelde er in allen gevalle in het geheel niet mede een aanval op den persoon van den tegenwoordigen Landsarchivaris te Weltevreden, wiens geleerdheid en wetenschappelijke arbeid , waarvan ik dikwijls heb kunnen profiteeren, boven mijn lof verheven zijn. Maar het verheugt mij ook, want op slot van zake is het alleen „la vérité qui blesse". Inmiddels is Dr. de Haan van meening , dat er in mijn betoog alleen een fond van waarheid is en dat het overige deel óf onjuist óf overdreven is. Daartegen veroorloof ik mij op te komen. Allereerst het knaleffect aan het slot van 's Landsarchivaris artikel. Ik zou over den toestand van het archief niet kunnen oordeelen, omdat ik er slechts één morgen in werkte. Mag ik opmerken, dat ik er drie ochtenden arbeidde? Maar dit doet niets ter zake. De kwestie is, dat alle registers, welke ik ter inzage vroeg, geen ***uitgezonderd***, in een allertreurigsten staat verkeerden. Welke boeken dit waren, kan men o. a. zien in de Wapenheraut 1916 bl. 83 en volgende en o.a. vragen aan onze medeleden de HH. van Romondt en Ruys, voor wie ik ook eenige gegevens opzocht, die in de Wapenheraut niet worden vermeld. Dit waren allereerst de doopboeken van Batavia uit het laatst der 17e eeuw. Deze verkeerden in zoodanigen staat van ontbinding, dat. alleen de buitenbladen te raadplegen waren en het middengedeelte als een bruine zandtaart in duizenden stukjes viel, wanneer men een bladzijde opsloeg of trachtte om te slaan. Is het nu overdreven om te beweren, dat elken dag minstens één acte verloren gaat, waar toch een ieder weet, dat, als eenmaal een register door rotting van het papier is aangetast, het een kwestie van maanden is, of het geheele register is weggerot? Daar waren verder de trouwboeken uit het einde der 18e en begin der 19e eeuw, die zoodanig doorkruist waren met knaagsporen van insecten, dat cijfers dikwijls

geheel waren verdwenen. Hier is uiteraard do vernieling niet zoo erg als bij rotting van het papier, want als zulk een knaagspoor door den naam Cornelis of Oldenbarnevelt gaat, en eenige letters verwoest, is het nog wel mogelijk om uit te maken, dat die namen er indertijd zijn neergeschreven. Ook hier, evenals in alle andere registers, die ik in drie dagen raadpleegde, waren echter bruine plekken of gedeelten, waarvan de inkt totaal verdwenen scheen. Dat het overigens volstrekt niet te boud gesproken was, om op grond van die ervaring te constatceren, dat het gansche genealogische gedeelte van het archief in deplorabelen toestand verkeert, bewijst het artikel van den Heer Wijnaendts van Resandt'in Maandblad nº 6 van dit jaar. Deze heer, die het archief veelvuldig raadpleegde en door zijn talrijke publicaties veel heeft kunnen redden — al zullen de officieele acten, welke ten grondslag lagen aan zijn artikelen in vele gevallen al vergaan zijn —, beschrijft daar ter plaatse, hoe hij eigenlijk degene was, die den Landsarchivaris op den vaak genoemden toestand wees, en hoe toen ter tijde de randen van alle bladzijden geheel vergaan bleken te zijn, terwijl het middengedeelte goed bewaard was gebleven en hoe vervolgens Dr. de Haan (het initiatief ging dus niet van dezen heer uit) al de verwaarloosde boeken heeft doen schoonmaken, alle aangetaste en vernietigde bladzijden stuk voor stuk heeft doen herstellen door ze met doorzichtig papier langs de beschadigde randen te beplakken. Welnu, onder de door mij geraadpleegde registers was er geen met beplakte randen of op andere wijze gerestaureerd, terwijl daarin juist het middenstuk was weggerot en de buitenbladen goed bewaard waren gebleven. Hieruit valt dus in de eerste plaats te concludeeren, dat de heer Wijnaendts weer geheel andere registers raadpleegde dan ik, dat men dus veilig kan aannemen, dat *alle* registers er even treurig aan toe zijn en verder — ***waarop het juist aankomt*** — dat er na de schoonmaak, welke op instigatie van den heer Wijnaendts werd gehouden, niet meer uitgekeken is naar die registers. Waren zij op gezette tijden uitgeklopt, nagekeken, had de archivaris er toe kunnen besluiten om de gedeelten, welke den ondergang het meest nabij kwamen, geleidelijk te laten copieeren, dan was nog veel bewaard gebleven, wat nu radicaal verloren is. N'en déplaise de optimistische beschouwing van Dr. de Haan handhaaf ik dus volkomen mijn bewering, dat het hemeltergend is, zoo schandelijk als het met het oud-archief te Weltevreden is gesteld. Het rottingsproces, op de griffie van den Raad van Justitie aangevangen, gaat in het archiefgebouw gestadig voort, totdat. ..... alleen nog de botten, in casu de banden, zijn overgebleven. En om dit nog zoolang mogelijk tegen te gaan, schreef ik mijn artikel en dienen die registers spoedigst naar den Haag te komen.

Dat het overschot hier te lande veel meer geraadpleegd zal worden dan in Indië, dat het restant der registers hier te lande dus veel productiever zal worden, is zeer zeker ook een gegronde reden om ze naar Holland over te brengen, maar dit is een andere kwestie dan de door mij aangeroerde. Ging het hierom alleen, dan zou ik mij nog kunnen begrijpen, dat Dr. de Haan tegen dat overbrengen bezwaren had, nu het voor de registers echter gaat over de kwestie „to be or not to be", mag ZEd. zich m. i. tegen dat transport niet verzetten en

doet hij dit toch, dan ben ik zoo vrij om het gevoel van Dr. de Haan voor genealogische onderzoekingen als apenliefde te kwalificeeren. Overigens zou ik op dat gevoel van den Landsarchivaris voor de *genealogische* ***wetenschap*** (ik heb het alleen over dit nog veel geminachte onderdeel der wetenschap) heel wat kunnen afdingen en nog wel het een en ander kunnen bijbrengen, waaruit het tegendeel blijkt, maar daarover gaat het nu niet. Het gaat om het behoud van de oude registers met hunnen onschatbaren inhoud en daarvoor zal ik blijven strijden, overtuigd als ik ben, dat het een goeden strijd geldt. En al zal er nog wel heel wat water door de diverse oceanen en zeeën gaan, voordat het schip met de oude registers daar over heen zal stevenen, als ons Genootschap mij blijft steunen, dan twijfel ik niet of de strijd zal gewonnen worden.

Moge dit oogenblik spoediger aanbreken dan zich thans laat aanzien.

Indische Archieven.

Waar 'door de artikelen van de Heeren Bloys van Treslong Prins en Wynaendts van Resandt in de nummers van April en Mei zoomede door dat van den Landsarchivaris Dr. de Haan in het vorig nummer van dit Maandblad het genealogisch gedeelte van Indië's Oud-Archief zich in de algemeene belangstelling mag verheugen, meenden wij goed te doen door ook aan ons geacht medelid den gep. Luit.-Eol. v. h. O.-I. Leger Ph. F. L. C. Lach de Bère, die in verschillende Indische archieven met onvolprezen ijver heeft gewerkt en hierdoor een schat van gegevens voor verloren gaan heeft bewaard, te verzoeken zijne ervaringen op dit gebied mede te deelen.

De Heer Lach de Bère was zoo vriendelijk aan ons verzoek gevolg te geven en deelde ons het volgende mede :

In mijn bezit is ***een*** particulier schrijven van een oudlid van den Raad van Justitie te Soerabaia, die in 1893 in opdracht van den President aldaar een onderzoek moest instellen. Woordelijk komt daarin voor:

„Mijne onderzoekingen hebben zich in Soerabaia niet „verder kunnen uitstrekken dan tot ongeveer het jaar „1789. De meer dan treurige toestand waarin de Re„geering de voor de afstamming der verschillende familiën „meest gewichtige papieren hier laat bewaren, heeft' „eene collectie stof en vergane brokjes papier doen „ontstaan, waaruit met moeite gewichtige documenten „zijn te construeeren. De doop- en huwelijksregisters „der Protestanten en Katholieken zijn zoo wat geheel „opgegeten door kakkerlakken, tokès en ander gedierte, „dat een vrolijk festijn houdt op de gedenkteekenen „van vroegere geslachten.. En toch is volgens de wetten „dierzelfde Regeering een bewijs voor de afstamming „nergens anders uit te putten dan uit diezelfde papieren, „waarover dergelijke insecten de wachters zijn geworden. „Denk niet dat de kasten, waarin de oude papieren „ bewaard worden een- slot bezitten — een houten ronde „tafel is gemakkelijker van de openvallende deuren weg „te schuiven, dan dat een sleutel in het verdwenen slot „kan worden omgedraaid". —

Nu zijn kakkerlakken en tokès [1]) wel geen papiervreters, men kan zich echter voorstellen hoe schadelijk hunne

[1]) Een in Indië welbekende hagadissoort.

aanwezigheid temidden van oude papieren voor deze laatste moet zijn! De toestand van het oud-archief elders zal wel in die dagen — in aanmerking genomen de groote onverschilligheid daarvoor — overal hetzelfde geweest zijn, behalve natuurlijk te Batavia, alwaar onder het oog van den archivaris en diens personeel toestanden als te Soerabaia zullen zijn buitengesloten,

Te Amboina vond ik in 1905 het oud-archief van den justitieelen en politieken Raad aldaar in een groote kist zonder- deksel bewaard [1]). Bovenop lag een laag vleermuizendrek. Een vluchtig onderzoek gaf mij de overtuiging dat belangrijke oude documenten in die kist waren opgeborgen, doch dat alles wanhopig door elkaar lag. Mijn aanbod dit archief te ordenen werd aangenomen, terwijl daarbij welwillend de vergunning werd verleend genealogische aanteekeningen te maken.

Blijkbaar waren de documenten er niet in gelegd en geschikt, doch kreeg ik den indruk alsof men bij de opberging de boeken enz. in manden gepakt eenvoudig boven de kist omgekeerd had [2]).

Een groot deel was weggevreten door allerlei insecten, die in de registers gangen hadden aangelegd; hoopen papiersnippers getuigden van muizenbezoek. Aan levend gedierte kwam te voorschijn : een nest met jonge muizen, tal van een soort kleine schorpioentjes en vele smallintvormige, b'j na 8 c.M. lange duizendpooten, die bij dooding fosforiseerden.

Op de meeste papieren hadden zich door vocht lagen groene schimmels (?) gevormd, welke evenwel na droging in de zon voor het grootste deel konden verwijderd worden, zoodat het schrift wederom leesbaar werd.

Tal van stukken, waaronder een pak transportacten — eigendomsbewijzen — waren tot een vaste koek aaneengegroeid, zoodat scheiding — öp welke wijze oók beproefd — niet meer mogelijk was. Zegelafdrukken op lak op afgevallen stukken papier, waarop nog handteekeningen zichtbaar waren, lagen in do kist tusschen het verfrommelde en gekreukte papier en op den bodem van de kist verspreid.

Het archief liep van ± 1689 tot in het eerste kwart van de 19e eeuw.

Na ruim 5 maanden de middaguren en menig avonduur aan de schoonmaak en ordening te hebben besteed, waarbij meteen *alle* namen met bijzonderheden werden genoteerd, kreeg het archief zijn oude plaats terug.

De doop- en trouwregisters waren niet in dat archief aanwezig, doch berustten bij den predikant in diens met gabba gabba [3]) omwanding en met atàp [3]) gedekt kantoorgebouw. Vlak daarnaast en slechts door zinkplaten gescheiden, doch met de daken in enge aanraking stond een paardestal, waarin op zekeren avond brand ontstond. Door het angstig getrappel van het paard werd de brand tijdig ontdekt en gebluscht, anders ware ongetwijfeld het kantoorgebouw mede verbrand.

Ook deze registers zijn geheel door mij nagezien en geordend en kregen op mijn verzoek een plaatsje in een gesloten blikken trommel.

[1]) Bij een bezoek aan de hoofdplaatsen Ternate en Banda informeerend naar dergelijke archieven aldaar, waren deze onvindbaar. Waar zijn ze gebleven?

[2]) Waarschijnlijk op die manier in haast opgeborgen na de groote aardbeving.

[3]) Gabba gabba en atnp = bladnerf en bladschijf van een palmsoort, in drogen toestand uiterst brandbaar materiaal.

Van de registers van den burg. stand te dier plaatse, op het residentie-kantoor berustend, was van eenige oude registers het papier zoo geel geworden en de inkt zoo verbleekt dat de namen bijna niet meer leesbaar waren.

Te Serang in Bantam liet ik mij door de mededeelingen van den toenmaligen Resident (± 1900) afschrikken — het feu sacré was er blijkbaar nog niet — een onderzoek in te stellen naar volgens diens zeggen nog aanwezige „oude" (3) archieven. De bewaarplaats was één spinneweb en krioelde van allerlei ongedierte.

Interessant zou het zijn in Indië te doen nagaan wat er overgebleven is van de oude kerkelijke doop- en trouwregisters [1]) der bestaande en niet meer bestaande verschillende gemeenten. Met èen vergelijking daarnaast van den ouderdom dier gemeenten zou deze lijst voor zich zelf spreken. Ik ben het daarom volkomen eens met de reeds geuite meening, dat het raadzamer zou zijn, wat er over is te deponeeren in het Landsarchief te Batavia , òf nog beter -- mede gezien de geringe belangstelling ervoor in Indië en de steeds stijgende in Holland — dit in het Rijksarchief te 's-Gravenhage op te leggen en dat deze maatregel uitgestrekt zou dienen te worden tot de oude weeskamer-archieven, alsmede de registers van den burg. stand tot b. v. ± 1860, met bepaling dat slechts het archief van de laatste 60 jaren plaatselijk beschikbaar bleef.

Moge ten slotte uitvoering worden gegeven aan den wensch om zakelijke afschriften te verkrijgen der kerkregisters van vroegere Hollandsche bezittingen, nu onder Britsch en ander beheer.

PH. LACH DE BÈRE.

[1]) Op verscheidene door mij bezochte plaatsen waren zij niet meer aanwezig.

Lijst van vertrokken lidmaten der Ned. Herv. Gemeente te Delft (1575—1581),

medegedeeld door J. W. F. STOPPELMAN.

In n° 3 van dezen Jaargang gaf ik een lijst van te Delft begravenen voorkomende in een der lidmatenregisters der Ned. Herv. Kerk dier gemeente.

In hetzelfde register bevindt zich de volgende lijst van :

Namen der lidtmaten der Ghemeijnte die om wettelicke oorsaecken vertrocken zijn, attestatie van ons ghenomen hebbende.

Ao 1675.

In Augusto. Augustijn Pieteraz. Vrowloo met zijn huisv., willende trecken in Enghelandt.

18 Sept. Geertgen Huijghen, hekelster, in Walcheren vertrocken bij haer kinderen! is nochtans hier ghebleven om des viandts wille.

20 Sept. Bnrbara van Copenbérch met haer dochter Jannetgen zijn tot Roterdam gaen woonen, om dat haer neeringhe daer beter gheleghen was.

28 Sept. Sarah huisv. van Wouter de bode, ghereist na Wesel ende Emden, om dat se hoorde dat haer man ghestorven was.

vj. Octob. Trijntge Cornelisdr. inde Zeeperie is gaen woonen tot Roterdam, aldaer ghehijlickt zijnde', ende

heeft van mij ghetuijghenisse ghehat den vj Octobris. (Zie „lijst van begravenen" 1577).

In Novemb. Jan Maertensz., cruijer cndc Lijsbeth Dirxdr. 'zijn huisv. zijn gaen woonen te Vlissinghen.

22 Decembris. Maritge Tielmansdr. weduwe van Moses de grootwerckmaker is tot Rotterdam gaen woonen bij haer soon, wiens huisv. ghestorven was.

A° 1576.

3 Martij. Maeijken de Heere van Belle is ghegaen met een ghetuijghenisse na Calais, overmidts sij noodtsakclick wederommo in Vlaonderen keercn moeste.

4 Martij. Thomas Smeesters, lettersetter, is ghegaen na Noort-Hollandt ende voort mueghelicken na Geneven, alsoo hij inde sinne hadde.

13 April. Aeltge Dirxdr. apotheeckster, na Noordt Hollandt ghetoghen , doch sonder Attestatie.

29 Jun. Maerten Mimers van Antwerpen, schoolmr., ende zijn huisv. Barbara Willems zijn na Noorthollandt met attestatie ghereijst, om aldaer school te houden.

11 Julij. Eduwart van Horst de blinde, mot zijn huisv., gaende nae Noorderlandt.

In Augusto. Maritgen Ariens, huisv. van Frans Cornelisz., molenaer in (de) Vlaminghstraet is met een ghetaijghenisse gaen woonen tot Ar(ne)muijen, met haer man, om haer broot te winnen.

12 Octobris Hans Schreijbergher , gaende na Bruijssel om de ghemeijntesaecke te helpen voorderen.

19 Novemb. Maritge Pieters dienstmaecht van Arien Simonsz [1]) burghcmr., heeft een attestatie om tot Roterdam te gaen woonen.

23 Decem. Maritge Dircksen weduwe int Rietvelt is na Rotterdam ghegaen, om dat aldaer haer neeringhe beter was.

A° 1577.

19 Martij. Jan Jansz., backer, van Harlem en(de) Fokel Harmens zijn huisv. reijsende na Thessel.

16 April. Annetge N. van Loenen (Loeven?) is met attestatie ghereijst na Horn, daer zij haer man trouwen soude, Clement Stiens (Stevens ?).

28 April. Mathijs Dirxz , snijder, is met attestatie vertrocken inden Haghe.

3 Maij. Laurens van der Perre van Bruijssel met Maijken zijn huisv. na Brabant. [2])

29 Meij. Ruth Dirxz., schoelapper, na de Have.

31 Meij. Barent Jacobsz., lindewever, na den Haghe.

Lijsbeth Harmensdr. aend(e) Pontemerckt tot Goude, ghetrowt hebbende een soldaet is na Alckmaer ghetoghen. Ick hebbe van haer aend(en) Dienaer van Alckmair, tot zijn versoeck, gheschreven, datse een lidtmaet is. 22 Julij.

31 Julij. Dirck Jacobsz., cleermaker aend(en) Verwersdijck, over Maes metter woon ghetoghen.

Machtelt Jacobsdr., dochter van Jacob Pietersz. Walich, ind(en) Haghe, heeft attestatie gheeischt door haer vader den 31 Julij.

30 Aug. M. Helmichius N., schoolmeester, is met attestatie ghegaen na Portegael over Maes.

13 Sept. Jannetge Tijssen, weduwe van onsen broeder Pieter Janssen, coomen(de) op Walcheren.

[1]) Arien Simonsz. van Groenewegen.

[2]) Den 26sten Augustus 1576 werd hij, met zijn vrouw van Brussel komende, te Delft als lidmaat ingeschreven.

15 Octob. Catelijuc Reijniers, huisv. van Pieter de Late, soldaet, opghetoghen met haer man.

Arris de wever is wederomme te Meij inde Lier gaen wonen ende Louris de wever tot Soetermeer.

Jan Dammesz. is ghegaen na den Haghe met ghetuijghenisse in Julio gheschr(even).

A° 1578.

27 Jul. Joosken Maertens, huijsv. van Rochus Maertensz., is met haer twee dochter(s) in Enghelandt bij haar man wederomme gaen wonen.

Aeltge Tijssen , huijsv. van Jan Jansz. Roscam, om t' Antwerpen (daer se woont) ten Avontmael te gaen. 30 Augusti.

Maritge Jans van Leijden, huijsv. van Heindrick Ariensz., cleermaker, is wechghetrocken met haer man, om dat hier niet te winnen en was, na Oostlandt, op den 28 Maert a° 1679.

Trijntge Jacobs ende Geertge Jacobs, twee weduwen van Oudewater, zijn weder na Oudewater'ghetrocken om daer te wonen, in Maio.

Aeltgen Dircx Heind., d' aptekers huijsv. eertijds was, is naghesonden een Attestatie na dat sij wel 4 iaren van hier was gheweest end(e) gheschreven aend(en) Minister van Enchuijsen dat hijse vermanen ende straffen soude. In Maio.

Joris Jacobz , backer int groene claverblat, is na Schiedam vertrocken den 16 Meije.

Heijltge Jans, huijsv. van Huijck Crijnsz., was ghecomen van den Briel, ende is gaen wonen na den Haghe, den iiijden Junij.

Willem Jansz., messemaker inde coevoet, is voor henen in Enghelandt gaen wonen, en(de) zijn huijsv. daerna om hueren cost beter te winnen. Hebben attestatie, doch met een cleijne waerschuwinghe daer in begrepen. In Junio.

Lijsbeth Crijnen van Oudewater, den 16 Julij na Oudewater ghetrocken.

Dirck Cornelisz. Beest met zijn huijsv. Weijntge Tijmens zijn gaen wonen te Uuijtrecht in Octobri a° '79.

Jan Amensz. van Houtham uuijt Vlaenderen vertrocken na Enghelandt in Meije a° '80.

Claes Thomasz. ende Engheltgen Augustijns zijn huijsv. zijn vertrocken met der woon na Amsterdam. In Maio

Lucas Heindrixz., leertouwer, ende Heindrixken zijn huijsv. die over drie iaer van Londen hier ghecomen waren, zijn na Amsterdam vertrocken op den vij Meije.

Machtelt Doendr., huijsv. van Arien Claesz. int Oosteijnde, met haer man metterwone ghetrocken na Schiedam ; voor Meij e.

Neeltge Simons van Haerlem, weduwe, na Harlem ghetrocken in Maio.

Neeltge Dirck Bortelen is met haer nieu ghetroude man gaen woonen in Maesdam end(e) heeft Attestatie ghehaelt in Maio.

Willem Claesz., wever, is gaan wonen inden Haghe, ende heeft Attestatie ghehaelt in Maio.

Maritge Willems, weduwe van Lambrecht Beghemaker, heeft attestatie medeghenomen op den 25 Junij na Amsterdam.

Anders Standerts na Mechelen, 21 Julij.

Trijntge Pieter Woutersz. dochter, is na Rotterdam

gaen woonen met haer man in Julio; heeft Attestatie: in Augusto.

Trijntgc Lambrechts, ionckwijf van Hofweghen gheweest, woont te Rotterd: end(e) heeft. attestatie doen halen in Augusto.

Gherrit Jorisz., metselaer, heeft een Attestatie ghehaelt van Rotterdam, is vermaent van zijn versuijmicheijt, den 7 Octo.

Magnus van Borchenhoven is vertrocken na Mechelen met een briefken van mij aen fiedacum. verto.

Lijsbeth Balten, huijsv. van Coer Pietersz., schoclappcr, woon(ende) aend(e) Brabantsche turfmarckt, vertrocken na Schiedam in Maio a° '81.

De eerste generaties van het geslacht van Suchtelen,

door Jhr. G. SANDBERG.

In jaargang 1903—1904 van „Adelsarchief" , door den Heer D. G. van Epen, waarin de familie *van Suchtelen* wordt behandeld, vangt de stamreeks, evenals in het Ned. Adelsboekje 1917, aan met Arend *ter Steege van Suchtelen* , die met zijn broeder *Gewit* en zuster *Johanna* genoemd wordt in een mageschеid , waarin zij den boedel van hun oom, den Deken en Kanunnik *Peter van Suchtelen*, verdeclen.

Ongelukkigerwijze heeft de Heer van Epen slechts een *uittreksel* van de mageschеid onder oogen gehad, want juist uit het gedeelte, dat daarin was weggelaten, blijkt wie de vader van *Gerrit* , *Arend* en *Johanna was*. In dat gedeelte dan staat post alia „beholtlicken doch, dat een ijder van uns zien aandeel der Lijftuchtenisse, zoo wij onsen lieven vader *Gewit Ter Stiege* zijn leven lang met malkanderen verzegeld hebben, jaarlijks alzoo betalen zal, dat die eene van wegens den anderen deshalven in geene schade en koome". Tevens blij kt hieruit, dat drze *Gerrit* Sr. nog leefde in het jaar der verdeeling (1653). Hij kwam, volgens een mns. in mijn bezit, met zijn broeder *Jan* uit Vilvoorden.

Dit 'is wellicht dezelfde *Jan* als die in Ned. Adelsboekje 1917 genoemd wordt met *Belia* , zijn vrouw. Wie de vrouw van dezen *Gewit* Sr. was, is niet bekend, wel haar wapen (een boompje), dat te vinden was [1]) op 't graf van den genoemden Deken en Canunnik *Peter van Suchtelen* in de St. Walburgskerk te Zutphen. Als de naam *Ter Steege* , welke waarschijnlijk aangenomen is naar één der vrouwelij ke voorouders, dezelfde is als *van der Steegen* , een bekende Roermondsche familie, dan is het waarschijnlijk, dat de familie *van Suchtelen* , alvorens naar Vilvoorden te zijn gegaan, in de streek van Roermond beeft gewoond. Inderdaad wordt in Slichtenhorst „Geldersche Geschiedenis", Boek IX, pag. 250, een *Jan van Suchtelen* genoemd, die mede heeft gestaan over den zoen of verzoening tusschen Hertog Arnold van Gelder en zijn zoon Adolph, te Batenburg a° 1459 gesloten, zulks uit het overkwartier van Gelderland namens de overheid van Roermond. Zou een onderzoek te Zutphen en Roermond licht kunnen geven? De doop- en trouwboeken in eerstgenoemde plaats gaan niet ver genoeg terug, en dit zal ook wel te Roermond het geval zijn.

Voor inlichtingen houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

[1]) Of het daar nu nog te zien is, weet ik niet; het mns. is van ±1780.

De van der Schueren-Godin?

door J. SMIT.

Onder de charters van de Nassausche domeinen, berustende op het Alg. Rijksarchief, is een exemplaar, dat om een zijner fraai uitgevoerde en uitnemend bewaarde zegels mijn bijzondere aandacht trok. Het is een acte, gepasseerd den 22en Nov. 1344 voor de schepenen Theodericus Lose en *Johannes Goddijn*, waarbij Egidius van der Nonnen in handen van Johannes Boette Everhardszoon eene hofstede op Caldenberg (Brussel) opdraagt ten behoeve van Johannes van der Borch, die haar aanneemt als blijkbaar gemachtigde van Willem van Duvenvoorde , Ridder.

Of de acte zelf bekend is, weet ik niet; van eenig belang kan zij wellicht zijn voor de Duvenvoorde's. Ik wensch hier slechts de aandacht te vestigen op het tweede zegel, dat van *Johannes Goddijn*, zooals de schrijver van de acte diens naam gespeld beeft. In gele was afgedrukt vertoont het zegel drie lelies met afgesneden voet met een vrijkwartier beladen met een leeuw. Het schild is schuin geplaatst en wordt op den linkerbovenhoek gedekt door een zwaren gekroonden pothelm met als helmteeken een kop met. hals van een zwaan [1]). Het randschrift luidt : „*Sigillū Johannis dci Godini*".

(4 × de ware grootte).

Wij hebben hier dus te doen met een *Godin* of *Goddijn*, misschien verwant aan de nog bestaande uit de Zuidelijke Nederlanden afkomstige familie *Godin*, die echter een geheel afwijkend wapen voert (een beker).

Rietstap beschrijft het hierboven afgebeelde wapen in zijn Armorial Gknéral in voce *Goddijn* en geeft hierbij als kleuren op: schild *blauw*, lelies *zilver*, vrijkwartier *rood*, leeuw *zilver*.

[1]) Ook Riotstap herkende blijkens eene eigenhandige aanteekening in zijn handexemplaar van het Armorial Général (in ons bezit) in het helmteeken hals en kop van ***een maan.*** Nochtans zouden wij eerder geneigd zijn hier aan een ***reiger*** te denken. De Raadt, die in zijn Sceaux Armoriés, dl. 1, p. 500, het zegel van den schepen van Brussel *Jean Godijn* bespreekt, gewaagt van: ***une tête et col d'oiseau à long bec pointu.***

Er zij hier tevens op gewezen, dat de Raadt ook het zegel beschrijft van zekeren ***Gauthier Godijn, 13.57,*** wiens wapen met dat van den vorige overeenkomt, behalve dat de leeuw in het vrijkwartier gekroond is en dit laatste met klophamers (maillets) is bezaaid. Randschrift: ***S' Walteri Godiine.*** [RED.].

Mij viel echter de groote overeenkomst op, die het wapen van den Brusselschen schepen *Johannes Goddijn* vertoont met dat van de tot den Nederlandschen adel behoorende familie *de* van *der Schueren*, welke eveneens uit de Zuidelijke Nederlanden afkomstig is en aldaar volgens Nederland's Adelsboek reeds in het begin van de vijftiende eeuw in acten voorkomt.

Do figuren van het schild zijn geheel identiek, slechts zijn de kleuren van schild en lelies onderling verwisseld, terwijl daarentegen die van vrijkwartier en leeuw weder bij beide wapens overeenstemmen. Do helmteekens zijn niet gelijk. (*De*) Van der *Schueren* voert als zoodunig een uitkomunden roodgetongden en -genagelden zilveren leeuw.

Niettemin is de overeenkomst bij deze vrij samengestelde wapens zoo groot, dat men gedwongen is aan familieverwantschap te denken.

Op welke wijze deze familieverwantschap kan hebben bestaan, laat ik aan anderen ter nasporing over [1]).

Gegevens voor eene genealogie de Weert,

medegedeeld door A. VAN DER POEST CLEMENT.

(Vervolg van XXXV, 252.)

13 Aug. 1809 getrouwd ***Cornelius*** *Wijnmalen*, van Zaamslag met ***Wilhelmina Catharina de Neve.*** Uit dit huwelijk is te Steenbergen gedoopt:

1 July 1810 ***Cornelius*** *Storgius* (geb. 16 Juny).

13 Dec. 1809 getrouwd ***Evert Johan de*** *Weert* te Steen-4 bergen met *Catharina* ***Adriana*** *Wijnmalen,* geb. te Zaamslag in Staats-Vlaanderen en won. te Steenbergen.

van der Spelt.

7 Oct. 1750 ondertrouwd, getrouwd 30 Oct. 1760 Nicolaas ***van der*** *Spelt* uit Rotterdam met ***Maria Rimpelaer*** uit Steenbergen.

1 Fobr 1798 getrouwd te Halsteren ***Arent van*** der ***Spelt Nicolaasz.*** geb. te Rotterdam met ***Johanna Cornelia de*** *Weert* geb. te Tholen. Uit dit huwelijk zijn te Steenbergen gedoopt:

18 Maart 1799 ***Maria Geertruida*** *Wilhelmina* (geboren ***4*** Maart).

12 April 1801 *Emmerikus* ***Karel*** (geb. 11 Maart).

27 Febr. 1803 ***Johanna Catharina Geertruida*** (geb. ***7*** Febr.).

21 Oct. 1804 *Johan* ***Cornelis*** (geb. ***26*** Sept.).

10 Mei 1807 ***Anna Maria*** *Jacoba* (geb. 25 April) en

15 Jan. 1809 *Nicolaas Marius* (geb. ***20*** Dec. 1808.)

[1]) Aan de hand van Renesse troffen wij in het Arm. Gén. van Rietstnp nog één *wapen* aan, waarvan de figuren geheel overeenkomen met die der wapens *Goddijn* en (de) van der *Schuwen*, t. w. dat van het Brusselsche geslacht de *Mortenbeke*. De kleuren zijn echter geheel anders. Rietstap geeft verder een dertiental wapens, waarin lelies zonder voet voorkomen met een vrijkwartier zonder wapenfiguren of beladen met andere figuren dan een leeuw, alle gevoerd door geslachten uit de Zuidelijke Nederlanden.

Het wapen *Goddijn* zonder vrijkwartier en met een ander helmtaeken werd gevoerd door het bekende adellijke Zuid-Nederlandsche geslacht *Pipenpoy*. *Nu* huwde ***Martinus van der Schueren***, die de zetel der familie vnn Grimsbergen naar Molenbeek onder Brussel verplaatste, 13 Jan. 1637 te Molenbeek met ***Marie Pipenpoy*** , dr. van Seger en Jeanne van Cutsem. Uit dit huwelijk stammen de tegenwoordige ***de van der Schueren's*** af. Is dit misschien eene aanwijzing?? [RED.].

Elemnns.

3 April 1797 ondertrouwd ***Rupertus Willem*** *Wijnmalen* geb. te Zaamslng en won. te Steenbergen met *Johanna Petronella Elemans* won. cn geb. te Klundert.

21 April 1799 getrouwd ***Adriaan Gerardus*** *Elemans* geb. te Klundert en won. te Geertruidenberg met ***Maria Catharina*** *Geertruida* ***de*** *Weert* geb. te Tholen en won. te Steenbergen.

Wijnmalen.

3 April 1797 ondertrouwd ***Rupertus Willem*** *Wijnmalen,* geb. te Zaamslag won. te Steenbergen met *Johanna Petronella Elemans* won. en geb. te Klundert.

Uit dit huwelijk zijn de volgende kinderen te Steenbergen gedoopt:

7 Jan. 1798 ***Cornelis Storgius*** *Rupertus.*

3 July 1803 ***Ruperfa*** Johanna (geb. 2 Juny.)

15 Juny 1806 *Jacoba* ***Ottelina Lejeune,*** get. Jacob Otto Lejeune.

19 Juny 1808 Jacob ***Otto*** (geb. 14 Mei.)

16 Sept. 1810 ***Catharina*** *Everdina* (geb. 26 Aug.)

12 Sept. 1797 ondertrouwd, gehuwd te Wouw *Emmericus* ***de*** *Weert Cornz.* wedr van *1da Bredana* ***Corendijcker*** met ***Stephania*** *Wijnmalen* geb. en won. te Zaamslag.

4 Aug. 1798 getrouwd ***Pieter*** Carel *Wijnmalen* Secretaris, griffier, Stokhouder der stad en lande van Steenbergen, geb. te Zaamslag met *Antonia Martina* ***Anna de*** *Weert*, geb. te Tholen en won. alhier.

Uit dit huwelijk zijn te Steenbergen gedoopt:

18 Maart 1799 *Cornelia* ***Storia*** *Johanna* Maria (geb. 10 Maart) en

3 July 1800 *Emmericus Carel* (geb. 10 Juny).

11 July 1809 getrouwd Dr ***Nicolaas Stelt,*** predikant te Zierikzee met *Johanna* ***Perina*** *Wijnmalen* geb. te Aelst in Gelderland, won. te Steenbergen.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De oude Kerkregisters in ons land.

Ter rectificatie van bovengenoemd werk door wijlen Vorsterman van Oyen diene het volgende:

Rosmalen. Op het stadhuis zijn aanwezig:

Herv. Doopboek	1649-1809
R. K. id.	1719-1776
id. id.	1775—1810
Herv. Trouwboek	1712-1810
Schepenen id.	1678-1715
id. id.	1763-1773
id. id.	1773-1796
id. id.	1795 -1803
id. id.	1803-1810
1 pak huwel. acten	1806
id. id.	1.807
id. id.	1808—1810
Begrafenis Registers	1667 -1696
id. id.	1748 — 1773
id. id.	1774-1810.

's Grevelduin-Capelle. Do gehuchten *Zuidewijn-Capelle* en *Nederveen-Capelle* hebben vanouds met die van *'s Greveiduin-Capelle een* geheelgevormd. De afzonderlijke gemeente *Vrijhoeve Capelle* heeft er kerkelijk eveneens steeds toe behoord.

Op het stadhuis zijn aanwezig:

Herv. doopboek	tevens	trouwboek		1610-1625
id.	id.	id.	id.	1626-1645
id.	id.	id.	id.	1645—1693
Herv. doopboek				1693—1750
id.	id.			1750-1810
Ondertrouw Register				1776 -1810
Begrafenis Register				1645—1684
id.	id.			1792-1810
id.	id.			1806-1810.

Veen. (N. B.) Op de Secretarie bevinden zich:

Register van huwelijken	.....1747—1795
Doopregister	 1649-1820
Register van de collaterale successie van af	1805-1811

Bij den predikant berust alsnog:

Trouwboek .	 1649-1747
Lidmatenboek	..... 16.58-1816
Acta Kerkeraad	.....1649—1738
Doopboeken.	 1817-1898
id	..... 1898 tot op heden

Begrafenisregisters niet aangetroffen, wellicht nog in bezit van de familie *Verhagen* te Heusden.

Raamsdonkveer. Bij den predikant berusten :

Doopboek Herv. Gem. van *Raamsdonk en Raamsdonkveer.*		..... 1691—1727
Id.	trouwboek:	..... 1691—1727
Id.	doopboek	.....1774— 1878
Id.	trouwboek.	.....1774—1878

H. H. VAN DAM.

Museum Kunstliefde te Utrecht.

In dit museum aan de Oudegracht bij de Zandbrug te Utrecht bevinden zich enkele oude schilderijen, van welke de volgende met wapens:

1. het portret van een onbekenden vicaris. Het wapen is gevierendeeld : 1 en 4 op goud 3 zwarte lelies (2 en 1); 2 en 3 op goud drie golvende zwarte dwarsbalken vergezeld boven van een halven zwarten adelaar, komende uit den bovensten balk; surtout: op zilver drie roode strijdknodsen (of quarelen?) 2 en 1. Is bekend van welke familie dit wapen is?

II. het portret van *Aernout Cobbault* geb. 1555. actatis suae 33. 1588, met wapen: op blauw een zilver springend paard rechts boven vergezeld van 3 zilveren bollen (2 en 1). [1])

111. het portret van *Anna van Valckenburgh*, geb. 1563. aetatis suae 25. 1588, de echtgenoote van *A. Cobbault* met wapen: op goud een groene grond, waarop een roode burcht (het middenstuk hooger dan de beide zijkanten). Op elken toren een valk in natuurlijke kleur.

IV. Mr. *Simon* de *Jongh* , heer van Raamsdonk's portret met wapen zijnde gedeeld: 1. op goud een zwarte haak; II. op zilver drie blauwe golvende dwarsbalken en in een schildhoofd op groen drie zilveren roodgebekte eendjes. Surtout: op zilver twee handen in natuurlijke kleur. Twee helmen. Helmteekens I. de haak; II. **een** zilveren eend met opengespreide vleugels.

V. het portret van *Charlotte Hahn*, echtgenoote van den voorgaande ; met wapen: gedeeld 1. op zilver een zwarte haan met roode kam, lellen en pooten; 11. effen blauw.

VI. de memorietafel van *Raes van Haemstede*, die anno 1421 op St. Pontiaensdag sneuvelde voor Brouwershaven met de wapens *Haemstede*, *Bloys van Treslong* en *van Oostende* (doorsneden van rood en hermelijnstaartjes op zilver). BLOYS VAN TRESLONG PRINS.

[1]) Volgens Rietstap Arm. Génl. in voce *Cobbolt*—Flandre zouden het geen *bolle% zijn*, doch *vierbladige rozen*. [RED.]

Snouckaert van Schauburg-Schuyt-Bouwens.

Op blz. 94 van de genealogie van het geslacht *Snouckaert* uitgegeven in 1906 door Jhr. mr. E. B. F. F. Wittert van Hoogland wordt medegedeeld dat *Hendrik Philip* Bn. *Snouclcaert van Sch. (1772-1844)* op 11 Mei 1814 te Soest huwde met *Jacoba Schuyt van Castricum* (1767-1853) dr. van *Albert,* heer van Castricum en *Johanna Cornelia van Gheel van Spanbroeck.*

Hier is een misverstand in het spel, daar *Albert van Gheel* nooit heer van Castricum was. Zijn zoon *Albertus Cornelis Schuyt* (1760—1814), een broer dus van mevrouw *Snouckaert,* huwde in 1786 met *Johanna Albertina Geelvinck, vrouwe* van Castricum enz. (1767-1815) en hierdoor kwam Castricum in de familie *Schuyt.* Hun beider zoon *Albertus Johannes Schuyt* (1783—1855) was de eerste *Schuyt van Castricum. Op* de blz. 94 en 95 der genealogie moet dus overal Castricum vervallen. Dit zelfde moet geschieden op de blz. 101 en 102, waar de echtgenoote van *Albert Carel* Bn. *Snouclcaert v. S.* eveneens *Schuyt van Castricum* wordt genoemd.

Deze fout komf in het bijzonder uit op bl. 96 der genealogie waar vermeld wordt, dat *Johanna Cornelia van Gheel van Spanbroeck* huwde met *Albert Schuyt van Castricum* In dien tijd toch was er zelfs geen sprake van dat de naam *Schuyt* eens met Castricum zou worden verbonden.

Een zelfde fout wordt gemaakt op bl. 84 der genealogie. Daar wordt vermeld het huwelijk van *Willem Carel Snouclcaert v. S.* (1717-1790) met **Jkvr.** *Susanna Catharina Bouwens van Horsseen.* Haar vader *Jean Lucas Bovwens* was nimmer heer van Horssen. Eerst haar broeder *Johan Bouwens werd* dit in 1747 bij testament van zijn tante *Anna Maria Bouwens*, de weduwe van *Adam Jacob Smits*, heer van Horssen.

W. C. Snouckaert v. Sch. × dus in 1748 slechts met S. C. *Bouwens.* BLOYS VAN TRESLONG PRINS.

Van Utenhove. (XXXV, 21). Wellicht kunnen de volgende aanteekeuingen dienstig zijn voor het traceeren van de voorouders van *Olivier van 0.* Zijn zoon *Anthony* komt met zijne 1e vrouw *Agnes van Renesse van Baer* voor in akte nots. v. Herwaerden te Utrecht d.d. 29 April 1606, betr. aankoop huis en ridderhofstad Rhijnesteijn in Jutphaas; *Anthony* alleen in akte nots. J. A. Wttewaall te Utrecht d.d. 17 Febr. 1617 en zijn zoon *Olivier* in akte a. v. 1 Maart 1617.

De stamvader *Olivier zou* volgens aant. uit de collectie Huydecoper zijn geb. 16 July 1528 en te Arnhem zijn begraven.

Jan van Utenhove, de 3e zoon van *Anthony* vd., komt met zijn vrouw *Jacomina van Eede voor* in akte nots.

v. Loeuwen te Utrecht d.d. 9 Mei 1623 en hij al'een in akte a. v. d. d. 30 Oct. 1623, en als zoon van *Anthony* komt *Jan* voor in akte nots. J. A. Wttewaall te Utrecht d.d. 20 Jan 1623.

Jacomina v. Wttenhoven dr van den Hr van Rijnestein † 18 Julij 1636 te Utrecht overluid. B. v. T. P.

Genealogieën. In de *bibliotheek* van het *Zeeuwsch Genootschap der Letterkunde* Lange Delft *Middelburg* bevinden zich de volgende genealogieën in handschrift:

1. *Haak—Haak Kerkman—Steenhart* enz.., 2 deelen folio gedeeltelijk met wapens en wapenopgaven.
2. *Van Borssele,* een deel folio met wapens.
3. *Cau* een deel in prachtband 1500—1772 met wapenopgaven en register.
4. *Van Vrijberghe*, een deel met wapens 1550—1778 en een duplicaat hiervan met wapenschetsen.
5. *Turcq*, van af Paschasius Turcq 1540 tot 1783 door Pottcy-Turcq met enkele losse wapens.
6. *Tulleken,* plano met tafels en uitreksels van af 1233 tot 1761.
7. *Grijpskerke*, van af 1250 fragment.
8. *Duvelaer*, idem.

Vooral de Nos 1, 3, 4 en 5 bevatten veel gegevens ook voor aanverwante geslachten. STEENKAMP.

Boissevain. (XXXV, 252). De naam *Boissavi* komt alleen voor in de inteeken-acte (14 Aug. 1700) van den stamvader *Lucas;* zijn zoon teekende *Boissevain*. Hoe Lucas zijn eigennaam geschreven zou hebben indien hij het verder gebracht had dan de vervaardiging van een kruisje, laat zich moeielijk gissen. Ik zou eerder geneigd zijn het onderzoek naar zijne voorouders in te stellen op den ongewijzigden naam, die reeds in 1658 voorkomt. Immers, er bestaat nog een boekje (in het bezit van den heer J. G. de Groot Jamin) getiteld:

Devises et Emblesmes d'Amour Moralisez. — à Paris chez Olievier de Varennes au Palais, en la Gallerie des Prisonniers. -Et les figures se vendent, Chez *Lovis Boissevin*, rue S. Jacques, proche S. Severin M.D.C.LVIII.

L. CALKOEN.

De Weert. Algemeen Rijksarchief-Hof 1075.

1558. no. 117. Pieter Florisz. van Adrichem contra *Boudewijn de Weert.*
1659. no. 218. Mr. Cornelis van Uytwijck contra Nr. *Boudewijn de Weert,* accijsmecster ende regenten binnen de stad Haarlem.
1566. no. 375. *Elisabeth* wed. *Joris van Weert* contra Cornelis van Rijswijck, castelijn tot Medenblik.
1564. no. 47. Meester *Dirck de Weert* contra Jan Peeters.
1564. no. 159. Jan Pieter Lijbes contra *Dirck de Weert.*
1565. no. *130. Dirck van Weert* gem vaïi regenten tot Z.Zee contra Pieter Wouter.

VAN ROMONDT.

Ciijsbert van Bronchorst. (XXXIII, *355)* Door mij is bij de bewerking van dit artikel over het hoofd gezien de belangrijke acte, voorkomende in Gelre, Deel XIX, blz. 56.

Uit deze blijkt dat 1330 ná den 3 Mei voorkomen *Gijsbert van Bronchorst* knaap met zijne vrouw *Lutgarde van Keppel*, dochter v. h. Wolter h. van Keppel en Jutte van der Sluyse. Met dezen *Gijsbert* wordt bedoeld die voorkomende op kol. 360, regel 26 v. b.

J. D. WAGNER.

Ph. Vilaen. (XXXV, *246).* Het zal den lezers wellicht belang inboezemen, dat den 6 November j.l. bij Roos in Amsterdam twee portretten van *Ph. Vilaen* verkocht zijn, een echtpaar voorstellende in levensgroote borstbeelden, op doek 100 × 77 c.M. groot. Voluit gemerkt P. Vilaen 1694 (Nr 74 van den catalogus). Zijne werken zijn hoogst zeldzaam. Ik heb er nooit een ontmoet, noch in werkelijkheid, noch in oude veilingscatalogi.

C. H. D. G.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bax. (XXX, *303).* Uit een uitvoerige m. s genealogio *Dingemans* schreef ik het volgende over, dat het medegedeelde inzake *Bax* bevestigt en aanvult.

I. *Gijsbert Back,*
Margaretha van Emmichhoven,
een zoon:
II. *Jan Back,*
.... *de Bije,*
hieruit:
III. *Christiaan Back* of *Backx,*
Lucie Back van Welde,
waaruit:
IV. *Frans Backx,*
Jkvr. Maria van Daelhem,
zijn zuster:
Geertruida Backx huwt *Cornelis Huyghens* Brabantsch edelman, waren grootouders van *Constantyn Huyghens.*
V. *Christiaan Backx* of **Bucx**, burgemeester van Breda in 1581, schepen '80, tienman '78—'79, huwt *Maria Dingemans*, dochter van *Matthys D.*, schepen en tienman te Breda.

R. P. M. v. W.

Bommel (van). Wie wnrcn devourouders van *Abraham Matthias Cornelis van Bommel,* gehuwd met *Catharina Barbara van Westrenen van Lauwerecht,* dr. van Aernout en Berendina van Bronkhorst?

Welke wapens voerden zij?

Rijswijk (Z.-H.). G. SANDBERG.

Eck (van). (XXXV, 254). *Hendrik van Eclc,* burgemeester van Arnhem, is zoon van Arend van Eck, burgemeester van Rhenen, en van Weijntje Keizers. (Uit eene genie Engelen door Jhr. W. Engelen van Pylsweert).

Aert van Eck, Burgem. van Rhenen, 1600 en zegelde toen als de Baronnen van Panthaleon van Eck (genie v. Eck door van Spaen).

Hendrik trouwde drie maal:

1°. *Antje Everwijn.*
2°. Arnhem 14 Oct. 1610 *Naleke Engelen,* weduwe van *Jacob Everwijn*, dochter van Jan en Luyd of Lucretin Sluysken.
3°. *Roclandina van Hattem.* Op haar en haar huwelijk heeft dit rijmpje betrekking:

den 10 Febr. 1633 is blijde hoogtijd geweest van trouwen,
den 10 Febr. 1665 de droevige uitvaert ter aarde gehouwen,
so hebben sedert den 10 Febr. 1633 dese twee pylaeren,
in ehestant vreedsaemigh geleeft 10 dagen min 32 jaeren.
van den 20 Junij 1599 heeft *Roelandine van Hattem* de waereld bestraelt
en in 't 66 jaer haar Godt in sijn Rijk gehaelt.

Zij behoort tot de *Hattem*'s die de drie sterren voerden, terwijl in het Archief van Zoelen den 6 Nov. 1618 wordt gesproken van de aldaar gelande erfgenamen van za. *Arndt van Hattem.*

's-Gravenhage. J. D. WAGNER.

Heemskerck (van). Wie kan mij opgaven verstrekken betreffende het geslacht *van Heemskerck*, langen tijd in de regeering van Leiden en Amsterdam, verheven in den Rijks-Gravenstand in den persoon van Mr. *Coenraad van Heemskerck*, Ambassadeur van den Staat in Frankrijk? Mij is bekend het artikel in Elias „De vroedschap van Amsterdam", terwijl ik over de oudere generatiën (1200-1500) aanteekeningen bezit uit het familiearchief van Aerssen op het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage, die echter niet kloppen met het artikel in het Wapenboek van den Nederlandschen Adel van Rietstap. Op de najaarsveiling 1916 van van Stockum's Antiquariaat bevond zich een H. S. genealogie van het geslacht, samengesteld door den bekenden genealoog *van Heemskerck*. Wie is de eigenaar geworden van dit handschrift?

Groningen. W. F. HARTMAN JR.

Heerlijkheden op Goeree en Flakkee. (XXXIII, *383).* Men vindt zeer veel hierover in: „Beschrijving van het eiland Goedereede en Overflakkee door *B. Boers*, Sommelsdijk J. Jongejan 1843". Het werkje werd door mij geraadpleegd bij de opteekening van de genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in de kerken van Zuid-Holland. Veel van hetgeen de heer Boers zag is thans reeds verdwenen. Het boek is o. a. aanwezig in de Groningsche Universiteitsbibliotheek.

U. B. v. T. P.

Hees (van). Bijzonderheden gevraagd over Ds. *Benjamin van Hees,* predikant te Burgh (Schouwen) en zijn vrouw *Maria* van *Til,* levende circa 1703.

d. St. W.

Jaeger. (XXX, **141).** Wie bezit gegevens over het blijkbaar bestaand verband tusschen het geslacht *Jaeger,* opgenomen in N. P. 1917, blz. 176 e. v. en de door Dr. Leverkus genoemde *Jaeger's 2*

's-Gravenhage. *C.* A. VAN WOELDEREN.

Jaussaud (de). Kan iemand wellicht gegevens verschaffen omtrent dit geslacht?

Volgens familieaanteekeningen was *Pierre de Jaussaud* 5e zoon van *Louis de J.*, Baron de Tarabel, die † na 1669, gehuwd met *Judith de Florance* en bij haar vader van *Claude Marie de J.* † Blanzac(?) in het bisdom Uzès vóór 1683 × Nîmes 7 Oct. 1663 *Silvie de Baux,* dr. van *Salomon* en *Bernardine Duranti (Guillaume's* dr. ex. *Etienne de Porcelet).* Uit het huwelijk van C. *M.* de *J.* en *S. de Baux was Pierre de Jaussaud,* geb. Blouvaden 12 Maart 1669, die uit Frankrijk vluchtte voor de Revocatie van het Edict van Nantes en in Holland kolonel werd en directeur der fortificatiën en ingenieur-generaal van de provincie Friesland. Hij zou in het begin van 1738 overleden zijn te? en in 1700 gehuwd zijn te ? met eene baronne de *Monceau,* die 7 Jan. 1747 nog leefde. Zij waren de ouders van *Esther Susanne Marie de Jaussaud,* geb. te ?, †?, die te? in 1737 × te? *Alexander Karel des* H. R. Rijksgraaf *van Heiden,* heer van den Dam 1737-1750, van Laarwoud, Reinestein enz., van wien verder alles bekend. Zij huwden 3 maanden vóór den dood van haren vader, zoodat dit huwelijk wel in dezelfde plaats zal zijn voltrokken, waar de vader overleed.

Bekend zijn mij verder de mededeelingen omtrent deze familie in de Gen. Her. Bladen II bl. 22-23. Omtrent *Paul Scipion* baron de *Jaussaud de Grand Clary* die × te? *Dorothea Sophia* des H. R. Rijksgravin *van Heiden* (dr. van voornoemd echtpaar) is mij verder niets bekend. Uit zijne kwartieren de *Jaussaud, Boudet, Angelras, Bonnyoly* blijkt, dat hij niet dichtbij familie is van de hoogergenoemde de *Jaussaud*'s.

Verder vond ik nog, dat 17 Mei 1812 te Wijk bij Duurstede † *Jean Cesar de Jaussaud* echtgenoot van C. *van Huls.*

Alle aanwijzingen en gegevens zijn mij welkom.

U. B. v. T. P.

Jongh (de). Hoe is het wapen van het Zeeuwsche geslacht de *Jongh* , tot welk geslacht o. a. behoorde: *Jacobus Marinus de Jongh* , zoon van Jacobus de Jongh en van Geertruida Harinck, gehuwd te Goes 12 Oct. 1848 met *Johanna Maria Pilaar,* dochter van Hendrik Cornelis Pilaar en van Catharina Johanna. van de Kruysse ?

Deventer. H. KRONENBERG.

Kleynputte (van). Hoe is het wapen van het Zeeuwsche geslacht *van Kleynputte ?*

Deventer. H. KRONENBERG.

Kuiper. *Wolter Hendrik Crull* , geb. te Meppel 22 Sept. 1838, aldaar 30 Mrt. 1864, zoon van Petrus Hofstede Crull en van Christina Anna Carsten, was gehuwd met *Catharina Annette Kuiper.* Wie zijn haar ouders en welk wapen voert zij?

Deventer. H. KRONENBERG.

ROSS **(von?).** Wie waren de voorouders van *Maria Catharina (Gravin von?) Ross*, gehuwd ± 1790 met Ds. *Johannes Jacobus Theodorus Evers*, zoon van Harmen Evers en Aleida Sara Ter Ville.

Welke wapens voerden zij?

Rijswijk. (Z.-H.). G. SANDBERG.

Schuurbeque. (XXXV, 256). Waar de naam *Schuurbeecq* vandaan komt schijnt nog onbekend.

Iman Leonardsz. Oole (ex Leonard en *Cornelia Wittele ex Iman* en *Cornelia Ymans)* tr. 2. 1391 *Neeltje Corn.dr. de Waal,* ob. 1641. De 5 kinderen noemen zich niet „*Oole*" ma ar „*Schuurbeecq*". Een der 5 kk. was *Leendert* tr. *Cooper*, wiens zoon *Willem Leendertsz.* zich n i et noemde „*Schuurbeecq*" ma ar „*Cooper*". In rechte mann. lijn was dus de vader vaneen *Cooper een Schuurbeecq* en diens vader een *Oole.* Een wapen *Schuurbeecq is* onbekend, maar wel is er beweerd, dat er misschien samenhang was met het wapen der Zierikzeesche *Ysselsteyn's.*

Hoewel geen volledig antwoord zijnde op de vraag van kol. 256, kan het vorenstaande misschien helpen.

Tiel. VAN KINSCHOT.

Suringar. (XXXV, 256). *Gerardus Sybrandus Suringar, zoon* van Gouke en van 1e Anna Eelcona , huwde 11 Februari 1731 te Harlingen *Catharina Pauls*, dochter van Kempe Duyf en van Jnnnekc van Dist. Zij was gedoopt 10 Augustus 1690 te Harlingen en overleed 1

Februari 1791 te Venlo, waar zij 5 d. a. v. in de parochiekerk werd begraven.

Uit dit huwelijk werd 22 Mei 1732 te Harlingen gedoopt ***Lucia Anna Maria Suringar,*** die aldaar 12 Juli 1750 huwde met ***Joannes Regnerus Steins Bisschop,*** die 29 December 1809 te Venlo overleed. Haar echtgenoot,' die 21 Januari 1721 te Weert gedoopt was als de zoon van Nicolaas en van Gatharina Gudula Niels, stierf 29 December 1809 te Venlo ; hij was ritmeester in Staatschen. dienst. Deze ***Suringar's*** waren Katholiek.

Bergen-op-Zoom. W. J. F. JUTEN.

Thulden (van). Bijzonderheden gevraagd over *Hieronymus van Thulden* en zijn vrouw *Barbara van Til,* levende te Schiedam circa 1700.

d. *St.* W.

Wapen Panneboeter. (XXXV, ***233, 255).*** ***De*** heer Suriogar spreekt van een wapen *Panneboeter,* dat van zilver een roode dwarsbalk van 3. .. vogels vertóont en zegt in n° 10 kol. 223, dat dit wapeu zich aldus vertoont op een cachet afkomstig van Mr. ***Pieter Panneboeter***, ged. te Nederhemert 21/5 1752, ob. te Alkmaar 1802.

De heer J. C, van Lennep komt hiertegen op in aflevering N°11 kol. 255 zeggende, dat volgens eene oude verzameling het wapen ***Panneboeter*** is: „In zilver een schop schuingekruist met een hamer!' etc.

Welnu in mijne collectie bevinden zich 2 wapons ***Panneboeter*** en wel:

a. een wapen van G. ***Panneboeter*** A° 1721: een schuinrechts geplaatste schop met het ijzer omlaag gaande over een schuinlinks geplaatste hamer met het ijzer omhoog. Helmteoken : de hamer verticaal geplaatst.
0. een wapen ***Panneboeter*** van 1776: gevierendeeld: 1 en 4 in rood 2 schuingekruiste hamers verg. van 4 klaverblaren ; 2 en 3 een dwarsbalk vergezeld van 3 vogels.

Vergelijken wij deze beide laatste wapens met die door de HH. Suringar en van Lennep opgegeven, dan zien wij dat dat van 1721 volkomen hetzelfde is als dat door den Heer van Lennep genoemd, terwijl het tweede de combinatie is van 2 wapens, waarvan het 1° en 4° kwartier een wapen vertoont, dat, hoewel niet gelijk aan dat van 1721 (van Lennep), toch daarmede wel eenigc overeenkomst heeft, terwijl het 2° en 3° kwartier een wapen vertoont, dat volkomen gelijk is aan dat door den Heer Suringnr genoemd.

Ziehier nu mijne diagnose.

Op kol. 222 afl. 10 noemt de Heer Suringar G er ar *d Panneboeter*, Secretaris van Fijnaart, geb 1696 ob. 1740, die 1724 trouwt met ***Balida*** *Velsenaar.*

Het wapen ***Velsenaar*** nu is : in zilver eene groene dwarsbalk vergezeld van 3 groene vogels (zie Arm. Gen. en de Coll. van der Lely in het archief te Delft, welke een *Gerardus* ***Velsenaar*** noemt, die 171.2 Raad van Schiedam is).

Het wapen onder a genoemd stel ik mij voor te zijn dat van ***Gerard Panneboeter*** bovengenoemd, terwijl het wapen onder *b* de combinatie is van ***Panneboeter*** (hoewel eenigszins gewijzigd) en van ***Velsenaar*** en aangenomen door de descendenten van het echtpaar Gerard ***Panneboeter*** en ***Balida*** *Velsenaar.*

Het wapen gevoerd, door Mr. ***Pieter*** *Panneboeter* is

niet van zijn eigen geslacht, doch van zijne vaderlijke grootmoeder ***Balida*** *Velsenaar.*

Rotterdam R. T. MUSCHART.

Wapen Winters. Gevraagd wordt het wapen van de Drentsche familie ***Winters,*** welke uit Deventer of Veenhuizen stamt, vanwaar leden dier familie ± 1650 in Meppel kwamen. ***Johan*** *Winters* was advocaat van 't Landschap Drenthe. Door aanhuwelijking o. ***a.*** verwant aan Oostingh, Touckens en Santingo, bekende Drentsche geslachten.

Haarlem. Mr. A. S. MIEDEMA.

With (de). Kan iemand mij ook opgeven den overlijdensdatum van *Cornelis de With*, kapitein ter zee in Holl. dienst, ging 1673/75 over in Deenschen dienst, later vice-admiraal , keerde volgens opgaven uit Denemarken in 1686 terug naar Holland. Zijn 2° vrouw heette *Anna* ***Maria de*** *Ideling.* Is haar naam iemand bekend of behoorde zij tot eene Deensche familie?

Cornelis ***de*** *With* zal vermoedelijk tusschen 1687-1715 overleden zijn (zie ook van der An, die hem noemt).

Z. D. W.

Woelderen (van). (XXX, 374). Mijne veronderstelling aangaande *huisvr.* ***van*** *Lennep*, ***20*** Februari 1642 te Nijmegen getuige bij den doop van *Israel Pelgrum Lambertsz. van Woelde(ren)* was onjuist Zij was blijkbaar ***Geertruit*** *van Marckel, Hendrick* Cameraer te Deventer dr., 25 Febr. 1640 te Deventer gehuwd met ***Johan*** *van Lennep*, geb. te Emmerik 1602 † te Nijmegen 1666, zn. van ***Abraham,*** schepen te Emmerik en van ***Elisabeth*** *van Schrieck* ; *Johan* ***van*** *Lennep* werd later schepen en burgemeester van Nijmegen. (Vgl. oorkondenboek ***van*** *Lennep* blz. 154)

's-Gravenhage. ***C.*** A. VAN WOELDEREN.

Zegelafdrukken. De ondergeteekende betuigt zijn beleefden dank aan de verschillende leden die in den laatsten tijd de collectie lakken en zegels hielpen verrijken. Deze week ontving hij er niet minder dan een *duizendtal* ***w. o.*** bijzondere fraaie en gave.,

Liefhebbers, die duplicaten hebben, kunnen deze desgewenscht tegen een dubbel getal of meer inruilen.

Voorloopig adres : Middelburg. Lange Delft.

STEENKAMP.

INHOUD 1917, N° 12.

Bestuursberichtcn. — Bijdragen tot dc geschiedenis van de Heeren van Abbenbroek en hun aanverwante geslachten, de Heerlijkheid Abbenbroek en de vicarie op het altaar van St. Lucas in de N. K. te Delft, door G. B. Ch. van der Peen. — Nog eens het Oud-Archief te Weltevreden (Batnvia), door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins. — Indische archieven, door Ph. F. L. C. Lach de Bère. — Lijst van vertrokken lidmaten der Ned. Herv. Gemeente te Delft (1575—1581), medegedeeld door J. W. F. Stoppelman. — De eerste generaties van het geslacht van Suchtelen, door Jhr. G. Sandberg. — De van der Schueren—Godin? door J. Smit. — Gegevens voor eene genealogie de Weert, medegedeeld door A. van der Poest Clement (slot). — Korte mededeelingen: De oude Kerkregisters in ons land; Museum Kunstliefde te Utrecht ; Snouokaert van Schauburg—Schuyt—Bouwens; Van Uteuhove; Genealogieën; Boissevain; De Weert; Gijsbert van Bronchorst; Ph. Vilaen. — Vragen en antwoorden: Bax; Bommel (van); Heemskerck (van); Heerlijkheden op Goeree en Flakkee; Hees (van); Jaeger; Jaussaud (de); Jongh (de); Kleynputte (van); Kuiper; Ross (von?) ; Schuurbeque; Suringar; Thulden (van); Wapen Panneboeter; Wapen Winters; With (de); Woelderen (van); Zegelafdrukken.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

LEXICOGRAPHISCH NAAMREGISTER.

Jaargang 1917.

A.

Aa (van der) 78.
Abbas 56.
Abbenbrock (van) 258—270.
Abbensets 146.
Abbinga (van) 126.
Abcoude (van) 260.
Abcrsous 249.
Aby 121.
Accoy (van) 242.
Bohterzoone (d') 108.
Acker 146.
Ackeren (van) 146.
Adam 12.
Adler 92.
Adriaans 21.5.
Adriaens (Aeltien) 83.
Adriaendr. (Maertje) 112.
Adriaensdr. (Neeltje) 185.
Adrichem (van) 38, 283.
Aclbrechtsz. (Heindrick) 82.
Acmsz. (Jacob) 82.
Aerle (van) 145.
Aerssen 126.
Aeswijn (van) 191, 224.
Akerlaken (van) 27.
Albertss. (Ghysbert) 144.
Albout (Bondyn) 264.
Aldenboeckum (von) 126.
Aldewerelt 84, '86.
Allamand 169.
Amerongen (Borrc van) 215.
Ameyden (van der) 1.45.
Andres 198.
Andries 77.
Andriesdr. (Mairtgen) 79.
Andriesz. (Huych) 79.
Andrimont (d') 5-7, 52, 53.
Anemaet 248.
Angelras 286.
Arcshoeck 117.
Arentsdr. (Belij) 80.
hrentsdr. (Grietgen) 81.
Arentedr. (Neeltgen) 79.
Arentsz. (Doe) 181.
Arentsz. (kn) 197.
Ariens (Tryntgen) 81.
Ariensdr. (Maritgen) 81, 275.
Ariensz. (Arien) 81.
Arienszn. (Balthasar) 79.
Ariensz. (Dirck) 80.
Ariensz. (Heindrick) 276.
Ariensz. (Storm) 81.
Arnhem (127, 128.
Arragon (St.) 85.
Asch (van) 67.
Asperen 215.
Assenburch 20, 69, 70.
Assing 61.
Athlone (van) 199.
Auckama 149.
Audenhoeven (van)' 145.
Augustyns (Engheltgen) 276.
Aux Brebis 203.
Averbeeke (van) 108, 113.
Averijn (van) 198.
Avesaet (Vosch van) 28.
Aylva (van) 236.

B.

Baames 217.
Baarnis 193.
Back van Welde 284.
Backer 70.
Raden (van) 189.
Baeck 138.
Bailli 203, 206.
Bake 137.
Bal 84.
Balten (Lysbeth) 277.
Barbou 171, 175.
Barbou 171-175.
Barchman Wuytiers 34, 35, 73-75.
Barentsdr. (Tryn) 79.
Barnevelt (van) 15, 175.
Bas 17, 58, 73.
Basins 16.
Rasse 152.
Bastert 31.
Bastingius 252.
Hatenburg (van) 132, 141.
Baux (de) 285.
Bavel (van) 193.
Bas, Back, Backx 284.
Beaumont, Bemondt (van) 31, 182, 183, 203-210, 240.
Beeck (van der) 113.
Bcecke (van der) 84.
Bceckman 85, 147.
Beek (van) 215.
Beeke (van der) 86.
Beelaerts 210.
Beernink 147.
Beest 276.
Beghemaker 276.
Belrampius 141.
Belderbusch (van: 188.
Belkyn 33.
Bemmel 128.
Beninck 140—142.
Benningbroek 196, 197.
Bcnnink 75, 152.
Bentheim (van) 134, 190.
Benthem, Bentom (van) 26, 31.
Bentinck 233.
Beraet 108.
Berch, Bergh (van den) 114, 126, 224, 259, 268.
Berck (van) 24.
Bercken (van) 121.
Berokmans 217, 219.
Berge (van den) 31, 224.
Bergen (van) 69.
Berghem (van) 266.
Beringen (van) 187, 188, 204.
Bernaard 198.
Bemts 204.
Bcrstedt (de) 32.
Bertelink 24.
Berthout 34, 35, 74, 77, 79.
Berthout de Duffle 75, 77.
Bessem 31.
Bcsseme 224.
Besten (van) 191, 224.
Bcukelaers 266.
Beuningen (van) 132.
Beurden (van) 94.
Beurs (de) 29.
Beyselaer (vanj 87.
Bever (de) 32.
Beverwijk (van) 171.
Biben 147.
Bie (de) 70.
Bierens 249.
Bilfinger (vonj 246.
Bille 253.
Binckhorst (van den) 70.
Binkhorst 197.
Binnet 83.
Biscopinck 22.
Bisschop 86.
Bisschop (Steins) 287.
Bitter 25.
Blaerthem (van) 145.
Blaksteyn 152.
Blanckendael (van) 67.
Blanckers 223.
Blanckert 81.
Blankaert 192.
Blankaerts (de Nijs) 112.
Bleyswpk (van) 181, 183, 185, 186.
Blidensteyn (van) 263.
Block 68, 145.
Blocquau 167.
Bloys, Bloos 217, 219, 250-252.
Bloys van Treslong 282.
Bodart 147.
Boechorst (van der) 141.
Boeckhorst (van der) 198.
Boede 76, 77.
Boekhorst 214.
Boekop 215.
Boellaart 221.
Boerhave 3 42.
Roers 68, 3.27, 285.
Roesschot (van) 87.
Boetbergen 214.
Roette 278.
Boeynenborch 26.
Bogaert, Boogaert 15, 183.
Boissevain. Bossavy, Boissavi 252, 253, 283.
Hollaert 113.
Bollart 146.
Bommel (van) 284.
Bon 200.
Bongaard 30.
Bonnyoly 286.
Boogmans 3 6 .
Booth 188.
Borch (van der) 32, 126, 278.
Borchershoven (van) 277.
Rorman (de) 51.
Borre van Amerongen 211.
Borssele, Borsselen (van) 69, 70, 215, 256, 260, 263-266, 283.
Borssele van der Huoghe (van) 150.
Bortelen 276.
Bosch, 67, 193, 204.

Bosschaert 84.
Botman Brab 60.
Boudet 286.
Boudewvnsz. (Jan) 265.
Bourbon 215.
Bourgondië (vamj 190, 265.
Boutesteijn 206.
Bouwens 25, 282.
Bouwensdr. (Meinsgen) 80.
Bouwensz. (Aeltgen Claes) 268.
Bouwmeester 254.
Boyer 253.
Boyes 152.
Brab (Botman) 60.
Bracht (van) 147.
Braconier (de) 58—60, 95.
Brakel 215.
Brands 63.
Brave 31.
Brebis (Aux) 203.
Breda 223.
Brederode (van) 16, 55, 70, 214, 215, 240, 265, 266.
Brederode gezegd Cloeting 215.
Breemaet 67.
Breen (van) 28, 62.
Breun 214.
Brienen (van) 214-216.
Broeckhuizen (van) 128, 198, 214.
Broek (van den) 200, 248.
Broeke (van den) 260.
Broekmans 247.
Broes 175.
Broeyls 152.
Broichusen (van der Eme gezegd) 175, 198.
Broignong 14.
Bronckborst (van) 27, 126, 131-139, 197, 253, 283, 284.
Brosser (de) 246.
Brousson (Rousselet de) 169.
Brouwer 253.
Brul 251.
Bruyn 215.
Bruyn (de) 126.
Bruyne (de) 86.
Bruynsz. (Jacob Jan) 184.
Bruynsz. (Jan Jacob,) 184.
Buohel (van) 242.
Bueren (van) 190, 217.
Bugge, Bugghe 186.
Buil (de) 78.
Burch (van den) 185.
Burch (van der; 35, 75.
Burgh (ter) 144.
Burghout (van) 254.
Burgt (van der) 250.
Buysson (de) 85.
Bussche (van den) 111, 134.
Buttelaer, Butteler 141.
Buuren 215.
Buys van Woeringen 192.
Byler (van) 188.
Bylert (van) 27, 61, 62.
Byleveld 168, 170, 219.

C.

Caan 85, 142.
Caauw (de) 92.
Caessem (von) 23.
Cajonckel 12.
Caldenborg (van) 188.
Calkoen 15, 252.
Campe 150, 197.
Campen (van) 120.
Campman 169, 171.
Canter 70.
Canters 28.
Canette 156, 160-162, 211.
Capelle (van de) 172.
Capelle (Dibbetz van de) 169, 171.
Capellen (van der) 124, 128, 210.
Carlewyck 78.
Carnin (de) 74—78.
Carpentier 255.
Carsten 286.
Casiers 111.
Casteel (van) 188, 203, 207.
Casteele (van de) 84.
Castel 141.
Catshoek 218.
Cattenborg 200.
Cau 283.
Cbanfleury 30.
Charles (de) 219, 220, 253, 254.
Chatlyn 142.
Chaufpié 1.42.
Chebeaux 216, 193, 248.
Christ 200.
Christiaens (Jacomyntien) 83.
Chuy (de) 87.
Claes (Marytgen) 13.
Claes (Tryn) 80.
Claesdr. (Elisabeth) 24.
Claesdr. (Magdalena) 268.
Claessen (Joost) 81.
Claesz. (Andriesj 82.
Claesz. (Arien) 276.
Ulaesz. (Lenaert) 80.
Claesz. (Reyerj 80.
Claesz. (Willem) 276.
Claissone (Jan) 259.
Claissone (Willem) 259.
Clement 251.
Clementz (Joris) 55, 56.
Clerck 84.
Clerck (s') 77.
Clerk 59.
Cleve (van) 240.
Clifford 205.
Clignett 168, 169.
Cloet (de) 12.
Clueting (Brederode gezegd) 215.
Clootwijk (van) 183.
Cloppenburg 147.
Clucas 53, 55.
Clutinck, Cluttinok 75, 77.
Cobbault 281.
Cock (de) 114.
Cock van Neerynen 214.
Coclers 169.
Cocq van Haeften (de) 270.
Cocqs 85.
Codds 199.
Coets 45.
Coeverden (van) 254, 255.
Colen (van) 70.
Colenaer (de) 58.
Colette 50.
Collaert (van) 188.
Colyn 245, 246.
Comen 168.
Concharmos (de) 32.
Coninck (de) 114.
Coop 255.
Cooper 286.
Coorne 84.
Coothen 148.
Copenberch (van) 274.
Copinus 79.
Coplaer 205.
Corendyker 1.93, 280.
Corenvriend 113, 114.
Cornake 77.
Cornelis (Adriaentje) 251
Cornelis (Barbara) 80.
Cornelis (Cornelia) 251.
Cornelis (Elske) 81.
Cornelis (Fytge) 82.
Cornelis (Jacomyna) 82.
Cornelis (Tryntge) 81.
Cornelisdr. (Annetge) 79.
Cornelisdr. (Tryntge) 80, 275.
Cornelissen (hdriaen) 83.
Cornelissen (Maria) 139.
Cornelisz. (Cornelis) 80, 82.
Cornelisz. (Evert) 80.
Cornelisz. (Frans) 275.
Cornelisz. (Huich) 182, 185.
Cornelisz. (Ryckertj 83.
Cornelisz. (Thielman) 186.
Corssen (Anna) 80.
Corssen (Maritgen) 80.
Corssendr. (Ormpgenj 185.
Corssoondr. (Maritge) 187.
Cos 197.
Costerius 216.
Costerman 29.
Costerus 29.
Court (del, delle) 1—15, 37—55, 87—91.
Coutre (le) 84.
Couture (de) 174.
Couwenburgh 84.
Coymans 215.
Crans 169.
Cromstringe (van) 83.
Cru11 286.
Cruyningen (van) 259—261, 264.
Crynen (Lysbeth) 276.
Crynsz. (Huyck) 276.
Culenburg, Culenborch (van) 61, 189, 190, 214.
Cutscm (van) 279.
Cuyck (van) 95, 148.
Cuyl (van) 140.

D.

Dael (vanj 68.
Daele (van) 56.
Daelhem (van: 284.
Daetzeler (van) 144.
Dagvorlies 215.
Dalem (van) 81.
Damas 132.
Dammesz. (Jan) 276.
Danïelsz. (Roelof) 82.
Dedem (van) 59, 60, 252.
Deeleman 151.
Delen (van) 144, 145.
Delft (van) 266.
Denijs 82.
Dercksen (Jan) 188.
Derricx (Willem) 137—139.
Deuverden (van) 214.
Dextra 146.
Deynse, Deynsse, Deynssen (van) 85, 86.
Dibbets, Dibbetz, Dibbitz, 25, 84, 142, 169—171.
Dibbetz van de Capelle 169, 171.
Dickel (van) 83.
Dieden (van) 246.
Diemen (van) 70, 188, 267.
Dierick Philipsdr. (Maricken) 27.
Diest 75, 76, 78.
Dingemans 284.
Dinkgreve 152.
Dinter (Hesselt vanj 214.
Dircxdr. (Grietje) 184.
Dircksen (Elis) 188.
Dircksen (Gijsbert) 188.
Dircksen (Maritge) 275.
Diresz (Ewont) 183-184.
Dirxdr. (Aeltge) 275.
Dirxdr. (Lysbeth) 275.
Dirxdr. (Lenaert) 80.
Dirxz. (Gherrit) 79.
Dirxz. (Mathys) 275.
Dirxz. (Ruth) 275.
Dircxz. (Willem) 140.
Dist (van) 286.
Dobbe 118.
Doendr. (Machtelt) 186, 276.
Doeren (vanj 83.
Does (van der) 187:
Doesen (Arent) 182.
Doll 256.
Dompseler (vanj 198, 241.
Donckell 224.
Dongen (van) 193, 217.
Donneu 13.
Doorn (van) 221.
Doorniok (van) 251, 256.
Dapper (den) 108-122.
Dorp (van) 266.
Doude 109, 141.
Douma van Oenema 149.
Dozy 142.
Drabbe 85.
Drieman 200.

Droogh 119.
Droogt (van der) 119.
Droste 22.
Dufflc 75—78.
Dumas 253.
Duranti 285.
During van Rottenburg pntl. Hornman 254.
Duschot (ten) 151.
Dussen (van der) 182—184.
Duvelaer 283.
Duvenvoorde (van) 16, 56, 60, 69, 75, 238, 239, 278.
Duynen (van) 168.
Duytz 254.
Dyck, Dyk (van) 17, 18, 62.

E.

Eck (van) 200, 215, 254,. 288.
Eck van l'anthaleon (van) 147, 284.
Eede (van) 382.
Eekelen (van) 217.
Eelbo 205.
Eelcona 286.
Eelde (van) 31.
Eem (van der) 198.
Eemskerk (van) 239.
Eesteren (van) 188.
Eenwoutdr. (Daantie j 184.
Egmond (van) 117.
Elemans 218, 219, 280.
Elsevier 150.
Eme (van der) 175.
Eme gezegd Broichusen (van der) 175, 198.
Emmen 126.
Emmichhoven (van) 284.
Engelen 147, 284.
Engelen (Jenncken) 137.
Engels 148.
Engelse (den) 249, 251.
Engen (van) 24.
Enghelsz. (Jan) 82.
Enschedé 146.
Enspeek (van) 220.
Ermel (van) 191.
Es (van) 24.5, 246.
Esch (van der) 250.
Espen (van) 108.
Esschen (van) 221.
Essrn (van) 128, 270.
Essen (de, Vos van Steenwijk gend. van) 259, 270.
Essenius 86.
Essers 223.
Evers 286.
Eversdyck (vanj 83.
Evertsen 87.
Evertsz. (Agatha) 85.
Evertsz. (Jan) 266.
Evcrtsze (Clara) 85.
Everwijn 284.
Exalto 266.
Eycke (van den) 120.
Eyckhoven 118.
Eyk (van) 192.
Eyll (van) 191.
Eyndthouts 126.

F.

Faassen, Faessen 176, 223, 255.
Fabius 151.
Fabri 96.
Faulte de Marsart 174.
Feltz (van der) 255.
Fenema 95.
Fierens 138.
Fitz 85.
Florance (de) 285.
Florquin 166.
Foeyt 210.
Font (de la) 168.
Foreest (van) 16—18, 58, 70.
Fort (le) 14.
Franciscus 220.
Francken, Franken 30, 150.
Fransen 26.
Fransoys 23.
Franssen (Jan) 83.
Frens (van,) 188.
Friederich 60.
Frykenius 147, 175, 176.
Fugger 35, 74.
Fyck 185, 186.

G.

Gaesbeeck (van) 1 J 3.
Gage 85.
Gailliard 207, 238.
Galen (van) 191, 195.
Gales HG.
Galle 84.
Galop gez. Gulpen (van) 188.
Gangelt 142.
Gans 263.
Gassink 152.
Gaule (de) 120.
Gautier 253.
Gaymans 145.
Gederen 192.
Geeldorpius 57.
Geelvinck 17, 56—58, 70, 282.
Gelder (de) 205.
Gelder (van) 128, 214.
Gellecum (van) 192, 215.
Gemen (van) 22, 191.
Gendt (van) 127, 128.
Gérard 253.
Gerrits (Marytje) 197.
Gerrits (Jacob) 137.
Gerrits (Jan) 68.
Gewtecoren 117.
Gevaerts 78.
Gevershagen (van) 188.
Gheel van Spanbroeck (van) 282.
Gheleynsz. (Jan) 80.
Ghemen gend. Probsting (van) 224.
Ghenart 54.
Gherrits (Aechtge) 82.
Gherrits (Annetge) 82.
Gherritsz. (Jan) 81.
Ghijs 170-172.
Gil 83.
Gildemeester, Gildemeister, 91 92, 193:
Gilisz. (Jan) 80.
Gillon 69.
Gillisz. (Hendrik) 180, 181.
Girard des Bergeries (de) 32.
Gistichove 76.
Glauman 62.
Glay 86.
Goch (van) 250.
Godart 147.
Godia 192.
Godin, Godyn, Goddyn 87, 278, 279.
Goes (van der) 256.
Goethem (van) 85, 87.
Goffin 8.
Gogel 94.
Gogh (van) 87.
Cbolstein (van) 31, 128, 215.
Gon (van der) 222.
Gooy 31.
Gorcum (van) 254.
Gordon 337.
Gordyn 147.
Goudin 174.
Goudoever (van) 148.
Goulart 69.
Govertsz. (Dirk) 34.
Graeuwen (s') 253, 254.
Graffschaft (von) 32.
Grand (le) 85.
Graswinckel 16, 58, 71.
Grauw (de) 137.
Grauwert 256.
Gravensande (van s') 181, 182, 185—187.
Gravensande (Storm van s') ISO-187.
Grennier 31, 141.
Greve, Greeve (de) 207—209, 211, 240.
Groeneveld 206, 255.
Groeneweghen (van) 206, 269 275.
Groesbeeck (van) 54.
Groot Jamin (de) 283.
Grootvelt (van) 25.
Grutere (de) 206.
Gruys 62.
Gruyter (de) 188, 208, 241.
Grijpskerko 283.
Gulpen (Galop gez. van) 188
Gumoens (de) 195.
Gusterwyk (van) 190.
Gutichoaem (de) 78.

H.

Haak 283.
Haak Kerkman 283.
Hackfort (Ketel van) 21.
Haeften (do Cocq van) 270.
Haemstedc (van) 282.
Haeren (van) 76.
Haersma (van) 254.
Haersma van Vierssen 221, 22?
Haes (de) 121, 140—142.
Haffen 24.
Hagdorn 116.
Hagen (ten) 11.9.
Hagen, Haghen (van der) 172, 197.
Hahn 282.
Halewyn (van) 264, 269.
Halewijn (Teresteijn van) 269, 270.
Hallungius 196.
Hallius 1.40.
Haltorf 172.
Hapgauw (van) 83.
Hardy 174.
Hardy (de Maledent d') 174.
Harinck 286.
Harmens (Fokel) 275.
Harmensdr. (Lysbeth) 275.
Harmensz. (Corstiaen) 81.
Hart, Hert (die) 263—266.
Hart (van) 220.
Harten 249, 250.
Hartevelt (van) 183.
Hartigsvelt 269.
Haseur (de) 5.
Hasque, Teasque, Weasque (de) 13, 39—41, 45, 53.
Haavacrt 170.
Hasselaer 80, 58, 70, 169.
Hattem (van) 67, 284, 285.
Hattum (van) 245, 254.
Hauwen 70.
Heck (van) 166-172.
Hecke (van) 84.
Heeckeren (van) 61.
Heemskerk 241.
Heemlerck (van) 285)
Heenvliet (van) 261, 263, 267.
Heere (de) 275.
Heerema 221, 222.
Heersel (van) 1 4 5 .
Hees (van) 285.
Heffene (de) 78.
Heiden (van) 285, 286.
Heindr. (Aeltgen Dircx) 276.
Heindrick (den apotheecker) 80.
Heindrixdr. (Dieuwertgen) 79.
Heindrixz. (Cors) 81.
Heindrixsz. (Gherrit) 79.
Heindrixz. (Heindrich) 82.
Heindrixz. (Jan) 79—81.
Heindrixe. (Lucas) 276.
Heiudrixz. (Sibert) 82.
Hekeren (de Rode van) 27, 179.

Helin 183.
Helperi 152.
Hemricourt 132.
Hen (de) 222.
Hendriks (Jacob) 152.
Hendriksdr. (Lysbeth) 185.
Henricksdr.. (Marytge) 181.
Hendriksdr. (Tryntga) 186.
Hendrikse (Dirk) 181—188.
Hendriksen (Jan) 188.
Hendrics (Catalijntje) 248.
Hengst (van) 127.
Hengstenberg, Hengstenberghe, Hengstenberch 92, 193, 194.
Henricsoon (Maertijn) 185, 186.
Hensbeeck (van) 203.
Herincs 249.
Herklots 147.
Herlaer (Spreuwesteyn de) '78.
Herwaerden (van) 282.
Hessels 19, 71.
Hesselt van Dinter 214.
Heteren (van) 67.
Hetersen 115.
Hettema 221, 222.
Hettinga 149.
Heusden (van) 247.
Heuvel (van den) 186.
Heuven (van) 84.
Heyden (van der) 56, 75.
Heydcn (van) 134, 135.
Heyments (Lysbcth) 81.
Heyndricks 85.
Heyndrikcxz. (Dirk) 186.
Heyndriksdr. (Tryntge) 186.
Heyndrikse (Gillis) 1.86.
Heytmcyer 14G.
Hiel (van der) 1.42.
Hillegher (van) 1 SS.
Hinlopen 197.
Hoeck (van) 217, 219.
Hoeck (van der) 269.
Hoek 146.
Hoek (van) 193, 21'7, 249.
Hoemen (van) 31, 128.
Hoeve (van der) 18, 20, 69, 261, 264.
Hof (Im) 155.
Hof (van) 19G.
Hofmans 216, 248.
Hofstade (de) 75.
Hogendorp (van) 55, 258.
Hogervorst 168.
Holmberg dc Rcckfelt 222.
Holstein (Stael van) 188.
Holtkamp 198, 199, 222.
Holtmolen (van) 191.
Homade (van) 120.
Hommius (Festus) 140, 141.
Honert (van den) 141.
Hoógerneye (van) 183.
Hooghe (van Borsele van der) 150.
Hoogkamp, Hoogcamp, Hooghcamp, 193, 216, 219, 248, 249.
Hoogmade (van) 108—113, 121.
Hoorn (van) 86.
Hoornbeek 85.
Horenken 62.
Horne (van) 75, 131, 134, 137.
Hornman 254.
Hornman (During van Rotterburg gend.) 254.
Horst (van) 275.
Horst (van der) 199.
Hostade (de) 77.
Hotzoa 220.
Houtham (van) 276.
Houtuyn 185.
Hove (van den) 113, 171, 265.
Hoving 'CS.
Hoyckensloot (van) 268.
Huemen (van) 109.
Hugodr. (Maritge) 182.
Hugozn (Cornelis) 182.
Hugozn. (Hendrik) 181, 182, 185, 187.
Hugozn. (Joost) 84.
Huibrechts (Neeltgen) 80.
Huibrechtsz. (Bortel) 80.
Huichelbos 146.
Huisman 87, 152.
Huls (van) 59, 26G.
Hulsken 151.
Hulter (de) 206.
Hume 254.
Hunefeld 92.
Huntum 70, 71.
Hurgronjc 86.
Huthe 83.
Hutser (de) 81.
Huybrechts (Annetgen) 82.
Huydecooper, Huydecoper, 253, 282.
Huyghen (Erm) 81.
Huyghen (Geertgen) 274.
Huyghens 284.
Huyghwnsz. (Jan) 81.
Hngssen van Kattendijke 60.
Huyssens 61.

I.

Ideling (de) 288.
Imbyze, Embise, Hembise (van) 131-140.
Imhoff (van) 157, 158, 164.
Ingen (van) 200.
Inn- und Kniphausen (von) 157.
Isbrandtsz. (Bastiaen) 81.

J.

Jacobs (Aaltyn) 152.
Jacobs (Aeltjen) 22U.
Jacobs (Geertge) 276.
Janobs (Jacomyntie) 83.
Jacobs (Maritge) 82.
Jacobs (Trijn) 81, 276.
Jacobs (Vranck) 195.
Jacobsdr. (Necltgc) 80.
Jacobsz. (Barent) 275.
Jacobsz. (Dirck) 275.
Jacobsz. (Huich) 183.
Jacobsz. (Jacob) 81.
Jacobsz. (Jan) 83.
Jacobsz. (Jannetje) 30, 62.
Jacobsz. (Joost) 62.
Jacobsz. (Joris) 276.
Jacobsz. (Lenaert) 268.
Jacobsz. (Mathys) 80.
Jaeger 295.
Jalinck 151.
Jamin 59.
Jamin (de Groot) 283.
Jans (Baertge) 81.
Jans (Gheertge) 86.
Jans (Grietje) 121.
Jans (Heyltge) 276.
Jans (Jannetge) 82.
Jans (Maritge) 80.
Jans (Neeltge) 80.
Jans (Pieter) 260.
Jans (Teuntje) 120.
Jansdr. (Aechge) 79.
Jansdr. (Anna') 81.
Jansdr. (Dieuwer) 80.
Jansdr. (Geertje) 197.
Jansdr. (Hendrickge) 181.
Jansdr. (Katryn Gerrit) 264,265.
Jansen (Dirck) 188.
Jansen (Pieter) 275.
Janss (Gysbert) 67.
Janssen (Cathalina) 137-149.
Janssen (Jan) 137—139.
Jansz. (Andries) 80.
Jansz. (Burchart) 82.
Jansz. (Cornelis) 80.
Jansz. (Gysbert) 68.
Jansz. (Hendrik) 261, 262.
Jansz. (Jacob) 55.
Jansz. (Jan) 81, 82, 275.
Jansz. (Steven) 68.
Jansz. (Vrank) 181.
Jansa. (Willem) 276.
Janz. (Gerrit) 80, 262.
Jardin de la Motte (du) 128.
Jaspersz. (Cornelis) 239.
Jaussaud (de) 285, 286.
Jeude (van Lith de) 26.
Joincourt 85.
Jonckheer 199.
Jong (de) 145.
Jong (de Josselin de) 145.
Jonge (dej 70, 85, 235, 256.
Jongejan 285.
Jongemaets 96.
Jongh (de) 196, 249, 281, 286.
Jonghe (de) 176.
Joossens (Janneken) 83.
Josselin de Jong (de) 145.
Jordens 150.
Joris (Pierre Jean) 12.
Jorisz. (Gherrit) 2iP.
Jorisz. (Vrerick) 79, 82.

K.

Kaeyenbaers 11 6.
Kalkbremer 168.
Kamborch 79.
Kamper 121.
Kasteele (van de.) 51.
Keere (van der) 82.
Kamp (de) 220.
Kensensone (Gerrit Jan) 267.
Keppel (van) 59, 83, 283.
Kercherynck 23.
Kerckrinck 1920, 70, 71.
Kerkboff (van den) 137.
Kerkman (Haak) 283.
Kerssenbrock 23.
Kessel (van) 134, 188.
Ketel van Huckfort 21.
Ketteler (van) 134, 135.
Ketelaer 217, 249.
Ketwich (van) 24, 198.
Keun 206.
Keyenburch (van) 114, 116.
Keyser 108, 141, 152, 214.
Keyser (de) 86.
Keizers 284.
Kieft 141.
Klerck 32, 213-215.
Klerck de Zon 214.
Kleyhorst 22.
Kleynputte 286.
Kleyvorne 22.
Knappert 170.
Knibbe 142.
Kniphausen (von Inn- und) 157.
Kock (de) 95, 148, 245, 24G.
Kock van Leeuwen (de) 245, 246.
Kodde 148.
Koninck 197.
Koops 75.
Korendycker 216—219, 249.
Kraey 85.
Kramer 252.
Kramm 247.
Kreylkamp 148.
Kroook 25.
Kruysse (van dc) 286.
Kuiper 286.
Kulmann 23.
Kuvèl GO.
Kuyl 250.
Kuynre 215.

L.

Laan (van der) 15, 16, 19, 120, 121.
Laer (van) 95.
Laers 111-114.
Lalsing (de) 190, 215, 266.
Lamberts (Aeltgen) 24.
Lamberts (Ike) 25.
Lamberts (Jan) 25.

Lambrechts (Lambrechtgen) S2.
Lambrechts (Pieterge) 81.
Lambrechts (Tryntge) 276.
Lambrechtsen 255.
Lammen8 84.
Lammerson 121.
Lamotthe Si.
Landas 253.
Landsheere 85.
Langen (von) 23.
Langendorp 152.
Langerac du Marchie Sarvaas 31
Langerak 30, 63, 150.
Langewagen 197.
Langmans 120, 121.
Lanoy (de) 110, 111.
Lantsbergen 16.
Lardeur 42,.
Late (de) 276.
Laurent (Pirot) 9, 10, 42, 43, 47.
Lauw (de) 216.
Lawick 215.
Lawick van Pabst (van) 60.
Leckaerts de Meerbeke 77.
Leeffdael 215.
Leemans 245, 246.
Leembruggen 92.
Leeuwaerden (van) 148.
Leeuwen (van) 24, 67, 176, 246, 283.
Leeuwen (de Kock van) 245, 246.
Leffen 121.
Lekke (van der) 190.
Lelyvelt 119.
Lemair 17.
Lembeck (von Gemen gent. von) 22.
Lenaerts (Aeltien) 83.
Lengerke 199.
Lennep (van) 287, 288.
Lent (van) 239.
Lewe van Aduard 255.
Leydecker 147.
Leyden (van) 183, 276.
Leyden (van der) 56.
Leyten 192.
Lienden (Vonck van) 214, 215
Lievens 16, 18.
Lierensdr. (Mayken) 183.
Linart 5.
Linden (van der) 146.
Lith (van,) 192.
Lith de Jeude (van) 26.
Lockhorst 215.
Lodisio 246.
Loenen (van) 92, 112, 275.
Loet 26.
Loeven (van) 275.
Loon (van) 15—20, 28, 55—59, 62, 69-74, 93.
Loon Ruyckhaver (van) 73.
Loonen (van) 68.
Loran 254.
Losgert 200.
Lotsy 222.
Lourcns (Maria) 63.
Lourense (Baaltje) 222.
Louris 141.
Low 80.
Lucas (Mac) 53, 55.
Lucassen 53.
Luyken 26, 27, 219, 220.
Luyt 269.
Lybes 284.
Lydaes 84.
Lynden (van) 188, 271.

nr.

Ma (van der) 141.
Machorisz. (Henric) 179.
Machorisz. (Wolter) 179.
Maechielsen (Margarita) 84.
Maelstede (van der) 261.
Maerssen (van) 241.
Maertens (Joosken) 276.
Maertens (Neeltje) 83.
Maertensz. (Arris) 83.
Maertensz. (Jan) 275.
Maertensz. (Rochus) 276.
Maes 83, 84.
Maeth (van der) 207, 238.
Maire (lcj 12, 168.
Maisonden 215.
Malbergen (van) 240.
Maledent (dej li4.
Maledent d'Hardy (de) 174.
Malet 83.
Maljaarts 86.
Mallebrijn (van) 240.
Mnlvesey 209.
Man (de) 85.
Manderscheit (van) 190.
Marchie (du) 30.
Marchie Sarvaas (du) 30.
Marchie Sarvaas (Langerac duj 31.
Marckel (van) 288.
Mareuille 160-162.
Marlier, Marier, Marye (de, le) 40, 45.
Marlot 214.
Marquarding 24.
Marsart (Faulte de) 174.
Martensoon (Arendt) 205.
Maskarefi 254.
Massa, Massart 40, 45.
Mathenesse (van) 60, 61, 214.
Matthiasz. (Gerhard) 147.
Mechelen 214.
Mee (van) 84.
Meer (van der) 59, 84, 258.
Meerbeke (Leckaerts de) 77.
Meerman 16, 18, 28, 58, 62, 69, 70, 72.
Mees 83.
Meeteren (van) 172.
Meghen (van) 120.
Melis (Burchge) 82.
Meliskerke (van) 262, 263.
Mellincrode (van) 145.
Melschede 23.
Mente 92.
Merens 194.
Merkus 246.
Merode (van) 128, 134, 269.
Merthem (van) 266.
Merwede (van de) 62.
Meulen (van der) 168.
Meurs (van) 67.
Meverden (van) 27, 199.
Meyde (van der) 269.
Meyer (de) 249.
Meyers 249.
Meyland 152.
Meyster 141.
Michiels (Alijt) 145.
Mierop (van, van der) 28, 62.
Mil (de) 113.
Millius 141.
Mimers 275.
Minnaert 120.
Modens 17.
Mol 108.
Molhausen 192.
Monceau (de) 285.
Monde (van der) 148, 176.
Monickendam (van) 55.
Montfoort (van) 241, 265—267, 269.
Mor 30.
Morrhius 82.
Mortenbeke (de) 279.
Morus 81.
Moses (Elisabeth j 196.
Most 199.
Mostert 146.
Mote (la) 85.
Motman 223.
Motzfeld 64.
Moulin (du) 142.
Mulert 21.
Muller 167.
Munck (de) 85.
Munier 167.
Munster (van) 23, 191, 224.
Münster (von) 91.
Muyden, Muyen (van) 222.
Muys 29.
Muysken, Muisken 62, 95, 148, 176, 199.
Mynden (van) 241.

N.

Naaldwijk (van) 210, 241.
Naberman 29.
Nachtegaal 85, 140.
Nagel (von) 23.
Nassau (van) 134, 189, 190.
Nassau la Lecq (van) 165.
Nauta 127.
Nellesteyn (van) 197, 253.
Nes (van) 60.
Neteler 192.
Neufville (dej 167, 169.
Neve (de) 279.
Nicolai (de) 188.
Niels 287.
Nierstrasz 148, 222.
Nieuborch (van der) 82.
Nieupoort 20, 58, 73.
Nieuwburgh (van der) 62, 63
Nispen (van) 106-121.
Noltheaius 223, 255.
Nonnen (van der) 278.
Noort (van) 140-142.
Noortdyck 148, 149.
Noorthey 28, 29.
Nozeman 29.
Nyenrode (vanj 241.
Nyevelt, Nivelt, Nyvelt, Nyevelts (van) 208, 209.
Nijs (dej 141.
Nys Blankaerts (de) 192.
Nyman 175.

0.

Ockinga (van) 126.
Oenema (Douma vam) 149.
Oer (von) 23.
Offenberch (van) 19, 20, 55, 56, 69.
Oillaerts 148, 149.
Oillaertsz. (Willeboort) 109,111.
Olde Ridder 256.
Oldeneel (van) 178-181.
Ommeren (van) 144, 145, 188 204, 207.
Onneken 157.
Oole 286.
Oom van Wijngaarden 266.
Oomkens 152.
Oordt (van) li5.
Oortman 149.
Oost (van) 170, 171.
Oosten (vanj 113.
Oostende (van) 282.
Oosterlingh (den) 110.
Oosterom 141.
Oostingh 288.
Oostrum (van) 242.
os 192.
Osch (van) 220.
Ossewaarde 85, 86.
Osthoff 92.
Outerman 108-110, 113, 119, 121.
Outrein (d') 147.
Outshoorn (de Vlaming van) 76.
Overbroek 217, 251.
Overlaer (van) 145.
Overmeer 141, 142.
Ovink 145.
Op (van) 140, 141, 241.

P.

Pabst (van Lawick van) GO.
Pallant (vanj 190.
Palm 221, 256.
Pamps 80.
Panheau 48.
Panneboeter 176, 199, 222, 223, 255, 287.
Panthaleon van Eck (van) 147, 284.
Pardieu (de) 198.
Parker 87.
Pa5 113.
Patot (Tissot van,) 195, 196.
Patijn 168.
Paulus 83, S4.
Pearhoom 245.
Peeters (Jan) 283.
Pelgrom 19, 20, 55, 69, 70.
Pelle 84.
Pelletier 85.
Pelt (van) 193, 217, 219, 249—251.
Peltzer 222.
Pendenus 86.
Penninck 2'5.
Perk 220.
Perre (van der) 275.
Peters (Weyntgen) 1.44, 145.
Petershem (van) 134.
Philips (Saerken) 83.
Philipsdr. (Marickcn Dierick) 2i
Pierre (Servais) 88, 89.
Piersonis (Lyshet Jans) 82.
Pierson 84.
Pieters (Abraham) 121.
Pieters (Adriana) 113, 114.
Pieters (Ariaentge) 80.
Pietcrs (Cornelia) 250.
Pieters (Elysabeth) 84.
Pieters (Helena) 157.
Pieters (Jean) 40, 88.
Pieters (Maritgcj 275.
Pietersdr. (Anna) 181-183.
Pietersdr. (Trijntje) 197.
Pietcrsz. (Arien) 83.
Piotersz. (Claes) 141.
Pietersz. (Coer) 277.
Pietersz. (Servaes) 12-14, 39-41, 45, 46, 49.
Pietcrsz. (Walich) 80.
Pilaar 286.
Pimpeselaer 44.
Pipenpoy 279.
Piquer 215.
Piron 8.5.
Pis0 141.
Pistorius 86.
Plate, Plaate, Platen, Plaat 29, 62, 63.
Plancius 140.
Plevier 255.
Plevits (de) 174.
Pocheau 13.
Pol (van der) 84.
Poll, (van de) 15.
Poort (van der) 84.
Porcelet (de) 285.
Portman (von) 28.
Pot 239.
Potboff 151.
Pots 86.
Pottelbergc (van) 188.
Pottere (de) 198.
Pottey 86, 87.
Pradellius (van) 85.
Prins 82.
Probsting 191.
Probsting (van Ghemen gend.) 224.
Pronck 92.
Pruyht 87.
Putman 95.
Putte (van de) 84, 87.
Pyl 86.
Pyron 86.

Q.

Quarles 195.
Quick 85.
Quist 251.

R.

Rademaacker 85.
Rademacher 246.
Raesvelt 128.
Rasfeld 27.
Raven 109.
Reck (von der) 23, 126.
Reckerman 92.
Reder (de) 147.
Roede (van) 60, 199, 215.
Rees 192.
Regniers (de) 126.
Reimerswaal (van) 236.
Renesse (van) 214, 215, 238-241, 282.
Rengers 192.
Reyers (Anna) 67.
Reyersdr. (Erckgen) 79.
Reygersman 86.
Reyniers 85.
Reyniers (Catelyne j 276.
Reyniersen 86.
Reynst 246.
Rheden,, Rehden (von) 199, 223, 224, 255.
Rhenen 214, 215.
Ridder (dc) 96.
Ridder (Olde) 256.
Rietrae t 206.
Rieu (du) 149, 176.
Rievo (de) 121.
Rimpelaer 193, 217, 219, 250, 251, 279.
Ringelberg 64, 220.
Ringeling 30, 62.
Hispy (de) 121.
Ritter 255.
Rivo (de) 113.
Rohrechtsz. (Eewout) 81.
Roch 70.
Rocholl 175.
Rode van Hekeren (de) 27, 179.
Rodenburch (vanj 239.
Rodolphus (Copinus) 79.
Roelandus 20.
Roelendr. (Katryn Jan) 264, 265
Roelofs 253.
Roelofs (Huybert) 67, 68.
Roelofs (Jan) 137.
Roelvink 224.
Rolandus 223.
Romare (de) 67, 204.
Romondt (van) 144, 148, 176, 199.
Romswinokcl 31.
Ronde (de) 221.
Roos 195.
Roscam 276.
Rosenstraueh (van) 151.
Ross (von) 286.
Rossum (van) 127, 224.
Rottenburg gend. Hornman (During van) 254.
Rouffaer 223.
Rousselet de Brousson 169.
Rouws 110.
Roveen (van) 250.
Royaart, Royaert 85.
Royèn 214.
Runia 149.
Rupertus 87.
Ruiter 21.5.
Ruychaver, Ruyckhaver(s) 15—22, 56—58, 70.
Ruyl 57.
Ruyscher (de) 109—111, 120, 121.
Ryck 84, 247.
Rycke (de) 84, 85.
Rijke 83, 95.
Rymsdyck (van) 85.
Ryninck 63.
Ryninck de Windt 63.
Ryshy 121.
Ryswyck (van) 214, 283.

'S

Sadelborger 264.
Sael 241.
Saemslacht (van) 176.
Sam 220.
Sanden (van) 145.
Sanders 147.
Sandick (van) 67, 204.
Sandra 86, 87.
Sandra Veltman (de) 255.
Santen (van) 28, 69, 187.
Santinge 288.
Sarvaas 30, 63, 149, 150.
Sarvaas (du Marchie) 30.
Sarvaas (Langerac du Marchie) 31.
Sasbout 186.
Sasse (von) 126.
Scevola 82.
Schagen (van) 62, 198, 208.
Schaik 96.
Schas 220, 221.
Schatte (van der) 255, 256.
Schellach (van) 262, 263.
Schellaert 31.
Schenk (von) 221.
Schepers 28, 29.
Schepper (do) 223.
Scherpenbrant (van) 113, 117.
Schilden (van der) 60.
Schilperoort 81.
Schimmelpenninck 128.
Schippers 248.
Schluiter 147.
Schmelte 23.
Schoone 85.
Schorer 86.
Schouten 30.
Schouwenberg 200.
Schouwenburg 175, 199.
Schregel 121.
Schreybergher 275.
Hchrieck (van) 288.
Schroysteyn 25.
Schuer (van der) 150.
Schueren (van der) 278, 279.
Schulenburg (von der) 188.
Schuller (van) 240.
Schultens 142.
Schulta 127.
Schuurbeque 256, 286.
Schuylenburch (van) 387, 188, 202—208, 212.
Schuyt 282.
Schwenger 92.
Pcott 214.
Sebastiaensz. (Janj 268.
Selders 32.
Serooskerken (van Tuyl van) 197.
Servaas 146.
Servaes (Olivier) 205.
Servaes (Pierre) 13, 39, 41, 45, 46.
Sevender, Zevender (van) 268.
Simmeraet (van) 110, 111, 114.
Simons (Grietge) 86.
Simons (Lysbeth) 82.
Simons (Neeltge) 276.
Simonss. (Cornelis) 195.
Simonsz. (Arien) 275.
Simonsz. (Martyn) 264.
Sindico 242.
Siolt 152.
Sitter (de) 83.

Six 83, 94.
Sleurink 31.
Sloet 31, 135.
Sluysken 284.
Smeesters 275.
Smeth (de) 59, 121.
Smissaert 214-216.
Smit 95, 96.
Smits 84, 282.
Smytegelt 86.
Sneevliet 249.
Snouckaert van Schauburg 282.
Soesdijk (van) 59.
Son (van) 141.
Sonnevelt 118.
Sonnevelt (van) 18.
Sorgeloos 86.
Sorgea (van) 31.
Spaen la Lecq (van) 233-236.
Spelt (van der) 218, 219, 251, 279.
Spengler 149.
Spierinck 17, 19, 58, 69, 72, 256.
Spoor 59.
Spoyaert 261.
Spreuwesteyn de Herlaer 76, 78.
Sprinchuysen 140.
Stade (von) 193.
Stadecker (van den) 145.
Stael (van der) 125.
Stael van Holstein 188.
Stalpaert van der Wyele 114.
Stam 121.
Standerts 276.
Starreaborch 259, 266.
Starrenstein 259, 266.
Steege, Stiegen (ter) 277.
Steege van Suchtelen (ter) 277.
Steegen (van der) 277.
Steelandt (van) 187, 188.
Steen 242.
Steene (van) 86.
Steenhart 283.
Steenhuis 254.
Steenhuysen (van) 28.
Steenkiste (van de) 107—109, 113, 114.
Steenwijk 269.
Steenwijk (de Vos van) 28, 126, 259, 270.
Stefné 127.
Steins Bisschop 287.
Steland 214.
Stelt 280.
Stembert, Stembier (de) 3-11 38, 42, 45, 50—53.
Stephensz. (Ghisbert) 144.
Stepraet 128.
Sterk 86.
Steveninck 22.
Stiens (Clement) 275.
Stier 214.
Stoepe (van do) 109, 149.
Stoffe (van der) 116, 117.
Stoffebs. (Govert) 83.
Stolck 82.
Stolker 29.
Stoop 69.
Storgius 279.
Storm 180-182, 187.
Storm vau 's-Gravesande 180—188.
Storm van Horssen 131. 135.
Storm van Weena 181, 183.
Storm van Werle 135.
Strachan 147.
Stralen (van) 26, 144.
Straten (van) 200.
Stratenus 140, 142.
Struygen 78.
Stryen (van) 86.
Stuart (van) 264.
Sturler (von, de) 195, 196.
Sturman (von) 60.
Suchtelen (van) 277.
Suermondt, Suermont, Suyrmont 66-70, 144, 219.
Suggeraet 141.
Suringar 256, 286, 285.
Swalmius (van der Vorm) 196.
Swancke 85.
Swanenburgh 109.
Swarte 22.
Sweersz. (Heindrick) 81, 82.
Swencke 221.
Swieten, Zwieten (van) 219, 266.
Swinderen (van) 152, 222, 223, 255.
Sypesteyn (van) 126.

T.

Tarabel (de) 285.
Teiseira 28.
Ter Ville 286.
Teresteijn van Halewijn 269, 270.
Terpstra 127.
Tersier 63, 127.
Terwen 149.
Tets (van) 28, 94.
Texelius 85.
Teylingen (van) 28, 126.
Teytut 253.
Theodorius 81.
Theunder 92.
Thilin (von) 254.
Thomasdr. (Wynen) 79.
Thomasz. (Claes) 276.
Thomasz. (Cornclis) 82.
Thonis (Jannetgen) 13.
Thonus (Peterkine) 43, 49.
Thorenrlyet 140.
Thour (delle) 6.
Threzel 85.
Thulden (van) 287.
Thuret 200.
Thye (tea) 151.
Thyssen (Gillis) 85.
Tielen 172.
Tielmansdr. (Maritge) 275.
Tienden (van) 70.
Tierens 192.
Til (van) 285, 287.
Tilenus 84, 85.
Timmers 28, 210.
Tindal 28.
Tissot van Patot 195, 196.
Tol (van) 214.
Tonckens 150, 288.
Torbrüggen 23.
Torck 28, 93.
Tour (du) 28.
Tratsaart 86.
Travelmann 22.
Trazegnies (de) 132.
Tremblay 32.
Trench 28.
Treub 150.
Triapain, Trinpain 75—78.
Tricht (vanj 256.
Trip 199, 215, 222—224, 253.
Tromp 151.
Tschudi (von) 224.
Tubenius 141.
Tuenisz. (Corstiaen) 81.
Tuonisz. (Jan) 82.
Tulleken 28, 283.
Turck, Turcq 217, 283.
Tuyll (van) 28.
Tuyll van Serooskerken (van) 195.
Tuyte 31.
Tuytelaer 69.
Twent 28.
Tymens (Woyntge) 276.
Tyssen (Aeltge) 276.
Tyssen (Jannetge) 273.

U.

Uchelen (van) 70.
Uhlenbeck 92.
Una 152.
Urbani (Gerardus) 36, 73, 74.
Utenhove, Uth den Have (van) 21, 22, 282, 283.
Utenweert 198.
Uwens 62.

V.

Vaillant 196.
Valckenburch 70.
Valckenburgh (van) 281.
Valentier 256.
Valentijn 200.
Valkenaar 239.
Valkenier 214.
Varick (van) 31, 127, 128, 150, 151.
Vaster 246.
Vastraetssone (Jan) 267.
Veen (van) 16, 17, 58, 70.
Veen (van der) 120, 128.
Veer (de) 149.
Veeris 29, 62, 63.
Velde (van de) 172, 225.
Veldhoven 248, 249.
Vellink 175.
Velp (van) 200.
Velsen (vanj 127, 151.
Velsenaar 222, 287, 288.
Velthoven (van) 230.
Veltman (de Sandra) 255.
Venne 86.
Verbrugge 118.
Verdiere 86.
Verdonck 28.
Verhagen 115, 141, 281.
Verheul 222.
Verheye 86.
Verheyen 137.
Verhooch 186.
Verhoof 142.
Vermathe 144.
Vermolen 26.
Vernatty 151.
Vernhout 175.
Vernyer, Verniers 27.
Verrerie (de) 221.
Versaat 200.
Verschoor 31, 32, 224.
Verschuer, Verschueren 148, 149.
Verschuir 28.
Verschuyeren 195.
Verspoor 86.
Verstegen 85.
Verstolk 28.
Vervane 118.
Verver 200.
Vervoorn 59.
Veulne (de) 78.
Vierssen (Haersma van) 221, 222.
Vierssen Trip (van) 222.
Vilaen 246—248, 284.
Ville (Ter) 286.
Vincelaer, Vinceler, Viuseler (van) 24—26, 64.
Vink, Vinck, Vincke 83, 146, 179, 180, 393, 216, 217, 219, 220, 248, 249.
Virmund 32.
Virot 214.
Visscher 127.
Visser 142.
Vivere (van der) 242.
Vyfhuis 195
Vlaming van Outshoorn (de) 75.
Vliet (van) 205.

Vliet (van der) 203, 207.
Vloten (van) 198.
Voerst (van) 28.
Voet, Voeth 86, 128.
Volkering 200.
Volkersz. (Beatris) 84.
Vonck van Lienden 214, 215.
Voogels 17.
Voorbeytel 85.
Voorne (van) 260.
Voort (dc Reet van der) 35..
Voorthuysen (van) 31, 95.
Vorm (van der) 196.
Vorm Swalmius (van der) 196.
Vos. 63.
Vos van Steenwijk (de) 28, 126.
Vos van Steenwijk gend. van Essen (de) 259, 270.
Vosch van Avesaet 28.
Vosmaer 186, 187.
Voute (la) 85.
Voys 22.
Vranckensz. (Gherrit) 79.
Vrecken (van der) 173.
Vredenburch 18.
Vries (de) 137, 138, 220.
Vricse 151.
Vrowloo 274.
Vrybcrghe, Vrybergen (van) 84, 283.
Vyfhuis 195.

CV.

Waalkens 128.
Wachefeldcr 222.
Waddynsz (Willem) 260.
Wael (de) 82.
Wagewyns gen. Zegers 187.
Wagtendonk 128.
Waldock (van) 189.
Walhain (de) 74, 75, 77.
Walich 275.
Walle (van de) 84.
Wallen (van der) 142.
Wallendal 27.
Wantcnacr 59.
Warir 28.
Warmolts 152.
Warpen (van) 81.
Wassenaer (van) 28, 154—166, 211-213.
Wassenhoven 210.
Water (te) 169.
Wawere (van den) 77.
Wecke 32.
Weene (Storm van) 181.
Weers 193.
Weert (de) 193, 216-219, 248-2.52, 279—280, 253.
Welde (Back van) 284.
Welhoeck 69.
Wenneber 92.
Wennemar 92.
Werken (van der) 262, 263.
Westenberg 61.
Westerholt (van) 125, 126.
Westerloo (van) 134.
Westhof 23, 92.
Westreenen (van) 28, 223, 284.
Betere (van den) 77.
Vetten (van) 200.
Weyerman 246, 247.
Yeyhrother (von) 198.
Viarda 223. 224, 255
Wicherlink 1.95.
Viersma 127.
Wierts, Wirtz 64, 95, 148.
Rlckens 92.
Wilde(de) 59, 60.
Wildrik 223.
Wildschut 121.
Vilhelmss (Tryn) 144.
Wilich 254
Willems (Barbara) 275.
Willems (Cathalyn) 137.
Willems (Cornelia) 137.
Willems (Cuniera) 80.
Willems (Era) 139.
Willems (Geertruyt) 137.
Willems (Hendriksken) 137.
Willems (Jan) 137.
Willems (Maritge) 276.
Willems (Michiel) 137.
Willems (Philips) 83.
Willems (Yfken) 137.
Willemsdr. (Janneken) 24.
Willemsdr. (Neeltge) 80.
Willemsen (Gysbert) 207, 208, 210.
Willemsz. (Aelbrecht) 82.
Willemszn. (Boudewyn) 263.
Willemsz. (Cornelis) 81.
Willemz. (Pieter) 82.
Willink 191.
Wils 200.
Windt (do) 63.
Windt (Ryninck de) 63.
Wingadere (de) SO.
Winter (van) 28, 170.
Winters 32, 288.
Wintschudt 256.
Wiss 195.
Wit (de) 84.
With (de) 220, 288.
Wits 171.
Witsen 152.
Witte (de) 87.
Wittele 286.
Witthem (de) 78.
Wittkop 23.
Woelderen (van) 288.
Woeringen (Buys van) 192.
Woldringh 152.
Wolff (de) 120, 121.
Wolfswinckel (van) 168.
Wolters 59, GO.
Worbert 28, 154—166, 211-213
Vorbert van Wassenaer 154—166 211—213.
Voude (van der) 267.
Vouter (Pieter) 283.
Wouters 86.
Wouters (Geertrui) 250.
Wouters (Janneken) 84.
Woutersdr. (Pietertge) 80.
Woutersen (Aert) 188.
Woutersz. (Trijntge Pieter) 276.
Wouw (van) 147.
Wouwere (van den) 75.
Wrangel (von) 28.
Wtenbroeck 187.
Wttewaall 282, 283.
Wunschwitz (von) 198.
Wurgers 137.
Wuytiers, Woutiers, Woutyers 28, 34-36, 73-79.
Wuytiers (Barchman) 34, 35, 73-75.
Wyck (van der) 22, 24, 176.
Wyckel (van) 224, 255.
Wyele (Stalpaert van der) 114.
Wyk (van) 25, 176.
Wymar (de) 28.
Wynants 85, 240.
Wynants van Resant 125.
Wijnbergen (van) 128.
Wijncoop 197.
Wijngaarden 214.
Wijngaarden (Oom van) 266.
Wynkes 145, 175.
Wijnmalen 219, 279, 280.
Wyntgens 144, 145, 175.
Wyntjes 145.
wyss 195.

Y

Ymans 286.
Ysbrandts (Ael) 81.
Ysselstein 31, 286.
Yvoy (d') 234.
Yzendoorn (van) 223.

Z.

Zandyk (van) 26.
Zeger (Jeurriaen) 137.
Zegers (Wagewyns gen.) 187.
Zeller 32.
Zon (Klerck de) 214.
Zout (de) 249.
Zuylen (van) 28, 124, 125, 374, 207—211, 238-242.
Zwege (ter) 145.

Deze ledenlijst behoort bij N°. 2 van Maandblad van het Genealogisch-Heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw" 1917.

Het Genealogisch-Heraldisch Genootschap „DE NEDERLANDSCHE LEEUW",

gevestigd te 's-Gravenhcrge.

OPGERICHT 1883.

Bestuur:

	Jaar van benoeming:
Jhr. C. H. C. A. VAN SYPESTEYN, *Voorzitter*	1909
Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *Secretaris en Redacteur.*	*1913*
B. VAN HAERSMA BUMA, *Penningmeester*	*1912*
Jhr. Mr. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS, *waarnemend Bibliothecaris.*	*1913*
W. baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG. ..... (1894-1901)	1904
Jhr. H. P. WITSEN ELIAS	1913
J. D. WAGNER ..... (1905—1909)	1915

NAAMLIJST DER LEDEN.

(Toestand op 15 Februari 1917.)

Het Genootschap telt 10 eere-leden, 14 correspondeerende leden, 366 gewone leden en staat met 47 wetenschappelijke instellingen zoowel hier te lande als in het buitenland in betrekking.

Eereleden:

(Het jaartal achter de namen geeft liet jaar van benoeming aan. L = gewoon lid; C = correspondeerend lid; E = Eere-lid.)

P. A. graaf DU CHASTEL DE LA HOWARDERIE-NEUVIREUIL (C. 1884; E. 1890)	Riom (Puy-de-Dôme, Fr.), rue Pascal 4.
A. baron VON DACHENHAUSEN (C. 1884; E. 1890)	Stuttgart, Böblingerstrasse 55.
H. R. HIORT-LORENZEN (C. 1888 ; E. 1890)	Röskilde (Den.), Koninklijk Paleis.
Jhr. Mr. TH. H. F. VAN RIEMSDIJK (E. 1891)	's-Gravenhage, Oranjestraat 8.
ALPH. GOOVAERTS (L. 1884 ; C. 1891 ; E. 1893)	Brussel, Vonckstraat 51.
A. J. SERVAAS VAN ROOYEN (E. 1895)	Zeist, Wilhelminalaan 47.
TH. graaf DE RENESSE (L. 1884 ; C. 1893; E. 1898)	Bilsen (België), Kasteel Schoonebeeck.
H. F. MACCO (E. 1906)	Steglitz-Berlijn, Humboldtstrasse 2.
Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND (L. 1899; E. 1909) .	Peking, Legatie der Nederlanden.
J. D. WAGNER (L. 1883; E. 1910).	's-Gravenhage, Kazernestraat 60.

Correspondeerende Leden:

Jhr. A. DE BEHAULT DE DORNON (C. 1888) . . .	Brussel, Spanjestraat 92.
GUSTAV SEYLER (C. 1889)	Berlijn, Gneisenaustrasse 99.
Prof. Dr. E. DOEPLER (C. 1891)	Berlijn, Dombergstrasse 2.
E. DE SEYN-VERHOUGSTRAETE (C. 1891). . . .	Aalst (België).
Dr. W. VAN WERVEKE (C. 1891)	Luxemburg.
A. graaf DE GHELLINCK D'ELSEGHEM—VAERNEWYCK (C. 1893).	Brussel, Nijverheidstraat 15.
A. J. C. KREMER (C. 1895)	Arnhem, Mariënburgstraat 12.
A. F. VAN BEURDEN (C. 1896)	Roermond.
W. WIJNAENDTS VAN RESANDT (L. 1901; C. 1908) .	De Steeg, „Nieuw Resande".
Mr. P. C. **BLOYS VAN** TRESLONG **PRINS (L.** 1900; C. 1910)	Hilversum, Ministerpark 14. (Tijdel.)
W. J. F. JUTEN (C. 1910)	Bergen-op-Zoom.
J. H. J. HAMELBERG (C. 1911)	Soest, Praamgracht 9.
J. W. C. DEL COURT (C. 1913).	Londen (W.), Blenheim Crescent 47, Ladbroke Grove.
Jhr. Mr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND (L. 1905; c. 1917).	Wassenaar, Huize Haesenberch.

Gewone Leden:

Jaar van benoeming.

1917 AEFFERDEN, Jhr. A. M. H. E. VAN
Kasteel Geulle, Geulle (Limb.).

1913 AKKER, W. L. VAN DEN
P. C. Hooftstraat 37, Amsterdam.

1910 ANTHONISZ, R. G.
The Pleasance, Havelock Town, Colombo (Ceylon).

1911 ARCHIEF, HET ALGEMEEN RIJKS-
Bleyenburg, 's-Gravenhage.

1910 ARCHIEF IN GELDERLAND, HET RIJKS-
Marktstraat 1, Arnhem.

1910 ARCHIEF VAN DELFT, HET GEMEENTE-
Raadhuis, Delft.

1905 ARNTZENIUS, W. N.
Louise de Colignystraat 27, 's-Gravenhage.

1916 AUMERIE, F. L. G. D'
Prins Willemstraat 19, Scheveningen.

1916 AUMERIE, 0. G. D'
Prins Willemstraat 19, Scheveningen.

1883 BAERT DE WAARDE, Mr. W. C.
Château de Burier, La Tour de Peilz, (Vaud, Zwitserland!.

1887 BALLOT, Mr. C. S. BUYS
Zwarteweg 16a, 's-Gravenhage.

1908 BALVEREN, Mr. W. E. J. baron VAN
Eusebius Binnensingel 18, Arnhem.

1917 BARMEN 'T LOO, Dr. J. H. J. VAN
Nassauplein 12, 's-Gravenhage.

1905 BASTERT, **J. J.**
Koninginnegracht 18, 's-Gravenhage.

1913 BAUD, Jhr. G. C. L. H.
Koninginnegracht 28, 's-Gravenhage.

Jaar van benoeming.

1912 BEELAERTS VAN BLOKLAND, Jhr. J.
Villa Vreeberg, Oosterbeek.

1910 BEEST, C. W. E. VAN VOORST VAN
Maarsen.

1911 BEETS, CH.
Laan *van der Wyck*, Buitenzorg.

1911 BENTEYN, J. M.
Zutfen.

1908 BENTINCK, G. J. G. C. graaf VAN ALDENBURG
Kasteel Amerongen, Amorongen.

1911 BENTINCK, M. R. baron
Huize Teylingerhorst, Wassenaar.

1895 BÈRE, PH. F. L. C. LACH DE
Sweelinckstraat 155, 's-Gravenhage.

1913 BERESTEYN, Jhr. Mr. Dr. E. A. VAN
Van Stolkweg 31, Scheveningen.

1912 BERVOETS, B. **J.**
Zijlweg 100rood, Haarlem.

1911 BIBLIOTHEEK DER TECHNISCHE HOOGESCHOOL
Delft.

1908 BIBLIOTHEEK DER UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM
Amsterdam.

1912 BILT, Prof. C. L. VAN DER
Nassaulaan *11a*, 's-Gravenhage.

1908 BINKHORST VAN OUDCARSPEL, P.
Villa *Antoinette, Liesbossehe Weg*, Princenhage.

1911 BLANCKENHAGEN, A. J.
Laan van Meerdervoort 20, 's-Gravenhage.

1909 BLANCKENHAGEN, L. A.
Rue Marboeuf 6, Parijs.

1911 BLOM, Mr. J.
Tiel.

Jaar van benoeming.

1914 BLIJENBURGH, A. H. W. VAN
Koninginnegracht 45, 's Gravenhage

1910 BLIJENBURGH, C. J. M. VAN
Willemstraat 12, 's Gravenhage.

1917 BOETZELAER, R. W. baron VAN
Huize Eyckenstein, Maartensdijk.

1915 BOEYE, Jhr. G. L. SCHUURBEQUE
Surinamestraat 16, 's-Gravenhage.

1912 BOIS, Prof. Dr. H. P. J. G. DU
Herwarthstrasse 4, Berlijn N.W. 40.

1916 BOISSEVAIN, B. H.
Villa Buon Retiro, Hilversum.

1898 BOOGAERT, B.
Sweerts de Landasstraat 75, Arnhem.

1916 BOWIER, Jhr. W. M.
Valeriusstraat 10, Amsterdam.

1913 BRAAKENBURG VAN BACKUM, L. J. A.
Huize Spaarnoog, Harmen Jansweg, Haarlem.

1900 BREDIUS, C. J. A.
Huize *Zaanen,* Schoten.

1914 BREGGEN, Dr. F. A. VAN DER
Huize Boschvliet, Bloemendaal.

1908 BRUYNS, J. A. F. MÖRZER
Cantonlaan, Baarn.

1909 BUMA, B. VAN HAERSMA
Jan van Nassaustraat 52, 's-Gravenhage.

1913 BUMA, G. J. VAN HAERSMA
de *Perponcherstraat 117,* 's-Gravenhage.

1912 BURGH, P. J. W. J. VAN DER
Huize den *Bongerd,* Renkum.

1916 BIJLERT, J. L. VAN
Havenstraat 7a, Delft.

1899 BIJLEVELD, W. J. J. C.
Oegstgeesterlaan 4, Leiden.

1900 CALKOEN, L.
Nieuwe *Gracht 57,* Haarlem.

1911 CALLENFELS, P. J. VON STEIN
Ie van den Boschstraat 29, 's-Gravenhage.

1912 CAMARGO, FLAVIO SOARES DE
Caixa 254, Santos (Brazilië).

1905 CAPELLEN, R. H. 0. baron VAN DER
Laan Copes van Cattenburch 15, 's-Gravenhage.

1912 CATS, Mr. H. MANGER
Woerden.

1907 CLEMENT, A. VAN DER POEST
Poortugaal.

1915 CLERCQ, Mr. J. F. VAN DER LEK DE
Nassauplein 27, 's-Gravenhage.

1912 COCK, J. J.
Schoterweg 7, Haarlem.

1913 COLENBRANDER, F. C.
Huize Reuversweerd, Brummen.

1910 CORPUT, A. VAN DEN
Zinnerstraat 8, Brussel.

1914 COSTER VAN VOORHOUT, V. C.
Stadhouderslaan 88, 's-Gravenhage

Jaar van benoeming.

1916 COURT, Mr. A. A. DEL
Beukenlaan, Velp (G.j

1900 CREUTZ, Mr. J. C. baron
Apeldoorn.

1915 CREUTZ, Mr. S. baron
Eusebius Buitensingel 53, Arnhem.

1914 CROMMELIN VAN BERKENRODE, H. VAN WICKEVOORT
Huize Berkenrode, Heemstede.

1916 CROOCKEWIT W. A.ZN., W.
Amersfoort.

1893 CUYPERS, DI-. P. J. H.
Roermond.

1908 DAM, H. H. VAN
Koningin Emmaplein 11, Rotterdam.

1910 DAM, Mr. L. R. VAN
Koninginneweg, Soerabaya.

1911 DOFFEGNIES, J. J.
Jan *van Nassaustraat 80,* 's-Gravenhage.

1913 DOLLEMAN, MAURITS
Parkweg 34, Amsterdam.

1912 DÓLLEMAN, A. E. THIERRY DE BYE
Huize de Ruit, Aerdenhout

1913 DOSKER CURTIUS, Mr. W. B. A.
Javastraat 18, 's-Gravenhage.

1911 DOZY, Dr. G. J.
Wilhelminalaan 38, Zeist.

1913 DRIESSEN, R. H.
Maarsen.

1916 DUNLOP, H.
Bezuidenhout 372, 's-Gravenhage.

1910 DUSSELDORP, A. C. VAN
Rossinilaan 9, Hilversum.

1910 DUSSELDORP, C. J. VAN
Brielsche laan 186, Rotterdam.

1912 DUURING, L. A. C.
Boreelstraat 29, 's-Gravenhage.

1913 DUYS, MATTHIAS
Villa „Het Terras", de Beaufortlaan 283, Baarn.

1915 EGIDIUS, Dr. TH. F.
Maliehoek 2, Utrecht.

1905 ELIAS, Jhr. H. P. WITSEN
Koningin Emmakade 199, 's-Gravenhage.

1915 ESGELBERT VAN BEVERVOORDE, K. TH.
Interneeringskamp, Harderwijk.

1913 ESGELKERTS, F. C.
Rijnd ijk, Hazerswoude.

1909 ENGELEN VAN PIJLSWEERT, Jhr. W.
Nassau-Dillenburgstraat 26, 's-Gravenhage.

1900 ENSCHEDE, J. W.
Heerengracht 68, Amsterdam.

1909 EPEN, D. G. VAN
Adelheidstraat 188, 's-Gravenhage.

1900 ERPECUM, C. VAN
Frankenslag 19, 's-Gravenhage.

1912 ESCHAUZIER, P.
Tobias Asserlaan 6, 's-Gravenhage.

Jaar van benoeming.

1906 EVERDINGEN, H. W. VAN
Van Aerssenstraat 248, Scheveningen.

1907 EVERTS, A. G. A.
Koningslaan 77, Utrecht.

1911 EYMA, P. J.
Berg en Vaart, Ankereen.

1913 FABIUS, A. N.
Willemsparkweg 125, Amsterdam.

1903 FALCK, Jhr. E. K. G.
Koninginnegracht 105, 's Gravenhage.

1915 FEEN, G. B. CH. VAN DER
Leidsche Straatweg 68, Oegstgeest.

1895 FEEN DE LILLE, Mr. B. VAN DER
Alkmaar.

1913 FENEMA, C. A. VAN
Praediniussingel 33, Groningen.

1913 FENEMA, C. H. VAN
St. Lucasstraat 6a, Groningen.

1915 FONTEIN, S.
Lange *Poten 11a,* 's-Gravenhage.

1895 FRIESWIJK, J. H. VAN LEXAU
Doesburg.

1913 FRUIN, Prof. Mr. R.
Willem de Zwijgerlaan 66, 's-Gravenhage.

1912 GELINCK, H. W. J.
Kampen.

1884 GELOES, R. J. M. M. A. graaf DE
Kasteel Eysden, Eysden.

1909 GEMERT, N. G. VAN
Denneweg 15, 's-Gravenhage.

1912 GERLINGS, P. E. G.
Nassau-Ouwerkerkstraat 6, 's-Gravenhage.

1913 GEVAERTS, Jhr. Mr. P. 0. H.
Zusterstraat 459, Gorinchem.

1916 GILDEMEESTER, F. F. H. VAN GHEEL
Pieter Bothstraat 14, 's-Gravenhage.

1913 GIPS, G. D.
Houttuinen 4, Dordrecht.

1911 GONGGRIJP, G. F. E.
Departement van Binnenl. Bestuur, Batavia.

1887 GRAAFLAND, Mr. J. HOOFT
Kromme Nieuwe Gracht 68, Utrecht.

1909 GRAAFLAND, Jhr. Mr. Dr. J. P. HOOFT
Huize 't Velde, Warnsveld.

1908 GRASWINCKEL, Jhr. A. F. K.
Nassau-Zuilensteinstraat 7, 's-Gravenhage.

1916 GRAVEMEYER, J. E. C.
Laan van Nieuw Oost-Indië 166, 's-Gravenhage.

1909 GREVEN, Jhr. C. J.
Bankastrant 1.37, 's-Gravenhage.

1907 GROOT, J. DE
Laan *Trivelli 15,* Weltevreden.

1897 GRIJSEELS, B. H.
Oranjekade 3, Haarlem.

1895 GIJN, Mr. S. VAN
Nieuwe Haven 39, Dordrecht.

1906 GIJSBERTI HODENPIJL, G. H. J.
Visscherstraat 16, Breda.

Jaar van benoeming.

1894 GIJSBERTI HODENPIJL VAN HODENPIJL, J. C.
Nassauplein 40, 's-Gravenhage.

1883 HAAS, W. DE
Yzendoorn.

1911 HABBEMA, H. T.
2e Oosterparkstraat, Amsterdam.

1910 HAEFTEN, Mr. G. A. VAN
Javastraat 1a, 's-Gravenhage.

1914 HAERSOLTE VAN DEN DOORN, C. W. A. baron VAN
Velperweg 61, Arnhem (tijdel.).

1914 HANEGRAAFF, A.
Laan *van Nieuw Oost-Indië 134b,* Voorburg.

1914 HANEGRAAFF, B. C. D.
Westersingel 39, Rotterdam.

1910 HARTE VAN TECKLENBURG, Mr. J. J. I.
Koningskade 17, 's-Gravenhage.

1912 HASSELT, L. T. VAN
Ter Neuzen.

1914 HAVELAAR, Mr. J.
Westersingel 102, Rotterdam.

1912 HEERDT TOT EVERSBERG, W. graaf VAN
Dreef, Haarlem.

1910 HELSDINGEN, L. J. VAN BEUNINGEN VAN
Barentszstraat 36, 's-Gravenhage.

1889 HELSDINGEN, R. VAN BEUNINGEN VAN
Bukit Timah Road 25, Singapore.

1911 HEMERT, J. G. VON
Keizersgracht 757, Amsterdam.

1909 HEMMINGSON, Mr. H.
Javastraat 16, 's-Gravenhage.

1916 HEUMEN, Mevr. C. VAN
Annastraat 185, Nijmegen.

1910 HEUVELL, J. H. VAN LINDEN VAN DEN
Vlaardingen.

1912 HEYST, G. VAN BUUREN VAN
Huize *Paddenburg,* Vlaardingen.

1895 HOEFER, F. A.
Hattem.

1902 HOEUFFT, Jhr. J. A.
Vinnen.

1910 HOEVEN, Mr. A. VAN DER
Gedempte Bierhaven 8, Rotterdam.

1904 HOFFMAN J. J.ZN., W. J.
Humphreystreet 80, Swampscott (Mass. U.S.A.).

1916 HONCOOP, J. E.
Hoofdgracht 76, Den Helder.

1910 HONERT, D. J. VAN DEN
Keizersgracht 127, Amsterdam.

1884 HONIG, G. J.
Koopmanshuis *D. Mol,* Zaandijk.

1914 HOOFT, Jhr. M. J.
Huize *Morren,* Elburg.

1916 HOOGEWEEGEN, H. J. A.
Schiedamsche Singel 80, Rotterdnm.

1883 HOOGSTRATEN, J. S. F. VAN
Huize Hoogstede, Arnhem.

Jaar van benoeming.

1916 **Hoop,** Mr. E. J. **Thomassen àThuessink van der** *Sweelinckstraat 8,* 's-Gravenhage.

1915 Hoyer, Herman Th. *Bankastraat 131,* 's-Gravenhage.

1907 Hoynck van **Papendrecht, A.** *Heemraadsingel 189,* Rotterdam.

1912 **Huber,** L. J. *Jan van Nassaustraat* 67, 's-Gravenhage.

1908 Huygens, Dr. J. *Frans* van *Mierisstraat 99,* Amsterdam

1907 **Indebetou, G.** *Kungstradgardsgatan 4,* Stockholm.

1916 Inden, H. J. *Noordstraat 152,* Bodegraven.

1911 Isselmuden, H. J. L. baron **van** Batavia.

1913 Ittersum, J. H. A. baron van *Sf. Modjo-Agoong,* Modjokerto (Java).

1912 **Ittersum,** Mr. W. A. baron **van** *Nassau-Odyckstraat 33,* 's-Gravenhage.

1883 Jamin, **J. G. de Groot** *Amstel 224,* Amsterdam.

1916 **Jong,** H. **de Josselin de** *Hôtel des Pays-Bas, Doelenstraat,* Amsterdam.

1903 Jong, Th. J. A. **van** Zijll de *Frederik Hendrikplein 29,* 's-Gravenhage.

1911 **Jordaan,** J. D. *Van Hasseltlaan 222,* Apeldoorn.

1912 **Just de la** Paisières, Jhr. G. A. A. *Schoolstraat 14,* Utrecht.

1913 **Kam,** G. M. Nijmegen.

1911 Kanter, **A. C. de** *Rijnstraat 28,* 's-Gravenhage.

1909 **Kasteele,** Mr. J. **van de** *Javastraat 22,* 's-Gravenhage.

1883 Kasteele, P. R. Dingemans van **de** 's Gravenzande.

1913 Keppel, J. R. baron **van** *Rue du Conseil 15,* Uccle (België).

1913 Kerkwijk, A. 0. **van** *Nassaulaan 22,* 's Gravenhage.

1916 Kielstra, E. J. M. *Hoogewoerd 34,* Leiden.

1910 Kinschot, Jhr. Mr. A. R. P. **van** *Mauritskade 57,* 's-Gravenhage.

1903 **Kinschot,** Jhr. C. P. L. **van** Tiel.

1909 **Kist,** J. G. *Roggestraat 17,* Arnhem.

1914 Kleyn, Mr. L. A. C. *Laan Copes van Cattenburch 54,* 's-Gravenhage.

1913 Kniphorst, A. G. F. Gorinchem.

1910 Knoote, J. J. A. *Balistraat 28,* 's-Gravenhage.

Jaar van benoeming.

1910 Köffler, Carl *Obrechtstraat 181,* 's-Gravenhage.

1911 Kolkman **van** Gouderak, W. Dordrecht.

1883 Koopmans, W. L. *Zutphensche straat,* Velp (G.).

191.5 Kronenberg, Mr. H. *Graaf van Buerenstraat 9,* Deventer.

1917 **Kroon,** Dr. J. E. *Stationsweg 25,* Leiden.

1914 Kruyff, J. G. M. **de** *Huize Panhuis,* Venlo.

1910 Kuffeler, F. C. **van der Meer van** *Laan van Meerdervoort 133,* 's Gravenhage.

1913 Kun, Mr. J. H. C. M. van der *Markt,* 's-Hertogenbosch.

1902 Kymmell, J. A. R. Assen.

1887 Kymmell van Mensinge, Mr. J. Wilmsonn *Nieuwe Gracht 79,* Utrecht.

1905 Labrijn, P. C. *Huize de Zoom,* Veenendaal (U.).

1912 Lamsvelt, H. *Amsterdamsche Weg 100,* Arnhem.

1912 Ledeboer, G. M. *Woodover, Frensham,* Farnham (Surrey, Eng.)

1911 Leemans, W. F. *Koninginnegracht 70,* 's-Gravenhage. (April-October *Huize Oostergeest,* Warmond)

1914 Leeuwen van Duivenbode, J. J. C. van *Sweelinckstraat 10,* 's-Gravenhage.

1914 Lels, Corns J. *Eendrachtsweg 70,* Rotterdam.

1904 Lennep, Jhr. Mr. F. K. **van** *Zeestraat 78,* 's-Gravenhage.

1911 Lennep, John C. **van** *Huize Trompenburgh,* 's-Graveland.

1899 Leyssius, Jhr. Mr. H. J. L. Th. van Rheineck *Vivienstraat 10,* Scheveningen.

1912 Lohman, Jhr. Mr. W. H. de Savornin *Oude Gracht T 145bis,* Utrecht.

1915 Loke, H. W. A. S. *Pieter Bothstraat 10,* 's-Gravenhage.

1909 **Loon,** Jhr. L. A. **van** *Huize La Forêt,* Doorn.

1913 Loudon, W. F. *Groothertoginnelaan 61,* 's-Gravenhage.

1912 Lucassen, J. *Van Hogendorpstraat 6,* Heemstede.

1913 Lucassen, P. L. *Raadhuisstraat* 29, Amsterdam.

1913 Lucassen, F. T. Valck *Huize Sonnevanck,* Bilthoven.

1906 Lucassen, Mr. Th. R. Valck *Raamweg* 14, 's-Gravenhage.

1907 Luyken, Dr. A. G. H. **Huize** *Landfort,* Gendringen.

Jaar van benoeming.

1914 LYNDEN, C. A. A. W. baron VAN
Huize Beukenhorst, Wassenaar.

1914 MAAS GEESTERANUS, H. G. J.
Heiloo.

1916 MACKAY, Mr. E. baron
Velperweg 55, Arnhem.

1914 MAGNÉE DE HORN, R. TH. O. A. J. L.
Kasteel Horn, Horn (Limburg).

1913 MAN, J. P. DE
Wormerveer.

1910 MANDERE, H. VAN DER
Jan van Nassaustraat 9.1, 's Gravenhage.

1903 MARTENS, Jhr. Mr. A. H.
Cronjestraat 10, Arnhem.

1906 MAZEL, Jhr. M.
Laan *van Nieuw Oost Indië 218*, 's-Gravenhage.

1916 MEES G. H.ZN., J.
Park de *Kievit*, Wassenaar.

1905 MEES, Mr. W. C.
Westersingel 11a, Rotterdam.

1913 MEEUWEN, Jhr. Mr. P. L. VAN,
Bezuidenhout **GO,** 's-Gravenhage.

1912 MEEVERDEN, L. N. VAN
Groothertoginnelaan 111, 's-Gravenhage.

1912 MERENS A.ZN., J. A.
Keizersgracht 174, Amsterdam.

1912 MERENS, M. J. D.
Valeriusstraat 215, Amsterdam.

1898 MEYJES, Mr. F. E. POSTHUMUS
Keizersgracht 144, Amsterdam.

1904 MIEDEMA, Mr. A. S.
Van Eedenstraat 5, Haarlem.

1913 MIJNSSEN, Mr. J. A. G. VERSPYCK
Van Boetzelaerlaan **139,** 's-Gravenhage

1913 MOHR, G. H.
Utrechtsche Weg **36,** Hilversum.

1912 MONCHY, Mr. S. J. R. DE
Van Blankenburgstraat 103, 's-Gravenhage.

1910 MULERT, H. F. C. baron VAN OMPHAL
Comm. 17 R. I. 111 Dir. Veldleger.

1907 MULIER, G. HAITSMA
Sloten (Friesland).

1912 MUSCHART, R. T.
Kruisstraat 28b, Rotterdam.

1893 NAERSSEN, Jhr. W. F. R. VAN
Gorinchem.

1915 NERÉE TOT BABBERICH, Mr. R. J. K. M. DE
Steegstraat 30, Roermond.

1915 NEW-YORK PUBLIC LIBRARY, THE
Fifth **Avenue 476, New-York.**

1917 NISPEN TOT SEVENAER, Jhr. E. O. M. VAN
Hôtel **Peeters,** Uden (tijdelijk).

1901 NIJHOFF, W.
Lange *Voorhout* **9,** 's-Gravenhage.

Jaar van benoeming.

1909 OBREEN, Mr. H. C.
Johan de *Wittlaan* **8,** 's-Gravenhage.

1899 OLDENEEL TOT OLDENZEEL, Mr. A. K. J. G. baron VAN
Oosterhout.

1916 ONDERWATER, J. B.
Leeuwarden.

1913 ONNES VAN NIJENRODE, M.
Kasteel Nijenrode, Rrenlcelen.

1883 OORDT VAN BUNSCHOTEN, J. A. M. VAN
Zutfensche Straatweg, Velp (G.).

1914 OOSTERZEE, N. VAN
Eendrachtsweg 7, Rotterdam.

1912 OOSTING, A. A.
Deventerstraat 1.2, Zwolle.

1913 OOSTING, C. E.
Emmalaan 6, Baarn.

1910 PALLANDT VAN KEPPEL EN ROSENDAEL, F. J. W. baron VAN
Kasteel Rosendael, Rozendaal (G).

1912 PALLANDT VAN WALFORT, J. A. baron VAN
Lange Voorhout 48, 's-Gravenhage.

1913 PLAS, C. L. VAN DER
Groote Postweg, Buitenzorg.

1913 PLASS—VAN REEDE, Mevr. CATH.
Prospect-Hill, Djursholm, Stockholm.

1916 PLEYTE, C. M.
Nassaulaan 11, 's Gravenhage.

1884 POLVLIET, C. J.
Anna van Saxenstraat 27, 's-Gravenhage.

1911 **POT, A.** VAN DER
Rioumstraat 24, 's-Gravenhage.

1890 PRINS VAN WESTDORPE, Jhr. Mr. A. F.
Hooge ***Nieuwstraat 3.3,*** 's-Gravenhage (tijd.).

1915 QUAY, G. W. E. DE
Bossche Weg 180, Tilburg.

1916 RAEDT VAN OLDENBARNEVELT, H. J. A.
Tasmanstraat 204, 's Gravenhage.

1914 RAHUSEN, JOAN
Tempelierstraat 12, Haarlem.

1915 RECHTEREN-LIMPURG-RECHTEREN, A. Z. graaf VAN
Kasteel Rechteren, Dalfsen.

1909 REENEN—VÖLTER, Mevr. VAN
Bergen (N.-H.)

1901 **REEPMAKER,** J.
Westersingel 57, Rotterdam.

1896 REGT, **W. M.** C.
Alphen a/d Rijn.

1906 **RENGERS, H. P.** VAN WELDEREN baron
Nassauplein 26, 's-Gravenhage.

1916 **REYERS,** Mr. H. H.
p/a Ticdeman en *van Kerchem*, Batavia.

1914 RITTER ZU GRUENSTEIN, Exc. O. baron VON
Munchen.

1906 ROELANTS, H. W. M.
Joelaan 8, Hilversum.

Jaar van benoeming.

1899 RÖELL, Jhr. H. H.
Warnsveld.

1911 RÖELL, Jhr. J. H.
Juliana van Stolberglaan 62, 's-Gravenhage.

1911 ROMONDT, Mr. A. A. F. W. VAN
Heemraadsingel 142, Rotterdam.

1906 ROMONDT, PH. F. W. VAN
Regentesselaan 47, 's Gravenhage.

1910 ROMSWINCKEL, A. F. J.
Delistraat 1, 's Gravenhage.

1909 Roo VAN ALDERWERELT, C. F. DE
Huize Kijkduin, Bloemendaal.

1911 ROOSEBOOM, Dr. M. P.
Laan van Nieuw Oost-Indië *125*, 's-Gravenhage.

1913 ROSENTHAL, Mr. Dr. L. H. N. BOSCH ridder VAN
Zutfen.

1908 ROYAARDS VAN SCHERPENZEEL. Mr. A.
Kasteel Scherpenzeel, Scherpenzeel.

1911 ROYEN, Mr. Dr. J. H. VAN
Legatie der Nederlanden, Madrid.

1905 RUPP, N. J.
Roggestraat 24, Arnhem.

1908 RIJTGERS VAN ROZENBURG, Jhr. D.
Arnhem.

1910 RUTGERS VAN ROZENBURG, Jhr. Mr. L. M.
Maliebaan 41, Utrecht.

1912 RUYS, JO H.
Zomerluststraat, Heemstede.

1912 RUYS DE PEREZ, P. J. B.
Huize Rodesteyn, Bloemendaal.

1905 SANDICK, Mr. H. W. VAN
Koningslaan 75, Utrecht.

1911 SASSE, Mr. J. C. VON BRIEL
Lange Hoorn *65*, Schiedam.

1903 SASSE VAN YSSELT, Jhr. Mr. A. F. O. VAN
's-Hertogenbosch.

1901 SCHADEE, J. PH.
Villa Daem, Luiksche straat *5*, Scheveningen.

1895 SCHARP, H. J.
P. *C. Hooftstraat 145*, Amsterdam.

1908 SCHAS, L. D. J.
le *van den Boschstraat 17*, 's-Gravenhage.

1917 SCHELLE, H. R. A. VAN
Huize Terveken, Wassenaar.

1901 SCHELTUS, P. A.
Nassaulaan *2b*, 's-Gravenhage.

1914 SCHEPPER, G. A. YSSEL DE
Sf. Poerwodadi, Madioen, Java.

1911 SCHERPENBERG, A. L. VAN
Berkenrodestraat 26, Heemstede.

1906 SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE VAN DE POLL EN NYENBEEK, A. baron
Amaliastraat 15, 's Gravenhage.

1917 SCHOOREN, G. V. VAN DER
Driekoningenstraat 19, Arnhem.

1907 SCHUMANN, Mr. Dr. W. M. G.
Batavia.

Jaar van benoeming.

1916 SELS, Mr. T. A. M. A. VAN LÖBEN
Roermond.

1914 SHURTLEFF, EDWARD D.
Jackson and *Hackley Block*, Marengo (Ill. U.S.A.).

1903 SICCAMA, Jhr. Mr. A. F. L. HORA
Kromme Nieuwe *Gracht 27*, Utrecht.

1915 SIMON, J. L.
Koninginnegracht 112, 's-Gravenhage.

1917 SMEDING, M. H. TH.
Bezuidenhout 265c, 's-Gravenhage.

1911 SMETH, Mr. F. F. baron DE
Ferwerd (Friesland)

1909 SMETH VAN DEURNE, TH. baron DE
Lange Voorhout 42, 's-Gravenhage.

1916 SMINIA, Jhr. W. W. VAN
Javastraat 36, 's-Gravenhage.

1912 SMIT, J. W. A. HAAGEN
Nobelstraat 6, Utrecht.

1915 SMITH, A. VAN HOEY
Honingerdijk 70, Rotterdam.

1915 SMITS, Jhr. J. TH. M.
Huize Eckart, Eindhoven.

905 SNOECK, Jhr. Mr. M. W.
Koestraat 8, Zwolle.

1894 SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, W. baron
Jan van Nassaustraat 96, 's-Gravenhage.

1913 SON, H. J. A. VAN
Villa Silvia, Bussum.

1910 SON, Mr. L. VAN
Weltevreden (Java).

1906 SONSBEECK, R. J. VAN
Harddraverstraat 18b, Rotterdam

1911 SPENGLER, Jhr. B. L. VAN
Nassauplein 34, 's-Gravenhage.

1917 SPEYART VAN WOERDEN, Mr. E. L. M. H. baron
Nieuwe Prinsenkade 6, Breda.

1907 STEENKAMP, J. C. P. W. A.
Baronielaan 35, Ginneken.

1913 STEENNIS, H. A. VAN
Kesteren.

1915 STOLK, L. H.
Zevenbergen.

1907 STORM DE GRAVE, A. P. M. A.
Huize „de Hoek", Diepenveen.

899 STORM VAN 'S GRAVESANDE, Jhr. L.
Louise de *Colignyplein 10*, 's-Gravenhage.

913 STROO, C. W. C. M.
Barentszstraat 37, 's-Gravenhage.

905 SUERMONDT, S. B. TABINGH
Huize Nederhagen, Velp (G.).

1 907 SYPESTEYN, Jhr. C. H. C. A. VAN
Parkstraat 87, 's-Gravenhage.

1910 TETS, Jhr. A. S. E. VAN
Nieuwe *Schoolstraat 8*, 's-Gravenhage.

1904 THIERENS, P. L.
Johan van Vlietstraat 83, Haarlem

1889 TOMBE, J. W. DES
Kloosterpark, de Bilt.

Jaar van benoeming.

1914 TONCKENS, Mr. W. LUNSINGH
Heemraadsingel 236, Rotterdam.

1914 TONCKENS, W. LUNSINGH
Grootegast (Groningen).

913 TRIP, Jhr. Mr. H. R. A. LAMAN
Utrechtsche straat 25, Arnhem.

1888 TROOSTEMBERGH, MAX baron DE
Huize Cleerbeek, Winghe-St. Georges (België).

1895 TWIST, L. F. DUYMAER VAN
Kanaalstraat *11*, 's-Gravenhage.

1886 UHLENBECK, Prof. Dr. C. C.
Rijnsburgerweg 24, Leiden.

1883 UMBGROVE, Mr. W. J. L.
Zutfen.

1910 VALK VAN BRIGDAMME, F. E. VAN DER
Villa Beek en Duin, Bloemendaal.

1911 VEEREN, W. PH.
Van Blankenburgstraat 26, 's-Gravenhage.

1913 VERHELLOUW, H. J.
Kopienka, Bezirk Lisko, Galicië.

909 VER LOREN VAN THEMAAT, Mr. H. B.
Villa Eikenhof, Bloemendaal.

1905 VERSCHUER, Mr. B. F. baron VAN
Jansbuitensingel 27, Arnhem.

883 VERSTER, C. W. H.
Huize „de Put", Driebergen.

1910 VESSEM, A. J. VAN
Cathrijnesingel 5, Utrecht.

1912 VETHACKE, J. C.
Koningsweg 23, Vlissingen.

1911 VIES, A. B. VAN DER
Vossiusstraat 2, Amsterdam.

1911 VIËTOR, Mr. H. HAITZEMA
Steenwijk.

1904 VLIERDEN, C. P. J. VAN
Parkstraat 122, Arnhem.

1911 VOLKER VAN WAVERVEEN, A.
Alexanderstraat 22, 's-Gravenhage.

1911 VOORST TOT VOORST, J. J. G. baron VAN
Walburgplein 5, Arnhem.

1905 Vos, F. H. DE
Galle (Ceylon).

1909 Vos, H. C. M. E. VAN SOETERMEER
Wilhelminastraat 54, Ginneken.

1916 Vos VAN STEENWIJK, Mr. Dr. J. A. baron DE
Parkstraat 69, 'a-Gravenhage.

1915 VREDENBURCH, Jhr. J. W. VAN
Huize Overvoorde, Rijswijk (Z.-H.).

1910 VRIES, J. G. A. N. DE
Zoutmanstraat 46a, 's-Gravenhage.

1913 VRIES, Mr. J. H. DE
Zutfen.

1908 VRIESE, Mr. C. J. DE
Theresiastraat 2, 's-Gravenhage.

Jaar van benoeming.

1905 VRIESENDORP, J.
Heerengracht 423, Amsterdam.

1906 WAGTENDONK, T. L. VAN
Raamsingel 6, Haarlem.

1901 WALCHREN, P. M. VAN
Heelsum.

1883 WALLER, F. G.
Vondelstraat 73, Amsterdam.

1901 WALLER, Mr. H.
Zijlweg 91, Haarlem.

1917 WATERMAN-BOUMAN, Mevr. J. E.
Duinweg 21, 's-Gravenhage.

1911 WEERTS VAN ST. PHILIPSLAND, J. C. A.
Frankenslag 21, 's-Gravenhage.

1910 WEILER, Jhr. Mr. J. L. W. C. VON
Koninginnegracht 101, 's-Gravenhage.

1912 WENDELAAR, Mr. W. C.
Sweelinckplein 41, 's-Gravenhage.

1900 WESSELIUS Sr., H.
Wilhelminalaan, Baarn.

1914 WESSEM, Jos. VAN
Sittard.

1912 WESTERWOUDT, Mr. W. J. M.
Kweekduinweg 4, 0 *verveen*.

1917 WICHERS, R. H. LAMAN EYSSONIUS
Pension Frisia, Nijmegen.

1913 WICHERS, Jhr. Mr. J. LUNSINGH
Westeinde 19, 's-Gravenhage.

1914 WILLEBOIS, Jhr. P. J. 0. VAN DER DOES DE
Kanaal, 's-Hertogenbosch.

1906 WILLINCK, J.
Tuinlaan 46, Schiedam.

1909 WILTENS, H. M. ANDRÉE

1901 WITTERT VAN HOOGLAND, Jhr. Mr. E. B. F. F.
Bankastraat 123, 's-Gravenhage.

1903 WOELDEREN, C. A. VAN
Frankenslag 160, 's-Gravenhage.

1909 WTTEWAALL, Mr. F. W. R.
Lochem.

1912 WURFBAIN, Dr. J. W.
„De Neyenheerd", Vclp (G.).

1912 WIJCK, Jhr. Mr. H. A. M. VAN ASCH VAN
Kromme Nieuwe Gracht 31, Utrecht.

1904 WIJCK, Jhr. H. J. M. VAN ASCH VAN
Nieuwe *Gracht* 6, Utrecht.

1911 WIJCK, Jhr. Mr. Dr. L. H. K. C. VAN ASCH VAN
Huize „Prattenburg", Rhenen.

1912 WIJCK, Jhr. T. M. VAN ASCH VAN
Wassenaar.

1907 WIJK, Mr. N. P. C. VAN
Heemraadsingel 307, Rotterdam.

1907 WIJNAENDTS, H.
Rijnsburgerweg 12, Leiden.

1903 YSSELSTEYN, Mr. J. L. N. VAN
Oirschot.

LIJST

der Binnen- en Buitenlandsche Wetenschappelijke Instellingen,

waarmede het Genootschap door ruil van het Maandblad in verbinding staat. *)

Nederland.

Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde.
Leiden.

Provinciaal Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant.
's-Hertogenbosch.

Friesch Genootschap voor Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.
Leeuwarden.

Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen.
Middelburg.

Provinciaal Genootschap voor Geschiedkundige Wetenschappen, Taal en Kunst „Limburg".
Roermond.

Geschied- en Oudheidkundig Genootschap in het Hertogdom Limburg.
Maastricht.

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Munt- en Penningkunde.
's-Gravenhage.

Vereeniging „Die Haghe".
's-Gravenhage.

Redactie der „Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde".
's-Gravenhage.

Redactie „Taxandria".
Bergen-op-Zoom.

Redactie „Bijdragen tot de Geschiedenis van het Bisdom Haarlem".
Haarlem.

Redactie „De Maasgouw".
Maastricht.

Redactie „De Bibliothecaris", Maandblad voor boek- en bibltotheekwezen.
Rotterdam.

België.

Société d'Archéologie de Bruxelles.
Brussel

Bulletin de la Commission Royale d'Histoire.
Brussel.

Académie Royale d'Archéologie de Belgique.
Antwerpen.

Redactie „Antwerpsch Archievenblad".
Antwerpen.

Redactie „Annalen van den Oudheidkundigen Kring van de stad en het voormalig land van Aalst.
Aalst.

Institut Archéologique liégois.
Luik.

Cercle archéologique, littéraire et artistique de Malines.
Mechelen.

Société d'Archéologie de Namur.
Namen.

Société Historique et Archéologique.
Doornik.

Oudheidkundige Kring „Land van Waas".
St. Nicolaas.

Redactie „Revue Bénédictine".
Abbaye do Maredsous par Maredret, Namen.

Redactie „L'ancien Pays de Looz".
Brussel.

Luxemburg.

Institut Grand-Ducal de Luxembourg.
Luxemburg.

Duitschland.

Der Deutsche Herold.
Berlijn.

Aachener Geschichtsverein.
Aken.

Verein für Hamburgische Geschichte.
Hamburg.

Historische Verein für Niedersachsen.
Hannover.

Redactie „Frankfurter Blätter für Familien-Geschichte".
Frankfort a/M.

Verein für Geschichte und Altertumskunde Westfalens.
Munster.

Germanisches National Museum.
Neurenberg.

Gesellschaft für bildende Kunst und vaterländische Altertümer.
Emden.

*) Tengevolge van den oorlog is de ruil van tijdschriften met verschillende der hier genoemde instellingen tijdelijk gestaakt.

Verein für Rostocks Altertümer.
Rostock.

Verein fiir Mecklenburgische Geschichte und Altertumskunde.
Schwerin i. M.

Harz-Verein.
Wernigerode.

Redactie „Braunschweigisches Magazin".
Wolfenbüttel.

Verein für Nassauische Altertumskunde und Geschichtsforschung.
Wiesbaden.

Redactie „Familiengeschichtliche Blätter für adlige und bürgerliche Geschlechter".
Leipzig.

Redactie „Archiv für Stamm und Wappenkunde".
München.

Oostenrijk.

K. K. Heraldische Gesellschaft „Adler".
Weenen

Engeland.

Huguenot Society.
Londen.

Denemarken.

Dansk Genealogisk Institut.
Kopenhagen.

Redactie „Personalhistoriske Samlinger".
Kopenhagen.

Zwitserland.

Archives Héraldiques Suisses.
Fribourg.

Noord-Amerika.

The Utah genealogical and historica] magazine.
Salt Lake City, Utah.